

URMAȘII LUI WINNETOU

Karl May

URMAȘII LUI WINNETOU

Karl May

Traducere de: Roland Schenn

Cuprins

Capitolul I	Invitații misterioase	5
Capitolul II	La Cascada Niagara	40
Capitolul III	O farsă.....	74
Capitolul IV	Așta	109
Capitolul V	Taina Amvonului Diavolului	141
Capitolul VI	La „Urechea lui Manitou”	163
Capitolul VII	Cel de-al doilea testament.....	185
Capitolul VIII	Clanul Îngerilor păzitori	219
Capitolul IX	„Păr Negru”	238
Capitolul X	În „Casa Morții”	271
Capitolul XI	„Eu sunt dorința popoarelor roșii!”	291
Capitolul XII	Noi descoperiri.....	333
Capitolul XIII	Adevăratul Winnetou.....	377
Capitolul XIV	Ultimul duel	401
Capitolul XV	Tot ce este vechi se năruie... ..	425
Capitolul XVI	Vechile preziceri se împlinesc.....	454

Capitolul I

Invitații misterioase

Dimineată însorită de primăvară. Camera e scăldată în lumină. Pe masa de scris totul e pregătit. Ce-i mai trebuie unui scriitor pentru a se apuca de lucru?

Se aude clopoțelul de jos, de la poarta grădinii. A sosit poșta de dimineată.

„Ce fericit ești”, gândeam eu, lăsând deoparte tocul. „Soția ta are grijă de toate, scumpa ta soție, «Suflețelul» tău are grijă să nu-ți lipsească nimic. Ea pune în ordine scrisorile, ilustrațiile și tipăriturile, atunci când tu nu mai ai timp să faci toate astea și ți le aduce pe acelea care sunt, într-adevăr, importante pentru tine.”

Așa o alint eu, spunându-i „Suflețel”. Numele acesta de alint mă duce cu gândul la poveștile din Munții Saxonei^[1] și văd cu ochii minții „sătucul” și „căsuța” în care locuiește „Suflețel”, împreună cu mama ei. Personajul astfel alintat mi-a devenit din ce în ce mai drag, pe măsură ce scriam. Este lesne de înțeles că am ajuns să-mi alint soția, spunându-i „Suflețel”.

Parterul casei este „domeniul” soției, în timp ce la etaj sunt camerele mele. La parter ea are grijă de toate, ca un adevărat înger păzitor care veghează asupra întregii case. Ea se ocupă de cititorii care vin să mă vadă și răspunde tuturor

¹ Este vorba despre volumul „Der Waldschwarze” (Pădureanul negru). (N. tr.)

acelora care-mi scriu și cărora nu am timp să le răspund eu însumi la scrisori.

Trebuie să știți că ea îmi citește toate scrisorile care îmi sunt adresate și are obiceiul de a le pune deoparte pe cele mai interesante. Așa s-a întâmplat și în ziua aceea. După ce am parcurs împreună toată corespondența, au fost puse deoparte o scrisoare sosită din America și o revistă de antropologie sosită din Austria. Pe coperta revistei era un titlu hașurat cu creionul, astfel încât să iasă în evidență: „Disparația indienilor americani și permanenta limitare a teritoriilor acestora, întreprinsă de către albi și chinezi”. Pentru că aveam un pic de timp, am rugat-o pe „Suflețel” să-mi citească articolul și ea a dat curs rugăminții mele. Autorul articolului cu pricina era un cunoscut profesor universitar. Articolul era scris cu multă căldură și tot ceea ce spunea autorul despre rasa „roșie” era foarte adevărat și interesant. Aș fi dorit să-i strâng mâna. Profesorul făcea, cu toate acestea, o greșală pe care o făceau mulți, deși faptul în sine mi se părea ciudat. Pentru el, indienii din Statele Unite și indienii care populează America de Nord, cât și America de Sud erau unul și același lucru. Pentru el, dispariția datinilor și obiceiurilor acestei rase era echivalentă cu dispariția ei fizică.

Și în cadrul unei rase există diferențe. Nordul nu poate fi sinonim cu Sudul. În fiecare regiune se dezvoltă populații și culturi diferite. Oricum, nu se poate spune despre o rasă că ea a dispărut, chiar dacă, pentru o anumită perioadă de timp, reprezentanții ei nu se pot manifesta.

Dacă o rasă sau o populație poartă în sine puterea de a se trezi la viață, este suficient un singur glas pentru ca rasa sau poporul acela să reînvie și să existe cu adevărat, alături de celelalte rase și popoare ale lumii.

În cele din urmă, trebuie să spun – și asta este părerea mea – că fiecare rasă trebuie să aibă un respect deosebit pentru cel mai bun și cel mai nobil dintre reprezentanții săi.

Scrisoarea din America fusese expediată de undeva, din „Vestul Sălbatic”, dar pe plicul scrisorii, încă nedesfăcut, nu se putea citi localitatea, deoarece ambele fețe erau acoperite

de ștampile și de denumiri ale diverselor orașe. Numai adresa destinatarului se mai putea descifra și aceasta deoarece era foarte concisă. Este cunoscut faptul că indienii sunt zgâr-ciți la vorbă. Această trăsătură de caracter era vizibilă și în modul în care fusese scrisă adresa, compusă din numai trei cuvinte:

*May
Radebeul, Germania.*

Am deschis plicul și am scos din el o bucată de hârtie care fusese tăiată cu un cuțit mare, probabil, cu un cuțit Bowie, pentru ca apoi să fie împăturită.

Pe bucata de hârtie erau scrise câteva rânduri în limba engleză. Conținutul acestora, pe care îl voi traduce pentru cititor, era așternut cu creionul pe hârtie, de o mână nesigură, nedesprinsă cu scrisul.

*„Lui Old Shatterhand,
Vii la Mount Winnetou[2]? Eu vin cu siguranță. Se
poate să vină și bătrânul Avaht-Niah, cel care a împlinit
o sută de ani. Vezi că știu să scriu? Că scriu în limba
fețelor palide?
Wagare-Tey,
Căpetenia șoșonilor.”*

După ce am citit scrisoarea, împreună cu soția mea, ne-am privit mirați unul pe altul. Asta nu pentru faptul că primisem o scrisoare din Vestul Sălbatic, de la un indian. Lucrul acesta se întâmpla destul de des. Ne mira faptul că scrisoarea venea din partea căpeteniei șoșonilor, Wagare-Tey, al cărei nume s-ar traduce prin Cerbul galben, căpetenie care nu scrisese niciodată până atunci. Despre căpetenia șoșonilor am mai scris în romanul „Crăciun” (Weihnacht). Când l-am întâlnit, adică acum mai bine de treizeci de ani, Wagare-Tey era un tânăr

² Mount Winnetou – Muntele lui Winnetou. (N. tr.)

lipsit de experiență, dar foarte cinstit, care pentru Winnetou și pentru mine fusese un prieten de nădejde. Tatăl său, Avaht-Niah, avea peste șaizeci de ani, era un om de o cinste exemplară și se folosise de influența pe care o avea, numai spre binele nostru. Pentru că Avaht-Niah era în vârstă și pentru că nu am mai auzit nimic despre el, am crezut că a murit. Din conținutul scrisorii mi-am dat seama însă că bătrânul era în viață. Altfel, autorul scrisorii nu mi-ar fi dat de veste că bătrâna căpetenie vine la Mount Winnetou.

Nu știam unde este Mount Winnetou, doar că apașii, precum și triburile cu care aceștia erau în relații de prietenie, vroiau să dea unui munte numele „Winnetou”, în onoarea căpeteniei apașilor. Nu știam nici că acest lucru se și întâmplase și nici care era muntele ales de ei spre a purta numele căpeteniei. Puteam să-mi dau seama doar de faptul că era vorba despre unul dintre munții aflați pe teritoriul în care se găseau apașii.

Teritoriile în care șoșonii își aveau satele și terenurile de vânătoare se aflau la o distanță de mai multe zile de mers călare, la nord față de pământurile apașilor. Pentru un bătrân de o sută de ani era o cale lungă și obositoare, chiar dacă era îndemnat la drum de sufletul său tânăr.

Mă întrebam de ce vroia bătrânul să se îndrepte spre sud și să parcurgă împreună cu fiul său un drum atât de lung. Am căutat multă vreme răspunsul la această întrebare, fără a-l găsi însă. Nu puteam face altceva decât să aștept și alte scrisori de felul aceleia pe care tocmai o promisem. Era imposibil să le răspund căpeteniilor șoșonilor, fiindcă nu știam unde se află. Oricum, cei doi trebuiau să aibă un motiv foarte serios pentru a face așa un drum lung. Am crezut că motivul nu putea fi unul personal și că trebuia să fie, mai curând, vorba despre altceva.

Pentru că aveam încă destui prieteni în America, prieteni cărora le scrisesem de-a lungul anilor și pentru că ei știau adresa mea, speram să aflu mai multe despre întâlnirea de pe Mount Winnetou.

Dorința avea să mi se îndeplinească foarte curând. La două săptămâni după ce primisem scrisoarea căpeteniei șoșonilor, mi-a sosit o altă scrisoare, de la cineva de la care nu mă așteptam să-mi scrie.

Pe plic era adresa mea, iar înăuntrul lui era următoarea scrisoare, al cărei conținut îl voi traduce pentru cititori:

„Vino la Mount Winnetou să ne luptăm pentru cea din urmă oară! Dă-mi scalpul tău, care trebuia să fie în mâna mea de o veșnicie! Asta are a-ți spune, To-kei-chun, căpetenia comanșilor Raccurah.”

La o săptămână după ce am primit scrisoarea căpeteniei comanșe, poștașul mi-a adus următorul mesaj:

„Dacă ești viteaz, vino la Mount Winnetou! Singurul glonț pe care îl mai am îți duce dorul!”

Tangua,

bătrâna căpetenie a kiovașilor.

Scris de mâna fiului meu, Pida, marea căpetenie a kiovașilor, al cărui suflet dorește mult bine sufletului tău.”

Amândouă scrisorile erau foarte ciudate. Era ca și cum To-kei-chun și Tangua se aflau în același loc și erau însuflețiți de aceleași gânduri. Amândoi mă urau de moarte. Ciudat era că fiul lui Tangua îmi trimitea salutul său, în ciuda urii pe care o nutrea, desigur, pentru mine. Nu-mi era greu să înțeleg de ce făcea asta. Salutul reprezenta un mod de a mulțumi. Mai important decât toate acestea era faptul că și dușmanii apașilor doreau să vină la Mount Winnetou.

Într-una dintre scrisori era vorba despre o ultimă luptă. Asta nu prevestea nimic bun și începusem să fiu îngrijorat. Oare mă aștepta în America un vechi dușman care dorea ca eu să fac neapărat călătoria până acolo pentru a mă umili?

Peste alte două săptămâni am primit o scrisoare din Oklahoma. Aveam motivele mele pentru a crede într-un tot al celor scrise în scrisoare:

*„Dragul meu frate alb,
Marele și bunul Manitou, pe care-l port în adâncul sufletului meu, m-a îndemnat să-ți spun că sfatul bătrânelor căpeteniei și sfatul tinerelor căpeteniei se vor aduna la Mount Winnetou, pentru a hotărî asupra fețelor palide și asupra sorții oamenilor roșii. Tu vei veni acolo. Și eu voi veni acolo. Sufletul meu este bucuros, fiindcă-l va întâlni pe al tău. Număr zilele, orele și minutele ce mai trebuie să treacă până când te voi revedea.
Fratele tău roșu,
Matto Shahko,
căpetenia osagilor.”*

Și această scrisoare fusese scrisă în limba engleză de fiul căpeteniei osage, al cărui scris îl cunoșteam, pentru că mai corespondasem cu acesta. O dată cu scrisoarea, Matto Shahko îmi trimisese și totemul^[3] său din piele, așa cum făcea de fiecare dată când era vorba despre ceva important. Asta însemna că la Mount Winnetou urmau să se petreacă lucruri cu adevărat importante și că nu era vorba doar de cineva care vroia numai să mă umilească. Începuse să mă preocupe gândul de a întreprinde o călătorie în America. Pentru a face însă acest lucru, trebuia să mai aflu câte ceva. Peste câțiva vreme mi-a sosit prin poștă un plic voluminos, care conținea un fel de invitație.

Redau mai jos conținutul acesteia:

*„Stimate domn,
În sfaturile căpeteniilor care s-au ținut până acum, s-a hotărât ca unul dintre vârfurile Munților Stâncoși să poarte numele lui Winnetou, cea mai vestită dintre toate*

³ Animal considerat de unele triburi primitive ca strămoș al populației respective și venerat ca atare. (N. tr.)

căpeteniile. A fost ales un vârf pe care credem că îl cunoașteți, cel puțin din punct de vedere geografic. Este vorba despre vârful pe care trăiește în singurătate Tatellah-Satah (Thousand Years[4]), vrăciul învăluit în mister. La poalele acestui vârf se vor aduna, în luna septembrie a acestui an:

1. Sfatul bătrânelor căpetenii.
2. Sfatul tinerelor căpetenii.
3. Sfatul soțiilor căpeteniilor.
4. Sfatul războinicilor și femeilor roșii care se bucură de faimă.

Vă avea loc întâlnirea finală, prezidată de cei ce semnează această scrisoare.

Rămâne ca dumneavoastră să hotărâți dacă doriți să participați la această întrunire. Dacă vă hotărâți să luați parte la întâlnirea amintită, vă rugăm să vă prezentați la președintele sau la vicepreședintele comitetului, care răspund de desfășurarea întrunirii. Aceștia vă vor informa în legătură cu cele ce s-au discutat la întrunirile precedente. Vă rugăm, pe această cale, să nu discutați despre aceste întâlniri cu reprezentanți ai altor rase. Ne simțim datori să vă cerem discreție totală și ne permitem să presupunem că ne-ați dat cuvântul dumneavoastră de onoare în legătură cu faptul că veți fi discret. Veți primi din partea greșierului un număr ce corespunde locului pe care îl veți ocupa în cadrul întrunirilor. Pentru o mai bună înțelegere, în cadrul dezbaterilor se va vorbi în limba engleză.

Cu mult respect,

Comitetul.

Semnează:

Simon Bell (Tsho-lo-let), profesor de filozofie – președinte,

Edward Summer (Ti-iskama), profesor de filologie clasică – vicepreședinte,

*William Evening (Pe-widah), agent – grefier,
Antonius Paper (Okih-tshin-tsha), bancher – casier,
Old Surehand, persoană particulară – director.”*

În josul acestei scrisori, erau aşternute, de mână lui Old Surehand, câteva rânduri:

*„Sper că vei veni. Chiar dacă nu ne aflăm la noi acasă,
locuinţa mea va fi şi a ta. Acum sunt director şi călăto-
resc mult. Vei avea o surpriză foarte plăcută. Vei fi
foarte mulţumit de ceea ce au făcut băieţii noştri.
Credinciosul tău prieten,
Old Surehand.”*

Această scrisoare lungă a fost urmată de o epistolă scurtă, al cărei conţinut îl redau mai jos:

*„Dragă frate,
Ştiu că eşti invitat. Vino neapărat! M-ar bucura
nespus să te văd. O să-ţi scrie şi cei doi băieţi. Al tău,
Apanatshka, căpetenia comanşilor Pohonim.”*

„Băieţii”, cum le spusese Old Surehand, „cei doi băieţi”, cum îi numise Apanatshka, mi-au scris, într-adevăr, următoarele:

*„Mult stimat domn,
Atunci când ne-aţi arătat că trebuie să ne dedicăm
adevăratei arte, v-am promis că nu se va mai auzi de noi
decât atunci când vom fi în stare să dovedim lumii, prin
adevărate opere de artă, că pieile roşii nu sunt cu nimic
mai prejos, nici chiar în artă, faţă de alte rase. Moştenim
talentul de la bunica noastră, care, aşa cum ştiţi, era in-
diancă din creştet până-n tălpi, comportându-se uneori
chiar ca un adevărat războinic. Suntem gata să aducem
această dovadă. Ne-aţi promis că, atunci când va sosi
această clipă, veţi veni aici, deşi locuiţi foarte departe de
meleagurile noastre, pentru a vă spune părerea despre
operele făurite de noi.*

Credem că nu ne vom face de rușine și vă așteptăm la Mount Winnetou pe la mijlocul lunii septembrie, pentru a vă putea ura «bun venit».

Am aflat că, așa cum era de la sine înțeles, ați fost invitat să luați parte la întrunirile secrete și foarte importante de aici.

Suntem convinși că nimic nu vă va putea opri să veniți și că veți fi aici la momentul potrivit.

Cu tot respectul, ai dumneavoastră,

Young[5] Surehand,

Young Apanatshka.”

Această din urmă scrisoare mi-a făcut mare plăcere, deși „cei doi băieți” o scriseseră spre a-mi da un motiv serios pentru a întreprinde călătoria în America.

Despre acești doi tineri am mai scris și în romanul „Old Surehand”, în care s-a dovedit că Old Surehand și Apanatshka erau frați.

Cei doi fuseseră răpiți de la mama lor, o indiană dăruită cu mult talent artistic. Pentru a-și găsi copiii, indianca se travestise și își luase numele de Kolma Pushi. Călătorise prin estul Americii, trecuse prin savane și străbătuse pădurile, fără a-și găsi copiii. Winnetou și cu mine am întâlnit-o și am reușit să dăm de urma copiilor ei; unul dintre ei era cunoscut în tot „Vestul sălbatic”, iar celălalt ajunsese o respectată căpetenie comanșă. Acești doi bărbați deosebiți mi-au rămas prieteni de-a lungul timpului, chiar dacă viața ne-a mai schimbat.

Cei doi s-au căsătorit mai târziu cu două surori din tribul lui Winnetou, adică din rândul apașilor Mescalero. Mai târziu, fiecare dintre ei a avut bucuria de a i se naște un fiu. Acești doi băieți au moștenit harul bunicii lor, Kolma Pushi.

Amândoi au avut posibilitatea de a-și cultiva talentul și fuseseră trimiși în Est pentru a studia.

5 Tânăr (lb. engleză). (N. tr.)

Unul avea să devină arhitect și sculptor, iar celălalt, pictor și sculptor. Speranțele, pe care cei apropiați și le pusese în ei, s-au împlinit.

Mai apoi, cei doi artiști au plecat pentru câțiva ani în străinătate. Au fost la Paris, unde au lucrat în atelierele celor mai cunoscuți artiști, apoi au plecat în Italia și, în cele din urmă, au fost în Egipt, pentru a descifra tainele giganticele capodopere ale artei și arhitecturii vechilor egipteni.

Când s-au întors din această lungă călătorie, au trecut prin Germania pentru a mă vizita. Mă bucurasem să îi revăd și asta nu numai pentru că îl venerau pe Winnetou ca pe un zeu, ci și pentru faptul că cei doi tineri aveau talent și ambiție. Din păcate, ei priveau totul în stil tipic american, adică din punctul de vedere al profitului pe care îl puteau obține. Așa se face că, în loc să audă de la mine vorbe de laudă, s-au pomenit cu un avertisment, pe care nu-l uitaseră.

Asta era cauza pentru care, ani de-a rândul, nu auzisem nimic nici despre cei doi artiști, nici despre părinții lor. Nu știam, mai ales, de ce tinerii artiști doriseră să studieze tocmai arta și arhitectura vechilor egipteni. Această dorință fusese, de-a lungul anilor, un mister pentru mine. Acum, însă, începeam să-mi dau seama că cei doi făcuseră acest lucru tocmai pentru a realiza operele de artă despre care trebuia să-mi spun părerea.

Nu aș fi putut considera că scrisorile ce sosiseră pe adresa mea, una după alta, erau doar un prilej de bucurie. De ce nu mi se spunea deschis despre ce era vorba? Ce rost aveau toate aceste întruniri? Hotărârile importante sunt luate, de obicei, fără a fi nevoie de dezbateri lungi și zgomotoase. Dezbaterele nu puteau duce, după părerea mea, decât la luarea unor hotărâri asupra unor probleme lipsite de importanță. De ce era nevoie ca sfatul bătrânelor căpetenii să fie separat de cel al tinerilor șefi de trib? Pentru ce era nevoie de sfatul soțiilor căpeteniilor? Cine erau oare acei războinici și acele femei care se bucurau de faimă? Nu cumva era vorba chiar despre domnii care organizau aceste întruniri? Mă gândeam

chiar că aceștia doreau să participe la întâlniri și să influențeze hotărârile care se vor lua!

Numele celor doi profesori de origine indiană îmi erau cunoscute. Amândoi se bucurau de o reputație excelentă, dar tonul pe care îmi scriau sunt sigur că nu ar fi făcut prea mare plăcere unor oameni ca Sam Hawkens, Dick Hammerdull sau Pitt Holbers[6].

Nu îl cunoșteam nici pe grefier, nici pe casier și apoi, Old Surehand era director. Ce însemnau toate astea? De ce era nevoie de un „director”? Poate pentru că cineva trebuia să răspundă pentru toate câte aveau să se întâmple, sau poate pentru că era nevoie de cineva care să se ocupe de afaceri.

Old Surehand era unul dintre cei mai cunoscuți și mai respectați oameni din Vestul Sălbatic. Nu știam însă dacă el era în stare să se descurce și în afaceri. Toate aceste lucruri mi se păreau cu atât mai ciudate, cu cât mă gândeam mai mult la ele.

Faptul că Old Surehand era director i s-a părut straniu și soției mele. Trebuie să amintesc faptul că și ea a primit o scrisoare, cu următorul conținut

„Draga mea soră,

În sfârșit, ochii mei te vor vedea; spun așa pentru că sufletul meu te-a văzut de multă vreme. Stăpânul casei și al gândurilor tale va veni la Mount Winnetou, unde vom vorbi despre lucruri frumoase și de mare însemnătate. Știu că el nu va face această lungă călătorie, dacă tu nu-l vei însoți.

Te rog să-i spui că am pregătit cel mai bun cort pentru tine și pentru el și mai spune-i că aștept venirea ta ca pe o iubită rază de soare, care îți încălzește sufletul, atunci când zilele vieții se împuținează. Vino, deci și adu cu tine o fărâma din dragostea ta pentru oameni, un strop din căldura sufletului tău și credința arzătoare în Manitou cel mare și drept, credință pe care aș vrea să o simt la fel de puternic și în sufletul meu!

Kolma Pushi."

Cititorii trebuie să știe că soția mea purta corespondență cu Kolma Pushi și că scrisoarea pe care am redat-o mai sus a avut foarte mare importanță în ceea ce privește hotărârea pe care urma să o luăm.

Dintre scrisorile care au mai sosit, m-am mai oprit asupra uneia singure. Scrisoarea era cu totul deosebită, pentru că scrisul era aproape caligrafic, iar hârtia, de foarte bună calitate, fusese învelită în totemul expeditorului. Acest totem era alcătuit dintr-o bucată de piele de antilopă, care era subțire ca o foaie de hârtie, albă ca zăpada și fină ca porțelanul. Simbolurile erau pictate cu albastru și cu roșu. Pentru aceasta, indianul folosisese chinovar^[7] și încă un colorant necunoscut mie.

Scrisoarea avea următorul conținut:

„Bătrânul meu frate alb,

L-am întrebat pe Manitou despre tine. Voiam să știu de te mai afli printre aceia despre care se spune că sunt în viață. Răspunsul mi-a apărut ca o speranță, căci am auzit că ai fost invitat să iei parte la întrunirile din septembrie, care se vor ține în munții mei, a căror veșnică liniște va fi tulburată. Te rog, în numele celor pe care i-ai iubit odată și pe care îi mai iubești și azi, să vii aici. Vino, de oriunde ai fi, salvează-l pe Winnetou! Unii îl înțeleg greșit sau nu-l înțeleg deloc! Nu m-ai văzut și nu te-am văzut nicicând. Așa cum tu nu mi-ai auzit vreodată vocea, nici eu nu ți-am auzit vreodată glasul. Astăzi, însă, spaima mă face să strig cu putere, atât de tare. Strig, încât glasul să mi se audă dincolo de ocean și să ajungă până la tine, să-l auzi și să vii cu orice preț.

Nimeni nu știe că eu te chem. Numai cel ce scrie aceste cuvinte o știe. El este mâna mea. El nu vorbește. Înainte de a veni aici, du-te la Nugget Tsil. Acolo sunt

⁷ Sulfura roșie de mercur, folosită drept colorant și ca medicament (N. tr.)

cinci molizi. Cel din mijloc îți va spune tot ce nu-i pot încredința acestei hârtii. Molidul îți va vorbi. Fie ca vocea lui să fie pentru tine precum vocea marelui Manitou, spiritul veșnic iubitor!

Te rog, încă o dată, vino, oh, vino și salvează-l pe Winnetou! Unii vor ca el să dispară pentru totdeauna!

*Tatellah-Satah,
păstrătorul marilor leacuri."*

Mai întâi, se cuvine să spun câte ceva în legătură cu Nugget Tsil, despre care se amintește în scrisoare. „Nugget” sunt numite pepitele pe care căutătorii de aur le găsesc fie câte una, fie, dimpotrivă, în grămezi mari. În graiul apașilor, „tsil” înseamnă „munte”. Nugget Tsil s-ar traduce, așadar, prin „Muntele Pepitelor” sau „Muntele din Aur”. Pe acest munte, un anume Santer i-a ucis pe tatăl și pe sora lui Winnetou^[8]. Înaintea morții sale, Winnetou îmi spusese că își îngropase testamentul la Nugget Tsil și anume, la mormântul tatălui său. Winnetou îmi mai spusese că atunci când îl voi dezgropa, voi găsi mult aur. Când am plecat spre Nugget Tsil, spre a lua testamentul, am fost surprins de Santer și am fost luat prizonier de kiovașii de care el era însoțit. Kiovașii erau conduși de Pida, tânărul războinic din partea căruia îmi era transmis salutul în scrisoarea lui Tangua. Santer a furat testamentul și a fugit, pentru a lua aurul care era îngropat într-un loc descris în acesta. Santer a pierit căutând aurul, și, o dată cu el, s-a pierdut și testamentul, iar aurul s-a risipit în adâncurile „Apei întunecate”.

În legătură cu Tatellah-Satah, păstrătorul marilor leacuri, trebuie să recunosc faptul că mi-am dorit să-l cunosc pe acest indian misterios. Niciodată nu am avut însă ocazia să-l văd sau să-i vorbesc.

Numele Tatellah-Satah ar însemna, tradus, cuvânt cu cuvânt, din graiul indienilor tao, „O mie de sori”. Din punct de vedere al înțelesului, acest nume înseamnă însă „O mie de

⁸ A se vedea romanul „Winnetou”. (N. tr.)

ani". Purtătorul acestui nume avea o vârstă atât de înaintată, încât nimeni nu mai știa câți ani avea „păstrătorul marilor leacuri". De asemenea, nimeni nu știa unde se născuse Tatellah-Satah. El nu era membrul nici unui trib. Toți indienii, indiferent de tribul din care făceau parte, îl respectau la fel de mult. Acest om cunoștea secretele a sute și sute de vraci.

Pentru ca și cititorii să înțeleagă mai bine ce vreau să spun, trebuie să știe că, la indieni, vraciul vindecă boli, cheamă ploaia și poate fi considerat și scamator.

Pentru indieni, cuvântul „vraci" are cu totul alt înțeles decât acela pe care îl are pentru europeni.

Când indienii au început să-i cunoască pe albi, au aflat și au văzut multe lucruri care i-au impresionat. Cel mai mult i-a uimit efectul pe care îl aveau medicamentele noastre. Le era imposibil să înțeleagă care este sursa efectului miraculos pe care îl aveau medicamentele omului alb și medicina pe care el o practica. Pentru ei, aceste medicamente erau un dar pe care Cerul îl făcuse oamenilor, ca semn al iubirii sale față de aceștia. Ei auzeau cuvintele „medicament" și „medicină" pentru prima dată și le asociau cu noțiunile de minune, de binecuvântare, de dragoste a zeităților față de oameni, de efect miraculos, necunoscut oamenilor, învăluit pentru totdeauna în mister. Cuvintele „medicament" și „medicină" a fost preluate în toate graiurile și dialectele indienilor. Tot ceea ce, din punct de vedere al religiei și credinței lor, era misterios sau de neînțeles, era denumit „medicament" sau „medicină". Lucrurile legate de știința și cultura europeană, pe care indienii nu le puteau înțelege, deoarece nu știau nimic despre acestea, erau denumite de către ei „medicină". Indienii erau destul de inteligenți și de cinstiți pentru a recunoaște că „fețele palide" le erau superioare. Ca urmare a acestui fapt, ei doreau să-l imite pe omul alb, învățând de la el și lucruri bune dar, din păcate și lucruri rele. Uneori, războinicii roșii erau asemenea unor copii, însușindu-și unele obiceiuri ale albilor numai pentru faptul că nu le înțelegeau. Ei făceau acest lucru fără a se interesa de importanța sau de însemnătatea obiceiurilor sau obiectelor omului alb. Același lucru

s-a întâmplat și cu termenii „medicină” și „medicament”, care erau folosiți pentru a desemna lucruri neînțelese sau sacre, indienii nedându-și seama că astfel denumeau ceva sacru, cu ajutorul unor cuvinte care aveau, de fapt, un cu totul alt înțeles și care nu desemnau ceva sacru. Trebuie să spun că, în timpurile în care indienii auzeau pentru prima dată cuvintele „medicină” și „medicament”, acestea nu aveau înțelesul pe care îl au pentru noi astăzi. Aceste cuvinte erau legate în special de „vracii” și „vindecătorii” europeni, care aveau câteva cunoștințe de teologie și de medicină, știință aflată pe atunci la începuturile ei. Indienii nu își dădeau seama că, denumind pe unii dintre ei „vraci” și spunând despre aceștia că au leacuri sau „medicamente” și că stăpânesc tainele „medicinii”, stricau bunul renume de care se bucuraseră vracii lor.

Numai cercetând trecutul rasei roșii putem afla ce cunoștințe aveau vracii indieni înainte de a veni în contact cu „știința” omului alb. Ocupându-ne de trecutul acestei rase, ne putem da seama că, de foarte multe ori, reprezentanții ei nu erau cu nimic mai prejos decât reprezentanții rasei albe. Tot ceea ce au realizat indienii, fie că este vorba de lucruri bune, mărețe, sau nobile, se datorează inteligenței și înțelepciunii acelor pe care ei i-au numit, în decursul timpului, „vraci”. „Vracii” erau considerați, de către indieni, teologii, politicienii, conducătorii, arhitecții, pictorii, sculptorii, medicii și profesorii lor, adică toți aceia care au reprezentat forța inteligenței și tradițiilor lor. Printre „vracii” indieni s-au numărat, de-a lungul timpului, mari personalități, ale căror nume erau la fel de cunoscute ca și cele ale marilor personalități asiatice sau europene. Aceste personalități au fost uitate în timp, pentru că noi nu am pătruns încă suficient de adânc în negura trecutului, pentru a ști totul despre istoria acestei rase. Nu numai indienii erau vinovați pentru faptul că vraciul indian de acum nu mai era la fel cu cel din trecut. Nu

trebuie să uităm că incașii[9], toltecii[10] și aztecii[11], adică „vracii” mexicanilor și ai peruvienilor aveau un nivel de cultură cel puțin la fel de ridicat cu cel al oamenilor lui Cortes[12] și Pizarro[13]. Nu trebuie să ne mire faptul că, după ce au fost cucerți de către spanioli, strălucirea culturii și civilizației lor s-a pierdut, ei fiind numiți „sălbatici” de către cei care i-au supus. Nu trebuie să ne mire, așadar, nici faptul că vracii indieni nu mai sunt ceea ce erau predecesorii lor. Aceștia au avut soarta tuturor reprezentanților rasei din care făceau parte.

Cu toate acestea, vracii nu sunt ceea ce unii vor să creadă că sunt. Nu am cunoscut încă nici un alb pe care să-l fi inițiat în tainele sale vreun vraci indian, sau vreun alb care să fi înțeles măcar câte ceva din tot ceea ce făcea un vraci. Un adevărat vraci indian nu își propune niciodată să arate celorlalți ce puteri are. Așa-numiții vraci, care apar din când în când prin orașe și fac tot soiul de scamatorii, ar fi, desigur, disprețuiți de adevărații vraci indieni. Acest lucru este tot atât de firesc, pe cât de normal este ca un adevărat teolog sau om de știință european să nu facă scamatorii sau giumbușlucuri într-un bâlci, cot la cot cu un măscărici.

Nu doresc să-i plictisesc pe cititori și nici nu vreau ca aceștia să creadă că toate explicațiile pe care le-am dat sunt

9 Nume dat suveranilor imperiului Kichua din Peru, în timpul descoperirii Americii. Ei au fondat un puternic imperiu, care a fost distrus de cuceritorii spanioli. Au avut o civilizație remarcabilă. (N. tr.)

10 Popor indian care a ocupat Mexicul, începând cu secolul al X-lea. În 1246, au fost cucerți de către azteci. (N. tr.)

11 Vechi popor al Mexicului, stabilit aici în 1325 care a dominat țara până la venirea spaniolilor în 1520. Posedau o cultură, o civilizație și o organizare politică deosebite. (N. tr.)

12 Căpitan spaniol (1495-1547). În 1519 a plecat să cucerească Mexicul, a distrus imperiul aztec (1521) și a reorganizat întreaga țară. (N. tr.)

13 Conchistador spaniol (1475-15419) care, cu ajutorul fraților săi, a cucerit Peru. (N. tr.)

de prisos. Trebuie să scriu toate acestea pentru că a venit timpul să ținem seama de adevăr și să îndreptăm greșelile pe care le-am făcut, atunci când i-am judecat pe indieni. Pentru că Tatellah-Satah era unul dintre adevărații vraci indieni, un simbol al vremurilor apuse, m-am simțit dator să vorbesc despre trecut și prezent.

Omul învăluit în mister, față de care nutream un profund respect, nu fusese unul dintre prietenii, dar nici unul dintre dușmanii mei. Gândurile, sentimentele și faptele sale erau o expresie a dragostei față de semenii săi. Sentimentele lui față de mine erau ciudate. Vraciul se purta, în ceea ce mă privește, ca și când i-aș fi fost dușman. Pentru el, nici măcar nu existam. Mă ignora și mă întrebam de ce. Poate pentru că din ziua în care fuseseră uciși tatăl și sora lui Winnetou, eu considerasem că Tatellah-Satah este, de fapt, vinovat pentru moartea celor doi.

Frumoasa soră a lui Winnetou urma să devină, la dorința ei și la dorința tribului din care făcea parte, soția mea. Eu fusesem însă împotriva acestei căsătorii.

Sora lui Winnetou se numea Nșo-ci, iar acest nume era într-un totu potrivit pentru ea, fiindcă, în graiul apașilor, Nșo-ci înseamnă „Zi frumoasă”.

O dată cu moartea ei, pentru apași și pentru Tatellah-Satah „ziua frumoasă” a luat sfârșit și s-au năruit toate speranțele pe care aceștia și le puseseră în ea. Pentru bătrânul vraci, sora lui Winnetou era cea mai frumoasă fiică a apașilor. El spunea că, dacă nu m-aș fi împotrivit căsătoriei, tânăra fată nu ar fi fost ucisă. Eu fusesem gata să admit acest lucru, dar nu avusesem remușcări. Mă simțeam ca și când fata ar fi fost în viață. Ea a dorit să meargă undeva, în Est, pentru a studia. Pornise la drum împreună cu tatăl ei, Inciu-Ciuna, dar cei doi fuseseră împușcați și prădați. Eu reprezentasem motivul pentru care cei doi hotărâseră să facă această călătorie, dar Winnetou nu-mi reproșase niciodată nimic. Tatellah-Satah își propusese însă să mă uite, să uite pentru totdeauna de existența mea. De multă vreme, vraciul

trăia retras în munți, departe de oameni. Numai căpeteniile aveau voie să-l vadă și să-i vorbească și aceasta, cât mai rar cu putință. Căpeteniilor le era permis să-l tulbure pe bătrânul vraci numai atunci când era vorba despre lucruri foarte importante. Numai lui Winnetou îi era îngăduit să meargă la Tatellah-Satah de câte ori dorea și aceasta pentru că bătrânul ținea foarte mult la el. Vraciul îi îndeplinea orice dorință, cu excepția uneia, aceea pe care Winnetou o exprimase de atâtea ori și anume, dorința de a i se permite să-l însoțesc și eu.

După toate cele întâmplate, bătrânul mă chema stăruitor! Pentru aceasta, vraciul trebuie să fi avut motive serioase. Citiind scrisoarea, încercasem să-mi dau seama despre ce putea fi vorba.

Trebuia să plec neapărat în America, trebuia să ajung la Nugget Tsil, pentru a asculta cele ce avea să-mi spună molidul, iar soția mea trebuia să mă însoțească.

Când i-am spus ce hotărâsem, soția mea nu s-a bucurat deloc, ci, dimpotrivă, a devenit foarte serioasă. Ea se gândea la faptul că o astfel de călătorie este foarte obositoare, precum și la pericolele care se puteau ivi la tot pasul, pentru că trebuia să călătorim călare prin Vestul Sălbatic. Era de la sine înțeles că participanții la întruniri, în majoritatea lor căpetenii ale diverselor triburi, nu vor călători cu trenul. Nici nu putea fi vorba de așa ceva, deoarece toți cei invitați trebuiau să fie foarte discreți.

Atunci când soția mea vorbise despre efort și despre pericole, ea nu se gândise la persoana ei, ci numai la mine. Mi-a fost însă destul de ușor s-o conving că nu avea de ce să-și facă griji, spunându-i că nu mai putea fi vorba de nici un fel de pericole și că Vestul nu mai putea fi numit „Vestul Sălbatic”. I-am mai spus că, pentru mine, călătoria călare nu va însemna un efort, ci va fi mai curând o plăcere. În ceea ce o privea pe soția mea, aceasta era pregătită să facă față oricărei situații, era sănătoasă și nu o deranja lipsa confortului, așa încât am considerat că era persoana cea mai potrivită spre a mă însoți. Știa engleza și, de la mine,

învățase multe cuvinte și expresii în diferite graiuri indiene, iar toate acestea aveau să-i fie acum de folos. Trebuie să mai spun că ea știa să călărească. În această privință, călătoria pe care o făcusem împreună în Orient fusese pentru ea ca o ucenicie în ale călăriei.

Ca întotdeauna, soția mea s-a dovedit a fi omul care știa să aibă grijă de toate.

Primisem din partea mai multor edituri americane oferte legate de editarea operelor mele în limba engleză.

Aceste ediții urmau a fi destinate cititorilor din Statele Unite ale Americii. Soția mea, Klara, era de părere că ar fi fost nimerit să mă întâlnesc personal cu directorii editurilor din partea cărora primisem ofertele, mai ales că urma să facem această lungă călătorie. Consoarta mea făcuse fotografii în format mare după anumite desene, care urmau să servească drept model pentru ilustrațiile volumelor mele în limba engleză.

Cea mai reușită fotografie i s-a părut a fi aceea a lui Winnetou înălțându-se spre cer, în viziunea lui Sascha Schneider^[14]. Același artist i-a reprezentat cu multă măiestrie pe Abu Kital cel cumplit și pe Marah Durimey, întruchiparea sufletului omenesc^[15]. Și aceste două ilustrații au fost fotografiate, iar fotografiile au fost puse într-o valiză.

Cred că cititorii înțeleg de ce nu am vrut să luăm originalele cu noi. Nimeni nu dorește să piardă lucruri care au o anumită valoare, iar de-a lungul călătoriei era posibil să avem tot soiul de surprize neplăcute. Astfel, se putea întâmpla ca valizele noastre să se rătăcească. Nu puteam să nu ne gândim chiar la un naufragiu sau la un accident de tren.

Fie-mi îngăduiți să fac o scurtă precizare pentru cititorii care se întreabă de ce puneam un atât de mare preț pe cele trei ilustrații. Cu acest prilej voi spune și câteva cuvinte despre legătura care există între Sascha Schneider și cărțile mele.

¹⁴ Grafician, pictor și sculptor german, contemporan cu autorul. (N. tr.)

¹⁵ Personaje întruchipate de Karl May. (N. tr.)

Sascha Schneider este un artist foarte cunoscut, datorită picturilor și sculpturilor sale, care locuiește la Loschwitz, lângă Dresda. Artistul este unul dintre prietenii mei apropiați[16].

Schneider a pătruns ca nimeni altul în universul operelor mele și a exprimat în imagini sentimentele care l-au însuflețit.

El nu l-a reprezentat pe Winnetou ca pe o tânără și neînfricăată căpetenie apasă, ca pe un apărător al dreptății și al binelui, ci și l-a imaginat în momentul morții, înălțându-se spre cer. Din părul omului însuflețit odată de sentimente alese, se desprinde ultimul semn al prețuirii de care s-a bucurat pe pământ: pana de căpetenie.

Tot astfel, artistul i-a reprezentat pe Abu Kital, șeicul cel cumplit din piesa mea „Babei und Biebel[17]” și pe Marah Durimey, regina din Sitara.

Îi rog pe cititori să nu creadă că m-am abătut de la firul întâmplărilor, pentru a prezenta niște amănunte lipsite de importanță. Pe parcursul povestirii se va vedea că aceste trei fotografii au importanța lor.

Cei care mă cunosc, știu deja că eu nu cred în coincidențe și că sunt convins de faptul că tot ce ni se întâmplă se datorează voinței lui Dumnezeu. Sunt convins că același lucru a fost valabil și în ceea ce privește cele trei fotografii.

De ofertele amintite nu am avut timp să mă interesez și acestea au rămas numai niște simple oferte.

Tot în aceeași perioadă am primit însă o alta, nu scrisă, ci orală și tot din partea unui american. Deosebit de interesante sunt împrejurările în care aceasta mi-a fost făcută.

Avem un prieten care locuia în Dresda, un psihiatru renumit. Acest prieten al meu se bucura de un renume deosebit și era solicitat atât de concetățeni, cât și de străini.

16 Artistul a murit în 1927; decesul acestuia este consemnat în Anuarul Karl May, din 1928. (N. tr.)

17 Babel și Biblia. (N. tr.)

Într-o seară, când medicul mi-a făcut o vizită, i-am povestit despre intenția noastră de a pleca la New York, apelând la serviciile companiei Lloyd, care avea o filială în Germania.

— Plecați în căutare de pepite? întrebă el grăbit, ca și când ar fi așteptat cu sufletul la gură să-i vorbim despre planurile noastre.

— Cum de te-ai gândit tocmai la pepite? am întrebat eu.

— M-am gândit la pepite pentru că tocmai am văzut astăzi una. Era mare cât un ou de porumbel, prinsă pe un lanț de ceas.

— Cine era posesorul pepitei?

— Un american, un om mult mai interesant chiar decât pepita ce-i servea drept podoabă. Acesta mi-a spus că se află aici numai de două zile și mi-a atras atenția printr-un subiect care este un „caz” pentru orice psihiatru ce se respectă.

— Ce vrei să spui, dacă nu sunt indiscret?

— Nu, deloc, din moment ce nu voi da nume. Nici n-aș putea și vei vedea numaidecât din ce cauză. Era vorba de dorința de a se sinucide, pe care o manifestau membrii unei anumite familii. Această dorință era, mai întâi, o idee trecătoare, pentru ca, o dată cu trecerea timpului, ea să devină din ce în ce mai intensă și să fie, în cele din urmă, atât de puternică, încât cei care o nutreau să nu-i mai poată rezista.

— Am auzit de astfel de cazuri, am spus eu, ba chiar am cunoscut un om care era chinuit de această dorință. Este vorba despre un austriac, medic pe un vapor cu care am călătorit de la Suez până în Ceylon. Ne-am petrecut o noapte întreagă pe punte, discutând despre diverse probleme filosofice. Tot vorbind, i-am câștigat încrederea și așa se face că mi-a spus ce nu mai spusese nimănui până atunci. Fratele și una dintre surorile sale se sinucisese. Tatăl său își luase și el viața, iar acum, cealaltă soră îi scria că nu mai poate rezista dorinței de a se sinucide. Austriacul mi-a mărturisit că devenise medic, tocmai pentru a găsi un leac împotriva acestei îngrozitoare boli nervoase.

— Ce s-a întâmplat cu medicul și cu sora lui? mă întrebă oaspetele meu.

— Nu mai știu nimic despre el, am răspuns eu. Mi-a promis că-mi scrie și-mi dă adresa lui, dar de atunci n-am mai primit nici o veste de la el.

Bănuind ceva, l-am întrebat pe musafirul meu din aceea seară:

— Americanul este într-o situație la fel de disperată?

— N-aș putea să spun dacă e vorba chiar despre el, mi-a răspuns prietenul meu. Nu mi-a dat nici un nume și nu mi l-a spus nici măcar pe al său. Pe tot parcursul discuției a vrut să-mi lase impresia că vorbește despre niște prieteni și nu despre propriile rude. Eu cred, însă, că acel american vorbea chiar despre sine însuși. În privire i se oglindea tristețea și cred că avea un suflet bun. Mi-a părut nespus de rău că nu am putut să-l ajut.

— Ai încercat măcar să-l consolezi? am întrebat eu.

— Da, am încercat să-l consolez și să-i dau câteva sfaturi, spuse oaspetele meu, dar gândește-te câte nenorociri s-au abătut asupra sa: mama lui s-a otrăvit, tatăl lui a dispărut fără urmă. Cei doi au avut cinci băieți, dintre care mai sunt în viață doar doi. Cu toții au fost căsătoriți, dar mai apoi au fost părăsiți de soții, pentru că groaznica afecțiune s-a transmis, iar copiii rezultați în urma căsătoriilor s-au sinucis la vârsta de nouă, sau zece ani. Un singur copil ajunsese la vârsta de 16 ani. Așa cum spuneam, mai sunt în viață doi frați. Amândoi luptă, zi și noapte, cu dorința de a se sinucide, dar nu cred că vor rezista prea mult.

— Groaznic! am exclamat eu.

— Da, într-adevăr, groaznic, fu de acord prietenul meu. Tot ceea ce s-a întâmplat este groaznic, dar și ciudat. Nenorocita dorință despre care vorbeam se face simțită la fiecare a doua generație. Mi-a fost imposibil să aflu dacă aceasta s-a transmis prin mama care s-a otrăvit. În zadar am încercat să aflu și dacă boala a fost provocată de un anumit eveniment care ar fi putut avea ca urmare o emoție puternică. Dacă aș fi avut amănunte în sensul acesta, mi-aș fi putut da seama întrucâtva despre ce este vorba. Neavând însă nici cel mai mic indiciu, a trebuit să mă mulțumesc la a recomanda mult

efort fizic și intelectual, ambele bazate un program de lucru susținut, care să cuprindă și momente de relaxare, dar și anumite activități menite să cultive voința bolnavului. În astfel de cazuri voința are un rol foarte important.

— Ai aflat ceva în legătură cu situația acestei familii nefericite? am întrebat eu.

— Da. De altfel, acesta a fost unul dintre lucrurile pe care doream și eu să le aflu de la american. Tatăl a umblat mult prin Vestul Sălbatic și a avut tot felul de ocupații. A fost, printre altele, călăuză, vânător, căutător de aur. El aducea acasă banii și bunurile care-i prisoseau. Am înțeles că își dorea să ajungă milionar. Chiar dacă dorința nu i s-a împlinit, familia lui a fost, la un moment dat, foarte bogată. Cei cinci frați au pus pe picioare o mare afacere cu cai, vite, porci și oi.

— Cei cinci făceau afaceri cu marile abatoare? l-am întrebat eu.

— Bineînțeles.

— Cred că asta nu avea cum să le facă bine, am spus eu.

— Sigur că nu, a confirmat oaspetele meu. Ei vedeau cum sunt sacrificate animalele. Adulmecau mirosul sângelui cald și mirosul cărnii. Probabil că erau profund impresionați de tot ceea ce vedeau! Poate că astfel se explică și faptul că în mintea lor a încolțit dorința de a se sinucide. l-am spus toate astea americanului, iar acesta mi-a răspuns că și el era de aceeași părere și că tocmai de aceea îi sfătuisese pe cei doi frați, care mai erau în viață, să renunțe la afacerile lor și să vândă tot. Am mai aflat că, în urmă cu un an, cei doi îi urmaseră sfatul, dar că suferința lor era la fel de puternică. Iată că îți spun acum, seara, lucruri care ar putea să te tulbure și să-ți alunge somnul. Te rog să mă ierți și să-mi dai voie să plec, înainte de a mă pofti chiar tu s-o fac. Noapte bună!

El părăsi casa mea în mare grabă, așa cum nu o făcuse niciodată până atunci.

Era ca și când ar fi venit numai și numai pentru a ne povesti despre acel american.

Soția mea avea aceiași impresie și îmi spuse:

— În seara asta, doctorul mi s-a părut a fi mai curând un mesager, nu un prieten care a venit în vizită. Nu cumva asta se datorează faptului că toate acestea ne privesc, într-un anume fel și pe noi?

În dimineața zilei următoare, pe la ora 11, în timp ce scriam, am auzit clopotul de la ușă. Apoi, am auzit cum cineva era invitat să intre. Îi spuseseam soției mele că în ziua aceea nu sunt acasă pentru nimeni. Peste câteva minute, consoarta mea veni sus, în biroul meu, și-mi aduse o carte de vizită.

— Iartă-mă, dar nu m-am putut abține să nu te deranjez! Totul e foarte ciudat. O să te miri și tu.

Mi-am aruncat privirile pe cartea de vizită. Pe aceasta se putea citi „Hariman F. Enters”. Am privit-o apoi întrebător pe Klara.

— Da, e, într-adevăr, ciudat, a spus ea. Omul care vrea să te vadă are prinsă pe lanțul de la ceas o pepită.

— Chiar așa?

— Da, chiar așa și are niște ochi foarte triști.

— Ce vrea?

— Vrea să-ți vorbească.

— Nu am timp. I-ai spus că nu am timp? Roagă-l să vină altă dată.

— Mi-a spus că trebuie să plece chiar azi, pentru că altfel pierde vaporul. Mi-a spus că nu pleacă fără să stea de vorbă cu tine și m-a rugat să-i comunic ce preț are timpul pe care ești dispus să i-l acorzi, pentru că el e gata să plătească.

— Asta-i o prostie tipic americană! Ți-a spus cu ce se ocupă?

— Da, a spus că e editor. Mi se pare că nu știe germană deloc. Vrea să obțină drepturile pentru „Winnetou”.

— I-ai spus cumva că aș fi de acord cu astfel de propunere? am întrebat eu.

— I-am dat a înțelege că ni s-au mai făcut astfel de propuneri și că vrem să facem o călătorie în America pentru a ne ocupa personal de problemele astea.

— Trebuie să-ți spun, dragă Suflețel, că n-ai fost prea inspirată când i-ai dat toate detaliile astea.

— Și de ce nu? se miră soția mea.
— Pentru că o persoană care vrea să facă o călătorie în Vest trebuie să fie în primul rând discretă, chiar dacă între timp lucrurile s-au mai schimbat și Vestul nu mai este la fel de „sălbatic”, precum era odinioară.

— Dar nu am plecat încă!
— Când îți vorbeam despre discreție, nu mă gândeam la cei care sunt în Vest, ci la cei ce doresc să plece în Vest în afară de asta, nu e nevoie să plecăm noi acolo, pentru că vine Vestul la noi.

— Ce vrei să spui?
— Vreau să spun că Vestul Sălbatic a pătruns în casa noastră în persoana americanului care așteaptă jos!

— Crezi?
— Sunt sigur de asta! În curând îți vei da seama că am dreptate, indiferent cine pretinde că este și indiferent ce intenții spune că are, eu știu că a venit să culeagă informații despre noi. Noi însă îi vom da peste cap planurile! Du-te acum și transmite-i că voi veni și eu îndată, dar te rog să-i spui numai atât.

Klara a plecat și la puțin timp după aceea, am urmat-o și eu.
Domnul Enters, un bărbat solid, nu purta barbă sau mustață și părea să aibă în jur de 40 de ani. Americanul era, după toate aparențele, o persoană binevoitoare, fără a avea însă distincția unui erudit. Deși se vedea că era educat, oaspetele meu dovedea o oarecare stângăcie în mișcări. Klara avusese dreptate, privirea bărbatului, care dorise să-mi vorbească neapărat, era dominată de tristețe. Soția mea a făcut prezentările și ne-am așezat față-n față.

Am început prin a-l ruga să-mi spună cu ce îi puteam fi de folos. Acesta mi-a răspuns însă printr-o întrebare:

- Dumneavoastră sunteți Old Shatterhand?
- Așa mi se spunea pe vremuri, am răspuns eu.
- Aveți de gând să întreprindeți o călătorie în America?
- Da.
- Unde anume vreți să mergeți?

- Nu știu încă.
- Cu ce vapor vreți să călătoriți?
- Nu m-am decis deocamdată.
- Cât timp intenționați să rămâneți în America?
- Voi vedea atunci când voi ajunge acolo.
- Vreți să vizitați niște prieteni?
- Poate.
- Unde veți zăbovi mai mult, în nordul sau în sudul Statelor Unite?

După această din urmă întrebare, m-am sculat de pe scaun și înclinându-mă în fața musafirului meu, m-am îndreptat spre ușă.

— Unde mergeți, domnule May? m-a întrebat acesta repede.

— Mă duc să lucrez, i-am răspuns eu. V-am rugat să-mi spuneți cu ce vă pot fi de folos, iar dumneavoastră mi-ați pus întrebări pe care nu aveți nici un drept să mi le puneți și la care eu nu am timp să vă răspund.

— I-am spus doamnei May că sunt dispus să plătesc pentru timpul pe care mi-l acordați, a replicat el.

— Nu puteți, i-am răspuns. Pentru asta sunteți prea sărac.

— Chiar atât de sărac par? s-a mirat americanul. Oh, dar vă înșelați!

— Ba nicidecum! I-am contrazis eu. Nici măcar un milionar nu are atâția bani, încât să poată acoperi prețul în aur al vieții celui mai sărac om din lume!

— Aveți dreptate, admise americanul, dar, vă rog mult să stați jos. Vă voi spune pe scurt despre ce este vorba.

După ce m-am așezat din nou pe scaun, oaspetele meu a continuat.

— Eu sunt editor și știu că ați scris „Winnetou”.

— Vorbiți germana? Citiți în limba germană? I-am întrebat eu.

— Nu.

— Atunci cum e posibil să știți lucrul acesta? Romanul nu a fost tradus în limba engleză.

— Romanul mi-a fost tradus de niște prieteni care știu foarte bine limba germană. Atât de mult mi-a plăcut romanul

dumneavoastră, încât am angajat un tânăr de origine germană care era șomer, numai pentru a-mi traduce acest roman. I-am propus tânărului să parcurgem de mai multe ori cartea, astfel încât să pot înțelege tot ce se petrece în roman și să-mi pot face și unele însemnări.

— Însemnări? Pentru ce să vă faceți însemnări?

Deși a încercat să-și ascundă cât mai bine sentimentele, se vedea că pentru american această întrebare fusese stânjenitoare.

— Este vorba numai despre niște însemnări de ordin literar, pe care le-am făcut în calitatea mea de editor. Am călătorit mult în Vest și luând cu mine hârtiile pe care îmi făcusem însemnările, am văzut eu însumi toate locurile în care se petrece acțiunea romanului. Astfel, sunt în măsură să vă spun că toate locurile pe care le descrieți în carte există într-adevăr!

— Mulțumesc! am spus eu, văzând că oaspetele mă urmărea atent, pentru a vedea dacă aprecierea lui avusese vreun efect asupra mea.

— Totuși, continuă el încet, nu am fost în stare să descopăr două dintre aceste locuri.

— Care, domnule?

— Nugget Tsil și Apa Întunecată. Aveți de gând să treceți prin aceste așezări?

— Poate că da, poate că nu, am răspuns eu. Văd că iar îmi puneți întrebări, în loc să-mi spuneți cu ce vă pot fi de folos!

M-am încruntat și am vrut să mă ridic de la locul meu.

— Vă rog să vă așezați, zise repede americanul. Trec imediat la subiect. Doream doar să vă spun că am verificat existența locurilor descrise în carte și că, după părerea mea, aceasta merită a fi tradusă în engleză.

— Ați verificat? Bine, dar pentru asta este nevoie de foarte mult timp.

— Așa e, aveți dreptate, admise editorul, fără să-și dea seama că rolurile se schimbaseră și că acum eu eram cel ce puneam întrebările. A durat foarte mult până ce am văzut locurile pe care le-ați descris în roman.

- Ați călătorit mult pe vremea când erați om de afaceri?
- Desigur, pe vremea aceea noi ne ocupam cu animale: cai, vite, porci și oi. Am fost de multe ori în Vest pentru a cumpăra animale.
- Ați spus „noi”. Asta înseamnă că la afacere luau parte mai multe persoane ca parteneri?
- Da, dar acești parteneri nu erau doar niște prieteni oarecare, ci erau frații mei. Împreună am fondat o asociație familială. Am fost cinci. Acum nu mai suntem decât doi. Suntem în continuare parteneri, dar în prezent ne ocupăm de cărți. Dorim să ne dați dreptul de a edita romanul „Winnetou”.
- Numai romanul „Winnetou”? am întrebat eu.
- Da, numai romanul „Winnetou”.
- De ce nu vă pasionează și alte cărți care au ca subiect călătoriile pe care le-am făcut?
- Pentru că pe noi nu ne interesează.
- Eu cred că mai important este ce îi interesează pe cititori.
- Pe noi nu ne privesc toate acestea. Noi dorim numai să avem dreptul de a edita romanul „Winnetou”, atât și nimic mai mult
- Hm! Și cum ați dori să procedăm? am întrebat eu.
- Foarte simplu. Dumneavoastră ne cedați toate drepturile asupra romanului, odată pentru totdeauna și noi plătim odată pentru totdeauna.
- Când sunteți dispuși să plătiți?
- Imediat Vă pot da un cec. Cât doriți?
- Cât oferiți?
- Depinde! Ne permiteți să tipărim atâtea exemplare câte credem de cuviință?
- Desigur, dacă ajungem la o înțelegere.
- Așadar, am putea să tipărim și un număr mai mic de exemplare?
- Nu.
- Cum? De ce? De ce nu?
- Eu scriu cărți pentru ca ele să fie citite și nu pentru ca acestea să dispară.

— Să dispară? se miră americanul. Cine v-a spus că ele urmează să dispară?

— Este adevărat că nu v-ați exprimat astfel, dar ați spus că este posibil să tipăriți romanul și într-un număr mai mic de exemplare.

— Bineînțeles. Dacă romanul nu se va vinde, vom renunța să-l mai tipărim. După părerea mea, este de prisos să mai vorbim despre asta.

— Spuneți-mi, vă rog, ați venit în Germania, la Dresda și cu alte treburi?

— Nu. Nu am de ce să vă ascund faptul că am venit din America numai pentru a vorbi cu dumneavoastră despre romanul „Winnetou”.

— Atunci îmi pare rău, dar trebuie să vă spun că nu sunt dispus să vă cedez drepturile și că regret faptul că ați făcut în zadar această călătorie.

În timp ce spusesem toate acestea, mă ridicasem în picioare, iar oaspetele meu făcuse același lucru. Acesta nu era în stare să-și ascundă dezamăgirea. Mai mult decât atât, în ochii lui se putea citi disperarea.

— Oare am înțeles bine? Nu doriți să cedați drepturile pentru editarea romanului „Winnetou”? Întrebă el, cu voce tremurând!

— În orice caz, nu doresc să vă cedez dumneavoastră aceste drepturi. Cine dorește să editeze operele mele trebuie să le editeze pe toate.

— Ce ați spune dacă, pentru editarea lui „Winnetou”, v-aș da suma pe care o pretindeți pentru editarea tuturor cărților pe care le-ați scris? a insistat editorul.

— Nici măcar în aceste condiții nu v-aș ceda drepturile. Pentru traducerea cărților mele în limba engleză voi găsi la momentul potrivit editura care să-mi convină.

— Așadar, trebuie să înțeleg că respingeți oferta mea. Sunteți chiar atât de bogat, domnule May?

— Bogat? Nicidecum! Am cele necesare traiului și sunt foarte mulțumit cu ceea ce am. Cei care au citit, într-adevăr,

„Winnetou” știu că nu am pornit în căutarea unor bunuri care să-mi aducă bogăția, ci în căutarea unor altfel de comori, care să fie pentru cititorii mei un prilej de bucurie. Pentru asta este nevoie de editorul potrivit, iar de faptul că nu dumneavoastră sunteți acela m-am convins chiar acum.

Din cele spuse de mine și din felul în care rostisem cuvintele, soția mea a înțeles că luasem o hotărâre definitivă, de la care nimeni și nimic nu mă mai putea abate. Îmi părea rău de acel american pe care tocmai îl refuzasem, căci făcuse o figură atât de jalnică, de parcă asupra lui s-ar fi abătut o mare nenorocire. Nu putea crede că refuzul meu era definitiv. A încercat în zadar să mă convingă să-mi schimb hotărârea. Mi-a făcut tot felul de promisiuni. Dându-și seama de situație, americanul mi-a spus:

— Nu pierd speranța că îmi veți acorda dreptul de a edita „Winnetou”. Văd că doamna May nu este într-un totu hotărâtă să refuze propunerea mea. Vă rog să vă sfătuiți cu dânsa asupra propunerii mele și să-mi dați și mie răgazul ce-mi este necesar pentru a discuta cu fratele meu.

— Cred că toate astea nu v-ar fi de nici un folos, am replicat eu.

— Sunteți sigur de asta? Oare nu este posibil ca, după ce mă sfătuiesc cu fratele meu, să vă fac o propunere care să fie pe placul dumneavoastră?

Mi-am dat seama că omul din fața mea nu ar fi suportat să fie refuzat din nou. Și mie mi-era milă de el, dar știam că atunci când iau o decizie nu trebuie să dau frâu liber sentimentelor.

Sufletețel îmi arunca priviri pline de nemulțumire, iar apoi mă luă de mâni.

— Fie, am spus eu, în cele din urmă. Să ne mai gândim fiecare dintre noi la cele discutate! Soția mea nu a mai fost niciodată în America și dorește să vadă neapărat cascada Niagara. Vom călători, așadar, cu vaporul de la New York la Albany, iar de aici vom merge cu trenul la Buffalo. Odată ajunși acolo, vom fi la o distanță de numai o oră față de cascadă.

Vom poposi în Canada la Niagara Falls și anume, la hotelul Clifton[18].

— Cunosc hotelul foarte bine, mă întrerupse americanul. E un hotel foarte bun, un hotel de lux, unde te poți bucura de liniște, confort și...

— Ei bine, i-am spus eu, acolo ne veți putea găsi.

— Când?

— N-aș putea să vă spun. Cel mai bine ar fi să luați legătura cu administrația hotelului și vi se va spune dacă ne aflăm sau nu acolo.

Îi spuseseam, așadar, oaspetelui unde și cum ne poate găsi, și, după câteva cuvinte de complezență, această vizită, care avea să se dovedească a fi mai importantă decât aș fi crezut, s-a încheiat.

Soția mea părea nemulțumită. Era de părere că nu fusem îndeajuns de politicoș și că mă purtasem distant cu americanul.

— De ce te-ai purtat astfel? a întrebat ea.

— Fiindcă a mințit, am spus eu. Pentru că nu a fost cinstit și pentru că n-a vorbit deschis. Știi cine e?

— Este unul dintre cei doi frați care fac parte din acea nefericită familie, ai cărei membri erau chinuiți de dorința de a se sinucide.

— Așa este, el e unul dintre cei doi frați, dar nu se numește Enters.

— Crezi că poartă un nume fals, că este un escroc, un om care pretinde a fi altceva decât este în realitate?

— Nu. Vreau să spun că, tocmai pentru că este un om cinstit, poartă un nume fals. Îi e rușine de numele său adevărat. Cred chiar că, datorită celor scrise de mine în „Winnetou”, și-a schimbat numele. În realitate omul se numește Santer.

Soția mea m-a întrebat foarte mirată:

18 Hotel Clifton, în care Karl May a locuit, într-adevăr, în timpul călătoriei pe care a făcut-o în America în 1908, a ars în 1932. (Nota editorului german)

— De care Santer vorbești, de cel care i-a ucis pe tatăl și pe sora lui Winnetou?

— Da, străinul care tocmai ne-a vizitat este fiul lui.

— Imposibil! Dovedește-o!

— De fapt, nici nu e nevoie să fac așa ceva. Cred că și tu ți-ai dat seama de asta.

— Crezi? Până acum nu-mi dau seama decât că, pentru tine, omul ăsta e un mincinos pentru că a spus că se numește Enters, în loc să fi spus că-l cheamă Santer.

— Cât de mult greșești! Dacă m-aș baza numai pe lucrul ăsta, aș fi un greenhorn^[19] și ar trebui să-mi fie rușine să spun că mă pricep la oameni. Te rog să nu uiți însă un lucru: A angajat un om care să-i traducă romanul, astfel încât el însuși să poată face însemnări. Cât timp a pierdut cu treaba asta?

— Câțiva ani, probabil.

— Bine. Pentru ce a făcut aceste însemnări?

— Din motive pur literare, ca editor. El așa a spus.

— Perfect. Ei bine, tocmai acum urmează minciuna lui, minciuna care m-a făcut să devin suspicios, care m-a făcut să bănuiesc care era adevăratul lui nume. Omul a recunoscut că făcea afaceri cu animale. Știi sau nu când a încetat să se mai ocupe de astfel de afaceri?

— Da, știi! Anul trecut. Cel puțin așa i-a spus doctorului.

— Cu toate astea, el făcea de câțiva ani „însemnări din motive pur literare”. Crezi, într-adevăr, asta?

— Nu. Acum totul e limpede. Poate că nici măcar nu e editor.

— Sigur că nu e! Ei, vezi că gândim amândoi la fel? Fii atentă: Omul a auzit de la niște prieteni că am scris „Winnetou”. A plătit un om care să-i traducă romanul și care să-i citească traducerea. Crezi că l-a pus pe traducător să-i tălmăcească toată cartea?

— Sigur că nu.

¹⁹ Boboc, începător (lb. engleză). (N. tr.)

— Și eu sunt de aceeași părere. Pe american l-au interesat numai anumite pasaje, care erau foarte importante pentru el și care au avut asupra lui un efect puternic. În timp ce traducătorul citea, el își făcea însemnări. Oare de ce? În orice caz, nu pentru a reține totul până în cele mai mici amănunte. Un om reține lucrurile care îl impresionează, fără a fi nevoie să și le noteze. El a recunoscut că, atunci când a făcut cercetări în Vestul Sălbatic, a avut cu sine hârtiile pe care își făcuse însemnările. A întreprins, așadar, multă vreme, cercetări, căutând...

— Căutându-l pe tatăl dispărut!

Am fost de acord cu soția mea, iar ea a continuat:

— Extraordinar! Sigur că a pornit în căutarea tatălui despre care nu știa unde se află!

— Aș fi vrut să-ți mai spun câteva lucruri, în temeiul căror ai fi ajuns la concluzia asta, dar văd că nu mai e nevoie să o fac, am replicat eu. Țin doar să-ți aduc aminte că oaspețele nostru nu reușise să descopere două dintre locurile descrise de mine în roman, Nugget Tsil și Apa Întunecată și că ținea foarte mult să afle unde anume sunt ele.

— Dorința asta are legătură numai cu Santer?

— Da.

— Nu are legătură cu nici o altă persoană sau cu pepitele?

— Nu. În ce privește vreo altă persoană, singura care intră în discuție sunt eu. Toți cei care au avut legătură cu lucrurile întâmplare demult fie că au murit, fie că sunt mai puțin importanți în legătură cu întâmplările de atunci. Ar fi de-a dreptul caraghios să cred că americanul a început să colinde Vestul numai pentru a-mi da de urmă. Oricum, prin vizita pe care ne-a făcut-o, a dovedit el însuși că mă poate găsi ușor. În ceea ce privește aurul, a citit doar că acesta s-a pierdut. Prin urmare, există doar două persoane care sunt importante în legătură cu cele întâmplare la Nugget Tsil și la Apa Întunecată. De mine nu putea fi vorba, așadar, rămâne în discuție doar Santer. Și acum, fii atentă, Suflețel:

Americanul vrea să cumpere drepturile pentru „Winnetou”. De ce? Ca să-l traducă, să-l tipărească și apoi să-l vândă?

— Nu, ci tocmai pentru a împiedica editarea traducerii în America. Ai dreptate. Lucrul ăsta se putea deduce din felul în care a vorbit, din disperarea care l-a cuprins atunci când i-ai spus că nu ești de acord ca el să se ocupe de traducerea și de editarea cărții. Omul nu vrea ca trecutul și faptele tatălui său să fie cunoscute în America.

— Da. Eu sunt convins că ăsta este adevărul. Americanul a crezut că mă poate momi cu grămada lui de dolari, deși ar fi trebuit să știe din „Winnetou” că nu sunt omul care să înghiță asemenea momeală. Pentru mine, vizita și oferta americanului nu au fost decât o jignire și trebuie să-ți mărturisesc că am fost de acord să ne întâlnim la Niagara pentru că am motive serioase de a nu-i pierde din ochi, de acum încolo, pe frații Enters, sau Santer. Știi doar că pentru un om care are experiența Vestului Sălbatic este foarte important să nu se lase surprins de indivizi periculoși.

— Periculoși? întrebă soția mea. Eu cred despre Enters că este un om cumsecade, deși ar putea fi unul dintre fiii lui Santer.

— Și eu cred asta, dar oare bunătatea nu se poate preschimba uneori în răutate? Adânca tristețe a acestui om nu ascunde oare un pericol de care este bine să ne ferim? Și apoi, îl cunoaștem pe fratele lui? Știi doar bine că frații nu seamănă întotdeauna între ei, nici la fire, nici la înfățișare. Sunt convins că, atunci când ne vom întâlni la Niagara, îi vom cunoaște mai bine pe cei doi și vom ști cum să ne purtăm față de ei, astfel încât să nu calce pe urmele părintelui lor. Doctorul ne-a vorbit de acea nenorocită dorință de sinucidere. Cred că dorința asta poartă în ea și ceva din plăcerea de a distruge, de a ucide, pe care o avea Santer. Vezi, călătoria noastră devine palpitantă, chiar înainte de a începe.

— Crezi că ne pândește vreun pericol? întrebă consoarta mea.

— Nu e vorba de asta! Eu știu doar că trebuie să ajungem în America, la Mount Winnetou, că trebuie să-l cunoaștem pe

Tatellah-Satah, „păstrătorul marilor leacuri”. El îmi scrie că trebuie să-l salvez pe Winnetou. Dacă asta este ceea ce trebuie să fac, atunci pentru mine nu mai există pericole. Ce spui?

— Te însoțesc cu plăcere!

— Să pornim, atunci și fie ca norocul să ne însoțească!

Capitolul II

La Cascada Niagara

Odată ajunși în America, ne-am instalat la hotelul Clifton, care era așezat în imediata apropiere a cascadei Niagara. Din hotel aveam o minunată perspectivă asupra cascadei, permanentă prăvălire de ape. Cele mai bune camere erau cele de la primul etaj, cu vedere spre cascadă. Camerele acestea dau către o terasă îngustă, străjuită de acoperișul susținut de coloane. Încăperile erau astfel dispuse, încât dacă oaspetele intra în camera sa, venind din hol și ieșea pe terasă, acesta putea să vadă foarte bine cascada.

Dacă acest hotel ar fi fost construit în Germania, oamenii ar fi fost deranjați de această terasă comună, pentru toate încăperile de la primul etaj și-ar fi împărțit-o, izolând una de alta suprafețele corespunzătoare fiecărei camere în parte.

În America, însă, fiecare om, fiecare oaspete al hotelului a înălțat un zid în jurul său, care, deși este invizibil, este atât de puternic, încât pereții despărțitori din lemn nu îi sunt de nici un folos.

Când am ajuns la hotel, am avut bucuria de a afla că s-a eliberat un apartament de trei camere, de la primul etaj, cu vedere spre cascadă, mai precis, un apartament așezat pe colț. M-am bucurat pentru că, datorită poziției încăperilor, urma să avem un singur vecin și nu doi. În singurul apartament ce se învecina cu al nostru stăteau însă doi frați: Hariman F. Enters și Sebulon L. Enters.

Îmi închipuisem că cei doi vor închiria o cameră sau un apartament în acel hotel, pentru a putea fi acolo imediat ce

am fi sosit noi. Nu m-aş fi aşteptat, însă, ca tocmai ei să ne fie vecini. Trebuie să recunosc faptul că acest lucru mă bucura, pentru că astfel puteam să-i țin sub observație.

Fiecare persoană care dorea să închirieze o cameră sau un apartament la hotelul Clifton trebuia să-și treacă numele în registrul aflat la recepție. Aceasta era singura informație care i se cerea: numele. Când am sosit la hotelul Clifton, am trecut în registru „domnul și doamna Burton”. M-am folosit de acest nume de împrumut și pentru că era bine să fiu cât mai discret cu putință; am procedat însă astfel și pentru faptul că știam că frații Enters mă vor căuta la hotel, având ca indiciu adevăratul meu nume.

Așa cum am mai spus, apartamentul nostru era alcătuit din trei camere, așezate pe colț. Camera soției mele dădea către partea în formă de potcoavă a cascadei și era mai mare decât a mea, dar nu avea ieșire în balcon. Camera mea, deși era mai mică, dădea spre latura cascadei care ține de Statele Unite ale Americii și avea ieșire spre terasă. Între aceste două camere, era o a treia ce servea drept vestibul și care făcea legătura între ele.

Când ni s-a recomandat acest apartament, am întrebat cine erau vecinii noștri, iar groom[20]-ul care ne-a condus și care era și ospătar, mi-a răspuns:

— Doi frați. Sunt americani și îi cheamă Enters. Aș putea zice că sunt numai pe jumătate oaspeții noștri. Știți, ei nu mănâncă aici, ci altundeva. La noi vin doar să se culce. Pleacă cu noaptea-n cap și vin seara târziu, iar noi nu mai servim masa la ora aceea.

Spunându-mi toate acestea, omul avusese o anume expresie a feței care îmi stârni curiozitatea.

— Ce vă frământă? l-am întrebat eu.

Foto 1 Cascada Niagara ne oferea un spectacol fantastic...

— Vedeți, hotelul Clifton e un hotel de lux. Cel ce nu se simte bine la noi, doarme aici, dar nu servește masa, fiindcă nu-i agreează pe oaspeții noștri. Respectivul poate încerca o dată să mănânce aici, dar dacă nu îi priște, nu cred să ia prea curând masa la hotel.

Toate acestea fuseseră spuse cu multă siguranță. Cititorii trebuie să știe că, în Statele Unite, 60 din 100 de ospătari sunt fie germani, fie austrieci. Cel care tocmai îmi vorbise era un canadian de origine engleză. Astfel se explica de ce era atât de sigur de ceea ce spunea. Pentru că însoțitorul nostru mă privea mai curând cu dispreț decât mânat de curiozitate,

i-am spus că mă număr printre aceia care obișnuiesc să dea bacșișuri, numai că acestea sunt împărțite în două părți egale.

— Prima jumătate, i-am spus eu, o dau la sosire, pentru a arăta că doresc să fiu servit cum se cuvine, iar a doua jumătate o dau la plecare asta însă numai dacă sunt mulțumit de felul în care am fost servit.

Spunând aceste din urmă cuvinte, i-am dat omului prima parte a bacșișului. Acesta privi nerăbdător bancnota primită pentru a vedea ce valoare avea, apoi făcu o plecăciune, pe care sunt convins că nici un austriac sau nici un neamț n-ar fi fost în stare să o facă mai frumos.

— Mă aflu la dispoziția dumneavoastră! zise el. Am să-i spun și cameristei să vă servească cu cea mai mare atenție! Poate vă deranjează frații Enters, domnule Burton. Doriți să îi rugăm să se mute în alt apartament?

— Nu, vă rog să-i lăsați în pace. Nu ne deranjează, am răspuns eu. Omul mai făcu o plecăciune și se retrase fericit, aruncându-ne priviri pline de respect și de bunăvoință. Când am chemat camerista, ne-am dat seama imediat că binevoitorul nostru chelner îi spusese totul în legătură cu obiceiul meu de a împărți bacșișul în două și i-am oferit posibilitatea de a fi la fel de mulțumită ca și colegul ei.

Roadele acestui mod de a acționa, arătând angajaților că ești gata să le fii recunoscător de la bun început și nu atunci când este prea târziu, aveau să se arate foarte curând, iar cititorii vor înțelege de ce am amintit toate acestea.

Am ajuns după-amiaza la hotel și am făcut, chiar în aceeași zi, cele două călătorii de agrement pe care cred că le-a făcut orice turist care s-a aflat în apropierea cascadei Niagara. Este vorba despre călătoria cu trenul și de cea cu vaporul.

Linia ferată coboară pe latura dinspre Canada a cascadei și urcă apoi brusc pe partea dinspre Statele Unite ale Americii a acesteia. Jos se văd apele învolburate fierbând, iar pe laturi, stâncile se înalță spre cer. Șinele ajung pe alocuri la o distanță de numai doi metri față de cascadă. Cel ce călăto-

rește cu trenul are sentimentul că plutește și apoi se prăbușește în cascada asemănătoare unei guri uriașe, pregătite să-și înghită prada.

Călătoria cu vaporul se face cu vestita Maia of Mist[21], cu care călătorii sunt duși până în apropierea cascadei. Cei ce sunt îndeajuns de curajoși și doresc să se laude cu faptul că au fost „chiar în spatele cascadei” sunt debarcați într-un anumit loc.

După aceea am cinat în sufrageria hotelului, care se afla la parter. Ambianța era foarte plăcută, pentru că aici cânta un cvartet. Ne-am retras apoi în apartamentul nostru, adică, mai precis, am stat pe balcon și am privit cascada la lumina lunii.

Era ora 11, când a venit camerista să ne anunțe că au sosit frații Enters.

— Unde sunt? a întrebat soția mea.

— Jos, la recepție. Știți, în fiecare seară când vin, au obiceiul să se uite în registru. După ce îl consultă, se duc la culcare.

— De ce se uită în registru?

— Ca să vadă dacă nu au sosit cumva doi nemți, soț și soție, doamna și domnul May. La început întrebau, acum se uită în registru pentru că simt că nu-s bineveniți aici. Nici eu nu vorbesc cu ei.

Fata plecă, iar noi n-am mai stat pe terasă, pentru a nu fi văzuți. Această veste a fost primul serviciu pe care l-am obținut în schimbul bacșișurilor.

Pentru ca și cititorii să înțeleagă mai bine cele ce vor urma, trebuie să descriu ușile care dădeau spre terasă. Așa cum știu oaspeții hotelului Clifton, aceste uși au fost făcute astfel încât nimeni să nu poată pătrunde din exterior în camere sau în apartamente. Aceste uși erau prevăzute atât cu geamuri, cât și cu fante pentru aerisire. Fantele puteau fi deschise sau închise după dorința celui ce se afla în

21 Fecioara cețurilor. (N. tr.)

apartament, respectiv în cameră, iar geamurile puteau fi acoperite cu perdele.

Astfel, cel ce se afla în cameră putea vedea și auzi tot ce se petrecea și tot ce se vorbea afară.

Nu am făcut lumină și am așteptat cu răbdare ca frații Enters să iasă pe terasă, după ce vor fi ajuns în apartamentul lor.

Într-adevăr, nu am avut prea mult de așteptat și cei doi au apărut. Luna era încă pe bolta cerească și l-am recunoscut imediat pe omul care ne vizitase. Cei doi frați vorbeau între ei și se plimbau încolo și încioace. Apoi s-au oprit și s-au așezat chiar în dreptul camerei mele. Cerusem să se pună o masă acolo pentru a putea scrie. Pentru că lăsasem deschise fantele pentru aerisire, puteam auzi tot ce vorbeau. Pentru început nu ne-a prea interesat discuția lor. După o pauză, acela dintre frați pe care nu-l cunoșteam, adică Sebulon, a exclamat:

— Nu prea-mi place că trebuie să stăm aici! Poate că vin peste câteva săptămâni!

— Sunt sigur că nu-i așa. Or să vină mai curând, spuse Hariman. Au zis că poposesc mai întâi aici. Poate că după aceea se întâlnesc cu editorii. Or să vină într-una din zilele astea.

— Rămâi la părerea ta?

— Da. Trebuie să fim cinstiți! E adevărat că omul nu s-a purtat prea frumos cu mine, dar îți spun că, dacă nu suntem sinceri cu el, n-o scoatem la capăt, iar soția lui pare foarte de treabă. M-aș simți prost dacă n-aș fi cinstit față de ei.

— Fleacuri! Ce-i aia „să fim cinstiți”? Cinstit trebuie să fii mai întâi față de tine însuși! Iar dacă vrem să facem o afacere care să iasă bine pentru noi...

— Ssst! Liniște! șopti Hariman.

— Ce e? întrebă Sebulon.

— S-ar putea să ne-audă profesorul de alături. Spunând acestea, omul arătă spre ușa noastră.

— Profesorul? interveni Sebulon. Bine, dar știi doar că profesorul stă și citește zilnic jos, în bibliotecă, până la mie-

zul nopții, apoi urcă în camera lui și mai citește până la ora unu. Uite, nu-i luminează în camera lui. Înseamnă că e încă jos.

— Cu toate astea ar fi bine să vorbești mai încet și oricum, sunt obosit. Mă duc să mă culc. Măine dimineată plecăm la Toronto și ne întoarcem abia poimăine. Trebuie să fim odihniți. Să mergem.

Cei doi se ridicară de la masă și intrară în apartamentul lor. Nu aflasem prea multe, dar măcar știam că Hariman F. Enters era un om cinstit. Eram convingși că, pe măsură ce va mai trece timpul, ne vom da seama și ce fel de persoană era Sebulon L. Enters.

Când am coborât, a doua zi dimineată, pentru a lua micul dejun, ospătarul ne-a spus că frații Enters părăsiseră hotelul în urmă cu douăzeci de minute și dăduseră dispoziție ca, dacă domnul și doamna May ar fi sosit la hotel, să fie anunțați că frații Enters au plecat la Toronto și se întorc abia a doua zi. Cu un gest de dispreț, omul adăugă:

— Frații Enters sunt niște scandalagii! Sunt imposibili. Doamna și domnul May, oamenii ăștia, care trebuie să sosească din Germania și pe care-i caută frații Enters, nu au ce căuta aici și cred că nu li se va închiria nici măcar o cameră.

Ce bine mi-a părut că la hotel eram cunoscuți sub un alt nume! Dintre cele spuse de ospătar rezulta că trebuia să fim și mai prudenți în legătură cu vecinii noștri, deși un scandalagiu nu trebuie neapărat să fie un om rău, cu toate că el este întotdeauna un ins lipsit de educație.

Trebuie să spun că la hotelul Clifton existau numai mese mici și nu din cele lungi, la care toți clienții stau laolaltă. Mesele cele mai bune erau, după părerea mea, cele de pe veranda hotelului. Această verandă era îngustă, într-o oarecare măsură, fiindcă nu aveau loc decât două rânduri de mese. Cei care se așezau la una dintre acestea, care erau puse pe verandă, puteau vedea foarte bine cascada. Ne-am ales una dintre mesele de pe verandă și am fi dorit să stăm întotdeauna acolo când mâncam. L-am întrebat pe ospătar dacă ar fi fost posibil așa ceva și acesta ne-a răspuns:

— De obicei, nu, dar pentru dumneavoastră voi avea eu grijă de toate. Cea mai bună ar fi ultima, pentru că aceasta se învecinează cu o singură masă, prin urmare, oamenii care o ocupă pot fi văzuți, auziți și deranjați mai greu. Din păcate, masa aceea este ocupată deja de doi domni, pe toată durata șederii lor aici. Ei au dorit-o, iar dorința le-a fost îndeplinită.

Ospătarul ne spusese toate acestea pe un ton obișnuit. Coborând însă glasul, adăugă:

— Nu au fost refuzați pentru că plătesc numai în pepite din aur, în nuggets! Au o geantă plină cu pepite, pe care au lăsat-o în seiful hotelului.

Persoanele care doreau să ia loc la masa cu pricina erau îndrumate spre alte mese.

Tocmai când micul dejun era pe sfârșite, au apărut doi bărbați care au atras asupra lor toate privirile celor ce luau masa. Cei doi aveau vârste apropiate și erau indieni. Lucrul acesta se observa din prima clipă. Nou-veniții erau înalți și atletici. Aveau trăsături aspre care le dădeau o anumită distincție. S-au îndreptat spre masa aceea retrasă, despre care ne vorbise ospătarul, dând impresia că nu privesc pe nimeni. Nu erau îmbrăcați în veșminte indiene, ci purtau costume din stofă, croite obișnuit, iar părul îl aveau tăiat scurt. Se vedea însă că acești doi oameni se simțeau foarte bine în șaua unui cal, în savană sau în Munții Stâncoși. Deși erau foarte bronzăți, trăsăturile lor trădau faptul că obișnuiau să gândească foarte mult la lucruri deosebite. Despre astfel de oameni se spune că sunt meditativi. Impresia pe care o lasă aceștia este și mai puternică, atunci când în privirea lor se reflectă o adâncă tristețe și anume acea tristețe pe care o poartă în suflet aceia ce au văzut de-a lungul anilor popoare stingându-se. Această tristețe mută, dar izbitoare se putea citi în ochii celor doi indieni.

— Aceștia sunt cei doi domni despre care v-am vorbit, niște oameni minunați, chiar dacă-s numai indieni! Niște oameni minunați! repetă ospătarul, frecând degetul mare de arătător, pentru a sublinia cele spuse.

— De unde sunt? am întrebat eu.

— Nu ştiu prea bine, mi-a răspuns chelnerul. Unul pare să vină de foarte departe, altul mi se pare că este de prin părțile astea. Amândoi au trecut prin Quebec şi prin Montreal. Se zice că ar fi căpetenii.

— Cum se numesc? am fost eu curios să aflu.

— Domnul Athabaska şi domnul Algongka. Ce nume frumoase, nu credeţi? Sună ca un cântec! Ce mai cântec! Oamenii plătesc în aur!

Acesta era criteriul după care ospătarul nostru aprecia oamenii şi nici măcar nu se sfia de faptul că ne dădusem seama de acest lucru. Înainte de a pleca, omul nostru avu grijă să ne mai spună că domnii ocupau cele mai scumpe camere pe care le avea hotelul.

„Cei doi domni” mâncau încet şi cu măsură, ca şi când ar fi fost nişte obișnuiți ai hotelurilor de talia lui Clifton. Era o plăcere să-i privești. Desigur că am făcut acest lucru cât mai discret cu putință. Soția mea era uimită de eleganța gesturilor acestor doi bărbați şi de modestia lor. Nu purtau nici un obiect de podoabă, nici un inel, nici un lanț care ar fi putut trăda faptul că erau bogați.

Mie, cei doi mi-au atras atenția prin faptul că discutau foarte aprins, deși știam că indienii sunt destul de tăcuți. Mi se părea ciudat şi faptul că cei doi aveau câte un caiet în care făceau niște însemnări. Era vorba, desigur, de niște însemnări importante şi, în același timp, valoroase, pentru că indienii deschideau caietele cu grijă şi le priveau ca pe niște obiecte de mare preț. Cei doi bărbați făceau însemnările cu atâta repeziciune şi siguranță, încât era clar că ştiu să mănuiască nu numai securea şi cuțitul de vânătoare, ci şi pana şi creionul.

La hotelul Clifton exista obiceiul de a se da ospătarilor bacșișul imediat după terminarea mesei. Aşa am făcut şi noi: după ce am luat micul dejun, am chemat ospătarul pentru a-i mulțumi şi pentru a-i da bacșiș. Omul, care observase interesul nostru pentru cei doi indieni, ne-a întrebat:

— Doamna și domnul doresc să le rezerv masa de lângă aceea pe care o ocupă cei doi domni?

— Da, răspunse Klara.

— Doriți ca acea masă să vă fie rezervată permanent?

— Da!

— Well[22]! Voi avea grijă ca dorința să vă fie îndeplinită! spuse ospătarul.

Când am venit, apoi, să luăm prânzul, cele două căpetenii se aflau deja la masa lor. Toate celelalte mese, în afară de aceea pe care o reținusem, erau ocupate.

Ospătarul ne aștepta și ne spuse că, în ceea ce privește dorința de a ocupa permanent acea masă, totul era rezolvat. Astfel, ne aflam atât de aproape de cei doi indieni, încât puteam auzi tot ce-și spuneau. Cei doi își luaseră și de această dată caietele și făceau însemnări atât în timp ce le erau servite diversele feluri de mâncare, cât și în timp ce mâncau, lăsând tacâmurile deoparte pentru câteva clipe.

Oricine își poate închipui cât de uimit am fost atunci când mi-am dat seama că cei doi vorbeau în graiul lui Winnetou. Ei își propuseseră să descopere asemănările ce existau între graiurile athabasce[23]. Printre acestea se număra și graiul apașilor. Pentru Athabaska acest lucru era legat și de graiul oamenilor din mijlocul cărora se trăgea, în timp ce pentru Algongka, nu. Acesta din urmă făcea parte din tribul krih și spusese un lucru care pentru mine prezenta interes. Indianul arătase că are liste cuprinzând cuvinte în limba rayuatl, adică limba vechilor azteci. Această limbă, spunea el, era înrudită cu limba sa maternă.

Ascultând ce vorbeau indienii, am putut trage o concluzie foarte importantă și anume, aceea că ei se îndreptau spre

22 Bine (lb. engleză). (N. tr.)

23 Athabaska – râu canadian cu o lungime de 1 200 km, care izvorăște în ținutul Alberta și să varsă în lacul Athabaska. Este vorba despre indienii care sunt răspândiți în regiunile traversate de acest râu. (N. tr.)

Mount Winnetou și vorbeau între ei numai în graiul apașilor pentru a și-l aminti.

Îmi dădusem seama de faptul că cei doi știau foarte multe în legătură cu limbile și cu graiurile indienilor. Desigur că erau căpetenii. Erau chiar mai mult decât atât, dar ce anume? Nu trebuia să mă frământ foarte tare, căutând răspunsul la această întrebare, deoarece atât ei, cât și noi urmam să ajungem la Mount Winnetou și eram convins că acolo îi voi cunoaște mai bine. După-amiază am plecat la Buffalo. Doream să mergem la Forest Lawn Cemetery[24], pentru a vizita mormântul și monumentul căpeteniei Sa-ga-ye-wat-ha. Vroiam să depunem flori la mormântul acestui om de seamă, pe care americanii îl considerau încă un „strongand peerless orator”[25].

Cimitirul de care aminteam avea o frumusețe aparte. Americanii nu sunt zgârciți atunci când este vorba despre terenurile destinate cimitirelor. Ei înving moartea prin simțul artistic. În cimitir nu trebuie, de pildă, să existe dealuri, care, după părerea mea, nu sunt decât niște semne de exclamare create de natură. Americanii aleg un anumit teren care devine cimitir, numai că ei transformă cimitirul în parc. Mormintele și monumentele se află la distanțe mari unele față de altele și acest lucru te face să te gândești că va veni o zi în care toți acei morți vor învia. În aceste cimitire este impresionant faptul că morții sunt tratați în mod egal. Săracul are loc de veșnică odihnă laolaltă cu bogatul; neștiutorul de carte, alături de un om învățat, iar cel ce se află pe treapta cea mai de jos a societății va avea numele înscris pe o placă din marmură, iar această placă va fi așezată pe mormântul său.

Un om sărac, un necunoscut, un nimeni moare călcat de o mașină. Iată că se apropie un milionar, se oprește și îi întreabă pe cei care s-au strâns în jurul mortului dacă-l cunosc.

— Nu, nu-l cunoaștem, răspund aceștia.

24 Cimitirul din Pădure. (N. tr.)

25 Orator mare și fără egal (lb. engleză). (N. tr.)

— Atunci, el face parte din familia mea, spune milionarul și are grijă ca mortul să fie îngropat cum se cuvine, chiar la locul de veci al familiei.

Americanii fac toate acestea și încă multe altele.

Era o zi frumoasă, scăldată în razele soarelui. Am pus florile lângă monumentul mării căpetenii și ne-am așezat pe muchia soclului ce-l reprezintă pe Sa-ga-ye-wat-ha. Monumentul se înalță până aproape de coroanele copacilor ce-l înconjoară. Am început să vorbim despre el. Vorbeam în șoaptă, așa cum obișnuiesc să vorbească în cimitire oamenii care cred că va veni o zi în care morții vor învia și care au, de asemenea, credința că, după viața trăită aici, pe pământ, urmează o alta. De aceea, cei ce s-au apropiat de monument nu ne-au auzit. Nici noi nu i-am auzit, fiindcă iarba crescuse din belșug în jur și zgomotul pașilor se pierdea în covorul ei mățâsos. Cei care se apropiau nici nu ne puteau vedea, decât dacă ajungeau pe acea latură a soclului pe care ne aflam. Erau chiar cei doi indieni pe care-i văzusem la hotelul Clifton! Aceștia au dorit, ca și noi să viziteze monumentul vestitului orator. Ei și-au dat seama imediat de faptul că ne aflam acolo, dar s-au purtat ca și când nu ne-ar fi observat. Cei doi s-au îndreptat încet spre pietrele funerare, destinate diverșilor membri ai familiei căpeteniei. Acolo depusesem florile, iar indienii se opriră în dreptul acestora.

— Uff! exclamă Athabaska. Aici a fost cineva care a vorbit în graiul iubirii! Cine să fi fost?

— În nici un caz o față palidă, răspunse Algongka.

Acesta din urmă se aplecă și luă câteva flori pentru a le examina. Athabaska făcu și el același lucru, iar apoi cei doi schimbă priviri în care se citea surprinderea.

— Florile sunt proaspete. Au fost culese în urmă cu mai puțin de-o oră, spuse Athabaska.

— Florile au fost aduse aici în urmă cu mai puțin de-un sfert de oră, spuse la rândul său Algongka, privind urmele pașilor noștri, care se mai puteau desluși încă în iarbă. Deci au fost, totuși, fețe palide!

— Da, cele de-aici. Vorbim cu ele?

— Cum vrea fratele meu roșu. El să hotărască!

Indienii aveau dreptate. Nu adusesem flori, ci le culesesem din apropiere.

Soția mea păstrase două, una pentru sine, una pentru mine.

Cele două căpetenii vorbiseră între ele în graiul apașilor.

După ce așeză florile la locul lor, Athabaska mi se adresa în engleză:

— Credem că dumneavoastră ați pus aceste flori aici. Așa este?

— Da, am răspuns eu și m-am ridicat respectuos de la locul meu.

— Și pentru cine sunt florile?

— Pentru Sa-ga-ye-wat-ha.

— De ce?

— Pentru că-l iubim.

— Pentru a iubi pe cineva, trebuie să-l cunoaștem!

— Îl cunoaștem și îl înțelegem.

— Îl înțelegeți? Întrebă Algongka, iar ochii i se îngustară în semn de neîncredere. I-ați auzit vreodată glasul? Omul a murit demult! Sunt aproape opt decenii de atunci.

— Nu a murit. Noi îi auzim glasul adesea, iar cei ce vor să-l perceapă cu adevărat îl pot auzi și azi la fel de limpede, ca și atunci când el le-a vorbit „lupilor” din tribul său. Din păcate, aceștia nu l-au auzit.

— Ce-ar fi trebuit să audă?

— Nu ar fi trebuit să audă vorbele, ci ar fi trebuit să cuprindă înțelesul vorbelor lui, înțeles dat de marele Manitou.

— Uff! exclamă Athabaska. Ce era de înțeles?

— Că nici un om, nici un popor și nici o rasă nu trebuie să fie mai prejos decât alt om, alt popor sau altă rasă. Că fiecare savană, fiecare munte și fiecare vale au fost făcute de Marele Spirit spre a purta oameni însuflețiți de gânduri nobile, nu inși care trăiesc doar pentru a se lupta între ei. Că Marele Cărmuitor al lumii dă fiecărui om și fiecărui popor în parte timpul necesar și prilejul prielnic pentru a evolua. Că

oamenii care nu vor să evolueze își pierd dreptul la viață. Marele Manitou e bun, dar e și drept. Marele Spirit a vrut ca indienii să fie buni, mai ales față de frații lor roșii. Pentru că războinicii nu au încetat a se ucide între ei, Manitou le-a trimis fețele palide...

— Care să ne ajute să pierim mai repede! mă întrerupse Algongka.

Cei doi indieni așteptau cu nerăbdare răspunsul meu.

— Nu, ci pentru a vă salva, am spus eu. Sa-ga-ye-wat-ha a priceput lucrul acesta și ar fi dorit ca și poporul său să-l priceapă. Nimeni nu a vrut să-l asculte. Indienii ar fi putut fi salvați, dacă ar fi evoluat, dacă ar fi devenit bărbați, în loc să rămână copii.

— Cum adică, bărbați? întrebă Algongka.

— Răspunsul se află chiar în înțelesul cuvântului „bărbat”. Bărbat este acela care nu folosește forța, indiferent de situația în care este pus. Un bărbat cugetă înainte de a pune mâna pe armă. Înainte de toate, un bărbat se poartă frățeste cu membrii rasei din care face parte, cu membrii poporului din care face parte și se alătură lor pentru a se apăra de dușmani. Aceste lucruri le-a repetat mereu căpetenia tribului seneka, omul la mormântul căruia ne aflăm acum. Cuvintele lui nu s-au pierdut în vânt.

Mi-am scos pălăria în semn de salut și am vrut să plec, împreună cu Klara.

Ea spuse, spre surprinderea mea:

— Luați aceste flori! Nu vi le dau din partea mea, ci vi le dau din partea lui! Sunt florile înțelegerii, ale adevărului și ale iubirii. Sunt florile pe care el le-a dăruit demult poporului său. Ele sunt veștede, dar parfumul lor rămâne. Priviți cum se apropie încet razele soarelui pentru a revărsa lumină și căldură asupra numelor săpate în piatră. Auziți cum șoptesc frunzele care umbresc mormântul. Nici măcar mormântul nu aparține morții!

Klara a dat fiecăruia câte o floare și apoi am vrut să plecăm.

— Nu plecați, rămâneți! spuse Athabaska.

— Da, mai rămâneți! Întări Algongka. Dacă îl iubiți, locul vostru este aici.

— Nu încă, am spus eu. Eu sunt prietenul, voi, însă, sunteți frații lui.

Plecarăm. După ce ne îndepărtarăm destul de mult, astfel încât cei doi nu ne mai puteau vedea, soția mea m-a întrebat:

— Nu cumva am făcut vreo greșeală?

— Ce greșeală?

— Tu le-ai ținut o lungă cuvântare, iar eu le-am dat flori. De obicei, nu femeile sunt cele care oferă flori.

— Poate că nu, dar nu-ți face griji! Există în viață momente în care cel mai bun lucru este să faci asemenea greșeli. Eu cred că tocmai am trecut printr-un astfel de moment. Dacă ar fi fost vorba de altcineva, n-aș fi ținut o „cuvântare”, dar cred că-i cunosc pe indieni și, în afară de asta, mă gândesc la situația în care ne aflăm și care mă îndeamnă să spun mai mult decât aș fi spus oricui altcuiva. Oricum, felul în care s-au purtat ne arată că am avut dreptate să facem ceea ce am făcut. Nu ne-au poftit ei să mai rămânem? Ia gândește-te, ne-au poftit să mai zăbovim la acest mormânt! Să mai rămânem împreună cu ei, cu ei care sunt niște căpetenii! Astfel au dovedit că ne respectă! După părerea lor ne-am purtat, așadar, cum se cuvine. Să fi făcut noi vreo greșeală? Nicidecum!

Imediat ce ne-am întors la Niagara, s-a dovedit că avusem dreptate. Ne-am înapoiat abia către seară. De data asta, n-am călătorit cu trenul, ci cu vaporul.

Ospătarul a apărut imediat ce a aflat că ne-am întors la hotel:

— Mă iertați că vă deranjez, a spus el. Trebuie să vă fac cunoscut un lucru neobișnuit. Domnul Athabaska și domnul Algongka nu iau masa jos, ci în apartamentul lor.

— Da? Dar de ce ar trebui să ne privească asta? Întrebai eu.

— Ar trebui să vă privească, fiindcă am primit misiunea de-a vă înștiința, doamnă și domnule Burton, că sunteți invitații domnului Athabaska și ai domnului Algongka.

Această invitație era, într-adevăr, neașteptată, dar m-am mulțumit să-l întreb pe ospătar, cu prefăcută indiferență:

— La ce oră?

— La ora nouă. Domnii au hotărât să vină ei înșiși pentru a vă conduce la apartamentul dumnealor. Eu, însă, trebuie să mă întorc cât mai curând cu puțință la dânșii, pentru a le spune dacă acceptați invitația sau nu.

— Asupra acestui lucru va hotărî doamna Burton, nu eu.

Ospătarul o privi întrebător pe soția mea, iar ea îi răspunse:

— Acceptăm invitația și vom fi punctuali.

— Mulțumesc! Domnii au rugămintea să-i considerați a fi niște prieteni care nu țin cont de felul cum se îmbracă oamenii.

Am fost foarte bucuroși la auzul acestor din urmă cuvinte, pentru că nu trebuia să ne îmbrăcăm neapărat într-un anumit fel, potrivit unui anumit eveniment și pentru că ne puteam considera prietenii celor care ne invitau la masă.

Cele două căpetenii au venit la ora nouă să ne ia, fără a întârzia nici un minut măcar. Lucrul acesta spunea foarte multe.

Deși cei doi veniseră de-a lungul holului, ne-au rugat să mergem în apartamentul lor folosind nu holul, ci terasa exterioară. Împlinindu-le dorința, am ieșit prin ușa care dădea spre exterior și am observat că luna era mai luminoasă decât fusese cu o seară înainte. Aveam în fața ochilor cascada, frumoasă ca un basm. Vuietul ei ajungea până la noi și ni se părea că este glasul veșniciei, un glas pe care fiecare om trebuie să-l audă, dacă nu vrea să piară. Indienii se opriră, iar Athabaska spuse:

— Nu numai albi, dar și indienii știu că tot ce avem aștepta de la soartă se aseamănă cu o pildă. Una dintre cele mai însemnate pilde pe care ni le dă Manitou se găsește aici, sub ochii noștri.

Cel ce vorbise, trecu mai departe, ajungând lângă Algonka, la marginea terasei.

I-am urmat pe cei doi, ținând-o de braț pe soția mea, care îmi făcu un semn discret. Strânsoarea mâinii ei m-a făcut să înțeleg foarte bine ce voia să spună. Oricum, ni se întâmplă

foarte des să gândim amândoi același lucru. Și de această dată ea își dădu seama, la fel de bine ca și mine, de ce indianul spusese ceea ce spusese. El vroia să ne testeze, chiar dacă era vorba de o simplă întrebare. Eram, prin urmare, puși la încercare, pentru că cele două căpetenii doreau să știe dacă se cuvenea să fim tratați ca niște oameni oarecare, sau nu.

De ce aceasta? Pentru că era posibil ca toate câte le spusese la mormântul marelui șef de trib să fie numai niște lucruri citite într-o carte sau niște lucruri auzite la alții, pe care să le spun atunci când se ivea ocazia.

Toate acestea voise să mi le transmită soția mea, prin semnul discret pe care mi-l făcuse.

I-am dat a înțelege că pricepusem ce dorea, tot printr-un semn discret.

Am păstrat tăcere câteva minute. Apoi, arătând cu mâna apele cascadei aflate într-o veșnică rostogolire, într-o cădere fără sfârșit, Algongka spuse:

— Iată soarta omului roșu. Omul alb a înțeles?

— De ce să nu înțeleagă? am întrebat eu.

— Fiindcă nu e vorba de soarta lui, ci de soarta altuia.

— Credeți că albi nu înțeleg decât lucrurile care îi privesc pe ei și nu pricep deloc lucrurile care-i privesc pe alții?

— Puteți să dezlegați ghicitoarea?

— Să dezleg ghicitoarea? Mi-ați spus că-i vorba de o pildă, nu de o ghicitoare. Pildele nu se ghicesc, ele se explică.

— Atunci, vă rog s-o explicați!

— Cu plăcere! Avem în fața noastră apele care se prăbușesc. Nu vedem apa, lacul cel mare din care vine cascada și nici lacul în care ea se varsă. Amândouă sunt ascunse ochilor noștri.

— Da, așa este, dar ce vor să însemne toate acestea? Întrebă Athabaska.

— Acum rasa roșie trece prin vremuri grele și nu vedem decât prăbușirea ei. Prăbușirea asta seamănă cu prăbușirea apelor cascadei. Vuietul apelor poartă în sine strigătul tuturor acelor care au murit și care vor mai muri. Trebuie să aflăm care sunt înaintașii acestui popor care trece prin greu-

tăți. În ce țară trăiau acești înaintași? Când au trăit aceștia? Nu știm asta! Ochii noștri nu văd mulțimea de popoare, triburi, familii care se dezbină, se pierd, se prăbușesc în abis. Așa se face însă o formație din numai o sută de oameni. Acești oameni sunt oameni precum apele în vârtoare pe când se pierd cu totul odată cu limbile, graiurile și dialectele pe care le vorbesc. Dispar apoi și lingviștii care cercetează aceste limbi, graiuri și dialecte. Când și unde se vor uni toți acești oameni dezbrinați, așa precum își adună Niagara apele? Oare când va putea acest popor să năzuiască la un viitor care să-i fie prielnic? Pe ce meleaguri va exista acest popor? Noi nu știm toate astea. Ochii noștri nu pot vedea acele meleaguri. Noi nu putem spune acum decât că aceste ape care ne slujesc pentru pildă își au izvorul în lacul Erie și că se varsă în lacul Ontario și putem spune că rasa roșie își are originea într-un popor de războinici și va ajunge un popor animat de gânduri nobile[26]. Aceasta cred eu, domnilor, că se ascunde în spatele acestei pilde!

Cei doi n-au mai scos nici o vorbă. Am mai rămas o vreme pe terasă, păstrând tăcerea, până când l-am văzut pe ospătar stând în pragul apartamentului celor ce ne invitaseră la masă.

Fără nici un cuvânt, Athabaska o luă de braț pe soția mea și o conduse spre ușa în pragul căreia stătea ospătarul. Am pășit în urma lor împreună cu Algongka.

Ca și noi, cele două căpetenii ocupau mai multe camere. În cea mai mare dintre acestea era pusă masa. Trebuie să spun că în această cameră nu se afla nici un obiect care să ducă cu gândul la bogăție. Dimpotrivă, tot ce vedeam aici puteam vedea și jos, unde luam masa.

Pentru noi, cei ce ne invitaseră, pregătiseră ca băutură vin, iar pentru ei înșiși, apă. Klara a spus, văzând acestea, că noi

26 Când face această afirmație legată de viitorul rasei roșii autorul se bazează pe faptul că o serie de persoane, aparținând diverselor rase, s-au impus prin calitățile deosebite de care au dat dovadă. (N. a.)

am vrea să bem apă, ci nu vin. La un semn al gazdelor, ospătarul luă sticlele de pe masă.

Fiecare dintre cei doi avea în față, pusă într-o vază mică, floarea pe care o primise din partea soției mele. În fața noastră fusese pus câte un trandafir. Nimeni însă nu spuse nimic despre aceste flori. În timpul mesei s-a vorbit, de altfel, foarte puțin. Gazdele nu scoaseră o vorbă despre sine și nu ne întrebară nimic despre noi înșine. Nu am discutat decât despre un singur subiect: trecutul și viitorul indienilor; nu am vorbit decât despre soarta rasei roșii.

Trebuie să recunosc deschis că, deși am stat foarte puțin împreună, am învățat multe de la acești oameni. Ei nu rosteau nici un cuvânt în vânt. Fiecare vorbă avea rostul și valoarea ei.

Cele două căpetenii puteau fi asemuite cu doi uriași, ale căror gânduri se prăvălesc precum bolovanii din munți, într-o vale în care micuți oameni spărgeau acești bolovani cu măruntele lor unelte.

Am petrecut o seară minunată, o seară în care gândurile și dorințele noastre au fost mai adânci, mai profunde. Am petrecut o seară care sunt sigur, nu o vom uita niciodată. Era aproape miezul nopții când ne-am despărțit de gazdele noastre.

N-am rămas tot timpul în cameră, ci am adus scaunele și masa pe terasă, pentru a putea sta și afară.

Fiecare dintre noi își depăna gândurile, privind cascada Niagara.

Abia înainte de a ura noapte bună gazdelor noastre, am aflat că acestea doreau să plece a doua zi și că voiseră să petreacă această seară împreună cu noi, în semn de mulțumire pentru florile pe care le primiseră din partea soției mele!

Nici unul dintre cei doi indieni nu bănuia că am fi germani și, cu atât mai puțin, că țința călătoriei noastre coincidea cu țința călătoriei lor. Căpeteniile nu ne întrebară de unde suntem și nici nu ne spuseră dacă ar dori sau nu să ne mai întâlnească vreodată. Când le-am întins însă mâna, ei mi-o strânsă îndelung. Athabaska se apropie apoi de soția mea și,

punându-i mâinile pe cap, o trase ușor către el și o sărută pe păr, spunând:

— Athabaska vă binecuvântează!

Alongka făcu apoi același lucru.

Cei doi indieni spusese ră aceste vorbe cu toată sinceritatea, din adâncul sufletului. Această sinceritate se putea ghici din felul în care rostiseră cuvintele și din faptul că dispărură foarte repede, intrând în apartamentul lor. Acest apartament era așezat undeva, la mijlocul șirului de camere care aveau ieșire spre terasă. Apartamentul nostru, a cărui ușă o lăsasem deschisă, se afla în capătul acestui șir. Pentru a ajunge la locuința noastră, trebuia să trecem pe lângă apartamentul în care locuiau frații Enters. Pe măsură ce ne-am apropiat mai mult, am văzut că la ei era lumină. Spre deosebire de noi ei nu lăsaseră ușa deschisă. În schimb, prin fantele de aerisire răzbătea lumina și se auzeau glasurile celor doi. Discutau aprins. Se întorseseră, așadar, chiar în aceeași zi și se certau, umblând prin cameră.

Ne-am oprit surprinși în fața ușii lor. Hariman tocmai îi spunea fratelui său:

— Îți zic înc-o dată: nu mai țipa așa! După cum cred că știi, nu suntem singuri în hotelul ăsta!

— La naiba cu hotel Clifton! Nimeni de-aici nu ne tratează cum trebuie! În afară de asta, plătesc pentru camera în care stau și pot să țip cât îmi place! Profesorul n-are cum să m-audă. E plecat. Profesorul e înscris în registru, în schimb numele „May” tot nu apare acolo! Treaba asta nu-mi convine deloc! Cât să mai așteptăm? Doar ai auzit și tu azi cum stă treaba la Devil's Pulpit[27]. Dacă întârziem fie și numai o jumătate de zi, pierdem toți banii, fără să știm măcar despre ce sumă este vorba!

— De asta mă tem și eu, spuse Hariman, dar putem să plecăm fără să așteptăm să vină soții May din Germania? Știi cât de importanți sunt oamenii ăștia pentru noi.

27 Amvonul Diavolului. (N. tr.)

— De ce nu? Unul din noi poate pleca pentru a se ocupa de Kiktahan Shonka[28], până vine celălalt. Nu asta mă supără, însă. Mă supără așa numita „cinste” de care vrei să dai dovadă. În situația în care ne aflăm asta-i tot ce ne mai lipsea. Trebuie neapărat să știm unde anume se află Nugget Tsil și Apa Întunecată. Mă rog, din partea mea poate să se cheme și Apa Neagră, dar noi trebuie să dăm de ea, iar neamțul ăsta e singurul care poate să ne arate unde sunt locurile respective. Pentru asta nu trebuie să fii neapărat foarte amabil cu el.

— Cine-a zis așa ceva? Nu ți-am cerut decât să fii cinstit!

— Ce prostie! Vrei să fii cinstit față de ucigașul tatălui nostru!

— Nu-i adevărat! Nu e el ucigașul tatălui nostru! Tata e singur de vină că a murit așa cum a murit! L-am moștenit cu toții. Numai noi doi am mai rămas și, dacă nu vom fi cinștiți, vom sfârși mai rău ca el! Eu tot mai sper că există ceva care ne poate salva. Asta nu se poate întâmpla decât după ce sunt iertate păcatele trecutului, iar pentru așa ceva neamțul este iarăși singurul om care ne-ar putea ajuta, nu-ți dai seama?

Sebulon nu răspunse imediat. Pentru scurt timp, liniștea luă totul în stăpânire. Am auzit apoi niște șoapte, care mai târziu s-au transformat în suspine. Cine suspina? Hariman? Sebulon?

Mai apoi, Sebulon spuse cu o voce, din care răzbătea suferința:

— E înspăimântătoare dorința asta stăruitoare din lăuntrul meu. Parcă mă apasă, parcă-i un îndemn din ce în ce mai stăruitor! Îmi doresc să fi murit deja!

— Și eu!

Se făcu iar liniște, apoi se auzi din nou vocea lui Sebulon:

— Mă gândesc! Mă tot gândesc neîncetat, zi și noapte! Dacă putea avea comoara care s-a pierdut, care a pierit o dată cu tata! Oare cât ne-ar da Kiktahan Shonka dacă i l-am aduce plocon pe neamț? Câte pungi de pepite? Atâtea câte să

²⁸ În dialectul sioux numele ar însemna „Câinele care veghează”. (N. tr.)

încapă într-o casă, sau atâtea încât să poți acoperi cu aur un oraș întreg?!

— Pentru numele lui Dumnezeu! striga Hariman, speriat. Nu te mai gândi la lucrurile astea!

— Te-ai întrebat dacă pot să nu mă mai gândesc? Gândul ăsta mă mână și a pus stăpânire pe mine! Gândul ăsta e mai puternic decât stropul de voință pe care-l mai am! Mi-e frică! Mi-e tare frică! Dacă stă cineva în fata ușii și ne-ascultă?

Am luat-o repede pe Klara de braț și am intrat împreună cu ea în cameră. Nici nu ne-am mai ostenit să închidem ușa, ci ne-am strecurat, cât am putut de repede, în vestibul. Ajunși aici, ne-am oprit și am tras cu urechea. Ce bine că nu am închis ușa! Cei doi frați ieșiseră pe terasă și stăteau în fața ușii noastre.

— Nu-i nimeni, spuse Hariman. Ți s-a părut.

— Se poate, răspunse Sebulon. Am avut o presimțire, pentru că de auzit nu am auzit nimic. Dar, ia uită-te la ușa asta! Era deschisă când am venit?

— Da. Bătrânul nu-i aici și camerista a lăsat ușa deschisă ca să se aerisească apartamentul.

— Eu intru!

— Prostii! Dacă ar fi fost, într-adevăr, cineva aici care să fi tras cu urechea, ar fi închis ușa, asta-i sigur!

Celălalt intră, totuși, făcu câțiva pași și se împiedică de un scaun.

— Nu face zgomot! spuse Hariman.

La auzul acestor cuvinte, Sebulon se întoarse și ieși afară.

Hariman împinse puțin ușa, astfel încât aceasta rămase întredeschisă. După aceea, cei doi frați dispărură în apartamentul lor.

Noi ne-am retras, însă, în camera soției mele. Aici puteam face lumină, fără ca frații Enters să observe acest lucru.

Klara era foarte speriată:

— Să te ducă plocon! spuse ea. Vai de mine! Si apoi, cine-i acest Kiktahan Shonka, de care tot vorbeau?

— Poate vreo căpetenie sioux. Nu știu. N-am auzit nicio dată de el. Tu îți faci griji, Suflețel, dar n-ai nici un motiv absolut nici unul!

— Vor să te dea pe mâna unui indian, și tu-mi spui că n-am de ce să nu fiu îngrijorată.

— Pentru că am aflat ce au de gând, voi avea grijă să nu ducă la sfârșit ceea ce și-au propus. Oricum, e numai o dorință care-l obsedează pe bietul om. În afară de asta, ei n-ar întreprinde nimic împotriva mea până când nu le-aș arăta locul în care a pierit Santer. Până când nu voi face acest lucru, nu am de ce mă teme pentru viața mea. Dracul nu e chiar așa de negru pe cât pare.

— Ce-au vrut să zică cu „Amvonul Diavolului”? Ce denumire înspăimântătoare!

— Nu cred că-i înspăimântătoare, cred că-i mai curând romantică. În țara asta există tot atâtea locuri ale căror nume se leagă de cel al diavolului, câte locuri cu denumiri ciudate există și în Germania. Ia gândește-te la Breitenbach[29], Ebersbach[30] sau Langenberg[31]. Voi afla mâine dimineața la hotelul Prospect, unde este acest „Amvon al Diavolului” despre care vorbeau cei doi.

— Ce hotel este ăsta?

— E hotelul în care voi dormi în noaptea asta.

— Vei dormi la un alt hotel? Întrebă, mirată, soția mea.

— Da, voi dormi la un alt hotel!

— Mă mir! spuse soția mea.

— Eu nu mă mir! În afară de asta, important este, într-o căsnicie fericită, dacă se miră, sau nu, soțul. Cred că nu mai e nevoie să-ți spun care sunt motivele ce mă îndeamnă să procedez astfel. Plec acum la hotelul Prospect, mănânc ceva, închiriez o cameră și-i trimit domnului Hariman F. Enters o scrisoare de două-trei rânduri, în care-i dau a înțelege că am so-

29 Râul Lat. (N. tr.)

30 Râul Mistrețului. (N. tr.)

31 Muntele Lung. (N. tr.)

sit la Niagara-Falls și că, uitându-mă în registrul hotelului Clifton, mi-am dat seama că locuiește în acest hotel. Îi voi mai explica domnului Enters că am avut motive serioase spre a mă opri la hotelul Prospect, unde-l aștept mâine și îl rog să vină împreună cu fratele său, între orele 8 și 10, dar nu mai târziu, deoarece trebuie să mă dedic problemelor legate de soția mea, care nu a sosit încă în Statele Unite. Ești de acord?

— Trebuie, n-am încotro, spuse consoarta mea, zâmbind și trebuie să spun că sunt de asemenea de acord să te muți. Este posibil să faci lucrul ăsta acum, noaptea!?

— Aici, orice este posibil.

— Pleci fără bagaj? Pot să-ți dau un pachet? N-o să fie bine dacă apari așa la hotel, fără să ai nimic la tine!

— Toate astea n-o să aibă altă urmare, decât că o să fac o anumită impresie, atâta tot! Mai am o rugămințe la tine: fă așa încât să nu fii zărită.

— O să-mi fie destul de greu! Nu pot să te însoțesc măcar până jos?

— Mulțumesc, dar nu e bine să fii văzută. O să ne despărțim aici sus.

În holul hotelului mai era lume, dar nimeni nu m-a luat în seamă. Am ieșit în stradă și am traversat podul care făcea legătura între cele două părți ale orașului. Un sfert de oră mai târziu, îmi luasem o cameră la hotelul Prospect.

Am trimis o scrisoare domnului Hariman F. Enters, am luat masa și m-am culcat. Eram foarte mulțumit de cele ce făcusem în ziua aceea. Și la hotelul Prospect avusesem grijă să mă trec în registru sub numele de Burton.

A doua zi dimineța, când am coborât să beau o cafea la parterul hotelului, frații Enters sosiseră deja. Hariman se grăbi să mi-l prezinte pe Sebulon și-mi spuse că se bucurase mult de sosirea mea, dar că era dezamăgit de faptul că nimeni din hotel nu-i putuse spune nimic în legătură cu domnul sau cu doamna May.

— Călătoresc sub numele de Burton.

— Înțeleg, spuse Hariman. Faceți asta din cauza cititorilor care nu v-ar da pace, dacă ar ști cine sunteți cu adevărat.

— Desigur, am aprobat eu.

— Și doamna Burton unde este? N-am avut plăcerea s-o vedem.

— Nu a sosit încă. O veți vedea mâine, sau poimâine. Am fost, bineînțeles, mai întâi la hotelul Clifton. V-am văzut numele în registru, da am preferat să vin aici. Sper că vă convine.

— Desigur. Ne pare rău însă că nu vom putea să o vedem și pe doamna Burton. Plecăm chiar astăzi.

— Așa? Înseamnă că am avut dreptate. Nici acum, când ne reîntâlnim nu vom putea ajunge la o înțelegere.

— De ce spuneți asta? Noi sperăm că vom putea ajunge la o înțelegere cu dumneavoastră, domnule Burton.

— De ce nutriți această speranță?

— Pentru faptul că sunteți un om înțelept și inteligent, dar să nu mai vorbim despre asta! Acesta nu este locul potrivit pentru a sta de vorba.

În privința asta, omul avea dreptate. La parterul hotelului se afla o mulțime de oameni. Nu acesta era, așadar, locul cel mai nimerit pentru a discuta probleme confidențiale. Ne-am grăbit să luăm micul dejun și apoi am făcut o scurtă plimbare de-a lungul apei, pentru a ne așeza pe una din băncile de pe mal. Aici puteam vorbi despre orice doream, fără a ne teme că ne-ar auzi cineva. Hariman nu se schimbase deloc de la prima noastră întâlnire. Sebulon avea „ochii triști”, ca și frațele lui, dar părea a fi un om nervos și inconsecvent.

În ceea ce mă privea, eram hotărât să le spun celor doi cât mai puține lucruri și să mă exprim cât mai concis cu putință. Imediat ce ne-am așezat pe o bancă, Hariman a deschis discuția:

— Așa cum v-am mai spus, noi credem că dumneavoastră sunteți un om înțelept și inteligent. Putem să trecem, prin urmare, la afaceri, sir?

— Da, am răspuns eu. Trebuie să vă întreb, mai întâi, cu cine vreți să stați de vorbă, cu omul care cunoaște Vestul Sălbatic, sau cu scriitorul?

— Cu omul care cunoaște Vestul Sălbatic vom vorbi poate mai târziu, deocamdată dorim să vorbim cu scriitorul.

— Well! Amândoi, atât scriitorul, cât și omul Vestului, vă stau la dispoziție, dar cel mult pentru un sfert de oră. Timpul meu e măsurat.

Am scos ceasul, le-am arătat cadranul și le-am spus:

— Acum este ora opt. Puteți să vorbiți cu scriitorul până la opt și un sfert și cu omul Vestului până la opt și jumătate. După ce a trecut această jumătate de oră, întâlnirea noastră va fi luat sfârșit.

— Dar, ne-ați scris că ne veți acorda două ore încheiate, spuse Sebulon.

— Așa este, am recunoscut eu, dar pentru o oră și jumătate vă putea sta la dispoziție prietenul. Văd însă că vreți să vorbiți numai cu scriitorul și cu omul care cunoaște Vestul. De prieten nici măcar nu ați pomenit, așa ca aveți la dispoziție o jumătate de ceas.

— Noi sperăm să vă devenim prieteni. Putem spera că în această situație ne veți acorda două ore?

— Chiar si mai mult, dar haideți să începem, să nu mai pierdem timpul în zadar!

— Aveți un fel foarte ciudat de a discuta afaceri! spuse Sebulon, supărat.

— Numai atunci când am refuzat ceva și sunt nevoit să vorbesc din nou despre acel ceva, pierzând timp cu un lucru despre care nu voiam să mai vorbesc. Deci, vă rog!

După ce am tăcut, Hariman luă cuvântul:

Foto 2 Am avut o presimțire, pentru că de auzit nu am auzit nimic. Dar, ia uită-te la ușa asta! Era deschisă când am venit?

— Așa cum am mai spus, este vorba despre faptul că dorim să obținem de la dumneavoastră drepturile pentru „Winnetou”.

— Vreți să-l tipăriți? am întrebat eu.

— Credeți că drepturile pentru cărți se cumpără pentru a...?

— Haideți să nu ne mai ascundem în spatele vorbelor! Vreau un răspuns concis! Da, sau nu? Vreți să obțineți drepturile pentru a traduce și pentru a edita romanul?

Frații Enters se priviră unul pe altul. Niciunul din ei nu spusese nimic, așa că am continuat:

— Pentru că nu vreți să răspundeți, voi răspunde eu în locul dumneavoastră: Nu vreți să tipăriți romanul, ci vreți să dispară, pentru că vă gândiți la dumneavoastră, la numele pe care-l purtați și la tatăl dumneavoastră.

Amândoi săriră în sus și începură să strige și să-mi pună tot felul de întrebări. I-am întrerupt printr-o mișcare a mâinii și am strigat.

— Liniște! Vă rog să încetați! Poate că pe scriitor ați fi reușit să-l înșelați, dar nu și pe omul Vestului. Vă numiți Santer. Sunteți fiii aceluia Santer care m-a obligat prin comportarea sa să povestesc lucruri neplăcute despre el. Sper că despre dumneavoastră voi putea scrie lucruri mai plăcute!

Amândoi au rămas nemișcați, de parcă erau niște statui din lemn. Apoi s-au așezat din nou, privind în gol.

— Ce spuneți? am întrebat eu.

Hariman se întoarse spre Sebulon:

— Ți-am spus de la bun început, dar nu m-ai crezut. Cu omul ăsta nu trebuia să procedăm așa. Mă lași pe mine să vorbesc?

Sebulon aprobă printr-o mișcare a capului, iar Hariman se întoarse acum spre mine:

— Sunteți dispus să ne cedați dreptul pentru roman, știind că acesta nu va fi editat?

— Nu.

— Cu nici un preț?

— Cu nici un preț și asta nu din dorința de a mă răzbuna sau mândrie, ci numai pentru faptul că afacerea asta nu v-ar aduce nici un folos. Ceea ce am scris nu poate să dispară pur și simplu. În America există mii de exemplare ale romanului, editate în limba germană. După legile de acum, eu nu sunt protejat ca autor. Fiecare om are dreptul să traducă romanul sau să-l editeze în câte exemplare dorește. Asta știe orice editor, iar dumneavoastră mi-ați dovedit, atunci când ați fost în Germania și mi-ați făcut oferta pe care mi-ați făcut-o, că nu sunteți editor. Eu pot să bag banii în buznaș și pe urmă să râd de dumneavoastră în voie. Vreți asta?

— Ai văzut? Îl întrebă Hariman pe fratele său. Ai văzut că e cinstit?

Sebulon se sculă de pe bancă și veni în fața mea. Ochii îi ardeau și omul articula cu buze tremurânde:

— Domnule Burton, arătați-mi ceasul dumneavoastră! După ce i-am îndeplinit dorința, omul spuse:

— Mai sunt două minute până se scurge sfertul de oră. Vedeți, eu sunt gata să respect timpul pe care mi l-ați acordat. Voi fi concis, așa cum vă place dumneavoastră. Ceea ce va urma nu se va întâmpla însă din vina noastră, ci din vina dumneavoastră, iar dumneavoastră veți fi cel care va avea conștiința încărcată! Ei bine, da, ne numim Santer și tatăl nostru a fost acel Santer pe care l-ați cunoscut. Ne cedați drepturile pentru „Winnetou”?

— Nu!

— Gata! Acum nu mai vorbesc cu scriitorul, ci cu omul care cunoaște Vestul Sălbatic! Vă întreb: Cât ne luați pentru a ne duce pe amândoi la Nugget Tsil și la Apa Întunecată?

— Nu am de gând să fac așa ceva pentru nimic în lume. Nu sunt ghid.

— Nici măcar dacă pentru asta ați fi foarte bine plătit?

— Nici măcar atunci!

Dintr-o dată, Sebulon își întrebă fratele:

— Crezi că pot să-i spun? Crezi că am voie să-i spun?

Hariman aprobă tăcut, făcându-i un semn, iar Sebulon continuă:

— Cu toate astea, o veți face, chiar dacă nu pentru bani. Îi cunoașteți pe indienii sioux?

— Desigur! Citiți „Winnetou”!

— Atunci ascultați ce am să vă spun. De adevărul cuvintelor pe care le voi rosti, garantăm amândoi și suntem gata să băgăm mâna-n foc. Așadar: Căpeteniile sioux au fost chemate undeva de căpeteniile apașilor. Unde și de ce, asta nu mai știu. Nu știu decât că între cele două triburi ar urma să fie pace.

Numai căpeteniile au fost chemate. Atât. Căpeteniile sioux au hotărât să se unească cu dușmani apașilor pentru a-i nimici. Credeți asta?

— Ar trebui verificat, am răspuns eu, cu răceală.

— Să continui: Există un loc în care se vor aduna dușmanii apași, pentru a face planul de atac și de nimicire a apașilor. Cunoscut acest loc.

— De unde? De la cine?

— Asta nu ar trebui să vă spun, pentru că am putea rata o afacere, dar vă voi spune, pentru că știu că-mi veți fi recunoscător. Eu îi cunosc pe indienii sioux și ei mă cunosc pe mine. Când făceam afaceri cu cai și cu vite, aveam legături cu ei. Acum ne-au propus un târg, o afacere care ne-ar putea aduce foarte mulți bani, mai mulți ca niciodată. Noi trebuie să preluăm prada pe care o vor lua ei de la apași. Înțelegeți ce vreau să spun.

— Înțeleg foarte bine.

— Urmează să se dea o luptă. Se va lăsa cu vărsare de sânge. Știu că dumneavoastră sunteți prietenul apașilor. Vă dau ocazia să zădărniciți planurile dușmanilor dumneavoastră. Eu am să vă duc la locul în care dușmani apașilor se vor aduna ca să țină sfat. Renunț la tot ce aș fi avut de câștigat din urma acestei afaceri. Vă cer în schimb un singur lucru: să ne duceți la Nugget Tsil și la Apa Întunecată. Acum vă întreb: o veți face, sau nu?

Sebulon vorbise repede pentru a economisi timp și pentru că vorbise astfel, tot ceea ce spusese părea de două ori mai înspăimântător, mai grav decât era în realitate. Cu toate acestea, eu am continuat calm și liniștit.

— Vreți să mă duceți la locul în care urmează să se țină sfat? În ce parte ar trebui să-o luăm ca să ajungem acolo?

— Spre Trinidad.

— Care „Trinidad”? Există mai multe așezări care poartă numele acesta.

— Orașul din Colorado.

Orașul Trinidad, despre care îmi vorbise Sebulon, este capitala ținutului Los Animas, din statul american Colorado. Acest oraș era important nod de cale ferată și un punct însemnat pentru comerțul de vite. Probabil că asta era cauza pentru care frații Enters cunoșteau bine orașul și regiunea în care se afla acesta.

Sebulon continuă cu o întrebare:

— Ați fost vreodată la Trinidad, domnule Burton? Am dat un răspuns imprecis:

— Trebuie să mă gândesc. Am trecut prin atâtea orașe, încât nu mi le mai amintesc pe toate. Deci aici se vor întâlni dușmanii apașilor?

— Da, dar nu chiar în oraș, ci undeva, în munți.

— Așa? Prin urmare, indienii trebuie să-și ascundă intențiile? Probabil credeți că sunt un prost, dacă ați presupus că mi-ar fi trecut prin cap ca indienii s-ar aduna într-un oraș atât de mare. Cred, de aceea, că nu e bine să plecăm împreună. Vreau să vă pun o singură întrebare: Când ar trebui să ajungem la locul cu pricina?

— Noi plecăm chiar astăzi, pentru că avem niște treburi la Chicago, unde stăm o zi și la Leavenworth, unde ne oprim pentru două zile. Puteți să ne urmați. Indienii se vor întâlni peste zece zile. Noi vă vom aștepta la Trinidad, cu trei zile înainte de a avea loc întâlnirea pieilor roșii.

— Spuneți-mi mai precis unde ar trebui să ne întâlnim, pentru că orașul Trinidad nu este așa de mic, încât să vă văd imediat ce ajung acolo.

— Când ajungeți în Trinidad, întrebați de hotelul Vestul Sălbatic. Acolo ne veți găsi. Dar, domnule, au trecut deja unsprezece minute. Mai avem patru. Gândiți-vă la ce v-am propus și dați-ne un răspuns, altfel expiră timpul pe care ni l-ați acordat!

— Nu vă faceți griji, vom termina în exact cincisprezece minute.

— Să sperăm! Oricum, asta ar fi, în primul rând, în avantajul dumneavoastră și apoi în avantajul nostru!

— De ce?

— Pentru că, fără noi, nu-i puteți salva pe apași.

Era momentul să dau cărțile pe față, pentru că aveau pretenții și erau prea siguri pe ei. I-am privit și i-am întrebat aproape în glumă:

— Nu cumva vă înșelați? Sau poate credeți că mi-ar fi greu să mă întâlnesc cu căpetenia Kiktahan Shonka la Amvonul Diavolului?

Cei doi erau acum foarte surprinși. Fu rândul lui Hariman să se ridice de la locul său:

— Cerule! Știe deja! Dumneavoastră știți chiar tot, domnule?

— Da, știți chiar tot? Întrebă și Sebulon.

Stăteau în fața mea, ca doi băiețași care fuseseră prinși în timp ce furau mere.

Mi-am scos ceasul și am privit cadranul.

— Nimeni nu știe tot, dar pentru că sunt numai scriitor, ci și un om ce a umblat prin Vestul Sălbatic, am obiceiul de a fi mereu cu ochii-n patru. Cunoșteam secretul dumneavoastră, înainte de a mi-l fi mărturisit. Vă înșelați dacă nutriți speranța că în schimbul celor ce mi-ați spus să vă duc la Nugget Tsil și la Apa Întunecată. Lucrurile stau cu totul altfel decât credeți. Nu puteți câștiga nimic cu ajutorul indienilor sioux, ci numai cu ajutorul apașilor și numai eu sunt acela care v-ar putea aduce vreun câștig.

După ce m-am ridicat de la locul meu, am continuat:

— Peste șapte zile voi fi în Trinidad, la hotelul Vestul Sălbatic. Din clipa în care voi ajunge acolo, vă voi pune la încercare. Dacă voi fi mulțumit, veți vedea Nugget Tsil și Apa Întunecată, dacă nu, nu! Fiți de partea războinicilor sioux, sau fiți de partea apașilor, dar așa cum spuneți chiar dumneavoastră mai devreme, ceea ce va urma nu se va întâmpla însă din vina mea, ci din vina dumneavoastră. Așa! Au trecut cele cincisprezece minute. La revedere, domnilor! Să ne vedem cu bine la Trinidad!

Mi-am băgat ceasul în buzunar și am plecat, fără a întoarce capul. Cei doi frați nu au făcut nimic pentru a mă opri.

Nu au scos nici un cuvânt. Erau buimăciți.

M-am întors imediat la hotelul Clifton, unde nimeni nu observase absența mea. Dacă cineva m-ar fi privit atent, ar fi crezut că mă întorceam de la o plimbare matinală.

De când plecasem, Klara nu ieșise din camera ei, prin urmare, nu luase micul dejun. Am coborât împreună și ne-am așezat la masa noastră. Soția mea putea, în sfârșit, să mănânce liniștită. Cele două căpetenii părăsiseră deja hotelul, iar la masa pe care o ocupaseră stăteau acum alți oaspeți ai hotelului.

I-am povestit Klarei cum a decurs întâlnirea cu frații Enters, iar ea mi-a spus, spre bucuria mea, că sunt un om cu simțul onoarei.

Stăteam lângă o fereastră care dădea spre apă. De la locul nostru puteam vedea persoanele care treceau pe pod. Tocmai încheiasă relatarea, când i-am văzut pe cei doi frați traversând podul și îndreptându-se spre hotel. Ospătarul îi văzu, la rândul lui.

— Vin vecinii dumneavoastră! spuse el. Astăzi au plecat mai devreme. Au primit o scrisoare. Niciodată până acum nu i-am observat pe-aici în timpul zilei. Astăzi văd că se întorc la hotel. Ce-o fi cu ei?

Nimic nu ne bucura mai mult decât curiozitatea ospătarului. Acesta ieși afară, dar se întoarse numaidecât și spuse:

— Pleacă! Mai întâi la Buffalo și apoi cu trenul la Chicago. Tot la Chicago au plecat și cei doi domni. Ce rău îmi pare c-au plecat! Tare îmi pare! Plăteau numai în aur!

După puțină vreme, i-am văzut pe frații Enters părăsind hotelul îndreptându-se spre pod. Aveau bagaj puțin: numai două geți din piele.

Nu mai aveam motive să mă întreb unde și cum își petrecuseră dimineața. Deocamdată, nu mai prezentau interes pentru mine.

— Trebuie să plecăm și noi? întrebă soția mea.

— Da. Mâine dimineață.

— Unde plecăm?

— Dacă aș fi singur, nu m-aș mai opri decât la Trinidad.

— Crezi că nu rezist? întrebă ea.

— E obositor!

— Pentru mine, nu! spuse soția mea. Totul se poate, dacă ai un pic de voință. Stai puțin!

Se duse la recepție și luă mersul trenurilor. Am făcut împreună un calcul. Nu trebuia să fim văzuți în Chicago sau în Leavenworth.

Asta nu era deloc greu. Nu trebuia să o luăm neapărat prin Leavenworth, ci puteam să trecem foarte bine și prin Kansas City. E adevărat că de acolo mai era drum lung până la Trinidad. Am avut, însă, în vedere că în trenurile americane te puteai bucura de tot confortul și ne-am gândit că drumul nu va fi atât de obositor.

— O să reușim! exclamă Klara. Călătorim până la Trinidad, fără a ne mai opri nicăieri. Trebuie să cumpărăm bilete!

A doua zi dimineața, ne aflam într-un vagon al firmei Pullman și ne îndreptam cu toată viteza spre Vestul Sălbatic și spre tot ceea ce avea să ne aștepte acolo.

Capitolul III

O farsă

Nu mă supăra deloc faptul că trebuia să călătorim tocmai până la Trinidad. Nu aş fi trecut prin Statele Unite, fără să fi vizitat acest oraş, dar probabil că mi-aş fi rezervat această plăcere pentru mai târziu şi poate că aş fi trecut prin oraşul ăsta cu puţin timp înainte de a ne întoarce acasă. Mă gândisem mai întâi să ajung din Kansas City direct la Nugget Tsil. Pentru a ajunge în statul Colorado, mai precis, la Trinidad, trebuia să facem un ocol, iar distanţa era de două ori mai lungă decât cea pe care dorisem s-o parcurgem iniţial, dar nu mă mai gândeam la toate astea. Trebuia să găsesc neapărat Amvonul Diavolului. Trebuia să aflu unde se strâng duşmanii apuşilor, pentru a putea şti ce planuri urzeau.

Din fericire, aveam timp destul şi nu trebuia să ne temem că ajungem prea târziu la Mount Winnetou.

Spuneam mai înainte că această călătorie până la Trinidad nu ne supăra defel şi iată de ce:

În Trinidad locuiau doi vechi prieteni ai mei, care fuseseră pe vremuri vânători, iar acum erau proprietarii unui hotel şi anume chiar ai hotelului Vestul Sălbatic, pe care fraţii Enters îl aleseseră ca punct de întâlnire. Când s-au lăsat de meserie,

Foto 3 Călătoria până la Trinidad a fost lungă...

cei doi dispuneau de o avere frumoasă, dar le-a mers precum lui Hans din basmul german „Hans cel norocos”[32].

Pentru că erau doi inși care nu puteau sta locului, ei au preferat să investească banii în tot soiul de afaceri, în loc să se bucure de sumele pe care le puteau avea din dobânzi. Ne-norocul lor a fost că se pricepeau mai bine la blănuri de castor[33] și de bizon[34], decât la socoteli. Așa se face că banii

32 Este vorba despre un personaj care își risipește, încetul cu încetul, averea. (N. tr.)

33 Mamifer acvatic rozător, care trăiește în colonii, clădindu-și pe malul apelor locuințe făcute cu deosebită măiestrie. (N. tr.)

lor s-au împuținat și cei doi au ajuns proprietarii unui așa numit hotel.

Asta fusese ultima veste pe care o avusesem despre ei. Care era însă numele celor doi bărbați, împreună cu care trecusem de atâtea ori prin savană și împreună cu care vânasem de atâtea ori? Erau cunoscuți pe tot cuprinsul savanei și al Munților Stâncoși, numele lor purtau însă faima de care se bucurau cei doi. Numele acestea erau... Nu-i va păsa nimănui dacă i-ar chema, de fapt, altfel. Aceste nume, cititorul le va afla la momentul potrivit.

Călătoria a fost lungă și pe parcursul ei nu a avut loc nici un eveniment demn de amintit aici.

Am ajuns, așadar, în orașul Trinidad și am avut grijă ca geamantanele noastre să fie duse la hotelul Vestul Sălbatic.

I-am spus Klarei, imediat ce am coborât din tren, că, pentru o vreme va trebui să renunțăm la confort și s-a dovedit că avusesem dreptate.

Orașul Trinidad se schimbasesc mult de când fusesem acolo pentru prima dată. Acum nu mai era o simplă așezare aruncată undeva, între prerie și munte, dar, oricum, nu era un oraș care să-ți ofere tot ce ți-ai fi dorit. Vestul Sălbatic nu putea fi numit hotel. Trebuie să spun că hanurile din Germania sunt mult mai primitoare.

Un ospătar, care mânca parcă numai în zilele de post, ne-a arătat camerele noastre, două încăperi alăturate, sărăcăcioase, dar curate. Aceste „camere” aveau avantajul că ferestrele dădeau spre grădină. Privind pe fereastră, ne-am dat seama imediat că „grădina” era, de fapt, un loc împrejmuit de un gard de zid coșcovit, în care se puteau vedea două mese vechi, trei scaune mai vârstnice decât mesele, un copac chel care era fie un tei, fie un plop, patru tufe despre care nu puteam spune nimic, pentru că nici ele însele nu știau ce soi de

34 Animal rumegetor, de talie mare, din sub-familia bovinelor, specific pentru America de Nord, în prezent pe cale de dispariție. (N. tr.)

plante sunt și, în sfârșit, câteva zeci de fire de iarbă care își dădeau de ani de zile osteneala de a deveni gazon.

La una dintre mese stăteau doi bărbați care păreau a fi doborâți de plictiseală. Unul era scund și gras, celălalt, înalt și slab. Primul avea în mână o halbă, dar renunțase să bea, pentru că halba era goală, cel de-al doilea ținea între degete un trabuc, dar nu fuma, pentru că trabucul se stinsese. Amândoi păreau foarte nefericiți și, mai mult decât atât, păreau că sunt supărați unul pe celălalt. Asta putea să creadă cineva care nu-i cunoștea pe cei doi, dar cel ce îi știa bine nu se lăsa înșelat de aparențe. Cei doi erau prieteni nedespărțiți, chiar dacă se certau destul de des.

— Uite-i, spuse soția mea. Sunt exact așa cum mi i-am închipuit, numai că mai bătrâni.

— Da, au îmbătrânit și au albit, dar cred că sunt încă în putere. Fii atentă! Să vezi ce-am să le fac! Pe tine nu trebuie să te vadă!

M-am apropiat și mai mult de fereastră, având grijă să rămân în umbra zidului. Apoi mi-am băgat degetele în gură, pentru a putea imita mai bine strigătul de luptă al indienilor sioux.

Efectul a fost uluitor. Cei doi au sărit de pe scaun, iar cel mic și îndesat a început să strige:

— Hei, hei, vin sioucșii!

Cei doi prieteni se uitară în toate părțile și, pentru că nu văzură pe nimeni prin preajmă, se priviră unul pe celălalt.

— Sioucșii? Întrebă lunganul. Tare aș vrea să știu de unde până unde vin sioucșii în oraș și tocmai de la câteva zile de mers călare, din locul pe unde mai sunt sioucșii!

— Dacă au venit, sau n-au venit, asta nu contează! Eu știu că unul e pe-aici!

— Prostii!

— Nu-s prostii! Pot să-ți spun că era un sioux Ogellallah!

— Mă faci să râd, Dick! Dacă un...

Omul nu apucă să termine, pentru că am repetat strigătul de luptă.

— Ascultă! Dacă ăsta n-a fost un Ogellallah, sunt gata să mă las legat la stâlpul caznelor și să-i poftesc pe indieni să-și facă curele din pielea mea! zise omul victorios.

— Atunci spune-mi și mie unde e!

— De unde să știu eu? Cred că strigătul a venit de undeva de sus, de deasupra noastră.

— Da, numai că s-ar putea la fel de bine să se fi auzit de undeva de jos, de sub pământ! Cred că cineva ne face o farsă, atâta tot!

— Dacă-i glumă, sau nu, asta nici nu mai contează! Dacă nu-i un strigăt de luptă, e un semn!

Fără să mai stau pe gânduri, am strigat din nou.

— Ai auzit, Pitt Holbers, prostănac bătrân? Fie că omul e cu adevărat un sioux Ogellallah, fie că e o vulpe bătrână ca și noi, care ne-a văzut stând aici și care...

Omul fu întrerupt de o voce de femeie care se auzi dinspre ușa din spate a hotelului:

— Veniți repede! Nu știu ce să gătesc!

— Să gătești? Clienții mai vor și altceva în afară de băutura? Întrebă Dick Hammerdull.

— Da! Vor să mănânce și doresc să închirieze două camere!

— A venit vreun străin?

— Sunt chiar doi!

— Ce noroc! În sfârșit! Unde sunt acum?

— În camerele 3 și 4. Sunt soț și soție.

— 3 și 4? Camerele astea sunt cu ferestrele spre grădină, și geamurile erau deschise, spuse Dick. Acum știu de unde se auzea strigătul!

— Prostii! Spuse lunganul. Unde ai mai pomenit tu oameni serioși, soț și soție, să urle ca pieile roșii?

— Dacă-au urlat, sau nu, asta nu mai contează! E vorba că n-a urlat femeia, ci bărbatul. E un prieten de-al nostru. Poate să mă ungă cineva cu păcură, să mă umple de fulgi, să mă linșeze și...

— Veniți odată! Se auzi din nou vocea feminină. Oaspeții noștri vor să mănânce și n-am carne și nici bani!

Cei doi intrară, fără să mai scoată o vorbă. Sufleţel spuse râzând:

— Hai că am nimerit bine, cei doi se descurcă de minune, n-am ce zice, dar par nişte oameni cumsecade şi....

Cineva bătu la uşă.

— Intraţi! strigă soţia mea.

Cine intră? Nimeni alţii decât Dick Hammerdull şi Pitt Holbers, care erau cunoscuţi prin isprăvile şi prin şotiile lor, din prerie până-n Munţi Stâncoşi.

Timpul îşi pusese amprenta asupra lor. Țineau spatele drept, ca atunci când, împreună cu Winnetou şi cu Old Surehand, îl puseseră pe fugă pe „General”. Faţa rotundă ca o lună plină a lui Hammerdull era acum brăzdată de mii şi mii de cute, iar Pitt lunganul părea şi mai înalt şi parcă mai slăbise. Din privirea lui Dick nu pierise însă acea luminiţă care lăsa să se vadă inteligenţa omului, iar „bătrânul vulpoi” te privea de parcă nu ar fi simţit apăsarea celor peste şaptezeci de ani, câţi număra.

— Vă rog să mă iertaţi, spuse Dick, de parcă ar fi vorbit numai pentru sine. Am auzit strigătul de luptă al siouşilor Ogellallaşi şi voiam... Noi ne gândeam... şi... şi bun venit, mister Shatterhand, bun venit!

Omul îşi pierduse graiul atunci când mă văzuse şi şi-l recăpătase atunci când mă recunoscui. Desfăcu braţele, ca şi când s-ar fi pregătit să mă strângă la pieptul său, dar se opri, gândindu-se că aşa ceva nu se face mulţumindu-se să-mi strângă mâna. Omul îmi scutură cu putere braţul şi emise tot soiul de exclamaţii, care dădeau în vileag bucuria de a mă revedea şi poate că nu s-ar fi oprit, dacă o mână puternică nu l-ar fi dat deoparte.

— Opreşte-te, Dick. Mai sunt şi eu pe-aici! Bun venit, mister Shatterhand, cât de mult mă bucur să vă văd în oraşul ăsta vechi şi prăfuit! Fiul mamei mele ar plânge de bucurie, dar aşa ceva nu se cade să facă o mârtoagă bătrână ca mine!

Omul dăduse frâu liber simţămintelor sale şi făcu un pas strângându-mi amândouă mâinile cu putere.

Pitt Holbers era un om tăcut, se putea spune chiar că era prea tăcut și îmi dădeam seama că ținuse un adevărat discurs și că vorbele lui ieșiseră din adâncul sufletului.

Klara a fost atât de impresionată de reîntâlnire, încât i-au dat lacrimile, iar eu a trebuit să fac tot posibilul pentru a-mi păstra calmul.

— Dacă se cade, sau nu, asta nici nu contează, de vreme ce vorbele au fost rostite din adâncul sufletului, nu-i așa? spuse Dick. Dumneavoastră ați strigat, mister Shatterhand?

— Da, eu am strigat.

— Știam eu, spuse omul. Numai unul ca dumneavoastră putea să facă așa ceva.

— Da, numai unul ca mine, recunoscui eu, râzând. Așa cum i-ai spus mai devreme prietenului dumitale, nu putea să fie o femeie, deci soția mea iese din cauză.

— Soția dumneavoastră? Mii de draci... Vă cer de mii de ori iertare, spuse omulețul, bătându-se peste gură. Chiar și în prerie sau în savană trebuie să saluți întâi femeia și apoi bărbatul! O să-mi repar acum greșeala. Pitt Holbers, vulpoi bătrân, arată că știi să te porți ca un adevărat gentleman.

După ce spuse toate acestea, omul încercă să facă o reverență cât mai adâncă.

Imediat, Pitt căută să afle ce mai făcusem și prinse să ne povestească prin ce trecuse el și prietenul său. Nu voiam să încep să povestesc și să ascult ce avea să-mi spună vechiul meu prieten, pentru că în astfel de ocazii trebuie să ai dispoziția potrivită. De aceea, i-am invitat să ia masa împreună cu noi și să dea ordinele necesare, astfel încât să putem mânca peste o oră în grădină.

— Ne vedem la masă, le-am spus celor doi. Aș vrea să fac o plimbare împreună cu soția mea, pentru a-i da ocazia să cunoască orașul, în care doi dintre cei mai buni prieteni ai mei sunt proprietarii unui frumos hotel.

— Hm, mormăi Dick, că suntem, sau nu proprietarii hotelului, asta nu contează. Oricum, hotelul nu ne va mai aparține mult timp, nu-i așa Pitt Holbers, vulpoi bătrân?

— Dacă vrei să spui că am ajuns la sapă de lemn, ai dreptate, Dick.

Dick nu se așteptase să i se răspundă verde-n față, iar după ce îi aruncă soției mele o privire nesigură, zise printre dinți:

— Trebuie să-ți spun că nu am ajuns nicidecum la sapă de lemn! Auzi! Dick Hammerdull a ajuns la sapă de lemn! Caraghios! Ăsta-i chiar un lucru pe care nimeni nu ar fi în stare să și-l închipuie! În ceea ce te privește, e cu totul altceva. Dacă nu aș fi fost prin preajma ta, nu știu ce s-ar fi ales din tine.

— Termină, grasule! Nu te mai umfla-n pene ca un curcan! Dacă am fost atât de prost, încât am risipit jumătatea mea de avere, tu nu ai fost cu nimic mai deștept decât mine!

— Dacă-s mai deștept ca tine, sau nu, asta nici nu mai contează, dacă te crezi cumva mai deștept ca mine, te înșeli. Nu-ți permit să crezi asta!

— Iar eu nu-mi permit să se afle cine sunt de fapt, i-am întrerupt pe cei doi.

— Păcat! Foarte păcat! strigă Dick. Și eu care voiam să le spun tuturor că Old Shatterhand e la noi...

— Să nu cumva să vă dea prin cap una ca asta! Am eu motivele mele pentru care nu vreau să se afle cine sunt. Nu aveți decât să spuneți că am umblat mult prin Vestul Sălbatic, atât și nimic mai mult. Acum mă numesc Burton, iar voi sunteți mult mai vestiți ca mine, ați înțeles?

— Că ați umblat mult prin Vest, asta nici nu mai contează. Dacă nu putem să spunem nimănui că sunteți Old Shatterhand, mai bine-mi țin pliscul, nu-i așa, Pitt Holbers, vulpoi bătrân?

— Dacă tu crezi că-i mai bine să-ți ții pliscul, n-ai decât s-o faci, dragă Dick, răspunse Pitt Holbers, cu voce mieroasă.

— La dracu! Când am zis că e mai bine să-mi țin pliscul, m-am gândit și la tine.

— Cu ce drept? Cine-ți dă voie să împodobești o față, care nici măcar nu-i a ta, cu un plisc! Eu, în nici un caz!

Așa erau ei. Așa fuseseră mereu. Erau nedespărțiți și, totuși, nu pierdeau nici o ocazie fără să se certe, fără să se tachineze reciproc.

Am luat-o pe soția mea la plimbare prin oraș și ne-am întors la hotel având grijă să fim punctuali. Ne-am dus mai întâi în cameră și, uitându-ne pe geam, am văzut că veniseră și alți oaspeți. Erau vreo șase tineri, care doreau și ei să ia masa în „grădină”. Numai pentru noi fusese pregătit prânzul. Pentru tineri fusese adusă în grădină un fel de masă lungă și niște scaune. Stăteau cu toții în fața unei sticle de brandy și făceau un zgomot infernal, pentru că singura față de masă de care dispunea hotelul era pusă pe masa noastră. Ei ar fi vrut să li se dea mâncarea pregătită pentru noi. Îi convinseseră pe Dick Hammerdull și pe Pitt Holbers să se așeze la masa lor și să bea cu ei, iar cei doi fuseseră atât de înțelepți încât să dea curs invitației. Mesenii strigau la cei doi proprietari și voiau să-și bată joc de ei. Ei, însă, erau foarte liniștiți și își păstrau calmul. Cel mai în vârstă dintre cei șase se numea Howe, așa cum aveam să aflăm mai târziu. Când am intrat în cameră, am auzit prin fereastra deschisă:

— Cine-i, de fapt, acest domn Burton, pentru care ați pregătit totul?

Hammerdull se uită la fereastra camerei mele, mă văzu și spuse, zâmbind șiret.

— E muzicant.

— Cum adică, muzicant?

— Trage și el de armonică, iar nevastă-sa cântă la chitară.

— De ce nu trage și nevastă-sa de chitară? Gluma asta proastă fu răsplătită cu râsete.

— De ce vorbește omul ăla așa niște prostii? Întrebă soția mea, supărată.

— Nu-l lua în seamă, o rugai eu. Vorbește gura fără el. Cred că-i unul dintre aceia care nu plac oamenilor din Vest și anume, un tânăr care vrea neapărat să-și bată joc de cei despre care crede că sunt proști sau cărora crede că le este superior în vreun fel.

— Tinerii ăștia sunt niște golani? mă întrebă Klara.

— Nu. Cred că se poartă numai ca niște golani și tocmai de aceea o lecție le-ar prinde mult mai bine decât unor ade-

vărați vagabonzi. Mă gândeam la caii ăștia care sunt ai lor, după câte se pare.

— Sunt niște cai buni? vru să afle soția mea.

Am ezitat să răspund, fiindcă tocmai priveam patrupelele cu toată atenția.

În spatele gardului de zid al grădinii, era numai teren sterp, pe care nu se afla nimic atunci când venisem noi. Acum însă, pe acel teren se vedeau câțiva peoni^[35] care se pregăteau să monteze un cort. În imediata lor apropiere erau niște cai și niște asini, împărțiți în două grupuri. Primul grup era format din nouă cai și patru asini. Caii erau niște animale „de primă mână”, cum se spune, iar asinii proveneau din Mexic și aparțineau celui soi de animale care sunt cunoscute sub denumirea de nobiliario^[36]. Fiecare dintre aceste animale valora cel puțin o mie de mărci. Cel de-al doilea grup era format din numai trei cai, dar ce cai! Erau niște armăsari tărcăți, dar nu negri cu pete albe, ci negri cu pete roșcate. Culoarea asta se obținea cu mare greutate, prin multe împerecheri. Prin rasă, prin felul în care arătau și prin musculatura lor, acești cai îmi aminteau de cei ai apașilor, dar și de armăsarii din Dakota, un soi de cai care acum nu mai există și care erau crescuți de anumite triburi de indieni din Dakota de Nord. Caii despre care vorbeam erau astfel dresați și antrenați, încât deveneau, cu timpul, deosebit de rapizi.

De la distanța la care mă aflam nu puteam ști foarte exact despre ce fel de cai era vorba. Pentru asta ar fi trebuit să-i văd de-aproape. Eram sigur de un singur lucru: cei trei cai pătați erau foarte valoroși. Asta se putea vedea și din faptul că erau separați de celelalte patrupele. Caii cabrau, se fugeau și se adunau apoi din nou laolaltă, părând niște copii care se joacă și care n-au fost nicicând despărțiți.

În apropierea cortului se afla o grămadă de păture și de alte lucruri care sunt de folos atunci când vrei să călătorești călare sau când vrei să înnoptezi sub cerul liber. Printre toa-

³⁵ Argați, grăjdari. (N. tr.)

³⁶ Nobil. (N. tr.)

te aceste lucruri se găseau și foarte multe șei, vreo douăzeci. Am văzut și câteva șei de damă. La ce le folosea acestor șase oameni zgomotoși șeile de damă? Acestui grup li se alăturaseră și câteva femei pe care nu le văzusem deocamdată? Grupul era format din mai mult de șase persoane? Până acum nu se zăreau decât cei șase tineri și trei peoni.

Oricum, nu m-am înșelat atunci când am spus că cei șase nu erau niște haimanale, ci se comportau doar ca atare. Era clar însă că dădeau dovadă de proastă creștere și că nu erau tocmai întregi la minte. Asta se putea vedea și din felul în care îi tratau pe cei doi prieteni ai mei, precum și din faptul că își permiteau să facă glume nesărate pe seama noastră. Era foarte posibil, însă, să nu fie doar niște haimanale!

Am scos cele două revolve din geamantan, le-am încărcat și le-am luat asupra mea.

— Vrei să tragi cu pistolul? întrebă soția mea.

— Trebuie să fiu pregătit pentru orice.

Klara se neliniștise vizibil.

Acum se dovedea că, poate, făcusem o greșală, expunând-o primejdiilor unei astfel de călătorii.

— Nu vrei să luăm masa aici? întrebă ea.

— Și să ne ascundem ca niște lași?

— Nu, răspunse ea cu hotărâre. Să mergem!

Am coborât și ne-am așezat la masa noastră. La masa vecină s-a făcut liniște. Oamenii ne priveau și ne cântăreau din ochi. Dick Hammerdull și Pitt Holbers se ridicară de la locurile lor și veniră la masa noastră, pentru că îi invitasem să ia prânzul împreună cu noi. Cei șase începură să vorbească în șoaptă și ne puturăm da seama că făceau glume pe seama noastră.

— Sunt artiști, spuse Dick, așezându-se la masă și privindu-i pe furiș pe cei de la masa vecină.

— Ce fel de artiști? am întrebat eu.

— Pictori și sculptori. Ei zic că vor să se îndrepte spre sud, să ajungă pe pământurile apașilor.

— Așa? Și ce vor să facă acolo?

— Habar n-am. Nu mi-au zis nimic. Din cele ce-au vorbit între ei, mi-am dat seama că ar fi invitați acolo. Măine, în zori, vor să plece. Cred că au pe dracu-n ei. Niciunul dintre ei n-are treizeci de ani! Niște puștani care se poartă de parcă ar fi mâncat deșteptăciune cu lingura. Ați auzit ce-am vorbit? Ați auzit ce le-am spus?

— Da.

— Și sunteți mulțumit?

— Foarte mulțumit. Nu-mi pasă ce cred oamenii ăștia despre mine.

— Ce cred, sau ce nu cred ei, asta nici nu mai contează, fapt e că sunt supărați pe dumneavoastră și cred că pun ceva la cale.

— Să poftească!

Nici nu apucasem să sfârșesc ce avusesem de spus, că dorința mi s-a și împlinit. Howe se ridică de la locul lui și veni încet la masa noastră.

— Începe distracția! mă avertiză Dick.

— Va fi o plăcere pentru mine, am spus eu. Lasă-mă pe mine să vorbesc și nu mă întrerupe!

Între timp, Howe ajunsese la masa noastră și se înclină în bătaie de joc:

— Sunteți domnul Burton, dacă nu mă-nșel?

— Eu sunt, am aprobat eu.

— Dumneavoastră cântați la armonică și soția dumneavoastră cântă la chitară?

— Desigur. Doriți, poate, să ne ascultați?

— Acum nu, poate mai târziu. Acum ne trebuie asta.

Spunând acestea, omul trase fața de masă care era pregătită pentru noi și plecă cu ea.

— Asta-i nerușinare! spuse Dick.

— Stai liniștit! spusei eu. Vreau să văd de ce sunt în stare. Aș fi putut să pun capăt acestei obrăznicii, dându-le tinerilor câte-o palmă.

Aș fi putut la fel de bine să le spun că sunt Old Shatterhand, dar nu voiam s-o fac. Doream să le dau o lecție usturătoare.

A apărut chelnerul și a început să pună masa. Mai întâi a adus farfuriile și tacâmuri. Abia terminase, că Howe apărui și ne luă farfuriile și tacâmurile din față pentru a le duce la masa lui. Ospătarul aduse supa și dându-și seama ce se petrecuse, lăsă oala pe masă. Oala ne fu însă luată imediat de tinerii noștri vecini și golită cu repeziciune. Ni se aduse alta oală, care dispăru la fel de repede ca și prima. Aceeași soartă au avut-o și celelalte vase și feluri de mâncare ce ni s-au adus pe urmă.

— Țștia nu-s nici negri, nici indieni, sunt albi! Ce ziceți de asta, domnule? întrebă Dick.

— O să-ți răspund imediat, am replicat eu.

— O să spun să ni se aducă altceva!

— Nu. Nu încă. Mai întâi trebuie să punem capăt comediei ăștea. Când va fi gata mâncarea pentru acești domni?

— Poate să dureze foarte mult, până când e gata mâncarea lor. Bucătăreasa e bună, dar e bătrână și durează o veșnicie până când jumulește o găină tânără. Asta pentru că smulge până cu pană. Gașca asta și-a dorit supă de găină și nu mai aveam decât una singură, de șase ani, Până când va fi gata găina asta or mai trece, dacă nu mă înșel, vreo cinci-șase ore. Acum puteți să vă dați seama și singur când va fi gata mâncarea pentru acești „domni”.

— Nemaipomenit! Ce zici, Suflețel, le cântăm puțin acestor „domni”?

Klara mă privi, fără a înțelega prea bine ce voiam să spun.

— Cu puțin timp în urmă te-ai speriat de „instrumentele” la care ști să cânti, i-am spus eu, zâmbind.

Soția mea răspunse, supărată de faptul că îndrăznisem să dau în vileag spaima ei la vederea armelor:

— Ah, revolverele? Desigur, cum vrei tu!

— Tu nu trebuie să mă ajuți cu nimic, am spus eu ca s-o necăjesc. Astea sunt treburi de care se ocupă numai și numai bărbații. Fii atentă începe dansul!

Howe se apropie din nou de noi și se postă în fața noastră, spunând:

— Vin cu o rugămintă: noi suntem pictori și am dori să vă desenăm, pe dumneavoastră, pe doamna Burton, pe domnul Hammerdull și pe domnul Holbers. Ne dați voie?

— Cu plăcere! Vă pun însă o singură condiție.

— Care?

— Să ne desenați în poziția în care suntem acum.

— Well! Noi am fi vrut să stați în altă poziție, dar vom fi mulțumiți și așa. Încercați numai să nu vă mișcați, ca să putem să vă oferim o adevărată operă de artă. Să începem!

Tinerii scoaseră creion și hârtie și se puseră pe treabă. Stând la masă, am observat că dinspre terenul sterp, care se afla în spatele hotelului, venea cineva. Omul era înveșmântat în straie indiene și purta pe spate o sarcină grea, învelită-n piele. Că ducea ceva greu în spate, se vedea după faptul că mergea încet și aplecat. Se părea că indianul era foarte ostenit. Când a ajuns în dreptul cailor, se opri și îi privi. Apoi își continuă drumul. Când s-a apropiat suficient de mult pentru a i se putea distinge fața, mi-am dat seama că număra 22-23 de ani. Avea trăsături plăcute și purta părul așa cum obișnuia să-l poarte Winnetou, legat spre vârful capului și lăsat să cadă pe umeri. Se părea că omul cunoștea locurile, pentru că se îndrepta spre poarta care dădea în „grădină”.

— Dumnezeule, el e! strigă Hammerdull. Ce zici, Pitt Holbers, vulpoi bătrân?

— Dacă crezi că-i tânărul indian de-atunci, îți dau dreptate, răspunse Holbers.

— Îl cunoașteți? am întrebat eu.

— E Vulturul cel Tânăr. Acum patru ani a venit pe jos de la munte, ca și acum. A rămas două zile la noi ca să se odihnească. În afară de hainele pe care le purta, avea un rând de haine noi. Hainele noi ni le-a lăsat nouă în păstrare. A spus că, dacă n-o să moară, o să vină peste câțiva ani să și le ia. Nu avea bani, ci numai nuggets. Aurul pe care-l purta atunci cu el făcea cam 300-400 de dolari. Doamne, ce palid și ce obosit e!

— Îi e foame, am spus eu. Asta se vede imediat.

— Da, e vlăguit, spuse Klara. O să-i spun să mănânce cu noi! Aduceți repede încă un scaun, domnule Hammerdull!

Omulețul se grăbi să-i îndeplinească dorința.

Soția mea se ridică de la masă, se duse la ușă și îl pofti pe tânărul indian la masa noastră. Între timp, Dick adusesese încă un scaun.

Deși era foarte obosit, războinicul rămase în picioare și își îndreptă ochii mari și negri spre aceea care se purtaseră atât de frumos cu el.

— Sunteți așa cum mi s-a povestit că era Nșo-ci: plină de bunătate! rosti indianul, închizând ochii.

Tânărul indian era atât de obosit, încât nu se gândise să-și dea jos sarcina pe care o purta pe spate.

Am desfăcut curelele și am luat povara pe care o purta. Era foarte grea, învelită în piele groasă. Omul cărase ceva care cântărea 40-50 de kilograme. Am presupus că era vorba de un obiect din fier. I-am luat, așadar, sacul din piele de pe spate și l-am pus jos, lângă scaunul pe care se așezase. Hammerdull s-a dus la masa tinerilor noștri vecini și i-a ruga să-i dea un pahar de brandy.

— Pentru cine? vru să știe Howe.

— Pentru indianul de colo. E foarte ostenit.

— Băutura asta nu-i pentru pieile roșii, ci pentru albi. Că-ră-te de-aici! Supărat de această obrăznicie, bătrânul meu prieten reveni la masa noastră.

— Nu te supăra, am încercat eu să-l liniștesc. Vor plăti cu vârf și îndesat. Du-te, te rog, la bucătărie și adu-mi de unde știi o farfurie de supă. Supa e mai bună decât orice băătură!

Dick intră repede în hotel, iar indianul, care auzise cuvintele mele spuse, ținând în continuare ochii închiși:

— Nu brandy! Niciodată brandy!

Omul o amintise pe Nșo-ci, sora lui Winnetou și de aceea mă întrebam dacă era apaș.

Hammerdull aduse supa și o puse pe masă, spunând:

— Din găina cea bătrână, dar să știi că-i bună!

Deși farfuria cu supă îi fusese pusă în față, indianul nu făcu nici o mișcare. Cu toate astea se putea vedea că omul era chinuit de foame.

Numai după ce Klara îl rugă de mai multe ori să mănânce, indianul puse mâna pe lingură. Privindu-l, îmi dădeam seama că tânărul războinic umblase mult printre oameni cu educație aleasă. Se vedea însă că privirea mea îl făcea să se simtă jenat.

În timp ce indianul mânca, tinerii noștri vecini ne aduseră desenele. Erau atât de nereușite, încât nu puteau fi numite nici măcar schițe. Oamenii credeau că o să ne supărăm, dându-le astfel prilejul să râdă pe seama noastră. Noi am făcut însă exact contrariul, arătându-ne încântați de ceea ce vedeam:

— Extraordinar! Într-adevăr, extraordinar! exclamai eu. Cât costă așa un desen?

— Ia auziți! strigă Howe. Așa ceva numește dânsul desen! Suntem darnici! Vă facem cadou „operele” astea!

— Toate șase? am întrebat eu.

— Din partea mea, le puteți lua pe toate șase!

— Mulțumesc!

Am luat cu grijă foile de hârtie și le-am băgat în buzunar. Apoi am continuat:

— Eu sunt un om căruia nu-i place să primească ceva, fără a se arăta recunoscător. Poate unul dintre dumneavoastră să mă deseneze călare? Nu-mi pasă dacă mă costă patru-cinci dolari.

— Cinci dolari? Pe toți dracii! Aduc imediat un cal! strigă unul dintre ei.

Omul plecă, urmat de tovarășii lui, care voiau, pesemne, să aleagă vreo mârțoagă.

— V-ați pus ceva în gând? mă întrebă Hammerdull.

— Bineînțeles! am răspuns eu. Acum își vor primi pe-deapsa. Te rog frumos să aduci niște oameni care vor să fie martori la toate câte au să se întâmple. Cel mai bine ar fi să aduci niște oameni ai legii și să-i rogi să se ducă sus, într-una

dintre camerele noastre. De acolo vor putea auzi și vor putea vedea totul.

— Well! Well! Mă îngrijesc imediat de toate!

Prietenul meu plecă în mare grabă, iar cei șase tineri aduseră calul. Howe îmi ceru cei cinci dolari înainte, iar eu i-i dădui. Numai după asta am avut voie să încălesc. M-am purtat de parcă nu mai încălecasem niciodată un cal și, după trei încercări, aproape că am reușit să mă salt în șa, dar mi-am luat prea mult avânt și am căzut, însă nu pe partea pe care voisem să încălesc, ci pe partea opusă. Toată treaba asta a stârnit râsul tinerilor.

Am fost ajutat să încălesc și mi s-au pus hățurile în mână.

— O să iasă ceva minunat! spuse unul dintre „artiști”. Când e călare, domnul Burton e falnic de parcă ar fi un cavalier care iese învingător în fiecare turnir.

Deși simțeam batjocura ce se ascundea în spatele acestor cuvinte, am intrat în joc:

— E-adevărat?

— Desigur! Desigur! Se vede de la o poștă că nici unul dintre noi nu vă întrece la călărie!

— Chiar așa?

— Bineînțeles!

— Spuneți-mi, vă rog, cam cât costă așa un cal?

— Vreți să cumpărați un cal?

— Poate chiar mai mulți! Dacă dumneavoastră sunteți de părere că aș fi un călăreț de mare clasă, aș fi chiar prost să călătoresc cu trenul. În afară de asta, călătoria cu trenul mă costă o grămadă de bani! Dacă aș călători călare, aș ieși mai ieftin. Nu credeți?

— Sigur că ieșiți mai ieftin. Avem câțiva cai care ne prisosesc. Poate vă vindem unul.

Tinerii schimbară priviri furișe și pline de înțeles.

— Vreți să-mi vindeți numai un cal? Mie mi-ar trebui cinci sau șase.

— Chiar așa? Pentru cine?

— Pentru mine și pentru doamna Burton...

— Cea care cântă la chitară? Întrebă Howe, batjocoritor.

— Da. Și mi-ar mai trebui niște cai pentru niște prieteni de-ai noștri.

— Sunt și ei tot muzicanți?

— Dacă doriți să știți neapărat, ei bine, da, sunt tot muzicanți. Mi-ar face plăcere să cumpăr trei cai, trei asini și șase șei. Cât mă costă toate astea?

Pentru început, cei șase nu mai știau ce să creadă. Se uitară la mine, apoi unii la alții. Howe mă întrebă încet:

— Trei cai și trei asini? Care anume?

Le-am arătat asinii pe care-i doream și am spus:

— Aș dori cei trei cai cu urechi lungi, cei care s-au culcat la pământ, am spus eu, arătând cu mâna cei trei cai tărcați.

„Artiștii” se înveseliră parcă dintr-o dată, iar eu continuai nestingherit:

— Îmi plac asinii și caii dumneavoastră. Sunt gata să plătesc oricât.

Tinerii începură să râdă:

— Domnul dorește asinii aceia și caii de colo! Nemaipomenit, ordinar!

După ce au râs pe săturate și s-au distrat de minune, Howe a întrebat:

— Plătiți oricât? Chiar așa? De ce sumă dispuneți, domnule?

— Am 250 de dolari! am exclamat eu, cu mândrie prefăcută, și cred că mi-ar ajunge să cumpăr toți caii pe care-i aveți! De data aceasta, cei șase au izbucnit într-un râs asurzitor. Vorbeau pe șoptite, strânși unul într-altul. Puneau la cale ceva care era „în folosul” meu. Nici nu se mai gândeau la portretul meu călare, ci plănuiau cum să pună mâna mai repede pe banii mei.

— Coborâți, spuse Howe. Ne sunteți foarte drag, domnule Burton! Va dăm caii, asinii și șeile! Vi le dăm fără nici un ban, dacă vreți!

— Fără nici un ban? Dar de ce? am întrebat eu.

— Vrem să vă admirăm călărind! Dorim însă să vă vedem călare pe cal dar și pe asin! Înșeuăm imediat animalele! Dum-

neavoastră ne veți face plăcerea de a veni încioace călare. Nu veți intra însă pe poartă, ci veți sări gardul!

— Va trebui să sar gardul călare? am întrebat eu. Să sar cu calul un gard care este înalt de peste un metru?

— Da. Aveți curajul să faceți asta?

— De ce nu? Dumneavoastră m-ați asigurat că sunt un călăreț foarte bun. Dacă țin bine hăturile și dacă nu scot picioarele din scări, n-am cum să cad de pe cal.

— Sigur că nu, spuse Howe, râzând.

După ce tinerii săi prieteni râseră și ei pe săturate, nechezând precum caii, Howe continuă:

— Orice cal și orice asin cu care reușiți să săriți peste gard, fără a cădea din șa, va fi al dumneavoastră!

— Am voie să-mi scot pălăria și haina?

Tinerii „artiști” izbucniră în râs, iar Howe se stăpâni și spuse:

— Puteți să vă scoateți sau să vă puneți orice haine doriți. Puteți să vă puneți și haine de măscărici, noi nu avem nimic împotriva. Nu vă punem decât o condiție: trebuie să ne dați imediat cei 250 de dolari. Dacă reușiți să săriți gardul pe fiecare dintre cele 6 patrupede, veți primi banii înapoi. Dacă nu reușiți, banii sunt ai noștri. Ați înțeles care este condiția pe care v-o punem?

— Desigur, am răspuns eu. Dumneavoastră puneți la bătaie caii și asinii, iar eu trebuie să vă arat ca sunt un om curajos. Banii mi-ar ajunge să cumpăr toți caii pe care-i aveți, dar eu îmi respect cuvântul.

Râseră din nou cu toții.

— Așa e, spuse Howe. Și pentru ca noi va punem la dispoziție chiar acum caii și asinii, dumneavoastră aveți obligația sa ne dați banii imediat.

— Da, desigur, imediat ce facem contractul, am spus eu.

— Contractul? Întrebă Howe.

— Desigur. Știu că geambașii[37] sunt oameni nu tocmai cinstiți și ar fi bine să iei anumite măsuri, înainte de a face o afacere cu ei.

— Dar noi nu suntem negustori de cai, noi suntem artiști!

— Cu toate astea vreți să vindeți cai și asini, iar pe mine nu ma privește cine vinde, atâta vreme cât este vorba de cai și de asini.

— Bine, sunt de acord. Dați-mi hârtie!

— Și eu sunt de acord, am spus, coborând de pe cal cât mai greu cu putință.

Howe se așeză, iar eu îi dictai. Scria întocmai ce-i dictam. „Artistul” era hotărât să scrie și să semneze orice, pentru că era convins că, în încercarea mea de a mă dovedi un călăreț de soi, am să cad din șa. Vorbisem destul de tare, pentru că la ferestrele camerelor noastre văzusem martorii de care aveam nevoie. Am spus că doresc să dau banii unei persoane nepărtinitoare și că vreau ca aceeași persoană să înșeuzeze animalele. Am arătat, de asemenea, că omul cel mai potrivit pentru toate acestea ar fi domnul Holbers.

Howe și tovarășii lui erau atât de siguri de ei, încât nu s-au opus acestei condiții, iar Howe s-a grăbit s-o treacă în contract.

Apoi am semnat, i-am dat contractul lui Holbers, iar acesta l-a băgat în buzunar. Tinerii „artiști” credeau că nu aveau nimic de pierdut. Eu eram însă de cu totul altă părere. I-am dat banii lui Pitt Holbers. Soția a zâmbit, pentru că bănuia ce avea să urmeze, iar apoi mi-a făcut un semn discret.

Indianul își revenise între timp și urmărea foarte atent tot ce se întâmpla. Omul mă privea insistent și am putut citi în ochii lui că bănuia ce aveam de gând să fac.

— Să înșeuăm animalele! strigă Howe, ieșind pe poartă, împreună cu prietenii săi.

37 Negustori de cai. (N. tr.)

Pitt Holbers îi urmă. Eu am mers încet și calm după ei, urmărindu-i cu multă atenție. Tinerii le-au spus peonilor ce urma să se întâmple.

Trebuie să amintesc pentru cititor că un peon este un argat sau grăjdar. De obicei, peonii sunt aleși din rândul mexicanilor. Oamenii pe care-i aveam în față erau însă americani și anume niște americani ce nu păreau a fi tocmai săraci. Peonii aceștia erau bărbați în toată firea, cu toții trecuți de vârsta de 40 de ani. Am văzut că atunci când vorbeau cu artiștii, se purtau de parcă ar fi fost niște stăpâni și nu niște grăjdari. Cu toate că peonii păreau să fie în realitate niște domni, ei au fost imediat de acord cu cele puse la cale de cei șase tineri și au început să râdă atunci când au auzit despre ce era vorba. Când Howe s-a îndreptat, împreună cu doi dintre peoni, spre locul unde erau cei trei cai tărcați, cel de-al treilea le-a strigat:

— Ce păcat că Sebulon și Hariman nu sunt aici cu noi! Ar muri de răs! Mai ales Sebulon!

Oricine își poate imagina ce-am simțit atunci când au fost rostite aceste două nume! Frații Enters! Eram convins că numai despre ei putea fi vorba și datorită ordinii în care fuseseră rostite numele. „Grăjdarul” îl amintise mai întâi pe Sebulon, pentru că el se simțea mai bine printre acești oameni, decât fratele lui. Nu aveam însă timp să mă gândesc la toate acestea, pentru că trebuia să aleg șeile pe care le doream. Nu știam dacă în acel moment era important ce șei alegeam, avusesem însă anumite bănuieli, care mai târziu se dovediseră a fi adevărate.

M-am oprit, așadar, asupra unei șei de damă și asupra unui număr de cinci șei pentru bărbați, cele mai bune dintre cele pe care le aveau „artiștii”. Mai târziu a trebuit să dau una dintre aceste șei în schimbul unui samar[38].

Cititorii care au urmărit cu sufletul la gură toată această poveste legată de cai și de cei șase „artiști” ar putea să crea-

38 Șa mare de povară, fără scări, care se pune pe măgari sau pe catâri. (N. tr.)

dă că cele întâmplare nu sunt demne de Old Shatterhand. Cu toate acestea, eu îi rog să nu se simtă dezamăgiți. În tot ceea ce întreprinde, omul trebuie să se gândească la țelul pe care-l are. Așa am făcut și eu. Nu aveam de gând să las lucrurile să se desfășoare la voia întâmplării, ci să le întind acestor băieți obraznici, despre care bănuiam că ar fi, de fapt, niște bandiți, o capcană bine ticluită. Pentru asta trebuia însă să fac pe prostul, dar ce mai conta? Se știe doar că cine râde la urmă râde mai bine.

Mai rău era că o implicasem și pe Klara în acest „joc” al meu, dar nu avusesem încotro, fusesem obligat s-o fac.

Mă gândeam că, după câțiva ani buni petrecuți în fața mesei de scris, ar fi bine ca Old Shatterhand să... nu, nu să ridice din nou pumnul său de fier, ci să arate încă o dată și cine știe, poate, pentru ultima oară, prin forța gândirii și prin inteligență, că adevărații bărbați care au colindat Vestul, în lung și-n lat, nu au pierit.

Băiețașii ăștia erau atât de orbi, încât nu își dădeau seama de lucruri clare ca lumina zilei. De aceea, eram îndreptățit să cred că nu-mi va fi greu să le dau o lecție.

Din grămada de douăzeci de șei, eu le alesesem pe cele mai bune. Asta ar fi trebuit să le dea de gândit, însă ei nu își dădeau seama de nimic și credeau că sunt un bătrân nebun pe care puteau să-l ducă de nas.

Doream să le arăt că se înșelau amarnic. I-am lăsat în pace și nu am luat în seamă obrăznicile lor. Am mers chiar până acolo încât l-am rugat pe unul dintre grăjdari să-mi împodobească cizmele cu pintenii săi mexicani. Holbers înșeuă mai întâi asinii, apoi caii.

Caii au stat liniștiți cât timp au fost înșeuăți, dar se pare că nu aveau de gând să se lase încălecați.

M-am prefăcut că nu știu pe ce parte trebuie să încălec și am încercat să mă salt în șa mai întâi pe partea dreaptă a calului. Acesta se întorcea însă astfel, încât nu reușeam deloc. Caii nu lăsau să se apropie nimeni de ei, nici atunci când veneai pe la spatele lor. Toți trei dădeau din picioare vrând

să-l lovească pe cel ce ar fi îndrăznit să încerce măcar să le stea prin preajmă. Aflasem tot ce trebuia să aflu și anume știam acum că îmi va fi foarte ușor să sar gardul cu acești cai. Cu asinii nu era același lucru. Trebuia să-mi dau seama, mai întâi, dacă puteau duce în spinare și altceva în afară de poveri.

— Dați-i drumul, domnule Burton! strigă Howe, nerăbdător, dați-ne timp să ajungem în grădină, pentru a vă putea admira atunci când săriți gardul!

Toți s-au uitat atent la mine cum am încălecat și cum am luat-o răsând, spre grădină. Peonii au rămas lângă cort, împreună cu Holbers. Acesta mi-a făcut un semn prin care voia să-mi dea de înțeles că mă puteam bizui pe el. Nu se schimbase deloc. Rămăsese același om atent și prevăzător, căruia nimeni nu-i putea citi gândurile.

Acum era momentul să văd de ce era în stare asinul pe care îl încălecasem. Mi se părea că animalul se mișca din ce în ce mai repede, fără să aibă nevoie să-l îndemn eu. A luat-o mai întâi înainte, apoi la stânga apoi la dreapta. S-ar fi putut crede că patrupedul fugea încotro voia. Asinul se întoarce, alergă în semicerc, se întoarce din nou. Eu alunecam încolo și-ncoace. În cele din urmă, asinul o luă la trap. Mi-au scăpat hățurile de două ori și mi-au ieșit picioarele din scări. Recunosc că am fost pus la grea încercare, dar am vrut să văd de ce este în stare animalul pe care-l călăream. Mi-am dat seama că pot stăpâni asinul și știam ce fel de patruped este. Era un animal dresat după cele mai bune metode mexicane. Am vrut să mă îndrept spre gardul de zid. Asinul a înțeles ce aveam de gând și și-a luat avânt, înainte ca eu să-l mai pot struni. Astfel ne-am apropiat de gard și ne-am oprit la patru-cinci pași de el.

— Haideți, domnule Burton! Săriți! mă îndemnă Howe.

— Rămâne, prin urmare, așa cum ne-am înțeles? l-am întrebat eu.

— Desigur!

— Atunci, să nu mi-o luați în nume de rău!

— Nici prin cap nu ne trece! Săriți!

— Hai! Sus! Sus!

În timp ce îndemnam asinul cu acele cuvinte pe care le rostim atunci când vrem să facem un salt călare, am sărit gardul cu mare ușurință și m-am oprit în „grădină” atât de repede, de parcă nici nu m-aș fi mișcat din loc.

— Mii de draci! a exclamat Howe, iar tovarășii lui au rămas, de asemenea, foarte surprinși.

Am alunecat din șă, fără a spune o vorbă, am scos patru-pedul din „grădină”, l-am dus în curte și l-am legat de un stâlp.

Am fost întrebat de ce duc asinul în curte, dar am preferat să nu răspund, i-am zâmbit soției mele și m-am îndepărtat pentru a încăleca alt asin. Și acesta a făcut săritura la fel de ușor ca și primul.

— Poftim! strigă Howe. Țta știe să călărească! Ne-a mințit!

Nu l-am băgat în seamă și am dus animalul în curte. Apoi i-am spus Klarei:

— Te rog să aduci bagajul meu și să-l pui lângă tufișuri. Când m-am îndreptat spre locul în care stăteau peonii, unul dintre aceștia mi-a spus:

— Se pare că vreți să glumiți pe seama noastră, sir!

— Chiar dacă ar fi așa, intenția mea ar semăna leit cu a voastră!

— Aveți grijă, mă avertiză omul. Din toate astea ar putea ieși ceva serios.

— În ceea ce mă privește, am răspuns eu, orice glumă devine un lucru serios, atunci când e vorba de lucruri serioase.

Grăjdarul se apropie foarte mult de mine și spuse:

— Eu nu fac decât să vă atrag atenția!

— Prostii! am replicat eu, cu dispreț. Am crezut de cuviință că nu mai avea rost să mă prefac, așa că am sărit repede în șaua celui de-al treilea asin, pe care Holbers îl ținea de hățuri.

— Cum o să faceți cu caii? m-a întrebat acesta.

— Cum am făcut și cu asinii, am răspuns eu.

— Bine, dar caii ăștia nu lasă pe nimeni să se apropie de ei!

— Nu te îngrijora, i-am spus eu. Nu numai că o să mă apropii de ei, dar o să-i și încălec!

Am parcurs drumul în zbor și tot în zbor am sărit gardul.

Când am adus cel de-al treilea asin lângă ceilalți doi, curtea se umpluse de oameni. Lumea aflase ce se petrecea și se strânsese ca să vadă „spectacolul”. Și în grădinile și în curțile vecine se adunau din ce în ce mai mulți oameni.

Klara îmi adusese geamantanul jos, așa cum o rugasem și îmi spusese că alături de Dick Hammerdull, la ferestrele camerelor noastre, se aflau patru martori: trei oameni ai legii și un domn pe care lumea îl numea corregidor.

— Corregidor înseamnă primar, i-am spus eu Klarei. Mexicanii folosesc acest cuvânt spaniol pentru a-l numi pe cel ce se află în fruntea orașului.

Nu era timp pentru prea multe explicații. M-am ascuns în tufiș și am îmbrăcat repede haina din piele albă, pe care războinicii roșii o poarta atunci când se adună la sfat. Această haină din piele albă era împodobită cu franjuri la cusături. Apoi mi-am pus pe cap podoabele făcute din pene strălucitoare de vultur, convenite unei căpetenii.

Tânărul războinic era așezat astfel încât vedea tot ce făceam. Sunt sigur că a fost uimit de pregătirile mele, dar n-a scos un cuvânt.

Cititorii trebuie să știe că, pentru podoabele despre care vorbeam mai înainte, se foloseau de obicei numai două pene de vultur. Eu purtam însă pe cap ceva cu totul deosebit, lucrat chiar de mâna meșteșugarilor indieni. Penajul meu era atât de bogat, încât ajungea din creștetul capului până la pământ.

Când am ieșit din tufiș, doi-trei „artiști” au izbucnit în râs, dar Howe s-a răstit la ei:

— Tacă-vă gura! Nu băgați de seamă ce-o să se întâmple? Cunoaște secretul cailor și nu-i nimic de râs în treaba asta! Totuși, trag nădejde că o să-și rupă gâtul!

Am trecut liniștit printre ei și am luat-o către locul în care se aflau caii. Peonii stăteau lângă patrupele și nu scoteau un sunet, dar dacă privirile lor ar fi avut puterea gloanțelor, aș fi căzut ciuruit la pământ. Cei trei cai tărați stăteau strânși unul într-altul. M-am îndreptat încet spre ei. S-au uitat la mi-

ne, fără să se miște. Și-au umflat nările roșcate, au început să-și miște urechile mici și să-și agite cozile.

Mi-am dat imediat seama ce se întâmplase, căci animalele au simțuri mult mai ascuțite decât cele ale omului. În timp ce un om s-ar fi putut lăsa înșelat de hainele și podoabele mele potrivite pentru o căpetenie, animalele se lăsau călăuzite de instinct și de simțul mirosului și nu credeau că un alb împodobit precum o mare căpetenie era, într-adevăr, un războinic roșu, așa cum nici un câine nu crede că are în față un alt câine, atunci când se vede pe sine însuși în oglindă.

Trebuia să mă gândesc, așadar, la un alt mijloc prin care aș fi putut să-i fac pe acești cai să se supună voinței mele. Știam foarte bine că trebuia să mă port cu blândețe. Am povestit în romanul „Old Surehand” o astfel de întâmplare cu un cal indian pe care voiam să-l îmblânzesc. Nici Old Wabble, the king of the cowboys [39], care se pricepea ca nimeni altul la cai, nu a crezut că sunt în stare să fac așa ceva. Totuși, am făcut-o și asta numai pentru că am amăgit calul cu ajutorul mirosului.

Dar, să ne întoarcem la povestea noastră!

Desigur că atunci când am pornit împreună cu soția mea în această călătorie și anume în 1908, nu aveam de unde să știu prin ce încercări aveam să trecem, însă, ca orice om care a bătut lumea-n lung și-n lat, eram pregătit pentru orice. Și de această dată mă gândisem la toate și culesesem, imediat ce ajunseseam la Niagara Falls, un anume soi de plantă pe care indienii o folosesc drept mirodenie, o plantă care crește în America, precum crește la noi pătlagina.

Mi-am frecat, așadar, mâinile și fața cu această plantă „miraculoasă”. Mirosul ei era specific indienilor, iar caii au început imediat să se comporte altfel.

39 Regele văcarilor (lb engleză). (N. tr.)

Am parcurs drumul în zbor și tot în zbor am sărit gardul.

Doi dintre aceștia m-au lăsat să mă apropiu. Cel de-al treilea însă s-a tras înapoi cu teamă. Acest al treilea cal avea o pată mică, rotundă și albă, chiar puțin mai sus de bot, ochi limpezi și adânci, un căpșor mititel și era atât de bine proporționat, încât am hotărât pe loc că acesta va fi calul meu. M-am săltat în șaua unuia dintre ceilalți doi cai și, după ce ne-am învârtit de două ori în galop, am sărit peste gard atât de ușor, de parcă am fi sărit peste o treaptă mică a vreunei scări.

Oamenii care se adunaseră au început să strige și să aplaude. „Artiștii” erau însă muți.

După ce am dus calul în curte, lângă asini, am încălecat și cel de-al doilea cal și am sărit peste gard, fără a avea nici cea mai mică supărare.

Când m-am îndreptat pentru ultima oară spre locul unde erau caii, peonul care-mi mai vorbise, mi-a spus:

— Domnule, recunoașteți că ați avut de gând...

— Că am avut de gând să vă dau o lecție? Da, asta am avut de gând, l-am întrerupt eu.

— Ați reușit! Ne-ați dat o lecție! Acum opriți-vă! Nu mai vrem să fim părtași la „jocul” ăsta!

— Nici nu mai este nevoie, am răspuns eu. Termin imediat! M-am săltat în șa și m-am grăbit să dau pintoni calului. Calul a făcut un salt, iar peonul a fost nevoit, la rândul său, să sară într-o parte ca să nu fie lovit de copitele patrupedului.

— Câine! strigă grăjdarul. Ai să mi-o plătești! Apoi continuă, adresându-se tovarășilor lui:

— Haideți, repede! Să mergem în curte! Contractul nu face doi bani! Trebuie să ne dea caii și asinii înapoi!

Omul o luă la fugă, însoțit de ceilalți „grăjdari”. Eram deja pe cal și nu se mai punea problema că mă va împiedica cineva să sar gardul, dar peonii vroiau să ajungă înaintea mea în curte. Se vede că erau siguri de faptul că acest al treilea cal nu va mai fi atât de ascultător ca și ceilalți doi. Din fericire pentru mine, se înșelau. Calul nu a făcut nici o încercare de a se opune voinței mele sau de a mă arunca din șa.

Nu i-am dat pintoni, ci am încercat să-l îndemn cu vorbe blânde. Pentru că eram sigur că acest cal fusese dresat de indienii Dakota, am încercat mai întâi să-l liniștesc, vorbindu-i în graiul acestora:

— Șuktanka tehike, waŧteh! Amani-wo, tokiye-wo! Fii cuminte, călușule! Mergi înainte!

Calul nu reacționa deloc la îndemnul meu, așa că m-am văzut nevoit să încerc altceva. I-am vorbit în graiul apașilor:

— Inciu, arkugo! Tatișah, nakate eăkhantaș! Fii cuminte! Fugi! Fugi! Calul ciuli urechile și începu să dea din coadă.

Auzise, aşadar, aceste vorbe, dar pesemne nu erau tocmai vorbele potrivite. Asta m-a făcut să-i spun în comanşă:

— Miaro namakzo! Fugi! Repede!

Reacţia calului m-a uimit. Acesta necheză de bucurie şi începu să „danseze” pe toate cele patru picioare ale sale.

Gândindu-mă la armăsarul roşcat, la care prietenul meu Apanatshka, marea căpetenie a comanşilor năini ţinea atât de mult, mi-am adus aminte câtă osteneală şi-a dat atât el, cât şi Old Surehand ca să poată obţine o rasă de cai în urma amestecului dintre caii comanşi, caii apaşi şi caii Dakota. Eforturile lor nu au rămas fără rezultat. Existau acum crescătorii mari, în care se obţineau astfel de cai. Cea mai însemnată dintre acestea era pe Bijou Creek, un afluent al fluviului La Plata. Acolo, Old Surehand avea o crescătorie de cai şi o locuinţă în care se retrăgea câteva luni pe an. Aceasta era locuinţa despre care îmi scrisese că va fi şi a mea. Era oare cu putinţă ca aceşti trei cai să fie din acea crescătorie? Asinii erau oare tot de acolo? Era posibil ca aceşti şase aşa-numiţi artişti, precum şi peonii lor să fie hoţi de cai? Oricum, nu era cu totul imposibil. Trinidad era un oraş mare, în care se făcea comerţ cu cai. Prin acest oraş treceau tot felul de oameni, iar în Trinidad era foarte lesne să vinzi cai furaţi.

Toate acestea mi-au trecut prin minte într-o clipă. Nu avusesem nici măcar timp să mă gândesc pe îndelete la ele.

Aşa cum am spus, calul era foarte vesel. L-am îndemnat şi am sărit gardul.

— A câştigat! A câştigat! Caii sunt ai lui! strigau oamenii care urmăriseră tot ce se întâmplase.

Holbers ajunsese în spatele meu, şi, după ce am coborât de pe cal, omul mi-a luat frâiele din mână, iar eu l-am rugat să ducă patrupedul în curte.

— Staţi pe loc! Nimeni nu merge nicăieri! strigă Howe, poruncitor. Calul ăsta-i al nostru şi tot ai noştri sunt şi ceilalţi doi cai şi asinii!

Howe smulse hăţurile din mâna lui Holbers. Atunci m-am apropiat de el şi i-am spus:

— Ia mâna de pe cal! Număr până la trei: Unu, doi, trei!

Când am spus „trei” l-am lovit cu pumnul în coaste. „Artistul” a căzut la picioarele tovarășilor săi. Howe a încercat să se ridice și a reușit să o facă cu greu. Între timp se apropiase de noi peonul care mi-a făcut „plăcerea” de a mă numi câine. Omul venea spre mine cu pumnii strânși. Când a ajuns destul de aproape, a început să urle:

— Cum? Dai cu pumnii? Asta o să...

„Grăjdarul” nu a apucat să mai continue, pentru că Dick Hammerdull a intrat în grădină și nu singur, ci urmat de câțiva bărbați musculoși și l-a întrerupt, strigând mai tare ca el:

— Liniște! Țineți-vă gura! Vine supa! Încheiați-vă socotelele după ce veți fi mâncat! În hotelul meu nu sunt bine venite încăierările! Eu am o vorbă: întâi mâncăm și pe urmă ne ocupăm de afaceri!

Dick Hammerdull era șiret. S-ar fi părut că dă vina pe mine, spunând că „nu sunt binevenite încăierările”, dar din privirea lui am înțeles că nu trebuia să iau în serios această observație făcută numai pentru a-l liniști pe „grăjdar”.

În timp ce bărbații de care venise însoțit duceau tacâmuri și farfurii, el însuși aducea oala cu supă de găină. Așa credeam eu și nu numai eu, ci și oamenii adunați în grădină. Hammerdull mă rugă să ridic capacul oalei și apoi arată tuturor ce se afla în ea. În oală se putea vedea o bucată mare de friptură de vânat.

— Găina s-a preschimbat în vânat! strigă Dick, vesel, făcându-mi cu ochiul.

Am înțeles imediat ce a vrut să spună bătrânul meu prieten prin gestul său: friptura era pentru noi, pentru că nu reușisem să mâncăm în liniște. Hammerdull voia să-i facă să creadă pe cei din jur că masa era pregătită pentru „artiști” și pentru prietenii lor.

— Să poftească la masă toți cei pentru care a fost pregătită mâncarea, spuse el.

— Well! strigă peonul. Așa să fie! Mai întâi să mâncăm și apoi ne vom ocupa de cai! Domnul Burton poate să aștepte până luăm masa!

— Nu, să nu aștepte! îl contrazise Howe, care se îndrepta șchiopătând spre un scaun. Să cânte pentru noi! Să cânte ca să ne tihnească mâncarea!

— Da, așa să facă! spuse peonul, făcându-mi semn cu mâna. Să vină armonica, să vină chitara!

— Imediat! am răspuns eu, scoțând cele două revolve din buzunarele hainei și îndreptându-mă spre masa la care stăteau „amicii” mei. Iată chitara și armonica mea! Începe jocul, un joc foarte simplu: cine încearcă să pună mâna pe armă va primi imediat un glonț! Dacă mâncarea pregătită pentru noi a fost a voastră, mâncarea pregătită pentru voi e a noastră! Vă rog, domnule Hammerdull! Aduceți fața de masă și puneți-o pe masa noastră! Aduceți tacâmurile și farfuriile încoace! Aduceți mâncarea!

Pentru câteva clipe, nu se auzi nici un sunet. Niciunul dintre „artiști” și nici unul dintre peoni nu îndrăzni să spună nimic. Amenințarea mea își făcuse efectul. Nimeni nu îndrăzneă să se împotrivească.

Apoi, oamenii care se adunaseră în grădină au început să aplaude.

Hammerdull și Holbers s-au grăbit să-mi îndeplinească dorințele și nimeni nu a încercat să-i împiedice. Dintr-o dată, oamenii începură să se agite pentru că cineva voia neapărat să ajungă din curte în grădină.

Apoi am auzit pe cineva spunând:

— Vine corregidor! Corregidor!

Venea chiar primarul, însoțit de cei trei apărători ai legii, martorii noștri. Ei nu veneau însă numai în calitate de simpli martori. Primarul mi se adresă mai întâi mie:

— Băgați pistoalele în buzunar, domnule Burton! Ele și-au făcut datoria și acum, că mă aflu aici, nu mai sunt de folos. Caii și asinii sunt ai dumneavoastră și tot ai dumneavoastră sunt și banii. Nimeni nu vă poate lua ceea ce vă aparține!

Peonul care mă insultase prinsese curaj, pentru că nici o armă nu mai era îndreptată asupra lui și spuse:

— Hei, mai suntem și noi pe-aici!

— Sigur că mai sunteți și dumneavoastră pe-aici, mai ales dumneavoastră! Vreau să știu care este numele dumneavoastră, dar adevăratul nume!

— Numele meu? Dar de ce? Întrebă mirat peonul și se simți obligat să adauge: Eu nu port nume false!

— Eu știu cel puțin zece-unsprezece nume pe care le-ați purtat pentru a vă ascunde adevărata identitate. Numele dumneavoastră este, de fapt, Wycliffe. Ultima dată ați fost arestat sub un nume fals în Springfield și ați fost condamnat pentru jaf și furt de cai, dar ați reușit să evadați!

— Asta-i o minciună! Eu sunt un om cinstit și nu am înșelat niciodată pe nimeni, nici măcar cu un cent!

— Chiar așa? Vreți să vedeți pe cineva care susține exact contrariul?

— Aduceți-l încoace!

— Iată-l!

Spunând aceasta, primarul se dădu la o parte și un bărbat făcu un pas înainte.

— Mă recunoașteți, domnule Wycliffe? Eu sunt cel care v-a arestat la Springfield. Acum am grijă ca legea să nu fie încălcată în orașul Trinidad.

Omul abia rostise ultimele cuvinte, când peonul izbucni furios:

— Pușlamaua asta-i aici! Pușlamaua asta! Să vă ia dracu pe toți! Ei, haideți, veniți toți, ieșiți de pe unde v-ați ascuns!

Spunând acestea, omul făcu o săritură, ajunse lângă noi, ieși din grădină și o luă la fugă pe câmp pentru a ajunge la cai.

— Prindeți-l! Vrea să scape! strigă primarul, pornind el însuși în urmărirea fugarului.

„Artiștii” și „grăjdarii” îi urmară exemplul, cu o viteză care te făcea să crezi că fuseseră nevoiți să fugă de foarte multe ori.

Eu sunt obișnuit să iau hotărâri foarte rapide, atunci când este nevoie și am reușit să pun mâna pe ultimul dintre fugari. Omul a încercat să scape, dar Hammerdull îl luă în primire, îl trânti la pământ și îi puse genunchiul în piept.

Ceilalți fugeau cât îi țineau picioarele. În cele din urmă, au reușit să ajungă la cai, să încalce și să plece în goană, luând cu ei și calul tovarășului lor, care se afla în mâinile noastre.

— Pușlamalelor! strigă acesta furios. Ce mă fac eu acum?

— Depinde, am spus eu.

— Cum adică? Întrebă omul.

— Imediat, am răspuns eu.

Eram atent acum la cele ce se întâmplau în jurul meu. Toți cei prezenți luaseră parte la urmărire: oamenii care se adunaseră în curte și în grădină, soția mea, indianul, Hammerdull și Holbers. Chiar dacă fugarii plecaseră călare, nimănui nu i-ar fi trecut prin gând să renunțe la urmărire.

— Repede, la corral.

Cititorii trebuie să știe că un corral este un țarc în care sunt adăpostiți caii.

În Trinidad erau mai multe astfel de corral-uri, iar oamenii erau foarte grăbiți să ajungă la ele pentru a-și lua caii și pentru a-i urmări pe fugari. Rămăsesem cu prizonierul pe care Hammerdull îl ținea lipit de pământ, apăsându-i genunchiul în piept.

— Ridică-te, i-am spus omului, iar Dick îl lăsa liber numai atât cât i-a trebuit să se ridice în picioare. Dacă îmi răspunzi la o întrebare și dacă spui adevărul îți dau drumul.

— Îmi dați drumul și pot să plec încotro vreau?

— Da.

Prizonierul mă măsură din priviri și apoi spuse:

— Nu păreți a fi un mincinos. Întrebați-mă ce vreți.

— De la cine aveți caii tărcăți?

— De la ferma unuia căruia i se zice Old Surehand.

— Și asinii?

— Tot de-acolo.

— I-ați furat?

— Nu, nu chiar. S-ar putea spune că am tras pe cineva pe sfoară. Wycliffe a prins de veste că cei mai buni cai erau pentru unu care venea din Germania, împreună cu nevastă-sa. Tot de la ferma asta trebuiau să-și ia cai niște pictori și niște sculptori...

— Să-și ia cai? Pentru ce?

— Trebuiau să plece în teritoriul apașilor, la o întâlnire importantă. Tânărul Surehand i-a invitat la întâlnirea asta, numai că el și Surehand bătrânul plecaseră deja de la fermă. Pentru că lucrurile stăteau așa, am pus totul la cale în așa fel, încât omul care se ocupa de fermă ne-a crezut și ne-a dat tot ce i-am cerut.

— Aha, încep să înțeleg cum stau lucrurile. Voi nici măcar nu sunteți artiști! Unii dintre voi nici nu și-au dat prea mare osteneală ca să deseneze urât!

— Da, aveți dreptate. Ce vreți să mai știți?

— Nimic. Dacă te-aș mai întreba ceva, aș afla prea multe și ar însemna să nu mă țin de cuvânt. Nu mai vreau să aflu nimic de la tine.

— Pot să plec?

— Da.

— Vă mulțumesc. Sunteți un om de cuvânt, sir, dar, știți, n-am cal.

— Nu pot să te-ajut.

— Nu puteți să-mi dați măcar un asin?

— Să-ți dau un animal furat? Nu, asta nu se poate!

— Bine, dar acum când știți că asinii și caii nici măcar nu sunt ai noștri, nu aveți voie să-i păstrați!

— Nici nu vreau să-i păstrez. Îl cunosc pe Old Surehand și pe tânărul Surehand și o să am grijă să le înapoiez ceea ce le aparține, sau cel puțin o parte din ceea ce le aparține. O să iau și cortul.

— Well! Nu-mi pasă, dar fără cal nu pot să plec! O să auziți astăzi că de undeva s-a furat un cal. N-o să vă mustre cugetul?

— Nicidecum, fiindcă nu-mi încarc conștiința cu necazurile altora. Pleacă!

— Bine, gata, plec!

Omul se pregăti, într-adevăr, să plece, dar Dick Hammerdull i se puse în cale, spunându-i:

— Dacă vrei neapărat să vezi ce se petrece în cugetul altora, al meu îți stă la dispoziție! O să am grijă ca azi să nu dispară nici un cal din oraș! Peste zece minute tot orașul va afla că vrei să furi cai! Întinde-o!

Hoțul vru să plece, dar Hammerdull îl apucă de braț, zicând:

— Mai am o vorbă cu tine! Se pare că am uitat un lucru important. Ai bani?

— Da, am cât îmi trebuie.

— Unde?

— Aici, în buzunar, răspunse omul, dând la iveală o pungă plină de bani, pe care ne-o arătă, nu fără mândrie.

După ce se făli cu banii pe care-i avea, hoțul de cai întreabă:

— Ce vă pasă dacă am bani, sau nu?

— Ne pasă, fiindcă vrem să plătești, răspunse Hammerdull, râzând. Eu sunt Dick Hammerdull și nu mă las dus de nas de unul ca tine. Ai să plătești ce-ai mâncat și ce-ai băut împreună cu prietenii tăi!

— Pentru mine plătesc, dar nu și pentru ceilalți! Nici nu mă gândesc să plătesc pentru ei!

— Asta s-o crezi tu! Dă punga-ncoace!

Spunând acestea, Dick îi smulse hoțului punga din mână și mi-o dădu, spunându-mi:

— Vă rog să fiți atât de bun și să plătiți, sir! Pe nemernicul ăsta-l țin eu bine!

Spunând acestea, Hammerdull a făcut socoteala, eu am plătit și apoi i-am pus omului punga înapoi în buzunar. „Artistul” a plecat, înjurând cu năduf, dar trebuie să vă spun că mergea cât putea de repede.

Capitolul IV

Așta

După ce a plecat hoțul de cai, am dezbrăcat veșmintele indiene și le-am pus în geamantan. În sfârșit, puteam să măncăm liniștiți. Vulturul cel Tânăr își mai revenise, dar era stânenit de faptul că observasem în ce stare se găsea. Își dorea să nu ne facem o părere greșită despre el și, din cauza asta, ne-a spus că în urmă cu patru zile calul îi fusese furat undeva în apropiere de Carriso Creek. Împreună cu calul, i se furase tot ce avea în desagi. Pe drum nu mâncase decât ce găsisese, adică rădăcini și fructe. Cărase acea povară grea și nu era de mirare că fusese atât de obosit când ajunsese la hotel. După ce a aflat că hainele pe care le lăsase în păstrare îi stăteau la dispoziție, a început să mănânce, stând cu noi la masă.

Îmi puneam tot felul de întrebări în sinea mea, dar m-am abținut să i le pun și tânărului războinic. Se vedea că Hammerdull și Holbers ar fi vrut și ei să afle câte ceva în ceea ce-l privea, numai că Vulturul cel Tânăr, deși era, într-adevăr, foarte tânăr, se purta ca un bărbat căruia, dacă nu voia să spună ceva, nu era bine să-i pui întrebări.

Nici nu cred că am fi aflat ceva despre el, dacă nu s-ar fi hotărât să rupă tăcerea și să ne spună unele lucruri în timpul mesei. Omul ne-a povestit că o dată cu calul, i s-au furat și armele și banii, deci nu mai avea nimic.

Soția mea mi-a aruncat o privire și am înțeles imediat ce voia să-mi spună. Trebuia să-l rog pe tânărul războinic să călătorească împreună cu noi. Acesta fusese, de altfel și moti-

vul pentru care voisem trei cai și nu doi. I-am propus, așadar, Vulturului cel Tânăr să ne însoțească și un zâmbet lumină imediat trăsăturile feței lui, se ridică de pe scaun, dar se stăpâni, pentru că un indian nu trebuie să-și dea în vileag nici suferința, nici bucuria. Am observat că, deși războinicul nu mă văzuse niciodată, bănuia cine eram.

Când l-am întrebat din ce trib făcea parte și unde voia să ajungă omul a tăcut pentru o clipă. Apoi a răspuns:

— Sunt apaș și merg spre sud. Spunând acestea, războinicul nu m-a privit, ci s-a uitat în pământ, dar îmi puteam da seama că aștepta nerăbdător răspunsul meu.

— Și noi mergem tot spre sud, am răspuns eu, privindu-l pe furis. Pentru asta avem însă nevoie de câteva îndrumări.

M-am întors spre Hammerdull și l-am întrebat:

— Cunoști cumva locul care se află pe undeva, pe-aici și care este numit Amvonul Diavolului?

— Dacă îl cunosc, sau nu, asta nici nu mai contează, dar pot să spun că am fost de mai multe ori acolo împreună cu Pitt. Și Vulturul cel Tânăr știe unde-i Amvonul Diavolului. Acum patru ani mi-a spus că vine chiar de-acolo. Amvonul Diavolului e la vest de locul unde ne aflăm. Vreți să mergeți într-acolo?

— Da, vreau să ajung neapărat la Amvonul Diavolului, deși ar trebui s-o iau spre sud-est. Trebuie să fac neapărat un ocol. Trag nădejde că nu-i un ocol prea mare.

— Dacă ocolu-i mare, sau nu, asta nici nu mai contează. Călare, ajungeți în mai puțin de-o săptămână. Să vă însoțesc?

— Vrei să faci asta?

— Auzi! Ce întrebare! Dacă vreau? Sigur că vreau, numai că o fac cu o singură condiție!

— Care?

— Vă însoțesc până la Amvonul Diavolului, dacă îmi dați voie să vă însoțesc și mai departe. Se poate?

— Se poate, se poate, domnule Hammerdull. Soțul meu ține mult la dumneavoastră și eu vă prețuiesc mult, și, în afară de asta, el are trei cai și trei asini, adică mai mulți decât ne trebuie, spuse Suflețel, foarte bucuroasă.

Am început să râd cu poftă, însă nu m-am putut abține să nu întreb:

— Dar hotelul?

— Hotelul? Nu mă interesează hotelul, și, în afară de asta, Pitt se poate ocupa singur de șandramaua asta până când mă-ntorc eu. Ce zici Pitt Holbers, vulpoi bătrân?

Holbers tăcu și se gândi, ca și când s-ar fi pregătit să țină o cuvântare. Cu toate astea, omul nu spuse decât un singur cuvânt:

— Nu.

Hammerdull ridică din sprâncene și fața i se făcu toată numai cute.

— Nu vrei? Pot să știu și eu de ce nu vrei?

— Ei! Șandramaua asta, căreia toți îi zic hotel, nu mă interesează nici măcar cât te interesează pe tine. În hârtii tu ești proprietarul, nu eu.

— Că sunt, sau nu proprietarul, asta nici nu mai contează, oricum tu ai aceleași drepturi asupra Vestului Sălbatic, pe care le am și eu. Dacă nu-mi dădeai banii tăi, nici nu puteam să cumpăr hotelul, știi bine că eu ajunseseam la fundul sacului.

— Așa o fi, dar hai să nu ne certăm. Ți-am dat banii pentru că... pentru că mi-au plăcut locurile astea, știi tu de ce. Asta nu înseamnă că am rămas aici de dragul hotelului. Din partea mea poate să facă cine ce-o vrea cu el! Vin și eu cu tine!

— Nu se poate! Ești prea bătrân pentru drumul obositor pe care îl avem de făcut.

— Taci din gură, grasule! Vorbești de parcă ai fi cu douăzeci de ani mai tânăr ca mine. Diferența de cinci ani dintre noi nici măcar nu se simte. Mai sunt și eu bun de ceva. Nu mă puteți lipsi de bucuria de a va însoți, mister Shatterhand... Cerule, ce-am zis!

Omul ne spusese tot ce avea pe suflet și, dând frâu liber simțămintelor sale, îl luase gura pe dinainte.

Pitt Holbers nu mai scoase o vorbă. Pe fața indianului trecu un zâmbet și acesta spuse:

— Nu vă faceți sânge rău! Am ghicit cine este acest om și oricum i-aș fi spus fratelui marelui nostru Winnetou și priete-

nului poporului meu că eu l-am recunoscut! Trebuia să-i spun că l-am recunoscut!

Klara era foarte bucuroasă pentru că lucrurile mergeau așa cum și-ar fi dorit ea.

— Mi s-a împlinit dorința! Ne vor însoți toți trei, nu-i așa, dragule?

— Toți trei? Cum să ne însoțească Vulturul cel Tânăr? Te-ai gândit la sacul lui greu din piele?

Punând soției mele această întrebare, l-am privit cu coada ochiului pe tânărul apaș. Privirea i se luminase.

— Vulturul cel Tânăr are timp. Pentru el ar fi o mare cinste să vă însoțească.

— Bine, am spus eu. Ne vor însoți toți trei. Vulturul cel tânăr va lua calul tărcat cu pete negre. Prietenii noștri vor lua asinii și cortul.

După ce am mâncat, am strâns cortul și l-am dus în hotel. De acolo nu-l mai putea fura nimeni.

Deodată, Hammerdull ne spuse:

— Ia priviți! Ce să fie asta?

— Un asin! Al patrulea asin! a strigat soția mea.

— Da, e un asin care s-a întors la tovarășii lui. Le-a scăpat bandiților!

Avusesem noroc. Acum aveam un animal în plus, pe care-l puteam folosi la căratul poverilor și eram foarte bucuros că toate patrupezele care îi fuseseră furate lui Old Surehand erau în mâinile noastre.

Am cumpărat pentru Vulturul cel Tânăr o pușcă și un revolver, pentru că războinicul nu mai avea nici o armă în afara cuțitului. După aceea am scris o scrisoare adresată lui Hariman F. Enters, care avea următorul conținut:

„M-am ținut de cuvânt și am venit la Trinidad. I-am cunoscut pe prietenii dumneavoastră, Wycliffe și Howe. Pot spune că vă cunosc mai bine decât aș fi vrut. Cu toate astea, sunt gata să-mi țin promisiunea. Dacă sunteți cinstiți, dar numai dacă sunteți cinstiți, sunt gata să vă arăt cele două locuri pe care le căutați.

Burton."

Nimeni nu mă putea sili să rămân la Trinidad pentru a-i aştepta pe fraţii Enters.

Convenisem să ne întâlnim în acel oraş şi, în alte condiţii, aş fi fost gata să aştept oricât pentru a-mi respecta cuvântul. Ştiam însă că fraţii Enters îi cunosc pe hoţii de cai. Aflasem des-tule despre aceşti doi fraţi care încercaseră deja să mă ducă de nas. Din cauza asta, am crezut că ajunge să le scriu aceas-tă scrisoare.

În ceea ce priveşte planurile mele, am preferat să păstrez tăcerea. Era mai bine ca oamenii din oraş să nu ştie încotro ne îndreptam.

Cei care porniseră pe urmele hoţilor de cai s-au întors sea-ra. Nu reuşiseră să prindă pe nici unul dintre aceştia. Hoţul pe care-l eliberasem se părea că-şi lăsase, deocamdată, deo-partă îndeletnicirea, pentru că nu am auzit pe nimeni din oraş spunând că s-ar fi furat vreun cal.

În dimineaţa următoare, am părăsit oraşul şi ne-am în-dreptat spre vest.

Aşa cum am mai spus, am împărţit patrupelele cum s-a pu-tut mai bine. Soţia mea, eu şi Vulturul cel Tânăr călăream câ-te un cal tărcat. Cei doi prieteni ai mei călăreau fiecare câte un asin, iar ceilalţi doi asini erau încărcăţi cu lucrurile noas-tre. Printre aceste lucruri se numărau cortul şi sacul din pie-le al războinicului. Nu ştiam ce conţinea acest sac şi nici nu l-am întrebat pe tânărul războinic. Pentru că sacul amintit era foarte greu, am tras concluzia că ar conţine un obiect din fier, obiect care părea să aibă foarte mare preţ pentru apaş, fiindcă acesta avea mare grijă de povara sa. Era o plăcere să-i vezi pe bătrânii mei prieteni stând în şa. Amândoi îşi ţineau spatele drept, iar pe faţă li se citea bucuria pe care o simţeau pentru faptul că puteau fi alături de noi. Amândoi purtau la brâu câte două pistoale şi nelipsitul cuţit Bowie. Pe spate, fiecare părea să poarte o bâtă prinsă cu o curea de piele. Cel ce-i privea mai atent îşi putea da seama foarte uşor că nu era vorba de bâte, ci de puşti. Numai proprietarii lor ar

fi avut curajul să tragă cu asemenea puști și asta numai pentru că puștile amenințau să sară în mii de bucăți dacă cineva ar fi îndrăznit să tragă fie și numai un foc cu ele. Cei doi însă nu și-ar fi dat puștile nici măcar în schimbul celor mai noi și mai scumpe arme. Seara, cei doi se ocupaseră ore întregi de puștile lor și asta nu de dragul de a le face să semene cât de cât cu niște puști, ci pentru a îndepărta rugina care se pusese pe ele, pentru că nu mai fuseseră folosite de foarte multă vreme.

Trebuie să amintesc că m-am folosit de prima ocazie care s-a ivit pentru a depăna amintiri împreună cu cei doi vulpoi ai Vestului Sălbatic. În ziua în care am ajuns la Trinidad, nu am avut timp pentru așa ceva.

Când am pornit la drum, mi-am mânăat calul astfel încât să mă aflu între cei doi.

Nu mai fusesem de mulți ani în Vest și nu era de mirare că nu mai știam nimic despre soarta multora dintre cei care fuseseră prietenii mei. Este adevărat că mai corespondasem cu unii dintre ei, dar toată lumea știe ce scrie lumea de obicei în scrisori: lucruri banale, lucruri pe care omul le scrie în general despre sine, fără a da însă prea multe amănunte. Știam, totuși, câte ceva despre unii dintre vechii mei prieteni.

Știam că Old Firehand se odihnea pe veci în Saint Louis, unde se retrăsese, după ce se ocupase de o mină de argint care se afla în apropierea Lacului Argintiu. Nu știam însă nimic despre Harry, nici despre fiul său rezultat din prima căsătorie cu Ribanna. Băiatul lui Harry învățase, din păcate, prea curând să se descurce singur în viață și nu simțise nevoia să se bazeze prea mult pe tatăl său. Știam că se ocupa cu vânătoarea, pentru că nu era în stare să rămână prea mult într-un loc anume. Setea lui de răzbunare nu se potolise. În ciuda celor întâmplare – lucruri despre care am scris în romanul „Winnetou” – uciderea mamei și a surorii lui îl transformaseră într-un dușman neînduplecat al sioucșilor Ogellallah. Pușca lui semănase moarte și nenorocire în rândurile acestora. Bănuiam că acest tânăr ducea o viață agitată. Așa cum

am scris în romanul „Dervişul”, mătuşa Droll pierise ucisă de glonţul unui ucigaş.

Unde erau oare toţi eroii Vestului: Bloody Fox, vânătorul de urşi, Dick Stone, Will Parker, Davy lunganul şi toţi ceilalţi bărbaţi ale căror nume erau atât de cunoscute în această parte a Americii? Poate că vreun deal răsărit în savană sau vreo stâncă le acoperă trupurile. Poate că oasele lor se odihneau în nisipurile din Llano Estacado sau în vreo prăpastie necunoscută omului, din Grand Canyon. Pieriseră toţi aceşti prieteni ai mei!

Corabia vieţii i-a dus numai pe câţiva dintre ei într-un port liniştit. Ştiam, de pildă, că Fammy grăsunul trăia liniştit, sub numele său adevărat, Jakob Pfefferkorn, undeva, lângă lacul Ontario.

Hobble-Frank era rentier şi se gândea adesea cu durere în suflet la prietenul său Droll, dar nimic nu l-a putut convinge să se mai bucure măcar o dată de priveliştile savanei şi să-şi părăsească locuinţa de pe malurile Elbei[40].

Despre bătrânul Sam Hawkens, cei doi însoţitori ai mei îmi spusese câte ceva. Eu însumi nu mai aflasem nimic despre el, pentru că nu-mi scrisese nici măcar o singură dată. Acest lucru nu mă mira. Ştiam foarte bine că Sam prefera să atace cu cuţitul un urs Grizzly, decât să „înnegrească hârtia albă cu cerneală neagră”, aşa cum el însuşi obişnuia să spună. Holbers şi Hammerdull mi-au spus că bătrânul Sam Hawkens îi vizitase în urmă cu opt ani şi că atunci când trecuse pe la ei, prin Trinidad, se bucura de o sănătate excelentă.

Înainte de a se despărţi de el, Dick l-a întrebat dacă nu s-a gândit să se stabilească undeva şi să ducă un trai liniştit. După ce îşi îndesase peruca pe cap, mângâindu-şi, barba mare şi stufoasă, omuleţul răspunsese:

— Liniştit? Sam Hawkens să trăiască liniştit? Şi cum îţi închipui c-ar fi asta, mă rog? Crezi oare că fiul mamei mele ar avea destulă răbdare pentru a sta măcar o zi între aceste ziduri? Nici nu mă gândesc! Toată viaţa am trăit sub cerul li-

ber, dacă nu mă-nșel și acolo vreau să-nchid ochii pentru totdeauna. O să găsesc eu un locșor care să-mi fie pe plac și în care să stau liniștit împreună cu Liddy[41]. Hihihih!

Spunând acestea, bătrânul Sam își luase pușca în spinare și dispăruse.

— Și de-atunci nu ați mai auzit nimic în legătură cu el? am întrebat eu.

— Este cel din urmă lucru pe care-l știm.

— O mai fi trăind?

— Și de ce nu?! Bătrânul Sam nu te făcea să crezi c-ar fi cu un picior în groapă. Poate să trăiască și o sută de ani. Doamne, rău îmi pare că n-am dat dracului șandramaua aia căreia-i zice hotel. Trebuia să plec cu el atunci când ne-am văzut ultima dată! spuse Dick, supărat.

— Cine te-a împiedicat?

— Mai și întrebați! Omul cu minte de copil care călărește alături cu dumneavoastră! Nu voia deloc să plece de prin părțile astea!

— Așa? Și de ce, mă rog?

— Hm! Nu mi-o luați în nume de rău, mister Shatterhand, dar nu știu dacă-mi este îngăduit să vorbesc despre asta.

— Dă-i drumu', spuse Pitt Holbers. Îți dau voie să vorbești. Față de mister Shatterhand n-am secrete.

— Dacă-i secret, sau nu, asta nici nu mai contează, dar nu voiam să zic nimic, fără să știu dacă-mi dai voie s-o fac sau nu.

— Mă faci curios, mister Hammerdull.

— Ei, o să vă mirați când o să auziți despre ce-a fost vorba. Undeva, în bătrâna prerie, la trei zile de mers călare față de locul unde ne aflăm acum, cu mulți ani în urmă, Pitt a trecut printr-o întâmplare foarte însemnată, pentru viața lui, la care se mai gândește și acum.

Privindu-l pe Holbers, mi-am dat seama că nu putea fi vorba decât despre una dintre acele întâmplări care sunt foarte

41 Numele puștii lui Sam Hawken. (N. tr.)

importante pentru un om al Vestului și care îl fac să devină un adevărat bărbat, un om singuratic și tăcut.

— Din păcate, continuă Dick, cele ce vreau să vi le povestesc s-au întâmplat înainte ca Pitt să mă fi întâlnit pe mine. Dacă m-ar fi întâlnit, poate că lucrurile ar fi luat altă întorsătură. Cred că și tu ești de aceeași părere, nu-i așa, Pitt Holbers, vulpoi bătrân?

— Nu întru totul, dragă Dick, îl contrazise lunganul. Acum patruzeci de ani și mai bine, eram cu totul alt om și ai fi putut să-mi spui orice, că tot nu te-aș fi ascultat.

— Doamne, Dumnezeu! Te cerți cu mine ș-acum, la bătrânețe, Pitt?

— Nu-i vorba de-acum, e vorba de vremurile de-atunci.

— Că-i vorba de vremurile de-atunci, sau nu, asta nici nu mai contează, oricum aș fi făcut eu într-un fel ca lucrurile să fi luat altă întorsătură.

— Acum, că a trecut atâta vreme, e lesne să credem că lucrurile s-ar fi întâmplat altfel, dar eu îți spun că, de dragul ei, aș fi fost în stare să mă iau de piept cu toată lumea!

— De dragul ei? E vorba cumva de vreo fată? am întrebat eu, mânat de curiozitate.

— Că-i vorba de-o fată, sau nu, asta nici nu mai contează, dar, vă rog, mister Shatterhand, uitați-vă puțin la prietenul meu. Vă vine a crede că ar fi putut trezi simțăminte de iubire în inima unei fete? Vă rog să-mi spuneți adevărul, că doar vă pricepeți la oameni.

— Nu l-am cunoscut pe mister Holbers la vremea aceea și mi-e greu să răspund la întrebare, am spus eu, evitând astfel o situație stânjenitoare.

— Nu-i nimic, l-am cunoscut eu pe amicul Pitt, la puțină vreme după ce-a cunoscut-o pe fata asta și pot să vă spun: Băiatul n-avea nici cea mai mică șansă. Îți dai seama acum că n-aveai nici o șansă, Pitt Holbers, vulpoi bătrân?

„Vulpoiul bătrân” se aplecă mult în șa, astfel încât să nu se vadă nimic pe trăsăturile obosite ale feței. Apoi se îndreptă din nou și spuse, fără să ne privească:

— Dacă-mi dau seama? Asta nici nu mai contează. Pentru mine ea a fost, hm, singura iubire a vieții mele.

Omul spusese toate acestea cu simplitate și cu hotărâre, stăpânindu-și atât de bine sentimentele, încât aș fi dorit să-i strâng mâna. Și Hammerdull tăcu câteva clipe, spunând apoi cu o seriozitate neobișnuită pentru el:

— Că era vorba de dragoste, sau nu, asta nici nu mai contează. Oricum trebuie să recunoști că știu să-ți respect sentimentele. Nu am avut nimic împotriva să te duci, an de an, în locul care ți-a adus atâta suferință, așa cum un bun creștin merge adesea la mormântul iubitei care-și doarme somnul de veci.

Pitt Holbers își trecu palma peste frunte, ca și când ar fi vrut să alunge gândurile negre și spuse:

— Acum știți de ce m-am simțit legat de locurile astea, domnule Shatterhand. Poate că vreodată, când o să am poftă s-o fac, am să vă povestesc totul pe-ndelete.

După ce Holbers spusese toate acestea, ne-am continuat drumul în tăcere. Nu voi stăruî prea mult asupra descrierii drumului, ci mă voi mulțumi să amintesc doar faptul că ducea către un platou care cobora apoi în minunata vale Apishapa, vale care se află între platoul propriu-zis și stâncile numite Spanish Peaks.

Peisajul montan era încântător. Am trecut călare prin acest paradis care părea că nu se va mai sfârși vreodată. La vremea prânzului am făcut un popas lângă un râu, limpede precum cristalul.

I-am spus soției mele câte ceva despre deosebirile care existau între munte și șes în ceea ce privește frumusețea peisajului. După obiceiul său, Vulturul cel Tânăr păstra tăcerea, ascultând. Nici Pitt Holbers nu scotea nici un cuvânt. Numai rotofeiul Dick Hammerdull mai spunea din când în când câte-o vorbă. După o vreme, Dick îi zise Klarei:

— Măine veți vedea cu proprii ochi care sunt aceste deosebiri. O să trecem pe lângă un lac „al câmpiei” care este împrejmuit de munți foarte înalți.

— Eu cunosc lacul ăsta? l-am întrebat pe prietenul meu.

— Nu știu. E vorba despre lacul Kanubi.

— Am auzit de un lac cu numele ăsta când am fost în Massachusetts, venind de la Lawrence. Se spune că lacul are o mare însemnătate în legătură cu trecutul mai multor triburi indiene, mai ales cu cel al indienilor seneka. Apa lui strălucește scaldată în razele soarelui, iar insulițele care se află pe el par a fi învăluite într-o mantie verde. Toate insulele acestea au fost leagănul a numeroase triburi. Aici, în mijlocul naturii minunate, indienii au dus o viață pașnică. Știu că unui lac de prin apropiere i s-a pus același nume. Sunt curios să văd dacă-l merită.

— Cred că-l merită, spuse Holbers, după ce tăcuse destul de multă vreme.

— Ai văzut lacul ăsta vreodată? l-am întrebat eu.

— Eu? Da, foarte des.

Spunând acestea, omul oftă. Poate că tocmai lacul acesta îl purta în lumea amintirilor tulburi, pe care le evocase cu puțină vreme în urmă prietenul său. Am preferat să tac pentru a nu-i răscoli sufletul. Pitt trase aer în piept și spuse:

— Lângă lacul ăsta m-a rănit pușlamaua. Era să mă omoare.

— Cine? am întrebat eu.

— Un anume Tom Muddy. Ați auzit vreodată de nemernicul ăsta?

— Nu.

— Cred că nici măcar nu era ăsta numele lui adevărat. N-am aflat niciodată cum îl chema de fapt.

— L-ai mai întâlnit de atunci?

— Din păcate, nu, cu toate că l-am căutat mult timp. Poate că am să vă povestesc totul când s-o întuneca. Pentru indienii seneka e foarte important.

— Ce e important?

— Că și-au așezat satele pe malul lacului acelaia din Massachusetts. Știți care era de fapt numele tribului?

— Da, Senontowana.

— Așa este. Cei care i-au numit seneka au fost albi. Eu unul m-am înțeles întotdeauna foarte bine cu indienii din tri-

bul ăsta, spuse Pitt, ca și când s-ar fi simțit dator să-mi dea neapărat o explicație.

— Dar de ce? l-am întrebat eu.

— Pentru că... pentru că... pentru că... hm. O să vă spun mai multe în seara asta. Deocamdată, voi păstra tăcere. Vă rog să nu vă supărați.

În cursul după-amiezii, ne-am continuat drumul și am ajuns pe o culme de unde puteam vedea un podiș care se întindea spre apus. Soarele se pregătea să apună. În mijlocul acestui podiș, se vedea strălucind în razele lui un diamant, încadrat de o salbă de smaralde lucitoare, care păreau scăldate în cununi de foc.

— Acela e lacul Kanubi, spuse Holbers. Pe cât de aproape pare a fi, pe atât de departe se află în realitate. Ne-ar trebui trei ore ca să ajungem acolo. Ar fi mai bine să poposim aici, adică, dacă n-aveți nimic împotrivă, vom poposi în același loc în care am înnoptat eu când am văzut locurile astea pentru prima oară.

Pitt ne duse într-un loc mai ferit de vântul rece al nopții. În apropiere, curgeau apele unui mic râu, iar caii aveau hrană din belșug. Nici nu ne-am fi dorit un adăpost mai bun. Am pregătit cortul pentru soția mea și am făcut focul. Noi, bărbații, am preferat să dormim sub cerul liber. Era în toiul verii și pentru oricine era o plăcere să doarmă sub cerul liber.

Noaptea ne-a învăluit în timp ce mâncam și a răsărit luna. Aerul era curat și cerul, senin. Totul se vedea foarte bine și foarte clar la lumina lunii. Diamantul care strălucise în razele soarelui avea acum luciri argintii și era aidoma unei perle.

Pitt Holbers începu să-și depene amintirile.

— Ca și azi, lacul lucea sub ochii mei. Lacul ăsta mă atrăgea, mă chema la el. În ziua aceea m-am trezit foarte devreme și am pornit călare, înainte ca soarele să se fi înălțat pe cer, am ajuns lângă lac. În iarbă se vedeau urme care trădau faptul că pe acolo trecuseră oameni, indieni. Asta m-a făcut să fiu cu băgare de seamă. Mi-am ascuns calul și am urmărit atent urmele pe care le văzusem în iarbă. Ele m-au purtat prin tușiuri, până în apropierea lacului. Acolo, lângă lac, am văzut

niște cabane, sau mai bine spus niște case. Nu erau numai wigwam-uri sau corturi, ci și case, case în toată puterea cuvântului, case construite din bârne și din scânduri. Pe malul lacului erau mai multe bărci. Am văzut și niște plase de pescuit care fuseseră puse la uscat. Ușile caselor erau închise și nu se vedea nici țiipenie de om. Toți dormeau și dormeau fără grijă, fiindcă n-am văzut străji pe nicăieri. Atunci am ieșit încet de după un tufiș și am văzut-o... Am văzut-o pe cea mai frumoasa fată din lume. Stătea pe o piatră și privea spre răsarit, spre locul de unde tocmai apăruse soarele. Era îmbrăcată într-un veșmânt din piele albă, împodobit cu franjuri roșii, iar în părul negru, care-i atârna pe spate, purta flori și agrafe asemănătoare păsărilor colibri. Când agrafele au început să strălucească în lumina soarelui, fata s-a ridicat, și-a desfăcut brațele și a exclamat cu supunere și venerație:

— O, Manitou! O, Manitou!

Apoi și-a împreunat mâinile și a rămas nemișcată multă vreme, privind spre soare.

N-am mai putut sta locului și m-am îndreptat încet spre ea. Când m-a văzut, fata nu s-a speriat, ci a rămas nemișcată, mulțumindu-se să mă privească cu niște ochi în care se citea mirarea. Eu m-am purtat ca un dobitoc sadea, pentru că în loc să o salut, am întreat-o:

— Cum te cheamă?

— Așta, mi-a răspuns ea imediat.

Mai târziu am aflat că „Așta” însemna, în graiul ei, „bunătate”. Așa și era. Fata asta era plină de bunătate. Era liniștită, binevoitoare și blândă. Pot să vă spun că luni de zile am trecut pe la lacul ăsta și prin împrejurimile lui, numai că fata nu-mi plăcea numai mie, ci și altora. Cei ce apucau s-o vadă o dată n-ar mai fi plecat de lângă ea. Așta îi furase inima și lui Tom Muddy, dar și unui sioux Ogellallah.

Foto 4 Am văzut-o pe cea mai frumoasă fată din lume. Stătea pe o piatră și privea spre răsărit...

Holbers își întrerupse pentru câteva clipe povestirea, iar soția mea îi zise:

— Domnule Holbers, nu ne-ați spus ale cui erau casele de pe malul lacului și nu ne-ați povestit cine era tatăl lui Așta.

— Nu v-am spus? Hm, așa sunt eu, când mi-aduc aminte de Așta, uit de toate. Tatăl ei era vraciul tribului seneka. Vraciul a plecat de pe pământurile tribului său însoțit de câțiva războinici, pentru că „omul alb” îl ura de moarte. Așa a ajuns tatăl lui Așta în Vestul Sălbatic, adică, mai precis, prin locurile astea și a văzut lacul. A rămas uimit de frumusețea acestei

oglinzi de apă și de asemănarea cu lacul de pe plaiurile sale natale. Toate astea l-au făcut să se așeze lângă lac, împreună cu cei ce-l însoțiseră. Vraciul și oamenii săi și-au construit case, așa cum aveau obiceiul cei din tribul său. Indienii au dat acestui lac denumirea lacului de pe malurile căruia ple-caseră. L-au denumit Kanubi. De această așezare a indienilor au aflat curând și vânătorii albi și vânătorii roșii. Toți veneau în acel loc pentru a găsi pace și liniște. Toată lumea știa că acolo se respecta o lege nescrisă: cine venea în acea așezare de lângă lac trebuia să lase deoparte ura și dușmănia și să se lase stăpânit doar de iubire.

Omul tăcu din nou câteva clipe, trase aer în piept și continuă:

— Astea au fost timpuri frumoase, a fost singura dată în viața mea când am fost cu adevărat fericit, vreau să spun nu numai ca bărbat care aparținea Vestului, ci și ca om... Dar, să depăn firul povestirii... Printre albi care veneau foarte des în așezarea de lângă lacul Kanubi se număra și Tom Muddy, iar printre războinicii roșii care erau întâlniți foarte adesea pe lângă lac era și un tânăr vraci din tribul sioucșilor Ogellallah, care venise la tatăl lui Așta pentru a-și face ucenicia și pentru a învăța lucrurile tainice pe care le cunosc numai pieile roșii. Nimeni nu știa unde își avea sălașul acest tânăr vraci, dar cred că era o cabană undeva, în apropierea unui afluent al râului Purgatorio. Se pare că indianul își părăsise locuința pentru a fi împreună cu maestrul său. Vraciul acesta era un tânăr frumos, care cunoștea taina mânuirii tuturor armelor, dar care era condus numai de gânduri pașnice. Nici nu era de mirare că Așta era atrasă mai mult de el, decât de toți ceilalți bărbați care veneau s-o vadă. Eu n-am știut asta, ci am aflat-o de la Tom Muddy.

Tom Muddy ăsta nu era nici frumos și nici foarte iubit. Nimeni nu voia să aibă de-a face cu el. Pusese un ochi pe Așta, ba aş spune că i-a pus pe amândoi, dar ea nu voia să-l vadă, se ferea de el și făcea tot ce-i stătea în putere să nu-i vorbească, pentru că lui Tom îi intrase în cap că ea trebuie să

fie cu orice preț soția lui. Cred, însă, că o iubea, dar o și ura, în aceeași măsură, pentru că fata își dăduse pe față simțăminte fața de el. În sufletul lui se dădea o luptă aprigă. Cel mai bine se înțelegea cu mine, nici astăzi n-aș putea spune de ce. Poate pentru că mie nu mi-era greu să-i spun că nu vreau să am de-a face cu el, așa cum îi spuneau ceilalți. Făceam tot ce puteam pentru ca el să nu-și dea seama că și eu o iubeam pe tânăra indiană. M-am gândit de foarte multe ori că ea nu era de nasul meu, dar apoi mi-am spus că nu eram de lepădat și că puteam să mă măsoar oricând, cu oricine. Când o vedeam, îmi pieria curajul, mi se topea inima și uitam tot ce vrusesem să-i spun.

Într-o zi, când mă întorceam de la vânătoare, am aflat de la Tom Muddy că tânărul vraci Ogellallah a cerut tatălui Aștei mâna fiicei sale și că bătrânul fusese de acord ca indianul s-o fure în timpul nopții...

— S-o fure? a întrebat soția mea. Asta trebuia să facă tânărul indian?

— Nu numai că așa trebuia, dar așa se și cădea să facă. Am aflat și eu că toate datinile astea trebuie respectate din anumite pricini foarte precise. Tatăl și mama își cresc fata, înfruntând toate greutățile. Iată că vine un străin și le-o fură. Străinul îi ia fetei o mare parte din sufletul ei și ea îl urmează cu drag, fără să se întrebe dacă străinul merită dragostea ei. Toate frământările astea sufletești sunt oglindite în tradiții. Fata este gata să se lase răpită, dar părinții fac tot ce le stă în putere pentru a împiedica asta. Viitorul soț, pe de altă parte, face tot ce-i stă-n putere pentru a răpi fata și pentru ca toate măsurile pe care le iau părinții să fie de prisos. Dacă nu poate răpi fata printr-un șiretlic, el o va răpi cu forța. În această confruntare dintre viitorul mire și rudele fetei, băiatul trebuie să-și dovedească șiretenia și curajul, pentru că, de foarte multe ori, fata este apărată de întregul trib din care face parte. Prin faptele sale, viitorul mire dovedește că este demn de fata pe care o răpește, iar membrii tribului fetei vor ști la ce se pot aștepta de la viitorul soț.

Când am aflat de la Tom Muddy cum stăteau lucrurile, m-am simțit de parcă aș fi primit un pumn în frunte. Eu eram năucit, dar Tom Muddy era furios. El s-a jurat pe tot ce-avea mai scump că fata nu va fi niciodată soția vraciului sioux. Când și-a dat pe față simțămintele, Tom mi-a arătat pistolul și mi-a spus:

— Dacă-mi apare în fața ochilor, îi fac o gaură-n burtă nemernicului ăla roșu, așa, să-i piară pofta să mai râvnească la fata asta.

Am crezut că era de datoria mea să-l previn pe tânărul sioux, dar el dispăruse. Dispăruse pentru că, din clipa în care primise încuviințarea tatălui fetei, el trebuia să plece și să revină mai târziu pentru a arăta că este în stare să răpească fata. Tânărul trebuia să se comporte ca și când ar fi fost în joc chiar viața lui. Pentru a duce la îndeplinire totul, indianul nu putea întreprinde nimic în timpul zilei, de aceea mi-am dat toata osteneala să-l găsesc în timpul nopților care-au urmat. Asta era o treabă primejdioasă, pentru că știam bine că și Tom Muddy făcea tot posibilul pentru a-l găsi pe tânărul sioux. Trebuia, așadar, să mă feresc de unul și să-l găsesc pe celălalt și vă spun că asta nu era o treabă deloc ușoară. Trebuia să fiu cu mare băgare de seamă. L-am căutat o săptămână întreagă pe tânărul vraci, dar nu am dat de urma lui. După toată săptămâna aceea, a urmat o noapte neagră, fără lună și fără stele. Nu ploua, dar era umed. Cu toate astea, nu m-am mulțumit să stau liniștit lângă foc, ci am continuat să-l caut pe indian. Presimțeam că se va întâmpla ceva chiar în noaptea aceea neagră și umedă, ceva la care eu trebuia să iau parte cu orice preț. M-am strecurat ușor până când am ajuns la peretele din spate al casei în care se afla Așta. Apoi m-am târât încet până în colțul casei, unde voiam să mă întind pe burtă pentru a trage cu urechea la ce se va mai întâmpla și pentru că din locul în care eram puteam auzi dacă s-ar fi mișcat ceva pe lângă două dintre laturile casei. Când am ajuns la colțul casei, am vrut să mai înaintez puțin și... Dumnezeule mare! În fața mea se afla cineva, întins pe burtă ca și mine.

Era să dau nas în nas cu el! Cu toate că era întuneric, omul mă văzuse, așa cum îl văzusem și eu pe el. Oare cine era? Era siouxul sau era Tom Muddy? Am deschis gura pentru a spune ceva, când cel ce se afla în fața mea ridică brațul. Am auzit împușcătura și apoi m-am rostogolit pe-o parte ca un sac, fără a fi în stare să scot nici măcar un sunet. Am zăcut așa, fără simțire, până când am fost găsit, purtat în casă și readus la viață.

Sigur că cei ce se aflau în casă au auzit împușcătura și au ieșit pentru a vedea ce se întâmplase. A venit bătrânul vraci, a venit soția lui, fiica lui, Așta și mulți alții. Printre cei care au venit pentru a vedea ce se întâmplase se afla însă și tânărul vraci Ogellallah. Indianul și-a dat seama imediat că putea întoarce toată situația în folosul lui. Când oamenii care se strânseseră în jurul meu m-au dus în casă și m-au întins pe un pat, de afară s-a auzit strigătul de izbândă al sioușilor Ogellallah. Oamenii au văzut imediat că Așta nu era nicăieri și și-au dat seama că indianul reușise s-o răpească. Dacă indianul ar fi putut să se îndepărteze cu tânăra fată de casa părinților ei, aceasta era pe veci a lui. Tânărului vraci nici măcar nu i-a fost foarte greu să facă lucrul ăsta, pentru că Așta l-a urmat de bunăvoie. Tânărul sioux a adus fata în casa părinților ei și a fost întâmpinat ca un fiu al acestora. Trăgând asupra mea, Tom Muddy înlesnise planul indianului. Ponoasele le trăgeam eu. Am stat mult timp ținut la pat, chinuit de fierbințeală, pluitând între viață și moarte. M-am refăcut foarte greu, dar imediat ce-am putut merge, am avut grijă să plec și să nu spun nimănui nimic din tot ce știam. Nimeni nu bănuia cine și din ce cauză trăsesese asupra mea.

Pușlamaia aia de Tom a dispărut fără urmă, chiar în noaptea cu pricina. Mi-am dat toată osteneala să dau de urma lui, dar nu l-am găsit nicăieri. Peste câțiva ani, m-am întors la lacul Kanubi. Casele, în care locuiseră oamenii care se așezaseră pe malul lacului, erau goale, părăsite. Indienii din tribul seneka fuseseră atacați de o bandă de răufăcători albi și fuseseră uciși cu toții. Nu mai era în viață decât Așta, pentru că

plecase împreună cu soțul ei și trăia într-unul din satele si-ouçșilor Ogellallah.

— Ați mai întâlnit-o vreodată? întrebă Klara.

— Nu, niciodată, răspunse Pitt Holbers. Pentru mine, si-ouçșii Ogellallah au fost dușmanii albilor. Sigur că am încercat să aflu câte ceva despre Așta și am și aflat că era foarte fericită alături de soțul ei. De asemenea, că vraciul Ogellallah ar trăi undeva, în apropierea râului Niobrara, unde s-ar fi retras într-o rezervație, împreună cu ucenicii săi. Se spune că vraciul se ocupă numai de totemuri și wampum-uri^[42] și că citește cărțile pe care i le trimit albi. Se mai spune că ar fi foarte respectat de albi.

— Știi cum se numește indianul ăsta? l-am întrebat pe Holbers.

— Da, a răspuns el.

— Se numește cumva Wakon?

— Da, Wakon.

— Am auzit și eu de el, deși nu l-am văzut niciodată. Și-a dedicat întreaga viață studiului rasei roșii și a scris cărți despre indieni, cărți care, din păcate, n-au fost încă tipărite. El nu vrea să le publice decât atunci când va fi terminat de scris ultimul volum. Lumea nu se interesează însă prea mult de cărțile lui.

— Câți ani are vraciul acum? întrebă soția mea.

— E cam de-aceeași vârstă cu Pitt, am răspuns eu, dar trebuie să spun că bărbații adevărați nu mor, până când nu duc la îndeplinire ceea ce și-au pus în gând. Când spun asta, nu mă gândesc, desigur, la eroii care își pierd viața în luptă. Sunteți obosiți?

Întrebarea i-o pusesem mai ales lui Holbers, care se înfășurase în pătura lui și părea că vrea să se culce.

— Nu, nu mi-e somn, a răspuns el, dar amintirile mi-au răscolit sufletul. Am iubit-o mult pe indianca aceea, foarte mult! De atunci nu m-am mai uitat niciodată la vreo femeie și nu

⁴² Wampum – salbă sau colier purtate de indieni, în special de cei din America de Nord. (N. tr.)

m-am mai gândit niciodată la însurătoare. Am fost un singuratic și cred că, atunci când mi-o veni ceasul, am să mor singur. Aș vrea să mă culc. Noapte bună!

I-am urât la rândul nostru „noapte bună”, dar noaptea a fost bună doar pentru unul dintre noi, mai precis pentru Hammerdull, care se înfășurase în pătură deja de când prietenul său își începuse istorisirea, pentru că el cunoștea, desigur, toate amănuntele acestei triste povești de dragoste. Dick dormea tun, în schimb, noi nu ne mai găseam locul. Timp de două ore, Pitt Holbers s-a întors de pe-o parte pe alta și, în cele din urmă, s-a sculat și a început să se plimbe, încolo și-ncoace, pentru a se liniști.

Trebuie să spun că atunci, în seara aceea, l-am cunoscut pe Pitt Holbers sub o altă înfățișare. Era cu totul altul decât cel pe care-l știusem până atunci. Carapacea în care se închi-dea căzuse, bucată cu bucată. Omul ținuse, probabil, cea mai lungă cuvântare din viața lui, dar nu numai asta mă uimise, ci și felul în care se exprimase. Aș îndrăzni să spun că Pitt vorbise literar. Am descoperit astfel o latură a sufletului său, a cărei existență nici n-o bănuiam, pentru că omul era scump la vorbă și părea să nu țină la nimeni. Îl întâlnisem de multe ori pe acest om, dar niciodată nu-mi vorbise despre lucrurile despre care ne-a povestit în acea seară.

Se făcuse miezul nopții și Holbers nu se întorsese încă în mica noastră tabără. Am adormit, în cele din urmă, răpus de oboseală, dar m-am trezit peste vreo două ore. Acum Pitt era la locul său. Se întorsese din plimbarea nocturnă, dar nu se culcase. M-am ridicat în picioare, când Vulturul cel Tânăr a sărit în sus ca un arc. Din cort s-a auzit vocea soției mele:

— Nici eu nu dorm. Pot să vă fac o propunere?

— O propunere? am întrebat eu, curios.

— Să plecăm! Haideți să mergem la lac! Oricum, nu mai putem dormi și asta ni se întâmplă din cauza poveștii triste pe care-am ascultat-o înainte de a ne culca.

Holbers spuse la rândul său:

— Well, Să plecăm! Probabil că lacul îl atrăgea cu amintirile pe care i le trezea.

Oare numai din cauza poveștii lui Holbers nu putusem să dormim aproape deloc, sau mai era și altceva care ne făcuse să ne trezim cu mult mai devreme decât plănuisem?

Am călărit tăcuți, unul lângă altul, și, în curând, am ajuns la șes și am început să înaintăm mai repede.

S-a luminat de ziuă, iar când soarele a luat în stăpânire cerul, am ajuns într-o pădure care împrejmuia lacul. Am intrat în pădure, trecând peste o câmpie care se termina într-un luminiș. Acest luminiș a devenit din ce în ce mai îngust, transformându-se, în cele din urmă, într-o cărare lată de cinci-șase metri.

— Acesta-i drumul pe care am mers și atunci, a spus Holbers, numai că acum pădurea este mai deasă și copacii sunt mai înalți. Aici am dat de urmele acelea. Peste puțină vreme, vom vedea oglinda lacului.

Pitt a luat-o înainte și, la un moment dat, s-a întors spre noi și ne-a spus:

— Astea sunt cele din urmă tufișuri. În curând ajungem la lac și o să vedem piatra pe care stătea Așta, atunci când am văzut-o pentru prima dată... ah, Cerule!

Omul trecuse și de cele din urmă tufișuri, dar se oprise odată, cu un strigăt de uimire. L-am urmat repede și ne-am dat seama că avea tot dreptul de a fi uimit.

Ajunsesem pe malul dinspre răsărit al lacului, care era de o frumusețe răpitoare. Într-adevăr, lacul acesta putea fi asemuit cu lacul Kanubi din statul Massachusetts. Nu aveam însă timp să ne lăsăm vrăjiți de frumusețea lui. În dreapta noastră se găseau ruinele a ceea ce fuseseră odată casele indienilor din tribul seneka. În fața ochilor noștri se întindeau apele transparente, albastre-verzui ale lacului, care părea că își revarsă peste maluri verdele intens al apelor sale. În stânga noastră, unde tufișurile se întindeau până la malul lacului, era o piatră mare, albă, netezită de ape, iar pe acea piatră se afla... o indiancă tânără, care semăna leit cu fata pe care ne-o descrisese Holbers cu o seară înainte!

Era îmbrăcată într-un veșmânt din piele albă, împodobit cu franjuri roșii, iar în părul negru, care-i atârna pe spate, purta flori care străluceau în soare, precum pietrele prețioase. Fata nu stătea cu fața spre soare, ci privirea îi era ațintită chiar spre locul din care ne-am ivit noi. Era frumoasă, foarte frumoasă.

Tânăra indiană nu făcu nici o mișcare, ci ne privi liniștită cu ochii ei mari și negri.

Pitt Holbers a descălecat și s-a îndreptat ca vrăjit spre fată, pășind cu grijă, de parcă s-ar fi temut să n-o tulbure, s-a oprit și a întrebat-o:

— Cum te cheamă?

Iar ea i-a răspuns:

— Mă cheamă Așta.

— Care-i vârsta ta?

— Optsprezece veri.

Holbers își trecu mâna peste față, de parcă ar fi vrut să se trezească dintr-un vis.

— Nu, nu, nu se poate, tu nu ești ea, chiar dacă semănați ca două picături de apă!

— Vorbești de bunica mea? Întrebă fata. Se spune că semăn foarte mult cu ea.

— Cum o cheamă pe bunica ta?

— Așta, ca pe mine.

— Cine-i bărbatul bunicii tale?

— Numele lui este Wakon. Așezarea noastră e undeva la nord, lângă râul Niobrara.

Împreunându-și mâinile, Holbers exclamă:

— Este o nepoată de-a ei... o nepoată!

Fata s-a înclinat surprinsă spre el.

— Îi cunoști pe bunica și pe bunicul? Nu te-am văzut nicio dată pe plaiurile noastre.

— Nici eu nu i-am văzut nicicând în locurile în care s-au așezat acum. I-am cunoscut înainte ca... Înainte ca ei să fie soț și soție.

— Cum? Erai în ținuturile de lângă lac, atunci când s-au cunoscut bunicii?

Fata s-a apropiat mai mult de el și a continuat:

— Atunci știi cine ești. În tribul nostru s-a vorbit adesea despre un alb, căruia marele vraci al sioucșilor și femeia lui trebuie să-i fie recunoscători. Tu semeni foarte mult cu bărbatul alb al cărui chip mi-a fost zugrăvit de-atâtea ori. Spune-mi, numele tău este Pitt Holbers?

— Da, acesta-i numele meu.

— Înseamnă că tu l-ai salvat pe Wakon. Tu ești acela care s-a sacrificat pentru el. De ce nu ai venit niciodată la noi? Marele vraci și soția lui s-au întrebat adesea unde ești, au vrut să afle care-i soarta ta, dar totul a fost în zadar, căci n-au putut să-ți dea de urmă. Îngăduie-mi să te salut!

Înainte ca Holbers să fi făcut vreo mișcare, fata îi luase mâinile amândouă și i le sărutase.

Pitt tremura din toate încheieturile, atât de mari fuseseră uimirea și emoția de care era stăpânit. Desigur că și acea întâlnire neașteptată îl emoționase profund.

— De unde știe Wakon că glonțul acela trebuia să-l ajungă pe el? Eu n-am spus nimănui, niciodată, nimic!

— Ba da! Ai făcut-o fără să vrei și fără să știi, când erai chinuit de fierbințeală. Wakon l-a întâlnit de două ori pe omul care a vrut să-i curme firul vieții, dar nu a putut să-l prindă. Numele lui nu era Tom Muddy, ci Santer. Aseară, când focul vostru s-a văzut în noapte ca o steluță sclipitoare, bunica mi-a spus: „Așa strălucea focul ocrotitorului nostru alb în noaptea dinaintea zilei în care l-am văzut întâia dată”.

— Bunica ta este aici? a întrebat Pitt, repede.

— A fost aici. Acum nu mai este, a răspuns indianca. A fost aici, împreună cu mai multe femei și fete, dar a plecat cu ele, imediat ce s-a crăpat de ziuă. Numai eu am mai rămas... să stau de strajă, să văd ce se mai întâmplă și să le dau de știre celorlalte.

— Să le dai de știre? a întrebat Pitt, zâmbind. Și dacă am fi fost niște dușmani ai tribului tău?

— Atunci nu m-ați fi văzut.

— Ai vrut să știi cu orice preț cine suntem?

— Da, pentru că am văzut focul pe care l-ați aprins.

— A, da, așa este! Și acum trebuie să pleci repede?

— Da. Ca să le ajung din urmă pe celelalte. Nu am voie să părăsesc locul ăsta, până ce nu aflu când și unde te voi întâlni din nou.

— Unde mergeți?

— N-am voie să spun.

La auzul acestor cuvinte, Vulturul cel Tânăr coborî de pe cal și se apropie de fată, spunându-i:

— Ai voie! Uită-te la mine! Eu sunt fratele tău!

Vulturul cel Tânăr era îmbrăcat în veșmintele cele noi pe care i le păstrase Hammerdull. Indianul își puse degetul pe partea dreaptă a pieptului, unde, pe haina din piele, era prinsă o stea în douăsprezece colțuri, făcută din perle. Am văzut că și fata avea prinsă-n piept o asemenea stea.

— Ești un Winnetou? l-a întrebat ea, privindu-l cu atenție.

— Da.

— Eu sunt o Winnetah. Amândoi purtăm în piept steaua marelui Winnetou, deci suntem frate și soră. Eu sunt o sioux Ogellallah, iar tu?

— Eu sunt un apaș Mescalero.

— Ești din tribul lui Winnetou. Rogu-te, spune-mi numele tău.

— Mi se spune Vulturul cel Tânăr.

Fata se arată surprinsă.

— Știu că un învățăcel al marelui vraci Tatellah-Satah, un învățăcel pe care vraciul îl prețuiește, poartă acest nume. Războinicul a fost numit astfel, de pe vremea când era foarte tânăr. Alți tineri de vârsta lui nu au încă un nume. Vulturul cel Tânăr a fost primul căruia Tatellah-Satah i-a îngăduit să poarte steaua lui Winnetou. Știi tu oare unde se află acest războinac acum?

— Se află în fața ta.

— Tu ești acela? Trăiești? S-a auzit că ai fi dispărut, spuse fata, lăsându-se în voia bucuriei care o cuprinsese.

— Toate vorbele care s-au spus sunt adevărate.

— Ai plecat în căutarea lutului sfânt din care se face pipa păcii?

— Da. Și am fost pus la încercări și mai grele.

— Se spune că tu însuși te-ai supus unor încercări foarte grele.

— Și asta-i adevărat.

Era o încântare să-i privești pe cei doi tineri. Eram convins de faptul că ei reprezentau viitorul rasei lor.

— Ai putut să treci prin toate aceste încercări?

— Da. Marele Manitou m-a călăuzit și m-a ocrotit. Au trecut patru ani de când am părăsit Mount Winnetou. Acum mă întorc. Ai același drum?

— Da.

— Nu te mai întreb încotro trebuie să-ți îndrepti pașii, pentru că știu că te voi revedea. Rogu-te, dă-mi mâna ta.

— Ți le dau pe amândouă, a spus fata, întinzându-i mâinile și privind cu ochi mari chipul frumos și sobru al tânărului războinic.

Vulturul cel Tânăr nu o privea pe fată, ochii lui rătăceau undeva, dincolo de apele lacului, departe în zare. Cei doi tăcură câteva clipe, apoi războinicul spuse:

— Nepoata celui mai mare vraci al sioușilor, nepoata celui ce caută și celui ce știe și ucenicul marelui Tatellah-Satah, la care sufletul chinuit al rasei roșii a aflat adăpost. Aceasta ești tu și acesta sunt eu. Marele Manitou este acela care a vrut ca noi doi să ne întâlnim aici. Că noi ne despărțim este doar o părere, căci binecuvântat este locul în care ne vom întâlni din nou. Fii binecuvântată, frumoasă Winnetah!

Războinicul sărută amândouă mâinile fetei, apoi o întrebă:

— Pleci chiar acum?

— Da, chiar acum, dar spuneți-mi unde duce drumul vostru.

— Mai întâi, trebuie să ajungem la Amvonul Diavolului. Știi unde este?

— Da, știu unde este și mă bucur că m-ai întrebat, căci trebuie să-ți spun să te ferești de cineva.

— De cine?

— De Kiktahan Shonka, bătrâna căpetenie a siouçșilor Ogellallah.

— De căpetenia tribului tău?

— Ah! exclamă fata, cu mândrie. Așta nu are căpetenie! Triburile Dakota se frământă. Războinicii tineri sunt de partea lui Winnetou, cei bătrâni sunt împotriva lui! Știu că bătrânul Kiktahan Shonka vine la Amvonul Diavolului pentru a ține sfat cu bătrânele căpetenii ale războinicilor utah. Ferește-te să cazi în mâinile lor! Se spune că și Old Shatterhand va fi acolo!

— Știu.

— Și crezi că-i adevărat?

— Cred.

— Atunci îl vom vedea, dacă scapă de primejdiile care-l pândesc.

— Știi care sunt acele primejdii?

— Nu. Tot ce știu este că sunt oameni care vor să-l prindă și să-l vadă murind la stâlpul caznelor, așa cum și-ar fi dorit toți dușmanii lui Winnetou. Se spune că a îmbătrânit și că păru-i este alb. La bătrânețe, trupul și sufletul își pierd puterea. Ce mult s-ar bucura dușmanii lui, dacă bătrânului i se va întâmpla acum, la bătrânețe, ce nu i s-a întâmplat la tinerețe! Dacă aș ști când și de unde vine, aș pune iscoadele să-l păzească și să-i spună să se păzească!

— Nu-ți face griji pentru el, Așta! Toate vorbele pe care i le-ar spune iscoadele tale i s-au spus deja.

— I-a spus cineva să fie cu băgare de seamă?

— Da!

— Manitou fie lăudat! Acum pot să-mi văd de drum, dar stai! Numai o clipă!

Fata își îndreptă pașii spre ruinele unei case pentru a-și lua calul. Acolo încăleacă și se îndreptă spre noi, pentru a-i strânge încă o dată mâna Vulturului cel Tânăr.

— Rămâneți cu bine! Să ne vedem cu bine! spuse tânăra indiană. Unde ne vom întâlni? îl întreabă apoi pe Pitt.

Holbers nu știa ce să-i răspundă, dar, în cele din urmă, spuse șovăind:

— Îl însoțesc pe Vulturul cel Tânăr. Unde vom merge împreună? Asta încă nu știu.

Făta spuse râzând:

— Îl însoțești pe Vulturul cel Tânăr? Atunci sunt liniștită. Știu că vă voi revedea.

Indianca ne privi apoi pe noi, pe soția mea și pe mine, ne întinse mâna și spuse:

— Nu mi s-a spus cine sunteți, așa că nu-mi este îngăduit să întreb. Rămâneți cu bine!

Spunând acestea, fata își mână calul printre ruinele caselor și apoi dispăru în spatele unor tufișuri.

Holbers și Vulturul cel Tânăr au privit mult timp după ea, iar bătrânul Pitt merse puțin pe urmele ei, ca prins în mrejele unui vis.

Tânărul războinic rămase tăcut și apoi își întoarse calul dintr-o dată, cu o smucitură, ca și când i-ar fi fost greu să se desprindă de imaginea celei pe care tocmai o cunoscuse.

Noi, ceilalți, am descălecat, iar eu am căutat să deslușesc urmele celor ce trecuseră prin acele locuri. Între timp, Klara a pregătit toate cele trebuincioase pentru a face cafeaua.

Mi-am putut da seama după urme că lângă lac se aflaseră aproximativ patruzeci de persoane. Se trezise în mine spiritul omului care umblase mult prin Vestul Sălbatic. M-am încruntat fără să vreau, pentru că mi-am dat seama că în locul acela se aflaseră mai ales femei. Pe vremuri, ar fi fost de neconceput ca niște femei să umble singure prin Vestul Sălbatic și mi-am adus aminte cu durere în suflet că acele vremuri trecuseră.

Apoi mi-a revenit în minte întâlnirea pe care tocmai o avusesem. Indianca Așta aducea cu sine ceva care aparținea noilor vremuri, ea era pentru mine întruchiparea rasei roșii, a tinerilor care aparțineau acestei rase, tineri cu care bătrânii oameni ai Vestului Sălbatic nu se puteau împăca prea lesne. Pentru mine ea era însă și o imagine a lui Winnetou, care dăinuia în timp.

În cele din urmă, am lăsat deoparte toate aceste gânduri și mi-am zis că trebuia să trăiesc în prezent, în prezentul care avea să însemne atât de mult pentru mine.

Holbers s-a întors și ne-a spus că Așta o luase spre sud și că toate urmele duceau într-acolo.

Dacă Tatellah-Satah nu m-ar fi chemat stăruitor la Nugget Tsil, unde avea să-mi vorbească unul dintre cei cinci molizi aflați acolo, am fi pornit imediat pe urmele lui Așta, după ce am fi trecut pe la Amvonul Diavolului, cu atât mai mult cu cât ultima țintă a călătoriei noastre era Mount Winnetou, care se afla undeva la sud de locul în care eram. Așa, trebuia să ajungem mai întâi la Amvonul Diavolului și, de acolo, să pornim spre sud-est și să ocolim orașul Trinidad pe la sud. Mi se părea, dintr-o dată, că ne vom petrece timpul pe care îl aveam la dispoziție călătorind încolo și-ncoace, urmând să ajungem chiar până la limita teritoriilor care aparțineau indienilor.

— Nu-i așa că asta-i o minune? ne-a întrebat Holbers, așezându-se. Toate s-au petrecut ca atunci și ei știu că glonțul ăla nu-mi era hărăzit mie! Ei m-au căutat! M-au căutat până-n ziua de astăzi! Doamne, ce mă mai bucur! Pentru mine azi e sărbătoare!

— Hm, mormăi Dick, dacă-i sărbătoare, sau nu, asta nici nu mai contează, dar pot să spun că mie toată povestea asta mi se pare neobișnuită.

— Dar de ce? întreabă Pitt.

— Mai și întrebi! Eu n-am mai pomenit așa o potrivire! Să se întâmple lucrurile în același loc și în același fel! E chiar mai mult decât pot eu să cred!

Poate că bunul Dick Hammerdull gândea la fel ca mine și toate întâmplările care se repetau i se păreau ciudate și îl puneau pe gânduri. Dick fu contrazis de Vulturul cel Tânăr:

— Bătrânul vânător al Vestului greșeste, pentru că aici nu poate fi vorba de înșelătorie. Indianca este o Winnetah și nu va spune nicicând o minciună și nici măcar nu ar lua parte la vreun șiretlic.

— Dacă o fi Winnetou, sau Winnetah, asta nici nu mai contează, mormăi Dick, neîncrezător. Nu las pe nimeni să-mi umezească cu ciora vopsită și o să fiu cu ochii-n patru.

Nu numai pentru Holbers, dar și pentru mine întâlnirea cu tână și frumoasa indiană avea o însemnătate deosebită. Mă gândeam mai ales la cele două stele din perle. Aceste stele erau un semn de recunoaștere. Vulturul cel Tânăr nu spusese nimic despre aceste stele, iar eu mă mulțumisem să nu-l întreb nimic despre ele. Bănuiam despre ce era vorba. Existau diferențe între trib și clan, în înțelesul pe care aceste două cuvinte îl au atunci când este vorba despre rasa roșie.

Diferența dintre aceste două cuvinte este de mare importanță pentru toți aceia care au studiat diferențele existente între clanuri și triburi de-a lungul evoluției indienilor din America de Nord. Fie că cercetătorii nu au descoperit care sunt toate deosebirile care există între clanuri și triburi, fie că nu s-au ocupat îndeajuns de serios de acestea.

În dezvoltarea omenirii și deci și în evoluția fiecărei rase în parte, se întâlnesc două tendințe distincte: tendința de separare și tendința de unire, sau, altfel spus, tendința spre unitate și tendința spre pluralitate. Separarea duce la fărâmițarea raselor, și, astfel, o rasă este împărțită în popoare, popoarele sunt împărțite în oameni care trăiesc în sate și orașe, oamenii care trăiesc în sate și orașe se împart în familii și familiile se împart în oameni care se gândesc numai la avutul lor și își aduc aminte foarte rar că sunt o părticică din marea familie a lumii.

Unirea este un proces total opus celui pe care l-am descris mai sus înseamnă unirea tuturor printr-un singur gând măreț, care-i adună laolaltă pe toți oamenii într-un singur popor, într-o singură ființă.

Oamenii nu știu care dintre aceste două căi este aceea care le-ar putea aduce fericirea și, din această cauză, omenirea trebuie să găsească răspunsul, trecând uneori prin clipe grele.

Acest lucru se observă cel mai bine dacă avem în vedere rasa roșie, pentru că nici o altă rasă nu a trecut prin atâtea

încercări. Nicăieri, nici măcar în Orientul îndepărtat nu se poate întâlni o rasă atât de împărțită, atât de fărâmițată, ca aceea a pieilor roșii. Fiecare dintre triburile mai mari sau mai mici ale indienilor este mândru de sine însuși. Atât de mândru, încât este gata să se stingă, încât este gata să moară. Această separare în triburi ar fi atras după sine dispariția rasei roșii, dacă marii vraci indieni nu ar fi făcut tot ce le-a stat în putere pentru a împiedica acest lucru, pe două căi: religioasă și socială.

Din punct de vedere religios, ei porniseră de la existența Marelui Spirit, a Marelui și Bunului Manitou. Cercetările au demonstrat și vor mai demonstra că indianul adevărat a fost monoteist^[43]. Monoteismul a adus în sufletul indianului fericirea și liniștea, până în momentul în care s-a răspândit credința în tot felul de zeități și până când au apărut și s-au dezvoltat tot felul de graiuri și dialecte, fenomene care au dus la împărțirea rasei în triburi și seminții. Această evoluție a rasei era reprezentată foarte bine de apele cascadei Niagara. Această cascadă reflecta cel mai bine dezbinarea și, în cele din urmă, dispariția rasei.

Din punct de vedere social, s-a pornit de la formarea clanurilor, prin care s-a reușit unirea triburilor dezbinat. Desigur că nu trebuie să se pornească, în acest caz, de la înțelesul pe care cuvântul „clan” îl are în limba engleză sau în scoțiană. În ceea ce-i privea pe indieni, clanurile erau formate pornindu-se de la ideea de a fi drept, credincios, bun și cinstit. Cel ce dorea să aparțină la un anumit clan al indienilor trebuia să aibă tăria și voința de a face numai fapte bune, de a nu spune niciodată o minciună, de a nu fi niciodată necredincios sau nedrept. Toate acestea însemnau că omul putea să fie membru al unui clan, că vorba sau strângerea de mână aveau pentru el valoarea unui jurământ. Cel ce încălca principiile ce trebuiau respectate era exclus din clan și se spunea despre el că este lipsit de onoare. Pentru a exista o deosebire

⁴³ Persoană care recunoaște existența unei singure divinități. (N. tr.)

între clanuri, fiecare dintre acestea purta numele unui animal, a cărui imagine îi distingea pe membrii unui clan de cei ai altuia. Astfel, marea căpetenie a tribului seneka, Sa-ga-yewat-ha, la al cărui monument din Buffalo fusesem, făcea parte din clanul lupilor. Exista, de asemenea, un clan al vulturilor, al corbilor sau al broaștelor țestoase.

Într-un astfel de clan putea intra oricine, indiferent de tribul din care făcea parte. În clanuri erau acceptați bărbați sau femei care făceau parte din triburi adverse. Chiar și dușmanul de moarte era ocrotit și ajutat, dacă se supunea condițiilor pe care trebuia să le îndeplinească în cadrul clanului. De exemplu, chiar dacă între kiovași și navajo dăinuia o dușmănie neîmpăcată care nu putea fi potolită decât prin moarte și prin sânge, în cazul în care un kiovaș făcea parte din același clan al cărui membru era un navajo, dușmănia dintre cei doi războinici era uitată pentru totdeauna.

Oricine își poate imagina ce rol benefic aveau aceste clanuri. Din păcate, toate aceste clanuri au început să se destrame imediat ce în rândurile lor au fost primite fețele palide. Albii care au intrat în clanuri și-au urmărit numai interesele personale, fără a ține seama de rigorile cărora ar fi trebuit să se supună. Prin aceasta, clanurile au început să-și piardă bunul renume de care se bucuraseră și menirea pe care o avuseseră din punct de vedere social. Numai viitorul poate spune dacă aceste clanuri vor reînvia.

Întotdeauna clanurile au purtat denumiri de animale și niciodată numele unui om. Eu, cel puțin, nu auzisem niciodată de un astfel de clan care să poarte numele unei anumite persoane. Era pentru prima dată când aflam de existența unui astfel de clan, care purta numele lui Winnetou!

Nu era nici o îndoială că era vorba despre un clan. Semnul de recunoaștere era steaua în douăsprezece colțuri, pe care o purtau Vulturul cel Tânăr și Așta. Cine a pus bazele acestui clan și când? Acest lucru se întâmplase, desigur, în urmă cu cel puțin patru ani. De atunci erau hainele pe care le purta Vulturul cel Tânăr. El fusese primul membru al acestui clan.

Această onoare îi fusese făcută de către Tatellah-Satah. El era, prin urmare, fondatorul acestui clan al lui Winnetou. Bărbații care făceau parte din acest clan erau numiți Winnetou, iar femeile membre ale acestuia erau numite Winnetah. Ce țeluri înalte aveau membrii acestui clan? Ce obligații? Nu l-am întrebat nimic pe Vulturul cel Tânăr, pentru că speram să aflu curând răspunsurile la întrebările pe care mi le puneam. Că membrii acestui clan doreau pacea, se putea presupune și din faptul că Așta și Vulturul cel Tânăr făceau parte din două triburi diferite, între care domnea o ură de moarte.

Capitolul V

Taina Amvonului Diavolului

În timp ce ne beam cafeaua, Pitt Holbers ne-a spus că în seara aceea vom ajunge la Devil's Pulpit și ne-a rugat să-i lăsăm un răgaz de o oră, timp în care voia să revadă împrejurimile lacului Kanubi. Nu aveam nimic împotriva dorinței lui, numai că Pitt a revenit în mai puțin de o oră în locul unde poposisem.

— Eu aș zice să pornim, dacă nu vă e cu supărare! Dacă mai stau prin locurile astea, în sufletul meu se va strânge mai multă amărăciune decât bucurie și asta nu-mi trebuie la bătrânețile mele!

Omul avea dreptate. Lacul Kanubi era frumos ca și lacul cu același nume din Massachusetts, numai că, pentru noi, apele lui nu erau prilej de bucurie, ci de tristețe. Am preferat să păstrăm acest lac în amintire, ca pe un loc în care am făcut un scurt popas, pentru a pleca apoi mai departe.

Am pornit călare prin valea lui Rio Grande^[44] și am urmat apoi un fir de apă limpede precum cristalul, care avea să ne călăuzească spre ținta noastră.

O dată cu venirea nopții am ajuns în apropierea Amvonului Diavolului și, pentru că se întunecase, am propus să nu ne apropiem de locul care purta acest nume straniu și înfri-

⁴⁴ Autorul se referă la fluviul Rio Grande del Norte (2 870 km), care se află în America de Nord, izvorăște din Munții Stâncoși (Statul Colorado) și se varsă în Golful Mexic (N. tr.)

coșător, pentru că fuseserăm preveniți că acolo s-ar fi putut să ne pândească primejdia. Ar fi fost, așadar, mai bine să facem un popas, mai ales că, din cauza întunericii, nu ne puteam da seama unde se află eventualii dușmani.

— Well, spuse Hammerdull, care avea chef de vorbă, în timp ce Pitt se cufundă în mușenia-i obișnuită, am să vă duc într-o ascunzătoare pe care nici un războinic roșu n-o s-o găsească, chiar dacă are ochi ageri. Eu am găsit ascunzătoarea asta printr-o întâmplare și cred că, în afară de mine și de Pitt, nu mai știe nimeni de existența ei.

— Cred că exagerezi, spuse Pitt.

— Ba nu exagerez deloc! răspunse Dick și continuă, crezând că se cuvine să ne dea unele explicații. Mai facem câțiva pași, ajungem la un râuleț care pare că își are izvorul într-un iaz liniștit și ascuns. Iazul nu-i mare și e înconjurat de stânci înalte. Stâncile astea n-au nici cea mai mică crăpătură, cel puțin așa i se pare cuiva care nu cunoaște locurile, dar trebuie numai să treci de partea cealaltă a iazului ca să vezi că în stâncă e o gaură, prin care, dacă pătrunzi, ajungi la adevăratul izvor al râulețului, pentru că trebuie să știți că acest râu mic nu pornește din iaz, ci chiar din inima stâncilor, adică din locul în care ne vom petrece noaptea.

— Crăpătura din stâncă e destul de largă pentru a putea trece prin ea cu tot cu bagaje? am întrebat eu.

— Da, numai că trebuie să punem bețele de cort pe lung și nu pe lat.

— Cât de adâncă e apa?

— Apa are o adâncime de mai puțin de-un metru.

— Adică, vrei să spui că atât era de adâncă apa când ai fost dumneata ultima oară aici.

— Hm! Credeți cumva că apa a devenit mai adâncă între timp? Așa ceva n-am mai auzit în toată viața mea. Apele stătătoare obișnuiesc să sece, nu să devină mai adânci. Dar, ia stai! Ne aflăm chiar lângă râuleț. O să pornim de-a lungul lui și o să ajungem între stânci. Hai, ajută-mă, Pitt Holbers, vulpoi bătrân!

I-am ajutat pe cei doi să așeze altfel bețele de cort și apoi l-am lăsat pe Dick să o ia înainte.

Mai aveam destulă lumină ca să putem vedea încotro călărim. Am ajuns, în cele din urmă, la iazul care era cufundat în întuneric ca o taină de nepătruns. Am trecut de partea cealaltă a acestuia și am ajuns, într-adevăr, la o gaură săpată în stâncă. Această gaură era acoperită de verdeață. Ne-am continuat drumul, urmând cursul micului râu și am ajuns în locul în care acesta își avea izvorul. Aici se vedea o altă gaură în piatră, mare și rotundă. Eram înconjurați de stânci foarte înalte.

— Ei, ăsta-i locul! spuse Dick. N-avem decât să rămânem aici și-o sută de ani, că tot n-o să ne dea nimeni de urmă!

— Locul ăsta-i umed? am întrebat eu.

— Dacă-i umed, sau nu, asta nici nu mai contează. În afară de asta, suntem în plină vară, și, până trece vara, mai sunt câteva săptămâni bune. Oricum, pe timpul verii nu pică strop de ploaie!

— Pereții ăștia de stâncă pot fi escaladați?

— Nu știu. N-am încercat niciodată, fiindcă niciodată nu m-a îmboldit inima să mă cațăr pe stânci.

— Și de sus poate să ne vadă cineva?

— Ca să ne vadă, ar trebui să se cațere mai întâi pe stânci, pornind de-aici.

— M-am liniștit. Haideți să facem mai întâi focul și apoi să punem cortul.

Zis și făcut! Într-o jumătate de oră, focul era aprins și cortul era gata. Nu am legat caii și asinii, pentru ca aceștia să se poată mișca în voie. Mai întâi, patrupedele au băut apă și apoi s-au tăvălit prin mușchi, semn că erau sănătoase. Animalele aveau cu ce să se hrănească, pentru că în locul acela se găsea verdeață din belșug. Puteam să rămânem acolo mai multe zile, fără a ne face griji că asinii și caii n-aveau ce mânca. Patrupedele aveau însă mai mult nevoie de odihnă decât de hrană, pentru că drumul de la lacul Kanubi până la ascunzătoarea dintre stânci fusese lung și istovitor. Și noi eram

obosiți. Am mâncat repede și ne-am culcat. De data asta am adormit imediat și nu ne-am mai frământat, așa cum făcusem cu o noapte înainte. Trebuie să recunosc cu rușine că am dormit buștean și că m-am lăsat în voia somnului, până când m-a trezit Dick Hammerdull, spunându-mi:

— Doamna Burton s-a sculat deja și... auziți? Macină cafeaua în cort ca să nu vă trezească.

— Așa că m-ai trezit ca nu cumva să-mi pierd bunul renume?

— Renumе, sau nu, asta nici nu mai contează, dar cum o să doarmă Old Shatterhand, după ce soția lui s-a trezit? Asta nu prea merge!

Acum am început să admir în voie locul în care ne aflam. Totul era foarte frumos și nu se vedea pe nicăieri vreo urmă care să fi trădat trecerea omului prin locurile acelea. Printre stânci se ridica copaci foarte înalți și foarte bătrâni, vârsta lor fiind de câteva sute de ani. Acești copaci dădeau posibilitatea escaladării stâncilor și erau un ajutor pentru cel ce s-ar fi încumetat s-o facă.

Vulturul cel Tânăr mâncase în grabă și încerca acum să ajungă pe creasta stâncilor. Tânărului războinic i-a fost foarte ușor să ajungă în vârf și, după ce a privit în jur, a strigat:

— Uff! Uff! Ochii mei văd o minune!

— Mai încet! am strigat eu. Se poate să mai fie și alți oameni pe-aici!

— Aici unde mă aflu eu nu mai este nimeni, a răspuns războinicul. În jurul meu nu e decât aer!

— Ai ajuns atât de sus? Ce se vede de acolo?

— Devil's Pulpit!

— Amvonul Diavolului? Adevărat?

— Da.

— Nu se poate, spuse Dick Hammerdull.

— De ce nu se poate? l-am întrebat eu.

— Fiindcă știu prea bine că nu se poate. Drumul spre Amvonul Diavolului e spre stânga, noi am apucat-o spre dreapta. În afară de asta, Amvonul Diavolului e împrejmuț din toate părțile de stânci, pe care nimeni nu s-ar putea cățăra

pentru a ajunge-n vârf. Cum poate să vadă indianul Amvonul Diavolului?

— Poate că drumul spre Devil's Pulpit este întortocheat și poate că te-ai înșelat.

— Dacă-i întortocheat, sau nu, asta nici nu mai contează, dar nici un om, nici un animal și nici un drum nu poate să fie atât de întortocheat, încât să mă înșele.

L-am întrebat încă o dată pe tânărul războinic dacă e sigur că ceea ce vede este Amvonul Diavolului și pentru că mi-a răspuns că n-are nici o îndoială, am prins să o iau pe urmele lui, pentru a ajunge pe creastă. La puțin timp după aceea, exemplul meu fu urmat de Klara, însă cei doi vânători au preferat să rămână în ascunzătoare.

— Niciodată n-am fost vreo capră neagră, a spus Dick, iar acum, la bătrânețe, e prea târziu să mă mai schimb. Drumul drept, un cal bun și o șa bună, astea-s lucrurile care-mi plac. Urcați cât de sus vreți, eu rămân aici!

Când am ajuns sus, în fața ochilor noștri s-a așternut o imagine de vis.

Rog cititorii să-și închipuie un acoperiș neted, care este alcătuit din blocuri mari de piatră și care este înțesat cu tufișuri dese, astfel că cel ce ajungea sus nu putea fi văzut de jos. Dacă cel ce era sus, pe acest așa-numit acoperiș, se apropia de marginea acestuia, putea vedea că stâncile pe care se sprijinea „acoperișul” erau aproape verticale.

Pe un astfel de „acoperiș” neted ne aflam noi acum, iar la picioarele noastre se întindea căldarea largă a unei văi.

Foto 5 Vulturul cel Tânăr mâncase în grabă și acum încerca să ajungă pe creasta stâncilor.

Mi-am imaginat mereu că Amvonul Diavolului era o stâncă singuratică și acum vedeam că valea pe care o aveam în fața ochilor avea forma unei elipse, adică era ovală. Această elipsă avea două „focare”, cum s-ar spune în termeni geometrici, iar aceste „focare” erau două stânci care se înălțau singuratice, pornind parcă din inima văii.

Această vale avea forma unui ou și era atât de simetrică, încât am crezut mai întâi că nu natura, ci mâna omului îl turnase apoi în forme perfecte. Dacă așa s-au întâmplat lucrurile, înseamnă că totul s-a petrecut cu foarte multă vreme

în urmă, pentru că rocile își mai pierduseră din perfecțiune. Pe alocuri se vedeau crăpături, adâncituri, colțuri, spărturi. La toate aceste deformări contribuiseră și copacii, tufișurile, plantele de tot felul, iarba și mușchiul.

Fundul văii era acoperit de verdeață. Gândindu-mă la acest covor verde mi-am dat seama de un lucru ciudat: această vale era toată numai stânci, adică numai rocă stearpă, și, totuși, pe fundul văii crescuseră copaci înalți. Acești copaci nu mai aveau însă coroane. Coroanele se uscaseră cu totul, în decursul timpului. Era, deci, posibil ca pământul pe care se dezvoltaseră acești copaci să fi fost adus de mâna omului. Mai târziu, când aveam să cobor în aceasta vale, aveam să-mi dau seama că pe fundul văii exista, într-adevăr, un strat subțire de pământ, acoperit de plăci din piatră. Copacii și tufișurile se hrăneau din acest strat subțire de pământ. Pe fundul văii nu existau însă nici un fel de flori, pentru că acestea aveau rădăcini prea firave pentru a putea supraviețui și pentru a se putea dezvolta. Așa se explica și faptul că cei mai mulți copaci nu mai aveau coroane.

Prima întrebare pe care mi-am pus-o nu numai eu, ci și-ar fi pus-o orice persoană care ar fi examinat atent această vale, era, de ce fusese acoperit stratul de pământ cu plăci din piatră?

Altă ciudățenie a acestei văi era aceea că aproximativ o treime din vegetația ei nu era atinsă de mâna omului. Nu același lucru se putea spune însă de restul de două treimi, ba mai mult, se pare că omul intervenise destul de des aici. Mai era apoi ceva neobișnuit: aveam impresia că era chiar interzis să te apropii de acea mică parte de vegetație deasă de care omul nu se atinsese niciodată. Cele două suprafețe, adică cele două feluri de vegetație păreau a fi delimitate strict.

O a doua întrebare care mă frământa era, de ce această delimitare strictă a vegetației?

Așa cum am mai spus, două stânci se înălțau singuratice, pornind parcă din inima văii, aceste două stânci reprezentau pentru mine un mare semn de întrebare. Se pare că, demult,

omul voise să umple cu apă întreaga vale. Astfel s-ar fi format un lac, din care ar fi ieșit cele două stânci care ar fi arătat ca niște insule. De-a lungul secolelor, probabil că apa s-a scurs încet, încet, iar oglinda de apă a fost din ce în ce mai joasă și, în cele din urmă, apele au lăsat în urma lor numai pământul gol.

Toate aceste presupuneri mă făceau să cred că oamenii fuseseră prezenți în această vale. Credeam, de asemenea, că indienii din vechime făcuseră mult mai multe decât erau în stare să facă indienii de acum.

Mai era ceva care îmi dădea de gândit și anume cele două insule. Le-am numit insule, pentru a păstra termenul pe care l-am folosit și până acum. Ele erau așezate simetric în perimetrul văii. Aceasta mă ducea cu gândul la faptul că omul a jucat un rol deosebit de important în ceea ce privește această vale. Cele două insule erau așezate astfel în urma unor calcule. Pe de altă parte, toate acestea păreau a fi imposibile, pentru că nu înțelegeam ce scop ar fi avut. Mă gândeam la toate acele calcule astronomice pe care le făcuseră vechii egipteni, ele fiindu-le de folos la construirea piramidelor, mă gândeam, de asemenea, la calculele pe care le-au făcut anticii pentru a putea înălța toate monumentele din vechime. Eu nu sunt nici arhitect, nici constructor și nici om de știință și de aceea nu mă puteam aventura în presupuneri și cercetări în legătură cu monumentele antichității.

Șirul gândurilor mi-a fost întrerupt de Dik Hammerdull, care m-a întrebat care-i treaba pe la noi pe sus.

Când i-am spus că presupuneam că-n fața noastră se arată valea Amvonului Diavolului, omulețul s-a ridicat în picioare și a început, încet-încet, să se cațere pe stâncă. A trecut destulă vreme, până când Dick a ajuns în locul în care ne aflam noi.

— Așa! Iată-mă! Am ajuns, spuse el, vreau să știu și eu ce prostie...

Omul s-a întrerupt și a rămas cu gura căscată.

— Despre ce prostie vorbești? l-am întrebat eu.

— Prostia care, care... pe toți dracii! Ce-mi văd ochii?

— Ce zici? E Amvonul Diavolului, sau nu?

— El e! Vai, Dick Hammerdull, ai minte cât o oaie! Și să ți se întâmple asta tocmai acum, la bătrânețe! Așa ceva i se poate întâmpla oricând unui greenhorn dar nu unui om îmbătrânit în Vest, așa cum sunt eu. Dacă află cineva ce mi s-a întâmplat, sunt pierdut pe veci, ce zici, Pitt Hol... ?

Dick și-a întrerupt vorba, pentru că și-a dat seama că cel căruia i se adresa nu era lângă el. Eu înțelegeam foarte bine de ce se lua singur în râs. Era vorba aici de experiența pe care o avea și de anii îndelungați pe care îi petrecuse în Vestul Sălbatic, era vorba despre renumele lui. Din fericire, nu era nimeni prin apropiere care să fi spus în gura mare ce pățise bătrânul Dick Hammerdull, iar eu l-am asigurat, de mai multe ori, că nu voi spune niciodată, nimănui, nimic despre toate cele întâmplate și omul s-a mai liniștit întrucâtva.

Pentru Dick nu mai era nici o îndoială: în fața noastră se găsea Amvonul Diavolului. Pe mine, însă, faptul că bătrânul Dick se înșelase mă neliniștea și de aceea m-am adresat Vulturului cel Tânăr, care preferase să păstreze tăcerea de când ajunseseam sus:

— Vulturul cel Tânăr ne-a călăuzit bine, l-am lăudat eu. Vreau să știu care dintre locurile pe care le vedem acum este denumit Amvonul Diavolului?

— Stânca aceea.

Spunând aceasta, indianul arată spre partea vestică a văii, în care se găsea stânca mai puțin înaltă.

— Și stânca ce se află chiar aici, în fața noastră?

— Asta este Stânca Tăcerii. Trebuie să știi că oamenii roșii numesc Amvonul Diavolului „Manitou-ottowung”^[45]. Aici Marele Spirit ascultă ce spune diavolul și-l blestemă.

Tot ce mi-a spus războinicul m-a făcut să fiu mai atent și i-am spus:

— Ceea ce văd ochii mei îmi dă mult de gândit. Iată, în partea dinspre răsărit a văii totul este lăsat să crească în voie,

⁴⁵ Urechea lui Manitou. (N. tr.)

iar în partea dinspre apus copacii sunt rari și mi se pare că unii dintre ei au fost doborâți pentru a fi puși pe foc.

— Da, asta se întâmplă atunci când oamenii roșii se adună la sfat.

— La sfat? Bine, dar aici nu se vânează?

— Nu. Locul ăsta este sfânt pentru omul roșu. Aici războinicii nu se adună decât atunci când trebuie să țină sfat de seamă, atunci când la sfat se întâlnesc căpeteniile mai multor triburi. Aici nu se spun niciodată vorbe-n vânt.

— Cum? Chiar așa?

— Da, mă asigură tânărul războinic. Eu știu asta bine. Mereu când aici se adună la sfat războinicii roșii, oricât de mulți ar fi ei, nici unul nu îndrăznește să calce în partea de răsărit a văii sau să se apropie de Stânca Tăcerii. Se spune că acolo sălășluiește Spiritul cel Rău, diavolul. De aceea, partea dinspre apus a văii se numește Amvonul Diavolului.

— Despre Amvonul Diavolului se spun tot felul de lucruri, tot felul de povești de demult. Crezi cele ce se spun despre locul acesta?

— Cred în sâmburele de adevăr al poveștilor.

— Știi care este acest sâmbure de adevăr?

— Nu, dar trag nădejde să aflu asta de la Tatellah-Satah. El este acela care mi-a spus toate câte le știu despre valea asta.

— Și el a vorbit despre amvon și despre ureche, ca și cum ar fi vorba de unul și același lucru? Gândește-te că amvonul este un loc de unde vorbești pentru a te face auzit, iar urechea este aceea care te ajută să auzi. Nu crezi că există o oarecare deosebire între aceste două lucruri?

— Nu, mi-a răspuns cu hotărâre Vulturul cel Tânăr. Eu nu m-am gândit la toate aceste lucruri, așa cum s-a gândit domnul Burton. Eu respect tradiția, așa cum o respecta și tatăl meu, fără a mă gândi dacă e drept sau adevărat tot ce se spune.

— Vulturul cel Tânăr nu va pune piciorul în acest loc sfânt?

— Domnul Burton vrea să se ducă acolo?

— Da, eu mă voi duce.

— Atunci îl voi însoți pe domnul Burton. Am trăit patru ani printre fețele palide și am învățat să deosebesc înțelesul unui lucru de lucrul în sine. Pentru mine este important înțelesul. Înfățișarea lucrurilor nu este importantă pentru mine, dar sunt atent la ea și nu caut s-o schimb decât atunci când cred că aduce cu sine răul.

Mi-am dat seama că acest tânăr războinic vorbea aproape ca un alb cultivat și, din cauza aceasta, am început să-l respect din ce în ce mai mult. Dick Hammerdull, care tăcuse până atunci, întreabă dintr-o dată:

— M-am înșelat eu, sau ați spus că vreți să coborâți în vale?

— Sigur că vrem să coborâm în vale. Doar trebuia să ajungem la Amvonul Diavolului! am răspuns eu.

— Și când vreți să coborâți?

— Acum, imediat!

— Să înșeuez caii!

— Nu trebuie, mergem pe jos.

— Oho! Credeți dumneavoastră că Dick Hammerdull își tocește pingecele, atunci când are un cal sau un asin?

— Nu cred așa ceva, dar nici n-a spus nimeni că o să mergi pe jos, pentru că vei rămâne aici, împreună cu Pitt.

— Să rămân aici, împreună cu Pitt? a întrebat Dick, uimit.

— Da.

— Oare nu merităm să venim și noi cu dumneavoastră?

— Nu spune prostii! Îmi sunteți de mai mult folos aici sus, decât jos, în vale. Știm că vor veni niște dușmani de-ai noștri, dar nu știm când vor veni. Ei pot sosi în orice clipă, poate chiar atunci când ne aflăm în vale și nu-i vedem venind. În afară de asta, nu vreau să plecăm călare, pentru că urmele făcute de cal sunt mai ușor de văzut decât urmele lăsate de om și apoi, dacă plecăm călare, cel ce ne pândește ne poate vedea mai lesne.

— Ah! Am ghicit, m-a întrerupt Dick.

— Ce-ai ghicit?

— Vom sta de strajă aici, sus și vom fi atenți la tot ce se întâmplă, nu-i așa?

— Chiar așa!

— Atunci se schimbă treaba! Spuneți-mi ce ar trebui să facem.

— Nimic mai simplu. Știm de unde vor veni războinicii utah și sioușii. Sioușii vor veni dinspre nord, iar războinicii utah, dinspre apus, dar ei nu pot ajunge aici din direcția din care-am venit noi, ci tocmai din partea opusă. Această parte va fi chiar sub ochii voștri și îi veți vedea pe războinicii roșii cu mult înainte ca ei să fi ajuns aici. Dacă îi vedeți că vin, ne dați de știre.

— Cum?

— Veți fluiera o dată lung și ascuțit. Să mergem.

La îndemnul meu, Vulturul cel Tânăr m-a urmat. Am coborât împreună și am ajuns în locul în care ne așezasem tabăra. Aici i-am spus lui Holbers ce aveam de gând și mi-am luat carabina Henry.

— Vrei să tragi cu pușca? m-a întrebat Klara.

— Poate se ivește prilejul să vânez ceva. Și Vulturul cel Tânăr își va lua pușca.

Soția mea i-a făcut indianului un semn cu mâna. Știam ce voia să însemne gestul ei. Eram uluit de felul în care tânărul războinic privea arma pe care o luasem în mână.

— Uff! exclamă el. Asta-i pușca aceea vestită! Am voie s-o privesc și eu?

— Ia-o!

Vulturul cel Tânăr luă carabina, fără a îndrăzni însă s-o cerceteze mai îndeaproape.

Această carabină, cu care trăsesem pe vremea când Winnetou mai era în viață, i se părea apașului un obiect sfânt.

— O pușcă cum nu-i alta! exclamă războinicul, înapoindu-mi arma.

— Nu-i singura pușcă de felul ăsta. Unii au râs de mine când le-am spus că pot trage cu ea douăzeci și cinci de focuri. Au existat chiar oameni cu multă minte care, din cauza aces-tei puști, au crezut că sunt un mincinos, cu toate că nu se pri-

cepeau câtuși de puțin la armele de foc. Trebuie să-ți spun că există puști chiar mai bune decât asta. În Italia, maiorul Cei-Rigotti a inventat o pușcă cu douăzeci și cinci de focuri, care este folosită în armata italiană, iar ministrului englez de război, un inventator scoțian i-a oferit o pușcă cu douăzeci și opt de focuri, cu care se poate trage la o distanță de 3 100 de metri. Trebuie să mai știi că pușca asta este la fel de valoroasă ca și pușca cu ținte de argint care a fost a lui Winnetou.

— Pușca cu ținte de argint? a întrebat indianul. O mai aveți?

— Desigur.

— Puteți să-mi spuneți câte ceva despre această pușcă?

— Mai târziu. Acum trebuie să ne folosim de fiecare clipă pentru a cerceta Amvonul Diavolului. Când vor fi venit dușmanii noștri, nu vom mai avea timp s-o facem. Să nu mai pierdem timpul!

Am fost întrerupt de un hohot de râs și mi-am dat seama că Pitt Holbers era cel care râdea. Omul s-a apropiat de noi și ne-a spus:

— Aha! Noi trebuie să rămânem aici, dar dumneavoastră trebuie să plecați călare! În afară de asta o să aveți nevoie mare, mare de mine!

Gândindu-mă la cele ce-mi spusese Pitt, mi-am dat seama că avea dreptate.

— O să plecăm călare? a întrebat Klara. O să plecăm călare și o să avem nevoie de ajutorul dumneavoastră? Nu vă supărați, dar cred că vom merge pe jos.

— O să plecați călare! Trebuie să-mi dați și mie ascultare, măcar o dată, chiar dacă vreți sau nu, sau poate doriți ca domnul Burton să-și ude picioarele și să răcească sau să pățească Dumnezeu mai știe ce. Ca să nu mai vorbim că o să-l apuce și strănutul!

Holbers avea dreptate. Sigur că un bărbat obișnuit cu rigorile Vestului Sălbatic nu o să se întrebe neîncetat dacă se udă, sau nu, dar o să facă tot ce-i stă-n putere pentru a se feri de umezeală. Pentru a ajunge acolo unde voiam, trebuia să

trecem prin iaz, adică prin apă. Am luat-o de-a lungul pâraiașului, până când am ajuns în locul prin care trecusem cu o zi înainte. Pe măsură ce înaintam spre Amvonul Diavolului, apa devenea din ce în ce mai adâncă. Drumul nostru era întortocheat și ne-am dat seama că nu aveam cum să ajungem de-a dreptul la Amvonul Diavolului. Trebuia să facem un ocol. Din cauza acestui ocol semicircular, Dick Hammerdull se înșelase atunci când spusese că era imposibil ca stânca văzută de Vulturul cel Tânăr să fie Amvonul Diavolului.

Pe măsură ce coboram, părea că stânca fusese tăiată cu un ferăstrău uriaș. Se vedea și gaura aproape verticală prin care apa se scursese, croindu-și drum printre roci. Toate acestea dovedeau că la formarea acestui peisaj contribuiseră, în egală măsură, natura și omul. Se vedea, de asemenea, că aici existase cândva un lac, ce secase în timp, pe măsură ce apa se scursese. În această vale mai exista apă, deoarece un râu trecea prin căldarea ei, dar acest râu nu a putut străpunge plăcile din piatră, pentru a se putea scurge în pământ. Râul își formase însă o matcă alcătuită din pietriș. Urmând cursul lui, am ajuns în partea văii în care vegetația era abundentă. Nu ne-am oprit însă aici, pentru că era de așteptat ca indienii să se adune tocmai în partea opusă, adică pe latura dinspre apus, acolo unde vegetația era rară.

Ajunși aici, am observat că plăcile din piatră se vedeau pe alocuri foarte bine, pentru că pământul fusese dat deoparte. Copacii care crescuseră în această parte a văii nu erau înalți, iar tufișurile erau rare. Se vedea că lemnul copacilor fusese folosit destul de des pentru a se face focul. Locurile lipsite de vegetație erau atât de numeroase, încât eram îndreptățit să cred că în această parte a văii era destul loc pentru sute de oameni care s-ar fi adunat la sfat. „Insula” din această parte a văii era mai înaltă decât cel mai înalt copac aflat prin preajmă, fără a fi însă neobișnuit de mare, fiindcă trebuie să spun că nici copacii nu erau deosebit de falnici. Această așa-numită insulă nu era acoperită de vegetație, ci era alcătuită numai din stânci golașe. În mijloc se afla un bloc de piatră care semăna cu un fotoliu. În jurul acestui fotoliu din piatră se

aflau o serie de alte pietre care puteau fi asemuite cu niște scaune. Acesta era, așadar, locul în care se adunau marile căpetenii pentru a ține sfat și pentru a le spune apoi oamenilor care se aflau la baza acestei „insule” ce hotărâri luaseră.

Am urcat, fără a descoperi nimic demn de atenție. O dată ce am ajuns sus, mi-am îndreptat privirea spre „insula” aflată în partea de răsărit a văii, „insulă” care era mai mare decât aceea pe care ne aflam și care era acoperită de vegetație deasă.

M-am gândit mult la aceste două „insule”, la aceste două „focare”, dintre care unul era numit Amvonul Diavolului sau „Urechea lui Manitou”, iar celălalt, Stânca Tăcerii. Mi-am pus întrebarea dacă această vale nu avea cumva anumite calități acustice deosebite. Știam că în antichitate se construiau amfiteatre care aveau anumite forme geometrice și că în aceste amfiteatre se auzea foarte clar, dintr-un anume punct, ceea ce se spunea foarte încet într-un alt punct al acestora. Nu am vorbit nimănui despre ceea ce gândeam.

Am coborât cu toții și, când am ajuns jos, ne-am înălțat privirile pentru a-l putea zări de Dick Hammerdull. Acesta nu era nicăieri, dar eram convins că se ascunsese foarte bine și că ne privea din ascunzișul lui.

Ne-am îndreptat apoi spre cealaltă „insulă” aflată în acea vale, care, așa cum am mai spus, era acoperită de vegetație deasă. Ne-am domolit pașii, pentru că am descoperit niște urme. Erau însă niște urme care nu ne îngrijorau, ci care ne-au stârnit mai degrabă bucuria, pentru că ele îmi aduceau aminte de copiii care umblau prin pădure pentru a găsi fragi și mure. Imediat ce am ocolit cu grijă cea de-a doua „insulă”, am întrebat-o pe soția mea:

— Suflăte, ți-e poftă de o labă de urs sau de o bucată de mușchi de urs?

— Dumnezeule! a exclamat ea speriată. Sunt urși pe-aici?

— Da.

— Urși grizzly?

— Nu. Nu te gândi la urși grizzly. Este vorba, mai curând, de un urs negru care șchiopătă. Probabil are ceva la o labă,

laba stângă din spate. Cred că a fost rănit cândva și s-a obișnuit cu infirmitatea lui. Bănuiesc că animalul este erbivor și mă îndoiesc de faptul că s-ar da în vânt după carne de om. E pe „insula” asta.

— Acolo, sus? a întrebat soția mea. Apoi, după ce privi în sus, Klara exclamă:

— Da, ai dreptate. Îl văd! Tocmai se uită la noi! Uite-l! Uite-l!

În timp ce soția mea rostea aceste cuvinte, Vulturul cel Tânăr a dus pușca la ochi, dar ea i-a spus:

— Nu trage, nu trage! E atât de drăguț! E atât de scump!

Dorința ei a venit prea târziu. S-a auzit o împușcătură. Glonțul a intrat în ochiul animalului și i s-a oprit în creier. Văzându-ne, ursul a vrut să se ridice în două labe. Când l-a lovit glonțul, a căzut și a alunecat pe stâncă, oprindu-se la picioarele noastre.

— Ce păcat! a exclamat Klara. Putea să mai trăiască!

— De ce, ca să se chinuie? Ia privește, i-am spus eu, examinând ursul. Nu era rănit. Avea laba ruptă și, pentru că nu s-a bucurat de îngrijirile nici unui medic, trebuia s-o târască după el. Moartea a fost pentru el o ușurare.

— Bine, dar pentru asta nu trebuia împușcat! a spus consoarta mea, cu încăpățănare.

O cunoșteam pe soția mea îndeajuns de bine pentru a ști că nici un argument nu o putea abate de la părerea ei, așa că am încercat să fac o glumă, spunându-i:

— Carnea de pe oasele rupte are un gust mai bun decât carnea de pe oasele întregi!

— Ești lipsit de milă! strigă soția mea, furioasă. Ce-o să se întâmple acum cu ursul? Cine o să-l ducă sus, în tabăra noastră?

— Asta va fi treaba celor doi vânători care ne însoțesc. Animalul are peste patru ani și cântărește câteva sute de kilograme, dar avem cai și putem să-l cărăm. Trebuie să facem tot ce ne stă în putință pentru ca nimeni să nu-și dea seama că am trecut pe-aici, asta mai ales din cauza indienilor pe ca-

re-i așteptăm să sosească. Mai întâi trebuie să-i luăm blana lui moș Martin!

Am jupuit ursul foarte repede, ajutat de Vulturul cel Tânăr, care a dovedit că se pricepe foarte bine la o asemenea treabă. După ce am învelit ursul în propria-i blană, ne-am continuat cercetările. Pentru a ajunge sus, pe cea de-a doua „insulă”, am urcat niște trepte. De ambele părți ale acestor trepte erau dispuse plăci din piatră. Aceste plăci fuseseră puse aici după ce lacul secase. Pe prima dintre acestea fusese sculptat conturul „insulei”. Pe o altă placă se vedea silueta unui bărbat care urca treptele. Pe a treia se putea observa un monstru înspăimântător care îl înghițea pe curajosul ce îndrăznise să urce treptele. Toate aceste sculpturi erau un avertisment adresat celui care ar fi îndrăznit să meargă pe Stânca Tăcerii. Ce rost avea acest avertisment? Probabil că pe această stâncă se petreceau lucruri pe care nu trebuia să le afle nimeni. Ne-am continuat drumul. Când am ajuns sus, am văzut o căsuță din piatră, care era înconjurată de verdeață din toate părțile. Căsuța semăna foarte mult cu o gheretă în care se stă de pază. Lângă această căsuță se afla bârlogul ursului. Nu era de mirare faptul că animalul nu putuse intra în micuța clădire, pentru că nu avusese cum să deschidă ușa. Noi, în schimb, am deschis-o și am văzut că micul adăpost din piatră era gol.

Mi-am dat seama că în acesta căsuță nu puteau intra mai mult de patru oameni. Pentru cine fusese construit acest adăpost? Poate pentru cineva care trebuia să vadă și să audă tot ce se întâmpla? Cel ce se ascundea în această căsuță nu putea fi observat de nimeni, dar putea să observe ce se întâmpla pe cealaltă „insulă”, unde nu exista un astfel de adăpost și nici verdeață care să-i fi ferit pe cei de acolo de privirile curioase ale vreunei iscoade.

Asta era tot ce puteam vedea aici și îmi spuneam că, dacă Amvonul Diavolului avea vreo taină, aceasta își avea izvorul în vreo ciudățenie a naturii. De aceea i-am rugat pe Vulturul cel Tânăr și pe soția mea să se înapoieze la Amvonul Diavo-

lului și să se așeze pe „scaunele” pe care le ocupau de obicei căpeteniile adunate la sfat.

— De ce? a întrebat soția mea.

— Vreau să fac cuiva o surpriză.

— O surpriză?

— Da, vreau să fac cuiva o surpriză! Crede-mă! Dacă ți-aș explica acum totul, nu ar mai fi vorba de-o surpriză, nu crezi?

— Ba da.

— Atunci du-te, te rog. Nu avem timp de pierdut. Plecând, Klara mi-a spus, clătînând din cap a nemulțumire:

— De la o vreme încoace, ești plin de mistere!

Soția mea a plecat împreună cu apașul. I-am văzut îndepărtându-se și discutând. Au ajuns în cele din urmă la Amvonul Diavolului și au început să urce.

Trebuie să mărturisesc că eram nerăbdător să văd ce se va întâmpla. Deodată, am auzit foarte clar vocea soției mele, dar nu din direcția în care tocmai priveam, ci de undeva, din spatele meu:

— N-o să-și găsească liniștea! O să facă tot ce este posibil pentru a desluși taina „Urechii”, adică, mă rog, a „Amvonului”! îl cunosc eu prea bine!

Au ajuns în vârful „insulei” și mi-am dat seama că auzisem cuvintele Klarei, numai din clipa în care ea se afla la o anumită înălțime. I-am văzut pe amândoi stând în picioare. Nu le puteam distinge trăsăturile fețelor și nici nu-mi puteam da seama ce gesturi făceau, pentru că distanța dintre mine și ei era destul de mare.

După o pauză, am auzit din nou vocea Klarei:

— Nu. Nu știu. Nici n-a avut timp să-mi spună.

Din cele spuse de Klara trăsesem concluzia că apașul o întrebase ceva și că eu nu auzisem întrebarea pe care acesta o pusese. Probabil că mă aflu într-o poziție din care nu puteam distinge cuvintele lui. Observasem că tânărul războinic se afla la mijlocul „Amvonului”, așa încât m-am dus și eu la mijlocul stâncii pe care mă aflu. În mijlocul acesteia era tocmai adăpostul din piatră. Când am ajuns în dreptul acestuia, am auzit glasul Klarei mai limpede decât înainte:

— Din păcate n-am preparat niciodată așa ceva și sunt nevoită să te cred. Este adevărat că labele sunt cele mai gustoase?

Tot atât de limpede am auzit și răspunsul tânărului apaș:

— Fără îndoială! Nu există ceva mai gustos!

— Este adevărat că în labe trebuie să pătrundă mai întâi viermii?

— Da, întocmai.

— Ah, ce scârbos!

— De ce vă este scârbă? Viermii se dau deoparte și nu se mănâncă decât carnea.

— Da, numai că din aceeași carne s-au hrănit și viermii! De aceea mi-e scârbă.

— Atunci carnea nu trebuie lăsată să putrezească!

Ca să glumesc, am spus cu voce tare:

— Nicidecum! Trebuie să aștepti neapărat până putrezesc labele și până când intră viermii-n carnea lor. Pe urmă prăjești carnea, iar cu viermii hrănești prigoriile^[46] și privighetorile.

Imediat am auzit-o pe Klara râzând și spunând:

— Țsta-i soțul meu care ciripește precum un vrăbioi! Ne-a ajuns din urmă, dar unde-o fi oare?

— Sunt aici! Chiar aici! am strigat eu.

— Unde? a întrebat soția mea.

— Sunt sus, lângă Dick Hammerdull!

— Glumești, desigur! Hai, vorbește serios!

— Bine! Află că sunt în copacul de lângă tine!

— Lasă glumele și vorbește serios! Țsta-i vreun șiretlic de-al tău!

— Fie, cum vrei tu! M-am ascuns în buzunarul stâng al hainei Vulturului cel Tânăr!

⁴⁶ Prigoria (Merops apaster), specie de pasăre călătoare de mărimea unei turturele, ciocul lung, subțire și puțin curbat în jos. Pe cap și pe ceafă este roșie, pe bărbie și pe spate este galbenă, pe vârful aripilor și pe coadă este neagră, iar pe pânțele este verde-albăstruie. (N. tr.)

- Uff! Uff! strigă indianul. Acum am înțeles!
- Ce? a întrebat soția mea.
- Nu-i aici, pentru că vocea i se aude când de sus, când de jos, când din stânga, când din dreapta! E în locul de unde-am pornit! A dezlegat taina și acum vocea lui ajunge până la noi!
- Asta o fi fost surpriza de care mi-a vorbit?
- Desigur! Așa cum spuneți și dumneavoastră, nu și-a găsit liniștea până când nu a deslușit taina „Urechii”, adică a „Amvonului”. Acum cred că s-a liniștit!
- Ai dreptate, acum m-am liniștit, am spus eu.
- Unde ești? a întrebat Klara.
- Sunt aici, pe „insula” mea. Stau în fața căsuței din piatră.
- Glumești, sau e, într-adevăr, așa?
- Nu, nu. Acum vorbesc foarte serios. Mă aflu chiar în fața căsuței din piatră de pe Stânca Tăcerii și vă aud tot atât de bine, pe cât de bine mă auziți și voi pe mine. Am bănuț că așa va fi și de aceea v-am trimis pe cealaltă insulă. Acum presupunerile mele s-au adevărat și sunt foarte mulțumit.
- Dacă tot ce spui este adevărat, atunci s-ar putea spune că este vorba despre o minune.
- Nu este vorba de o minune, ci de folosirea unor proprietăți ale naturii.
- Înseamnă că din locul în care ești tu putem să auzim tot ce vorbesc războinicii care se adună la sfat.
- Da, putem să ascultăm fiecare cuvânt pe care-l rostesc, fără a fi văzuți și fără a fi în pericol.
- Înțeleg că descoperirea pe care ai făcut-o ne este de mare folos, pentru că vom avea un mare avantaj asupra dușmanilor noștri.
- Toate bune și frumoase, dar acum trebuie să vedem de unde se aude mai clar și din ce punct se aude tot ce se vorbește.
- În cele din urmă, ne-am putut da seama de unde se auzea mai clar și unde ar fi trebuit să ne aflăm pentru a auzi tot ce se spunea. Nu se distingeau, însă, cuvintele șoptite. Șoaptele semănau cu o adiere de vânt, din care nu se puteau desluși

vorbele rostite. În schimb, dacă cineva striga, puterea sunetului putea fi asemuită cu un tunet. Cel care trăgea cu urechea s-ar fi putut speria chiar. În afară de asta, nu se înțelegeau toate cuvintele rostite cu voce foarte puternică. Tot ceea ce nu era șoptit sau strigat se înțelegea atât de clar, încât aveai impresia că te aflai chiar lângă cel care vorbea.

Soția mea a propus să schimbăm locurile.

— Tu vii pe „insula” pe care mă aflu eu și eu vin pe „insula” pe care te află tu, numai că tu vei așeza în căsuța din piatră un lucru anume, pe care am să-l numesc eu, pentru a fi sigură că tu te-ai aflat, într-adevăr, acolo.

— Tot mai crezi că glumesc?

— Nu mă prea pricep la fenomenele din natură și vreau să mă conving și altfel de faptul că această nemaipomenită descoperire a ta este reală.

— Spune-mi, ce vrei să las în căsuță? Ceasul? Cuțitul?

— Nu. Vreau ceva mai romantic: o scrisoare de dragoste!

— Oho! Și cui să-i fie adresată scrisoarea asta de dragoste?

— Mie, bineînțeles! Doar nu mai e nici o femeie prin împrejurimi. Rupe o foaie din carnetelul tău și scrie ce-am să-ți spun acum.

— Bine. Uite, mi-am luat foaia de hârtie și creionul. Spune! Soția mea mi-a dictat următoarele:

„Dragă Suflețel,

Te iubesc foarte mult și mă bucur că suntem amândoi eroii unei aventuri în Vestul Sălbatic.”

Am lăsat biletul în căsuța din piatră și am coborât de pe „insula” mea pentru a mă îndrepta spre cealaltă „insulă” din vale. M-am grăbit să ajung în locul unde cu puțin timp înainte se aflaseră Klara și Vulturul cel Tânăr. Am ajuns sus și n-am scos nici un sunet. Așteptam să văd ce se va întâmpla. Trăgeam cu urechea.

I-am văzut pe cei doi ajungând sus, în locul în care până atunci mă aflasem eu. Soția mea s-a dus imediat la adăpostul din piatră și am auzit-o spunând:

— E, într-adevăr, așa cum a spus. Foaia de hârtie se află aici! A scris întocmai ce i-am spus eu! Nu mai încape nici o îndoială...

— Hai să ne întoarcem în tabăra noastră, am întrerupt-o eu. Nu voi pleca împreună cu voi. Ne întâlnim lângă apă, la intrarea în căldarea văii.

Când am ajuns la locul de întâlnire pe care îl stabilisem, Klara și apașul nu sosiseră încă acolo, deși drumul nu era deloc lung. A mai durat o vreme până când i-am văzut venind.

— Ne pare rău că ne-am lăsat așteptați, a spus soția mea, dar am vrut să pregătim totul, astfel încât să te poți simți cât mai bine.

— Cum?

— Postul tău de observație, căsuța din piatră în care vei sta ore în șir! A trebuit să fac mai întâi curat pe-acolo. Apoi am adus niște crenguțe uscate, ca să poți sta pe cât se poate mai comod. Mergem sus?

— Da, dar numai noi doi. Vulturul cel Tânăr va trebui să-l aștepte aici pe Dick Hammerdull. Vor aduce ursul împreună. E prea greu ca să-l poată căra un singur om.

Apașul a fost de acord și s-a întins pe covorul de mușchi în așteptarea lui Dick. Noi doi, soția mea și cu mine, am făcut tot posibilul pentru a ajunge cât mai repede în tabăra noastră. Imediat ce am ajuns acolo, am aflat că Hammerdull fusese tot timpul cu ochii pe noi. Omul auzise și împușcătura și s-a bucurat când a aflat că vânasem un urs.

Dick a pregătit asinii pentru a putea aduce ursul și, înainte de a pleca, mi-a spus cu fața scâldată în lumina unei mari bucurii:

— Mister Shatterhand, mare noroc am avut că ați venit! Acum viața-i iarăși așa cum ar trebui să fie!

Capitolul VI

La „Urechea lui Manitou”

Ne așteptam la venirea războinicilor sioux și a războinicilor utah, așa încât trebuia să fim cu mare băgare de seamă. Întrucât Dick Hammerdull plecase să aducă vânatul, l-am rugat pe Pitt Holbers să rămână la cai și pentru că omul a acceptat bucuros această sarcină, am urcat la „postul de observație”.

De aici, întreaga valea se vedea atât de clar și se distingea atât de bine forma ei de elipsă, încât nu a fost foarte greu să-i explic soției mele de ce într-unul dintre focarele acestei elipse se auzea atât de clar ce se vorbea la celălalt focar și invers.

După ce ursul a fost adus, a rămas de strajă Vulturul cel Tânăr, iar noi ne-am îndreptat spre tabăra noastră. Dick Hammerdull i-a explicat soției mele cum trebuiau legate și puse în pământ etichete de urs pentru a se muia carnea, fără ca viermii să ia și ei parte la ospăț. Mușchiul animalului a fost curățat cu grijă de grăsime, a fost tăvălit prin scrum și a fost bine legat și împachetat. Dick și Pitt s-au ocupat de pulpele din față, pentru că urma să ne ospătam mai întâi din ele. Cei doi le-au luat și le-au bătut timp de-un ceas, cu două băte groase. Între timp, eu am căutat tot felul de ierburi de care orice om care a trăit în Vest are nevoie atunci când vrea să-și pregătească o friptură de urs la proțap sau o friptură de urs înăbușită. Toată lumea era ocupată, dar mai ales Suflețel, care voia să coacă pâine pentru mai multe zile. Soția mea voia să pregătească și o plăcintă cu mure, mai ales pentru că murele se

găseau chiar în apropierea cortului nostru. Una dintre cutiile cu făină pe care le-am cumpărat la Trinidad s-a golit cu această ocazie. Klara s-a grăbit să amestece făina cu grăsimea de urs și se cuvine să spun că grăsimea de urs este mult folosită în Vest, iar unii spun că această grăsime dă un gust mai bun mâncărilor.

Indienii o folosesc de multă vreme, chiar dinaintea apariției omului alb pe aceste meleaguri. Aproape în fiecare oraș există locuri destinate sacrificării urșilor și chiar creșterii lor.

Războinicii sioux și războinicii utah nu au apărut în următoarele două zile și m-am folosit de această ocazie pentru a o învăța pe soția mea cuvinte și expresii noi în graiul apașilor, iar Vulturul cel Tânăr m-a ajutat foarte mult. Klara voia neapărat s-o uimească pe Kolma Pushi cu cunoștințele ei.

De-abia în seara celei de-a treia zile s-au arătat cei pe care îi așteptam. De pe platoul pe care ne aflam, i-am văzut urcând de-a lungul unei stânci golașe. Indienii mergeau călare, unul în spatele celuilalt. Ei înaintau în „șir indian”, așa cum obișnuiau pe vremuri, atunci când Vestul mai putea fi numit, într-adevăr, „sălbatic”. Pe vremea aceea, indienii s-ar fi ferit să se arate pe un vârf golaș de munte, căci o astfel de stâncă nu le dădea posibilitatea de a se ascunde de privirile eventualilor dușmani. Pentru că indienii nu erau în luptă cu nimeni, cel puțin deocamdată, aceștia nu erau vopsiți în culorile războiului, care-i deosebeau pe membrii unui trib de membrii altuia. Mi-am putut da seama după lăncile, după căpestrele cailor și după podoabele pe care le purtau că era vorba despre indieni din tribul utah. Erau însă, dacă mă pot exprima astfel, indieni utah războinici, mai puțin pașnici, pentru că deosebisem războinici utah Pah, Teish, Kapote, Wihminutsh, Yampa, Pahwang și chiar utah Sempish. Văzându-i pe războinicii utah, m-am gândit imediat la căpetenia lor Tusahga Sartish^[47], despre care am scris și în romanul „Old Surehand”. Războinicii se aflau însă la o distanță atât de mare, încât nu le puteam distinge trăsăturile fețelor. Aveam să aflu

⁴⁷ „Cânele Negru”. (N. a.)

mai târziu că printre războinici se afla și Tusahga Sartish, căpetenia tribului utah Kapote, care, deși încheiase pace cu noi, cu mult timp în urmă, se număra acum, la bătrânețe, printre dușmanii noștri.

După ce indienii au ajuns la Amvonul Diavolului, ne-am putut da seama, din atitudinea lor, că și pentru ei locul acesta era sacru. Indienii priveau stânca pătrunși de teamă și de respect. Își aduseseră cu ei până și lemne de foc, pentru a nu trebui să se atingă nici măcar de un copac sau de un tufiș din valea aceea. Oamenii au rămas în partea dinspre apus a văii, fără a se apropia deloc de partea dinspre răsărit, în care se afla Stânca Tăcerii. Pentru noi era și mai important faptul că nici unul dintre ei nu s-a apropiat prea mult de Amvonul Diavolului și nici nu putea fi vorba ca vreunul dintre ei să urce chiar pe „Amvon”. Oricum, sfatul urma să se țină numai când ar fi venit sioucșii, iar pe noi asta ne interesa și nimic altceva. De aceea nu ne-am ostenit să ne furișăm până în apropierea taberei războinicilor utah. Nu voiam să ne expunem pericolului de a fi descoperiți, doar pentru a ne satisface curiozitatea. Am preferat, așadar, să rămânem în tabăra noastră și să dormim, pentru că nu știam când vom mai avea ocazia s-o facem.

Războinicii utah au aprins câteva focuri, dar acestea erau, din păcate, prea mici pentru ca noi să fi putut vedea ce făceau. Aceștia erau și foarte tăcuți, pentru că de acolo de unde eram, nu puteam auzi nimic din cele ce spuneau. În timpul nopții am dormit liniștiți, deoarece nu s-a întâmplat nimic deosebit.

A trecut și ziua următoare, fără ca sioucșii să se fi arătat. Am mai avut o noapte liniștită. În dimineața care a urmat, însă, am observat că cei ce stăteau de strajă în tabăra indienilor utah au început să se agite, pregătindu-se, probabil, pentru sosirea sioucșilor. Sioucșii au sosit, într-adevăr, înaintând în „șir indian”, așa cum făcuseră și războinicii utah. Aveau în fruntea lor o mare căpetenie, un bărbat bătrân, slab și înalt. Calul căpeteniei era ținut de dârlogi de doi război-

nici, care aveau probabil menirea să ducă animalul la pas. Bătrâna căpetenie nu mai părea a fi în deplinătatea forțelor și asta mă îndreptătea să cred că omul era mânat de o voință arzătoare. Altfel nu s-ar fi explicat de ce bătrânul acesta fuse-se gata să facă atâta drum.

Această căpetenie sioux a fost întâmpinată cu mult respect de către războinicii utah și abia când omul a fost ajutat să descalece, am văzut cât era de slab. Dacă toate acestea nu s-ar fi petrecut în plină zi, aş fi crezut că bătrâna căpetenie era o stafie. Acest bărbat în vârstă era, așa cum aveam să-mi dau seama foarte curând, Kiktahan Shonka, „Câinele care veghează”, omul care dorise să-i vadă pierind pe apași și pe toți prietenii și aliații acestora. Indienii au întins câteva pături moi în fața căpeteniei utah, Tusahga Sartish. Pe aceste pături a fost așezat, ca un copil mic, bătrânul Kiktahan Shonka. La spatele lui, războinicii au bătut câțiva țărui, de care bătrâna căpetenie sioux se putea sprijini. Privindu-l pe acest bătrân bolnav, m-am gândit că oamenii suferinzi nutresc o ură și o sete de răzbunare mult mai puternice decât cei sănătoși. Venise timpul să ne luăm în primire postul de observație. Soția mea m-ar fi însoțit cu plăcere, numai că nu-mi putea fi de nici un ajutor, cel mult mi-aş fi făcut griji și pentru ea. Klara trebuia, așadar, să rămână în ascunzătoare. Cei doi vânători au renunțat de bunăvoie să mă însoțească.

— Ce să caut eu acolo? m-a întrebat Dick Hammerdull. Cel ce vrea să tragă cu urechea la cele ce spun indienii, trebuie să priceapă graiul lor mai bine decât îl pricep eu. E-adevărat că numele meu e Dick Hammerdull și că mă pricep binișor să mânuiesc pușca, dar când vine vorba de graiurile pieilor roșii, s-a terminat cu priceperea mea! Mai bine rămân aici, cu doamna Burton, și-o rog să ne mai facă o plăcintă cu mure. Ce zici, Pitt Holbers, vulpoi bătrân?

— Dacă vrei să spui c-o să-ți țin tovărășie atunci când o fi să mănânci plăcintă, dragă Dick, pot să-ți spun că ai dreptate.

Așa stând lucrurile, am pornit prin pădure, împreună cu Vulturul cel Tânăr. Am luat cu noi și puștile, pentru a avea și arme cu bătaie lungă. Am făcut tot posibilul pentru a nu lăsa

urme și pentru a nu fi zăriți. Știam că peste o zi ar fi fost ziua despre care-mi vorbiseră frații Santer și mă gândeam că, probabil, vor sosi și ei la Amvonul Diavolului. M-am gândit că poate cei doi frați ar fi stat la pândă, pentru a se arăta abia mai târziu, după ce ar fi aflat ce voiau să afle.

Am trecut numai prin locuri în care solul era destul de tare, astfel încât să nu lăsăm nici o urmă și s-a dovedit mai târziu că am procedat foarte bine. Am profitat de silurile copacilor pentru a rămâne nevăzuți și, în cele din urmă, am ajuns la căsuța din piatră.

Aici am observat că soția mea pregătise totul, astfel încât puteam sta și înținși. Din păcate nu era acum momentul să ne odihnim. Trebuia să-i ținem sub observație pe războinicii adunați la Amvonul Diavolului și pentru asta oceanul meu era de foarte mare folos. Am văzut că în tabăra războinicilor roșii erau patruzeci de siouci și patruzeci de indieni utah. Se pare că acest număr fusese stabilit dinainte. Ne-am dat seama că nu veniseră decât indieni cu o oarecare poziție în triburile din care făceau parte. Războinicii obișnuiți, cei care urmau să-i atace pe apași, nu se aflau în această vale. Am vorbit deja despre marile căpetenii ale cele două triburi. În afară de aceste două mari căpetenii, se mai aflau în vale cinci căpetenii sioux și cinci căpetenii utah. Despre ceilalți se putea spune că erau războinici care își câștigaseră faima prin faptele lor sau războinici care se bucurau de încrederea căpeteniilor lor.

Sub ochii mei se petreceau lucruri obișnuite pentru o tabără a indienilor. Caii fuseseră adăpați, iar războinicii se pregăteau să mănânce.

Îi urmăream foarte atent pe cei doi mari șefi de trib Kiktahan Shonka și Tusahga Sartish. Ceilalți mă interesau mai puțin, deocamdată. Privind prin ocean, l-am recunoscut imediat pe cel ce era marea căpetenie utah. Indianul era bătrân și părea a fi mai bătrân decât era de fapt, pentru că fața îi era toată numai cute. Aceasta mă făcea să cred că marele șef de trib nu purta în sufletul său bunătatea și celelalte sen-

timente care îl fac pe om să se simtă tânăr sufletește și să pară și trupește mai tânăr decât este. Pe de altă parte, căpetenia sioux avea un nas subțire ca o lamă de cuțit. Buzele nu i se vedeau deloc, iar ochii i se afundaseră în orbite. Bătrânul sioux purta părul lung și pentru a părea mai lung și mai des, i se prinseseră în păr şuvițe care, dacă priveai mai atent, vedeai că nu sunt ale sale.

Știu foarte bine că nu este frumos să-l judeci pe om după înfățișare, dar mă văd nevoit să spun că acest indian era antipatic, ba chiar respingător.

Cina a durat mult, peste două ore. Apoi căpeteniile au început să urce spre vârful Amvonului Diavolului. Kiktahan Shonka nu era în stare să meargă, așa că fusese legat cu frânghii pentru a fi tras în sus.

Am început să fim foarte atenți la tot ceea ce se petrecea în Amvon. Mai întâi, a fost aprinsă pipa păcii. Marea căpetenie utah s-a ridicat de la pământ, a suflat fumul în șase direcții diferite și a vorbit primul. Marele șef sioux nu putea sta în picioare, așa încât a tras din pipa păcii și a vorbit stând jos. Celelalte zece căpetenii au făcut același lucru, astfel că am ascultat douăsprezece cuvântări, pe care îmi este imposibil să le redau aici. Toate aceste cuvântări nu erau decât introducerea pentru sfatul care urma să se țină. Aceste cuvântări puteau dura și trei zile, pe care noi le-am fi petrecut în micul adăpost din piatră. Tot acest timp s-a limitat în cele din urmă la trei ore și aveam, oricum, toate motivele să ascult, pentru că tot ce vorbeau indienii mă interesa foarte mult, fiindcă era vorba despre... mine!

Deși nu îmi propun să le redau aici, cuvântările celor douăsprezece căpetenii meritau a fi ascultate. Toate începeau cu afirmația că apașii și membrii triburilor înfrățite cu aceștia erau cei mai josnici oameni de pe Pământ, dar că cei mai josnici dintre ei erau Winnetou și prietenul lui, Old Shatterhand. Cei doisprezece nu erau de acord cu faptul că în onoarea lui Winnetou urma să fie înălțat un monument din aur, acest aur urmând a fi procurat de către reprezentanții tuturor triburilor indiene. Urma ca aurul să fie adus din lo-

curi care le erau necunoscute albilor și despre care acestora nu le spusese nimeni, nimic, de-a lungul atâtor ani. Era vorba de câteva sute de kilograme de aur. Toate acestea urmau să se facă pentru un singur om, pentru acest coiot, pentru acest pimo[48]! Cine urma să facă acest monument? Un sculptor și un pictor, adică Young Surehand și Young Apanatshka, ai căror tați erau niște trădători ai rasei roșii, niște pușlamale. Monumentul fusese pictat pe pânză și apoi modelat din lut. Acum, toate căpeteniile, cei mai faimoși bărbați și cele mai respectate femei care aparțineau rasei roșii, trebuiau să se adune la Mount Winnetou pentru a-și spune părerea despre tablou și despre modelul din lut. Până și câinele de Old Shatterhand fusese chemat!

Această îngâmfare a apașilor, spuneau mai departe căpeteniile, trebuia domolită. Ei trebuiau să afle că o astfel de stație i se cuvine unui războinic sioux sau utah, dar nu unui câine de pe Rio Pecos! În acest sfat de la „Urechea lui Manitou”, urma să se hotărască ce era de făcut și când trebuia făcut ceea ce se va hotărî. Oricum, hotărârile luate trebuiau respectate, chiar dacă astfel urma să piară întreaga rasă roșie!

Sfatul a fost întrerupt dintr-o dată de apariția unui om care venea de-a lungul apei. Acest om nu era nimeni altul decât Sebulon L. Enters. Sebulon avea pinteni, dar mergea pe jos. Omul purta toate armele pe care le purtau în urmă cu treizeci de ani oamenii din Vestul Sălbatic.

Sioucșii nu l-au împiedicat să se apropie, ceea ce însemna că îl cunoșteau. Războinicii l-au condus imediat la Amvonul Diavolului, iar Sebulon Enters a urcat în Amvon pentru a se alătura căpeteniilor adunate la sfat. Apoi am auzit din nou voci.

— Cine-i fața palidă? a întrebat Tusahga Sartish.

— E un om pe care-l cunosc, a răspuns Kiktahan Shonka. Eu l-am chemat aici. Trebuia să vină abia mâine. De ce a venit el deja azi?

⁴⁸ Denumire dată apașilor de către dușmani acestora, în bătaie de joc. (N. tr.)

Această întrebare îi fusese adresată lui Sebulon, pe un ton care nu era deloc prietenos. Indienii îi disprețuiesc pe albi pe care-i folosesc drept iscoade.

— M-am grăbit. Am vrut să ajung cât mai repede aici ca să vă spun să fiți cu băgare de seamă și să vă păziți, a răspuns Sebulon.

— De cine trebuie să ne păzim?

— De cel mai mare dușman al vostru, de Old Shatterhand. El va veni încoace!

— Uff, uff, uff, uff!

Au exclamat cu toții. Kiktahan Shonka a strigat uimit

— Uff, uff! Old Shatterhand! De unde știi tu asta?

— Mi-a spus el însuși.

— L-ai văzut și i-ai vorbit?

— Da.

— Unde?

— La cascada Niagara.

— Uff! Știam că va veni, dar n-am aflat că a venit deja. Va trece și pe la Amvonul Diavolului? De ce? Ce vrea?

— Să afle ce vorbiți și ce hotărâți.

— Uff, uff! A aflat că ne adunăm aici? A aflat de ce ne adunăm aici?

— Știe tot.

— De la cine?

— Asta nu mi-a spus. A plecat de la cascadă și, la puțină vreme după aceea, am plecat și noi. În Trinidad am dat de urma lui. Cred că de acolo a venit încoace.

— Uff, uff, uff, uff!

Au exclamat, din nou, cu toții. Kiktahan Shonka a strigat furios:

— Oare câinele ăsta nu este destul de bătrân pentru a-și fi pierdut agerimea ochiului și ascuțimea auzului? Nu putea să rămână de partea cealaltă a Marii Ape^[49] în wigwam-ul lui împuțit?

⁴⁹ Indieni numeau oceanul, atât pe cel Atlantic, cât și pe cel Pacific, „Apa cea Mare”. (N. tr.)

- E împreună cu soția lui, a adăugat Sebulon.
- Cum? Squawa[50] lui? Spui că este cu el?
- Da.
- A fost cu el la cascada Niagara?
- Și în Trinidad a fost cu el. Știu asta, pentru că am întrebat și mi s-a spus.
- Uff, uff! Asta e pentru noi o veste bună! Asta înseamnă că are mintea slabă. Numai un nebun își ia squawa cu el atunci când e-n luptă cu omul roșu. E nebun! Nu mai poate face nici un rău nimănui! Poate să vină. Nu ne temem de el. Va muri la stâlpul caznelor, iar femeia lui ne va fi slugă.
- Fratele meu să nu cuvânteze fără a gândi, a spus Tusahga Sartish. Old Shatterhand își cunoaște femeia, tu n-o cunoști. Dacă a luat-o cu el, înseamnă că știe că poate să facă asta, fără să-și producă vreun rău. Poate că este mai bătrân, dar a ajuns la vârsta la care orice om este mai cu băgare de seamă și mai înțelept, sau ajunge iar copil. Eu cred că a venit clipa în care trebuie să ne temem mai mult de el decât ne temeam înainte, pentru că el este mai tânăr decât noi cu multe veri.
- Cei doi nu sunt singuri, a spus Sebulon.
- Cine mai este cu ei? a întrebat Kiktahan Shonka.
- Două bătrâne vulpi ale Vestului sălbatic, pe numele lor Pitt Holbers și Dick Hammerdull.
- Uff! Am auzit de ei. Sunt viteji și șireți. Dacă ei sunt alături de Old Shatterhand, se cade să fim cu băgare de seamă.
- Și mai este cineva cu ei, a spus Sebulon. Un tânăr apaș Mescalero, Vulturul cel Tânăr.
- Vorbești oare de acel războinic ce a plecat la fețele palide ca să învețe a zbura?
- Asta nu știu, dar am auzit în Trinidad spunându-se că ar fi fost patru ani printre albi și că acum s-ar întoarce printre oamenii tribului său.
- Așa este! El e unul dintre primii care s-au numit „Indienii Tineri”. Printre ei sunt numai dintre aceia care vorbesc

de omenie, cunoaștere, împăcare și dragoste. El este și unul dintre primii care au intrat în clanul Winnetou. Se povestește că este rudă de sânge cu Winnetou. Dacă Vulturul cel Tânăr este împreună cu Old Shatterhand, trebuie să facem tot ce ne stă în putere ca să punem mâna pe cei patru bărbați și pe femeie. Unde ți-ai lăsat calul?

— De partea cealaltă a muntelui, a răspuns Sebulon, unde fratele meu păzește caii. Eu m-am furișat pe jos până aici, pentru a căuta urme și pentru a vedea ce se întâmplă.

— Pe unde-ați luat-o după ce ați plecat din Trinidad?

— Am trecut pe lângă lacul Kanubi.

— Ați văzut vreo urmă de-a lui Old Shatterhand?

— Nu. Am văzut urmele multor femei care au făcut popas lângă lacul Kanubi.

— Erau femeile nebune din tribul nostru, femei care-și spun „Indience Tinere”. Ele mergeau la Mount Winnetou ca să vadă statuia și ca să dea nuggets. Nu putem să le oprim, dar îi vom pedepsi pe apași. Old Shatterhand ți-a pomenit despre Mount Winnetou?

— Nu.

— Nu ți-a spus pe ce drum vrea s-o apuce?

— Nu, dar am aflat că voia să ajungă la Amvonul Diavolului pentru a-l vedea pe Kiktahan Shonka, marele șef de trib al siouçșilor.

— A rămas același care era pe vremuri, a scăpat de atâtea ori de stâlpul caznelor, dar acum nu va mai scăpa. Dacă se apropie, nu poate veni decât dinspre răsărit. De acolo ai venit și tu?

— Da.

— O să pun să se caute temeinic prin împrejurimi. Tu întoarce-te la fratele tău și adu-l aici. Nu vom mai sta la sfat, până nu suntem siguri că Old Shatterhand nu-i pe undeva pe-aproape.

Sebulon L. Enters s-a îndepărtat. Am văzut cum a luat-o tocmai pe drumul pe care venisem noi și m-am gândit că avusesem o idee bună când făcusem tot posibilul pentru a nu lăsa urme foarte vizibile. Tusahga Sartish a coborât din Am-

von, însoțit de căpetenii, pentru a lua parte la căutarea noastră. Numai Kiktahan Shonka a mai rămas. Ne căutau patruzeci de războinici sioux și patruzeci de războinici utah. Asta era o treabă nu tocmai plăcută pentru noi.

Nu mă gândeam că soția mea sau că cei doi bătrâni vulpoi ai Vestului Sălbatic vor ieși din ascunzătoare, dar mă teamă că nu cumva cineva să se fi gândit că drumul care ducea până la iaz ar fi continuat, poate și mai departe. În ceea ce ne privea pe noi doi, adică pe Vulturul cel Tânăr și pe mine, nu trebuia să ne amăgim cu gândul că ne-am fi aflat în deplină siguranță. Era de ajuns ca un singur războinic din cei optzeci, câți ne căutau, să nu se teamă de „Spiritul cel Rău” și să treacă în partea estică a văii, pentru a descoperi urmele noastre.

Am simțit nevoia de a mă sfătui cu tovarășul meu, pentru a vedea ce puteam să facem în situația în care ne aflam. Până atunci vorbisem cu Vulturul cel Tânăr numai în limba engleză și aceasta numai pentru că nici soția mea și nici cei doi prieteni ai mei nu cunoșteau atât de bine graiul apașilor, încât să ne fi putut înțelege. Acum însă, pentru că eram singuri, puteam să-i vorbesc tânărului războinic chiar în limba lui maternă:

— Fratele meu mai tânăr a înțeles tot ce s-a vorbit? l-am întrebat eu, pe șoptite.

— Am auzit tot, a răspuns el, încet.

— Fratele meu crede că ne vor găsi?

— Nu.

— Și eu cred la fel, dar un războinic prevăzător trebuie să fie pregătit pentru orice. Trebuie să ne gândim la două lucruri. Fratele meu știe la ce mă refer?

— Se poate să fim descoperiți aici și se poate să fie descoperită tabăra noastră.

— Așa este! Trebuie să ne gândim ce vom face. Dacă dușmanii ne găsesc aici, ar fi o nebunie să încercăm să fugim în tabăra noastră pentru a ne putea apăra mai bine. Atunci ar trebui ca fratele meu mai tânăr să se strecoare în tabără pen-

tru a îi duce pe soția mea, pe cei doi vânători, precum și animalele în altă parte. Dacă ar fi așa, eu i-aș ține la distanță pe dușmanii noștri. Ieșirea din căldarea văii este foarte îngustă și nici unul dintre ei n-ar scăpa de gloanțele mele.

— Și dacă dușmanul descoperă unde se află tabăra noastră? a întrebat el.

— Nici dacă s-ar întâmpla astfel nu mi-aș face griji. Cei doi vânători stau de pază și au văzut că războinicii au plecat din tabăra lor pentru a ne căuta. Amândoi își vor lua puștile și se vor ascunde undeva lângă iaz. Drumul care duce la iaz este foarte îngust. E nevoie doar de un singur om pentru a ține în loc o întreagă armată. Iar noi le-am cădea dușmanilor în spate. Nu avem de ce să ne facem griji. Putem să așteptăm și să vedem ce se întâmplă.

A durat mai bine de o oră, până când indienii s-au întors, pe rând, în tabăra lor. Nu descoperiseră nimic, dar deveniseră mai atenți și au pus străji peste tot, din păcate și în locurile pe unde trebuia să trecem dacă am fi vrut să ne întoarcem în ascunzătoarea noastră de lângă iaz.

În curând au venit și frații Enters. Sfatul a început din nou. Căpeteniile s-au urcat din nou în Amvonul Diavolului. Acum toți vorbeau mai încet și nu auzeam decât un mormăit. Vorbeau în șoaptă pentru că voiau să dispună de albi, fără ca aceștia să afle prea multe. După ce căpeteniile s-au hotărât cum să-i folosească pe frații Enters, li s-a dat voie să urce în Amvon. Kiktahan Shonka i-a întrebat pe un ton sec și plin de dispreț:

— Mai știți ce v-am spus și ce-am vorbit cu voi?

— Da, știm foarte bine, a spus Sebulon, care părea să vorbească pentru amândoi.

— Și sunteți gata să îndepliniți cele ce s-au hotărât între voi și noi?

— Da, chiar astăzi.

— Pe lângă toate astea vrem să vă mai cerem ceva: trebuie să ni-i aduceți pe Old Shatterhand și pe femeia lui. Sunteți gata să faceți asta?

— Numai dacă asta ne aduce un folos.

— Vă aduce folos! Dar azi nu-i timp să vorbim despre răsplată. Dacă-i prindem noi, nu vă dăm nimic. Noi mai stăm trei zile aici. Dacă vine în locul ăsta, nu ne scapă, îl prindem cu siguranță și atunci nu veți mai primi nimic. Noi știm acum că a plecat din Trinidad înaintea voastră și de aceea credem că are alte planuri și că nu s-a îndreptat spre Amvonul Diavolului. Credem că le-a întâlnit pe femeile noastre lângă lacul Kanubi. Și pentru că femeile noastre sunt atât de bune, încât văd în Winnetou și în Old Shatterhand niște zei, albul nu s-a lăsat prea mult rugat și a plecat împreună cu ele. Din mândrie, va fi gata să facă un ocol.

— Asta se poate, a spus Sebulon, repede. Noi am văzut și urmele unor bărbați în apropierea lacului.

— Asta-i de ajuns! El a fost. Acum trebuie să faceți tot ce vă stă în putință pentru ca noi să vă dăm banii pe care vi i-am promis. Aveți noroc. Noi știm încotro se îndreaptă femeile. Se îndreaptă spre Tovuntfits-payavh[51]. Știți unde este acest munte?

— Nu.

— Vestitul meu frate, Tusahga Sartish, știe unde este și vă va spune cum să ajungeți acolo.

Nici eu nu știam unde era Muntele Vulpiei și de aceea am fost foarte atent, astfel încât să nu-mi scape nimic din cele ce se spuneau. Marea căpetenie a început să explice ce drum ar fi urmat să parcurgă frații Santer. Indianul a descris totul foarte amănunțit și mi-am putut da seama că Muntele Vulpiei era chiar Nugget Tsil! Mă bucuram cu atât mai mult, cu cât spre acest munte voiam să ne îndreptăm și noi. Într-acolo plecase, așadar, femeile. Atunci când Așta îmi spusese că se îndreaptă spre sud, am crezut că femeile urmau să o ia spre Mount Winnetou. Nu înțelegeam de ce femeile făceau un ocol atât de mare, dar explicația a venit imediat, pentru că, descriind drumul pe care frații Enters urmau să-l parcurgă, Tusahga Sartish a spus:

51 Muntele vulpii (grai utah). (N. a.)

— Pe femei le-a cuprins duhul nebuniei, căci altfel nu s-ar îndrepta spre răsărit!

— Fratele meu se înșelă, a spus Kiktahan Shonka. Fratele meu n-o cunoaște pe Așta, femeia lui Wakon, cea care este mai mare peste femei. Ea știe întotdeauna ce face. Am aflat cu ajutorul iscoadelor că Așta mai așteaptă și alte femei care gândesc la fel ca ea și care vor să i se alăture. Ea vrea să fie însoțită de cât mai multe femei, ca să fie cât mai sigură că va împlini ce și-a pus în gând. Ele merg la Tovuntfits-payavh, la mormintele care sunt sfinte pentru ele, ca să se roage pentru a izbândi în cele ce-au gândit.

Acum aflasem tot ce voiam să aflu. Știam despre ce morminte era vorba și o admiram pe soția lui Wakon pentru că voia să le ducă pe femei la mormântul lui Nșo-ci, înainte de a ajunge la locul unde trebuiau să se adune la sfat. Puteam fi sigur că nu vom sosi prea târziu la Mount Winnetou și știam că le vom prinde din urmă pe femeile care desigur că înaintau destul de încet. Trebuia numai să evit întâlnirea cu grupul de indience, pentru că voiam să ajung neînsoțit la Nugget Tsil pentru a vedea ce avusese să-mi transmită bătrânul Tatellah-Satah.

Frații Enters și-au făcut câteva însemnări în carnetele pe care le aveau la ei, apoi Kiktahan Shonka a continuat:

— Veți merge într-acolo. Îi veți ține tovărășie lui Old Shatterhand și nu îl veți mai scăpa din ochi! Sunteți în stare de asta?

— Desigur! Dar cum să vi-l aducem? Când și unde? Oare el ne va urma de bunăvoie?

— O să vă urmeze. Ați auzit vreodată de Wiconte-mini[52]?

— Nu, răspunse Sebulon.

— De aici plecăm într-acolo pentru a ne uni cu kiovașii și cu comanșii împotriva apașilor. Lui trebuie să-i spuneți numai că în locul ăsta se adună kiovașii și comanșii. Mânat de

⁵² În graiul indienilor sioux, numele s-ar traduce prin „Apa Morții”. (N. a.)

curiozitatea lui nestăvilită, el va veni într-acolo și atunci va fi în mâinile noastre.

Frații Enters și-au făcut din nou câteva însemnări, pentru a putea găsi fără ajutorul meu lacul numit Wiconte-mini. Din explicațiile mării căpetenii, cei doi frați au aflat că lacul era în Arizona, la vest de Mount Winnetou. Toate acestea l-au făcut pe Sebulon să cadă mai întâi pe gânduri, pentru ca apoi să spună:

— Vreți să vă îndreptați chiar spre lacul ăsta, plecând de-aici? Asta înseamnă că veți ajunge acolo cu mult timp înaintea noastră. Veți aștepta acolo până îl aducem pe Old Shatterhand, dacă el va vrea să ne urmeze?

— O să vă urmeze cu siguranță, pentru că arde de curiozitate să afle ce vom vorbi atunci când ne vom aduna la sfat. Este sigur că ne veți întâlni acolo. Noi înaintăm încet. Până la adunarea de la Mount Winnetou mai sunt câteva săptămâni. Noi ne vom reuni la Wiconte-mini numai cu câteva zile înainte de a pleca la marele sfat de la Mount Winnetou. Gândește-te că nu putem să adunăm acolo, pentru câteva săptămâni, un număr atât de mare de războinici și de cai, fiindcă pentru dușmanii noștri trebuie să rămânem nevăzuți. Voi fiți fără grijă și faceți precum v-am spus. Aduceți-l pe acest câine alb și aduceți-o și pe femeia lui ca să ne putem răzbuna!

— Și răsplata?

— Despre asta vom vorbi atunci când ne veți spune că se apropie Old Shatterhand.

— De ce nu ne spuneți chiar acum care va fi răsplata noastră?

— Fiindcă nu știm cum vă vom răsplăti. Nu știm dacă vă vom da animale, nuggets, arme sau o parte din prada pe care-o luăm de la dușmani. Nu dați crezare cuvântului nostru?

— Ba da, vă credem.

— Atunci nu mai avem ce vă spune! Plecați chiar acum! Vă sfătuim să nu pierdeți nici măcar un ceas. Ajungeți-l din urmă pe Old Shatterhand și asta cât mai repede. Cu cât veți face mai curând și mai bine ce-aveți de făcut, cu atât vom fi mai siguri de izbândă și cu atât va fi mai mare răsplata voastră.

Frații Enters au părăsit Amvonul și s-au îndreptat spre caii lor. Hariman F. Enters nu spusese nici un cuvânt, iar căpeteniile tăceau, de asemenea și au continuat să tacă până când au plecat cei doi albi. După aceea, marea căpetenie utah n-a spus decât un singur cuvânt:

— Ticăloșii!

— Mișeii! adăugă Kiktahan Shonka. Nu sunt demni nici măcar să fie scuipați! Crede fratele meu că, pentru trădarea asta, ei vor primi măcar prețul unui fir de iarbă sau pe cel al unei pene?

— Și târgul pe care l-au făcut cu voi și cu noi? a întrebat Tusahga Sartish.

— Nu le va aduce nici un folos, a răspuns, râzând, bătrânul sioux. Ei plătesc prețul, dar noi păstrăm ce avem. Am grăit oare pe gândul fratelui meu?

— Da. Fratele meu a grăit foarte înțelept.

— Oh! Nu este nevoie de înțelepciune ca să înșeli o față palidă.

— Dar trădătorii vor voi să-i răsplătim așa cum le-am spus.

— Nu vor voi nimic, fiindcă cel ce nu mai este în viață nu mai vrea nimic. Am grăit și de-această dată pe gândul fratelui meu roșu?

— Da.

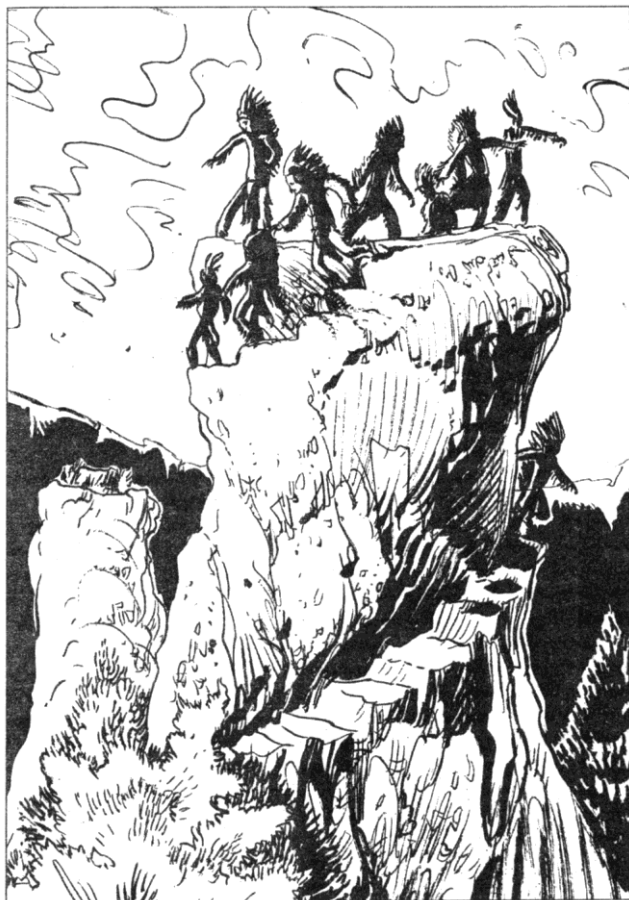

Foto 6 Toți au fugit care-ncotro, grabindu-se să coboare din Amvon...

— Este și pe gândul celorlalți?

— Da, da, da, da, au răspuns pe rând celelalte căpetenii.

Nu m-am mai putut abține și am rostit, în graiul indienilor sioux, chiar cuvântul pe care-l rostise cu puțin timp înainte Kiktahan Shonka:

— Sitșepi! Mișeii!

Mai întâi s-a făcut liniște. Apoi am auzit:

— Uff, uff... uff, uff! Cine-a fost? Ce-a fost asta? De unde s-a auzit?

Privind prin ocean, am putut vedea că toți se uitau speriați în toate părțile, așa că am strigat:

— Șikșitșe-lahgtșa! Ticăloșilor!

S-a lăsat o liniște profundă și am văzut că toți s-au ridicat de la locurile lor, unul după altul. Chiar și bătrânul Kiktahan Shonka s-a sculat în picioare, cu mare greutate.

— Nici voi nu sunteți demni nici măcar să fiți scuipați, am continuat eu.

Din nou s-a făcut liniște. Apoi am auzit vocea bătrânului sioux:

— Uff, uff! Țsta nu-i om!

— Nu-i om! a spus și Tusahga Sartish.

— Știe fratele meu roșu ce spun toate vechile wampum-uri despre Amvonul Diavolului pe care tocmai ne găsim?

— Da.

— Știi că bunul Manitou aude tot ce vorbește duhul rău?

— Da.

— Și știi că-l pedepsește.

— Da, îl pedepsește foarte aspru.

— Cel ce-a vorbit a fost oare duhul cel bun? Ce facem? Eu nu mai rămân aici!

— Nici eu!

— Plecați! Plecați! am strigat eu.

Cuvintele mele au avut efect. Toți au fugit care-ncotro, grăbindu-se să coboare din Amvon. Numai Kiktahan Shonka nu putea să coboare și striga din toate puterile:

— Ajutați-mă! Și eu vreau să cobor! Și eu! Și eu!

Dar vitezele căpeteniei erau foarte grăbite și, în învăl-mășeala creată, nu le mai stătea capul la bătrânul sioux. A fost nevoie să vină câțiva războinici de jos pentru a-și ajuta căpetenia. Kiktahan Shonka și-a pierdut șuvițele care nu erau ale lui și care dădeau impresia că bătrânul avea părul mai lung decât îl avea de fapt, dar asta nu-l mai interesa. Bătrâna căpetenie sioux a fost purtată în brațe de războinici și ridicată pe cal. Imediat ce s-a văzut călare, Kiktahan Shonka le-a poruncit războinicilor săi să plece imediat din acel loc ce devenise pentru indieni și mai misterios, un loc sacru pentru ei.

Toți își dădeau silința să dispară cât mai repede. Nimeni nu se mai gândea acum să-l aștepte sau să-l prindă pe Old Shatterhand. Cei care stătuseră de pază au fost chemați imediat în tabără și apoi indienii au plecat, toți optzeci, așa cum veniseră, în „șir indian”. În timp ce îi privea cum plecau, fața Vulturului cel Tânăr era luminată de un zâmbet și trebuie să mărturisesc faptul că eu însumi devenisem, dintr-o dată, foarte vesel.

— De izbânda asta mă bucur mai mult decât dacă i-am fi învins în luptă, a spus tânărul apaș. Mă bucur, pentru că-i o izbânda a științei și nu a armelor.

— Îți este cunoscută această știință? l-am întrebat.

— Da. A trebuit să învăț despre acustică, ecou și deplasarea prin aer. Am fost la fețele palide pentru a învăța aerostatica și aeronautica. Știu că vechii asirieni, babilonieni și egipteni cunoșteau taina construirii unor monumente, astfel încât să se poată auzi foarte clar ceea ce se vorbea într-un punct îndepărtat. Mă bucur să aflu că și strămoșii oamenilor roșii cunoșteau această taină, la fel ca și celelalte popoare din vechime. Trebuie să aducem în sufletul oamenilor care aparțin aceleiași rase cu noi tot ce s-a pierdut din timpuri trecute, aceasta este datoria noastră. Mă rog la Bunul Manitou să ne dea putere ca să ducem la îndeplinire această datorie a noastră.

Era pentru prima dată când apașul își descărca sufletul, era pentru prima dată când îl auzeam vorbind astfel. Nu m-a mirat nimic din cele ce mi-a spus. Vulturul cel Tânăr era un bărbat tăcut, dar care dovedea calități deosebite. Avea puterea și curajul de a face lucruri neobișnuite. Fața lui, atât de sobră de obicei, era acum scăldată în soare, iar trăsăturile lui, luminate de bucurie, îmi aminteau de cele ale lui Winnetou. Mi se părea că apașul pe care-l aveam în față semăna foarte mult cu bunul meu prieten Winnetou.

După ce dispăru și ultimul dintre cei optzeci de indieni, am părăsit ascunzișul în care stătusem până atunci. Nu ne-am întors imediat în tabăra noastră, ci ne-am îndreptat

mai întâi spre partea apuseană a căldării văii, acolo unde se aflaseră cu puțin timp înainte indienii. Voiam să vedem dacă am fi citit în urmele lor ceva care ne-ar fi putut fi de folos. Nu am observat nimic deosebit, dar când am urcat spre Amvon, am descoperit pe una dintre treptele care duceau într-acolo un obiect care nu se aflase în locul acela înainte de venirea războinicilor. Dacă s-ar fi găsit acolo, l-aș fi văzut cu siguranță. Erau două labe de câine. Nu erau doar ghearele, ci chiar labele, cusute cu multă grijă, cu păr de cerb, acolo unde fuseseră tăiate. Labele erau unite între ele printr-un os de cerb și semănau cu două mâini ale căror degete arătau în direcții opuse. I-am arătat obiectul găsit Vulturului cel Tânăr.

— Un leac! a exclamat el.

— Da, așa se pare, dar al cui să fie?

— Al bătrânului Kiktahan Shonka!

— Oare cum l-o fi pierdut? După știința mea, leacurile se țin în traista pentru leacuri. Acestea sunt labe de câine, iar căpetenia sioux se numește „Câinele care veghează”. Cum se poate ca bătrânul să fi pierdut tocmai labele de câine? Fratele meu roșu să le privească cu băgare de seamă.

Apașul le-a privit foarte atent. Apoi mi-a spus:

— Labele nu au fost purtate în traista pentru leacuri. Au fost cusute la cingătoare. Labele i-au fost smulse atunci când a fost ajutat să urce pe cal, sau atunci când l-au coborât cu frânghiile din Amvonul Diavolului. Lucrul găsit are mare însemnătate.

— Da, dar poate aduce și primejdie. Dacă bătrânul sioux vede foarte curând ce-a pierdut, se întoarce aici ca să caute. Dacă vede asta mai târziu, nu va ști unde a pierdut leacul, aici, sau undeva pe drum. Oricum, nu trebuie să mai zăbovim foarte multă vreme. Să mergem!

Am luat leacul și l-am băgat cu mare grijă în buzunar. Apoi ne-am îndreptat spre tabăra noastră. Dick ne urmărise tot timpul, pentru că ne-a așteptat și a adus caii ca să nu trecem pe jos prin apa iazului.

— Totul s-a întâmplat repede, foarte repede, a spus Dick.
Or să se-ntoarcă iar?

— Să sperăm că nu, am răspuns eu.

— Ce treabă! De obicei stau zile-ntregi la sfat. De ce or fi plecat așa degrabă? Ați aflat ceva?

— Ai răbdare până când ajungem în tabără, să le spunem și celorlalți.

Asta așa era. Puteam citi în privirea Klarei că ardea de nerăbdare să afle ce s-a întâmplat. Nici n-am mai așteptat să ajungem în ascunzătoarea noastră, ci am strigat de departe:

— Am reușit! Am reușit!

— Minunat! a strigat ea. Descălecă și povestește.

La un semn al meu, Vulturul cel Tânăr a urcat pe o stâncă pentru a sta de strajă și pentru a-mi spune imediat dacă bătrânul Kiktahan Shonka s-ar fi arătat din nou.

Am povestit pe scurt toate cele întâmplate. Imediat ce-am terminat, Suflețel a sărit în picioare și a spus foarte hotărâtă:

— Să strângem tot și să plecăm imediat de-aici.

Spunând acestea, soția mea a și pus mâna pe oale și pe vase. Eu însă am rămas nemișcat.

— Unde să mergem? am întrebat-o.

— S-o luăm pe urmele fraților Enters!

— Numai tu singură?

— Singură? Cum așa?

— Uite-așa. Dacă vrei să pleci, va trebui s-o faci singură, pentru că eu mai rămân puțin pe aici.

— Ce să facem aici?

— Nimic.

— Și vrei să mai rămâi aici?

Uimită, Klara s-a adresat lui Dick:

— Nimic! Și el vrea să mai rămână! Pricepeți ceva, domnule Hammerdull?

— Dacă pricep, sau nu, asta nici nu mai contează, dar dacă dânsul vrea să rămână, înseamnă că are anume motive, iar noi nu ne putem opune acestei dorințe.

— Motive? Mereu are motive!

— Asta știm foarte bine atât eu, cât și Pitt.
— Și sunteți de părere că trebuie să-l ascult?
— Desigur. Pentru numele lui Dumnezeu, așezați-vă și aveți încredere în soțul dumneavoastră! Mereu știe ce vrea. Mai rămânem aici.

— Cât timp?

— Cred că până mâine-n zori, a răspuns Dick, încet.

— E adevărat? m-a întrebat soția mea.

— Da, am răspuns eu.

— Și vrei să-i lași pe frații Enters să-și vadă liniștiți de drum?

— Da. Cel puțin, astăzi, asta am de gând să fac. Știu încotro au luat-o. De ce trebuie să-i ajungem din urmă chiar azi și să fim tot timpul pe urmele lor? O să avem nevoie de ei. Ei poartă cu sine izvorul din care vom lua și noi apă, adică știu multe lucruri pe care vrem să le aflăm, dar n-are rost să ne ținem după ei. Nici nu-i plăcut.

— Da, ai dreptate.

Toți au fost de părerea mea. Nu aveam de ce să-i hărțuim pe cei doi. Ne puteam pregăti în liniște pentru a ne continua drumul. Niciunul dintre indienii care fuseseră la Amvonul Diavolului nu s-a întors. „Câinele care veghează” nu-și dăduse seama că pierduse leacul. Ce însemna această pierdere nu pot înțelege decât cei ce cunosc importanța pe care o au leacurile pentru indieni.

Capitolul VII

Cel de-al doilea testament

Am părăsit Amvonul Diavolului și ne-am îndreptat spre Mugworthills. Așa cum am scris și în romanul „Winnetou”, munții cunoscuți sub denumirea de Mugworthills erau numiți, de către Winnetou și de către tatăl lui, Nugget Tsil. Ca și noi, frații Enters voiau să ajungă tot la Nugget Tsil. Știam exact pe ce drum urmau să apuce. Exista însă o cale mult mai scurtă pentru a ajunge acolo, o cale pe care o cunoșteam. Apucând-o pe acest drum mai scurt, câștigam atât de mult timp, încât nu numai că-i ajungeam din urmă pe cei doi frați, dar puteam să fim înaintea lor la Mugworthills, deși părăsisem Amvonul Diavolului cu mult după ce pleaseră ei de acolo. Nu era, așadar, foarte greu pentru noi să-i ajungem din urmă pe cei doi, ba mai mult, puteam să-i așteptăm unde doream. Cel mai bine ar fi fost să le ieșim în cale la Canadian-River, chiar în acel loc în care, după moartea lui Winnetou, îi întâlnisem pe Gates, Clay și Summer[53]. Acolo aveam apă de băut, era destulă iarbă pentru cai și toată regiunea era împânzită de tufișuri înalte, astfel încât puteam sta liniștiți, fără a fi văzuți de nimeni. Undeva, în mijlocul acestor tufișuri era un loc pe care fusese făcut de multe ori focul și pe care nu mai creștea iarba. Acolo am pus cortul.

53 Personaje ale romanului „Winnetou”. (N. tr.)

În timp ce pregăteam toate cele necesare, soția mea prepara masa de prânz. Carnea ursului avea să ne ajungă încă multă vreme. Pe drum vânasem un cocoș și două găinușe sălbatice. Aveam, prin urmare, carne din belșug și nu mai era nevoie să vânam. După ce-am mâncat, am preferat să ne odihnim, nu atât pentru că eram obosiți, dar, mai ales, pentru că ne aflam pe pământurile comanșilor și ale kiovașilor și știam că trebuia să facem cât mai puține lucruri care ar fi putut trăda prezența noastră.

Se lăsase seara, când din direcția din care ne așteptam să apară frații Enters s-au văzut venind doi călăreți. Cei doi s-au apropiat încet. Caii erau foarte osteniți. Abia când s-au apropiat mai mult, i-am recunoscut pe frații Enters. Amândoi erau înarmați cu puști, revolve și cuțite.

Pentru că nu venisem pe același drum cu ei, cei doi frați nu au văzut nici o urmă de-a noastră. Frații Enters au descălecat, și-au adăpat caii și au început să caute crengi uscate pentru foc. Cei doi au făcut focul în câmp deschis și flacăra lui putea fi văzută foarte ușor de la mare distanță, imediat ce se lăsa noaptea. Flacăra asta i-ar fi trădat nu numai pe ei, ci și pe noi. M-am ridicat în picioare, hotărât să îi avertizez.

— Pot să vin și eu? m-a întrebat Dick Hammerdull. Aș vrea să văd ce mutre or să facă atunci când o să vă recunoască!

— Să mergem! l-am îndemnat eu.

Am pășit încet printre tufișuri și, când ne-am aflat foarte aproape, m-am gândit că ar fi fost mai bine ca, pentru început, să se ducă numai Hammerdull la ei. Omul s-a apropiat pe la spate și a spus:

— Bună ziua, domnilor! Pot să vă întreb dacă doriți să fiți scalpați repezor pentru a fi omorâți mâine la stâlpul caznelor?

Amândoi frații au sărit speriați în picioare.

— Scalpați? De cine? a întrebat Sebulon.

— Să fim legați și omorâți la stâlpul caznelor? a întrebat Hariman. Cine să ne omoare? De ce să ne omoare?

— Kiovașii și comanșii care spun că pământurile astea-s ale lor, a răspuns Dick. Văd c-ați făcut focul de parcă ați vrea

cu orice preț să vă-nhațe netrebnicii ăia roșii. De ce n-ați aprins un foc în spatele tufișurilor?

— Pentru că n-avem de ce să ne temem nici de kiovași, nici de comanși, a răspuns Sebulon.

— Sunteți prieteni cu ei?

— Noi suntem prieteni cu toți oamenii care ne ies în cale.

— Well! Prin urmare, sunteți și prietenii mei! Așa stând lucrurile, aș fi curios să aflu numele prietenilor mei! Se poate?

— Ne numim Enters. Eu sunt Sebulon Enters, iar el este fratele meu, Hariman Enters.

— Vă mulțumesc. Dar, ia spuneți-mi, de unde veniți și-ncotro vă duceți?

— Noi venim din Kansas City, ne-am abătut spre apus și am trecut prin Trinidad și acum ne îndreptăm spre Rio Grande del Norte. Dar cine sunteți dumneavoastră?

— Numele meu este Dick Hammerdull și vin tot din Trinidad. Încotro mă-ndrept? Nici eu nu știu prea bine.

Frații Enters au făcut o mișcare de surprindere.

— Dick Hammerdull! Ce coincidență! Am locuit la hotelul dumneavoastră. Acolo trebuia să ne întâlnim cu cineva. Din păcate, cel cu care aveam întâlnire nu se mai afla acolo. Și dumneavoastră plecaserăți, iar din cauza asta n-am aflat nimic despre omul nostru. Poate că ne spuneți dumneavoastră câte ceva.

— Dacă o să vă spun, sau nu, asta nici nu mai contează, dar despre cine este vorba?

— Despre soții Burton, care-au fost în Trinidad. Au locuit în hotelul dumneavoastră. Acolo ar fi trebuit să ne și aștepte. Știți ceva despre ei?

— Hm! Dacă știu ceva? Ați pus întrebarea asta tocmai omului potrivit.

— Vai, ce ne bucurăm! Păi, dacă dumneavoastră sunteți omul potrivit, atunci spuneți-ne dacă...

— Eu, omul potrivit? l-a întrerupt Dick. Nu sunt eu omul potrivit.

— Nu? Dar atunci cine e omul potrivit?

Îleșisem din ascunzătoarea mea pentru a-l împiedica pe Hammerdull să spună, poate, vreun lucru pe care n-aș fi dorit să-l afle cei doi frați. Văzând aceasta, Dick a spus:

— Dânsul este omul la care mă gândeam.

Frații Enters au fost surprinși de apariția mea, dar nu într-o foarte mare măsură. Le-am spus să stingă focul, să-și ia cai și să ne urmeze, iar ei n-au ezitat să-mi asculte sfatul. Cei doi au salutat-o cu mult respect pe soția mea. Despre Hariman credeam, într-adevăr, că este un om respectuos, dar în ceea ce îl privea pe Sebulon, aveam impresia că se preface. Este adevărat că omul își dădea toată silința pentru a face o impresie bună, numai că privirea lui era plină de neîncredere și devenea uneori amenințătoare. Atât soția mea, cât și eu ne-am dat seama imediat de toate acestea.

Nici unul dintre ei nu a îndrăznit să ne întrebe de ce nu am călătorit împreună cu femeile sioux care se adunaseră pe malul lacului Kanubi, pentru a nu-și da gândurile în vileag.

Oricum, cei doi au vrut să afle de ce nu i-am așteptat în Trinidad, așa încât le-am spus:

— Fiindcă aveam motivele mele care m-au făcut să nu doresc să mă aflu în tovărășia voastră. V-am lăsat o scrisoare. V-a parvenit?

— Da, am primit scrisoarea, imediat ce am spus cum ne numim, a spus Sebulon. În scrisoare spuneți că Wycliffe și Howe ar fi prietenii noștri. Trebuie să vă spunem că nici nu poate fi vorba de așa ceva. Noi am făcut doar afaceri cu ei, pe vremea când eram negustori de cai. După ce i-am cunoscut puțin mai bine, n-am mai vrut să avem de-a face cu ei. Nu sunt cinstiți. Îmi dați voie să vă întreb încotro ați luat-o după ce ați plecat din Trinidad?

— A fost la vânătoare de urși, a răspuns soția mea, repede.

Răspunsul acesta era pe cât de scurt, pe atât de inspirat, pentru că ne scutea de tot felul de explicații legate de Amvonul Diavolului.

— Ați vânat ceva? a întrebat Sebulon.

— Da, am răspuns eu. Acum avem și șuncă de urs. De labe n-o să ne atingem decât atunci când ajungem la Tovuntfits-payavh.

— La Tovuntfits-payavh? a întrebat Sebulon, aruncându-i fratelui său o privire fugară și plină de înțelesuri. Cunoașteți locul?

— Da, de multă vreme, am răspuns eu.

— Și noi vrem să mergem într-acolo.

— Vreți să mergeți într-acolo? De ce?

— Asta a fost dorința căpeteniilor sioux și utah.

— Așa? I-ați întâlnit pe șefii de trib?

— Da. La Amvonul Diavolului. Ce păcat că nu v-am întâlnit în Trinidad! V-am fi luat cu noi!

— Mie nu-mi pare rău. Oricum, n-ar fi fost în folosul meu să mă vadă la față.

— Da, așa e, dar poate că ați fi putut trage cu urechea la cele ce-au vorbit!

— Și la ce mi-ar fi folosit? Eu sper să aflu de la voi toate câte s-au petrecut acolo.

— Să vă povestesc?

— Da, te rog.

Omul a început să povestească. Ne-a spus numele celor două mari căpetenii și a înflorit istorisirea sa, pentru că cei optzeci de indieni de la Amvonul Diavolului se făcuseră patru sute. Cele câteva ore cât ținuse sfatul căpeteniilor s-au transformat în trei zile. Povestitorul a mai spus că indienii vorbiseră despre lucruri de foarte mare însemnătate. Totul ne-a fost prezentat, de parcă cei doi frați se aflaseră în centrul atenției, de parcă indienii i-ar fi tratat cu cea mai mare cinste. Mai ales despărțirea de cei doi mari șefi a fost redată ca fiind deosebit de călduroasă. Astfel am aflat că Tusahga Sartish și Kiktahan Shonka s-au întors de două-trei ori, după ce se despărțiseră de cei doi frați, pentru a le strânge mâna.

— Indienii au plecat de-acolo înaintea voastră, am spus eu. Și încotro au luat-o?

— Asta-i un secret și n-avem voie să spunem nimic nimă-nui, cu nici un preț. Dumneavoastră, însă, am să vă spun, ca să vă dovedesc cât de cinstit sunt în ceea ce vă privește. Indienii au plecat spre locul pe care ei îl numesc Wiconte-mini. Cunoașteți acest loc?

— E o apă, nu-i așa?

— Da, așa este. Indienii ne-au descris întocmai drumul până acolo.

— Trebuie să ajungeți la apa aceea?

— Bineînțeles. Acolo vom afla care sunt planurile de atac împotriva apașilor și împotriva celor ce le sunt prieteni sau aliați. Cred că vă dați seama cât de importante sunt toate acestea pentru dumneavoastră, nu? Vreți să vă spunem ce se va vorbi acolo?

— Desigur!

— Noi suntem gata să facem acest lucru pentru dumneavoastră și sperăm să ne fiți recunoscător.

— Veți culege ceea ce veți semăna.

— Spuneți-mi, Wiconte-mini, Apa Morții, este departe de Apa Întunecată în care tatăl nostru și-a găsit sfârșitul?

— Dacă mă gândesc bine, cele două lacuri sunt foarte aproape unul de altul. O să-mi pot da seama când voi ajunge acolo.

Nu ar fi fost cuminte din partea mea să-i spun că prin Apa Morții și Apa Întunecată indienii înțelegeau, de fapt, unul și același lac.

— Ah, văd că vreți să ajungeți și dumneavoastră la Apa Întunecată.

— Desigur, dacă n-aveți nimic împotrivă.

În privirea pe care Sebulon i-o aruncă fratelui său se citea bucuria victoriei. Era foarte mulțumit pentru faptul că eu acceptam fără șovăire tot ce spunea. Omul nu-și dădea seama că-și întindea sieși o capcană în care avea să cadă foarte curând.

— Și de ce am avea ceva împotrivă? Doar sunteți cu toții prietenii noștri și ne bucurăm că ne veți însoți în drumul nostru spre această Apă a Morții. Pentru asta vă punem o

condiție: să ne duceți la Nugget Tsil și să ne arătați unde este Apa Întunecată.

— Am să vă duc. Dar, spuneți-mi, cum se face că nu ați plecat de-a dreptul spre sud, împreună cu Kiktahan Shonka? De ce v-a spus s-o luați mai întâi spre răsărit și să ajungeți la Tovuntfits-payavh?

— Pentru că trebuie să fim cu ochii pe femeile sioux care au apucat-o într-acolo. Numai după aceea ne vom întâlni cu Kiktahan Shonka și-i vom spune ce-am văzut. Din cele ce ne-a spus indianul, mai avem de mers două zile până acolo.

— Așa e. Vreau să vă rog să-mi răspundeți la o întrebare, și, dacă-mi veți răspunde, mă voi declara mulțumit de toate: De ce m-ați întrebat tocmai pe mine unde este Apa Întunecată și unde se află Nugget Tsil? Mi se pare de necrezut că n-ați descoperit încă aceste două locuri. Despre Nugget Tsil puteați să-i întrebați pe kiovași și anume chiar pe căpetenia lor, Tangua, sau pe fiul acestuia, Pida. În ce privește locul unde se află Apa Întunecată, nu se poate să nu fi întâlnit vreun apaș care să nu vă fi putut spune unde se află ceea ce căutați.

— Toate astea par foarte la îndemână, dar nu sunt, mi-a răspuns Sebulon. Am stat un timp printre kiovași, dar am avut nenorocul să-l cunosc numai pe Pida, care mi-a vorbit cu mare dispreț. Pe de altă parte, imediat ce întrebam un apaș unde se află Apa Întunecată, indianul mă privea ca pe-un dușman și nu scotea o vorbă. Sunt foarte prevăzători netrebnicii ăștia!

— Netrebnicii ăștia sunt prietenii mei, domnule Enters, și, dacă mai spuneți vreo vorbă de ocară despre ei, veți călători singur! Acum soția mea va pregăti cina, iar după aceea ne vom culca. Măine în zori pornim spre Tovuntfits-payavh. Sunteți de acord?

— Desigur. Numai că noi nu vom înnopta aici, ci puțin mai încolo. Știți, sforăim cam tare și printre noi se află o doamnă pe care n-am vrea s-o deranjăm.

Pretextul era copilăresc și nu mai încăpea nicio îndoială că cei doi voiau să fie singuri pentru a putea vorbi nestinghe-

riți. Mi-a trecut prin minte să mă strecur pe urmele lor și să ascult ce vorbeau, dar am renunțat repede, pentru că frații Enters erau atât de neciopliți, încât nici măcar nu merita să-mi dau prea multă osteneală cu ei. Puteam afla și singur tot ce aș fi aflat de la ei.

Dintre frații Enters, Sebulon fusese singurul care vorbise. Hariman păstrase tăcerea. Se părea că cei doi frați nu erau de acord asupra anumitor lucruri.

La fel de tăcut fusese și Vulturul cel Tânăr, care se purtase de parcă cei doi nici măcar nu s-ar fi aflat acolo. Toate acestea mă făceau să cred că nu aveam să ne simțim prea bine împreună. Așa cum spusese Sebulon, cei doi nu au înnoptat împreună cu noi, ci au preferat să plece imediat după cină. În zorii zilei s-au întors, iar trosnetul crengilor care ardeau le-a dat de veste că ne trezisem deja. Când a răsărit soarele, cortul era strâns și puteam să pornim din nou la drum. Am observat imediat că fiecare dintre cei doi frați avea atârnată o sapă de șa. Seara nu ne dădusem seama de lucrul acesta pentru că fusese întuneric. Dick Hammerdull a observat imediat că priveam sapele cu mult interes și le-a spus celor doi:

— Văd că v-ați luat sape. Ați pornit în căutare de comori?

— Poate, a răspuns Sebulon, pe un ton care s-a dorit a fi batjocoritor.

— Ce fel de comori?

— Încă nu știu. Oricum, avem cu ce să săpăm dacă va fi nevoie s-o facem. Kiktahan Shonka ne-a spus că nu ne dă bani, ci o parte din pradă, lucruri, cai și altele de felul ăsta. Poate ne dă și metal, argint, cupru și, poate, chiar aur. Poate descoperim vreo mină sau, poate, trebuie să săpăm ca să dăm de vreun filon și, dacă trebuie să săpăm, o să avem cu ce.

Se părea că Sebulon avea gânduri și planuri foarte îndrăznețe. Era atât de plin de el, încât nici nu-i dădea prin gând că nu era decât o unealtă care, o dată ce nu va mai fi de folos, va fi aruncată.

Urmam drumul pe care îl parcursesem cu ani în urmă, împreună cu Gates, Clay și Summer. Am poposit chiar în locul în care poposisem cu mult timp în urmă, împreună cu cei trei

și nu am aprins focul. În dimineața zilei următoare, am spus în treacăt că, în jurul prânzului, vom ajunge la Tovun-tfits-payavh. M-am ferit să vorbesc despre Mugworthills. To-varășii mei de drum și-ar fi dat seama imediat că era vorba, de fapt, despre Nugget Tsil. Spre mirarea mea, Sebulon m-a întrebat:

— Ați auzit doar vorbindu-se de muntele ăsta, sau știți unde se află? Ați fost vreodată acolo, mister Burton?

— Am fost de mai multe ori acolo, am răspuns eu. Pe vârful sunt două morminte. Știați asta?

— Am auzit ceva. Se spune că acolo ar fi îngropate câteva căpetenii kiovașe.

— Da, așa este.

— Da, sigur că așa este, pentru că asta ne-a spus-o cineva care a fost acolo de mai multe ori.

— O să poposim chiar lângă cele două morminte de care v-am vorbit. Este cel mai bun loc de popas. Asta știu de mai demult.

În timpul acelei dimineți n-am vorbit aproape deloc cu Klara. Locurile prin care treceam îmi răscoleau amintirile. La rândul ei, soția mea era cufundată în gânduri.

Vulturul cel Tânăr mă privea din când în când dintr-o parte, dar își întorcea privirea ori de câte ori mă întorceam spre el.

Numai frații Enters trăncăneau în spatele nostru și le puneau tot soiul de întrebări lui Hammerdull și lui Holbers, la care aceștia răspundeau în doi peri.

Înainte de ora prânzului, am zărit, la sud, munții. Pe cel mai înalt vârf al acestora se afla încă acel pom care era mai înalt decât toți cei din jur.

Am trecut pe lângă grottele care se aflau în partea de vest a acestui grup de munți, apoi am cotit-o spre stânga pentru a ajunge în valea pe care am descris-o și în romanul „Winnetou”. Am luat-o pe firul acestei văi și am urcat pieptiș, ducând caii de dârlogi. Am trecut apoi prin pădure și, în cele din urmă, am ajuns la ținta pe care o aveam. Aici se afla mormântul lui Inciu-Ciuna, tatăl lui Winnetou, înmormântat pe calul său.

Aici se afla piramida din piatră, în vârful căreia se afla copacul care se zărea din depărtare, datorită înălțimii sale. La rădăcina acestui copac își dormea somnul de veci Nșo-ci. M-am oprit în dreptul acestor morminte și, deodată, mi s-a părut că numai cu o zi în urmă plecasem din acele locuri. Copacii deveniseră mai înalți, iar tufișurile, mai dese. Se părea că liniștea acestui loc nu fusese tulburată multe decenii la rând.

— Acestea sunt mormintele căpeteniilor kiovașe, a spus Sebulon Enters. Am ajuns. Rămânem aici peste noapte?

— Da. Poate, mai rămânem și mâine, am spus eu.

— Du-i pe ăștia doi de-aici măcar pentru o vreme, m-a rugat soția mea, încet. Să mă lase liniștită măcar o oră!

Am vrut să-i îndeplinesc dorința, dar Sebulon mi-a luat-o înainte:

— Să plec împreună cu fratele meu la vânătoare? Doriți vânat proaspăt, sau ne vom înfrupta din labele de urs?

— Ar fi bine să vânați ceva, a spus Klara, repede. Aveți destul timp pentru asta. Oricum, nu o să mâncăm decât după-amiază.

Cei doi au plecat, iar eu am pus cortul, ajutat de Dick și de Pitt. Bătrânii vânători făceau tot ce le stătea în putere pentru a nu produce vreun zgomot, fiindcă observaseră că soția mea stătea gânditoare lângă mormântul surorii lui Winnetou. Apoi s-a dus la mormântul căpeteniei apașe. Chiar la picioarele acestui mormânt, în partea dinspre apus, se vedea o adâncitură în pământ care era acoperită cu iarbă și mușchi.

— Aici ai săpat atunci? m-a întrebat Klara.

— Da, am răspuns eu. Am astupat bine gaura, dar cred că, în timp, pământul s-a mai lăsat și se vede adâncitura.

— Poate că asta le va da unora ideea să sape aici!

— N-au decât să o facă! Nu vor găsi nimic.

— Nu fi atât de sigur!

— De ce nu?

— Fiindcă m-am tot gândit.

— Te-ai gândit la ceva anume atunci când ai văzut adâncitura?

— Da și trebuie să-ți spun că, pe măsură ce ne-am apropiat mai mult de munți, mi-am amintit foarte limpede tot ce mi-ai povestit. Tot gândindu-mă, mi-am adus aminte de niște cuvinte pe care ți le-a spus Winnetou, niște cuvinte pe care ți le-a spus chiar foarte des. Mai știi cum numea el aurul, nuggets?

— Te gândești cumva la deadly dust?[54]

— Da, mă gândesc tocmai la deadly dust. Chiar înaintea morții lui, când ți-a vorbit despre testament, ți-a spus că tu ești făcut pentru un destin mai nobil și nu doar pentru dorința de a avea aur. După aceea, tu ai săpat aici, lângă mormântul tatălui său pentru a găsi aur. Nu cumva ai făcut vreo greșală?

— Nu cred, pentru că aurul despre care era vorba în testamentul pe care l-am găsit aici nu era pentru mine, ci era destinat unor scopuri nobile.

— Poate că-i așa cum zici, dar tot nu pot spune că răspunsul tău mă mulțumește. Ia gândește-te! Aici, unde ai găsit testamentul, crezi că nu mai era chiar nimic pentru tine, cel mai bun prieten al lui Winnetou? Crezi că Winnetou, apașul cu o minte atât de luminată, nu s-a gândit atunci când a fost vorba despre ultimele lui dorințe, decât la aurul său?

— Hm, hm, Suflețel, poate că ai dreptate. Trebuie să recunosc că atunci am căutat numai testamentul și nu m-am gândit la nimic altceva, pentru că viața-mi era în primejdie. Aș fi putut să mă întorc după câțiva ani aici, să mai caut, dar nu m-am gândit la asta... niciodată nu m-am gândit la asta.

— Și acum?

— Ce vrea să însemne întrebarea asta?

— Vrei să-mi îndeplinești o dorință?

— Dacă pot să ți-o îndeplinesc, cu mare plăcere!

— Mai sapă o dată, dar mai adânc decât ai făcut-o atunci, demult.

— Bine, așa am să fac.

54 Praful morții (lb. engleză). (N. tr.)

— Cred că vom mai găsi ceva și anume ceva foarte important. În testament este vorba despre locul în care se află ascuns aurul, dar cred că adevărata comoară este altundeva.

— Cum spui tu toate astea! Ca și când ai ști precis că așa este cu adevărat.

— Nu știu, dar presimt că așa este. Winnetou avea mai multă minte și era mai înțelept decât crezi tu, dragul meu soț. El era puțin mai în vârstă decât tine, dar cred că era mai așezat și mai cumpănit. Trebuie să săpăm de două ori mai adânc aici, la mormânt, dar trebuie să cauți de două ori mai bine, să-ți amintești de toate cele ce s-au petrecut cu mult timp în urmă. Nu cred că vom găsi deadly dust, dar, desigur, vom descoperi perle și nestemate venite din adâncul comorilor sufletești. Nu vrei să începem? Am avea o ocazie foarte bună, pentru că frații Enters au plecat.

— Țsta nu-i un motiv temeinic, pentru că ar fi foarte greu să săpăm astfel încât să nu se observe ce-am făcut. Dacă frații Enters s-ar întoarce pe neașteptate, și-ar da seama imediat ce s-a întâmplat aici în lipsa lor. Au trecut treizeci de ani de când locul ăsta a rămas neatins și cred că mai poate rămâne astfel pentru alte câteva ore. Nu uita că Tatellah-Satah mi-a scris că trebuie să ajung la cei cinci molizi. El mi-a scris: „Înainte de a veni aici, du-te la Nugget Tsil. Acolo sunt cinci molizi. Cel din mijloc îți va spune tot ce nu-i pot încredința acestei hârtii. Molidul îți va vorbi. Fie ca vocea lui să fie pentru tine precum vocea Marelui Manitou, spiritul veșnic iubitor!”

— Sigur că trebuie să faci precum ți-a scris, dar unde sunt cei cinci molizi?

— Nu departe de-aici. Să mergem.

Am pornit împreună prin pădure, și, într-un anume loc, se înălțau mai multe stânci care păreau să fi ieșit de-a dreptul din pământ. De la picioarele acestor stânci izvora un pârau. Aici se găseau molizii despre care era vorba în scrisoare. Acești molizi aveau crengi care ajungeau până aproape de pământ. M-am uitat la molidul din mijloc și mi-am dat seama

imediat despre ce era vorba. Klara însă a privit copacii pe rând, și-a împreunat mâinile și a spus:

— Molizii sunt toți la fel, numai că cel din mijloc este mai înalt decât ceilalți! Toți copacii sunt foarte deși și au crengi până la pământ! Molidul din mijloc îți va vorbi? Ce vrea să-nsemne asta?

— Mai privește-l o dată cu atenție!

— Nu văd nimic deosebit la el, a spus Klara, după un timp.

— Asta pentru că nu ai umblat prin Vestul Sălbatic. Știi care-i diferența dintre un molid și un brad? Mai uită-te o dată la molidul din mijloc! Către poalele pomului sunt câteva crengi uscate. Numără-le de jos în sus și arată-le cu degetul!

Soția mea a început să numere crengile uscate:

— Una, două, trei, patru, cinci, șase...

— Oprește-te! am întrerupt-o eu. Uită-te atent la cea de-a șasea creangă! E o creangă de molid?

— Nu, e de brad, a recunoscut Klara.

— Vezi că molidul începe să-mi vorbească?

— Ah! Să-ți vorbească în felul ăsta?

— Da, în felul ăsta! Crezi că această creangă a crescut pur și simplu pe molid? Bineînțeles că nu. Cineva a tăiat creanga de molid și a pus în locul ei una de brad! Desprinde-o!

— Crezi că cineva a înfipt creanga asta în trunchiul copacului?

— Să vedem! desprinde-o! am încurajat-o eu.

Ochii nu mă înșelaseră. Cineva tăiase creanga de molid, făcuse o gaură în trunchiul copacului și pusese creanga de brad în locul celei tăiate. După ce am îndepărtat creanga uscată, mi-am dat seama că scoarța copacului fusese înlăturată cu grijă, pentru ca apoi să fie așezată la loc și prinsă cu ajutorul crengii de brad. Am dat la o parte scoarța și am observat că sub ea se afla o bucată de hârtie albă. Klara a luat repede biletul și a strigat bucuroasă:

— Asta-i „vocea copacului”! Asta e! Cât de prevăzător și cât de înțelept poate fi, totuși, un indian!

— Bine, dar nu trebuie să fii neapărat indian ca să-ți vină-n minte astfel de idei, am spus eu, zâmbind. Astfel de lucruri se mai fac și prin alte părți ale lumii.

— Tu vorbești de parcă toate lucrurile astea ar fi firești. Eu sunt, însă, pentru prima dată în Vest. Trebuie să-ți mărturisesc deschis că Tatellah-Satah începe să-mi placă din ce în ce mai mult.

Spunând acestea, soția mea încerca să descifreze cele scrise pe foaia de hârtie, dar peste puțină vreme mi-a întins biletul și mi-a spus dezamăgită:

— Vai, nu înțeleg nimic!

— Sunt desene?

— Nu, totul e scris cu litere latine, dar în grai indian și nu înțeleg nimic.

— Să văd.

— Hai să ne așezăm undeva. Omul înțelege mai greu atunci când stă în picioare, a spus Klara, râzând.

Ne-am așezat și am citit. Biletul era scris în graiul apașilor. Scrisul era foarte îngrijit, iar hârtia era de foarte bună calitate, ca și aceea pe care Tatellah-Satah îmi scrisese scrisoarea pe care mi-a trimis-o în Germania. Biletul avea următorul conținut:

„De ce mai cauți deadly dust? De ce mai cauți pulberea galbenă a morții?”

Crezi, oare, că Winnetou, care este atât de bogat, nu le-ar lăsa urmașilor săi altceva mai bun decât aurul?

Oare Winnetou, pe care tu ar trebui să-l cunoști foarte bine, a fost atât de lipsit de gândire, încât ar fi fost nevoie să sapi mai adânc pentru a găsi comori?

Acum știi de ce te-am dușmănit.

Păstrătorul marilor leacuri.”

Scrisoarea fusese scrisă de Tatellah-Satah cel de demult. Am împăturit hârtia și am băgat-o în buzunar. Ne-am privit unul pe altul.

— Nu crezi că totu-i nemaipomenit? m-a întrebat Suflețel.

— Ba da, este, într-adevăr, nemaipomenit. El exprimă în scris exact ce mi-ai spus tu. Vai, ce rușine-mi e!

— Nu pune totul la inimă!

— Ba da, e cazul să mă supăr! Văd că nu m-am gândit destul de bine la cele ce-a vrut să spună Winnetou. Acum cred și eu că, dacă voi mai săpa încă o dată, voi găsi lucruri mai importante.

— De ce, pentru că așa a spus Tatellah-Satah?

— Nu, nu e vorba numai de asta! De-abia acum încep să-l înțeleg pe deplin pe Winnetou! Ce-ar mai fi râs, dacă m-ar fi văzut acum! Dar mie nu-mi vine să râd! Și când mă gândesc că au trebuit să treacă treizeci de ani! O viață de om! Hai, Suflețel! Trebuie să săpăm!

— Da, trebuie să săpăm, atâta vreme cât frații Enters sunt plecați!

— Nu-mi mai prea pasă dacă sunt plecați, sau nu. Ascultă! Le-aud vocile. Vorbesc cu Hammerdull, deci s-au întors.

Se întorseseră, într-adevăr și vânaseră un iepure de prerie care se rătăcise prin munți. Sebulon vorbea de parcă ar fi obținut o mare victorie.

— Lăsați-l încolo de iepure! l-am întrerupt eu. Acum avem lucruri mai însemnate de făcut!

Avusesem intenția să le spun fraților Enters totul despre acest munte și despre morminte, numai după ce ne vom fi reluat drumul, pentru că nu eram sigur cum ar fi reacționat. Acum însă aveam alte intenții, așa că am continuat:

— Vreau să vă spun unele lucruri, pe care voiam să vi le spun ceva mai târziu. Vă înșelați asupra locului în care ne aflăm acum. Aici nu sunt îngropate căpetenii kiovașe, aici se află mormintele... mormintele tatălui și surorii lui Winnetou! Tovuntfits-payavh este Nugget Tsil.

Aceste cuvinte i-au uimit pe cei doi frați. Amândoi au rămas fără grai.

— Ați înțeles ce v-am spus? i-am întrebat eu.

Când am pus această întrebare, Hariman a căzut în genunchi, și-a acoperit fața cu mâinile și a început să plângă în

hohote. Sebulon mi-a aruncat o privire veninoasă și m-a întrebat:

— E adevărat ce-ai spus?

— De ce v-aș minți?

— Well! Vă credem! Astea sunt, care va să zică, mormintele lui Inciu-Ciuna și Nșo-ci?

— Da.

— Trebuie să-mi arunc și eu o privire.

Sebulon s-a îndreptat mai întâi spre mormântul căpeteniei apașe și apoi spre mormântul fiicei sale. Omul părea foarte sigur de sine, dar se putea vedea că se pierduse cu firea, pentru că mergea împleticit. Încet-încet, s-a întors în locul unde lăsase iepurele și, lovindu-l cu piciorul, a spus, scrâșnind:

— Un biet iepuraș! Întocmai cum s-a întâmplat cu Gates și cu Clay. Vedeți, domnule Burton, că am ținut minte? Vedeți că am citit și am reținut tot? Chiar și întâmplarea cu iepurele și cu porumbeii din carnea cărora n-a mai vrut să guste nimeni. Aș vrea să vă rog ceva.

— Spuneți.

— Aduceți la viață aceste locuri. Aduceți la viață oamenii care animau acest ținut. Mă înțelegeți?

— Da, înțeleg. Vreți să încălecăm chiar acum și să vă duc în locul în care au fost împușcați Inciu-Ciuna și fiica sa și mai vreți să vă arăt unde mi-a furat tatăl dumneavoastră testamentul.

— Da, asta vrem.

— Oricum, aveam de gând să-i arăt aceste locuri soției mele. Dacă doriți să ne însoțiți, n-am nimic împotrivă. Domnul Holbers va rămâne aici și va sta de veghe.

— Cu mare plăcere, a răspuns bătrânul vânător. Oricum, nu intenționez să bat drumuri care-mi sunt cunoscute.

Pitt ar fi zis mai multe, pentru că se vedea că nu-i putea suferi pe cei doi frați, dar se mulțumi să spună doar atât.

Noi ceilalți puteam porni la drum, pentru că nici măcar nu luasem șeile de pe cai. Am mers o vreme pe calea pe care-am venit apoi am luat-o spre sud pentru a ajunge la izvorul lângă care poposisem pe vremuri, împreună cu Winnetou,

Inciu-Ciuna, Nșo-ci, Sam Hawkens, Dick Stone, Will Parker și cu treizeci de apași. Apoi ne-am continuat drumul, în parte călare, în parte pe jos, până când am ajuns în locul unde, cu mult timp în urmă, au fost uciși cu focuri de armă Inciu-Ciuna și fiica sa. Astfel, parcurgând acest drum, soția mea și frații Enters și-au putut crea o imagine asupra celor petrecute. Ne-am îndreptat apoi spre locul în care îmi fusese furat testamentul și le-am povestit însoțitorilor mei cum s-au petrecut lucrurile. Pe tot drumul, Hariman Enters n-a scos nici măcar un singur cuvânt și nu m-a privit nici măcar o singură dată. Îmi era milă de el. Uneori i se aprindeau privirile și câteodată își ștergea fruntea de sudoare. Omul avea febră. Cu totul altfel stăteau lucrurile cu Sebulon. Pe el părea că nu-l impresionează nimic. Era foarte liniștit, atât de liniștit încât chiar și o persoană care se pricepea la oameni s-ar fi înșelat. Ochii, ochii erau cei care-i trădau gândurile. Sebulon era furios pentru că tatăl său nu reușise să ducă la îndeplinire tot ce-și propusese. Probabil că Sebulon mă ura chiar mai mult decât tatăl său. Sebulon Enters era în stare de orice, era în stare chiar să ucidă și, totuși, nu aveam de ce să-mi fac griji pentru viața mea, cel puțin nu acum, când trebuia să mă dea pe mâna lui Kiktahan Shonka, viu și nevătămat.

Când ne-am întors la mormântul lui Inciu-Ciuna, Sebulon a observat adâncitura și m-a întrebat:

— Aici ați săpat atunci?

— Da, am răspuns eu.

— Aici era testamentul?

— Da, dar nu numai testamentul.

— Ce mai era?

— Nu știu, dar vom afla imediat. Vă rog să-mi dați o sapă. Vreau să mai caut o dată aici.

— Credeți că se mai află și altceva?

— Sunt convins.

În ochii lui Sebulon se putea citi nerăbdarea de care era stăpânit. Această stare de spirit era atât de puternică, încât glasul îi suna dogit.

— Și chiar vrei să vă dăm o sapă? Nici nu ne trece prin cap! O să săpăm chiar noi, fratele meu și cu mine!

Omul s-a grăbit să ia o sapă și să-i întindă una și fratelui său, strigând:

— Ridică-te și nu mai boci ca o babă! Ai auzit doar că mai e ceva acolo! Probabil ceva valoros! Ridică-te! Acum se cuvine să muncim! Hai, la treabă!

Hariman se așezase și lăsase capul în pământ, dând deoparte sapa pe care Sebulon i-o întinsese.

— Lasă-mă! Nu mișc un deget! Blestemat să fie tot aurul din lume și pofta ta nestăvilită de a pune mâna pe aurul al-
tua! Din asta o să ți se tragă sfârșitul ca și... lui!

— Prin urmare, nu vrei să m-ajuti?

— Nu. Mie mi-e de-ajuns!

— Lașule! Babo! a strigat Sebulon, disprețuitor. La aceste cuvinte, Hariman s-a ridicat în picioare și s-a apropiat de Sebulon, întrebându-l:

— Cine-i laș, tu, sau eu? Eu am puterea să lupt, tu n-o ai. Vreau să scap de răul care ne-a stăpânit și care încă ne mai stăpânește. Acest rău, acest diavol nu cunoaște milă și iertare. El vrea să-i dăm ascultare și să pierim. El ne îndeamnă la fărădelegi sau ne călăuzește spre sinucidere, pentru a ispăși păcatele tatălui nostru. Tu n-ai curajul să lupți împotri-
va lui și din cauza asta tu ai ales fărădelegea. Eu am ales... am ales moartea! Cine-i lașul, eu, sau tu?

— Eu nu aleg fărădelegea, eu aleg aurul! Și dacă nu mă ajuti, o să dau de el și singur!

Spunând acestea, Sebulon a aruncat o sapă, iar cu cealaltă s-a apucat de lucru. Hariman s-a așezat din nou.

Dick Hammerdull s-a apropiat și a ridicat sapa aruncată de Sebulon.

— Sap și eu. Dacă suntem doi, avem mai mult spor.

Sebulon s-a răstit însă la el:

— Plecați de-aici! Nu aveți ce căuta! Nu vreau să văd pe nimeni prin preajma mea!

— Dacă vreți, sau nu vreți, asta nici nu mai contează, dar dacă nu vreți să vă ajut, eu n-am să stărui.

Dick a lăsat sapa din mână, dar Sebulon lucra ca un ieșit din minți. Săpa repede și fără întrerupere, cu o putere și cu o grabă de parcă s-ar fi temut să nu treacă nici o clipă în zadar, de parcă ar fi fost vorba de viață și de moarte. Gaura devenea din ce în ce mai adâncă, iar Sebulon privea mereu înăuntru, fără să-l intereseze ce se întâmpla în jurul său. Sudoarea îi curgea pe frunte și pe obraji.

— E nebun! mi-a șoptit Klara. Se poartă de parcă totul i-ar aparține! Ce-o să se petreacă?

— Nu-ți face griji, i-am răspuns eu, încet.

— Dacă găsește ceva, ce se întâmplă?

— Nu-l interesează decât aur sau lucruri de valoare, altceva nimic.

— Și dacă va găsi ceva care îl va tenta? O să te lupți cu el?

— Lasă-mă pe mine să mă ocup de el și nu te mai frământa! E vorba despre...

— Ascultă! m-a întrerupt soția mea. Ce-a strigat?

Sebulon scosese un strigăt de bucurie și acum parcă săpa de două ori mai iute. Pământul era aruncat repede din groapă. M-am apropiat și am privit în adâncitură.

— Plecați! Plecați de-aici! mi-a strigat omul.

— Vreau să arunc doar o privire, i-am spus eu, foarte liniștit.

— Nu se poate! Plecați că de nu, dau!

Spunând acestea, Sebulon a ridicat sapa și m-a privit amenințător. Am făcut un pas înapoi și l-am întrebat:

— Putem afla măcar de ce ați strigat?

— Asta pot să vă spun: am găsit aur.

— Aur?

— Da, am dat de ceva tare și lat. Gaura e prea strâmtă. Trebuie s-o mai lărgesc, dar am să fac asta singur. Dacă se apropie cineva, îl omor cu sapa!

M-am întors liniștit la locul meu, iar Klara a început din nou să dea glas îngrijorării ei:

— Vezi că am dreptate? E în stare să te omoare!

— Da, dar n-o s-o facă. Te rog, nu-mi îngreuna situația! Nu ai nici un motiv de îngrijorare!

Soția mea s-a mai liniștit puțin, deși Sebulon nu era tocmai omul a cărui prezență să fi liniștit pe cineva. Până atunci se mai oprise din când în când pentru a-și șterge fruntea, dar între timp renunțase și transpirația i se scurgea de pe față și cădea în stropi mari. Toată fața lui părea umflată. Ochii îi ieșeau din ce în ce mai mult din orbite. Gemea și ofta de fiecare dată când înfîșea sapa în pământ. Din când în când se oprea pentru a-și trage răsuflarea. Brațele au început să-i tremure, iar el făcea tot felul de mișcări șovăitoare. Vederea lui ne înspăimânta. Sebulon semăna cu un duh rău. Pentru a-l putea privi liniștit pe acest om, trebuia să dai dovadă de multă stăpânire de sine.

Mai întâi s-au auzit două strigăte de bucurie și apoi Sebulon a exclamat:

— Tată, tată, ești aici! Mă ajuți! Eu știu asta! O simt! Îți mulțumesc! După ce a dat glas bucuriei sale, Sebulon s-a întors spre noi și ne-a spus, cu un rânjel care-i strâmba fața:

— Nimeni n-are voie să se-apropie. Pe cel ce îndrăznește să se-atingă de comori îl omor. Țineți minte ce v-am spus!

Gaura era acum adâncă și largă, atât de adâncă, încât Sebulon intra în ea până la brâu. Aplecându-se, omul a scos din groapă un obiect pe care l-a pus pe margine. Era un vas din lut. Apoi s-a mai aplecat o dată și a scos încă un asemenea vas și încă unul. După aceea a mai săpat o vreme și a ieșit din groapă. A tras adânc aer în piept și a strigat:

— Gata! Asta-i tot! Nu mai e nimic!

Hariman stătuse tot timpul cu spatele la fratele lui. Apoi s-a întors, a privit vasele de lut, s-a ridicat în picioare și s-a apropiat de Sebulon.

— Ah, ai venit? l-a întrebat Sebulon, batjocoritor. Să nu crezi că ai să primești ceva! Totul e-al meu! Totul!

— Nimic nu-i al tău! strigă Hariman.

— Dar al cui?

— Al domnului Burton. Winnetou a îngropat toate lucrurile astea aici pentru domnul Burton, numai și numai pentru domnul Burton!

— Dovedește că e cum spui tu! a strigat Sebulon, zâmbind. Domnul Burton și-a luat de-aici tot ce-i aparținea în urmă cu treizeci de ani. A luat testamentul și a lăsat tot ce mai era îngropat, asta pentru că restul nu era al lui! Astăzi norocul mi-a surâs și am găsit ceva. Așa cum este obiceiul în Vest, tot ce-am găsit eu este al meu!

— Greșești! l-a contrazis Hariman. Ce știai tu despre comorile astea? Domnul Burton știa unde se află și a vrut să sape, să le scoată de-acolo de unde se găseau. De aceea a cerut o sapă. Tu însă nu i-ai dat numai sapa, i-ai dat și brațele tale, puterea ta. Tu ai săpat în locul dânsului. Așa stau lucrurile.

— Așa? se răsti Sebulon. Și toate astea mi le spui tocmai tu, fratele meu! De unde știi tu că am săpat pentru el și nu pentru mine? Cât am săpat, a stat liniștit, s-a uitat la mine și n-a spus că ce-am să găesc eu o să fie-al lui. Când a venit la marginea gropii ca să vadă ce-i înăuntru și l-am gonit, nu s-a împotrivit și nu a cerut nimic din ce-aveam să găesc eu. Ai înțeles? Oalele astea trei sunt ale mele. Acum, ajută-mă. Vreau să văd ce-i în ele!

Soția mea m-a privit îngrijorată și întrebătoare în același timp, iar eu i-am șoptit:

— Să așteptăm și să vedem ce-i înăuntru. În nici un caz nu-i aur.

— De unde știi?

— M-am uitat atent. Vasele sunt prea ușoare pentru a fi pline cu aur. Ai răbdare!

Vasele din lut erau pătrate, aveau o culoare verde-maronie și erau împodobite cu diverse figuri specific indiene. Se vedea că aceste vase din lut ars erau lucrate de meșteri olari din tribul Moqui, sau din tribul Zuni și erau alcătuite din două părți, cea superioară și cea inferioară, lipite între ele cu chit și legate cu frânghie din scoarță de copac, unsă cu ulei.

Toate acestea m-au făcut să cred că în vasele acelea se afla ceva care trebuia ferit de umezeală, deci nu putea fi vorba de metal.

— Ajută-mă! îi spuse Sebulon, din nou, fratelui său. Dar fii atent să nu spargi ceva!

Cei doi s-au așezat și au început să desfacă mai întâi frânghia.

Hariman făcea acest lucru cu grijă și cu răbdare, Sebulon, însă, lucra încordat și se vedea că e nerăbdător. Brațele și degetele de la mâini au început să-i tremure.

— Nodurile astea blestemate! a spus el. Ce încet merge! Mișcă-te mai repede, dar vezi să nu spargi ceva!

După ce au desfăcut frânghia, frații Enters au început să desprindă chitul cu cuțitele. Această operație cerea multă răbdare și timp, pentru că, de-a lungul anilor, chitul se pietrificase. În timp ce lucra, Sebulon îi vorbea fratelui său tot timpul despre argint aur, perle, podoabe mexicane vechi, bijuterii și podoabe aztece și peruviene. El își închipuia că în acele vase de lut se aflau lucrurile cele mai valoroase din câte există pe lume. Tot gândindu-se la obiecte de mare preț, Sebulon a început să vorbească fără șir. Cei doi au terminat în același timp.

Acum fiecare dintre ei putea să deschidă vasul pe care-l avea în față. Niciunul dintre ei nu s-a grăbit s-o facă, erau mult prea emoționați. Amândoi și-au tras răsuflarea.

— Ghicește ce-i înăuntru! a spus Sebulon, cu buze tremurânde. Aur? Diamante?

— Nu vreau să ghicesc, a spus Hariman. Să deschidem!

— Bine, atunci am să număr! Unu, doi, treeei...!

Capacele au fost ridicate în același timp. Fiecare dintre ei se uita în vasul pe care-l avea în față.

— Aici e ceva învelit în piele, a spus Sebulon.

— E ceva învelit în piele, a spus și Hariman.

— O fi aur?

— Nu, e prea ușor ca să fie aur.

— Diamante? Bijuterii?

— Nu, pentru că așa ceva e mult mai greu.

— Or fi bancnote?

Ochii lui Sebulon au început să strălucească.

— Trei teancuri mari de bancnote! Asta-nseamnă o avere! Să desfacem învelișul! Să-l desfacem repede! a strigat Sebulon.

Curelele din piele au fost tăiate imediat, iar pielea a fost înlăturată.

— Caiete, spuse Hariman, dezamăgit.

— Caiete! Mii de draci! Numai caiete! Să le ia naiba de caiete! Să nu le văd în ochi! strigă Sebulon, aruncându-le încotro nimerea.

— Bine, dar ce fel de caiete? Uită-te, poate că între file sunt bani, spuse Hariman.

Sebulon a adunat repede caietele pe care le aruncase și, după ce le-a răsfoit, le-a aruncat din nou.

— Pagini întregi pe care apare mult iubitul nume „Winnetou”.

— Și la mine e același lucru, a spus Hariman, după ce a răsfoit caietele pe care le avea în față.

— Atunci să le-aruncăm, a spus Sebulon. Țasta-i ultimul. Trag nădejde să găsesc în el și altceva!

Oricine își poate închipui că nu eram chiar atât de liniștit pe cât voiam să par. Pentru mine, fiecare bucată de frânghie, fiecare bucățică de piele și fiecare filă de caiet erau sfinte. Îi lăsasem pe cei doi să facă ce vor, pentru că nu voisem să intervin, dar îmi propusesem să nu-i las să distrugă nimic.

Foto 7 Sebulon a pus vasul lângă sine, a luat sapa și m-a privit amenințător...

— N-o să spargeți nimic! i-am spus eu. Vasele acestea conțin lucruri ale unui mare om, ale unui om nobil care nu mai este printre noi! Toate aceste lucruri sunt pentru mine mai valoroase decât aurul și decât pietrele prețioase. N-am să dau voie nimănui să spargă aceste vase!

Sebulon a pus vasul lângă sine, a luat sapa și m-a privit amenințător, întrebându-mă:

— Și dacă am să sparg oala, ce-o să se-ntâmple?

— N-o să aveți vreme s-o faceți! Am să vă dobor și veți pica la pământ ca niște saci!

—Ah! exclamă omul, batjocoritor. Încercați, dar ascultați ce vă spun. Vedeți sapa din mâna mea? Cu ea am să sparg mai întâi oala și apoi am să vă sparg capul, dacă îndrăzniți să mai faceți vreo mișcare! Și acum, n-aveți decât să faceți ce vreți!

Omul a ridicat sapa, pentru a sparge vasul, iar eu m-am pregătit să-l lovesc cu pumnul, când Hariman i-a spus fratelui său deodată:

— Ești nebun? Lasă imediat sapa!

Sebulon l-a privit ca și când s-ar fi trezit dintr-un somn adânc și ar fi început să priceapă ce se petrece în jurul său și apoi a lăsat sapa deoparte. Buzele au început să-i tremure și i-a spus fratelui său:

— De ce-mi stai în cale? Nebunule, nu-înțelegi că trebuie să mă lupt pentru moștenirea pe care ne-a lăsat-o tatăl nostru?

Hariman îi aruncă o privire plină de înțeles.

— Moștenirea tatălui nostru? Ce bine-mi pare că ai folosit cuvântul ăsta! Știi ce am moștenit de la el? Știi?

— Dreptul de a avea aur! a răspuns Sebulon.

Hariman a izbucnit într-un râs amar.

— Aur, aur și iar aur! a spus el, batjocoritor. Îți spun că n-o să ne alegem cu nici un strop de aur. Moștenirea pe care am primit-o de la tatăl nostru e blestemul de a trebui să nimicim și să ucidem mereu. Să-i nimicim pe alții și să ne nimicim pe noi înșine! Să spulberăm fericirea noastră și pe-a altora! Să distrugem totul... totul!

Sebulon nu mai spunea nimic. Își privea fratele, cu ochii rătăciți ai unui nebun. Soția mea i-a pus mâna pe umăr și i-a spus:

— Fratele dumneavoastră a spus adevărul. Stăpâniți-vă. E spre binele dumneavoastră.

Sebulon se chirci și se trase înapoi, strigând:

— Lăsați-mă-n pace!

Glasul lui nu suna furios, ci rugător.

— Nu mă mai priviți așa! Nu mai suport privirea dumneavoastră!

După ce-a rostit aceste cuvinte, se părea că nu-l mai ținneau picioarele.. Omul a căzut la pământ și a rămas așa, privind în gol. Klara s-a așezat lângă el și a început să-i vorbească cu blândețe:

— Bine, nu vă mai privesc, dacă asta vă face să vă simțiți mai bine, dar am voie să vorbesc? Dacă dați din cap, înseamnă că pot să vorbesc. Nu vreau să vă fac nici un rău. Luați vasul și deschideți-l cu grijă.

A apucat vasul în mâini și a rămas nemișcat. Era ca și când ar fi așteptat să se întâmple ceva înăuntrul lui. În cele din urmă, i-a spus lui Hariman:

— Hai să ne vedem de treabă, dar cu atenție, să nu se spargă vasul cumva. Ai înțeles?

Sebulon a început să lucreze ca și când nu s-ar fi întâmplat nimic, liniștit, calm și cu grijă, cu o grijă care m-a mirat. Soția mea zâmbea. Din când în când, omul făcea gesturi rezezi care trădau nerăbdarea, dar lupta împotriva acestei nerăbdări. Făcea tot posibilul pentru a se stăpâni și această stăpânire de sine nu l-a părăsit până în clipa în care era pe punctul de a îndepărta capacul vasului. În acel moment, Sebulon s-a oprit, a tras aer în piept și a spus:

— Doamnă Burton! Dacă înăuntru se află numai caiete, să fie toate ale dumneavoastră! Dacă e aur sau altceva de felul ăsta, nu dau nimănui nimic! Acum mă uit!

Soția mea i-a zâmbit și a dat din cap aprobator. Omul a dat deoparte capacul.

— Iar e ceva învelit în piele, a gemut el. După ce a desfăcut curelele, a exclamat:

— Caiete! Pagini întregi scrise! Ce păcat!

Hariman se juca absent cu bucățile de curea cu care fuseseră legate părțile din primele două vase. Trăsăturile îi erau împietrite. Nu se putea spune dacă era dezamăgit sau dacă era nepăsător. Sebulon nu putea suporta această liniște a fratelui său și-l scutură de umeri, strigând:

— Ei! Spune și tu ceva!

— Ce să spun?

— Ceva, orice! Nu mai sta așa nepăsător, ca și când dracul nu și-ar fi bătut joc de noi chiar în clipa asta! Ah, e groaznic! Poate să te-apuce nebunia!

Disperat, Sebulon a prins să se plimbe înapoi și-ncoace. Noi am început să așezăm în ordine caietele pe care el le aruncase. Omul s-a așezat lângă noi, și-a acoperit fața cu mâinile și a început să plângă. După o vreme, Sebulon s-a ridicat în picioare, a privit în jurul său ca și când s-ar fi trezit dintr-un vis și a strigat furios:

— Ce spuneam eu? Spuneam că tatăl nostru-i aici? Nebunul de mine! De pe urma bătrânului n-a rămas nimic, nici măcar un fir de praf. Ne-a rămas numai rușinea! Asta-i tot ce ne-a lăsat: rușinea! Și ne-a mai lăsat dorința de a face rău, dorința de a ucide, dorința de a ne nimici chiar pe noi înșine! Asta e tot ce-i datorăm. Asta-i tot! Și un astfel de om s-a numit tată! Ptiu!

Sebulon scuipă și se îndepărtă, însă după ce făcu câțiva pași se întoarse spre noi, spunând:

— Doamnă Burton, mă lipsesc de toate hârțoagele. Vi le dăruiesc dumneavoastră, auziți? Numai și numai dumneavoastră! Toate terfeloagele sunt ale dumneavoastră! Faceți ce vreți cu ele!

Rostind acestea, Sebulon ne-a întors spatele și a luat-o spre pădure, iar în curând a dispărut printre copaci.

— Om nebun! mormăi Hariman, care privise ca și noi în urma fratelui său.

Klara ar fi trebuit să pregătească masa, dar n-a făcut-o, pentru că voia să știe ce cuprindeau caietele care fuseseră scoase la lumină. Eu l-am rugat pe Hammerdull să sape mai adânc, pentru ca nu cumva să rămână din nou ceva îngropat și uitat în acel loc. Holbers s-a oferit imediat să-l ajute și cei doi au continuat să sape până când gaura s-a adâncit cu două picioare^[55]. Nu au mai găsit însă nimic și au astupat cu grijă groapa. Între timp, am răsfoit împreună cu soția mea caietele

⁵⁵ Un picior (foot) – unitate de măsură egală cu 30,48 cm. (N. tr.)

găsite în cele trei vase de lut. Aceste caiete erau legate ca niște cărți, iar filele erau acoperite de un scris frumos. Literele aveau aceeași înclinație și aceeași dimensiune. Scrisul era lizibil și uniform, un scris limpede și frumos ca și sufletul celui ce-l așternuse pe hârtie. Totul semăna mai mult a desen sau a pictură, decât a scris. Nu se vedea nici cea mai mică pată, nici cea mai mică ștersătură și nu era vorba doar de treizeci sau cincizeci de pagini, ci de mult mai multe. Mă întrebam unde le va fi scris Winnetou. Pe unele caiete se putea citi: „Scris la Nugget Tsil”, „Scris la mormântul tatălui meu”, „Scris la mormântul lui Klekih-Petra”, „Scris în locuința lui Old Shatterhand de lângă Rio Pecos”, „Scris la Tatellah-Satah”, „Scris pentru frații mei albi”, „Scris pentru frații mei roșii”, „Scris pentru toți oamenii din lume”. Nu pe toate caietele fusese însemnat ceva. Winnetou scrisese totul în limba engleză, iar acolo unde nu găsisese termenul potrivit, în grai indian. De la mine învățase câteva cuvinte și expresii în limba germană și eram emoționat când descopeream, pe alocuri, câteva dintre aceste cuvinte și expresii. La sfârșitul ultimului caiet în care m-am uitat, se găsea o scrisoare care-mi era adresată și care avea următorul conținut:

„Dragul și bunul meu frate,

Îl rog pe Marele și Bunul Manitou să te-aducă din nou pe aceste meleaguri, pentru ca tu să ieși aceste caiete. Dacă nu le vei găsi atunci când vei săpa prima dată în acest loc, înseamnă că nu va fi venit încă vremea pentru ca toate aceste caiete să ajungă în mâinile tale. De acolo de sus, de unde mă voi afla, nu voi înceta să mă rog ca tu să te întorci și să le găsești, pentru că ele ție ți-au fost hărăzite.

Nu i-am lăsat aceste comori lui Tatellah-Satah, fiindcă el nu te iubește, deși, ca întotdeauna, el nu are decât gânduri nobile. Nici altcuiva n-am vrut să le las, pentru că încrederea mea în Părintele Atotputernic este mai mare decât încrederea mea în oameni. Am să îngrop aceste caiete adânc în pământ, pentru că ele au o mare însemnătate. Mai este un al doilea testament pe care l-am

lăsat, așa încât ceea ce găsești aici să-ți fie cunoscut numai ție, dar ascuns altora. Tatellah-Satah știe că sunt două testamente, așa că, dacă te vei mai întoarce vreodată pe aceste meleaguri, nimic să nu se piardă.

Și acum, deschide-ți sufletul și ascultă ce-am să-ți spun!

Eu sunt fratele tău. Vreau să fiu și să rămân fratele tău, chiar și atunci când glasurile apașilor vor spune tuturor: Winnetou, căpetenia noastră, a murit! Tu m-ai învățat că moartea este cea mai mare minciună a lumii. Îți mulțumesc pentru cele ce mi-ai spus și vreau să-ți arăt cât adevăr este în cuvintele tale. Vreau ca atunci când se va spune despre mine că am murit, să te ocrotesc așa cum te-am ocrotit cât timp am trăit. Vreau să te ocrotesc, dragă prietene, dragă frate!

Marele și Bunul Manitou a vrut ca drumurile noastre să se întâlnească. Noi nu suntem două ființe, ci una singură și astfel vom și rămâne. Nu există nici o putere pe pământ care poate schimba aceasta. Nici măcar mormântul nu ne va putea despărți. Eu voi fi alături de tine mereu, chiar și după moarte.

De când te-am cunoscut, ai fost îngerul meu păzitor, iar eu am fost același lucru pentru tine. Tu mi-ai fost mai aproape decât oricare alt om pe care l-am prețuit. Eu ți-am dat îndemnuri. Tu mi-ai dăruit mult mai mult, mi-ai dăruit comori pentru minte și pentru suflet, iar eu am încercat să mi le însușesc mereu. Eu îți sunt dator, dar această datorie nu mă apasă, ci îmi face cinste. Oare de ce nu ne-au stat aproape toate fețele palide, așa cum tu mi-ai stat aproape? Îți spun că toți oamenii roșii s-ar fi simțit datori față de oamenii albi, așa cum mă simt eu dator față de tine. Rasa roșie ar fi mulțumit rasei albe, așa cum Winnetou îți mulțumește ție, iar dacă milioane de oameni ar fi adus mulțumire altor milioane de oameni, întreg pământul ar fi fost un rai.

Dar tu ai făcut mai mult decât atât. Tu ai fost legat nu numai de prietenul tău roșu, ci și de întreaga rasă din care făcea parte, o rasă hulită și disprețuită, deși tu știai, la fel de bine ca și mine, că pentru asta vei fi disprețuit și că mulți te vor lua în râs. Să nu dai înapoi de la nimic, prietene, căci eu voi fi mereu lângă tine. Cei ce nu te vor crede pe tine, care ești în viață, vor trebui să mă creadă pe mine, care am murit și dacă ceea ce scrii tu nu va fi înțeles de către unii, arată-le ce am scris eu. Cred că asta este cea mai însemnată și cea mai îndrăzneată faptă a fratelui tău, Winnetou, care în ceasurile de liniște a lăsat deoparte pușca și a luat în mână pana. La început mi-a fost foarte greu, pentru că pana nu voia să-mi dea ascultare mie, o piele roșie. Mi-a fost și ușor pentru că vocea inimii mele se aude în fiecare rând scris pe care-l las oamenilor.

Fratele tău, Winnetou, îți va sta alături și după ce va fi murit, pentru că dragostea lui trăiește. Fratele tău va fi alături de tine, luptând pentru sine și pentru rasa lui. Pentru a te apăra, m-am înălțat până la tine. Lasă-te apărat de cel ce a murit! Dacă vei face asta, poporul meu va ajunge la fel de nobil ca și poporul tău și toate suferințele poporului meu vor fi șterse, dacă nu prin mersul istoriei, atunci prin Winnetou!

Tu știi că voi fi alături de tine, atunci când ochii tăi vor citi aceste rânduri și vei simți în sufletul tău cald că-ți sunt alături. Ce bine ar fi dacă toți oamenii de pe acest pământ ar purta în suflete căldura inimii tale!

Oare sper prea mult când scriu aceste rânduri? Îți transmit salutul meu! Tot ce ai fi vrut să auzi de la mine vei găsi în aceste pagini. Am adus tot ce am scris la Nugget Tsil. Mormântul tatălui meu este deschis deja și așteaptă să primească în sine cele scrise de mine. Sunt cu totul singur!... Mereu te-am iubit! Tu ai fost mintea și sufletul meu, inima și voința mea. Ceea ce am devenit pentru tine, am devenit datorită ție. Mai sunt atât de

*mulți care ar vrea să fie ce am fost eu pentru voi...
pentru voi!*

*Al tău,
Winnetou."*

Soția mea stătea lângă mine. Îi citisem totul încet. După ce am terminat, nu a scos o vorbă, s-a cuibărit în brațele mele, și-a pus capul pe umărul meu și a plâns. Și eu eram foarte impresionat de cele ce citisem. Am rămas așa multă vreme. Apoi am pus caietele din nou în vasele de lut și le-am dus în cort. Scrisoarea am păstrat-o însă la mine.

— O să-i arăți scrisoarea Vulturului cel Tânăr? m-a întrebat Klara.

— Da, vreau să o citească. Și eu m-am gândit la același lucru.

Ne-am apropiat de tânărul apaș. Se purta de parcă nici nu i-ar fi păsat de toate cele întâmplate. Când i-am dat însă scrisoarea, explicându-i în câteva cuvinte despre ce era vorba, peste fața lui a trecut o rază de soare. Indianul s-a ridicat în picioare și a luat scrisoarea, spunându-mi:

— Mulțumesc, mister Burton! Vă rog să credeți că știu prea bine ce înseamnă să primești o astfel de scrisoare, așternută pe hârtie de o astfel de mână!

— Ți-am arătat scrisoarea cu un scop anume, i-am spus eu. Ți-am arătat-o ca să ți-o dau în grijă și păstrare. Eu nu pot să stau tot timpul lângă cort și te rog pe tine să o păzești. Mă duc să-l caut pe Sebulon Enters.

— Eu o să am grijă să mă ocup de mâncare, de hrana trupului, a spus soția mea. O să pregătesc ceea ce i-ai promis lui și fratelui său: labele de urs. Sper să reușesc cu ajutorul domnului Hammerdull.

Aveam motivele mele pentru care îl căutam pe Sebulon. Nu numai că omul ne punea în pericol pe toți, dar îmi era și milă de el. În afară de asta, nu voiam să-l scap din ochi. Aș fi vrut să-l aduc și pe el pe calea cea bună, după ce am reușit asta, într-o oarecare măsură, cu fratele lui.

Am luat-o încet pe urmele lui Sebulon. Aceste urme mă călăuzeau în adâncul pădurii, dar drumul pe care mi-l arătau nu era drept, cum este acela al unui om care știe încotro vrea să meargă, ci ducea ba la stânga, ba la dreapta, ba înapoi. Pașii erau nehotărâți, ca aceia ai unui nebun care nu mai știe ce vrea și încotro s-o apuce. Din când în când, Sebulon se oprise și făcuse câțiva pași în toate direcțiile, ca și când s-ar fi simțit înconjurat de oameni de care trebuia să se apere.

Am înaintat foarte încet, pentru că mă opream din când în când pentru a mă gândi la toate acestea. În cele din urmă, l-am auzit. Vorbea singur. Am luat-o în direcția din care i se auzea glasul. Omul stătea sprijinit de trunchiul unui fag înalt. În apropierea copacului erau niște tufișuri dese, după care m-am ascuns. Sebulon vorbea de parcă în fața sa s-ar fi aflat niște ființe în carne și oase. Omul dădea din cap și își agita mâinile.

L-am auzit spunând:

— Voi toți ați murit deja! Voi toți! Numai noi doi am mai rămas! Trebuie să pierim și noi? Hariman vrea să moară, dar eu vreau să trăiesc. Eu vreau să îndeplinesc dorința tatii, ca să nu mă omoare și pe mine, pe mine care sunt cel din urmă! Vreau să-l duc la moarte pe acest Old Shatterhand! Vreau! Vreau! Vreau să-l nimicesc pe cel mai mare dușman al familiei Santer, ca să pot rămâne eu în viață. Dar sunt în stare s-o fac? Sunt oare în stare?

Sebulon a întors capul, ca și când în fața sa s-ar fi aflat niște oameni așezați în semicerc. Apoi a ascultat cu atenție de parcă cineva i-ar fi dat un răspuns. Apoi a continuat:

— Femeia asta e de vină! Femeia asta cu ochi albaștri, a cărei privire nu o pot îndura! Mi se pune în cale ca o opreliște vie.

Sebulon a dus amândouă mâinile la gură și le-a făcut pâl-nie. Apoi a spus:

— Sunt ochii albaștri ai mamei noastre. Ochii aceia dragi care au plâns de atâtea ori, până când s-au stins de suferință și s-au închis pentru totdeauna! Ați băgat și voi de seamă asemănarea?... Ochii ăștia trebuie să se umple de lacrimi din

cauza mea? Oare trebuie nimicită atâta bunătate? Bunătatea trebuie să se preschimbe în ură, în răzbunare? Sunt eu în stare să fac asta? Am eu voie să fac asta? Și totul pentru o lepădătură? Pentru o lepădătură...?

Omul a ascultat din nou cu mare atenție, ca și când cineva i-ar fi spus ceva. Apoi a făcut un gest hotărât de dezaprobare.

— Nu! Tata m-a tras pe sfoară! M-a tras pe sfoară ca la carte! Nu era aur, era numai hârtie! Oare mă va trage pe sfoară și în privința lui Kiktahan Shonka? A tras pe sfoară pe toată lumea, câte zile a avut. Acum, c-a murit, nu ne mai poate trage pe sfoară decât pe noi. Întotdeauna a tras pe câte cineva pe sfoară! Oare pot să-l las să-mi facă una ca asta? Tare mai am poftă să-l trag și eu pe sfoară în privința lui Old Shatterhand. Poate că am s-o fac. Cred c-am s-o fac! Vreau să mă port și eu ca el o dată! Vreau...

Sebulon a fost întrerupt de fratele său care s-a apropiat, trecând pe lângă fag:

— Taci, fii mai atent! Strigătele și văicărelile tale o să ne pună-n încurcătură pe amândoi!

— Toți au fost aici, toți! a spus Sebulon, părând că vrea să se scuze.

— Prostii! Nu-i nimeni aici! Dar poate veni cineva în orice clipă și dacă cel care vine aude ce le povestești tu copacilor, va afla tot ce te străduiești să ascunzi!

— Despre cine vorbești?

— Despre Old Shatterhand. A plecat în pădure și a luat-o chiar pe-acolo pe unde-ai luat-o tu. Eu cunosc duhul care te face să spui totul cu voce tare, de aceea am venit după tine, ca să te previn, dar n-am știut unde ești. Mi-a trebuit mult până am dat de urma ta și apoi te-am auzit strigând.

— Strigătele mele au fost și ele bune la ceva. Dacă nu strigam, n-aveai cum să mă găsești.

— Nu mai vorbi prostii! În scurtă vreme ne vor chema să mâncăm. Haide!

Frații Enters au plecat împreună, iar eu m-am grăbit, pentru că trebuia să-i ajung din urmă și să-i întrec. Când s-au

apropiat de locul în care ne instalasem tabăra, mă aflam deja acolo și stăteam liniștit lângă Vulturul cel Tânăr, ca și când m-aș fi înapoiat cu mult timp în urmă.

Labele de urs fuseseră pregătite cu boabe de ienupăr, ciuperci și peliniță, dar peste câteva zile ar fi fost și mai gustoase.

După ce am mâncat, am plecat călare, împreună cu soția mea. Aveam de gând să mergem la molidul despre care îmi pomenise Tatellah-Satah în scrisoarea sa. Acest copac se afla, așa cum am mai spus, pe vârful unei stânci, constituind un excelent punct de observație, pentru că îmi oferea o perspectivă foarte bună asupra locurilor din jur. Femeile sioux voiseră să ajungă la Nugget Tsil și ar fi trebuit să fi sosit aici cu mult timp în urmă, dar ele nu erau de văzut nicăieri. Nu observasem nici o urmă care să le fi trădat prezența și toate acestea mă făcuseră să-mi doresc neapărat să arunc o privire în jur. M-am suit în molid, atât cât mi-a permis-o trăinicia crengilor.

Aerul era curat, sub mine se afla muntele Nugget Tsil, iar înaintea mea, cât puteam cuprinde cu privirea, se vedea preria, pătată parcă, ici-colo, cu verde. Îmi luasem ocheanul și puteam observa foarte clar împrejurimile. Nu se vedea nici țițenie de om. M-am înapoiat împreună cu Klara în tabăra noastră. Puteam fi siguri că, în cursul acelei zile, nu vom fi tulburați de nimeni.

Dick și Pitt avuseseră grijă să adune lemn uscat care să ne ajungă pentru toată noaptea. Lemnul era stivuit în fața cortului, iar Hammerdull întreținea focul. Vulturul cel Tânăr stătea lângă cei doi prieteni. Frații Enters stăteau și ei lângă foc și pregăteau friptură de iepure. Ne-au poftit să gustăm și noi din friptura lor și nu i-am refuzat. Ni s-a părut că erau alți oameni, pentru că păreau foarte liniștiți și luau parte la discuțiile noastre de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Ce era cu ei? Oare nu mai aveau aceleași intenții ca mai înainte? Probabil că nu. Eram îndreptățit să cred că și Sebulon gândea altfel, pentru că era foarte calm, ca și când ar fi uitat cu totul lucrurile pe care le făcuse atunci când își dorise cu orice preț să găsească aur.

Capitolul VIII

Clanul Îngerilor păzitori

Datorită întâmplărilor prin care am trecut, în ziua aceea am vorbit numai despre Winnetou și despre apași. Am povestit câteva întâmplări mai deosebite din vremurile în care eram împreună. Hammerdull a redat împrejurările în care l-a cunoscut, iar Holbers a mai făcut din când în când câte o observație scurtă, în felul care îi era caracteristic. Vulturul cel Tânăr a vorbit despre influența pe care Winnetou o avea, chiar și după moartea sa, asupra indienilor și mai ales asupra apașilor și a indienilor din triburile cu care apașii se aflau în relații de prietenie. Frații Enters n-au scos nici un cuvânt, dar au ascultat tot ce s-a spus și se vedea pe fețele lor că erau foarte atenți la cele povestite. Lucrul acesta mă bucura foarte mult, deoarece credeam că au auzit de la tatăl lor și de la prietenii acestuia atâtea lucruri urâte despre Winnetou și despre mine, încât nu le strica să mai afle și lucruri bune și adevărate despre noi. Vulturul cel Tânăr și-a dat seama ce urmăream în privința lor și a făcut tot ce i-a stat în putere pentru a transforma ura celor doi în respect.

La cină, firul aducerilor aminte s-a rupt pentru scurtă vreme, iar după masă, Dick Hammerdull și Pitt Holbers și-au aprins trabucuri dintre cele din care își cumpăraseră în Trinidad. Frații Enters și-au scos, la rândul lor, pipele scurte și pungile de tutun. Vulturul cel Tânăr nu fuma, pentru că, așa cum el însuși a spus, nu se cuvenea să se fumeze decât la sfa-

turi și atunci trebuia să se folosească numai kalumet-ul[56] și nimic altceva. În ceea ce mă privește, se știa foarte bine că fumam foarte mult. Trebuie să recunosc că eu însumi eram cel mai înrăit fumător din câți cunoscusem. Acum nu se mai poate spune același lucru despre mine. În urmă cu cinci ani[57], soția mea m-a rugat să mai las tutunul. Ea era de părere că mai aveam destule de spus cititorilor mei și trebuia să trăiesc cât mai mult cu puțință. La această rugămintă a Klarei, am stins trabucul pe care îl fumam și i-am spus:

—Ăsta a fost ultimul. N-am să mai fumez niciodată.

Mă aflu, așadar, în aceeași situație cu Vulturul cel Tânăr și eram de aceeași părere cu el. De fumat nu trebuie să se fumeze decât la sfaturi și atunci se cuvenea să se folosească numai kalumet-ul și nimic altceva!

Cu toate acestea, nu vreau să spun că un trabuc de calitate sau că un tutun de pipă foarte bun nu au uneori un efect benefic asupra gândirii noastre, nu vreau să spun că nu gândim mai lesne și mai în tihnă, atunci când norișorii albaștri se înalță spre cer. În acele clipe s-ar părea că ideile ne vin mai repede, că sufletul se deschide. Gândindu-mă la toate acestea, l-am privit atent pe Vulturul cel Tânăr. Războinicul nu fuma, dar vedeam cum se juca cu inelele de fum care ieșeau din gura lui Hammerdull. El inhala fumul și gândurile lui păreau să se îndrepte mereu către alte lucruri. Indianul se exprima parcă și altfel. Se întâmplă un lucru ciudat. Indianul liber nu este un fumător în sensul pe care noi îl cunoaștem și, cu toate acestea, sau poate tocmai pentru aceasta, indianul este mai expus efectelor nicotinei.

Indianul nu fumează decât la ocazii foarte importante, sau în anumite momente care au caracter sacru. El este însă foarte religios și nu întreprinde nimic important fără a se adresa zeilor, iar înainte de a se adresa acestora și uneori și după aceasta, indianul fumează.

56 Pipa păcii. (N. tr.)

57 Acest roman a fost scris în 1909. (N. tr.)

Vulturul cel Tânăr avea o viață sufletească foarte intensă, dar era tăcut. Era prima dată de când îl cunoșteam, când războinicul dădea glas simțămintelor sale, dar o făcea cu măsură, treptat. Omul nu a spus nimic despre sine, ci a vorbit numai despre Winnetou. Cu această ocazie, Klara i-a pus apăsului o întrebare care o frământa deja din clipa în care Vulturul cel Tânăr o întâlnise și îi vorbise Aștei lângă lacul Kanubi. Tânărul războinic vorbea tocmai despre întâlnirea cu Așta, când soția mea l-a întrebat:

— Am văzut că fata purta o stea, o stea pe care și tu o porți. Ce înseamnă această stea? Ce se înțelege prin „Winnetou” și „Winnetah”? E vorba de vreun secret?

Indianul a închis ochii timp de-o clipă, apoi i-a deschis și a răspuns:

— Nu e nici un secret. Oricine poate să audă ce am să vă spun. Aș vrea chiar ca lumea întreagă să audă cuvintele mele, numai că nu știu dacă a sosit clipa potrivită pentru a vorbi despre aceasta.

În timp ce rostea ultimele cuvinte, tânărul războinic a aruncat o privire fugară fraților Enters. Înțelegându-l, i-am spus:

— De ce să nu fi sosit clipa potrivită? Nimic nu te împiedică să vorbești.

— Așa să fie! a spus indianul și, după ce a închis ochii pentru a se gândi, a început să povestească. Aș fi dorit să vă pot vorbi în graiul apașilor, căci acest grai este ca o haină în care sunt îmbrăcate toate cele despre care vreau să vă vorbesc și care și-au găsit loc în inima mea. Limba fețelor palide redă altfel tot ce se află în sufletul meu.

Vulturul cel Tânăr spusese toate acestea cu ochii închiși. Apoi i-a deschis și a continuat.

— Departe, foarte departe de aici se află o țară numită Ginnistan, o țară care ne este cunoscută numai nouă, oamenilor roșii.

Oricine își poate imagina cât de mult m-a surprins mărturisirea indianului. Soția mea a fost la fel de surprinsă ca și mine și mi-a luat mâna de parcă ar fi avut nevoie de ajutor,

ca și când ar fi trebuit să facă mari eforturi pentru a nu izbucni, pentru a nu-i spune Vulturului cel Tânăr că se înșală atunci când presupune că noi nu știm despre ce este vorba.

— Ginnistan? am întrebat eu. Acesta este un cuvânt din graiul apașilor?

— Nu, este un cuvânt dintr-o limbă care nu e cunoscută deloc pe aceste meleaguri, a răspuns apașul. Au trecut multe mii de ani de când America era legată de Asia. În nord se afla o punte care făcea legătura între Asia și America. Această punte de pământ s-a rupt și s-a prefăcut în mai multe insule. În acele vremuri, adică în urmă cu multe mii de ani, niște oameni care erau uriași și la trup și la minte au venit la strămoșii noștri și le-au adus salutul stăpânei lor, regina Marameh.

Soția mea îmi strânse mâna din nou, pentru că își dădea seama, la fel de bine ca și mine, că apașul vorbea de fapt despre Marah Durimeh, dar Vulturul cel tânăr a continuat:

— Solii reginei au venit cu daruri nemaivăzute și cu porunca de a nu primi nimic în dar la rândul lor, pentru că un dar care se face în schimbul unui alt dar nu se mai poate numi „dar”, el se numește „datorie”. Acei trimiși au povestit despre regatul numit Ginnistan. În acest regat nu exista decât o singură lege, „legea îngerilor păzitori”, de aceea, regatul mai era numit și „Țara îngerilor păzitori”. Orice supus din regatul acela trebuia să fie îngerul păzitor al altui supus. Cel ce se hotăra să devină îngerul păzitor al dușmanului său era socotit a fi erou, pentru că astfel s-a învins pe sine însuși. Toate acestea au fost pe placul strămoșilor noștri, pentru că și ei erau la fel de nobili ca și asiaticii. Ei le-au spus trimișilor că ar vrea s-o roage pe regina Marameh să-i ajute ca această lege a îngerilor păzitori să prindă rădăcini și în America. Solii au spus că vor îndeplini această rugămintă a strămoșilor noștri și au plecat.

— S-au mai întors? a întrebat soția mea.

— Nu au venit aceiași soli, au venit alții. La fiecare nouă generație veneau alți soli care aduceau daruri și care voiau să știe dacă acea lege a lor se mai respectă în acest colț al lumii. Astfel au trecut mai multe mii de ani. Paradisul devenise rea-

litate, pentru că nu exista nici o diferență între oameni și îngeri. Toți oamenii erau îngeri, pentru că fiecare era îngerul păzitor al celuilalt. Apoi, solia care venea la trecerea fiecărei generații n-a mai venit și nici următoarele solii. Oamenii au încercat să afle ce se întâmplase, s-au dus la punte, numai că puntea se rupsese, iar în urma ei nu mai rămăseseră decât insulele scăldate de apele învolburate.

— Dacă nu mă-nșel, insulele astea mai există și azi și se cheamă Aleutine[58], a spus Dick Hammerdull.

— Așa e, am spus eu, zâmbind. Văd că ești un mare geograf, domnule Hammerdull.

— Dacă sunt, sau nu geograf, asta nici nu mai contează, a răspuns Dick, dar pot să spun că ăsta e unul dintre puținele lucruri pe care le mai țin minte, de când mergeam la școală.

— Au trecut multe generații, fără ca vreo solie a reginei Marameh să mai fi venit a spus Vulturul cel Tânăr. Legăturile dintre ei și noi s-au destrămat.

— Bine, dar nu a încercat nimeni să reînnoade aceste legături? a întrebat soția mea. Cel întrebat a răspuns, zâmbind amar. Ai noștri nu au făcut nimic. Erau doar indieni! Voiau să fie fericiți, dar fără să facă nimic pentru fericirea lor. Li s-a părut prea greu să lupte pentru asta. Au crezut că își pot dobândi fericirea mai ușor. Nu s-au gândit că Marele și Atotputernicul Manitou i-a pus la încercare, că El a vrut ca solii să nu mai vină la ei pentru a le da un semn că dorește să facă ceva. Strămoșii nu au făcut nimic. Ei au respectat legea din Ginnistan, dar nu au făcut nimic pentru Manitou și pentru regină, nu au făcut nimic pentru fericirea lor. ăsta este marele păcat al strămoșilor noștri, un păcat de neiertat, pe care noi îl purtăm până-n ziua de azi!

La aceste cuvinte, Sebulon a spus încet:

— Strămoșii... părinții!

— Taci, nu-l întrerupe, i-a spus Hariman, rugător. Tânărul apaș a continuat:

58 Grup de insule situate pe coasta de nord-vest a Americii de Nord, cu o suprafață de 37.800 km pătrați. (N. tr.)

— Legii din Ginnistan îi lipsea ceva: legătura dintre cele două popoare și puterea ei s-a pierdut. Îngerii au redevenit oameni. Paradisul n-a mai existat. Dragostea a murit. Ura, pizma, iubirea de sine, îngâmfarea și-au început din nou domnia. Marea împărăție care se supunea unei singure legi a început să se clatine. Rasa care respecta această singură lege și care a câștigat datorită ei noblețe sufletească a început să se dezbine. Dezbinarea a durat mii de ani, totul s-a întâmplat încet dar sigur. Cei care conduceau poporul au devenit asupritori. Cei care vegheau la respectarea legii au devenit tirani. Dacă odată exista doar o singură lege a iubirii, acum exista numai legea asupririi. Ceea ce fusese odată binecuvântare devenise blestem. Tot ce dusesese odată la unire ducea la dezbinare. Soarta părea că se află în mâinile celor puternici, în mâinile asupritorilor și asupritorii și-au arătat puterea, dominând cu o mână de fier, dar numai câteva mii de ani, pentru că o presiune naște contrapresiune, se formează căldură, o căldură care vrea să se elibereze, ieșind din trupul în care s-a strâns. Presiunea asta, asemănătoare celei a unor ape ținute cu forța între niște maluri, a crescut până când malurile nu au mai putut stăpâni apele. Apăsarea miilor de ani s-a făcut simțită. Am să vă dau o pildă geografică pentru a putea zugrăvi mai bine ce s-a întâmplat în istorie. Apele lacului din nord au împins apele lacului Michigan, apele acestuia au împins apele lacului Huronilor, iar acestea din urmă au împins, la rândul lor, apele lacului Erie. Acum trebuiau să se surpe chiar și malurile din stâncă și s-au surpat! Astfel a luat naștere Niagara, mai întâi fluviul și apoi cascada, cascada a cărei curgere nu poate fi oprită, cascada ce arată că rasa roșie se risipește, precum apele ei, în mii și mii de părți. Aceste picături, acești stropi, aceste unde de apă nu se pot uni decât printr-un gând însemnat salvator, care să adune apele în ceea ce va urma să fie lacul Ontario. Cred că tot acest tablou nu vă este cunoscut.

— Ne este cunoscut, a răspuns soția mea. Tabloul acesta ni s-a întipărit în suflet fără ajutorul nimănui. Am mai vorbit despre toate acestea și acasă și aici. Ultima dată am vorbit

despre toate acestea chiar lângă cascada Niagara, cu Athabaska și cu Algongka, căpeteniile triburilor...

— Cu Athabaska și cu Algongka? a întrebat, bucuros, tânărul războinic.

— Da.

— Cu amândoi deodată?

— Da, cu amândoi deodată, pentru că erau împreună.

Această veste l-a bucurat nespus pe Vulturul cel Tânăr și îmi dădeam seama care era cauza bucuriei lui. M-am mulțumit însă, să nu spun nimic și l-am lăsat pe el să continue.

— Erau împreună! a strigat apașul. Au venit împreună la cascada Niagara! Pe urmă, pe urmă... știți cumva încotro au pornit, pe urmă?

Nici de această dată n-am spus nimic, ci am lăsat-o pe soția mea să-i dea indianului vestea pe care el o aștepta cu multă nerăbdare.

— Au pornit spre Mount Winnetou, a spus Klara.

La auzul acestor cuvinte, tânărul războinic și-a împreunat mâinile și a exclamat bucuros, privind spre cer:

— Spre Mount Winnetou! E salvat... e salvat!

— Ce e salvat? a întrebat soția mea.

Vulturul cel Tânăr a ezitat puțin, dar în cele din urmă a răspuns:

— Gândul cel mare, care se va înălța din adâncul apelor Niagara.

— S-a născut acest gând?

— Acest gând nu trebuia să se nască. El a fost purtat în minți și în suflete de mii de ani, dar a fost dus de apele cascadei. Acest gând nu a fost însă nimicit precum am fost nimiciți noi, ci a ieșit la suprafață limpede, clar, strălucind ca o minune, chiar în momentul când apele se pregăteau să-l înghită. Acest gând a fost însușit de urmașii acelor care nu s-au ostenit să apere legea din Ginnistan.

Indianul vorbise atât de frumos, încât o impresionase și pe soția mea și îi transmisese înflăcărea sa. Klara a exclamat:

— Știu ce vrei să spui! Cunossc acest gând salvator!

— Cunoașteți acest gând? a întrebat, neîncrezător, Vulturul cel Tânăr.

— Desigur! Îl cunossc de multă vreme. Vorbești despre legea din Ginnistan: Fiecare om trebuie să fie îngerul păzitor al altui om. Am dreptate?

Războinicul a răspuns uimit:

— Într-adevăr, m-ați înțeles! Cum se poate, doamnă Burton?

— Se poate pentru că peste tot în lume există oameni care năzuiesc la mai bine și pentru că, fii atent la cele ce am să-ți spun, peste tot în lume se știe despre Ginnistan și despre regina acestei țări, deși ai spus că numai oamenii roșii au cunoștință despre toate acestea.

Apașul m-a privit întrebător.

— Are dreptate, i-am spus eu. Noi știm chiar numele adevărat al reginei. Ea se numea Marah Durimeh și nu Marameh. De-a lungul timpului, voi ați transformat numele alcătuit din cinci silabe într-un nume alcătuit din trei silabe, adică l-ați prescurtat.

— Poate că așa este. Nu voi pune acum întrebări despre acest nume. Mă bucur că ați auzit de regină, că aveți știre despre țara numită Ginnistan și despre legea acestei țări. Înseamnă că ne puteți ajuta chiar mai mult decât Athabaska și Algongka. Ei știu cine sunteți?

— Nu, nu le-am spus. Pentru ei am fost doamna și domnul Burton. Nicicând nu am văzut fața Vulturului cel Tânăr inundată de atâta bucurie.

— Ce fericit sunt! a exclamat el. Cât de surprinși trebuie să fie cei care vă recunosc! Ce bucurie va avea Tatellah-Satah, maestrul meu, când va afla că Old Shatterhand dorește același lucru ca și el! Sunteți așteptat cu bucurie și cu teamă, domnule Burton!

— De ce cu teamă?

— Pentru că Tatellah-Satah crede că sunteți mai puternic decât arătați a fi, pentru că puteți spune ceea ce gândiți despre monument, despre această operă, unor oameni îngâmfai și pușini la minte. Cuvântul dumneavoastră cântărește

greu, Tatellah-Satah știe asta și asta o știm cu toții. Dacă el va cădea în talerul celor îngâmfați, nu ne așteaptă renașterea, ci moartea. Sufletul poporului nostru, al rasei noastre s-a trezit. El începe să se trezească, să gândească, să dorească unirea membrilor rasei într-un tot. Toți cei care gândesc vor unirea, dar priviți la sioucși, la comanși, la războinicii utah, la kiovași. Ei pun mâna pe arme și o fac nu pentru a lupta împotriva albilor, ci pentru a lupta împotriva lor înșiși. Ei sunt gata să calce în picioare și să nimicească acest suflet care abia s-a trezit. De ce?

Tânărul războinic ar fi vrut să dea el însuși răspunsul la întrebare, dar soția mea a spus:

— Pentru că Old Surehand, Apanatshka, fiii lor și toți cei ce le sunt apropiați jignesc simțămintele războinicilor care nu uită că fac parte dintr-un anumit trib și care nu vor ca unei căpetenii a apașilor să i se facă o cinste exagerată, pe care această căpetenie nu o merita.

Războinicul i-a aruncat soției mele o privire uimită, aproape înspăimântată. Se părea că omului nu-i venea să-și creadă urechilor.

— Cum a spus doamna Burton? a întrebat el. Dânsa a spus că această cinste este exagerată și nemeritată?

— Da, așa am spus, a răspuns Klara.

— Și spuneți că-l iubiți pe Winnetou, doamnă Burton?

Vulturul cel Tânăr a devenit dintr-o dată foarte serios. Fața lui părea a fi sculptată în marmură. Soția mea devenise și ea foarte sobră.

— Îl iubesc și îl respect, cum îl iubesc și îl respect numai pe soțul meu.

— Și cu toate astea, vorbiți despre exagerare și despre lipsa de merit? Spunând acestea, indianul s-a ridicat în picioare, iar Klara i-a urmat exemplul, ridicându-se la rândul ei. Aveam sentimentul că în acele clipe aveau să se decidă lucruri de care avea să depindă ceea ce avea să urmeze.

Aveam de trei ori vârsta acestui războinic, dar nu-mi trecea nici o clipă prin cap că sunt și de trei ori mai înțelept de-

cât el. Pentru mine, el nu întruchipa numai tot ceea ce însemna mișcarea numită „Indienii Tineri”, dar și viitorul rasei sale. El se aflate timp de patru ani printre albi și se pare că se bucura de respectul acestora. Îi cunoștea pe Athabaska și Algonka, îi scria vestitului Wakon, iar acesta îi răspundea la scrisori. El era ucenicul preferat al lui Tatellah-Satah, pentru mine el era urmașul lui Winnetou și astfel trebuiau să gândească despre Vulturul cel Tânăr toți membrii rasei roșii. Nu aveam voie să-l subestimez pe acest războinic. Deși era tânăr, avea înțelepciunea unui bărbat de vârsta mea. Gândindu-mă la toate astea, am răspuns eu în locul Klarei:

— Tocmai pentru că-l iubim atât de mult, nu putem să dăm voie nimănui să-și rădă de el. Monumentul poate fi oricât de mareț. În realitate, Winnetou este cu mult, mult mai mareț decât acest monument! Cu cât monumentul pe care ochii îl pot vedea va fi mai înalt, cu atât el va fi coborât mai jos. Winnetou nu a fost nici învățat, nici comandant de oști, nici fondatorul unui oraș. La ce ar folosi, așadar, un monument? La ce ar folosi un lucru fără măsură? Oare neprețuitul nostru prieten a meritat o astfel de răsplată? Nu este o dovadă de dispreț dacă spun că el nu a fost nici învățat, nici comandant de oști, nici fondatorul unui oraș, căci el a fost mai mult decât atât, el a fost un om nobil! A fost primul indian în trupul căruia a înviat sufletul adormit al rasei sale. Odată cu el, acest suflet a renăscut. El a fost tot numai suflet și a vrut să rămână astfel. De aceea eu cred că monumentele nu-și au locul aici! El a fost în sufletele noastre și tot în sufletele noastre trebuie să rămână și de aici înainte! Cel ce crede că îl va smulge din sufletele noastre și-l va întruchipa, folosind piatra sau metalul, va avea de-a face cu noi! Winnetou trebuie să trăiască, trebuie să trăiască și de acum încolo prin mine, prin noi, prin voi, urmașii lui, în... sufletul poporului său, care s-a trezit în el, al poporului său care este sortit pieirii și pentru care singura cale de a se salva este legea din Ginnistan. Winnetou ar fi putut să fie un erou, să stea în fruntea oame- nilor săi și să-i conducă în luptă, dar el nu a vrut nimic din toate acestea, pentru că astfel ar fi grăbit sfârșitul poporului

său. El a propovăduit pacea, iar în locurile prin care a trecut a lăsat în urmă pace. El era îngerul păzitor al tuturor acelor pe care-i întâlnea, indiferent dacă-i erau prieteni sau dușmani. Atunci când sufletul poporului său a reînviat prin el, această reînviere a fost legată de legea îngerilor păzitori. El a fost, așadar, urmașul ultimului mare stăpânitor indian la care au venit solii reginei Marameh, acei soli care nu au mai revenit nicicând după aceea. Voi, frații și surorile lui care vă mai aflați pe acest pământ, ați înțeles asta? Ați înțeles voi oare că nici un popor nu are voie să rămână copil? Ați înțeles ce se întâmplă atunci când, timp de mii de ani, războinicii care fac parte din sute de triburi diferite, oameni în vinele cărora curge același sânge se războiesc și se nimicesc între ei? Ați înțeles că toate acestea au însemnat o sinucidere înceată care a dus la moartea rasei? Ați înțeles că numai prin iubire puteți să reparați tot ce ați distrus prin ură? Ați priceput că raiul strămoșilor voștri s-a pierdut în clipa când omul roșu a devenit un diavol pentru fratele său și că acest rai nu poate fi refăcut decât atunci când fiecare indian va deveni îngerul păzitor al fratelui său, așa cum se întâmpla atunci când regina Marameh a încetat să vă mai vorbească prin solii ei?

Spusesem toate acestea de parcă lângă mine s-ar fi găsit o mulțime de ascultători, când de fapt aveam în față numai o mână de oameni. Winnetou îmi scrisese însă că îl voi simți în sufletul meu, că va fi mereu alături de mine și iată că spusese cuvinte pe care poate nu le-aș fi spus vreodată. Vulturul cel Tânăr, care stătea în fața mea, mă urmărise foarte atent, de parcă ar fi vrut să-mi soarbă fiecare cuvânt de pe buze. Abia terminasem ce avusesem de spus, când indianul m-a întrebat:

— Spuneți-mi, domnule Burton, nu ați fost, într-adevăr, niciodată la Tatellah-Satah?

— Niciodată, i-am răspuns eu.

— Ciudat! Și nici de la Winnetou nu vă pot veni.

— Ce?

— Gândurile cărora tocmai le-ați dat glas.

— Fiecare om are o lume a gândurilor sale. Eu nu fur gândurile care aparțin altora. Și întrebările pe care le-am pus vin din lumea gândurilor mele. Ești liber să răspunzi la ele, sau să nu răspunzi.

— Răspund cu plăcere și nu numai prin vorbă, ci și prin faptă. Ați întrebat dacă noi am înțeles. Poate, nu am înțeles tot, dar am înțeles aproape tot. Dovada se află aici.

Spunând acestea, indianul a arătat steaua în douăsprezece colțuri și apoi a continuat.

— Doamna Burton voia să știe ce vrea să însemne asta, iar eu îi voi spune. Asta înseamnă că vrem să ispășim greșelile din trecut, că nu vrem să mai urâm, ci vrem să iubim, că am încetat să fim diavolii fraților noștri, că vrem să fim din nou vrednici de raiul pe care l-am pierdut, că vrem ca legea din Ginnistan să domnească din nou. Vrem să fim uniți sufletește, nu mai vrem să fim dezbinați. Nu avem nici un conducător care să ne poruncească toate astea, așa că ne poruncim chiar noi înșine. Toate aceste gânduri au pornit de la maestrul Tatellah-Satah. Eu am fost primul pe care el l-a numit „Winnetou”, apoi au fost zece, douăzeci, cincizeci, o sută, iar acum printre „Urmașii lui Winnetou” se numără mii de suflete.

— De ce ați ales tocmai numele lui Winnetou? a întrebat Klara.

— Oare a existat vreodată unul mai nobil decât el? Winnetou n-a fost oare întruchiparea tuturor poruncilor pe care le avem de respectat și a tuturor faptelor ce le avem de îndeplinit? Oare numele Old Shatterhand și Winnetou nu sunt pentru popoarele oamenilor roșii o întruchipare a prieteniei, a iubirii față de oameni și a dorinței de a sări în ajutorul altora, chiar cu prețul propriei vieți? Oare nu întruchipează ei cel mai bine cuvântul legii care spune că fiecare dintre noi trebuie să fie îngerul păzitor al celuilalt? Ceea ce am făcut noi nu este un lucru deosebit. Noi am alcătuit un nou clan, un clan cum a existat și mai există încă. În clanul nostru, fiecare membru trebuie să fie îngerul păzitor al altui membru, pentru întreaga viață. Noi am numit acest clan clanul „Winnetou” și am făcut ceea ce trebuia, pentru că astfel îl cinștim pe cel

ce a fost căpetenia tuturor apașilor, pentru că noi toți ne numim urmașii lui spirituali. Dar acesta trebuie să fie singurul monument pe care rasa roșie îl înalță în onoarea sa. Nu există un monument mai frumos și mai valoros. El trebuie să fie și să rămână însuși sufletul nostru. Astfel el va fi mai mare decât orice monument și decât orice vârf de munte! Astfel el este mai mare decât monumentul uriaș pe care oamenii cei mici vor să i-l înalțe acum! Mă bucură faptul că Old Shatterhand gândește astfel. Veți cunoaște mai bine pe cei ce fac parte din clan, atunci când veți ajunge la Tatellah-Satah, adică la Mount Winnetou.

— Nu putem afla mai multe chiar acum?

— Eu sunt un om care se întoarce acasă. Chiar și atunci când am fost departe, m-am aflat în legătură cu cei de la Mount Winnetou, dar nu mi s-au adus la cunoștință decât lucrurile foarte importante. Pot să vă spun că nici eu nu știu chiar tot.

Frații Enters păstrasera tot timpul tăcerea. De aceea ne-a surprins că Hariman a întrebat tocmai atunci:

— Putem să știm măcar dacă din acest clan pot face parte și albi?

— Clanul a fost destinat numai indienilor, a răspuns Vulturul cel Tânăr. Ar fi însă împotriva gândului care ne-a însuflețit să ne împotrivim primirii albilor în clan. Noi vrem ca dragostea pentru aproapele nostru să nu ne însuflețească numai pe noi, ci pe toți oamenii din lume.

— Ar putea să ne împiedice cineva să întemeiem un clan „Winnetou” pentru noi?

— Nimeni nu vă poate împiedica.

— Fiecare membru poate să și-l aleagă pe cel pe care vrea să-l apere?

— Nu. Asta nu se poate, pentru că dacă fiecare și l-ar putea alege pe cel pe care vrea să-l apere, ar exista unii care ar fi ocrotiți de mai mulți „îngeri” și ar rămâne foarte mulți neocrotiți. Nu ai nici un merit dacă ocrotești un om pe care-l iubești, dar faci un sacrificiu dacă-l aperi pe cel pe care-l urăști

sau pe cel ce este disprețuit. Acesta este sacrificiul pe care trebuie să-l faci de dragul iubirii de oameni.

— Și se știe cine pe cine ocrotește?

— Nu. Asta rămâne o taină. Nici chiar cel ocrotit nu știe cine este ocrotitorul său. Numai după ce moare ocrotitorul sau cel ocrotit, se află pe cine a ocrotit sau de cine a fost ocrotit cineva. Fiecare ocrotitor poartă numele celui pe care îl ocrotește pe partea dinăuntru a stelei sale. După moarte, această stea se ia și se vede pe cine a ocrotit acesta, adică al cui înger păzitor a fost.

— Well! Asta se va vedea și la mine!

— La tine? a întrebat Sebulon, uimit.

— Da. La mine.

— Mă faci să râd! Crezi că te vor primi în clan tocmai pe tine?

— Nici nu mă gândesc la asta, dar, totuși, voi fi un „Winnetou”. Toată treaba asta-mi place și asta va fi intenția mea.

— Și ce vrei să faci?

— Voi întemeia un clan numit „Winnetou”, al albilor.

— Când?

— Azi, chiar acum, pe loc!

— Nebunule! a exclamat Sebulon, făcând cu mâna un gest de dispreț. Hariman nu s-a lăsat deloc descurajat și i-a spus fratelui său:

— N-ai decât să râzi de mine cât vrei! Eu tot am s-o fac! Trebuie să fac asta! Și tu o să trebuiască s-o faci!

— Eu? Să fac eu așa ceva? Nici prin gând nu-mi trece!

— Nici mie nu mi-a trecut prin gând la început, dar ideea asta îți vine fără să vrei și, o dată ce ți-a venit, nu mai poți scăpa de ea. Prin urmare, așa cum am spus, eu întemeiez acum un clan „Winnetou”, al albilor. Nu-mi pasă acum dacă voi fi unicul și singurul membru al clanului. Nu-mi pasă nici dacă lumea va râde de mine. Vreau numai că din clan să mai facă parte cineva și acela ești tu, Sebulon!

— Nici să nu te gândești!

— Totuși, eu mă gândesc. Tu singur o să vezi că trebuie să-mi urmezi exemplul! Doamnă Burton, cred că aveți la dumneavoastră toate cele trebuincioase pentru cusut?!

— Bineînțeles, a răspuns soția mea.

— Vă rog să-mi dați un ac, ață neagră și o foarfecă!

— Vă aduc tot ce vă trebuie, a spus soția mea, îndreptându-se spre cort.

— Și dumneavoastră, domnule Burton, sunteți scriitor, mi-a spus Hariman. Aveți, desigur, cerneală și toc.

— Da, am cu mine cele trebuincioase scrisului, i-am răspuns eu.

— Dați-mi, vă rog, tocul și un strop de cerneală! Hârtie am eu.

— Soția mea o să aducă tot ce trebuie.

— Ce vrei să faci cu tocul și cu cerneala? a întrebat Sebulon.

— Vreau să scriu numele aceluia pe care vreau să-l ocoresc.

— Asta-i nebunie curată! Pot să știu și eu de cine-i vorba?

— Nu! Nimeni n-are voie să știe asta! Cu atât mai puțin tu!

După ce soția mea a adus toate cele trebuincioase, Hariman a tăiat din blana iepurelui, din a cărui carne ne înfruptasem în ziua aceea, o stea în douăsprezece colțuri, îndepărtând cu ajutorul cuțitului firele de păr. Apoi a tăiat o bucată de hârtie pe măsura stelei și a scris încet și cu grijă, ținând hârtia pe genunchi, numele persoanei la care se gândise, a însemnat pe reverul hainei locul în care voia să-și pună steaua, a dezbrăcat haina și a început să coasă steaua pe reverul acesteia. Sebulon urmărea atent fiecare mișcare a fratelui său. Pe trăsăturile feței sale se puteau citi disprețul și încordarea. Hariman nu se pricepea la cusut. După primele împunsături de ac, omul a descusut ața. Situația s-a repetat și Hariman a devenit nerăbdător.

— Parcă cineva n-ar vrea să-mi duc gândul la îndeplinire, dar, totuși, am s-o fac! a spus Hariman, hotărât.

Văzând ce se întâmpla, soția mea l-a întrebat:

— Îmi dați voie să cos eu steaua? Mie îmi va fi mai ușor s-o fac.

— Vreți să faceți dumneavoastră asta, doamnă Burton? Cât de bună sunteți! Da, aici aveți haina, steaua și bucata de hârtie care trebuie pusă în spatele stelei, aveți aici totul! Dar, vă rog să păstrați taina mea!

Soția mea a pus bucata de hârtie împăturită pe locul pe care i-l arătase Hariman, a pus steaua deasupra bucății de hârtie și a început să coasă cu grijă. Steaua număra douăsprezece colțuri și Klara avea mult de lucru.

— Sigur că nu mi-aș fi dat atâta osteneală, a spus Hariman și apoi a continuat, vorbind parcă numai pentru sine. Ce ciudat, atunci când am scris numele a fost ca și când mi-aș fi semnat condamnarea la moarte. Și, totuși, m-am simțit ușurat!

Sebulon nu-și lua ochii de la soția mea. El era atent nu atât la ceea ce făcea Klara, ci mai ales la trăsăturile feței ei. Din când în când, omul închidea ochii, ca și când l-ar fi chinuit vreo durere. Îl priveam și deodată... Dar ce era asta? Am văzut cum de pe frunte i se prelingeau picături de sudoare. Oare transpira?

Mâinile i s-au îndreptat tremurând spre blana de iepure. Era ca și când Sebulon n-ar fi vrut s-o facă, dar, în cele din urmă, a prins în mâini blana, a luat o foarfecă și a început să taie. A tăiat din blană o stea în douăsprezece colțuri, la fel cum făcuse și fratele său cu puțin timp înainte. Sebulon făcea toate acestea împotriva voinței lui, de parcă s-ar fi dat pradă unui vis. Sebulon a înlăturat perii cu cuțitul și apoi i-a dat steaua Klarei, spunând:

— Vă rog, doamnă Burton, vreau și eu!

— S-o cos?

— S-o coaseți! a spus Sebulon, dând din cap.

— Împreună cu bucata de hârtie?

— Da, numele-l scriu chiar acum!

— Totuși, vrei s-o faci! N-am spus eu că așa se va întâmpla? a izbucnit Hariman.

— Taci! i-a răspuns Sebulon, răstit. Nu o fac pentru că vrei tu, o fac pentru că vreau eu! Și eu sunt în stare să o crotesc pe cineva! Ai înțeles?

— Bine, dar pe cine? a întrebat Hariman, curios.

—Asta-i taina mea! Oare tu mi-ai spus numele pe care l-ai scris? Nici tu n-ai să afli numele scris de mine!

Sebulon a luat tocul și hârtia și a scris. Era vorba despre un singur cuvânt, adică despre un singur nume, dar omului i-a trebuit multă vreme ca să-l scrie, pentru că s-a întrerupt de mai multe ori și a tras adânc aer în piept. În cele din urmă a terminat și a așteptat să se usuce cerneala. Apoi a împăturit cu grijă bucata de hârtie și a întins-o soției mele.

Faptele celor doi frați au trezit în mine un sentiment ciudat. Poate pentru alții totul ar fi putut să pară o copilărie, mie însă îmi era imposibil să zâmbesc atunci când mă gândeam la cele întâmplate. Credeam că amândoi acționaseră mânați de o pornire lăuntrică, în fața căreia nici unul dintre ei nu rezistase.

După ce Klara a terminat treaba, cei doi frați și-au îmbrăcat hainele, privindu-se reciproc, mai întâi cu seriozitate, apoi cu ură și apoi din ce în ce mai prietenos. În cele din urmă Hariman a râs, iar Sebulon s-a mulțumit să zâmbească.

— Știi ce ești tu acum? a întrebat Hariman.

— Un „Winnetou”, a răspuns Sebulon.

— Da, dar știi și ce înseamnă asta?

— Că sunt îngerul păzitor al unui om pe care trebuie să-l ocrotesc.

— Așa este. Trag nădejdea că ai ales bine.

Sebulon l-a privit neîncrezător pe fratele său și l-a întrebat:

— Ce vrei să spui cu asta?

— Trebuie să te gândești că...

— Nu m-am gândit la nimic, a izbucnit Sebulon. Fac ce vreau! Când chibzuiesc prea mult, mă încercă gânduri străine de voința mea. Eu am devenit un „Winnetou” și...

— Nu, nici unul dintre voi nu-i un „Winnetou”! a spus Vulturul cel Tânăr.

Era prima dată când războinicul i se adresa lui Sebulon, fără ca acesta să-l fi întrebat ceva.

— Nu suntem? l-a întrebat Sebulon. Dar ce mai lipsește?

— Jurământul prin care vă legați să respectați poruncile sfinte pentru membrii clanului.

— Un jurământ? Trebuie să jurăm?

— Da, trebuie să jurați. Sunteți albi și trebuie să jurați că vă veți face datoria ca îngeri păzitori. Oamenii roșii nu trebuie să jure. Pentru ei, strângerea de mână ajunge, fiindcă pentru ei strângerea de mână cântărește la fel de greu ca un legământ.

— Și pentru noi! a strigat Hariman.

— Da și pentru noi! a încuviințat Sebulon.

— Atunci ridicați-vă! le-a spus tânărul războinic.

Cei doi s-au ridicat, iar indianul le-a urmat exemplul. În clipa aceea, Hammerdull a aruncat o bucată mare de lemn în foc. Flacăra s-a înviorat și și-a întins limbile în toate direcțiile. Era ca și cum pădurea s-ar fi umplut de spirite. Umbrele copacilor și tufișurilor, care se îmbrăcaseră în mantia nopții, au început să se miște, să se încline încolo și-ncoace, ridicându-se și apoi aplecându-se către pământ.

— Dați-vă mâinile! a poruncit Vulturul cel Tânăr.

Cei doi frați au făcut întocmai ceea ce le spusese indianul, care și-a pus la rândul său mâna peste mâinile celor doi albi.

— Spuneți după mine. Vom fi credincioși până la moarte celor pe care îi ocrotim!

— Vom fi credincioși până la moarte celor pe care îi ocrotim! au spus frații Enters, într-un glas.

— Acesta este jurământul nostru! Spuneți și asta!

— Acesta este jurământul nostru! au repetat cei doi.

— Așa! Acum puteți spune că sunteți doi „Winnetou”, fiindcă nu steaua este importantă, ci voința și voi ați dat glas acestei voințe. Eu sunt martorul vostru! Dați-mi și mie, ca martor al vostru, mâinile voastre!

— Iat-o pe-a mea! a spus Hariman.

— Și pe-a mea! a spus Sebulon.

Tânărul apaș a prins mâniile celor doi albi într-ale sale, pe una dintre ele cu dreapta sa, iar pe cealaltă cu stânga.

— Știți cât de însemnată este această clipă? a întrebat el.

Niciunul dintre frați n-a răspuns, dar tânărul războinic a continuat.

— Ceea ce voi nu știți, știe Manitou, iar ceea ce voi nu puteți, poate Manitou. Cel ce-i ocrotește pe alții, se ocrotește pe sine. Pentru că vreți să fiți îngerii păzitori ai celor pe care vreți să-i ocrotiți, cei pe care vreți să-i ocrotiți au devenit îngerii voștri păzitori! Fiți credincioși față de voi înșivă și față de ei! Astfel veți deveni și în realitate ceea ce vreți să deveniți: Urmași ai lui Winnetou!

Capitolul IX

„Păr Negru”

Îmi propusesem ca, a doua zi, să-mi arunc o privire asupra caietelor pe care le descoperisem, dar, spre regretul meu, nu am avut timp pentru asta.

Ne aflam cu toții la micul-dejun, când am auzit voci și zgomotul pașilor unor oameni care se apropiau. Vulturul cel Tânăr s-a îndreptat repede spre marginea sudică a luminișului în care ne aflam.

— Vin mai mulți oameni, a spus el. Cred că sunt femeile sioucșilor, care aveau de gând să se îndrepte spre Mount Winnetou, dar nu sunt numai femei, sunt și bărbați.

Când a aflat bătrânul și bunul Pitt Holbers despre ce era vorba, l-a cuprins o emoție pe care și-o putea stăpâni cu greu. Frații Enters nu se simțeau în siguranță și ne-au întrebat dacă ar fi fost cazul să plece. Întrebarea asta era o dovadă că se gândiseră bine la toate cele ce se puteau întâmpla.

—Acum v-ați alăturat nouă și veți rămâne cu noi, le-am zis eu. Vă rog să nu spuneți nimănui cine sunt.

Astfel fusese stabilit tot ceea ce se cuvenea. Atât soția mea, cât și eu priveam cu mare încordare în direcția din care urma să se apropie grupul de oameni despre care vorbise tânărul apaș. Mă gândeam cu părere de rău că nu voi avea timp să citesc cele scrise în caiete. Au mai trecut câteva minute. Era clar că cei ce se apropiau nu se grăbeau. În cele din urmă, am auzit mai clar zarva făcută de vocile unor persoane care discutau între ele, zarvă întreruptă, din când în când, de exclamații. Oamenii se apropiau pe jos. Caii fuseseră lăsați la poa-

lele muntelui, fiindcă pantele erau destul de abrupte. Grupul de oameni ne-a observat înainte de a se apropia de copaci. Ne-am dat seama de acest lucru din faptul că glasurile au amuțit dintr-o dată. S-a apropiat de noi un bărbat înalt și slab, care mergea legănat. Nu era îmbrăcat în straie de indian, ci purta un costum de cea mai bună calitate, avea guler alb și înalt și niște manșete la fel de albe. Pe piept avea prinsă o perlă veritabilă, iar pe degete străluceau câteva diamante și alte pietre prețioase. Bărbatul avea mâini mari, picioare și mai mari și un nas... ce să mai vorbim de nas! Acest nas nu putea fi moștenit decât de la o mamă indiană get-beget și de la un tată armean sadea. Nici nu se putea altfel, pentru că nasul părea parcă șlefuit. Era atât de mare, încât ochii păreau prea mici și fața prea îngustă. Capul era asemănător cu cel al unei păsări, dar nu al unui vultur neînfricat, ci mai curând al unui tucan cu ciocul mare.

Acest om s-a apropiat de noi, s-a oprit în fața noastră, fără să ne salute și ne-a privit pe rând, ca și cum am fi fost niște obiecte de vânzare sau niște oameni cărora nu merita să le dai atenție, întrebându-ne în cele din urmă:

— Cine sunteți?

Glasul îi era ascutit și sonor. Oamenii care au o astfel de voce sunt de obicei lipsiți de sentimente și nepăsători față de cei din jurul lor. Pentru că nu a obținut imediat răspunsul dorit, a repetat întrebarea:

— Cine sunteți? Trebuie să știu!

Nici soției mele și nici mie nu ne trecea prin cap să-i dăm vreun răspuns, iar Vulturul cel Tânăr a tăcut, plin de mândrie. Frații Enters aveau motivele lor pentru a nu dori să iasă în evidență, astfel încât sarcina de a rezolva problema i-a revenit lui Hammerdull.

Acesta s-a întors calm către prietenul său și l-a întrebat:

— Ce zici, Pitt, s-o fac?

— Dacă tu gândești că altfel nu ne va da pace, îți dau dreptate.

— Dacă ne va da pace, sau nu, asta nici nu mai contează, dar vreau să-i spun de la bun început tot adevărul.

Zicând acestea, Dick s-a ridicat de la locul său, s-a apropiat de străin și a început:

— Trebuie să aflați numele noastre? Dar cine vă obligă la așa ceva?

— Să mă oblighe? Nu-i vorba că sunt obligat de cineva. Eu vreau! Dacă nu vreți să-mi răspundeți la întrebare, am toate mijloacele pentru a vă învăța cum se cuvine să vă purtați.

— Să ne învățați cum să ne purtăm? Dumnezeuule! La omul care spune așa niște vorbe trebuie să mă uit mai atent.

Hammerdull l-a apucat pe străin de mâini, la întors spre dreapta, apoi spre stânga, apoi l-a învărtit în cerc și la scuturat de i-au trosnit toate oasele, după care a spus:

— Hm! De obicei nu-s tocmai prost, dar în ceea ce-l privește pe acest domn nu mă prea pot lămuri. Nu sunteți indian get-beget. Sunteți indian numai pe jumătate. Așa-i?

Cel întrebat a vrut să izbucnească, dar bătrânul vulpoi al Vestului l-a scuturat a doua oară, spunându-i:

— Gata! Fără necuviințe! Nu rabd așa ceva! Cel ce vine-ncoace și vrea să ne forțeze să-i dăm ascultare, fără a ne saluta măcar, este în primul rând un necuviincios și, în al doilea rând, n-are minte nici cât o oaie. Acesta este locul pe care noi ne-am așezat tabăra. După legile preriei, locul ăsta-i al nostru până-n clipa-n care plecăm de-aici. Am fost aici înaintea dumneavoastră. Suntem, cum s-ar zice, la noi acasă. Cel ce ne intră în casă trebuie să salute cu respect și să-și spună numele, fie el cine-o fi. Ați înțeles? Și-acum, înainte de toate, ia spuneți-mi numele dumneavoastră!

Dick îl ținea atât de strâns cu amândouă mâinile, încât străinul a spus încet, strâmbându-se de durere:

— Măcar dați-mi drumul. Numele meu este Okih-tshin-tsha, iar albiu mă cunosc sub numele de Antonius Paper!

— Antonius Paper și Okih-tshin-tsha? Buuun! Dar nu sunteți indian sadea?

— Nu.

— Mama dumneavoastră era indiancă?

— Da.

— Din ce trib?

— Sioux.

— Și tatăl dumneavoastră?

— Tata a venit din țara binecuvântată și era armean.

— De-o fi venit din țara binecuvântată, sau nu, asta nici nu mai contează, dar toți armenii care-au venit încoace sunt comercianți. Dumneavoastră sunteți tot comerciant?

— Eu sunt bancher! a răspuns omul, plin de mândrie. Dar acum dați-mi drumul și spuneți-mi cine sunteți!

— Așa să fie! Eu sunt un bătrân vânător foarte cunoscut în prerie, iar numele meu este Dick Hammerdull. Lunganul de colo, care vă privește cu atâta drag, e prietenul meu, Pitt Holbers. Pot să vă spun că și despre el se povestesc multe. Și el este un bătrân vulpoi al Vestului. Oricum, ne face plăcere amândurora să-i învățăm, din când în când, pe oameni cum se cuvine să se poarte. Așa cum ne-am dat seama, nu sunteți singur. Însoțitorii dumneavoastră sunt acolo, printre copaci?

— Așa este.

— Printre cei ce vă-nsoțesc se află și femei?

— Da.

— Femeile sioux care vor să ajungă la Mount Winnetou?

— De unde știți asta?

— Asta-i treaba mea și nu a dumneavoastră. Cine sunt bărbații care vă însoțesc?

— Sunt niște domni care fac parte dintr-un comitet, iar împreună cu ei se află însoțitorii lor.

— Ce fel de comitet?

— Pentru înălțarea unui monument.

Omul nu a mai continuat, ci a preferat să tacă, pentru că s-a gândit că alții nu trebuiau să afle totul. Apoi a spus:

— Întrebați-i pe ei, eu nu pot să vă dau toate datele legate de scopul pe care-l urmărește comitetul și dați-mi drumul odată!

Dick l-a lăsat slobod în cele din urmă și i-a spus:

— Întoarceți-vă la cei ce vă însoțesc și spuneți-le numele meu! Și Pitt Holbers le transmite salutul său, mai ales doamnelor! Printre însoțitorii dumneavoastră se numără și unii care se vor bucura atunci când le veți spune toate astea.

Domnul Antonius Paper a plecat, legănându-se și a dispărut, în cele din urmă, printre copaci. Numele lui indian, Okih-tshin-tsha, înseamnă, în graiul sioucșilor, „băiat”. Se pare, așadar, că, de mic, acest om nu promitea să se facă cunoscut prin lucruri și calități care aveau să dovedească faptul că ar fi un adevărat bărbat. El era casierul comitetului care se ocupa de monumentul lui Winnetou.

Mă întrebasesem de la bun început ce legătură era între acest om și Old Surehand. Acum, când îl vedeam pentru prima oară, puteam spune că impresia pe care mi-o făcea nu era una dintre cele mai bune. Această impresie era împărtășită și de către soția mea.

— Un metis! a exclamat ea. Tu ai fost mereu de părere că metișii moștenesc tot ce-i mai rău de la părinții lor!

— Da, cred că așa se întâmplă de cele mai multe ori, dar uite-i că vin! Abia pronunțase Okih-tshin-tsha numele de Pitt Holbers, când se și auzi un glas de femeie strigând de bucurie. Imediat după aceea am văzut două femei care se apropiau cu pași repezi de luminiiș. Una dintre ele era Așta, indiana pe care o întâlnisem pe malul lacului Kanubi, cealaltă era probabil bunica ei. Așta și bunica ei erau urmate îndeaproape de celelalte femei, iar acestea erau urmate, la rândul lor, de bărbații care se apropiau în pas domol și măsurat. Ne-am ridicat cu toții.

— Mă simt așa ciudat a spus Pitt Holbers, sprijinindu-se de pomul din spatele lui și privind cu nerăbdare spre toți cei ce se apropiau.

Se observa imediat că cele două femei erau rude, atât de mult semănau. La toate astea se mai adăuga și faptul că erau îmbrăcate absolut la fel. De altfel, toate cele patruzeci de indience aveau îmbrăcăminte asemănătoare și multe dintre ele purtau în piept steaua clanului „Winnetou”.

Consoarta lui Wakon trebuia să aibă, după socotelile mele, aproape șaizeci de ani, dar vârsta nu-i răpise nimic din frumusețea trăsăturilor feței pe care ți-o dă frumusețea sufletului.

— Uite-l, i-a spus Așta bunicii ei, arătând spre Pitt Holbers. Și lângă el se află Vulturul cel Tânăr, războinicul despre care ți-am povestit.

Bătrâna avea însă ochi numai pentru vânătorul alb. Ea s-a oprit puțin și l-a privit din cap până-n picioare.

— Da, el este, a spus ea. Apoi s-a apropiat de Pitt, i-a luat amândouă mâinile într-ale sale și l-a privit în față, întrebându-l: De ce nu ai venit? De ce ai fugit de noi? Este foarte rău atunci când nu vrei să primești mulțumirea celor ce ți-o aduc din toată inima!

Bătrânul vânător nu a fost în stare să facă nici o mișcare. Din pieptul lui a izbucnit un sunet care era pe jumătate un oftat și pe jumătate strigăt de bucurie. Apoi și-a smuls mâinile din cele ale bătrânei Așta, s-a întors și a dispărut în pădure. Cele două femei l-au urmat încet.

Credeam că nou-veniții vor păstra tăcerea, dar m-am înșelat. Desigur că de data aceasta nu domnul Antonius Paper a luat cuvântul, deși se putea vedea că tare ar mai fi vrut să vorbească. Un alt domn a făcut câțiva pași înainte și s-a apropiat de noi, zâmbind.

— Am vrea să ne prezentăm. Eu sunt agent, mă ocup cu tot soiul de lucruri și numele meu este Evening. Aici se află domnul Simon Bell, profesor de filosofie, iar acesta este domnul Edward Summer, profesor de limbi clasice. Vă este de ajuns?

Se vedea că omul voise să ne impresioneze și trebuie să recunosc că până atunci avusesem tot respectul pentru cei doi profesori care ne fuseseră prezentați, deși nu-i cunoscusem personal. Deocamdată nu simțeam nevoia să mă prezint frumos și respectuos, deși ei se numărau printre prietenii lui Old Surehand și aveau să hotărască asupra monumentului lui Winnetou.

Dick Hammerdull s-a pregătit să spună ceva, dar l-am oprit cu un gest al mâinii. M-am înclinat, întocmai cum o făcuse și domnul Evening cu puțin timp înainte și apoi am spus:

— Sunt onorat să cunosc niște oameni eminenți ai lumii științei. Îmi este îngăduit să întreb cu ce le-aș putea fi de folos acestor domni?

— Desigur, cu mare plăcere. Veți primi numaidecât răspunsul la întrebarea dumneavoastră. Pot să vă întreb mai întâi cum vă numiți?

— Mă numesc Burton.

— Și doamna care se află lângă dumneavoastră?

— Este soția mea.

— Și cei doi domni care stau în spatele dumneavoastră?

— Sunt frați. Este vorba despre domnul Hariman și despre domnul Sebulon Enters. Lângă mine se află Vulturul cel Tânăr, un războinic din tribul apașilor Mescalero, iar aici este domnul Dick Hammerdull, vânător al Vestului sălbatic.

— Vă mulțumesc. Acum însă dați-mi voie să vă spun despre ce este vorba. Noi am venit înapoi pentru a privi mai îndeaproape locul acesta și am crezut că nu vom găsi pe nimeni aici. Prezența dumneavoastră este stânjenitoare pentru noi.

Pe cât de reverențios erau spuse aceste cuvinte, pe atât de pline de nepăsare erau ele. I-am privit pe cei doi profesori și nu am răspuns imediat.

— M-ați înțeles, nu-i așa? m-a întrebat domnul Evening.

— Desigur, am răspuns eu. Doar v-ați exprimat destul de clar.

— Ei bine?

— Doriți să ne îndepărtăm?

— Da.

— Cât de mult?

— Ce întrebare! Desigur că nu vreau să mergeți zece-douăzeci de pași mai încolo! Vreau să plecați de-aici! Să plecați cu toții!

— Și domnii profesori doresc aceasta?

Cei doi domni și-au exprimat foarte hotărât dorința ca noi să plecăm, iar agentul a mai adăugat, vrând parcă să dea o explicație:

— Domnul Antonius Paper a fost întâmpinat de către dumneavoastră în mod grosolan. Iar noi suntem aici cu o treabă

delicată, cum să spun...? Suntem aici cu o treabă foarte delicată. Cred că nu sunteți de teapa noastră.

— Mi-am dat și eu seama de asta, domnule Evening! Vom părăsi acest loc.

— Vorbiți serios?

— Da.

— Când?

— Imediat. Vă rog doar să ne dați timp să strângem cortul și să ne înșeuăm caii.

— Cu plăcere! Văd că sunteți mai înțelept decât credeam.

Am început să strâng cortul împreună cu soția mea și i-am rugat pe Vulturul cel Tânăr, pe Hammerdull și pe frații Enters să ne ajute.

— Ce păcat că trebuie să plecăm dintr-un loc sfânt pentru noi, a spus soția mea, pe care aproape că o podidise plânsul.

— Fii liniștită, i-am spus eu. O să trecem pe aici atunci când ne vom întoarce și o să ne bucurăm de mai multă liniște.

Klara nu a fost mulțumită de cele ce i-am spus.

— Trebuie să facem asta? a întrebat ea. Trebuie să cedăm așa de ușor acestor oameni?

Am întrebat-o încet:

— Vrei să te cerți cu ei?

— Asta nu, dar...

— Lasă, i-am spus. Cu ei ne vom socoti mai târziu. Acum, te rog să strângi lucrurile!

Operațiunea asta a durat mai puțin decât ne-am fi așteptat, pentru că domnii au avut „bunătatea” de a ne pune la dispoziție câțiva hands^[59]. Eram pregătiți de plecare, tocmai în clipa în care Pitt Holbers s-a întors din pădure, însoțit de cele două femei. Fața lui era scăldată de lumina unei mari bucurii.

Când a văzut că asinii erau pregătiți, caii înșeuau și l-a zărit și pe Vulturul cel Tânăr săltându-se în spinarea calului, a întrebat mirat:

— Ce-i asta? Vreți să plecați?

⁵⁹ Servitori. (N. tr.)

— Da, vrem să plecăm, i-am răspuns eu. Încalecă!
— Nu se poate! Am promis că rămân!
— Atunci, rămâi! Trebuie să te ții de cuvânt! Eu am spus
însă că părăsesc Nugget Tsil și asta imediat.

— Cui i-ați spus asta?

— Domnilor de-aici, i-am răspuns eu, arătând spre cei patru.

— Nu suntem de nasul lor! a spus Dick, dând frâu liber supărării sale.

— Nu suntem delicați, adică nu suntem destul de delicați!
a spus și Hariman Enters. Ei cred că nu suntem de teapa lor!

— Asta-i o obrăznicie nemaiauzită! a izbucnit Holbers.
Noi suntem oameni de treabă și...

— Te rog să nu mai spui nimic! l-am întrerupt eu. Nu ne
mai putem schimba hotărârea! Noi plecăm. Poți să ne ajungi
măine din urmă.

— Cum? Să vă las singur pe dumneavoastră și pe doamna
Burton? Dacă aș face așa ceva, ar însemna că sunt cea mai
mare pușlama! Nu, nu! Vin și eu! O să le rog pe cele două
doamne să-mi dea voie să-mi iau vorba înapoi și știu că-mi
vor îndeplini rugămintea, pentru că am să le spun că ne vom
revedea foarte curând!

Pitt Holbers și-a luat rămas-bun, spunând cuvinte puține,
dar spunându-le într-un mod care ar fi impresionat pe
oricine și apoi s-a îndreptat spre asinul lui care era înșeuat.

Femeia lui Wakon s-a ridicat de la locul în care se așezase
și a întrebat:

— Ce s-a întâmplat aici? Asta vreau să știu eu, femeia lui
Wakon cel neprihănit, a lui Wakon care n-a vrut să facă parte
din această adunare. Spuneți-mi! Vocea bătrânei indience a
răsunat puternic, acoperind parcă întreaga adunare.

— Cel ce vine acum îți va spune ceea ce vrei să știi, a spus
nepoata celei ce pusese întrebarea, arătându-l pe Vulturul
cel Tânăr, care s-a îndreptat călare spre locul în care se aflau
cele două femei.

O dată ce a ajuns lângă ele, tânărul războinic a strigat, ast-
fel încât toți cei aflați acolo să-l poată auzi:

— Eu sunt un „Winnetou”, din tribul apașilor. Mă întorc din așezările fețelor palide și mă îndrept spre așezările strămoșilor mei. Mi se spune Vulturul cel Tânăr...

— Vulturul cel Tânăr... Vulturul cel Tânăr! s-a auzit imediat ca un vuiet trecând prin mulțimea de oameni.

Numele era cunoscut, deși cel care-l purta era încă atât de tânăr. Războinicul apaș a continuat.

— Eu spun în numele tuturor apașilor care fac parte din clanul „Winnetou” că acest comitet nu este demn de a da răspunsul la marea întrebare pe care noi toți ne-o punem și de a hotărî care este răspunsul la această întrebare! Am zis! Howgh! [60]

Vulturul cel Tânăr s-a pregătit să plece, când bătrâna Așta l-a întrebat:

— Trebuie să pleci?

— Este nevoie de mine, dar ne vom revedea.

— Când și unde? a întrebat de data aceasta nepoata bătrânei Așta.

— La Mount Winnetou.

Tot acest dialog se purtase pe șoptite și nu în limba engleză, ci în graiul apașilor.

Bătrâna Așta a mai spus:

— Tu ești unul dintre cei care-i sunt foarte, foarte dragi soțului meu, Wakon. Îl vei întâlni și pe el la Mount Winnetou. Vei ajunge la Tatellah-Satah înainte de a veni la sfatul care se va ține la Mount Winnetou?

— Așa aș vrea.

— Atunci spune-i că Așta, femeia lui Wakon, precum și nepoata celui mai mare vraci al tribului seneka, împreună cu toate femeile roșii, îi stau alături în lupta sa împotriva celor lipsiți de judecată.

— Îți mulțumesc în numele lui. Cum se poate să mergeți alături cu această adunare de oameni lipsiți de judecată?

— Întâmplarea a făcut să-i întâlnim și ei au dorit să călătorească împreună cu noi, chiar dacă noi n-am vrut astfel. Ei

au vrut să afle ce vom vorbi și ce vom hotărî la Mount Winnetou. Noi nu le vom spune nimic din toate acestea. Îl lăsăm în grija ta pe prietenul și salvatorul nostru și te rugăm să veghezi asupra lui. Cine este fața palidă care călătorește împreună cu squawa lui și care se află alături de tine?

— Nu v-a spus domnul Holbers?

— Nu. L-am întrebat, dar nu ne-a spus nimic. Cred că-i respectă foarte mult pe amândoi.

Îmi mânasem calul atât de aproape de cele două femei, încât auzisem fiecare cuvânt pe care îl rostiseră. Consoarta lui Wakon credea că eu, albul, nu aveam cum să înțeleg ce se vorbește. Vulturul cel Tânăr mi-a aruncat o privire întrebătoare. Se vedea că ținea mult la ambele femei și le-ar fi spus cu dragă inimă cine eram. Printr-o înclinare a capului i-am dat a înțelege că le putea spune ceea ce voiau să afle. Indianul și-a mânat calul și mai aproape de ele și le-a spus:

— Dacă vrei ca albul și soția lui să nu înțeleagă cele ce spui, se cuvine să vorbești mai încet.

— Dar de ce?

— Pentru că înțelege graiul apașilor.

La auzul acestor cuvinte, bătrâna s-a speriat.

— A înțeles tot, a zis consoarta lui Wakon, cu părere de rău.

— Desigur, a înțeles fiecare cuvânt, a spus Vulturul cel Tânăr. Asta nu trebuie să te sperie. El a fost prietenul lui Winnetou și este și prietenul tău. Nu vrea ca numele lui să se știe deja, dar dacă nu veți spune nimănui nimic, îl puteți afla.

— Nu vom spune nimic!

— Ei bine, el este Old Shatterhand.

— Old Shat... De uimire femeia nu a putut pronunța numele până la capăt și s-a înroșit după ce, pentru o clipă, se făcuse albă ca varul. Este adevărat?

— Da, el este, a asigurat-o Vulturul cel Tânăr.

— Cel mai bun, cel mai credincios prieten... fratele lui Winnetou! Îl văd pentru prima dată-n viața mea! Oh, de-aș putea... de-aș putea...

Spunând acestea femeia își împreună mâinile și mă privi descumpănită. Nepoata ei s-a apropiat însă de mine și a spus, ridicând mâna dreaptă în semn de salut:

— Old Shatterhand va fi binevenit printre toți frații și printre toate surorile din clanul „Winnetou”. El este precum raza de soare pentru toți cei al căror spirit este aidoma celui al mării căpetenii. El îi va duce pe toți spre lumină, așa precum a spus Wakon.

Le-am întins mâna celor două indience, spunându-le:

— Îl prețuiesc mult pe Wakon, cel ce caută neobosit și cel ce găsește, pentru că el caută sufletul poporului său. Mă bucur, fiindcă-l voi vedea la Mount Winnetou și sunt mândru că mi-a fost dat să le întâlnesc azi pe squawa și pe nepoata lui. Cea mai mare fericire este pentru mine aceea de a ști că suntem frați. Amintirea lui Winnetou se cuvine să rămână în inimile bărbaților și ale femeilor, în sufletele popoarelor, dar nu în nimicnicirile deșarte puse la cale de oamenii fără judecată. Vă rog să nu spuneți nimănui că m-ați întâlnit aici. Ne vom revedea în clipa potrivită, la locul potrivit!

Am plecat, salutându-le respectuos pe femei, dar fără a arunca bărbaților nici măcar o privire. Am pornit pe drumul abrupt pe care îl urmasem pentru a ajunge la Nugget Tsil. Am văzut caii celor ce ne poftiseră să plecăm, dar nu le-am dat nici cea mai mică atenție. După ce drumul a devenit drept și am ieșit din pădure, am început să înaintăm mai repede și toate acestea nu pentru că ar fi trebuit să ne grăbim, pentru că nu am fi avut vreme destulă, ci pentru că, având în vedere cele întâmplare, nu voiam să țin drumul drept. Următoarea țință a călătoriei noastre era chiar la sud-vest față de locul în care ne aflam. Noi am apucat-o tocmai spre sud-est, spre locul în care se intersectează North Fork și Salt Fork, adică spre Red River, mai precis spre acea regiune în care, cu ceva timp în urmă, se aflaseră corturile kiovașilor^[61]. M-am gândit bine

⁶¹ Autorul se referă la regiunea respectivă și în romanul „Winnetou”. (N. a.)

Înainte de a o apuca pe drumul acesta. Este adevărat că vremea luptelor sângeroase trecuse, slavă Domnului, dar este la fel de adevărat că vechea ură nu se stinsese. Lucrul acesta l-am înțeles foarte clar din scrisorile pe care le-am primit de la To-kei-chun, căpetenia comanșilor Raccurah și de la Tangua, bătrâna căpetenie a kiovașilor. Drumul nostru trecea chiar prin teritoriul acestor două triburi, și-mi dădeam seama că, deși nu se putea spune că făcusem o mare greșală, se putea afirma, cu siguranță, că dădeam dovadă de îndrăzneală, fiindcă mă aventurasem pe aceste meleaguri împreună cu soția mea. Deși nu eram liniștit, m-am ferit să-i spun Klarei acest lucru. Nu am făcut ceea ce am făcut fiindcă nu mă gândisem îndeajuns de bine la toate, ci pentru că voiam să-i induc în eroare pe domnii din comitetul ce se ocupa de monumentul lui Winnetou, domni care, pentru a-și atinge ținta, urmau s-o apuce și ei spre sud-vest. Ei nu trebuiau să bănuiască faptul că noi ne îndreptam spre Mount Winnetou și nici să-și dea seama ce intenții aveam, dacă ar fi observat urmele noastre, ci să creadă că am luat-o spre sud-est. Aveam de gând să ne îndreptăm mai târziu spre sud-vest și să parcurgem un drum paralel cu cel pe care aveau să-l facă domnii din comitet.

Soția mea nu știa nimic despre toate acestea și, în timp ce înaintam în galop, îmi arunca din când în când, pe furiș, o privire pe care am remarcat-o și de înțelesul căreia mi-am dat seama imediat. Klara nu poate să tacă, dacă a greșit cu ceva, chiar dacă nu este vorba despre un lucru făptuit, ci numai despre un lucru gândit. Ea trebuie să spună mereu ce are pe suflet, pentru că altfel nu își găsește liniștea. Acum avea ceva pe suflet, era vorba de ceva care-o apăsă, care nu-i dădea pace. De asta mă privea pe furiș. Am urmărit-o și, când mi-a aruncat încă o astfel de privire, am început să râd și i-am spus:

- Ei, hai, dă-i drumul!
- Cum adică să-i dau drumul?
- Mărturisește ce ai pe suflet!
- Să mărturisesc ce am pe suflet? Mă întreb ce ar trebui să am eu de mărturisit?

— Nu știu! Sper să-mi spui tu!

— Așa? Ascultă! Ce zici tu despre o căsnicie în care biata și nefericita soție nu are voie să-și privească soțul, pentru că el crede că în fiecare privire pe care i-o aruncă soția se ascunde ceva ce ar trebui mărturisit?

— Eu cred că biata și nefericita soție are o căsnicie fericită, pentru că soțul ei o cunoaște și o înțelege.

— Hm! Un soț care cu toate acestea nu știe ce ar trebui să-i mărturisească soția și atunci zice mereu: „Sper să-mi spui tu!” Cu toate astea, trebuie să recunosc că ai dreptate, dar numai de data asta! Trebuie să-ți mărturisesc ceva. Nu am fost de aceeași părere cu tine, chiar dacă n-am spus nimic.

— N-ai fost de aceeași părere cu mine? În ce privință?

— Eu voiam să rămânem acolo și mi s-a părut că dai dovadă de slăbiciune atunci când ai spus că trebuie să plecăm, dându-te la o parte din fața acelor oameni.

— Și acum?

— Acum cred că ai făcut ceea ce trebuia. Dacă am fi rămas acolo, s-ar fi ivit tot felul de pricini pentru a ne lua la ceartă și victoria asta a noastră ar fi fost mai mult o înfrângere. Nici nu ne puteam gândi măcar să citim în liniște caietele scrise de Winnetou. Acum avem liniște, nu trebuie să ne certăm cu nimeni, nu trebuie să ne amărâm și... prima bătălie a fost câștigată.

— Asta e părerea ta?

— Da, desigur! Oricum, bătrâna Așta, soția lui Wakon, mi-a plăcut foarte mult. E o femeie foarte înțeleaptă. Niciunul dintre membrii comitetului nu gândește la fel de profund ca ea. Ea nu merge la Mount Winnetou pentru a ține cuvântări în calitate de conducătoare a femeilor. Știe foarte bine ce vrea, dar nu spune nimic! Asta-mi place foarte mult la ea! Lăsându-te gonit, ți-ai făcut din ea un prieten de nădejde, un prieten al cărui sprijin nu e de lepădat.

— Da, am spus, râzând. Cred că se va da o luptă între membrii comitetului și femeia asta care seamănă c-o amazoană. Sunt tare curios ce o să se mai întâmple. Am auzit că bătrânul

Kiktahan Shonka este un dușman neîmpăcat al lui Wakon. Cred că așa cum Wakon va veni la Mount Winnetou în fruntea tinerilor sioucși, Kiktahan Shonka îi va duce pe sioucșii bătrâni la Apa Întunecată! Două grupuri de oameni, care fac parte din același trib, dar care se dușmănesc, se vor întâlni pe pământ străin! Ce întâmplare nefericită! Tocmai în acest fel a început să se stingă rasa roșie! Trebuie ca totul să ia altă întorsătură! Ești de părerea mea?

— Întru totul. Unde poposim în seara asta?

— Lângă Red River, la North Fork. Mâine o să ajungem la Salt Fork, adică în locul în care se afla odată satul kiovașilor, sat care acum nu mai există.

Lucrurile s-au întâmplat întocmai cum am prevăzut. Spre seară, am ajuns la brațul nordic al Râului Roșu și ne-am oprit lângă undele apelor sale.

Înainte de a ne culca, le-am descris prietenilor mei drumul pe care l-am făcut demult împreună cu tovarășii mei, urmărindu-l pe Santer, care pornise spre satul kiovașilor. Le-am propus să mergem pe un alt drum, nu pe cel pe care-l urmașem eu cu ani în urmă, iar ei au fost de acord. Așa se explică faptul că aveam să ajungem în apropierea țintei noastre cu trei săptămâni mai devreme, decât dacă am fi apucat-o pe alt drum.

Regiunea prin care am trecut în ziua următoare era aridă. Nu exista nicăieri nici un strop de apă. Nu se vedea nici un pom, nici un tufiș și nici un fir de iarbă care ar fi putut bucura ochiul călătorului. Doar stânci și bolovani.

Până atunci drumul fusese întins, acum însă începea să urce. Era ora prânzului, dar nu ne-am oprit pentru a mânca sau pentru a ne odihni, fiindcă nu aveam apă. Știam că vom găsi apă pe măsură ce continuam să urcăm.

La un moment dat am zărit în fața noastră un călăreț pe care nu-l observasem până atunci, fiindcă se afla mai sus decât noi. Omul, care ne zărise din ascunzătoarea sa, se îndrepta acum, încet, spre noi. Oare de ce nu rămăsese în ascunzișul său? De ce se arăta? Era imposibil să ne fi recunoscut. Un războinic încercat ar fi așteptat să ne mai apropiem. Mă gândeam că, poate, omul credea că vremurile în care Vestul

era un ținut plin de pericole trecuseră și nu mai avea rost să fie prudent.

Călărețul care se apropia de noi, ducându-și calul la pas, era un indian. S-a oprit și a așteptat să ne apropiem. Războinicul roșu era slab și de statură medie. Hainele sale în culori vii erau țesute în pueblo^[62], iar de sub pălăria împletită din fir de agavă^[63], părul lung i se revărsa pe umeri. La brâu avea un cuțit, iar în mână ținea o pușcă de calibru mic. Calul era un mustang de cea mai pură rasă, iar călărețul stătea mândru în șa, poziția lui trădând mândria tipică a războinicului roșu. Unui european această atitudine i s-ar fi putut părea trufașă. Fața lui, pe care, desigur, nu creștea nici un fir de păr, mi se părea cunoscută, dar nu-mi puteam da seama de ce. Figura războinicului avea trăsături mai blânde, iar culoarea pielii era puțin mai deschisă decât aceea pe care o are de obicei pielea unui indian. Și privirea aceea care-mi amintea de ochii surorii lui Winnetou, Nșo-ci... și tot gândindu-mă la acest războinic mi-am adus aminte, dintr-o dată, unde-l mai văzusem! În clipa în care mi-am amintit unde îl mai întâlnisem, m-a recunoscut și el. Omul intrase chiar în mijlocul grupului nostru și nu mă observase chiar din prima clipă.

Vedeam în fața ochilor imagini pe care un povestitor mi le aducea din amintire. Retrăiam întâmplări care avuseseră loc de-a lungul unor zile ce nu fuseseră atât de liniștite precum cele pe care le trăiam acum. M-am văzut luptând pentru testamentul lui Winnetou. M-am văzut pus la stâlpul caznelor de kiovași și mi-am adus aminte pe cine aveam în față.

Nici nu-mi trecea prin minte să le spun celorlalți cine era acest războinic. Toate acestea păreau o glumă, o glumă ne-bunească, ce-i drept, dar, totuși, o glumă.

⁶² Așezare din piatră, asemănătoare unei cetăți. (N. tr.)

⁶³ Nume dat unor plante ornamentale, originare din America; din firele frunzelor uneia dintre specii (Agave americana) se fac frânghii și diferite țesături. (N. tr.)

Războinicul părea a fi trist și nu ne-a spus nici un cuvânt de salut. Din cauza asta, Dick Hammerdull, care mergea în fruntea micului nostru grup, a simțit nevoia să ia cuvântul:

— Îl salutăm pe fratele nostru roșu! Țsta-i drumul spre Wiconte-mini?

Cel întrebat a răspuns:

— Eu fac parte din tribul kiovașilor. Wiconte-mini este o vorbă rostită în graiul siouçșilor, cu toate astea cunosc locul numit astfel. Da, ăsta este drumul ce duce spre apă. Frații mei vor să se-ndrepte într-acolo?

— Dacă vrem să ne îndreptăm într-acolo, sau nu, asta nici nu mai contează, dar noi vrem s-ajungem acolo oricum.

— Atunci se cuvine să fiți cu băgare de seamă.

— De ce?

Foto 8 Călărețul care se apropia de noi, ducându-și calul la pas, era indian...

— Fiindcă Wiconte-mini înseamnă „Apa Morții” și dacă mergeți într-acolo, acea apă ar putea fi pentru voi o apă a morții.

Hammerdull pusese întrebarea într-un amestec de engleză, grai indian și spaniolă, răspunsul i-a fost dat însă într-o engleză destul de corectă. Vocea războinicului kiovaș semăna cu aceea a unei femei care-și dă osteneala să vorbească mai gros, pentru a părea bărbat.

— De ce ne ameninți cu moartea? a întrebat bătrânul vânător.

— Nu vă ameninț, vă previn, a răspuns indianul.

— Dacă ne ameninți, sau dacă ne previi, asta nici nu mai contează, noi am vrea să știm numai de ce.

— Am motivele mele întemeiate, dar motivele astea se spun numai prietenilor.

— Noi suntem prietenii tăi.

— Asta spui tu, dar eu nu te cunosc.

— Atunci îți voi spune cine suntem: numele meu este Dick Hammerdull, iar lângă mine se află Pitt Holbers. Acești doi domni sunt Hariman și Sebulon Enters. În spatele nostru este domnul Burton, iar doamna de lângă el este doamna Burton, soția lui. Fratele nostru roșu, care este lângă mine, este un fiu al apașilor numit Vulturul cel Tânăr.

Kiovașul ne-a privit pe rând, cu ochi pătrunzători, în ordinea în care fuseserăm prezentați. Privirea lui trecu repede peste chipul soției mele, dar când a auzit numele apașului s-a apropiat de el:

— La noi se povestește despre Vulturul cel Tânăr, din tribul apașilor. Se spune că el este din tribul lui Winnetou și se mai spune că Vulturul cel Tânăr ar fi rudă cu Winnetou. Tu ești oare acel războinic?

— Da, eu sunt acela.

— Ți-ai dobândit numele de pe vremea când erai numai un copil, pentru că ai prins un vultur, l-ai legat și l-ai silit să te aducă în zbor de pe înălțimea de pe care se afla. Așa este?

— Așa este.

— Atunci îți întind mâna. Văd pe pieptul tău steaua clanului „Winnetou”. Și eu sunt un „Winnetou”. Dar acum am motive pentru a-mi ascunde steaua. Iată! Acum ai încredere în mine?

Punând această întrebare, kiovașul a îndepărtat puțin veșmântul pe care-l purta și de sub haină a ieșit la iveală steaua în douăsprezece colțuri a clanului „Winnetou”.

— Am încredere în tine, l-a asigurat Vulturul cel Tânăr.

— Atunci îngăduie-mi să vă fiu călăuză! V-am așteptat.

— Tu... ne-ai așteptat? a întrebat apașul, neîncredător.

— Acesta-i adevărul, crede-mă!

Vulturul cel Tânăr nu știa ce să spună. În fața lui se afla un războinic kiovaș, un dușman de moarte al apașilor. Steaua pe care acesta o purta putea fi numai un obiect în spatele căruia se ascundeau intenții rele. Apașul m-a privit întrebător, iar eu i-am făcut un semn discret de încuviințare.

— Da, tu vei fi călăuza noastră! a decis, în cele din urmă, Vulturul cel Tânăr.

Apașul ar mai fi vrut să spună ceva, dar Sebulon Enters i-a luat-o înaintea, întrebându-l pe kiovaș:

— Sioucșii au venit?

— Care sioucși? a întrebat kiovașul.

— Cei în fruntea cărora se află bătrâna căpetenie Kiktahan Shonka, cei care voiau să ajungă la Wiconte-mini. Au venit războinicii utah, în fruntea cărora se află Tusahga Sartish?

Căldura din privirea kiovașului a dispărut imediat și noul nostru prieten a devenit foarte serios:

— Le cunoașteți pe aceste două căpetenii?

— Da, a răspuns Enters.

— Am auzit că sunteți frați.

— Da, suntem frați.

— Kiktahan Shonka este acela care v-a chemat la Wiconte-mini?

— Da.

— Atunci se cuvine să vă grăbiți. Sunteți așteptați acolo. Mergeți la Pida, căpetenia kiovașilor, fiul vestitei căpetenii Tangua! El vă va duce la Kiktahan Shonka și la Tusahga Sartish.

— Să ne grăbim? De ce?

— Nu știu. Asta nu mi s-a spus.

— Și dumneavoastră ce veți face? Când și unde ne vom întâlni din nou?

Această întrebare îi fusese pusă soției mele.

— Nu vă faceți griji, am răspuns eu. Dacă vă promit acum că ne vom vedea la timpul potrivit, în locul potrivit, mă voi ține de cuvânt, așa cum a făcut-o întotdeauna Old Shatterhand.

Urmați-vă liniștiți drumul. Puteți avea încredere în cuvântul kiovașului.

— Wiconte-mini este, cu adevărat, Apa Întunecată în care și-a găsit sfârșitul tatăl nostru?

— Da. Locul e descris în cartea mea și o să-l găsiți foarte lesne.

— Așa este, numai că nu știm drumul. Cât veți mai călători împreună cu noi?

Kiovașul a răspuns repede în locul meu:

— De acum încolo veți călători singuri. Ceilalți vor merge pe alt drum. Așa vrea Kiktahan Shonka și voi trebuie să-i dați ascultare. Nu trebuie să vă faceți griji, drumul vostru merge drept. Când ajungeți lângă lac, veți da de războinicii care stau de strajă. Ei vă vor duce la Pida.

Kiovașul spusese toate acestea pe un ton care trăda hotărârea. Frații Enters i-au dat ascultare, și-au luat rămas-bun de la noi și și-au continuat drumul. Se părea că n-ar fi vrut să se despartă de noi, deși trebuiau să o apuce pe altă cale și să le spună dușmanilor noștri unde ne aflam. După ce frații Enters s-au depărtat atât de mult încât nu îi mai zăream, kiovașul l-a întrebat pe Vulturul cel Tânăr:

— Fratele meu îi cunoaște pe acești doi oameni?

— Îi cunoaștem foarte bine.

— Știți că ei sunt dușmanii voștri?

— Da.

— Știți că vor să vă dea pe mâna lui Kiktahan Shonka?

— Știm și asta.

— Și cu toate astea ați călătorit împreună? Uff, uff. Faceți precum Winnetou și Old Shatterhand odinioară. Lor le plăcea primejdia.

Spunând acestea, omul mi-a aruncat o privire prietenoasă și apoi a continuat. De ce i-ați însoțit spre apa lângă care vă aștepta pieirea? Numai ca să-i faceți să-și dea pe față gândurile și să-i pedepsiți? Nu! Mai aveți și alte gânduri. Pot să-ncerc să le ghicesc?

— Încearcă! i-a spus Vulturul cel Tânăr.

— Voiati să aflați ce se va întâmpla atunci când se vor întâlni kiovașii, comanșii, sioucșii și războinicii utah. Am dreptate?

— Fratele meu are o minte foarte ageră.

La auzul acestor cuvinte, kiovașul a izbucnit în râs, spunând:

— Pida, prietenul lui Old Shatterhand, are o minte și mai ageră.

— Ești trimisul lui? Faci totul la îndemnul lui? l-am întrebat eu. La această întrebare, kiovașul m-a privit în ochi și mi-a răspuns:

— Nu. El nu știe ce fac eu. El este căpetenia tribului său și fiul tatălui său. Căpetenia tribului și fiul tatălui trebuie să fie dușmanul vostru. Dar el îl iubește pe Old Shatterhand și îl respectă ca pe nimeni altul. De aceea el dorește, în adâncul sufletului său, ca Old Shatterhand să învingă, așa cum a învins întotdeauna, dar nu cu arma, ci cu dragostea și cu împăcarea. Pida nu vrea să știe ce fac eu și de aceea eu fac tot ce cred că e mai bine. Am să vă duc în locul în care voiți să ajungeți.

— Nu ne duci la Apa Morții?

— Ba da, numai că am să vă duc pe căi ocolite, ca să nu vă vadă nimeni. Așa veți ajunge nu numai la Apa Morții, dar și la Casa Morții. Vă temeți de spirite?

— Se cuvine să te temi numai de cei ce sunt în viața, nu și de cei ce nu mai trăiesc. Nu am auzit niciodată de locul numit Casa Morții. Unde este acest loc?

— Lângă lac. Acest loc nu era cunoscut nimănui, el a fost descoperit numai în urmă cu doi ani. Locul acesta este plin de oseminte din vremuri trecute, totemuri, wampum-uri și alte lucruri sfinte. Toate aceste lucruri au fost așezate în ordine, timp de săptămâni în șir. Apoi s-a fumat pipa tainei și de atunci nimeni nu mai are voie să meargă în acel loc. Cel ce ar îndrăzni să se apropie de locurile din apropierea Casei Morții, care se află pe malul lacului, va pieri ucis de spiritele celor ce au trăit cândva acolo.

— Cu toate astea, tu vrei să te-ndrepti într-acolo?

— Da.

— Ești foarte viteaz! a exclamat, cu mirare, Vulturul cel Tânăr.

Nu se putea ști dacă apașul spusese toate acestea cu admirație. Kiovașul a privit în jos și apoi și-a înălțat repede capul, spunând:

— Nu m-aș duce niciodată singur acolo, dar, dacă sunt cu voi, nu mi se poate întâmpla nimic. De asta sunt sigur, sunt atât de sigur, de parcă mi-ar fi spus-o însuși Marele Manitou cu gura Lui. Voi nu mă cunoașteți și aveți tot dreptul să nu mă credeți. Cu toate astea, vă rog să mă urmați! Nu vă pot da siguranță, dar pot să vă pun o întrebare: O cunoașteți poate pe Kolma Pushi?

— Da.

— Ea este prietena mea. O cunoașteți poate și pe Așta, squawa lui Wakon, vestitul bărbat care face parte din tribul Dakota.

— Da, îi cunoaștem.

— Ne aflăm la distanță mare unii față de alții, dar păstrăm legătura prin soli. Trag speranța să-i revăd curând, deși între triburile noastre domnește dușmănia. Acum aveți încredere în mine?

Era înduioșător faptul că omul își dădea toată silința pentru a ne câștiga încrederea. Cine știe prin câte trecuse pentru a ne fi de folos, numai că nu-și dădea seama că, dezvăluindu-ne legăturile sale de prietenie cu Kolma Pushi și cu Așta, deci cu două femei, trăda faptul că este, de fapt, femeie.

— Avem încredere. Am avut încredere din prima clipă în care te-am văzut. Călăuzește-ne! Te vom urma, am spus eu.

— Veniți! a spus kiovașul.

Frații Enters se îndepărtaseră mult. Mai întâi am înaintat încet pe urmele lor, astfel încât să nu-și fi putut da seama care era drumul pe care mergeam. Apoi am luat-o spre dreapta. Pentru că urma să ajungem la Casa Morții, nu trebuia să o luăm de-a dreptul spre lac, ci trebuia să facem un ocol.

Kiovașul mergea în frunte, iar Dick Hammerdull, care se afla lângă el, îi puneă tot soiul de întrebări. Mai întâi, bătrânul vânător l-a întrebat de unde îi cunoștea pe frații Enters.

— Nu-i cunosc, a răspuns indianul, dar Kiktahan Shonka a trimis un sol la lac pentru a vesti sosirea lui. Solul a mai spus că trebuiau să sosească două fețe palide care ar fi frați și care s-ar fi legat să-l aducă pe Old Shatterhand și pe squawa lui, pe doi bătrâni vânători albi și pe apașul numit Vulturul cel Tânăr. Toți cinci erau sortiți morții. Atunci m-am hotărât să pornesc la drum ca să-i salvez. Plecând de la lac, am mers călare o jumătate de zi și m-am oprit într-un loc pe lângă care trebuiau să treacă neapărat. Am așteptat și ieri și azi, iar acum v-am văzut venind. Totul se potrivea: un indian, cinci albi și o squawa. V-am venit în întâmpinare. Mi-am pus în gând să vă despart de cei doi frați trădători și toate s-au întâmplat pe gândul meu.

— Crezi cumva că domnul Burton este Old Shatterhand?

— Da. Mă-nșel oare?

— Întreabă-l tu însuși!

— Nu mai e nevoie. Dacă n-ar fi fost el, mi-ai fi spus-o, dar ai ocolit răspunsul și asta mi-e de-ajuns.

Nu am mai auzit ce vorbeau cei doi, pentru ca au grăbit pasul cailor, dar soția mea mi-a spus:

— Taina ta a fost dată în vileag.

— Încă nu, i-am răspuns eu.

— Crezi că acest kiovaș n-o să spună nimic?

— Dacă-i cer să nu spună nimic, n-o să spună nimic.

— Îți place indianul ăsta?

— Desigur.

— Și mie. Știi, poartă în sine mândrie și tristețe. Tristețea asta se poate vedea în privirea fiecărui indian, numai că în ochii războinicului ăstuia simțământul parcă se oglindește mai clar. S-ar părea că poartă tot timpul durerea în sine. Ar trebui ajutat, nu crezi?

— Hm! Tu ai vrea să-i ajuți pe toți cei ce suferă, dar nu-i așa ușor să descoperi care este rădăcina suferinței lor. Trebuie să afli mai întâi cauzele suferinței și tu știi prea bine că indienii sunt niște oameni tăcuți.

— Tare mult aș vrea să știu...

— Pun rămășag, am întrerupt-o eu, râzând, că vei avea surprize în ceea ce-i privește pe oamenii din Vestul Sălbatic, dar poate că indianul ăsta e o excepție.

Klara m-a privit întrebător, dintr-o parte. Ea nu știa despre indianul ăsta tot ce știam eu, sau, mai bine spus, ce credeam că știu. Ea și-ar fi dorit numai să-l îndepărtez pe Dick Hammerdull de indian.

— Îmi dai voie, sau nu? a întrebat soția mea.

— Chiar te rog, i-am răspuns eu. Sunt gata să te ajut!

Spunând acestea, l-am strigat pe Dick Hammerdull și i-am dat astfel Klarei ocazia să intre în vorbă cu indianul.

Drumul devenea mereu mai abrupt. Ne apropiam de munții care înconjurau Apa Întunecată. Către seară, am zărit undeva, lateral, liziera pădurii, fapt care ne îndreptăța să credem că ne apropiam de lac. Acolo am făcut popas peste noapte pentru a ajunge, a doua zi, pe malul apei. De această dată am ocolit pădurea și lacul, am trecut printr-un râu care, deși era lat, nu era foarte adânc. Am lăsat aici caii să se adape și apoi ne-am îndreptat spre o înălțime împădurită. În ziua aceea aveam să ne oprim acolo, pe acea înălțime îmbrăcată cu arbori deși. Era prea târziu pentru a încerca să ajungem la Casa Morții în aceeași zi, fiindcă se întunecase deja. Era atât de întuneric, încât a trebuit să ne grăbim să punem cortul și să adunăm bolovani din care să facem o vatră pentru foc, astfel încât flacăra să nu poată fi văzută de alții. Kiovașul ne-a asigurat că nu trebuia să ne temem de iscoade, fiindcă locul pe care ne aflam făcea parte din teritoriul cunoscut sub denumirea de Casa Morții. Indianul ne-a mai spus că, pentru a ajunge la Casa Morții, mai trebuia doar să coborâm de-a lungul unei pante, numai că nu puteam face acest lucru o dată ce se lăsa noaptea, pentru că panta era foarte abruptă. Trebuia, așadar, să așteptăm sosirea dimineții.

Jos, lângă lac își așezaseră separat tabăra kiovașii și comanșii. Sioucșii și războinicii utah nu sosiseră încă, dar erau așteptați din clipă-n clipă.

În timp ce Vulturul cel Tânăr se îngrijea de cai, am așezat cortul, ajutat de cei doi vânători. Dick nu era în apele lui. Tu-

șea și mormăia tot timpul, ca și când ar fi vrut să spună ceva, dar nu ar fi știut cum să-nceapă. De aceea l-am întrebat de-a dreptul ce era cu el.

— Ce să fie cu mine? a răspuns vânătorul, destul de tare pentru a-l putea auzi și Pitt Holbers. Sunt supărat!

— De ce?

— Nu am încredere-n kiovașul ăsta!

Știam ce voia să spună bunul Dick, dar nu voiam să-i fac jocul și de aceea l-am întrebat:

— De ce?

— Mă mai și-ntrebați? Chiar nu vedeți nimic? N-aveți ochi?

— Pentru ce?

— Pentru ce! Ce întrebare! Pentru ce! De ce! Cum! Și eu trebuie să vă dau un răspuns cumsecade la întrebările astea! Știți cumva câtă vreme a trecut de când l-am întâlnit pe kiovașul ăsta?

— Aproape șase ore.

— Așa-i. Și ce-a făcut el în astea șase ore?

— Ne-a călăuzit încoace.

— Dacă ne-a călăuzit, sau nu, asta nici nu mai contează. Nu la asta m-am gândit eu. Era de datoria lui. A mai făcut un lucru care nu era de datoria lui. Asta nu vă supără?

— Nu știu ce ar trebui să mă supere.

— Așa? Oare nu trebuie să vă supărați pentru că indianul ăsta a mers șase ore încheiate alături de stimata dumneavoastră soție, care n-a mai avut ochi și urechi pentru nimeni, nici măcar pentru dumneavoastră? Așa-i că am dreptate, Pitt Holbers, vulpoi bătrân?

— Dacă tu crezi că doamna Burton trebuie să te-ntrebe mai întâi pe tine cu cine are și cu cine n-are voie să vorbească, atunci nu-ți dau dreptate, dragă Dick.

— Vai, ce prostie! Auzi, să vorbească! De parc-ar fi vorba numai de asta! N-ai rămas decât un greenhorn sadea, Pitt, cu toți anii care-au trecut peste tine. Ce-ai zice tu dacă bunul kiovaș n-a vrut decât s-o tragă de limbă pe doamna Burton,

pentru ca apoi să le istorisească tot kiovașilor și comanșilor care-s acum acolo, jos?

— Asta n-o s-o facă. Mister Shatterhand are-ncredere în el și mister Shatterhand știe-ntotdeauna ce face.

— Pitt are dreptate, cred că kiovașul ne este prieten, am spus eu.

— Înainte de a numi pe cineva prieten, obișnuiesc să-l cercetez luni de zile. Și dumneavoastră erați odată cu băgare de seamă. Erați chiar mai cu băgare de seamă ca mine. Acum v-ați schimbat cu totul. Eu nu fac decât să vă previn!

— Ah! Te superi fără rost, mister Hammerdull. Îmi este îngăduit să-ți amintesc de faptul că n-ai avut încredere nici în tânăra Așta, indianca din tribul sioux? Vezi cât de mult te-ai înșelat? Ai încredere în mine, dragă Dick și nu te mai tot gândi la kiovaș! E o călăuză de nădejde!

— E nemaipomenit ce încredere aveți în indianul ăsta. Well, uitați tot ce-am spus, dar eu am să fiu cu ochii-n patru. Eu nu mă las înșelat.

Acestea fiind spuse, discuția despre kiovaș luase sfârșit deocamdată. Îl înțelegeam foarte bine pe bunul Dick. Îl invidia pe kiovaș. O respecta pe soția mea și, pentru că o viață întreagă nu avusese alt tovarăș decât pe Pitt, care era un om scump la vorbă, se bucura atunci când Klara vorbea un sfert sau chiar o jumătate de ceas cu el. În cursul acelei zile nu avusese bucuria asta și de aceea fusese acum atât de supărat.

După ce am mâncat, soția mea s-a retras în cort, și, curând după aceea, ne-am culcat și noi.

Dacă aș fi fost neîncrezător, aș fi insistat să facem numai noi de strajă. Pentru că bănuiam cine era kiovașul și pentru că aveam încredere în el, mi s-a părut de prisos să iau această măsură de precauție. Dick Hammerdull era însă de altă părere și din cauza asta și-a făcut culcușul lângă kiovaș, astfel încât să poată fi cu ochii pe el în timpul nopții.

În dimineața zilei următoare, nu m-am trezit eu însumi, ci am fost trezit de cineva și anume de Dick Hammerdull, care era agitat și roșu la față.

— Iertați-mă, domnule Burton, că vă scol din somn! S-au întâmplat niște lucruri îngrozitoare, niște lucruri care m-au îndemnat să vă trezesc!

— Ce este? l-am întrebat eu, sărind în picioare.

— S-a întâmplat ceva groaznic! Ceva înspăimântător!

— Ce s-a întâmplat? Spune repede!

— Nu pot să vă spun totul așa repede precum vreți dumneavoastră! Trebuie să vă pregătesc mai întâi!

— Lasă! Spune-odată!

Eram, într-adevăr, îngrijorat, pentru că nu știam ce se întâmplase, dar Dick nu avea de gând să-mi spună așa, cu una, cu două, despre ce anume era vorba.

— Dacă nu vă pregătesc mai întâi, s-ar putea să leșinați de spaimă și să nu vă mai reveniți nicicând!

— Eu? Nu stau așa de prost cu nervii. E vorba cumva despre soția mea?

— Da, desigur, despre soția dumneavoastră!

— Ce i s-a întâmplat, spune-odată!

Bătrânul vânător arăta de parcă s-ar fi petrecut, într-adevăr, un lucru foarte grav, un lucru iremediabil. Mă așteptam la ce era mai rău.

— I s-a întâmplat vreo nenorocire? l-am întrebat eu, văzând cum stătea în fața mea și continua să tacă.

— Hm, depinde cum vreți s-o luați. Poate că dânsei nu, dar dumneavoastră, cu siguranță! Ascultați!

În loc să se apropie mai mult de mine, așa cum ar fi făcut orice om care ar fi vrut să-mi spună ceva tainic, Dick s-a dat cu doi pași înapoi și a spus, în sfârșit, ce îl frământa:

— Nu vă este credincioasă!

Îmi închipuiam deja ce avea să urmeze: o comedioară a cărei desfășurare începuse să mă amuze de pe-acum. După părerea mea, bunul Dick Hammerdull avea să fie cel ce se înșelase asupra celor întâmplate.

Îmi luasem o mină destul de cruntă pentru a-l încuraja să-mi spună totul și omul s-a apropiat din nou de mine, vorbindu-mi cu toată seriozitatea:

— Eu am respectat-o pe soția dumneavoastră. Am crezut că este cea mai bună și cea mai cinstită femeie din lume. Aș fi fost în stare să trec pentru dânsa prin apă și prin foc. Toate astea s-au sfârșit începând din ziua de azi! Nici măcar prin cap nu-mi trece să mai mișc un deget pentru dânsa de-acum încolo! Nu merită! M-a dezamăgit! Să aibă așa un soț și să nu-i fie credincioasă! Să-l înșele! Și cu cine, mă rog!?

— Și cine este acest „cineva”?

— Chiar nu ghiciți?

— Nu.

— Hm! Vă cred! Nici nu-i de ghicit! Măcar de-ar fi vorba de Dick Hammerdull sau de Pitt, bătrânul vulpoi, dar să vă înșele cu o piele roșie, asta-i prea gogonată!

— O piele roșie, ai spus? Vulturul cel Tânăr e la locul său, dar kiovașul a dispărut, a plecat. Despre el e vorba?

— Da, despre el! Și a plecat și soția dumneavoastră!

— Ei și ce mai e?

— Ascultați-mă! Mai am o groază de lucruri să vă spun. Vreți să vă povestesc?

— Desigur!

— Iată ce s-a întâmplat: Eram supărat pe individul ăsta, fiindcă ieri a vorbit cu soția dumneavoastră toată după-masa. V-am spus că eram bănuitor. N-am dormit toată noaptea. Kiovașul s-a trezit foarte devreme. La puțin timp după ce s-a trezit indianul, soția dumneavoastră a ieșit din cort. Dânsa se trezește mereu prima, asta știu prea bine. Apoi se plimbă și trage adânc aer în piept. Așa a făcut și azi. Când s-a îndepărtat, kiovașul a urmat-o. Asta m-a împins la bănuieli. Am așteptat puțin și pentru că nu se întorcea nici kiovașul, nici soția dumneavoastră, m-am strecurat pe urmele lor și ce credeți că mi-a fost dat să văd?

— Ei, ce?

— Stăteau pe-o stâncă, îmbrățișați.

— Atât?

Lui Dick Hammerdull nu-i venea să-și creadă urechilor. Întrebarea mea îl uluise cu totul.

— Vreau să zic, am continuat eu, că nu-i nimic dacă soția mea a legat prietenie cu indianul.

Spunând acestea, omul s-a îndepărtat de mine, și-a împreunat mâinile și a spus tânguitor:

— Dumnezeu bun! M-am gândit eu! Iată că s-a-ntâmplat nenorocirea, chiar dacă nu-i întocmai precum m-așteptam. Omul nu leșină, nu mă lovește, dar înnebunește și vorbește de prietenie, atunci când soția lui face ochi dulci altuia!

La auzul acestor vorbe, i-am pus lui Dick mâna pe umăr.

— Dragă Dick, i-am spus eu, atât de puțin mă cunoști, încât să crezi asemenea lucruri despre mine, să crezi că mi-am pierdut, într-adevăr, mințile? Am să-ți fac o propunere: Vom merge acolo unde se află cei doi și vom vedea despre ce este vorba. Îți spun de pe acum că n-am să fiu atât de aspru față de kiovaș cum te-ai aștepta tu. În ultimele zile am vorbit despre kiovași. Știi ce mi-a fost dat să trăiesc atunci când am fost ultima dată „oaspetele” lor?

— Știu povestea. Trebuia să muriți la stâlpul caznelor și ați fost salvat de fiica unui mare războinic, unul căruia i se spune „O pană”.

— Așa este, fata asta se numea Kakho-Oto[64]. Ei îi datorez viața.

— De dragul ei vreți să-l iertați pe kiovașul cu care vă înșeală soția dumneavoastră?

— Da, asta vreau.

— Ascultați-mă! Asta nu merge! Asta ar fi o dovadă de slăbiciune care ar fi de neiertat! Trebuie să vă spun că... că... am o rugămintă!

— Care?

— Dați-mi cel puțin voie să-l apuc pe indianul ăsta de guler și să-i dau câteva palme zdravene!

— Asta te-ar bucura?

— Mi-ar face mare bucurie!

— Atunci, fă-o! Poți să dai cât de mult și cât de tare vrei!

— Așa! Acum pot să strig: Mulțumescu-ți Doamne! Am să dau niște palme, cum nu s-au mai dat nicicând altele! Acum, haideți! Repede! Repede!

Dick a luat-o înainte grăbit, iar eu l-am urmat. M-a dus printre niște tufișuri spre o stâncă golașă. La un moment dat, s-a oprit și mi-a spus:

— Ia uitați-vă! Acolo sunt! Ei, cum vă place?

Soția mea stătea lângă kiovaș, pe un bolovan. Ea își puse-se brațul drept după gâtul indianului și cu mâna stângă ținea amândouă mâinile războinicului.

Războinicul era puțin mai mic decât Klara și își sprijinise capul pe umărul ei. Dick m-a privit ca și când s-ar fi așteptat să izbucnesc furios. Eu m-am mulțumit să zâmbesc și asta l-a scos din sărite. M-a întrebat încet, dar apăsător:

— Râdeți? Eu vă întreb foarte serios: cum vi se pare?

— Sunt puțin prea apropiați, nimic mai mult.

— Puțin prea apropiați! Nimic mai mult! a repetat omul. Ei bine, eu cred că pușlamaia asta nu-i numai apropiată, e chiar obraznică! Și pentru că mi-ați dat voie să-l pălmuiesc pe indianul ăsta, am s-o fac chiar acum! Fiți atenți!

Spunând acestea, omul a trecut de tufișuri și s-a îndreptat spre locul în care se aflau Klara și kiovașul, iar eu l-am urmat îndeaproape. Atât războinicul roșu, cât și soția mea s-au ridicat imediat ce ne-au văzut venind.

Se părea că Hammerdull era hotărât să-și ducă la îndeplinire gândul, pentru că, fără să spună o vorbă, l-a apucat pe kiovaș cu stânga de piept și s-a pregătit să lovească cu mâna dreaptă. L-am apucat repede de mâna cu care se pregătea să dea.

— Oprește-te, dragă prietene! Să nu uităm nimic din ceea ce spun normele etichetei că trebuie să facă doi domni în asemenea cazuri!

— Ce fel de etichetă, ce norme? a întrebat Dick, încercând să-și elibereze mâna din strânsoare.

— Înainte de a-și da palme, doi domni sunt obligați să se prezinte!

— Ce înseamnă „să se prezinte”?

— Să spună unul altuia cine sunt și cu ce se ocupă!

—Asta n-are nici un rost, fiindcă ne cunoaștem deja. Puș-lamaua asta roșie, pe care o numiți „domn”, știe că mă numesc Dick Hammerdull și eu știu foarte bine că el nu este un domn, ci este o stârpitură roșie. De asta pot să...

— Bine, dar încă nu l-ai întrebat cum se numește. După câte știu eu, domnul acesta nu este un domn, ci este, de fapt, o doamnă și se numește, din câte știu eu Kakho-Oto. Așa! Și acum poți să-i dai palme!

Spunând acestea, i-am dat drumul lui Dick, dar omul nu s-a mișcat. M-a privit fără să scoată o vorbă, de parcă îi pierise graiul.

— Ka-kho-O-to? a întrebat el, în cele din urmă, ca și când s-ar fi aflat pe altă lume.

— Da, i-am răspuns.

— Nu-i bărbat e... e... femeie?

— Da, întocmai!

— Adică e fiica lui „O pană”, cea care v-a salvat viața atunci, demult?

— Ea este!

La aceste cuvinte, bătrânul vânător a tras adânc aer în piept, iar pe fața lui se citea disperarea.

— Pe toți sfinții! a exclamat el. Una ca asta poate să mi se întâmple numai mie. Când s-a mai auzit ca oarecine să vrea să-i dea unui bărbat palme și să iasă la iveală că bărbatul ăla care trebuia să capete palmele era femeie? S-a zis cu mine, odată pentru totdeauna! Am să-mi pierd urma! O să mă fac nevăzut!

Spunând acestea, Dick s-a întors pe călcâie și a plecat în fugă. Când a ajuns în dreptul tufișurilor, s-a întors și a strigat:

— Mister Shatterhand, pot să vă spun că asta n-a fost o glumă pe care să i-o faceți unui prieten.

— Dar de ce? l-am întrebat.

— Puteați să mă scutiți de rușinea asta. Trebuia să-mi spuneți din vreme că n-avem de-a face cu-n bărbat, ci c-o femeie!

— Asta nu-i vina mea, ci a dumitale, Dick Hammerdull! Totul ar fi fost în regulă, dacă aveai încredere în Old Shatterhand! Ți-am spus doar din vreme că acest kiovaș e demn de-ncredere! De ce nu m-ai crezut?

— Pentru că-s un măgar! Un măgar sadea! Caracterizându-se astfel, Dick s-a făcut nevăzut. Kakho-Oto stătea în fața mea, cu ochii-n pământ. Această atitudine dovedea stânjeneala ei și m-am simțit dator să-i întind mâna și să-i spun în graiul kiovașilor:

— Ți mulțumesc! Nu te-am uitat. Vrei să fii sora noastră, a amândurora?

— Da, din toată inima! Vreau să fiu sora ta și a ei!

Spunând acestea, femeia s-a îndepărtat de noi cu pași repezi.

Klara m-a întrebat mai întâi de ce voise Hammerdull să o lovească pe Kakho-Oto. I-am povestit pe scurt despre ce fusese vorba, iar Klara a râs cu poftă. Apoi mi-a mulțumit pentru faptul că nu i-am spus cine era de fapt kiovașul. Dacă aș fi făcut asta, spunea ea, i-aș fi răpit plăcerea surprizei pe care o avusese în dimineața aceea. Ne-am întors la cortul nostru, în fața căruia Pitt Holbers aprinsese un foc mic, la care Klara a fiert cafeaua. În scurtă vreme, ni s-au alăturat Dick Hammerdull și Kakho-Oto. Toate s-au întâmplat de parcă cei doi făcuseră tot posibilul pentru a veni în același timp. Se vedea că bătrânul vânător era încă tulburat de toate cele întâmplate. O privea pe indiană pe furiș și se părea că o plăcea. Deodată, a apucat-o de mână și a spus mârâind printre dinți:

— Și așa o femeie am vrut eu să pălmuiesc! Oare nu se cuvine ca eu însumi să capăt niște palme?

Cu această întrebare totul fusese spus între ei, căci trebuie să mărturisesc faptul că au devenit foarte buni prieteni.

Capitolul X

În „Casa Morții”

După micul dejun, am strâns cortul. Am înșeuat caii, dar n-am mai pus bețele pe lat, ci pe lung, deoarece Kakho-Oto ne spusese că drumul care ducea spre Casa Morții era foarte îngust. Coborâșul a început să fie atât de abrupt la un moment dat, încât n-am mai putut înainta călare. Am fost nevoiți să descălecăm și să mergem pe jos. Am intrat într-o prăpastie care, la început, era împădurită.

A trebuit să mergem mai bine de o jumătate de ceas pe drumul care ducea în jos. După aceea am văzut, dintr-o dată, o grămadă de pietre, nu era vorba însă de pietre mărunte, ci mai curând de un grup de stânci golașe, care mă făceau să mă gândesc la faptul că, în urmă cu sute de ani, avusese loc o cădere de stânci. Avea să se dovedească foarte curând că mă înșelasem.

— Am ajuns la Casa Morții! a spus Kakho-Oto, arătând spre grupul de stânci.

— Asta este Casa Morții? am întrebat eu. Între stânci se face un gol?

— Da. Stâncile nu sunt aduse aici de natură, ci de mâna omului. Veniți! Indianca ne-a condus spre colțul grupului de stânci și, odată ajunși aici, ne-am dat seama că ne aflam în fața unei porți masive care era mai mult lată decât înaltă. Partea de sus a acestei porți era dreaptă. Stâlpii porții aveau o lățime de peste doi metri și erau sculptați, reprezentând căpetenii care se pregăteau să intre în templu. Faptul că războinicii re-

prezențați în sculpturi erau căpeteniile se putea vedea după felul în care purtau în păr una, două sau trei pene de vultur. Mai sus, dincolo de poartă, se afla o stâncă de câțiva metri înălțime, care reprezenta un altar, pe care căpeteniile își depuneau leacurile.

— Bine, dar asta nu este o „casă a morții”, nu este un cimitir, ci un templu în care căpeteniile țin sfat, cu un altar pe care ele își pun leacurile înainte de a se așeza la sfat și le iau după ce s-a încheiat sfatul.

Kakho-Oto mi-a spus, zâmbind:

— Toate astea le știu prea bine, numai că noi nu spunem oamenilor de rând ce se află aici. Dacă am face-o, locul și-ar pierde din însemnătatea pe care vor să i-o dea căpeteniile. În afară de asta, aici se află atâția morți, încât locul își merită numele de „Casa Morții”. Vreți să intrăm?

— Cât de departe se află lacul?

— Lacul se află la o depărtare de două sute de pași.

— Atunci trebuie să fim atenți. Aici nu vin numai indieni din triburile pe ale căror pământuri ne aflăm, ci și indieni din alte triburi, care nu vor ține seama că nu se cuvine să vină în acest loc. Trebuie să ne ascundem caii și trebuie să ne dăm osteneala să nu lăsăm urme. Numai după ce ne ascundem caii, o să intrăm în templu. Să căutăm un loc bun!

— Am găsit un asemenea loc. L-am găsit când am plecat de lângă lac, pentru a vă ieși în întâmpinare.

Spunând acestea, indianca ne-a dus puțin înapoi pe drumul pe care venisem și ne-a îndrumat spre o mică adâncitură. Această adâncitură, care putea fi asemuită cu o mică prăpastie, dădea într-o altă prăpastie, care era tocmai potrivită pentru scopul pe care-l urmăream. Aici se găseau apă și iarbă din belșug. Am scos șeile de pe cai și de pe asini, i-am priponit și i-am lăsat în grija bătrânului Holbers. Era foarte mulțumit, fiindcă „nu trebuia să-și târască oasele încolo și-ncoace”, după cum el însuși spusese. Noi, ceilalți, ne-am întors la Casa Morții.

Am cercetat mai întâi împrejurimile. Nicăieri nu se vedea nici o urmă, nici de om și nici de animal. Am început imediat

să ștergem, cu ajutorul unor crengi, urmele pe care le lăsașem. Când coborâșem de pe înălțimea pe care înnoptasem, ajunseseam de fapt pe latura nordică a templului. Pe această latură se afla, așa cum am mai spus, poarta lăcașului. Această poartă era ascunsă de tufișuri și copaci, astfel încât nimănui nu i-ar fi dat prin gând că în acel loc s-ar fi găsit un templu. Doar pe măsură ce înaintai și observai că vegetația era arsă de focul ce fusese aprins, îți puteai da seama că acolo se afla o poartă și descopereai taina acelor locuri. Se mai vedeau încă urmele pe care focul le lăsase în urma sa. Câteva pietre erau afumate. Ajunși pe latura sudică a templului alcătuit din piatră, am văzut, la depărtare de două sute de pași, apele lacului, întocmai cum spusese Kakho-Oto. Acea grămadă de bolovani putea fi zărită dinspre lac, dar nimeni nu și-ar fi putut închipui că la așezarea lor mai contribuise și altcineva, în afară de natură. Nimănui nu i-ar fi trecut prin minte că aceste stânci erau, de fapt, o construcție înălțată de mâna omului. Aceste stânci erau atât de abrupte și de neregulate, încât era imposibil să le escaladeze cineva. Prin colțurile și crăpăturile rocilor uriașe, vântul depusese pământ și praf, pe care crescuseră fire de iarbă. Restul era numai stâncă goală, piatră moartă.

Așa arăta partea exterioară a acestui templu. Când am pătruns în interiorul său, imediat ce am pășit dincolo de poartă, ne-am aflat într-o încăpere nu prea mare, dar foarte înaltă, care avea o arhitectură cu totul aparte. Cititorul trebuie să-și imagineze un degetar uriaș tăiat în două, una dintre aceste părți, mai precis cea dreptunghiulară, sprijinindu-se parcă pe stâncă, iar cealaltă, având forma unui trunchi de con, fiind formată din bucăți de piatră. În interior peretele nu se înălța drept, ci se curba în sus. Suprafața peretelui nu era uniformă, ci alcătuită, datorită modului în care erau așezate bucățile din piatră, o serie de nișe în care s-ar fi putut dispune mumii sau schelete. Peretele era astfel construit, încât se putea merge în zig-zag spre partea de sus a încăperii.

Pe pământ, chiar în mijlocul templului, se afla un altar din piatră. În interiorul altarului se găsea, așa cum aveam să vedem mai târziu, o adâncitură în care era o placă netedă și grea. Pe suprafețele laterale ale acestui altar erau săpate douăzeci și patru de sculpturi, mai precis douăsprezece pene de vultur și douăsprezece palme strânse. Aceste sculpturi alternau, fiecare până fiind urmată de o palmă strânsă, făcută pumn. Palma strânsă, făcută pumn, este semnul tăcerii. Aceste sculpturi spuneau, așadar, că numai căpeteniile aveau dreptul să se apropie de acest altar și că tot ce se vorbea și se hotăra aici trebuia tăinuit. Mijlocul plăcii era negru, semn că, în timpul sfaturilor care se țineau aici, se aprindea focul.

Lumina din această ciudată încăpere te ducea cu gândul la aventură. Totul era învăluit în semiobscuritate. Firul de lumină care pătrundea se datora găurilor lăsate intenționat în partea de sus a pereților, ici-colo, lipsind câte o bucată de piatră și lăsând să intre lumina zilei. Zidul era însă atât de gros, încât fiecare dintre aceste deschizături păreau mai curând tunele care duceau în afară, tunele al căror capăt nu se zărea de jos. Aceste găuri erau bine ascunse pentru cel ce le-ar fi privit din afară, astfel încât nu puteau fi zărite dinspre lac. Așa se face că mare parte din lumina de afară se pierdea încă înainte de a se scurge în interiorul templului. Am mai întâlnit acest semiîntuneric în mormintele faraonilor din Egipt. Încăperile acelea erau foarte joase. Templul de la „Lacul Morții” era însă foarte înalt, iar efectul pe care îl avea lumina era mult mai puternic. În fiecare nișă se afla fie o mumie neagră, parcă șezând, fie un schelet alb, care părea să se fi așezat în nișă. În fiecare astfel de nișă era înfiptă o pană de vultur, astfel încât să se știe că acolo se găseau osemintele unei căpetenii.

Aerul era plăcut, fiindcă existau numeroase găuri prin care putea pătrunde nestingherit, aceste găuri mergând până sus, spre vârful templului. Deosebit de interesant mi se părea faptul că se putea ajunge de la o gaură la alta, sau, dacă mă pot exprima astfel, de la o fereastră la alta. Mai bine spus, s-ar fi putut ajunge cândva de la o fereastră la alta și de la o

nișă la alta, pentru că din perete ieșeau o serie de blocuri de piatră care formau un fel de scară. Cele mai de jos trepte ale acestei scări lipseau acum. Aceste trepte fuseseră sparte de curând, fiindcă bucățile de piatră erau, pe alocuri, mai albe.

— Ce păcat că treptele astea nu mai sunt! a spus soția mea.

— De ce? am întrebat-o.

— Fiindcă aş vrea să ajung până sus.

— Parc-ai fi o capră neagră, am spus eu, râzând.

— Nu te mai preface, a răspuns ea. Te cunosc prea bine. Nimeni nu-și dorește mai mult ca tine să ajungă până sus. Tu trebuie să te uiți în fiecare nișă și să privești pe fiecare fereastră în parte pentru a descoperi ce se vede, sau vrei să spui că nu-i așa?

— Nu. Numai că exagerezi când spui că vreau să mă uit în fiecare nișă. Cred însă că e chiar necesar să mă uit pe una din ferestre. Probabil că de la o asemenea fereastră se poate vedea tot ce-i în jur. Trebuie să știu cât de bine se vede lacul de la o astfel de fereastră. Poate că de sus se zărește ceva ce s-ar putea să ne scape.

— Cum vrei să ajungi la înălțimea de la care încep treptele?

— Foarte simplu: o să facem o scară.

— Așa e! a spus soția mea bucuroasă. Hai să-ncepem!

Am ieșit din templu și am găsit foarte ușor două bucăți lungi de lemn. Apoi am făcut niște trepte pe măsură. Nu aveam ciocan și nici cuie, așa că ne-am văzut nevoiți să legăm bucățile de lemn între ele. Curele aveam destule. În curând, scara era gata, așa încât am dus-o înăuntrul templului, am sprijinit-o de unul dintre pereți și am început să urcăm. Scara ajungea tocmai până la înălțimea la care se afla prima treaptă din piatră. Am continuat să urcăm, fără a avea o balustradă de care am fi putut să ne ținem. Lucrul nu era lipsit de pericol, pentru că fiecare piatră trebuia mai întâi încercată pentru a vedea dacă rezistă greutateii. Am trecut pe lângă o mulțime de nișe în care erau dispuse mumii și schelete. Priveliștea era înfiorătoare.

La un moment dat, am ajuns destul de sus pentru a ne putea strecura către una dintre așa-numitele „ferestre”. Această era îndeajuns de mare pentru ca noi să putem intra în ea aplecați. „Fereastră” era asemănătoare unui gang. Pentru a ajunge afară a fost suficient să facem nouă pași. O dată ce am ajuns afară, am putut vedea lacul, în cea mai mare parte a sa. Ne-am așezat, pentru a nu putea fi văzuți, aceasta fiindcă un kiovaș sau un comanș ne puteau observa imediat, dacă am fi continuat să stăm în picioare și să ne mișcăm. S-a dovedit că prin apropiere nu se afla numai un singur indian, ci chiar mai mulți! Războinicii au trecut pe lângă noi călare, încet și cu oboseala întipărită pe față. Înaintau în șir indian, unul în spatele celuilalt.

— Sunt sioucșii bătrânului Kiktahan Shonka, am spus eu. Războinicii utah fie că au trecut deja, fie că trebuie să vină. Asta înseamnă că s-au odihnit câteva zile de-a lungul drumului, altfel ar fi ajuns demult aici. Sunt foarte mulți, o adevărată armată.

— Asta înseamnă că am ajuns la timp, a spus Klara.

Vulturul cel Tânăr n-a scos nici un cuvânt, dar Kakho-Oto a spus:

— Trebuie să vă părăsesc. Dacă vă spun că nu voi rosti nici o vorbă care v-ar putea face rău, mă veți crede?

— Te credem, i-am spus eu, în graiul kiovașilor. Când te întorci printre noi?

— Nu știu. Mă duc să văd ce se-ntâmplă și apoi mă întorc să vă spun ce-am văzut. Dacă nu voi avea ce vă spune, nu mă întorc, dar dacă aflu ceva însemnat, mă înapoiez repede. Unde vă voi găsi?

— Unde vei voi.

— Atunci am să vă rog să rămâneți în locul în care se află acum caii. Nu vă puneți în primejdie și, mai ales, nu încercați să ne urmăriți! Eu voi veghea pentru voi! Ochii mei vor fi ochii voștri! Veți afla tot ce voi putea să aflu eu.

I-am promis că vom urma întocmai sfaturile ei. Apoi indianca s-a îndepărtat. Noi, însă, am mai rămas pentru a-i privi pe indienii care treceau. S-a scurs multă vreme până când a

trecut prin fața noastră ultimul sioux. Au urmat apoi războinicii utah. Mă durea să văd cum se furișează, încet-încet, toți acești oameni împovărați de ură.

— Cine va birui? a întrebat consoarta mea. Ei, sau noi?

Întrebarea aceasta venea din partea unui om care nu își dădea seama cât de mare era pericolul, care nu bănuia prin ce trecuseră prietenii mei, împreună cu mine, pe aceste meleaguri.

— Trag nădejde că noi vom birui, am răspuns eu, scurt.

Vulturul cel Tânăr, care voia să o liniștească pe soția mea, a adăugat:

— Nu au provizii nici pentru ei, nici pentru caii lor. Asta ne va aduce biruința.

La cele spuse de apaș, Klara m-a privit întrebător și eu am încercat să-i dau o explicație ce ar fi fost în măsură să-i mai alunge temerile:

— Indienii ăștia nu mai acționează așa cum o făceau acum cincizeci sau acum treizeci de ani. Au pierdut din calitățile de războinici ai rasei lor și le-au pierdut pentru că nu s-au mai folosit de ele. Pe vremuri, când porneau la luptă, indienii se adunau în grupuri mici, niciodată în grupuri mari de mii de oameni, fiindcă atunci când este vorba de un grup mic, cele necesare sunt mai ușor de transportat și de găsit. Atunci când vânau bizoni, indienii treceau prin acele părți ale preriei în care găsea iarbă din belșug, iarbă care era atât de trebuincioasă pentru cai. Primăvara, indianul își procura carne pentru șase luni și apoi toamna, pentru încă șase luni. Carne era din belșug și uscată și sărată, astfel încât se putea porni la luptă. Unde sunt acum bizonii? Unde este acum vânatul mic? Unde este acum indianul care avea în cortul său carne pentru mai multe luni? Toate acestea se întâmplau în trecut. Acum, însă, totul s-a schimbat. Cel ce crede că poate să acționeze ca în trecut, acela este pierdut. Acum trăim în alte timpuri. „Doborâtorul de urși”^[65] l-am lăsat acasă, carabina

⁶⁵ Una din armele autorului. (N. tr.)

Henry nu-mi mai este de folos atât de mult precum îmi era odată. Dar ce fac Kiktahan Shonka și Tusahga Sartish? Pornesc în fruntea a o mie de războinici sioux și a o mie de războinici utah. Cai și oameni care nu au experiența războiului și care, mai ales, nu au alimente! Acum se văd nevoiți să cerșească de la kiovași și comanși. De unde să aibă kiovașii și comanșii carne din belșug, când, la rândul lor, nu au cele de trebuință? Kiovașii și comanșii vor porni și ei la drum. Vor fi, deci, patru mii de oameni și patru mii de cai, fără a avea cele necesare. De unde vor lua hrana pentru oameni și pentru cai, de unde vor lua apa? Niciunul dintre ei nu trebuie să piară de mâna vreunui dușman. Foamea și setea îi vor nimici. Văzându-i cum trec pe lângă noi, mi se pare că nu sunt trupuri, ci suflete care se îndreaptă spre lumea cealaltă, spre plaiurile pe care ar vâna în veci, dar pe care nu mai există vânat. Se îndreaptă spre aceste meleaguri pentru a pieri și acolo de foame.

— Uff, uff! a exclamat apașul, mișcat de descrierea pe care o făcusem.

Soția mea a păstrat tăcerea; își dădea foarte bine seama că aveam dreptate. Ea vedea cu ochii minții patru mii de oameni murind și îi părea rău că și noi vom contribui la moartea lor.

După ce ultimul dintre războinicii utah a trecut pe lângă noi, am coborât, am ascuns scara în niște tufișuri, astfel încât să nu fi putut fi descoperită de privirile vreunui intrus și ne-am întors la Holbers și la caii noștri.

— Kakho-Oto a fost aici, a spus omul, imediat ce ne-a văzut. A înșeuat un cal și a plecat în grabă. A zis că știți încotro se duce.

Am pus cortul și ne-am așezat cât mai comod cu putință. Eram hotărâți să respectăm întocmai sfaturile indiencei și să nu ne expunem inutil pericolelor. Se părea că cel mai bine era să rămânem acolo. Aveam, deci, timpul și liniștea necesară pentru a mă apleca asupra celor scrise de Winnetou. Am desfăcut cu grijă învelișurile în care păstrasem caietele și am citit, împreună cu soția mea, întreaga dimineată și du-

pă-amiază. Despre conținutul acestor caiete voi mai vorbi[66]. Pot să spun doar că nu am citit nicicând ceva asemănător și că aceste caiete cuprindeau o comoară ce nu se putea compara cu tot aurul din lume, o comoară pe care Winnetou o lăsa urmașilor săi.

Kakho-Oto a revenit către seară. Ea ne-a spus că războinicii utah, kiovașii, comanșii și sioucșii se adunaseră acum laolaltă și că erau în total patru mii de războinici, cam o mie din fiecare trib. Era, prin urmare, precum am presupus. În cursul dimineții, războinicii își așezaseră tabăra și mâncaseră. După-amiază, se ținuseră sfaturi. În cele din urmă, toți căzuseră de acord asupra unor lucruri și trebuia să aibă loc un mare sfat, ca o concluzie a celor hotărâte până atunci.

— Se va ține un mare sfat? am întrebat eu.

— Da, mi-a răspuns Kakho-Oto.

— Când?

— La miezul nopții.

— De m-aș putea afla și eu acolo, fără a fi văzut de nimeni! La cuvintele mele, soția mea a exclamat, pradă îngrijorării:

— Nu! Nu se poate! E prea primejdios!

— De ce e primejdios?

— Dacă te văd, ești pierdut! Am eu un gând și cred că toată osteneala pe care ți-ai da-o n-ar avea nici un rost.

— Să vedem. M-ai făcut curios.

— Kakho-Oto va lua parte la acest mare sfat.

Am exclamat, râzând:

— Ce idee! Cum îți închipui tu că o femeie ar fi poftită să ia parte la un mare sfat la care sunt bine venite numai căpeteniile?

— Nu se poate să ia parte și ea? a întrebat Klara, dezamăgită. Asta nu e bine. Totuși, trebuie să aflăm ce se vorbește la acest sfat. Cum să facem?

Întrebarea Klarei a adus pe fața indiencei un zâmbet.

66 Autorul se referă la volumul „Testamentul lui Winnetou”, pe care l-ar fi scris, dacă moartea nu i-ar fi smuls pana din mână. (N. editorului)

— Vă veți afla la acest sfat, a spus ea și nimeni nu vă va vedea. Căpeteniile se vor aduna la sfat în Casa Morții. Așa a vrut vraciul comanșilor și vraciul kiovașilor a fost de aceeași părere. Ei au spus că acest loc numit Casa Morții este, de mii de ani, o casă în care căpeteniile se adună la sfat și că se cuvine ca lăcașul să fie din nou ceea ce a fost odată. Pe femeile și pe războinicii obișnuiți îi așteaptă pedeapsa cu moartea, dacă ar îndrăzni să pună piciorul în Casa Morții. În afara căpeteniilor, pot pătrunde aici numai cei ce le slujesc.

— Ai spus că vor veni la miezul nopții? a întrebat soția mea, gâtuită de emoție.

— Da, cu puțin timp înainte, pentru că sfatul trebuie să înceapă chiar la miezul nopții.

— Atunci ar fi bine să ne aflăm acolo înainte de sosirea căpeteniilor, poate, chiar cu o oră înainte.

— Tu nu! am protestat eu.

— Dar de ce nu? a întrebat ea.

— Pentru că asta nu-i o treabă pentru o femeie! am replicat eu scurt.

— Adică e o treabă primejdioasă? a întrebat Klara.

— Da, am răspuns eu, fără să-mi dau seama că astfel turnasem gaz pe foc.

— Așa? Ei află atunci că n-ai să scapi de mine. Dacă ești în primejdie, vreau să fiu lângă tine. Căsătoria înseamnă și prietenie. Te rog să mă iei cu tine!

La asemenea argumente nu mai aveam ce să spun.

— Trebuie să ne ascundem, am spus eu. Pentru asta se cuvine să găsim din vreme un loc potrivit. În afară de asta, trebuie să ne calculăm bine timpul, pentru a nu ajunge prea târziu. Oricum, nu știm câți oameni...

— Știu eu, a spus Kakho-Oto. Vor veni cele patru mari căpetenii Kiktahan Shonka, Tusahga Sartish, To-kei-chun și Tangua, vraciul kiovașilor și vraciul comanșilor, precum și alte patru căpetenii, câte una din partea fiecărui trib. Vor mai veni și câțiva războinici fără ranguri, care au sarcina de a aduce lemn de foc și de a-l căra pe Tangua, care nu poate merge. Trimișii fiecărui trib trebuie să aprindă un foc. Se va

aprinde un foc și pe altar. Înăuntrul altarului se vor pune leacurile marilor căpetenii și se vor lăsa acolo până când se iau hotărârile.

— E de crezut că vor veni cam treizeci de oameni, am spus eu. Nu știm cum și unde se vor așeza. Se cuvine să fim cu mare băgare de seamă. În locul în care se va ține sfatul nu există nici o ascunzătoare sigură pentru noi. Nu există nimic în spatele căruia ne-am putea ascunde. Există numai altarul în jurul căruia se vor aduna cu toții.

— Ne vom ascunde sus, a spus soția mea. În spațiul pe care ni-l oferă ferestrele! O să folosim scara!

— Așa e! Te-ai gândit însă la fumul care se va înălța? Chiar dacă nu o să ne sufocăm din cauza fumului, o să tușim și o să strănutăm și asta ar trăda prezența noastră. Se vor aprinde cinci focuri: câte unul pentru fiecare trib și unul pe altar. Dacă pentru foc nu se folosesc vreascuri bine uscate, se face foarte mult fum, iar acolo unde vrei tu să ne ascundem nu vom putea să rezistăm. Totul ar fi să găsim un loc în care să nu ajungă fumul.

— Hm! Oare există un asemenea loc?

— Sper. Așa cum spuneam, jos nu ne putem ascunde, așa că trebuie să găsim sus un ascunziș, un loc mai puțin înalt, astfel încât să putem auzi tot. Trebuie să ținem seama de direcția vântului și de direcția curenților de aer care trec prin încăpere. Poarta templului, precum și ferestrele se află mereu deschise, așa că se face curent din belșug, dar care este direcția curenților de aer? Cred că ar trebui să aflăm asta, făcând niște încercări! Nu ne mai rămâne decât un sfert de oră până când se întunecă. Să mergem repede în Casa Morții, să aprindem focul și să vedem încotro se duce fumul.

— Ca să fim prinși mai lesne! a exclamat Hammerdull, vrând parcă să ne avertizeze asupra pericolului.

— Nu va veni nimeni, a spus Kakho-Oto. Ne putem vedea liniștiți de ale noastre.

Am procedat așa cum ne propusesem. Ne-am îndreptat cu toții – cu excepția lui Holbers care a trebuit să stea de strajă

la cai – spre Casa Morții. Pe drum am adunat destule vreascuri pentru a putea aprinde un foc, adică pentru a putea face experiența plănuită. Am luat scara și am sprijinit-o de pereți. La rugămintea mea, Hammerdull a făcut focul și l-a întreținut. Vulturul cel Tânăr a urcat și a început să urmărească direcția în care se răspândeau căldura și fumul. Astfel, apașul a descoperit locul care ar fi fost cel mai nimerit pentru ascunzătoarea noastră. Vulturul cel Tânăr a coborât și am început să ștergem cu toții urmele lăsate de foc. Ne-am întors apoi în tabăra noastră. Kakho-Oto a plecat, fiindcă trebuia să se alăture kiovașilor, dar a promis că se va întoarce în dimineața următoare. În timp ce soția mea pregătea cina, am făcut niște lumânări din grăsime de urs, folosind sfoară de bumbac în loc de fitil. Aceste lumânări ne erau foarte trebuincioase în drumul spre ascunzătoarea noastră și ne erau de folos fiindcă nu voiam să stăm în întuneric chiar în Casa Morții.

Drumul pe care îl aveam de făcut era periculos, pentru că trebuia să ne cățărăm. De aceea am vrut să urc însoțit numai de Vulturul cel Tânăr. Îi rugasem pe Pitt Holbers și pe Dick Hammerdull să-i țină tovărășie Klarei și să aibă grijă de lucruri și de cai. Consoarta mea insista însă să mă însoțească, spunând că este dreptul ei de a-mi fi alături atunci când mă aflu în primejdie.

În jurul orei unsprezece, am pornit. Le-am spus celor doi vânători că, dacă nu ne-am fi înapoiat până în dimineața următoare, să pornească pe urmele noastre și să vadă ce ni se întâmplase, să vadă dacă nu cumva eram prizonieri în Casa Morții.

Ne-a fost ușor să parcurgem drumul până la Casa Morții, mulțumită faptului că cerul era plin de stele. În templu am aprins trei lumânări. Am urcat mai greu decât m-aș fi așteptat și aceasta din cauza scării care ne era atât de necesară pentru a putea ajunge la prima treaptă din piatră. Spuneam că urcușul a fost greu din cauza scării, fiindcă nu o puteam lăsa în urmă, sprijinită de perete.

Vulturul cel Tânăr a urcat primul, apoi a urmat soția mea și, în cele din urmă, eu însumi. Scara am dus-o noi, bărbații. Apașul susținea partea din față, iar eu, partea din spate a acesteia, astfel încât servea soției mele ca sprijin. Încet, încet, am ajuns sus și am băgat scara într-o deschizătură în care aceasta a intrat cu totul. Apoi am stins lumânările și am ieșit din templu printr-o gaură din zid.

Peste noi veghea un cer plin de stele. În lumina astrelor lacul ni se arătă, suprafață argintie, lucind stins, prinsă în brațele de umbră ale tufișurilor de pe maluri.

Nu am avut mult de așteptat pentru a observa că, în preajma oglinzii de apă, războinicii se puseseră în mișcare. Se vedeau oameni înaintând unul în spatele celuilalt. Am văzut și targa pe care era purtată căpetenia kiovașilor. Această targă era făcută din două pături prinse între două crengi groase. Am văzut și câțiva războinici care duceau bucăți de lemn și surcele. Erau, în total, douăzeci și patru de persoane și am așteptat până când ultima dintre ele a intrat în Casa Morții, apoi ne-am strecurat în gaura prin care ieșisem din templu. Înăuntrul templului era întuneric și am preferat să ne așezăm.

Am auzit zgomote undeva, sub noi. Nimeni nu vorbea, nu se auzea nici un strigăt, nici o poruncă. Se părea că nu mai era nimic de spus, pentru că totul fusese spus dinainte, apoi, dintr-o dată, s-a văzut o scânteie, apoi încă una și încă una. Toate aceste scânteii s-au transformat pe urmă în flăcări mărunte, iar flăcările, în focuri. Focurile, în număr de patru, păreau a fi colțurile unui dreptunghi care încadra altarul. În jurul celor patru focuri se strânseseră indienii, care păreau zugrăviți. La fiecare foc stăteau reprezentanții câte unui trib. Fumul a început să se înalțe, fără a ne stânjeni, căci se scurgea prin deschizătura din partea opusă celei în care ne aflam. Lumina focurilor se ridica parcă în văzduh, ajungând până la noi și dând încăperii un aer tainic. În dansul flăcărilor totul părea să prindă viață – nișele, mumiile, scheletele. Soția mea m-a apucat de mână și mi-a strâns-o cu putere, șoptind:

— E înfiorător!

— Nu vrei să pleci din locul ăsta? am întrebat-o.

— Nu, nu! Așa ceva nu-mi va mai fi dat să văd nicicând! Parc-am fi în infern.

Comparația făcută de Klara mi se părea nimerită, dar eu aș fi spus mai curând că ne aflam în flăcările iadului, pentru că ceea ce aveau să hotărască cei ce se aflau în templu era un mare păcat, numai că acest păcat nu trebuia să aducă după sine blestemul. Noi ne aflam acolo tocmai pentru a împiedica păcatul și blestemul. Mi se părea că acele ființe, care se strânseseră la sfat, nu erau urmașii unor oameni care existaseră de mii de ani pe acele meleaguri, ci, mai curând niște suflete rătăcite, venite din timpuri imemorabile, care se adunaseră acolo pentru a pune la cale o ultimă faptă cumplită, care ar fi vrut, totuși, să găsească o cale de a ieși din întuneric. În timp ce mă gândeam la toate acestea, de jos s-au auzit primele cuvinte:

— Eu sunt Avat Tovavh[67], vraciul comanșilor. Eu vă spun: Este miezul nopții!

Imediat a răsunat un al doilea glas:

— Eu sunt Onto Tapa[68], vraciul kiovașilor. Eu poruncesc: Să înceapă sfatul!

— Să înceapă! a strigat Tangua.

— Eu sunt gata! a exclamat To-kei-chun.

În același fel și-au anunțat prezența și Tusahga Sartish și Kiktahan Shonka.

Ne era cu neputință să vedem fețele vorbitorilor. Le zăream numai siluetele și le auzeam vocile, de parcă acestea ar fi venit dintr-o altă lume, care se afla undeva, sub noi.

Vraciul comanșilor s-a îndreptat spre altar, spunând:

— Stau în fața locului sfânt în care se păstrează leacurile. În templul bătrânului și vestitului nostru frate Tatellah-Satah se află blana uriașă a leului argintiu, care s-a stins demult. Pe ea stă scris: Păstrați-vă cu sfințenie leacurile! Fața palidă vine de dincolo de Marea Apă și trece prin prerie pentru a vă

67 Marele Șarpe.(N. a.)

68 Cinci Munți. (N. a.)

fura leacurile. De va fi el un om bun, vă va aduce binecuvântare. De va fi el un om rău, în toate taberele și corturile voastre va domni jalea.

Imediat după aceea, s-a apropiat de altar și vraciul kiovașilor și a spus:

— Lângă astă blană a leului argintiu stau penele vulturului, iar pe ele e scris. Dar apoi va veni un erou, unul despre care se va spune că este „cel ce deșteaptă poporul”. El va zbura de trei ori în jurul Muntelui Leacurilor și apoi se va coborî pe pământ pentru a vă da tot ce v-a furat fața palidă. Atunci sufletul rasei roșii se va trezi din somnul în care a zăcut mii de ani, iar poporul împărțit se va uni într-unul singur. Eu vă întreb pe voi, marile căpetenii ale celor patru triburi înfrățite: veți rămâne credincioși hotărârilor luate astăzi sub oblăduirea noastră? Sunteți gata să puneți aici leacurile, drept zălog al credinței voastre?

Cuvântul „da” a răsunat puternic, rostit de patru glasuri deodată.

— Atunci, aduceți-le și puneți-le aici!

Cele patru căpetenii au făcut întocmai. Până și Tangua a dorit să fie dus la altar, pentru a pune leacul acolo cu mâna lui. Kiktahan Shonka s-a plâns vraciului, dându-i leacul său:

— Nu mai am decât jumătate, cealaltă jumătate s-a pierdut atunci când Manitou și-a îndepărtat privirea de la mine. Apoi și-a întors din nou privirea spre mine și a făcut ca astă a doua jumătate să nu se piardă! Povara anilor pe care-i port mă împinge spre mormânt. Oare trebuie să ajung pe tărâmul de dincolo de moarte fără leacul meu și să fiu pierdut pe veci? Chiar și numai pentru a mă feri de pierzanie, trebuie să-mi țin cuvântul!

Placa a fost ridicată de pe altar și apoi, după ce leacurile au fost așezate înăuntrul lui, a fost pusă la loc. Pe această placă, din bucăți de lemn și vreascuri, a fost aprins focul. Această operație a fost făcută după metoda folosită de indieni și nu așa cum obișnuim noi, europenii, astfel încât focul aprins avea o flacăra plăpândă! În foc ardeau propriu-zis numai

vârfurile bucăților de lemn, iar poziția lor era modificată, pe măsură ce erau mistuite de foc. Acesta era focul la care se cuvenea să fie ținut sfatul ce trebuia să înceapă. Totul a decurs foarte ceremonios, și, pentru început, toți cei ce participau la sfat au fumat pipa sfatului. Toți participanții au ținut cuvântări. Ar fi interesant să le redau aici pe toate, fiindcă unele dintre ele s-au dovedit a fi adevărate mostre de artă retorică indiană. Făcând aceasta, aș întrerupe însă pentru prea multă vreme firul povestirii. Este de ajuns să spun că, din locul în care ne aflam, am auzit foarte clar fiecare cuvânt rostit. Aș putea spune chiar că nu ne-a scăpat aproape nimic.

Concluzia era simplă. Cele patru triburi doreau să atace tabăra apașilor și a aliaților acestora, la Mount Winnetou. Prin acest atac se dorea împiedicarea cinstirii lui Winnetou. Se dorea și capturarea unor comori care s-ar fi aflat acum în tabăra apașă. Era vorba mai ales de nuggets și metale prețioase care fuseseră donate de triburi, clanuri, societăți sau persoane particulare. Căpeteniile au mai decis că războinicii trebuiau să mai rămână câteva zile la Apa Întunecată pentru a se odihni după drumul lung pe care-l parcuseseră, pentru ca apoi să se îndrepte spre locul pe care ei îl numeau Valea Peșterii. Această vale se afla în apropiere de Mount Winnetou și era o ascunzătoare sigură, chiar și pentru un număr atât de mare de războinici. Din acel loc urmau să fie atacați apașii și aliații acestora.

De foarte mare însemnătate era pentru noi îndeosebi un anume lucru pe care reușisem să-l aflăm și anume că triburile, ai căror reprezentanți se adunaseră la sfat în Casa Morții, aveau un aliat în tabăra apașilor, care se angajase să le aducă la cunoștință tot ce se întâmpla acolo. Acest spion, acest trădător era cu atât mai periculos, cu cât se număra printre persoanele foarte respectate, având în vedere că făcea parte din comitetul care se ocupa de înălțarea monumentului lui Winnetou. Era vorba, mai precis, de domnul Antonius Paper, cunoscut printre indieni cu numele de Okih-tshin-tsha, omul cu mers legănat. Pentru cele ce avea să facă, lui Okih-tshin-tsha

i se promisese o parte importantă din pradă. Nu se spunea însă nimic despre această parte a prăzii, promisă domnului Antonius Paper. Se părea că marile căpetenii se feresc să spună mai mult despre acest lucru în prezența căpeteniilor de rang mai mic.

S-a mai vorbit și despre frații Enters, care nu aveau să primească ceea ce li se promisese, pentru că trebuia răsplătit domnul Antonius Paper. S-a exprimat și părerea că domnului Paper nu ar trebui să i se dea chiar tot ce i se promisese, pentru că se cuvenea să fie răsplătiți și frații Enters. Se putea observa că, despre subiectul acesta, căpeteniile nu vorbeau cu plăcere. Tot atât de clar era și faptul că toți vorbitorii doreau ca frații Enters și Antonius Paper să fie înșelați și să dispară o dată pentru totdeauna.

Când sfatul a luat sfârșit, focul de pe altar a fost stins de cei doi vraci. Aceștia au înlăturat cenușa de pe placa pe care arsesse focul și s-au dat câțiva pași înapoi.

Vraciul comanșilor a spus ceremonios:

— De câte ori se stinge focul ce arde deasupra leacurilor, trebuie să repetăm cuvintele marelui leu argintiu: Păstrați-vă cu sfințenie leacurile! Fața palidă vine de dincolo de Marea Apă și trece prin prerie pentru a vă fura leacurile.

După aceea, vraciul kiovașilor a rostit:

— De câte ori se stinge focul ce arde deasupra leacurilor, trebuie să repetăm cuvintele marelui vultur: Va veni un erou, unul despre care se va spune că este „cel ce deșteaptă poporul”. El va zbura de trei ori în jurul Muntelui Leacurilor și apoi se va coborî pe pământ pentru a vă da tot ce v-a furat fața palidă. Atunci sufletul rasei roșii se va trezi din somnul în care a zăcut mii de ani, iar poporul împărțit se va uni într-unul singur.

Din clipa în care vraciul kiovaș a rostit ultimul cuvânt, n-a mai vorbit nimeni. Cei ce se adunaseră la sfat au așteptat până când s-au stins, pe rând, cele patru focuri și ultimul dintre ele s-a prefăcut într-o mică scânteie. Apoi indienii au plecat din Casa Mortii, în același fel în care au venit: încet și în

liniște, unul după altul. I-am urmărit cu privirea până când au ajuns în apropierea lacului.

— Ce noapte! N-am s-o uit niciodată! a exclamat consoarta mea. Ce facem acum?

— Coborâm și luăm leacurile, am spus eu.

— Hm! O treabă destul de periculoasă.

— Da, este periculoasă, dar numai dacă ești prins în timp ce o faci. Cine fură leacuri este pedepsit cu moartea. Nici un indian nu ar face așa ceva. Noi o vom face din prevedere.

Vulturul cel Tânăr a auzit toate acestea, dar n-a spus nimic. Am aprins lumânările, am luat scara și am început să coborâm cu mare atenție. Când ne-am apropiat de altar, tânărul războinic m-a întrebat în graiul apașilor:

— Vrei să iei, într-adevăr, leacurile?

— Da, neapărat, am răspuns eu. Ele ne dau putere, o pute-re pe care o vom folosi spre binele și în folosul omului roșu.

— Știi toate acestea, dar sunt indian și cunosc însemnăta-tea leacurilor. Mai știi și că ele nu trebuie să fie atinse, dacă au fost lăsate într-un astfel de loc. Știi ce este de datoria mea să fac?

— Da. Trebuie să mă împiedici să le ating. Dar vreau eu oare să le păstrez altfel decât ca pe niște lucruri sfinte? Vreau eu oare să le aduc vreun neajuns?

— Nu, nu vrei asta. Tu ești Old Shatterhand și cine sunt eu? Nu mă pot lupta cu tine, dar te rog să-mi îngădui să pun o condiție.

— Îți este îngăduit.

— Dacă vrei să fii fața palidă a marelui leu argintiu, care vine la noi pentru a ne lua leacurile, atunci lasă-mă pe mine să fiu vulturul care coboară de pe Mount Winnetou pentru a le aduce fraților săi.

— Poți să faci asta?

— Dacă tu vrei, da.

— Poți să zbori? Să zbori de trei ori în jurul muntelui?

— Da.

Momentul era deosebit, aș putea spune chiar că acele cli-pe erau de foarte mare însemnătate. Locul acesta întunecos

și înfiorător! Un alb împovărat de bătrânețe, un indian foarte inteligent și foarte viteaz, aflat la vârsta cea plină de speranțe a tinereții! Stăteam în fața altarului, fiecare dintre noi ținând în mână câte o mică lumânare, a cărei flacără era parcă înghițită de întuneric, imediat ce-și întindea lumina la o distanță mai mare de doi-trei pași.

El vorbea despre zbor. Spunea că poate să zboare și asta pe un ton ce nu dădea loc nici unei îndoieli! Vorbea despre zborul efectiv, fizic. Eu mă gândeam la zborul spiritual pe care el, tânărul reprezentant al rasei sale, trebuia să-l întreprindă dacă voia să aducă „leacurile” pierdute de semenii săi în urmă cu mii de ani. Cu toate acestea, aveam mare încredere în el, aș putea spune chiar că aveam încredere în el ca-ntr-un zeu.

— Am deplină încredere în tine! i-am spus eu. Am să iau acum leacurile, dar ți le voi da imediat ce mi le vei cere.

— Dă-mi mâna!

— Iat-o!

Ne-am strâns mâinile.

— Ia-le! a spus apașul și a apucat placa pentru a mă ajuta s-o dau la o parte.

Placa era încă fierbinte. Am luat leacurile din interiorul altarului. Am pus apoi placa la locul ei, am stins lumânările, am părăsit Casa Morții și ne-am îndreptat spre tabăra noastră. Am luat scara cu noi pentru a nu ne trăda trecerea prin acele locuri.

Părăsind Casa Morții, am privit lacul care era aidoma unei oglinzi. De partea cealaltă a lacului se înălța o stâncă, al cărei vârf părea retezat. Am dus mâna spre stânca aceea și am spus:

— Acolo s-a întâmplat! Acolo Santer s-a aruncat el însuși în brațele morții!

Am privit cu toții acea stâncă încărcată de amintiri. Klara m-a întrebat, deodată:

— Oare fiii lui, frații Enters, vor găsi și fără ajutorul tău locul în care tatăl lor a murit?

Foto 9 Am aprins lumânările, am luat scara și am început să coborâm cu mare atenție...

— N-au decât să facă ce vor! am răspuns. Frații Enters ne-au trădat o dată. Nu-mi voi încărca conștiința cu gândul că i-am ajutat, sau nu.

Vulturul cel Tânăr nu a scos nici un cuvânt și ne-am continuat drumul spre tabăra noastră.

Capitolul XI

„Eu sunt dorința popoarelor roșii!”

Câteva ore mai târziu, am mers de la Apa Întunecată spre ținta noastră propriu-zisă. Am petrecut noaptea lângă Klekih Toii, iar dimineața ne-am continuat drumul de-a lungul apei. Klekih Toii sunt cuvinte din graiul apașilor, care înseamnă „Râul Alb”. Acest râu dă într-o serie de mici cascade, ale căror ape se prăvălesc de pe Mount Winnetou. Spuma albă a adus râului numele pe care-l poartă. Albia sa este săpată adânc în stâncă, de aceea malurile-i sunt foarte înalte și abrupte. Unul din aceste maluri este îmbrăcat în pădure deasă, celălalt este străjuit de fagi. Aceste cascade, care veneau din înălțimile muntelui, alcătuiau un peisaj de basm.

Nici măcar neamțul, care este obișnuit cu frumusețile patriei sale, cu câmpia întinsă și însorită, cu idilica vale a Rinului, cu vraja dealurilor și cu frumusețea mândră a Alpilor, nu-și poate închipui ce minuni ne așteptau în regiunea în care ne aflam.

Kakho-Oto ni s-a alăturat în dimineața zilei care a urmat marelui sfat din Casa Morții și ne-a spus că în tabăra indienilor nu se întâmplase nimic deosebit. Nu ne-a întrebat nimic despre cele ce se spusese la marele sfat și nici noi nu i-am spus nimic, pentru a nu o împiedica să-și facă datoria ca membră a clanului sau a tribului căruia îi aparținea. Ea nu trebuia să știe că mă aflam în posesia leacurilor. Când i-am spus că voiam să ne continuăm drumul, indianca s-a întristat, pentru că nu ne putea însoți, gândindu-se că ar fi putut face mai mul-

te pentru noi dacă ar fi rămas împreună cu cei din tribul ei. Ne-am înțeles să ne reîntâlnim la Mount Winnetou, indiferent ce s-ar fi întâmplat.

Acum ne apropiam de acest munte pe care nu-l zăream încă, fiindcă înaintam pe valea adâncă a râului. De la Apa Întunecată am fi putut s-o apucăm pe un alt drum, mai puțin anevoios, pe care trebuia însă să-l ocolim, fiindcă aveam motive să credem că pe el circulau acum mulți oameni. Voiam să evităm pe cât posibil întâlnirile nedorite și să ajungem la ținta noastră neștiuți de nimeni. Din cauza asta, a trebuit să mergem pe valea lui Klekih Toii, pe un drum anevoios, astfel încât să purcedem spre ținta noastră. Am văzut imediat că pe drumul pe care mergeam trecuse multă lume. Am observat asta foarte ușor, datorită mulțimii de urme lăsate de cai și de oameni. Trecând călare, am zărit indieni ascunși într-un tufiș. Erau patru. Fără să fie vopsiți, erau înarmați numai cu lănci și cuțite. Se putea crede, însă, că sunt comanși Pohonim. Cum ne-au văzut venind, s-au ridicat în picioare și ne-au privit cu mare atenție. Indienii erau de strajă și trebuiau să fie foarte atenți la cei ce treceau pe acel drum. Vulturul cel Tânăr, care se afla la o lungime de cal în fața noastră, i-a salutat și a trecut mai departe. Pe el l-au lăsat să treacă. Pe noi însă ne-au oprit.

— Încotro vor să meargă frații mei albi? m-a întrebat cel mai în vârstă dintre comanși.

— Vrem să ajungem la Mount Winnetou.

— Ce vreți să faceți acolo?

— Vrem să ajungem la Old Surehand.

— El nu este astăzi acolo.

— Vrem să ajungem și la Apanatshka, mai-marele comanșilor Pohonim.

— Nici el nu este azi acolo. A plecat împreună cu Old Surehand.

— Atunci o să-i așteptăm acolo până se întorc.

— Asta nu se poate. Fețele palide nu au voie să meargă acum la Mount Winnetou.

— Cine a poruncit astfel?

— Comitetul.

— Ce fel de comitet? Mount Winnetou este al oamenilor din acest comitet?

— Nu, a răspuns, încet, comanșul.

— Atunci acest comitet nu are ce să ne poruncească și ce să ne interzică!

Spunând acestea, am vrut să trec mai departe, indianul a apucat însă frâiele calului, zicând:

— Nu am voie să vă las să treceți. Trebuie să vă întoarceți de unde-ați venit! Eu trebuie să vă opresc!

— Încearcă! am spus eu și mi-am mânat calul astfel, încât indianul a fost nevoit să se îndepărteze.

Ceilalți trei comanși voiau să o țină-n loc pe soția mea și pe cei doi vânători. Mi-am dus calul între cei trei războinici și i-am obligat astfel să se împrăștie.

Dick Hammerdull a spus, râzând:

— Să ne trimită pe noi înapoi! Cine-a mai auzit așa ceva? Pe cel ce are îndrăzneala să m-atingă îl dobor cu mâna mea!

Dick s-a îndreptat, călare pe asin, spre locul în care erau înfipite în pământ cele patru lănci ale indienilor. În secunda următoare, mă aflu și eu lângă Dick. Cu stânga, vânătorul a prins o lance de cureaua din piele, iar cu dreapta s-a pregătit să arunce cea de-a doua lance. Eu am făcut același lucru.

— Așa! a strigat el, râzând. Cine nu vrea să fie înțepat, să-și ia tălpășița! Haidem!

Ne-am continuat drumul.

Comanșii erau tineri. Cel mai în vârstă dintre ei nu avea nici treizeci de ani. Ei nu aparțineau vechii generații de războinici și nu știau prea bine ce aveau de făcut. În cele din urmă, au încălecat și au pornit după noi. Ne-au rugat să le înapoiem lăncile și să așteptăm până când raportau venirea noastră. Astfel aveam să aflăm dacă puteam să trecem mai departe, sau nu. Pentru că nu voiam să-i provocăm pe războinici, le-am înapoiat lăncile și ne-am reluat liniștiți drumul. Comanșii n-au mai îndrăznit să încerce să ne oprească,

dar au continuat să ne urmeze, fiindcă se părea că nu ne puteau lăsa nesupravegheați.

După o vreme, am văzut un alt „post de observație” format tot din patru oameni. Și acești patru războinici au încercat să ne oprească, dar am refuzat să ne supunem dorințelor lor. Primii patru comanși se simțeau acum mai siguri pe ei. Adversarii ne depășeau numeric. Toate acestea puteau duce la o luptă pe care doream s-o evit. Am scos cele două revolve și am tras opt focuri, unul după altul. Fiecare dintre cei opt războinici au simțit o smucitură în brațul drept, în care ținea lancea. Găurisem mânerele din lemn ale lăncilor. Am încărcat repede pistoalele și i-am avertizat.

— Am țintit lăncile. De-acum încolo, ținta mea vor fi războinicii! Țineți minte ce vă spun!

Am continuat să înaintăm nestingheriți. Războinicii au rămas locului pentru câțva timp, vorbind între ei, apoi ne-au urmat toți opt, fără a îndrăzni însă să ne atace. Am dat peste un alt „post de observație”, situat la o distanță egală cu aceea care era între primele două. Și aici se aflau patru războinici înarmați cu lănci și cuțite, care au vrut mai întâi să ne întoarcă din drum, dar s-au oprit uimiți, când au văzut că eram însoțiți. Ne-au lăsat să trecem și s-au sfătuit cu ceilalți opt războinici. Toate acestea păreau s-o amuze pe soția mea.

— Acum sunt doisprezece! a spus ea, râzând. Noi suntem însă numai patru bărbați și o femeie! Aceștia sunt oare vitejii războinici roșii despre care s-a scris și s-a povestit atât de mult? Aceștia sunt comanșii despre care se spunea că sunt cei mai îndrăzneți dintre indieni?

— Nu te lăsa amăgită de ceea ce vezi! i-am spus eu. Războinicii ăștia sunt tineri și lipsiți de experiență. Poate că au poruncă să nu omoare pe nimeni. I-am descumpănit pur și simplu. Asta-i tot.

Am mers destul de mult până când am întâlnit următorul punct în care se aflau oameni de strajă. De data aceasta era vorba de o colibă mare din lemn, în fața căreia se găseau niște bușteni ce serveau probabil drept bănci. Aici se aflau zece oameni, opt indieni și doi albi și tot atâtea cai. Cei doi albi

stăteau deoparte, mâncau ce își aduseseră cu sine în gentile de piele și beau brandy. Pe măsură ce ne-am apropiat, ne-am dat seama că ne înșelasem. Cei doi nu erau albi, erau indieni, sau, mai bine spus, unul dintre ei era indian, iar celălaltmetis, dar erau îmbrăcați în haine specifice albilor. Cei opt comanși purtau, în schimb, veșminte indiene. Îi știam bine pe acești doi domni îmbrăcați precum albi. Unul era domnul Antonius Paper, cunoscut și sub numele de Okih-tshin-tsha, iar celălalt ni se prezentase sub numele de Evening, agent care, așa cum spusese el însuși, se ocupa „cu tot soiul de lucruri”. Se părea că „albi” se aflau la o partidă de vânatoare.

Imediat ce ne-au recunoscut, au sărit în picioare.

— Hallo! Hallo! a strigat Paper. Iată-l pe Burton cu însoțitorii săi! De asta a mers Vulturul cel Tânăr înainte, ca să-i strecoare și pe ei încoace! Opriți-vă! Nu aveți voie să treceți mai departe! Luați-i prizonieri!

Această poruncă era adresată indienilor. Noi n-am dat însă nici o atenție acestui ordin, ci ne-am mânat patrupelele spre apă, pentru a le lăsa să se adape și am descălecat. Nu am auzit nimic din cele ce au mai spus cei doi domni, dar ne puteam lesne închipui că nu ne aduceau laude și nu-și exprimau tocmai respectul față de noi.

— Sper că acest Paper nu are de gând să-ți facă vreun rău! a spus Klara, îngrijorată.

— Ba cred că tocmai asta o să încerce!

Abia terminasem de rostit aceste cuvinte, când s-a apropiat de noi domnul Antonius, cu mersul său legănat și s-a înfipt chiar în fața mea, spunând:

— Iar ne-ați apărut în cale, domnule Burton? Acum sunt obligat să cred că aveți intenții rele. Sunteți prizonierul meu!

Am preferat să nu răspund.

— Ați auzit? m-a întrebat el. Dacă aș avea cătușe cu mine, vi le-aș pune, pentru că așa niște ticăloși...

— Ticăloși? l-am întrebat eu.

— Da, ticăloși! Numai niște ticăloși...

Omul nu și-a putut exprima gândul până la sfârșit, fiindcă l-am apucat cu amândouă mâinile de brâu, l-am ridicat de la pământ, l-am dus până lângă râu și l-am aruncat în apă.

— Ajutor! Ajutor! a început el să strige, ca din gură de șarpe.

Apoi nu l-am mai văzut, pentru că s-a dus la fund. După puțină vreme a ieșit însă din nou la suprafață și a început să înoate câinește, dar a fost dus mai departe de curenții de apă.

— Ajutor! Ajutor! a continuat să strige metisul.

— Scoateți-l din apă! a poruncit, nervos, agentul William Evening. Să nu se înece! Repede! Repede!

Indienii s-au grăbit să-l ajute pe domnul Paper, care era purtat de apă, încercând să-l aducă la mal cu ajutorul lăncilor. Eu m-am îndreptat către agent, i-am zâmbit la fel de reverențios precum îmi zâmbise el la Nugget Tsil, am făcut o plecăciune la fel de adâncă precum făcuse el atunci când ne-am întâlnit și i-am spus, folosindu-mă chiar de cuvintele lui:

— Noi am venit înapoi pentru a privi mai îndeaproape locul acesta și am crezut că nu vom găsi pe nimeni aici. Prezența dumneavoastră este stânjenitoare pentru noi.

Omul m-a privit cu ochi mari.

— M-ați înțeles, nu-i așa? l-am întrebat, de data aceasta, eu pe domnul Evening, repetând chiar întrebarea pe care mi-o pusese el însuși atunci când avusesem „plăcerea” de a-l întâlni.

Omul părea să-și aducă aminte exact de cuvintele pe care le rostise și și-a dat seama că doream să-i întorc „amabilitatea”.

— Desigur, a răspuns el. Doar v-ați exprimat destul de clar.

— Ei bine?

— Doriți să ne îndepărtăm?

— Da! Și asta, imediat! Altfel vă ajut eu! spunând acestea, am scos pistolul.

— Plecăm, plecăm, a spus agentul, părând foarte grăbit să îmi îndeplinească dorința. Iată că-l aduc pe domnul Paper, a continuat el. Sper că sperietura nu l-a vlăguit atât de mult, încât să nu mai poată călări.

— Dacă se va întâmpla asta, sunt gata să-mi dau toată silința ca omul să-și recapete forțele. A cui este pălăria aceea atârnată de creangă?

— A domnului Paper!

— Minunat!

Între timp, indienii îl scosesea din apă pe domnul Okih-tshin-tsha, care era ud până la piele și nu mai voia, după toate aparențele, decât să intre cât mai repede în colibă. Omul nu ajunsese încă în adăpostul din lemn, când am ridicat revolverul, am ochit pălăria și am tras. Am nimerit-o, iar Paper s-a speriat atât de strașnic, încât s-a oprit pe loc.

— Asta a fost pălăria! am strigat eu. Acum urmează omul care a vrut să mă ia prizonier! Îi dau domnului Antonius Paper numai cinci minute pentru a-și lua tălpășița. Dacă omul nu a plecat în decurs de cinci minute, am să mai fac o gaură, dar de data asta nu în pălărie, ci în oase! Farewell[69], domnule Evening! Sper ca și dumneavoastră să plecați la fel de repede!

La acestea, Dick Hammerdull și-a scos pistolul și mi-a strigat:

— Dacă își iau tălpășița, sau nu, asta nici nu mai contează. Au cinci minute, nu mai mult! După cinci minute voi avea grijă de unul și dumneavoastră de celălalt!

Domnul Okih-tshin-tsha și-a luat pălăria găurită, și-a pus-o pe cap și s-a îndreptat în grabă spre calul său.

Agentul a adunat tot ce mai rămăsese de mâncat, a luat cele două puști, și, pentru că lui Antonius Paper îi pierise frica întru totul, cei doi au plecat foarte repede, înainte de a se fi scurs cele cinci minute.

Nimic nu-i place indianului mai mult decât curajul și hotărârea. Prin ceea ce făcusem ne câștigasem respectul comanșilor. Acest lucru s-a putut observa imediat. Cel mai în vârstă dintre ei s-a apropiat de noi și ne-a întrebat:

— Este adevărat că frații mei albi îl cunosc, așa cum mi s-a spus, pe Old Surehand?

— Da, îl cunoaștem, am răspuns eu.

69 Cu bine (lb. engleză). (N. tr.)

- Și pe căpetenia noastră, Apanatshka?
- Da și pe el. Îi cunoaștem și pe Young Surehand și pe Young Apanatshka. Tații și fiii mă numesc prietenul lor.
- I-au spus fratelui meu ce se va petrece aici?
- Da, mi-au scris și m-au poftit să vin la Mount Winnetou.
- Are fratele meu scrisorile asupra sa?
- Da.
- Îl rog să mi le arate.
- Cu mare plăcere!

Eram gata să-i arăt scrisorile, deși pentru asta trebuia să caut o anumită valiză în care le păstram. Soția mea a vrut mai întâi să mă ajute să le găsesc. Există însă situații în care omul nu se poate abține să nu facă o farsă. Aveam să ne aflăm chiar peste câteva clipe într-o astfel de situație. Soția mea a luat pur și simplu din geamantan niște facturi de la hotelurile din Leipzig, Bremenhaven, New York și Albany și i le-a dat comanșului, spunându-i:

— Poftim! Ai aici scrisorile primite de la Apanatshka, de la Old Surehand și de la fiii lor!

Indianul a făcut un semn cu mâna prin care voia să-și exprime respectul, a luat hârtiile și le-a cercetat cu mare atenție. Pe măsură ce se uita mai atent la hârtii, omul își lua din ce în ce mai mult expresia unui „care se pricepe”, ca să spun așa. După această operație, indianul s-a întors către oamenii săi și a spus, ridicând fiecare chitanță în parte:

— Este întocmai! Iată aici scrisoarea de la Old Surehand și aici scrisoarea de la Young Surehand, asta-i scrisoarea de la Apanatshka și asta-i de la Young Apanatshka! În toate cele patru misive stă scris că fețele palide sunt prieteni și că pot merge la Mount Winnetou.

Războinicii știau prea bine ce poate și ce nu poate să facă cel care „citise”, pentru că unul dintre ei, care părea să fie foarte cinstit, a întrebat:

— Ai citit tu toate astea?

Răspunsul a venit cât se poate de prompt:

— Nu, dar am văzut, howgh!

Spunând aceasta, cel ce „citise” i-a înmănat „scrisorile” celui ce întrebase. Acesta le-a examinat foarte atent și a spus, la rândul său:

— Și eu am văzut, howgh!

Apoi chitanțele au trecut din mână în mână și războinicii au spus pe rând:

— Și eu văd, howgh!

După acest ceremonial, hârtiile ne-au fost înapoiate și cel mai în vârstă dintre războinici a decis:

— Frații mei albi și squawa să meargă mai departe în pace! Comanșii Pohonim trebuie să asculte de căpeteniile lor și nu de oamenii din comitet!

— Fratele meu roșu nu este numai deștept și înțelept, dar se pricepe și la tălmăcirea wampum-urilor și totemurilor noastre. Îi mulțumesc!

I-am dat mâna și ne-am continuat drumul.

Soția mea credea că Vulturul cel Tânăr se va fi oprit undeva pentru a ne aștepta. Eu eram însă de altă părere. Credeam că s-a despărțit de noi și că făcuse aceasta din anumite motive numai de el știute. Apașul nici nu bănuia că în drumul nostru ni se puseseră în cale piedici atât de ușor de înlăturat.

Urmându-ne drumul, am întâlnit și alte așa-numite posturi de observație. Indienii nu au mai încercat însă să ne oprească, ci s-au grăbit să se dea la o parte din calea noastră. Din privirile dușmănoase pe care ni le aruncau, am înțeles că poruncile lor nu erau spre folosul nostru. Existau motive să cred că domnul Okih-tshin-tsha ne pregătise o primire care nu avea de ce să ne bucure, dar care nici nu trebuia să ne îngrijoreze.

Aveam credința că ne apropiasem mult de ținta noastră. La coturile râului vedeam, ici-colo, câte un bloc de stâncă cu formă ciudată, care, pe măsură ce ne apropiam de el, devenea parcă din ce în ce mai mare, depășind în înălțime toate stâncile de pe malul râului. Apoi s-a zărit, pe marginea drumului, un cort, după aceea încă unul și încă unul. Corturile au devenit din ce în ce mai dese și din ce în ce mai multe. La un moment dat, am văzut corturi așezate chiar unele lângă al-

tele. Ajunsesem la marginea unei tabere întinse. În fața acestor corturi se aflau indience care ne priveau cu foarte mare curiozitate. Se părea că aflaseră despre sosirea noastră. Copiii nu se vedeau nicăieri. Femeilor nu li se dăduse voie să-i aducă la Mount Winnetou. Nici bărbați nu se puteau zări. Probabil că ne pregăteau o primire pe cinste.

Valea râului s-a lătit brusc, malurile au devenit line și în fața privirilor noastre s-a arătat un podiș. Imaginea pe care am avut-o, pe neașteptate, ne-a impresionat atât de mult, încât ne-am oprit caii dintr-o dată, ca la un semn.

— Minunat! Minunat! am exclamat.

Soția mea era mută de uimire, mai ales pentru că ea nu mai fusese niciodată în America.

Îi rog pe cititori să-și imagineze o catedrală imensă, cu o înălțime de peste o mie de metri, în fața căreia se întinde un spațiu vast. Acest spațiu, străbătut parcă de niște trepte, este împărțit în două: partea superioară și partea inferioară. Catedrala se află undeva, în partea apuseană a acestui spațiu și pare împodobită cu turnuri mai mari și mai mici care bat în cenușiu-albăstrui. Pe celelalte trei laturi ale spațiului imens pe care l-am îmbrățișat cu privirea se află stânci mai puțin înalte, strânse laolaltă, astfel încât nu se observă decât o singură breșă – albia râului de-a lungul căruia venisem.

Această imensă catedrală despre care am vorbit este Mount Winnetou.

„Turnul principal” – vârful muntelui – se înalță spre nori ca o piesă de arhitectură gotică. Vârful dantelat al turnului este încadrat de un verde crud și se sfârșește în rocă golașă. Între rocile dantelate ale turnului strălucește, albă, zăpada, pe care soarele o încălzește cu sărutul său și o transformă în undă de apă care sare din piatră-n piatră, până în adâncuri.

Mergând cu privirea de sus în jos, în locul în care turnul se îmbină cu clădirea propriu-zisă a catedralei, apele se adună laolaltă și alcătuiesc un lac. Pe două dintre laturile acestui lac se formează două cascade, ale căror ape se prăbușesc în gol la peste șaiszeci de metri, curgând apoi spre nord și spre sud, pentru ca, în cele din urmă, să se unească și să formeze

râul Klekih Toii, de-a lungul căruia înaintasem noi în ziua aceea. Acel verde care se putea vedea pe umerii stâncilor era de fapt o pădure care devenea din ce în ce mai deasă. Acea pădure împrejmua misterios lacul și, pe măsură ce cobora, se transforma într-o sumedenie de tufișuri care împodobeau preria. Acest lac se numește Nahtowa-pa-apu[70]. În partea dinspre răsărit a catedralei se afla „poarta”, o vale largă prin care se ajungea pe coama muntelui, la Lacul Leacurilor. Lângă această poartă se vedea un turn lateral al catedralei cu care putea fi comparat Mount Winnetou. Acest turn nu era atât de înalt ca turnul principal, dar era asemănător cu Dolomiții Tirolezi. Nici acest turn nu era împădurit în totalitate, vârful lui ieșind dintre brazi și molizi. La jumătatea acestei stânci se afla un turn de pază, din care se putea cuprinde cu privirea întreaga regiune. La câteva picioare mai jos, muntele și pădurea păreau să se retragă, lăsând loc unei suprafețe asemănătoare unei palme, pe laturile căreia se puteau vedea clădiri așezate ca într-o cetate. Această așezare data din vremea toltecilor și aztecilor și stătea mărturie unor vremuri ale căror urme sunt azi atât de rare.

Undeva, pe acele înălțimi sălășluia Tatellah-Satah, păstrătorul marilor leacuri. Cel ce dorea să ajungă la el trebuia să treacă prin valea cea largă și apoi printr-o vale lăturalnică. Acest lucru nu-l putea face însă nimeni, fără încuviințarea marelui vraci.

Turnul principal era propriu-zis Mount Winnetou, iar turnul lateral era „Muntele Leacurilor”. Despre acest munte se spune că „cel ce deșteaptă poporul” va zbura de trei ori în jurul său și apoi se va cobori pe pământ pentru a le da indienilor tot ce le-a furat fața palidă. În fața Muntelui lui Winnetou preria se întindea pe o suprafață destul de mare, mai bine spus, pe o distanță pe care am fi putut-o parcurge într-o jumătate de oră de mers călare. Pe această întindere se vedeau

70 Lacul Tainelor sau Lacul Leacurilor. (N. a.)

acum corturi și colibe într-o aglomerare care s-ar fi putut compara cu aceea a unui oraș.

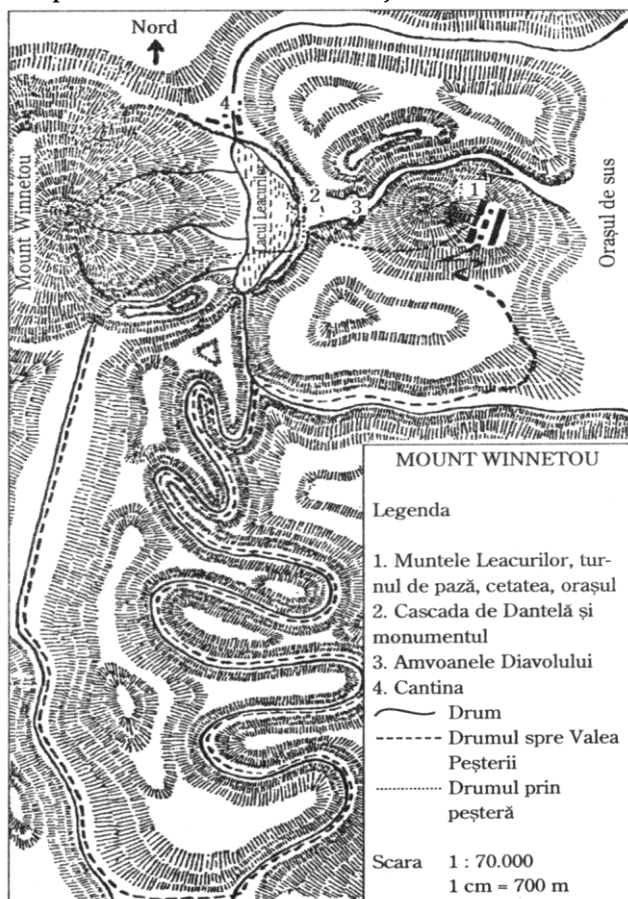

Foto 10 Această imensă catedrală despre care am vorbit este Mount Winnetou...

Pentru că întreaga regiune era împărțită în două, se putea vorbi despre „orașul de sus” și „orașul de jos”. Am făcut această diferență datorită înălțimii diferite la care erau așezate cele două părți ale orașului și datorită faptului că nu puteam observa deocamdată alte diferențe. „Orașul de jos” era mai populat și era alcătuit numai din corturi. În „orașul de sus” se vedeau și colibe din lemn, precum și alte clădiri despre care nu puteam ști în ce scop fuseseră construite. Unele

dintre ele păreau a fi magazii, altele arătau ca niște hoteluri sau hanuri. Poate că aceste clădiri serveau drept locuri de întrunire. Printre corturi, în fața cărora erau înfipte lăncile celor ce se aflau în interiorul lor, pășteau cai. Se vedeau multe focuri arzând. La aceste focuri se pregătea mâncarea, fiindcă era ora prânzului. În oraș se vedeau destul de mulți oameni, dar nici unul dintre aceștia nu era alb, toți erau indieni. Cei mai mulți dintre ei purtau haine indiene. Se vedea și un fel de piață întinsă, împărțită în spații pentru lupte, călărie, întruniri și așa mai departe. În aceasta piață se aflau și aproximativ douăzeci de scaune care semănau cu niște tronuri. Aceste scaune erau destinate, probabil, membrilor consiliului și altor personalități importante. Tocmai în această piață despre care am vorbit erau strânși foarte mulți oameni, care au început să ne privească foarte atent, imediat ce ne-au zărit.

Înaintând, ne-am aflat la un moment dat în fața unui pod străvechi din piatră, care era curbat. Cel ce voia să-l treacă, trebuia mai întâi să urce și apoi să coboare. Aceste poduri erau și pe vremuri foarte importante, permițând, pe de-o parte, trecerea râurilor și fiind considerate, pe de altă parte, adevărate puncte strategice. În cealaltă latură se afla un grup de indieni pedestri. Se putea citi pe fețele lor că ne așteptau. Noi nu ne-am grăbit însă să trecem podul. Am admirat privești minunată pe care ne-o oferea această regiune muntoasă. Totul era grandios și m-am întrebat dacă nu cumva, pe vremuri, oamenii fuseseră mai mari, mai înalți. Întregul peisaj era zămislit parcă pentru niște giganți care umblă călare pe cai de mărimea elefanților și ai căror regi stau pe tronuri ce ajung până în înaltul cerului. Soarele strălucea pe bolta cerească fără pic de nor și arunca umbre la picioarele noastre, luminând fiecare colțișor, pătrunzând în fiecare ungher și în fiecare crăpătură. Nu adia nici o pală de vânt. Ochiul privea cu nesaț toate acestea și inima ți se umplea de bucurie și de putere. Aceste înălțimi trebuiau să fie un îndemn la gânduri bune, care să aducă fericire omului.

După ce am admirat pe îndelete tot ce puteam vedea în jurul nostru, am urcat și apoi am coborât pe pod. Ajunși de partea cealaltă a acestuia, am fost înconjurați imediat de indieni, așa cum, de altfel, ne și așteptam. Acești războinici aveau porunca de a ne lua prizonieri. Fiecare dintre războinici avea o banderolă colorată pe braț și erau, așa cum aveam să aflăm mai târziu, oameni însărcinați de comitet cu păstrarea ordinii, adică, un fel de polițiști. Imediat ce ne-au încercuit, șeful lor ne-a întrebat în limba engleză:

— Dumneavoastră sunteți fețele palide care l-au aruncat în apă pe domnul Antonius Paper?

— Da, noi suntem, a răspuns Dick Hammerdull, râzând.

— Dacă dumneavoastră sunteți, atunci veți fi pedepsiți de către membrii comitetului!

— Ca să vezi! Și unde este, mă rog, onorabilul comitet?

— Acolo! a răspuns indianul, arătând spre locul destinat întrunirilor.

— Atunci mergeți acolo și spuneți-le domnilor din comitet că venim imediat! Așa niște oameni merită a fi văzuți mai de-aproape!

— Noi suntem însărcinați să vă luăm ostatici, de aceea vă vom însoți.

— Să ne luați ostatici? a întrebat Dick Hammerdull, izbucnind din nou în râs. Ia încercați!

Spunând acestea, Hammerdull și-a mânat asinul astfel încât animalul să se învârtă în cerc, iar noi i-am urmat exemplul. Indienii s-au dat în lături, iar noi am luat-o repede spre locul indicat chiar de șeful lor. Ajungând acolo, urmăriți de ceata de războinici care fugeau furioși după noi, am intrat chiar în mijlocul oamenilor adunați, care ne-au făcut loc și apoi am descălecat.

— Locul ăsta-i bun, am spus eu. Aici rămânem! Să luăm bagajele!

— Oho! a strigat cineva care se afla în spatele meu. ăsta vorbește de parcă n-ar fi prizonier, ci ar fi pus să împartă porunci pe-aici!

M-am întors și l-am zărit pe cel care vorbise. Era însuși domnul Antonius Paper, zis și Okih-tshin-tsha. Lângă el se afla domnul Evening, agentul care se ocupa „cu tot soiul de lucruri”.

— Prizonier? am întrebat eu, îndreptându-mă cu mâinile întinse spre cei doi, care au preferat să se ascundă în spatele tovarășilor lor.

Au pășit în față cei doi profesori, Simon Bell și Edward Summer, iar Bell ni s-a adresat, făcând cu mâna un gest de respingere:

— Înapoi! Trebuie să vă recunoașteți situația! Sunteți prizonierii noștri! Vi s-a spus deja la Nugget Tsil că prezența dumneavoastră ne stânjenește! Această prezență ne stânjenește și acum!

— Vreți să spuneți că, dacă cineva vă stânjenește, îl luați ostatic! Minunat! Logica asta este neașteptată din partea unui profesor de filosofie!

— Tăcere! Nu vă luăm ostatici fiindcă prezența dumneavoastră nu ne face plăcere, ci fiindcă ați îndrăznit să vă atingeți de un membru al comitetului nostru!

— Să fie bătut! Să fie bătut! a început să urle Antonius Paper.

Pitt Holbers era gata să-mi sară în ajutor, iar Dick Hammerdull s-a repezit cu pumnii strânși la domnul Paper. Prin această mișcare a lui Dick s-a creat un spațiu între noi și cei ce ne înconjurau. Astfel am putut zări două persoane care se apropiaseră de locul rezervat întrunirilor și priviseră toată scena cu atenție. Deși nu mai erau îmbrăcați în costume europene, ci purtau haine indiene, i-am recunoscut imediat. Cei doi erau Athabaska și Algongka, pe care îi întâlnisem la hotelul din apropierea cascadei Niagara.

— Ce se întâmplă aici? a întrebat Athabaska, apropiindu-se de profesorul Bell.

— Luăm ostatici niște oameni fără căpătâi și o squawa, pentru că au avut îndrăzneala de a pune mâna pe Okih-tshin-tsha

și de a-l arunca în apă. Îi vom judeca după legile preriei. Vă rugăm să luați parte la această judecată.

Toate acestea fuseseră rostite cu adânc respect.

— Vom vedea, a răspuns Algongka.

Celor doi li s-a făcut loc imediat și s-au apropiat de noi. Cum era de așteptat din partea unor adevărate căpetenii indiene, fețele lor nu trădau nici cea mai mică urmă de surprindere.

Ca și când nu ne-am fi despărțit decât cu o zi înainte, cei doi ne-au întins mâinile, iar Athabaska s-a adresat celor doi profesori:

— Aceștia nu sunt oameni fără căpătâi, sunt doamna și domnul Burton, pe care noi îi respectăm foarte mult. Cine îi jignește pe dâșii mă jignește și pe mine. Howgh!

— Întocmai, a spus, la rândul său, Algongka. Cine îi jignește pe dâșii mă jignește și pe mine. Howgh!

— Dar acest Burton m-a aruncat în apă! a strigat Antonius Paper.

Probabil că Athabaska îl cunoștea destul de bine, pentru că l-a întrebat pe un ton care trăda batjocura și disprețul:

— V-ați apărat?

— Puțin, a răspuns cel întrebat.

— V-ați înecat?

— Nu!

— Atunci poate s-ar fi convenit să vă apărați mai mult, dacă știți că o baie rece nu vă este tocmai pe plac. Bucurați-vă că sunteți teafăr!

Domnul Okih-tshin-tsha nu mai avea nimic de spus, dar Summer considera că i se știrbise autoritatea de vicepreședinte al comitetului și nu se simțea în largul lui. El, teoreticianul, nu se putea ridica la valoarea celor două căpetenii care aveau o bogată experiență de viață. Algongka și Athabaska îi impuneau respect și asta îl supăra. De aceea, omul a încercat să se opună, spunându-le celor doi:

— Vă atrag atenția, domnilor, că, după regulile noastre, nici un alb nu are voie să vină la Mount Winnetou! Aceste persoane sunt toate albe!

Domnul vicepreședinte a spus acestea destul de tăios și aveam toate motivele să cred că existaseră anumite neînțelegeri despre care noi nu știam nimic.

Athabaska și-a îndreptat spatele și părea acum și mai înalt. Cu un zâmbet jucând în colțul buzelor, el a întrebat:

— Pot să știu și eu cine a stabilit aceste reguli?

— Noi, comitetul! Și trebuie să spun că am făcut-o din motive temeinice!

— Și cine este, mă rog, acest comitet? Cine l-a ales? Cine îi dă acestui comitet dreptul de a face legi și de a le aplica cu o mână de fier? Aveți autoritate dată de Dumnezeu sau de guvernul Statelor Unite? Sunteți membri ai unui comitet prin bunăvoința lui Old Surehand și a lui Apanatshka! Atât și nimic mai mult! V-ați ales unii pe alții! Acum însă venim pentru a vedea cum ați fost aleși și ce înseamnă regulile voastre!

Athabaska a vorbit cu mândrie și cu hotărâre, precum un rege. Cei doi profesori nu îndrăzneau să spună nimic. Cel ce vorbise a aruncat o privire în jur și a continuat.

— Acesta este locul în care trebuie să se țină sfat și să se hotărască soarta oamenilor roșii. Cine sunt oamenii care vor lua hotărâri? Văd aici douăzeci de scaune. Cinci dintre ele sunt foarte înalte. Pentru cine sunt aceste cinci scaune?

— Pentru noi, membrii comitetului.

— Și celelalte?

— Pentru căpeteniile care au fost poftite la sfat.

— Cine sunt aceste căpetenii?

Summer a amintit numele căpeteniilor. Printre aceste nume se aflau și cele ale lui Athabaska și Algongka, precum și numele tuturor căpeteniilor care îmi scriseseră.

— Eu simt lipsa unei căpetenii și anume simt lipsa acelei căpetenii al cărei nume îl aud cu cea mai mare încântare, adică numele lui Old Shatterhand.

— El este alb!

— Și de aceea nu a fost invitat?

— Ba da, a fost invitat. I-am scris chiar și l-am rugat să se prezinte la grefier, din partea căruia va primi un număr ce corespunde locului pe care îl va ocupa în cadrul întrunirilor.

— Și credeți că va face astfel? Cât de mult vă înșelați! Eu vă spun că dacă va veni, într-adevăr, Old Shatterhand își va alege locul pe care va dori să-l ocupe și nu pe acela pe care i-l oferiți dumneavoastră! Iar noi doi, Athabaska și Algongka, renunțăm la locurile pe care ni le-ați rezervat! Oare cum îndrăznesc membrii comitetului să se așeze pe scaune mai înalte decât cele ale bătrânilor șefi de trib? Cine le-a dat dreptul să stea pe niște tronuri care să fie mai înalte decât scaunele pe care vom sta noi, ceilalți? Faceți loc! Noi plecăm! Noi n-avem ce căuta aici!

Spunând acestea, Athabaska ne-a luat de mână pe soția mea și pe mine și ne-a poftit să plecăm. Indienii au început să se dea la o parte din calea noastră. După ce a făcut câțiva pași împreună cu noi, Athabaska s-a oprit, s-a întors spre profesorul Summer și i-a spus:

— Atunci când n-ați poftit la Mount Winnetou pe fețele palide care nutresc dragoste față de rasa noastră, ați făcut cea mai mare greșală pe care o puteați face. Nici un om nu se poate înălța fără ajutorul altuia. Același lucru se poate spune și despre diferitele rase. Faceți statuia lui Winnetou din piatră și vopsiți-o în roșu cât poțiți. Tot voi veți fi aceia care veți roși atunci când veți vedea opera voastră!

Apoi Athabaska mi s-a adresat mie:

— Știi ce sentimente aveți pentru bieții indieni. Din cauza asta mă miră faptul că vă aflați aici. Știți despre ce este vorba?

— Știi că se dorește ridicarea unei statui, sau a unui monument uriaș în onoarea lui Winnetou.

— Așa este. Acest gând a pornit de la Old Surehand și de la Apanatshka. Ei vor ca fiii lor să se bucure de recunoaștere, pentru că fiii lor urmează să înalțe monumentul. S-a format un comitet care să se ocupe de toate aceste lucruri și s-au trimis invitații către toate căpeteniile triburilor indiene. Toate acestea s-au făcut cu aceeași pricepere cu care sunt fondate aici, în America, societățile de căi ferate sau societățile pe-

troliere. Totul a început să se facă din timp și pe tăcute. Mai întâi s-a luat în stăpânire această regiune minunată în care ne aflăm. Muntele a fost denumit Mount Winnetou și se dorește construirea unui oraș care urmează să se numească Winnetou City și în care să locuiască indieni. Pe aici, prin apropiere, s-au construit pompe cu ajutorul cărora să fie extras țițeiul. Apele cascadei au fost zăgăzuite pentru a produce curent electric. Astfel s-a început nimicirea naturii și a gândurilor frumoase pe care le are marele Tatellah-Satah. Se taie copacii, pădurea este nimicită datorită carierelor de piatră. Piatra se va folosi la înălțarea monumentului și la construirea caselor. Se dorește chiar distrugerea minunii acestei regiuni, Cascada de Dantelă, pentru a se lăsa loc destul caselor. Toate aceste lucruri nu le-ați știut, dar le veți afla în curând, acestea și multe altele.

Athabaska a făcut o pauză, dându-i astfel răgaz lui Algongka să vorbească.

— Se tot spune că înălțarea acestei statui va aduce cu sine unirea tuturor indienilor. Prin asta se face însă tocmai opusul. Vom fi dezbinați și în gând și în faptă. Acest lucru îl puteți vedea și din felul în care este împărțit totul. Există „orașul de sus” și „orașul de jos”. Jos se află cei care sunt pentru înălțarea monumentului. Sus sunt cei ce se opun înălțării monumentului, iar printre aceștia ne numărăm și noi. Undeva sus, deasupra tuturor, se află Tatellah-Satah, ros de amărăciune. De când se construiește aici, n-a coborât nici măcar o singură dată și nu a dat voie nimănui să urce la el. Nu îi primește la sine decât pe cei ce fac parte din clanul „Winnetou”. Numai prin ei păstrează legătura cu lumea noastră. Nici noi nu l-am văzut încă. L-am anunțat că am sosit aici. El ne-a înștiințat că trebuie să avem răbdare până când va veni omul pe care-l așteaptă. Numai acest om îi va curma suferința sufletească. A sosit vremea pentru cel mult așteptat, spunea Tatellah-Satah, să-și lase căminul și să se arate celor ce simt și gândesc la fel ca el.

— Cine să fie oare acest om? a întrebat soția mea.

— Noi știm tot atât de puțin cât știe și războinicul din clanul „Winnetou” care ne-a adus această veste. Noi așteptăm și ne dorim ca omul la care s-a gândit Tatellah-Satah să vină cât mai curând. Nu știm care este țința dumneavoastră, domnule Burton. Ați sosit aici întâmplător?

— Nu, am răspuns eu.

— Atunci înseamnă că ați vrut să veniți la Mount Winnetou?

— Da și vreau să rămân aici până când se va lua o hotărâre în legătură cu monumentul.

— Unde veți locui, în orașul de jos, sau în orașul de sus?

— În orașul de sus.

— Atunci o să vă rugăm să vă așezați cortul lângă noi. Poate că astfel vom afla ce, sau cine v-a făcut să vă îndreptați pașii tocmai spre Mount Winnetou.

— Ah, dar asta puteți afla acum, imediat! Am fost invitat să vin aici. În afară de asta, aș fi venit oricum la Mount Winnetou, fiindcă ați vorbit atât de mult despre muntele acesta și despre toate câte trebuiau să se întâmple aici.

— Noi? Noi doi? m-a întrebat indianul.

— Da. La hotelul Clifton, din apropierea cascadei Niagara.

— Într-adevăr, acolo v-am cunoscut pe dumneavoastră, dar nu v-am vorbit despre Mount Winnetou!

— Dar ați vorbit între dumneavoastră despre asta. Noi am stat chiar la masa aflată lângă aceea pe care ați ocupat-o și am auzit fără să vrem tot ce-ați vorbit.

— Uff, uff! au exclamat Algongka și Athabaska, iar cel din urmă a spus: Noi am vorbit în graiul apașilor și eram siguri că nu ne înțelege nimeni! Dumneavoastră ați înțeles?

Am vrut să răspund, dar din orașul de sus s-au auzit niște strigăte. Printre corturi s-a stârnit agitație. Parcă toată lumea se pusese în mișcare. Se transmitea o solie și aceasta a ajuns, în cele din urmă și la noi.

— Vine Tatellah-Satah! Vine Tatellah-Satah! s-a auzit ca un zvon care trecea din gură-n gură.

— Nu se poate! a exclamat Algongka, mirat.

— E adevărat? a întrebat Athabaska. Atunci înseamnă că a sosit cel pe care Tatellah-Satah îl aștepta cu atâta nerăbdare. Cine este? Cine l-a văzut?

Au apărut doi călăreți, sau, mai bine spus, două femei călare. Se apropiaseră în galop, venind din orașul de sus. Și-au aruncat privirile peste mulțimea de oameni care se strânseră, apoi și-au mânat caii spre noi. Era bătrâna Așta, însoțită de nepoata ei.

S-au oprit în fața noastră, au descălecat și ne-au salutat cu mare bucurie, o bucurie care era aproape de neînțeles. Mi-am dat seama despre ce era vorba, numai după ce femeia lui Wakon mi-a spus:

— Acum suntem mântuiți cu toții! Și asta numai datorită dumneavoastră, domnule Burton!

— Mântuiți? Datorită mie? am întrebat eu.

— Da, datorita dumneavoastră! Așteptarea a luat sfârșit! Tatellah-Satah va trece la fapte. Vulturul cel Tânăr a ajuns aici, s-a dus imediat la Tatellah-Satah și i-a spus că sosiți. Ați fost văzuți din turnul de pază și s-a dat imediat de știre că veți veni. Marele vraci al tuturor triburilor indiene părăsește acum pentru prima dată, după multă vreme, adăpostul său din piatră pentru a vă veni în întâmpinare. Acesta este un lucru de mare însemnătate!

Spunând acestea, femeia mi-a strâns mâna și i-a salutat cu bucurie pe soția mea, pe Dick Hammerdull și mai ales pe tăcutul Pitt Holbers. Athabaska și Algongka nu-și puteau ascunde uimirea la auzul celor spuse de Așta, dar nu aveau timp să-și exprime surprinderea în cuvinte, pentru că dinspre orașul de sus s-a apropiat un grup de călăreți care ne-a atras atenția.

În fruntea acestui grup se afla Vulturul cel Tânăr. Apașul era urmat de cei ce-l păzeau pe vraci. Oamenii erau împărțiți în două cete și aveau cai negri ca smoala. Pe acești cai erau așternute blănuri de leu argintiu. Călăreții, cu toții foarte tineri, erau îmbrăcați precum se îmbrăca odinioară Winnetou, dar nu erau înarmați cu lănci și puști, ci purtau revolvere și cuțite la brâu, iar pe umăr le atârna lasoul. Fiecare dintre ei

purta în piept steaua clanului „Winnetou”. Imediat ce grupul de călăreți s-a apropiat de noi, Vulturul cel Tânăr s-a oprit și a arătat cu brațul spre noi. Toți ceilalți s-au oprit la rândul lor și s-au dat în lături. Din mijlocul lor s-a desprins un bătrân. Acesta s-a apropiat de noi și ne-a privit atent. Omul călărea un minunat asin alb, a cărui coamă împletită ajungea până aproape de pământ. Spinarea animalului era acoperită cu o împletitură făcută din pene. Scărițele erau din aur pur, lucrate după un model incaș-peruvian. Omul purta o mantie care acoperea cu totul veșmintele pe care le avea pe dedesubt. Această mantie era de un albastru pe care nu l-aș putea compara cu nimic. Stofa era deosebit de fină și părea a fi mătase, dar era, de fapt o țesătură despre care se spune că numai femeile vechilor regi sud-americani o puteau urzi. Capul bătrânului era acoperit numai de părul bogat, alb-argintiu, împletit în două cozi care ajungeau până la scărițe.

— Marah Durimeh! mi-a șoptit Klara.

Soția mea avea dreptate. Marah Durimeh, despre care povestisem în cărțile mele, purta părul în același fel. Bătrânul semăna cu regina și în ceea ce privește trăsăturile feței. Ochii erau izbitori. Doi ochi mari, de nepătruns, în care se îmbina asprimea neiertătoare cu sfânta bunătate, care puteau înțelege și puteau ierta totul. Când omul a început să vorbească, am fost încercat de un sentiment de teamă. Această voce plină, sonoră era parcă vocea reginei Marah Durimeh, poate puțin mai gravă.

— Care dintre voi este Old Shatterhand? a întrebat bătrânul, privindu-ne cu atenție.

La apariția bătrânului indian, toată lumea amuțise, atât de mare era respectul pe care acesta îl impunea. Atunci când indianul a pronunțat însă acest nume, lumea a început să șoptească:

— Old Shatterhand? Old Shatterhand? Dar nici măcar nu e aici! Nu se poate să fie aici!

— Eu sunt! am răspuns, apropiindu-mă încet de bătrân.

Pentru o clipă mi s-a părut că privirea lui avea să mă ardă, apoi omul a sărit cu foarte mare ușurință din șa, s-a îndrep-

tat cu pași mari spre mine și mi-a luat mâinile într-ale sale. Am stat față-n față, cu seriozitatea întipărită pe chipuri, dar cu sufletele pline de bucurie. Ne-am privit adânc în ochi, dându-ne seama de însemnătatea acelei clipe. Bătrânul indian a început apoi din nou să vorbească:

— Mi s-a spus că ești un bătrân, dar văd că nu ești! Ura poate îmbătrâni, nu însă și dragostea față de semenii, o dragoste care ne unește, deși eu am început să te înțeleg de puțină vreme. Îți urez bun venit! Luându-mi mâna într-a sa, omul și-a rotit privirile asupra celor prezenți și a continuat: Eu sunt Tatellah-Satah, iar lângă mine se află Old Shatterhand. Acestea sunt numele sub care suntem cunoscuți. În realitate, noi suntem însă mai mult decât niște simple nume. Eu sunt dorința popoarelor roșii care privește spre răsărit iar el este ziua care începe și care trece pe deasupra țărilor și mărilor și care ne va aduce viitorul. Trebuie ca fiecare om să simtă în sine pe toți oamenii acestui pământ, iar ce veți face aici, la poalele muntelui meu, fie bine, sau rău, nu veți face pentru ziua de astăzi, ci veți face pentru sutele și miile de ani care vor urma, pentru toate popoarele acestui pământ. Bătrânul m-a privit din nou și mi-a spus: Încalecă și urmează-mă! Ești oaspetele meu! Tot ce-i al meu va fi și al tău!

— Nu sunt singur, am spus eu, ezitând să-l urmez.

— Știu asta. Mi s-a adus la cunoștință pe când te aflai la Nugget Tsil. Adu cu tine femeia despre care iscoadele mi-au spus că este precum raza de soare! Adu-i și pe cei doi vânători credincioși!

Am adus-o pe soția mea și, din câte o cunoșteam, mă așteptam ca ea să se încline adânc în fața bătrânului. El a împiedicat-o să facă acest gest, prinzând-o de mâini și uitându-i-se adânc în ochi.

— Cine ești tu oare? a întrebat-o el. Ești tu oare Nșo-ci, speranța apașilor, cea care a plecat spre răsărit, cu gândul de a ajunge în orașele fețelor palide și care nu s-a mai întors niciodată? Sau poate că ea s-a întors, s-a întors acum prin tine? Vrei tu oare să fii pentru noi Nșo-ci? Vrei să fii sora

noastră? Dacă asta vrei, atunci eu îți spun de mii de ori bun venit și, o dată cu mine, ți-o spune tot poporul meu!

Klara nu a fost în stare să scoată o vorbă, într-atât o impresionase bătrânul. S-a mulțumit să-l privească pur și simplu, iar el i-a spus cu blândețe:

— Încălecă!

Dick Hammerdull i-a adus calul și soția mea i-a îndeplinit dorința. Tatellah-Satah a strâns mâna celor doi vânători și i-a rugat să ni se alăture. Înainte de a încăleca, am simțit că este de datoria mea să le aduc în fața bătrânului vraci pe Așta, soția lui Wakon și pe nepoata ei, cât și pe Athabaska și pe Algongka. Tatellah-Satah și-a câștigat imediat dragostea celor două femei și celor doi bărbați, prin felul în care i-a tratat. Apoi a încălecat și ne-a condus spre grupul însoțitorilor săi, care au pornit în aceeași ordine în care veniseră, în fruntea lor aflându-se și de această dată, Vulturul cel Tânăr. Jumătate dintre tinerii care îl însoțiseră pe vraci și care făceau parte din clanul „Winnetou” au pornit înaintea lui Tatellah-Satah. Noi am mers lângă el, în spatele nostru s-au aflat cei doi vânători și asinii pe care pusesem bagajele, iar în spatele lor urmau ceilalți tineri indieni care formau suita bătrânului vraci. Am plecat din orașul de jos, am trecut prin orașul de sus și ne-am îndreptat spre valea pe care am numit-o „poarta de la Mount Winnetou”.

Peste tot pe unde treceam, indienii își arătau respectul pe care-l purtau marelui lor învățat. Era de parcă ar fi trecut pe lângă ei un rege, sau un sfânt.

După ce am trecut de partea populată a muntelui, în fața noastră s-a arătat o uriașă poartă din stâncă și am intrat într-o vale străjuită de pereți înalți și împăduriți.

— Înainte de a vă duce la „castelul” meu, vreau să vă arăt minunea mea: Cascada de Dantelă, o cascadă cum nu se mai află alta în lume. O să vă mai arăt și altceva, așa-numitele „Urechi ale Diavolului”. O să vedeți, de asemenea și planurile la care lucrează Young Surehand și Young Apanatshka, planuri care vor fi de folos pentru înălțarea monumentului lui Winnetou.

Nu am spus nimic. Am preferat să păstrez tăcerea și să mă comport, ca și când aceste „Urechi ale Diavolului” nu ar fi însemnat nimic pentru mine. Mă gândeam însă la „Urechea lui Manitou”, la „Amvonul Diavolului” și la „Stânca Tăcerii”, la locul din care auzisem tot ce vorbiseră căpeteniile războinicilor sioux și ale războinicilor utah. Soția mea m-a privit cu înțeleș.

Ea era de părere că trebuia să spun ceea ce știam. Eu m-am mulțumit însă să dau ușor din cap.

Înaintam pe o suprafață care nu semăna cu o cărare, ci mai degrabă cu o uliță veche și prăpădită a unui sat german pe care trec mereu căruțe încărcate. Se vedeau peste tot urme adânci de roți și urme lăsate de copitele cailor. Toate acestea te duceau cu gândul la faptul că pe aici erau transportate încărcături grele, cu ajutorul animalelor. Soția mea și-a spus părerea în legătură cu drumul pe care înaintam, ca și când mi-ar fi ghicit gândurile. Tatellah-Satah nu a scos un cuvânt, dar și-a încruntat sprâncenele și a devenit dintr-o dată foarte sobru.

Drumul de căruțe urca lin. În curând, am ajuns însă la o potecă lată care era mai abruptă.

— Acesta este drumul spre „castelul” meu, a spus bătrânul. Vom înainta călare.

Poteca pe care o apucasem dădea într-un loc viran, care era îngust la început, pentru ca apoi să devină din ce în ce mai lat. Aici stâncile erau foarte abrupte. Aceste stânci formau un cerc aproape perfect, fiind dispuse uniform, de-o parte și de alta a drumului și având forma unor nișe. Mi-am dat seama imediat că stâncile erau rotunjite simetric. Desigur că natura era aceea care crease toate acestea, dar aveam motive să cred că omul jucase, la rândul său, un rol însemnat de-a lungul miilor de ani. Îmi era foarte clar că toate fuseseră înfăptuite cu un scop anume. Tot ce vedeam aici îmi aducea aminte de Amvonul Diavolului din Colorado. Pământul din fața celor două nișe era acoperit cu plăci de piatră, lipite unele de altele, care nu permiteau vegetației să se dezvolte. Pe aceste plăci

se înălța o stâncă de forma unui amvon, care era asemănător unei mici insule și către care ducea un șir de trepte. Mi-am adus imediat aminte de stâncă pe care căpeteniile se adunaseră la sfat și de treptele pe care găsisem cele două labe de câine care alcătuiau o parte din leacul lui Kiktahan Shonka. În spatele nișelor, pământul era invadat de copaci și tufișuri și oricine și-ar fi putut imagina că dincolo de vegetație se ascunde un al doilea amvon, asemănător Stâncii Tăcerii, pe care își făcuse ursul bârlog, acel urs pe care îl vânasem. S-ar fi putut spune că valea în care ne aflam era o copie fidelă a văii ce era cunoscută sub denumirea de „Amvonul Diavolului”.

— Acestea sunt „Urechile Diavolului”, a spus Tatellah-Satah, rupând tăcerea. Una este aici, alta este de cealaltă parte. Poate am să-ți vorbesc mai târziu despre ele.

În locul în care ajunsesem, copacii erau foarte deși și foarte bătrâni. După ce am trecut de acești arbori seculari, am putut cuprinde din nou cu privirea întregul peisaj și am observat înaintea noastră o cascadă grandioasă.

— Aceasta e minunea despre care v-am vorbit, aceasta este Cascada de Dantelă, a spus vraciul, întinzând brațul.

Undeva, mai sus, se afla Lacul Tainelor sau Lacul Leacurilor. Așa cum am mai spus, acest lac dădea în două cascade, care formau, la rândul lor, Râul Alb. Pe lângă aceste două cascade exista și o a treia, Cascada de Dantelă. Marginea aces-tei a treia cascade era dreaptă, iar apele ei care se prăbușeau în vale erau parcă netede, cascada în întregul ei semănând cu o oglindă șlefuită.

Era, într-adevăr, o minune! Mult mai interesant mi se părea însă faptul că această cascadă nu forma un lac, ci se scurgea de-a dreptul în pământ.

— Unde se varsă această apă? am întrebat eu.

— În Valea Peșterii, la patru ore de mers călare față de locul în care ne găsim acum, a răspuns bătrânul.

M-am gândit că Valea Peșterii era locul în care Kiktahan Shonka voia să poposească împreună cu aliații săi. Tatellah-Satah a continuat.

— La această oră din zi, cascada pare țesută din aur și nestemate și nu din dantelă. Cascada de dantelă trebuie s-o privești seara și noaptea, la lumina stelelor! Dacă te afli lângă cascadă pe înserat, sau atunci când noaptea învăluie lumea în negura ei, crezi că ai ajuns într-o altă lume și că te-ai desprins de lumea asta pământească ce nu mai are în ea nimic sfânt! Spunând acestea, vraciul ne-a arătat un fel de construcție care se afla în apropierea cascadei și care se înălța spre cer, de parcă ar fi vrut să pună în umbră minunea naturii, Cascada de Dantelă. Această construcție era alcătuită dintr-un soclu masiv și greu, făcut din zece trepte mari și foarte late, care cântăreau, cu siguranță, câteva mii de kilograme. Aceste trepte uriașe păreau înălțate pentru a putea rezista la o greutate foarte mare. Pe acest soclu erau construite schele din lemn și se vedea că se lucra la o statuie. Erau deja terminate picioarele, unul dintre ele până la genunchi, iar celălalt, până dincolo de genunchi. Omul a cărui statuie se construia avea să poarte mocasini și pantaloni de călărie.

— Mai mare păcatul! a exclamat Klara. Cum se poate ca oamenii să pună o statuie atât de mare lângă o minune zămislită de mâna naturii!? Cine este cel ce a avut ideea asta?

— Asta nu este ideea unui singur om, ci ideea pe care au avut-o patru oameni, a răspuns bătrânul vraci. Acești patru oameni sunt Old Surehand, Apanatshka și fiii lor.

— Cum? Asta urmează să fie statuia lui Winnetou? am întrebat eu. Tatellah-Satah s-a mulțumit să dea din cap afirmativ.

— Nu se poate! Eu credeam că statuia lui va fi pe vârful muntelui.

Pe măsură ce parcursesem drumul, ne apropiasem din ce în ce mai mult de cel ce mergea în fruntea noastră, adică de Vulturul cel Tânăr. Pentru că se afla lângă mine și mă auzise, apașul a spus:

— Așa este. Statuia va fi dusă pe un vârful de munte, pe care am să vi-l arăt. Modelul după care se face statuia se află în „orașul de jos”. Tot ce vedeți aici este o încercare pentru care

Old Surehand și Apanatshka sunt gata să plătească din buzunarul lor. Este un sacrificiu pe care îl fac de dragul vanității și de dragul fiilor lor. Ei vor ca fiii rasei roșii să își dorească asemenea monumente și să contribuie apoi cu bani la înălțarea acestora. Totul va începe cu această statuie, care va fi luminată noaptea de focuri și lampioane pentru a aduce încântare celor ce vin s-o privească. Cascada de Dantelă are un rol foarte important în tot acest proiect.

— Și voi îngăduiți asta? a întrebat soția mea, care era foarte sensibilă la tot ceea ce era legat de stil și de gust.

— Eu nu! a exclamat Tatellah-Satah, ridicând mâna ca și când ar fi vrut să jure. Dar eu am fost singur. Nu am putut decât să pregătesc totul și să aștept. Acum însă a venit cel pe care l-am așteptat cu atâta nerăbdare și îi pun aceeași întrebare: Și tu îngădui asta?

Această întrebare îmi fusese adresată mie și m-a făcut să mă simt ciudat. Am răspuns cu altă întrebare:

— Am eu oare vreo înrăurire asupra poporului tău? Asupra rasei tale? Nu!

— Nu? Te înșeli, a spus Tatellah-Satah. Pentru mulți indieni, Old Shatterhand este un simbol. Eu am nevoie de ochiul tău, de urechea ta, de mâna ta, de inima ta. Dacă mi le vei da pe toate acestea, atunci voi birui.

I-am întins mâna și i-am spus:

— Iată ochiul, iată urechea, iată mâna, iată inima! Sunt al tău!

Bătrânul mi-a strâns mâna cu putere, spunându-mi:

— Dacă este astfel, îți spun încă o dată bun venit! Vreau ca tu să fii oaspetele meu într-un fel în care nu a mai fost nimeni...

L-am întrerupt, spunându-i:

— Lasă-mă să-ți fiu oaspete în felul în care-l doresc eu.

— Ce dorești?

— Doresc să fiu liber. Să vin și să plec atunci când vreau, fără ca nimeni să mă împiedice. Doresc să găsesc la tine încredere, o încredere pe care n-o ai decât în tine însuși!

— Așa să fie! Tu ești propriul tău stăpân. Tot ce este al meu este și al tău!

Am avut din nou un sentiment ciudat și am spus, arătând soclul la care se lucra:

— Eu îți spun: mai bine ar fi ca aceste trepte, acest soclu să se surpe, să intre în pământul pe care se află, decât să vedem un Winnetou din piatră, luminat de lampioane și de focuri. Trebuie să împiedicăm asta, mai întâi prin dragoste!

— Da, să încercăm mai întâi prin dragoste! a încuviințat vraciul. Haideți să ne întoarcem! Am terminat aici!

Ne-am întors pe drumul pe care venisem și am ajuns la bifurcația de unde am luat-o, de fapt, spre „castelul” vraciului. Am aflat de la Tatellah-Satah că în apropierea Cascadei de Dantelă se lucra mult, numai că, acum, toți cei ce lucrau lângă cascadă erau plecați la carierele de piatră.

În cele din urmă, am ajuns în locul din care se putea vedea vârful muntelui. Aici, Tatellah-Satah s-a oprit și a ridicat brațul, spunând:

— Vedeți cuibul de vultur aflat pe latura dinspre sud a vârfului, acel cuib în care se pare că nimeni nu poate ajunge? Am privit cu toții cuibul și vraciul a continuat: acolo s-a urcat Vulturul cel Tânăr pe vremea când era doar un copil. El a vrut să-și ia numele și leacul din cuibul vulturului. Lasoul pe care-l avea a fost prea scurt și copilul a sărit în cuib. I-a omorât pe cei doi pui. Atunci a venit mama lor și tânărul s-a luptat cu ea și a silit-o să-l ducă din înălțimi. Ghearele și ciocul mamei sunt acum podoabele Vulturului cel Tânăr, iar ghearele și ciocurile puilor sunt leacul lui. De atunci, războinicul este numit Vulturul cel Tânăr, iar eu sunt cel care l-am botezat astfel, căci atunci când a venit în zbor, dus de aripile păsării, eu mă aflam chiar în sălașul lui și tânărul s-a oprit din zbor chiar la picioarele mele.

Toate cele câte le povestea bătrânul păreau a fi un basm, o exagerare și, totuși, lucrurile acestea trebuiau să fie reale, pentru că bătrânul își cântărea cu grijă vorbele. Vulturul cel Tânăr nu auzise nimic din cele spuse de vraci, pentru că acesta se afla undeva, în fața noastră, iar noi nu l-am rugat

pe Tatellah-Satah să ne spună mai multe, fiindcă știam că va face el însuși acest lucru, fără a mai fi nevoie să fie rugat.

Am înaintat călare pe un drum întortocheat și am ajuns pe înălțimea pe care se afla „castelul”. Drumul continua, ajungând până în partea dinspre răsărit al Muntelui Leacurilor. De acolo am putut vedea „orașul de sus” și „orașul de jos”, locurile din care Vulturul cel Tânăr urcase pe culme pentru a-i anunța păstrătorului marilor leacuri sosirea noastră. Deasupra noastră se zărea turnul de pază. Tatellah-Satah a ridicat brațul și i-a spus Vulturului cel Tânăr.

— Vei locui acolo, sus. Acum, însă, vei veni cu noi și vei fuma pipa păcii și a ospetiei!

„Castelul” nu era alcătuit dintr-o singură clădire sau din câteva clădiri. Era un adevărat oraș durat în piatră. Acest oraș fusese înălțat în cursul sutelor și miilor de ani, de aceea în această așezare se puteau întâlni toate tipurile de clădiri americane, de la simpla gaură în stâncă, ce fusese primul adăpost al omului de pe aceste meleaguri, la căsuța din Anzi, de la adăpostul peruvian, asemănător unei cetăți, până la casa în stil mexican, de la wigwam-ul atât de des întâlnit în America de Nord, la clădirile din piatră și cărămidă, atât de frecvente în pueblo. Acestea din urmă erau folosite, așa cum aveam să-mi dau seama mai târziu, ca magazine în care erau păstrate cantități mari de alimente uscate. Clădirile aveau ziduri deosebit de înalte, putând fi comparate cu construcțiile din orașele orientale. Am trecut pe lângă corturi indiene, colibe, case, mici palate, balcoane, verande, acoperișuri, magazine, șoproane, care alcătuiau toate un brâu din piatră în înaltul muntelui și care păreau a fi simboluri ale altor timpuri, privind în jos, spre orașul în care oamenii mici ai prezentului se opuneau din toate puterile la înălțarea lor spirituală. Oricât de mult stimez rasa roșie și oricât de mult aş vrea să povestesc numai lucruri bune și încărcate de noblețe despre indieni, trebuie să recunosc faptul că toate aceste clădiri mărețe și impunătoare, erau atât de specifice... indienilor. Nimic nu era înălțător. Nu existau decât câteva feres-tre. Nimic nu arăta nevoia de aer, de lumină. Printre toate

aceste clădiri nu exista niciuna asemănătoare unei biserici sau unei moschei. Turnul de pază părea a fi în aparență o excepție, dar numai în aparență, pentru că el era destinat spre a privi în jos, trebuind să domine ceea ce se afla sub el.

Toate acestea mă întristau atât pe mine, cât și pe soția mea. Vedeam tristețea întipărită pe chipul ei. Aici se afla întreaga suferință a unei rase pe cale de dispariție, suferință întrupată în toate aceste clădiri din piatră! Nici măcar turnul de pază nu arăta ca un turn, ci putea fi asemănat cu un cub masiv, care avea un acoperiș plat. Indienii nu au turnuri și minarete. Ei nu au luat nimic din înălțimea arborilor care îi înconjurau. Nu au construit domuri. Nici spiritual indienii nu s-au înălțat. Ei au privit păsările zburând. Pentru vultur aveau un respect deosebit. Podoaba cea mai de preț a indienilor erau penele acestuia, dar ei nu și-au dorit nicicând să zboare, iar cine nu își dorește să zboare rămâne undeva jos, lipit de pământ, fie că este vorba despre un om, sau despre un popor. Acest om, sau acest popor va fi depășit de ceilalți oameni, sau de celelalte popoare, el continuând să se târască pe pământ. Aceasta ar fi urmat să fie și soarta indianului, dacă nu s-ar fi hotărât să se ridice de la pământ.

Senzația neplăcută pe care mi-o dăduse acel așa-numit castel din piatră a fost diminuată prin faptul că așezarea era populată. Peste tot se vedeau oameni, pe balcoane, pe acoperișuri, la ferestre, pe ulițe. Pretutindeni erau bărbați, femei și copii. Bărbații erau îmbrăcați precum odinioară Winnetou. Toți purtau în piept steaua în douăsprezece colțuri a clanului. În privirile tuturor se puteau vedea inteligența și bucuria. Nimeni nu avea întipărită pe față acea tristețe și acea indiferență care se pot citi atât de des în ochii indienilor. Toți aveau fețe luminoase, toți se bucurau, râdeau. Tatellah-Satah a fost întâmpinat cu strigăte de bucurie, cu gesturi care trădau respectul. Se vedea că toți îl prețuiau, că toți îl iubeau. Toate privirile erau îndreptate spre soția mea și spre mine, fiindcă toată lumea știa pe cine dorise să întâmpine personal păstrătorul marilor leacuri. Unii pronunțau numele meu,

alții mă aclamau, pentru că toți sperau ca acum, după atâta așteptare, gândurile lor să se împlinească.

— Și aceea este squawa lui, am auzit spunându-se.

Trebuie să amintesc că cuvântul squaw nu are în sine nimic disprețuitor. Există anumiți scriitori care au spus că femeile indiene sunt lipsite de orice drept, prezentându-le ca pe niște sclave ale bărbaților. Toate aceste lucruri sunt neadevărate. Au existat chiar femei-căpetenii. Poziția femeii indiene este cu totul alta, fiindcă urmașii se stabilesc, îndeosebi, avându-se în vedere femeile din familie. Urmașul unui războinic mort nu este în primul rând propriul său fiu, ci fiul surorii sale. Nu era, așadar, nimic neobișnuit în faptul că soția mea se bucura de respect, în aceeași măsură ca și mine.

Am intrat pe poarta lată și joasă a „castelului” propriu-zis. Peretele exterior al acestuia era brăzdat pe alocuri de creneluri înguste sau de deschizături foarte înalte. Fiecare dintre aceste deschizături ducea într-un balcon cu brâu de piatră din care se putea vedea Mount Winnetou. După ce am trecut de poartă, am ajuns într-o curte mare. Trecând prin curte, am intrat printr-o altă poartă și am avut în fața noastră o a doua clădire foarte asemănătoare primei. Și aceasta era străjuită de o poartă. Am trecut și de această dată într-o curte și am ajuns la o a treia clădire. Aceste porți și clădiri erau săpate chiar în stâncă. Atât porțile și curțile, precum și clădirile erau late la bază și din ce în ce mai înguste către vârf. Curțile erau mărginite de pereți de stâncă. Acești pereți dădeau în niște poteci ce duceau către pădure, iar acolo, pe aceste poteci, pășteau caii marelui vraci.

Ne-am oprit în prima dintre curți, care era și cea mai largă. Am descălecat și Tatellah-Satah ne-a dus pe Klara, pe Vulturul cel Tânăr și pe mine în clădirea din piatră, nimeni altcineva neavând voie să ne urmeze. Bătrânul ne-a condus, de-a lungul unor trepte, într-o încăpere aflată undeva, sus. În mijlocul acestei încăperi înalte se afla o placă sprijinită pe corpurile a șase urși grizzly, deosebit de mari. Pe această placă se găseau zece-douăsprezece pipe. Se pare că în această încăpere erau primiți oaspeții. Am trecut prin această încăpere

și apoi prin mai multe altele. În cele din urmă, am ajuns în fața unei perdele din piele tăbăcită, împodobită cu picturi. După ce a dat perdeaua deoparte, cu un gest larg, vraciul ne-a spus:

— Intrați și așezați-vă. Vin și eu numaidecât!

Am intrat și am privit în jur. Se părea că ne aflăm într-o încăpere care trebuia ferită de ochii muritorilor de rând, precum un sanctuar de mare preț. Lumina pătrundea prin două ferestre mici, acoperite cu sticlă, înăuntru se afla un cort, alcătuit din blănuri de castor alb, care este atât de rar și din pene de găinușă de munte. Pe jos erau așternute piei de bivoli alb. Aceste piei erau dispuse astfel, încât alcătuiau niște scaune moi. Coarnele bivoliilor alcătuiau brațele, iar capetele animalelor erau spetezele acestor scaune. Între scaune se afla un vas mare, strălucitor, susținut de patru capete de jaguar. Vasul era din lut sfânt, mai precis, din lutul din care se făceau pipele. În acest vas era așezată o pipă care nu se deosebea cu nimic de altele, dar mie mi-a atras atenția de la bun început. Am recunoscut imediat pipa care, pentru oamenii din această așezare, era considerată un obiect sfânt.

— Pipa lui Winnetou! am exclamat eu. Pipa pe care o purta atunci când l-am cunoscut! Ce surpriză!

— Îți mai aduci aminte de ea? m-a întrebat Klara. Vreau să spun că a trecut atâta vreme de atunci!

— Nu se poate să mă înșel.

— Atunci trebuie să mă uit și eu la ea, a spus soția mea, vrând să ia pipa.

— Stai! am strigat eu. N-o atinge! Ne aflăm într-un loc sfânt, pe care chiar și noi, care suntem considerați prieteni, trebuie să-l respectăm.

Am dus-o pe Klara la una dintre ferestre. De aici puteam vedea corturile și colibele care se aflau undeva, sub noi.

Se pare că sosiseră persoane importante, pentru că toată lumea era în mișcare. Nu am avut însă timp să ne gândim la toate acestea, deoarece a venit Tatellah-Satah. Bătrânul își pusese o mantie, iar sub aceasta purta un costum indian sim-

plu, croit din piele tăbăcită, fără franjuri, fără cusături, fără nici un fel de podoabă.

Vraciul a prins-o pe Klara de mână și a rugat-o să se așeze înaintea sa. La dreapta bătrânului m-am așezat eu, iar la stânga lui, Vulturul cel Tânăr. Hammerdull și Holbers rămăseseră jos, la cai.

După o scurtă pauză, bătrânul a început să vorbească:

— Inima mi-e adânc mișcată și sufletul meu luptă cu durerea vremurilor trecute. Atunci când aici s-a fumat ultima dată kalumet-ul, s-a fumat pipa despărțirii. Pe locul pe care stă acum sora noastră albă, a stat Nșo-ci, cea mai frumoasă dintre fiicele apașilor, speranța tribului nostru. Pe locul pe care stă acum Old Shatterhand, a stat Winnetou, omul cel mai apropiat sufletului meu, pe care nimeni nu l-a cunoscut atât de bine ca mine. Locul care este acum al Vulturului cel Tânăr a fost locul pe care a șezut Inciu-Ciuna, tatăl înțelept și viteaz al celor doi copii ai săi. Nșo-ci voia să plece spre răsărit, să se îndrepte spre orașele fețelor palide, pentru a deveni ea însăși o față palidă. Ochii mi-erău scăldați în lacrimi. Cea care purta cu sine toate dorințele și nădejtile noastre ne părăsea, pentru că iubirea ei nu se mai revărsa asupra noastră. Era o zi mohorâtă. Afară urla furtuna, iar în sufletul meu domnea întunericul. Nșo-ci și tatăl ei au fost uciși. Numai Winnetou s-a întors aici. I-am vorbit. Am rostit cuvinte grele pentru cel de dragul căruia fata se îndepărtase de noi. Atunci Winnetou și-a pus kalumet-ul în acest vas de lut și a jurat că nu va mai atinge această pipă până în clipa când voi îngădui ca fratele său, Shatterhand, să se așeze aici lângă noi pentru a fuma pipa păcii. Winnetou a mai fost la mine. A lucrat multe luni în castelul din piatră, dar nicicând nu a mai intrat în acest cort, nici el și nici altcineva. Numai jurământul lui Winnetou a rămas în acest cort și a așteptat, a așteptat multă vreme. Winnetou a murit și atunci când a murit, sufletul său s-a aflat aproape de Old Shatterhand. Supărarea mea devenise acum și mai mare. Mi se părea că viitorul apașilor murise o dată cu Winnetou. Eu eram păstrătorul marilor leacuri. Am urmărit pas cu pas trecutul rasei noastre și m-am gândit la viitorul ei. Am vrut

să împiedic pieirea, moartea rasei noastre. Sufletul ei trebuia să învie prin Winnetou, cel mai înțelept, cel mai nobil dintre indieni. Winnetou murise și eu, nebunul de mine, credeam că, o dată cu el, a murit și sufletul rasei noastre!

Bătrânul a tăcut preț de câteva clipe și a privit pe fereastră pe care eu o lăsasem deschisă. Apoi a continuat:

— Au venit zile senine, zile însorite. Glasul vieții a ajuns până la mine. Am auzit vorbe și aceste vorbe erau despre Winnetou. El trăia. Se întorcea din locul în care fusese ucis, trecând prin prerie, prin văi și prin munți. Se întorcea acasă. Faptele lui au căpătat viață. Cuvintele lui au trecut de la un cort la altul. Sufletul său a început să grăiască, să le grăiască oamenilor, urcând până la noi, pe Muntele Leacurilor. Sufletul său a ajuns până la mine. Nu era însă numai sufletul lui Winnetou, era, în același timp, sufletul tribului și al poporului său, sufletul urmașilor săi. Sufletul acesta a rămas lângă mine. În fiecare ceas, în fiecare zi am auzit rostindu-se numele lui Winnetou. Acest nume răsună de peste tot. Acest nume se putea auzi rostit de membrii tuturor triburilor. Acest nume era precum o flacăra uriașă care luminează deasupra savanelor și munților. Cei ce aveau gânduri bune, curate și nobile vorbeau despre Winnetou. Cei ce voiau să facă lucruri înălțătoare vorbeau tot despre el. Winnetou a devenit o icoană, prima icoană a rasei sale. Am învățat să înțeleg lucruri pe care odinioară nu le înțelegeam. Am învățat să-mi păstrez liniștea, atunci când numele lui Winnetou era amintit alături de cel al lui Old Shatterhand. Am recunoscut că aceste două nume sunt de nedespărțit în gândurile oamenilor. În ceasurile în care luptam cu mine însumi, am intrat în cortul în care vă vorbesc acum. În aceste ceasuri, l-am zărit pe Winnetou așezând kalumet-ul în vas, ridicând mâna și jurând că nu va mai păși în acest cort înainte ca alături de el să se afle fratele său, Shatterhand.

Bătrânul s-a oprit din nou. Prin fereastra deschisă se auzeau voci, cuvinte rostite în semn de salut. Tatellah-Satah s-a ridicat de la locul său și a privit pe fereastră, spunând:

— Au sosit căpeteniile. Sunt împodobite cu pene. În curând vom afla mai multe.

După ce a rostit aceste cuvinte, bătrânul s-a așezat din nou.

— Niciodată până acum n-am simțit mai limpede că Winnetou trăiește. Old Shatterhand a trecut peste mări și țări și a venit pentru a întări gândul că nu există plaiurile vânătorii, plaiuri de dincolo de această lume și că aceste plaiuri sunt doar o poveste scornită pentru cei ce nu pot vedea adevărul. Eu i-am scris lui Old Shatterhand și l-am rugat să vină pentru a-l salva pe fratele său, Winnetou. Eu cred, însă, că Old Shatterhand știe prea bine din partea cui venea această rugămintă. Ea nu venea din partea lui Tatellah-Satah. Ea venea din partea lui Winnetou, din adâncul sufletului rasei sale. Acest suflet urmează să fie ucis chiar de către oamenii care fac parte din această rasă! Acest suflet vrea să se înalțe! Vrea să învețe să zboare! Nu mai vrea doar să mănânce și să bea, vrea să ia parte la tot ceea ce Manitou le-a dat tuturor oamenilor. Nu mai vrea să fie doar un copil, căci vai de poporul care rămâne numai un copil gălăgios! Acest suflet vrea mai mult. Vrea să-i înfrunte pe cei ce vor să-l mintă pe copil, spunându-i că este un bărbat sau un erou, această minciună fiind sprijinită și de chipuri zămislite din metal sau din marmură. Totul este o înșelăciune nemaiauzită! O minciună care trebuie să îi facă pe toți membrii rasei să se mintă chiar pe sine. Toate acestea Tatellah-Satah nu le va îngădui și nici Old Shatterhand nu trebuie să îngăduie astfel de lucruri! Sunt atât de bucuros că el a venit și mi-a întins mâna! El stă la dreapta mea, întocmai cum stătea odată Winnetou. În mintea mea el este chiar Winnetou, iar sora noastră albă este Nșo-ci, cea mai iubită dintre fiicele poporului nostru! Eu sunt Tatellah-Satah, păstrătorul marilor leacuri și eu vă spun bun venit! Eu îl simt aproape de sufletul meu pe cel pe care l-am prețuit cel mai mult. Eu simt că astăzi cea mai mare dorință a sa se va împlini. Old Shatterhand este aici. L-am urât, dar acum îl iubesc. Fie ca el să fie fratele meu, așa precum eu sunt fratele său. Kalumet-ul lui Winnetou ne va sta martor!

Spunând acestea, vraciul a luat pipa, a umplut-o cu tutun, a aprins-o, a tras din ea de șase ori și a trimis fumul mai întâi în sus, în jos și în cele patru puncte cardinale, rostind formulele obișnuite în aceste ocazii. Apoi vraciul mi-a întins pipa.

Foto 11 Vraciul a luat pipa, a umplut-o cu tutun, a aprins-o și a tras din ea de șase ori...

M-am ridicat în picioare și am spus:

— Îl salut pe Winnetou și ascult dorințele poporului său. Eu am fost mereu una cu el, iar el a fost mereu una cu mine. Fie ca lucrurile să fie astfel și astăzi și astfel să rămână în veci! Am vorbit destul! Să trecem la fapte! A sosit clipa potrivită!

Spunând acestea, am tras de șase ori din pipă și i-am dat-o vraciului, iar acesta i-a dat-o, la rândul său, Klarei, zicând:

— Ia kalumet-ul! Fie ca prin gura ta să vorbească Nșo-ci!

Soției mele i se făcea o mare cinste. Mă bucuram, dar bucuria mea era amestecată cu îngrijorarea. Klara trebuia să vorbească! Oare ce avea să spună? Ea trebuia să și fumeze, iar tutunul era tare și, pe deasupra, amestecat cu oțetar! Soția mea m-a privit și a citit în ochii mei rugămintea: „Suflețel, pentru numele lui Dumnezeu, nu ne face de răs!”

M-a fixat cu seriozitate, a luat pipa și a spus:

— O iubesc pe Nșo-ci, fiica apașilor. Am fost la mormântul ei și am simțit că acolo nu se află moartea, adică despărțirea veșnică de lume. Ceea ce este nefolositor moare, toate celelalte rămân. Așa precum a dispărut ea, a dispărut și o parte din poporul tău. Sufletul acestui popor a rămas. Acest suflet este veșnic, la fel cum veșnic este sufletul fiecărui popor, sufletul fiecărei rase. Dacă voi, purtătorii acestui suflet veți avea voia, el își va găsi și un trup, un trup după care tânjește de multă vreme.

Klara a tras de șase ori din pipă, trimițând fumul în cele șase direcții. Apoi i-a înapoiat-o vraciului.

Kalumet-ul a ajuns în mâna Vulturului cel Tânăr.

— Toată lumea, a spus el, trece prin vremuri însemnate. Aceste vremuri n-au trecut. Noi suntem chiar în miezul acestor vremuri. Toți oamenii vor să se ridice la înălțimea celor ce le sunt modele. Să ne înălțăm și noi! Noi suntem urmașii lui Winnetou! Vulturul cel Tânăr și-a desfăcut aripile. Dacă el va zbura de trei ori în jurul muntelui, indienii vor învia, va veni vremea lor!

Și apașul a tras de șase ori din pipă, pentru ca apoi să i-o înmâneze păstrătorului marilor leacuri.

Acesta a fumat pipa liniștit, fără a se mai rosti un singur cuvânt. Astfel, ceremonialul a luat sfârșit.

Tatellah-Satah ne-a condus apoi spre încăperea în care se afla placa pe care erau așezate pipele. În această încăpere se afla acum un indian foarte solid. Bătrânul vraci ne-a spus:

— El este Inciu-Inta[71]. El vă va duce în locuința voastră și va fi slujitorul vostru. El vă va spune tot ce vreți voi să știți. Inciu-Inta a fost unul dintre apropiații lui Winnetou. Fie ca acum el să fie unul dintre apropiații voștri! Îi rog pe oaspeții mei ca azi, în prima zi, să mănânce împreună cu mine. Masa va dura o oră. După aceasta sunteți liberi să faceți tot ce veți pofti și puteți veni la mine când doriți.

Spunând acestea, bătrânul ne-a strâns mâna și s-a retras.

Am coborât mai întâi în curte, unde ne așteptam să-i găsim pe cei doi vânători. Spre surprinderea noastră, acolo nu se afla însă decât calul Vulturului cel Tânăr și asinul pe care se afla pachetul din piele al indianului. Apașul a încălecat imediat și s-a îndreptat spre turnul de pază, care avea să-i servească drept locuință. Caii și asinii noștri fuseseră duși, așa cum aveam să aflăm de la Inciu-Inta, în fața locuinței noastre, de către cei doi vânători.

Așa cum am mai spus, Inciu-Inta era foarte solid, aș putea spune că avea statura unui uriaș, dar trecuse de vârsta de șaizeci de ani. Deși nu mai era tânăr, indianul părea încă în putere. După toate aparențele, acest bătrân indian era iubitor de dreptate, credincios și mândru. Dacă el avea să fie slujitorul nostru, acest lucru se întâmpla din voința lui și nu în urma unei porunci. Oricum, Inciu-Inta era propriul său stăpân. El ne-a condus prin mai multe curți interioare, pe sub șase porți, spre locuința noastră. Clădirea în fața căreia am ajuns ne era destinată numai nouă.

— Aceasta este casa lui Winnetou, ne-a spus Ochi Ager.

— Dar locuia destul de rar aici, am replicat eu.

— De câte ori venea pe aceste meleaguri, mi-a explicat însoțitorul nostru. Încăperile în care va locui Old Shatterhand sunt astfel precum le-a lăsat Winnetou, atunci când a fost aici pentru ultima oară. Și Inciu-Ciuna a locuit aici, iar Nșo-ci avea camerele ei în această clădire. Sora noastră albă va locui chiar în încăperile frumoasei surori a lui Winnetou.

71 Ochi ager. (N.a.)

Această clădire avea și ea, la rândul ei, balcoane și crene-luri, și, pentru că era așezată destul de sus, bănuiam că de aici ochiul putea cuprinde mai bine tot ce se afla în jur, chiar mai bine decât din locuința lui Tatellah Satah. Caii și asinii noștri erau adăpostiți într-o clădire alăturată, un fel de șopron, sau grajd.

După ce am urcat câteva trepte, ne-am aflat într-o cameră mare, împodobită în stil indian. În această încăpere se aflau mai multe vase din lut pentru spălat, scaune de diverse mărimi și o placă pe care erau mai multe pipe.

— Asta este o încăpere în care sunt întâmpinați oaspeții, am spus eu, dându-mi imediat seama de scopul pe care îl avea camera.

Pe pereți erau tot soiul de arme. Am văzut câteva cuțite, pistoale și flinte care aparținuseră prietenilor împreună cu care vânasem demult. Inciu-Inta ne-a dus prin întreaga clădire care ar fi putut adăposti 30-40 de persoane. Ar fi multe de spus în legătură cu felul în care erau aranjate toate încăperile. Ar fi de amintit multe lucruri care i-ar interesa pe cei ce l-au iubit și l-au respectat pe Winnetou.

Oricine își poate închipui ce am simțit atunci când am intrat în cele trei încăperi care fuseseră cândva ale lui Winnetou. În stânga se afla dormitorul, lipită de acesta era camera de zi, mai spațioasă, iar alături se afla camera de lucru. Fiecare dintre aceste trei încăperi dădea într-un balcon, de unde se putea admira o priveliște minunată. În dormitor se găseau doar un pat înalt și curat, alcătuit din pături și blănuri, precum și vase din lut în care se păstra apa de băut și apa pentru spălat. Camera de zi era decorată în stil european și în stil indian, aici găsindu-se atât mese și scaune joase, cât și mese și scaune înalte. Pe pereți erau agățate diverse obiecte, multe dintre ele fiindu-mi cunoscute, fiindcă Winnetou le primise chiar de la mine. Pe un perete erau și două fotografii de-ale mele, pe care i le dăruisem cândva prietenului meu. Tim-pul își pusese amprenta pe ele și pozele erau destul de neclare. Într-o mapă am găsit câteva foi de hârtie, pe care indianul

încercase să deseneze imaginea mea, așa cum era ea reprezentată în poze.

—Trebuie că a ținut mult la tine, a spus soția mea, privind desenele. Nu era lipsit de talent, dar nu s-a bucurat de îndrumare și nu avea exercițiu. Toate aceste încercări ale sale sunt emoționante.

În camera de lucru se afla... un birou, da, un birou cu sertare, pene, călimări și cu multă hârtie. Cerneala era uscată acum. Aici învățase să scrie tânăra căpetenie. Aici încercase să stăpânească pana acela care stăpânise cei mai sălbatici armăsari și care se pricepea să mânuiască orice armă! Aici își scrisese testamentul, testamentul al cărui mesaj ajunsese, în cele din urmă, până la mine!

Apașul nu folosise aici numai pana, ci și cuțitul, cleștele, pila și ciocanul. Folosise chiar ac și ață, pentru a croi o mapă din piele.

Am deschis mapa și am găsit în ea o singură foaie de hârtie. Pe această foaie erau scrise doar trei cuvinte:

„Charlie[72], dragă Charlie.”

Aceste trei cuvinte ar fi urmat să fie începutul unei scrisori? Sau poate că gândurile lui Winnetou se îndreptau către mine? Iată o întrebare la care răspunsul era foarte greu de găsit acum!

Inciu-Inta, care se afla lângă noi, a văzut că soția mea a început să plângă când a citit cele trei cuvinte. Și eu aveam ochii împăienjeniți de lacrimi. Privindu-ne, indianul, războinicul uriaș, ne-a întors pentru o clipă spatele pentru a-și trece palma peste față.

— E atât de curat aici, de parcă Winnetou abia a plecat! a spus Klara, după câteva clipe de tăcere. Cine a avut grijă ca în aceste încăperi totul să se afle la locul său?

— Eu am făcut-o, pentru că așa m-a îndemnat inima, a răspuns încet Inciu-Inta.

⁷²Variantă englezească a numelui Karl. (N. tr.)

- De când faci asta?
- Din clipa în care Winnetou a părăsit această casă.
- De atâta timp? Cu toate că el murise?

La această întrebare, uriașul s-a mulțumit să dea încet din cap, spunând:

— Winnetou mi-a spus că nu există moarte. Așa i-a spus fratele său, Old Shatterhand. Eu i-am crezut pe amândoi. Asta mai cred și astăzi.

Însoțitorul nostru și-a trecut ușor palma peste un costum din piele care se afla pe perete și a spus:

— Winnetou purta acești pantaloni și această haină atunci când dorea să rămână în această casă. Atunci când sunt singur aici, mi se pare de multe ori că aud foșnetul pielii acestor haine și mă întreb dacă nu cumva el a trecut pe-aici. Uneori, când intru în această încăpere, mi se pare că Winnetou a ieșit puțin pe balcon pentru a privi în zare, așa cum făcea de atâtea ori când îl chinuia vreun gând sau când îl ardea dorul de cineva. El m-a numit prietenul său, dar eu eram mândru să pot fi slujitorul său. Aș fi fost fericit să pot muri de mii de ori în locul său, dar, din păcate, a trebuit să moară el. Nu prin viața sa, ci datorită morții sale oamenii din tribul său și indienii din toate triburile au deschis ochii și au văzut cât de mult prețuiește viața unui om, cât de mult prețuiește viața unei rase! Noi am fost orbi, dar acum ne-am recăpătat vederea.

Spunând acestea, Inciu-Inta s-a întors spre mine și mi-a luat mâna.

— Fii cel ce vorbește în numele celui ce nu mai este printre noi, nu numai aici, ci și aici, a spus indianul, ducându-și mâna la piept.

Apoi Inciu-Inta s-a întors către soția mea, zicând:

— Pe tine te rog să fii pentru noi Nșo-ci! Vorbește-le femeilor care se vor aduna aici! Călăuzește-le faptele! Tatellah-Satah este vraci, nu războinic! Nu uitați asta! Marea dorință a lui Winnetou a fost aceea ca fratele său alb să intre în această casă. Sufletul care a reînviat are nevoie să fie ocrotit față de propriul său popor! Acest suflet și-a pus nădejdea în voi!

Capitolul XII

Noi descoperiri

Mount Winnetou se află în sudul statului Arizona, la granița cu New Mexico. Indienii liberi, care trăiesc pe aceste meleaguri, nu se supun nici unei autorități statale sau guvernamentale. Comitetul care se ocupa de înălțarea statuii lui Winnetou avusese îndrăzneala de a se adresa Congresului Statelor Unite ale Americii și obținuse permisiunea „de a fonda un oraș care să fie numit Winnetou City, de a înălța un monument în cinstea căpeteniei apașilor care să aibă dimensiunile pe care le vor stabili membrii comitetului, de a lua toate măsurile, astfel încât să se poată construi locuințe și clădiri care să aibă alte scopuri”. Astfel suna hotărârea pe care le-o înmânase unul dintre membrii Congresului american.

Având această hotărâre, membrii comitetului au trecut la treabă, fără să le pese de drepturile celorlalți.

Din toate acestea apașii aveau un mic câștig, pentru că era vorba despre cinstirea căpeteniei lor. Într-un fel avuseseră de câștigat și comanșii, fiindcă Apanatshka era căpetenia comanșilor. De când murise Winnetou, nu mai existase nici o căpetenie căreia toți apașii să i se supună. În ceea ce-l privea pe Tatellah-Satah, acesta nu putuse fi convins să facă uz de autoritatea de care se bucura în rândul tuturor indienilor. Cu toate acestea, Old Surehand și Apanatshka sperau să-l atragă de partea lor pe marele vraci. Ei doreau să-l câștige pe bătrân prin ceea ce aveau să facă și, mânați de acest gând, au început să construiască, fără a ține seama de nimic.

Old Surehand și Apanatshka nu mai erau oamenii pe care-i cunoscusem cândva. Datorită faptului că se îmbogățiseră și făceau afaceri, își schimbaseră modul de a gândi, dar deveniseră robii banului. Despre proveniența banilor am scris în romanul „Old Surehand”, atunci când am vorbit despre cele întâmplate la banca Wallace & Co., din Jefferson City. Cei doi voiau să se lanseze într-o „afacere”. Ei doreau ca fiii lor să devină faimoși. Această faimă trebuia să le aducă bani.

Tatellah-Satah nu era însă omul care să renunțe foarte ușor la ceea ce el credea că este drept și bine. El părea că dă înapoi în fața lucrurilor care se petreceau și nu putea să împiedice folosirea apelor cascadei în scopul obținerii curentului electric, nu se putea opune distrugerii pădurii datorită existenței carierelor de piatră, nu se putea opune folosirii indienilor ca muncitori. Acești indieni erau însă, în general, oameni care fuseseră excluși din rândurile triburilor lor. Cu vântul lui Tatellah-Satah s-a făcut auzit atunci în rândul apașilor Mescalero, Llanero, Icarilla, Taracone, Navajo, Chiricahua, Pinalenjo, Kojotero, Gilas, Lipan, Mimbrenjo, precum și în rândul celor care lucrau în minele de cupru. Pentru indienii care făceau parte din triburile apașe amintite, Tatellah-Satah, păstrătorul marilor leacuri, era cel mai însemnat bărbat din rândul rasei lor.

Vraciul i-a chemat la sine pe șefii acestor triburi și le-a spus că nu era vorba despre cinstirea lui Winnetou, ci mai curând despre o idee a lui Young Surehand și Young Apanatshka, despre o afacere. Bătrânul reușise chiar să-i convingă de faptul că era o rușine ca o astfel de statuie să fie înălțată în cinstea celui dispărut. El le-a dovedit că toate acestea nu vor întârzia, ci vor grăbi moartea rasei, pentru că acest monument va atrage asupra apașilor ura celorlalte triburi.

Pe scurt, Tatellah-Satah reușise să convingă căpeteniile de faptul că avea dreptate și le spusese să se întoarcă la triburile lor, să le dea de știre despre cele ce vorbiseră cu vraciul. Clanul „Winnetou” exista deja și avea rolul său. Tatellah-Satah voia să se opună construirii orașului și înălțării monumentului, în momentul în care avea să aibă loc marea întrunire de

la Mount Winnetou. Această întrunire avea să se desfășoare foarte curând, iar bătrânul vraci voia să știe care dintre căpetenii îi stau alături și care i se împotrivesc. Tatellah-Satah nu se arătase însă, rămânând retras în „castelul” său. Nu coborâse printre oameni, decât pentru a-mi ieși în întâmpinare.

Toate acestea ni le-a spus bătrânul în timpul mesei de prânz, dar nu ni le-a spus pentru a se plânge. Privirea lui era vie și ageră. Vraciul știa, probabil, prea bine că depindea numai de el dacă indienii vor mai avea un viitor sau nu. O astfel de adunare la care aveau să participe reprezentanții tuturor triburilor indiene nu avea să mai fie posibilă nicicând. De aceea era foarte important ca indienii să se trezească la viață. Vraciul era hotărât să facă orice pentru ca rasa să aibă un viitor. Bătrânul avea toate calitățile pentru a-și duce la îndeplinire gândul, toate în afara uneia, a aceleia de a ataca și de a vorbi deschis. Această calitate nu-i este proprie nici unui indian. Desigur că vechii războinici aveau puterea de a vorbi și de a lupta deschis, dar și-au pierdut-o atunci când au întâlnit viclenele fețe palide. Pentru a face față omului alb, indianul a trebuit să-și ascundă gândurile, iar cu timpul, această necesitate s-a transformat în trăsătură de caracter. Numai indienii cu suflet nobil, așa cum era Winnetou, aveau curajul de a lupta deschis și de a-și anunța mai întâi dușmanul. În mod obișnuit, indienii nu se poartă astfel atunci când au în față lor un alb. Asta era cauza pentru care Tatellah-Satah ezitase atâta vreme să treacă la fapte și preferase să mă aștepte. Pentru a mă exprima mai clar, vraciul îmi atribuia curajul de a scoate, cum se spune, „castanele din foc” în locul său și în locul celor care-l sprijineau. Pentru bătrânul vraci fusese foarte important să afle de a cui parte mă aflam, de partea sa, sau de partea celor care erau de părere că era cazul să fie înălțată o statuie în cinstea lui Winnetou. Din clipa în care Vulturul cel Tânăr i-a spus că voi fi cu totul de partea sa, Tatellah-Satah a simțit că i s-a luat o piatră de pe inimă. De atunci bătrânul mă așteptase cu nerăbdare, iar acum mă întreba

dacă eram gata să fiu pumnul său de fier, pumnul cu care dorea să-i doboare pe dușmani.

— Sunt gata, am răspuns eu. Cred însă că ar trebui să încercăm mai întâi să învingem prin puterea cuvântului și nu mai apoi, dacă nu vom fi izbândit astfel, vom folosi pumnul.

Răspunsul meu l-a mulțumit pe bătrân și mi-a spus că eram liber să fac ce credeam de cuviință. Eram, așadar, liber să acționez cum voiam și înțelegeam să mă folosesc de această libertate.

Trebuia să vedem mai întâi planurile care fuseseră întocmite pentru înălțarea monumentului lui Winnetou. Imediat ce am luat masa, m-am îndreptat spre oraș, împreună cu Klara și cu Inciu-Inta, slujitorul nostru. Acesta mi-a cerut permisiunea să ia cu sine și șase războinici tineri din clanul „Winnetou”, care aveau rolul de a mă proteja. Indianul mi-a mai spus că aceasta fusese dorința lui Tatellah-Satah. Am fost într-un totu de acord, mai ales că acești războinici aveau să-mi fie de folos.

Înainte de a ajunge în oraș, am luat-o mai întâi spre Cascada de Dantelă. Acolo am început să cercetez locul, îndreptându-mi atenția în special asupra celor două amvoane. Am făcut acest lucru cât mai discret cu putință, fiindcă nu voiam să spun nimănui ce-mi pusesem în gând. Inciu-Inta poseda, așa cum aveam să-mi dau seama foarte curând, un spirit de observație deosebit de ascuțit. Lucrul acesta nu m-a mirat, mai ales că știam că acest indian se aflase multă vreme în preajma lui Winnetou. Slujitorul nostru era atent la fiecare mișcare pe care o făceam, la fiecare privire a mea. Omul se gândea la cele ce intenționez să fac și, când am luat-o spre oraș, și-a adus calul lângă al meu și mi-a spus:

— Old Shatterhand nu s-a oprit pentru a vedea Cascada de Dantelă.

L-am privit întrebător și indianul a continuat:

— Old Shatterhand nu s-a oprit aici nici pentru a vedea cum se lucrează la statuia lui Winnetou.

— Atunci de ce m-am oprit? l-am întrebat eu.

— Pentru a vedea cele două stânci.

Inciu-Inta avea dreptate. Pentru asta mă abătusem din drum. Aceste două stânci erau mai importante pentru mine decât cascada.

M-am mulțumit să mormăi, iar reacția mea l-a îndemnat să continue:

— Eu cunosc aceste stânci. Nu este adevărat ce se spune. De pe aceste stânci se poate vedea totul, dar nu se poate auzi nimic.

— Ai cercetat fiecare loc în parte?

— Da, am cercetat fiecare loc în parte. Am fost peste tot, chiar și în spatele stâncilor, în locul în care nimeni nu are voie să se ducă. Nici de acolo nu se aude nimic.

— Pot fi sigur că nu vei spune nimănui nimic? am întrebat eu. La această întrebare, Inciu-Inta a dus mâna la inimă și mi-a spus:

— Îți promit aceasta din tot sufletul, așa cum o făcea odinioară Winnetou.

— Atunci îți voi arăta cum se cuvine să asculți. Cunoști Valea Peșterii?

— Da, o cunosc și încă foarte bine!

— Poate, cunoști chiar peștera.

— Da, cunosc și peștera.

— E mare? Cât e de lungă?

— E foarte mare și foarte lungă! Dacă pornești de aici, mergi călare patru ceasuri până ajungi la ea. Peștera este atât de lungă, încât, dacă intri în ea, poți să ajungi până în apropierea Cascadei de Dantelă.

— Mâine dimineață mergem s-o cercetăm. Pregătește toate cele trebuincioase, dar nu spune nimănui nimic!

Cu acestea, discuția dintre noi a luat sfârșit și ne-am continuat drumul spre oraș. O dată ce am ajuns în dreptul primelor corturi, am observat că în oraș era agitație, ca și atunci când sosisem acolo. Am văzut că spre noi veneau câțiva călăreți care voiau să ajungă, după toate aparențele, la „castelul” lui Tatellah-Satah. Imediat ce s-au aflat în dreptul nostru, s-au oprit, iar doi dintre ei au venit mai aproape. Erau Athabaska

și Algongka. Amândoi stăteau mândri în șa. După ce ne-au salutat cu respect, Athabaska a spus:

— Voiam să mergem în vârful muntelui, pentru a-l saluta pe Old Shatterhand, oaspetele tuturor indienilor. Noi l-am simțit aproape de inima noastră, imediat ce l-am văzut. L-am respectat chiar din clipa în care l-am cunoscut, fără a ști care este numele său. Acum, că a venit aici și a spus cine este, nu avem voie să așteptăm până când va veni în cortul nostru. Noi trebuie să mergem la el, pentru că el este mai presus decât noi.

— Oare între frați poate fi unul mai presus decât celălalt? am întrebat eu. Avem cu toții același părinte. Acest părinte al nostru este Manitou. Atâta vreme cât El ne ocrotește, nici unul dintre noi nu este mai presus decât celălalt. Eu îi ascult pe frații mei și vin în corturile lor, pentru a fuma împreună cu ei pipa ospeției.

Respectul de care dădeam dovadă i-a bucurat pe cei doi șefi de trib și Athabaska mi-a spus:

— Noi suntem mândri de această dorință a fratelui nostru alb. Să aibă bunătatea de a ne urma. Fratele nostru va întâlni prieteni și cunoscuți de odinioară. Atunci când au auzit că a sosit Old Shatterhand, ne-au rugat să-i lăsăm să ne însoțească, pentru că voiau să-l vadă. Ei așteaptă acolo.

Spunând acestea, indianul a arătat spre grupul de călăreți care aștepta la mică distanță față de noi. Ne-am îndreptat cu toții spre acel grup de călăreți și, deși trecuse multă vreme, am avut surpriza de a-i vedea pe Wagare-Tey, căpetenia șoșonilor, pe Matto Shahko, marea căpetenie a osagilor, care erau însoțiți de alte căpetenii de rang mai mic. Ne-am bucurat cu toții de revedere. Printre căpeteniile care erau în oraș se afla și Avaht-Niah, care împlinise o sută de ani! Desigur că bătrânul nu putuse să facă drumul spre sălașul lui Tatellah-Satah și rămăsese în cortul său. Le-am cerut indienilor permisiunea de a merge la cortul lui și de a-l saluta.

Wagare-Tey și Matto Shahko fuseseră rugați să-și așeze corturile în „orașul de jos”, dar ei avuseseră înțelepciunea de a se interesa care era situația. Aflând cum stăteau lucrurile, cei

doi șefi de trib au venit în „orașul de sus” și s-au alăturat lui Athabaska și Algongka.

Ne-am îndreptat spre cortul lui Wagare-Tey, în care stătea și bătrânul său părinte. De-abia pornisem într-acolo, când ne-au ieșit în față doi comanși Kanean, care se îndreptau spre castelul lui Tatellah-Satah. Imediat ce m-au văzut, s-au oprit și mi-au spus că fuseseră trimiși de Young Surehand și Young Apanatshka pentru a mă invita la cei doi artiști, care nu fuseseră în oraș atunci când sosisem eu. Cei doi soli mi-au spus că Young Apanatshka și Young Surehand mă așteptau chiar atunci pentru a-mi arăta statuia lui Winnetou. Am vrut să spun ceva, dar Athabaska mi-a făcut semn să tac, adresându-se el însuși comanșilor:

— Vedeți că aici se află Athabaska și Algongka, șefii triburilor aflate la miazănoapte. Vedeți că aici se află de asemenea, Wagare-Tey, căpetenia șoșonilor și Matto Shahko, marea căpetenie a osagilor. Întoarceți-vă la Young Apanatshka și la Young Surehand și spuneți-le că vrem să le vorbim! Să vină imediat aici! Avem să le spunem ceva foarte însemnat. Athabaska vorbise cu atâta hotărâre, încât cei doi comanși n-au îndrăznit să scoată nici o vorbă și s-au grăbit să se întoarcă de unde veniseră.

Ne-am continuat drumul și am ajuns, în cele din urmă, la locul în care Athabaska, Algongka, Wagare-Tey și Matto Shahko își așezaseră corturile. Am observat imediat că acestea erau puse foarte aproape unele de altele. În fața acestor corturi, stătea Avaht-Niah, bătrânul de o sută de ani.

Părul lui alb era legat și i se revărsa parcă pe spate. Avaht-Niah nu era scheletic, precum Kiktahan Shonka și se mișca încă destul de repede pentru vârsta lui. Avea privirea limpede și inteligentă, iar glasul îi era plăcut și hotărât, lăsând impresia că bătrânul avea șaiszeci de ani și nu o sută.

Când ne-a zărit, s-a ridicat de la pământ, fără a se sprijini de nimic. Fiul său, Wagare-Tey, i-a povestit cum m-a întâlnit pe mine și pe soția mea în timp ce se îndrepta, împreună cu celelalte căpetenii, spre munte. Fața bătrânului era brăzdată

de cute, care nu-i dădeau însă un aer de răutate. Mă bucura foarte mult că avea o figură curată și luminoasă, neatinsă parcă de trecerea timpului care își pune pecetea pe fețele atâtor bătrâni. Aș fi putut spune că Avaht-Niah arăta foarte bine pentru anii pe care-i avea.

Imediat ce fiul său i-a povestit ce se întâmplase, m-a privit. Ochii îi străluceau de bucurie. S-a îndreptat spre mine, m-a îmbrățișat și a spus:

— Oh, Bunule și Milostivule Manitou! Îți mulțumesc pentru bucuria pe care mi-o dai! Cât de mult am voit să-l mai văd o dată pe cel mai bun prieten al tuturor indienilor, înainte de a împărți în două undele Apei Neștiute a Morții. Dorința mi s-a împlinit. Așezați-vă cu toții în cerc și aduceți-mi pipa sfântă! Vreau să mai am o dată cinstea de a conduce această adunare a ospetiei. Old Shatterhand să se așeze la dreapta mea. Squawa sa să se așeze la stânga mea! Aprindeți focul bucuriei!

Această primire m-a impresionat profund. Pipa a trecut din mână-n mână și multe amintiri au început să fie evocate. Toate aceste amintiri erau legate de Winnetou. Nu aveam însă timp să ne lăsăm purtați de ele. Se cuvenea să luăm în seamă, în primul rând, ceea ce se întâmpla în prezent.

În timp ce vorbeam, au apărut Young Surehand și Young Apanatshka. Amândoi au venit călare. Imediat ce au descălecat, au vrut să spună ceva, dar s-au abținut, apoi s-au întors pe călcâie și au vrut să plece întocmai precum veniseră, dar Athabaska a spus:

— Fiul lui Old Surehand și fiul lui Apanatshka să se apropie! Vocea indianului avea într-însa ceva poruncitor și cei doi i-au dat imediat ascultare. Nimeni nu a rostit un cuvânt. Se auzea trosnetul lemnului mistuite de foc. În cele din urmă, Athabaska i-a întrebat pe cei doi:

— Young Surehand și Young Apanatshka sunt căpetenii?

— Nu, au răspuns aceștia.

— Old Shatterhand este căpetenie?

— Da.

— Peste el au trecut șaiszeci de ierni grele, peste voi nu au trecut nici măcar treizeci de veri frumoase. Cu toate astea,

nu vreți să mergeți la el, ci vreți ca el să vină la voi! De când există la indieni obiceiul ca vârstnicul să se supună celui tânăr, ca înțeleptul să se supună celui lipsit de înțelepciune? Noi vrem ca poporul nostru să se trezească din somn, să-și cunoască, în sfârșit, drepturile și îndatoririle. Noi vrem ca poporul nostru să se numere printre popoarele civilizate. Cum să se întâmple însă toate acestea, dacă noi nu respectăm nici măcar legea care glăsuiește că tinerii trebuie să-i onoreze pe bătrâni?

Auzind acestea, Young Surehand a înălțat capul cu mândrie și a spus:

— Noi suntem artiști!

— Uff, Uff! a exclamat Athabaska. Este oare mai bine să fii artist, decât să fii bătrân și să ai experiență? Eu cred că nu! Gândiți-vă la Winnetou! El era, înainte de toate, modest. El îi respecta pe bătrâni, chiar și atunci când ei erau numai oameni simpli. Se pare că voi nu l-ați înțeles nicicând pe Winnetou. Oare cum veți putea voi să ne redați chipul lui așa cum era el în realitate?

Amândoi au coborât privirile și Athabaska a întrebat:

— Unde sunt tații voștri? Sunt acasă?

— Încă nu. Au plecat de dimineață și se întorc numai seara.

— Atunci spuneți-le ce am să vă spun eu acum: Căpeteniile adunate aici le cer să vină la Old Shatterhand, care are să le vorbească despre fiii lor. Noi vom veni peste un ceas în coliba voastră pentru a vedea planul vostru pentru statuie și pentru a ne da seama dacă sunteți sau nu artiști! Acum puteți pleca!

Cei doi au încălecat imediat, fără a se scuza și fără a încerca să spună măcar un cuvânt în apărarea lor.

Când am ajuns, mai târziu, la coliba în care se afla planul, sau, mai bine spus, proiectul pentru ceea ce avea să fie statuia lui Winnetou, cei doi stăteau în prag și ne-au întâmpinat tăcuți, așa cum fac oamenii care ar vrea să dea frâu liber mâinii și nu au voie s-o facă.

Lăsând la o parte felul în care se purtaseră, trebuie să spun că amândoi erau niște tineri frumoși și îmi puteam da seama că soția mea ar fi vrut să le ia apărarea. Klara le-a zâmbit, dar eu nu puteam decât să le fac un semn discret, nimic mai mult.

Când am intrat în colibă, am dat cu ochii de o seamă de domni din comitet. Aceștia veniseră acolo pentru a le impresiona pe căpetenii, numai că șefii de trib i-au tratat cu atâta nepăsare, încât membrii comitetului nu au îndrăznit să scoată o vorbă sau să se apropie de nou-veniți.

Coliba era rotundă, asemănătoare unei arene și se compunea dintr-o singură încăpere. Pereții erau acoperiți cu pânză, iar pe această pânză era reprezentată regiunea în care se afla Mount Winnetou, cu turnul de pază și cu „castelul” lui Tatellah-Satah. Se vedea statuia maiestuoasă a lui Winnetou, conturată în câteva linii. Cei doi artiști realizaseră și o statuie în miniatură, care se afla în mijlocul încăperii. Această statuie avea o înălțime de aproximativ doi metri. Lumina se revărsa asupra ei de undeva de sus, dându-i un aspect foarte plăcut. Seara și noaptea, această statuie era luminată cu ajutorul electricității, obținută fără mari cheltuieli, cu ajutorul apei cascadei. Se dorea obținerea curentului electric necesar pentru iluminatul întregului oraș care avea să poarte numele lui Winnetou.

Mai întâi am privit fața lui Winnetou, așa cum o realizaseră cei doi artiști. Trăsăturile le reușiseră foarte bine și, cu toate astea, fața mi se părea într-un fel străină. În trăsăturile acestea nu se vedea amestecul de seriozitate și de bunătate ale apașului. Pe fața personajului reprezentat se citea o expresie pe care Winnetou nu o avusese niciodată, o expresie provocatoare, pe care i-o conferiseră creatorii statuii. Îmbrăcămintea era realizată cu o exactitate care deranja: mocasinii împodobiți cu păr de porc sălbatic, pantalonii, vesta din piele fără nici o urmă de cută, pătura purtată pe umăr cu mândrie, pe sub care se vedeau capetele lasoului care trecea dinspre umărul drept spre șoldul stâng. La brâu se vedea traista cu praf de pușcă și gloanțe, care aminteau de vremurile trecute. Lângă acestea se putea observa cușitul băgat în

teaca din piele și pistolul. Piciorul drept era adus în față, ca și când Winnetou s-ar fi pregătit să facă o săritură. Mâna stângă era sprijinită pe țeava puștii cu ținte de argint, iar în dreapta ținea un pistol. Această atitudine îi dădea personajului un aer războinic. Privind statuia, mă gândeam la o panteră care se pregătea să sară asupra prăzii, pândind în ascunzișul său. Toate acestea erau în ton cu expresia feței în care se păstrasera, totuși, trăsăturile plăcute ale lui Winnetou.

— Ce mare păcat, mi-a șoptit Klara.

— Da, așa e! Și, totuși, sunt artiști adevărați!

— Fără îndoială! Numai că felul în care l-au reprezentat nu oglindește realitatea. Nu pot să înțeleg cum de s-au putut înșela atât de mult asupra lui Winnetou! Cum de nu l-au înțeles! Și statuia urmează să fie pusă pe acest munte minunat?

— Am să fac tot ce pot pentru ca asta să nu se întâmple și dacă lumea nu va voi să mă asculte, voi sfărâma eu însumi statuia, sub privirile tuturor!

Căpeteniile au păstrat tăcerea și s-au mișcat încet în jurul statuii, pentru a o vedea din toate părțile. Young Surehand și Young Apanatshka intraseră și ne priveau, siguri de succesul lor. Ei păreau convinși de faptul că membrii comitetului vor avea un cuvânt important de spus în legătură cu opera lor. Artiștii se așteptau ca noi să fim atât de încântați, încât să izbucnim în strigăte de admirație.

Când au observat că nu se întâmpla nimic din toate acestea, au început ei înșiși să-și admire opera. Făceau tot felul de remarci prin care își laudau statuia, invitându-ne parcă să le urmăm exemplul. Astfel au obținut însă efectul contrar. Căpeteniile au luat-o, rând pe rând, spre ieșire, fără a scoate un cuvânt. Noi doi, soția mea și cu mine, am urmat exemplul căpeteniilor. Cei doi artiști și membrii comitetului ne-au urmat imediat. Voiau să afle părerea noastră.

Athabaska încălecaseră deja și ne aștepta și pe noi să facem același lucru. Apoi indianul s-a întors spre domnii din comitet și le-a spus:

— Winnetou este, așa cum l-ați zămislit voi, cea mai mare minciună care a fost scoasă vreodată la lumină între acești munți. Nimiciți statuia! Ea nu va sta niciodată sus pe munte!

Spunând acestea, șeful de trib și-a îndreptat brațul către vârful scăldat în soare al Muntelui lui Winnetou.

— Niciodată! a strigat Algongka.

— Niciodată, niciodată, niciodată, niciodată! au strigat ceilalte căpetenii.

— Hotărârea voastră este nedreaptă! a strigat Young Surehand.

— Asta înseamnă batjocorirea artei! a spus Young Apanatshka. Mereu nervosul domn Antonius Paper a venit spre noi cu mersul lui legănat și a țipat, de parcă ar fi vrut să ne bage-n pământ.

— Noi suntem comitetul însărcinat cu înălțarea statuii lui Winnetou! Se va face ceea ce am hotărât noi! Statuia va fi pusă pe vârful muntelui!

În timp ce vorbea, domnul Paper își agita mâinile chiar sub botul calului lui Matto Shahko. Acesta și-a mânat calul, trântindu-l la pământ pe nervosul domn Paper și a spus:

— Chiar așa? Voi sunteți comitetul? Dacă este așa, noi vă vom elibera din funcțiile pe care le aveți și vom numi alt comitet.

— Da, vom numi alt comitet! au strigat și ceilalți șefi de trib, în timp ce domnul Antonius se ridica de la pământ, refugiindu-se în spatele celorlalți membri ai comitetului.

Profesorului Bell, care era președintele comitetului, i-a venit o idee, dându-și seama că situația nu era chiar aceea la care se așteptase el. A făcut câțiva pași spre mine și m-a întrebat:

— Care este părerea dumneavoastră, domnule Shatterhand? Vă rog să vorbiți deschis!

— Vai de mine, dar n-are importanță ce cred eu! am replicat încercând să mă eschivez.

— Ba eu cred că da! a spus Bell. Știu că se va ține seama de cele ce veți spune și de aceea vă rog să vă faceți cunoscută părerea.

— Nu este nici timpul și nici locul potrivit pentru a-mi spune părerea. Nici nu știu ce loc mi s-a rezervat acolo unde trebuie să se desfășoare întrunirile. Nu am primit din partea grefierului numărul ce corespunde locului pe care îl voi ocu-

pa în cadrul întrunirilor. De aceea îl rog pe grefier să vină la locuința mea.

Mi-am întors calul și am plecat. Ceilalți mi-au urmat imediat exemplul. Ne-am oprit apoi în „orașul de sus” și am ținut sfat. Am ajuns la concluzia că nu puteam întreprinde nimic, înainte de a fi vorbit cu Old Surehand și cu Apanatshka. Se cuvenea, prin urmare, să mai așteptăm.

Ne-am luat rămas-bun de la căpetenii și ne-am îndreptat spre locul în care își pusese războierii corturile femeile din tribul sioux, fiindcă voiam să o invităm la noi pe bătrâna Așta și pe nepoata ei. Cele două femei au acceptat cu bucurie invitația noastră.

Ne-am întors la „castel”, am lăsat caii și am luat-o încet prin pădure pentru a ajunge la turnul de pază în care se afla Vulturul cel Tânăr. Voiam ca și el să fie oaspetele nostru în seara aceea. Tânărul apaș nu era singur. În turnul său se aflau mai multe indience și mai mulți indieni, care sculptau în lemn sau care se ocupau cu tâmplăria. Nu l-am întrebat însă la ce serveau toate astea.

Tatellah-Satah nu era nicăieri de găsit, așa încât am petrecut seara împreună cu cei trei oaspeți ai noștri, observând cu bucurie cum cei doi tineri erau din ce în ce mai apropiați. În cursul serii ni s-au alăturat Dick Hammerdull și Pitt Holbers. Primul era numai zâmbet, al doilea căzuse pe gânduri.

Mă așteptasem ca Old Surehand și Apanatshka să mă caute imediat ce se vor fi înapoiat. Lucrurile nu s-au întâmplat însă astfel. În schimb, în dimineața zilei următoare mi s-a înfățișat un sol care venea din partea celor doi. Aceștia mă întrebau, prin solul lor, dacă știu cât de mult țineau la mine, cât de mult mă respectau și cât de mult își doreau să mă vadă. Ei îmi transmiteau că le era imposibil să vină în locuința dușmanului lor, Tatellah-Satah și se cuvenea, spuneau ei, să aleg între vraci și ei, fiindcă nu ar exista cale de mijloc. Old Surehand și Apanatshka îmi trimiteau vorbă că i-aș putea găsi oricând la locuințele lor din „orașul de jos” pentru a discuta și despre fiii lor, de care se părea că eram nemulțumit.

Nici nu mă gândeam să pun la inimă ceea ce îmi transmisese solul. Mă întrista numai că mă îndepărtasem sufletește de cei doi prieteni ai mei. Nu se cuvenea să ajungem la neînțelegeri și îmi propusesem ca, atunci când voi avea timp, să îi vizitez pe cei doi.

Acum trebuia să plec în Valea Peșterii pentru a cerceta locul, astfel încât să fiu pregătit în clipa în care dușmanii noștri s-ar fi ascuns acolo.

Inciu-Inta, uriașul nostru slujitor și cei ce aveau să ne însoțească erau pregătiți de plecare deja înainte de revărsarea zorilor. Bătrânul avusese grijă să avem tot ce ne trebuia, de la hrană, la făclii, frânghii și cârlige, astfel încât să putem cerceta peștera temeinic și fără riscuri. Această grotă era foarte importantă pentru mine. De când văzusem că apele cascadei intră de-a dreptul în pământ și aflasem că exista o peșteră care ajungea până în apropierea cascadei, eram convins că aceasta avea să fie foarte importantă pentru evenimentele ce aveau să urmeze.

Pentru ca și cititorii să înțeleagă mai bine toate cele ce urmează a fi povestite în continuare, vreau să amintesc de existența Peșterii Mamușilor din statul Kentucky, peșteră care se întinde pe aproximativ trei sute de kilometri. Mergându-se de-a lungul tunelului principal al acestei grote, se parcurge o distanță de șaisprezece kilometri pe sub pământ. De-a lungul acestui tunel există o sumedenie de nișe, praguri, ganguri laterale, stânci, bălți, lacuri, râuri și cascade.

Îmi imaginam că peștera din apropierea Muntelui lui Winnetou era asemănătoare peșterii din Kentucky și foarte curând aveam să am dovada faptului că nu mă înșelasem. Peștera pe care dorisem s-o cercetăm nu era chiar atât de mare pe cât mă așteptasem, dar era încărcată de tot felul de minunății zămislite de natură. Ceea ce ne-a uimit de la bun început a fost mulțimea de stalactite^[73] care se formaseră aici.

⁷³ Stalactită – Formațiune calcaroasă de formă conică, prezentă pe tavanul peșterilor, rezultată din depunerea calcitului, în urma evaporării apelor de infiltrație. (N. tr.)

Drumul spre peșteră șerpuia de-a lungul versantului sudic al Muntelui Leacurilor și apoi de-a lungul Râului Alb, spre sud, pe cursul unui mic râu care voia parcă să-i ducă înapoi, de unde veniseră, pe toți cei ce ar fi mers pe firul său. Drumul era șerpuit și cobora din ce în ce mai mult. La un moment dat, puteam vedea foarte clar Muntele lui Winnetou și locul în care Tatellah-Satah își avea sălașul. Apoi am zărit foarte limpede cuibul vulturului, în care se aflase cu mult timp în urmă Vulturul cel Tânăr. Cu acest prilej, soția mea l-a întrebat pe bătrânul nostru slujitor dacă știa povestea Vulturului cel Tânăr. Apașul nu era cu noi și de aceea puteam vorbi deschis despre el.

— Știu tot, a răspuns Inciu-Inta. M-am aflat alături de Tatellah-Satah în clipa când Vulturul cel Tânăr a fost adus de pasărea cea mare în zbor. Eu l-am ajutat pe copilul de atunci să omoare această pasăre care era foarte mare și foarte puternică. Nimeni nu știa câți ani mai avea pasărea, dar toți o văzuseră, toți o știau. Pasărea asta nu răbda lângă ea nici un bărbătuș. Dacă vreunul îndrăznea să se apropie, îl gonea și îl lovea cu ciocul. Toți vorbeau despre puterea nemaiauzită a acestei păsări. Pe vremea aceea, Vulturul cel Tânăr avea doisprezece ani și trăia aici, împreună cu noi. Toată lumea îl iubea. Deși era foarte tânăr, el a plecat spre miazănoapte ca să-și ia lut sfânt pentru pipă din munții din Dakota. Imediat ce s-a întors și și-a făcut pipa, ne-a spus că venise vremea să-și găsească și un leac potrivit pentru el. A plecat din nou și a postit. Atunci când se afla în singurătate, a visat că va omorî puii de vultur care se aflau în cuib și că ghearele și ciocurile lor vor fi leacul lui. Era slăbit de post și, totuși, a îndrăznit să ducă la îndeplinire visul, fără a-și lua nici un răgaz. Pentru a ajunge la cuibul vulturului, băiatul trebuia să se lase în jos, folosindu-se de lasou. Pentru că lasoul era prea scurt și pentru că tânărul era sleit de puteri, s-a lăsat să cadă în cuib. Capătul lasoului a rămas undeva, deasupra lui și băiatul nu mai avea cum să se prindă de el.

— Cumplit! a exclamat Klara. Și nu mai exista nici o cale de a pleca din cuib?

— Niciuna, a spus bătrânul, zâmbind. Vulturii nu-și fac cuiburile în vecinătatea cărărilor omului. Puii erau singuri în cuib, iar tânărul le-a tăiat capetele și ghearele, aruncându-le trupurile. Acum Vulturul cel Tânăr trebuia să se gândească la o cale de scăpare, dar nu avea niciuna. Deasupra lui se afla capătul lasoului, la care nu putea ajunge. Sub el se căsca prăpastia. Copilul se afla în cuibul din care nici măcar un șobolan n-ar fi putut scăpa, darămite un om! În timp ce cugeta la toate astea, băiatul a văzut vulturul venind. În gheare avea o sălbăticiune pe care o vânase pentru pui. Furioasa mamă a lăsat prada din gheare și s-a năpustit asupra omului din cuib. Tânărul a scos cuțitul ca să se apere, dar, în aceeași clipă, a auzit o voce care i-a spus: „Nu o ucide, nu o răni, căci dacă vei face astfel, vei fi pierdut!”

— Groaznic! a exclamat soția mea.

— Da, a spus Inciu-Inta. Tânărul a trecut printr-o încercare prin care nu oricine ar fi putut să treacă.

— Bietul băiat! Și cum s-a descurcat?

— Nu trebuie să spunei „bietul băiat”. Trebuie să spunei „neînfricatul, înțeleptul, curajosul băiat”. Aici nu încap mila! Aici nu încap decât admirația! Ați văzut că acest cuib de vultur este pe o ieșire din stâncă. Aici se află și o adâncitură în care vulturul și-a pus bucăți de lemn. Trebuie să știți că vulturul își face în fiecare an un cuib din ce în ce mai înalt. Aici, în această adâncitură s-a ascuns copilul, atunci când vulturul s-a repezit furios asupra lui și s-a apărut. A lovit pasărea cu bucățile de lemn, gândindu-se tot timpul la o cale de scăpare. Tot cugetând și negăsind nici o cale de scăpare, Vulturul cel Tânăr s-a gândit să-l facă pe dușmanul înaripat să-l ducă în zbor, din înălțime până jos.

— Dar era prea greu! a spus soția mea.

— Băiatul s-a gândit că n-o să fie vorba de un zbor lin, pentru că vulturul va face tot ce îi va sta în putere ca să-l poarte prin văzduh. Oricum, avea să fie vorba de un zbor și nu de o prăbușire în gol. Băiatul a sperat ca vulturul să-l țină în aer

cu aripile lui uriașe. Trebuia să lege vulturul astfel, încât să nu-l poată răni nici cu ghearele și nici cu ciocul. Orice copil știe cum se poate face asta. Băiatul avea cu sine curele, iar cu ajutorul unui băț, el a silit vulturul să țină gâtul și ciocul întinse. Tot din lemn, Vulturul cel Tânăr a făcut un fel de gratii, forțând vulturul să-și bage capul prin ele pentru a-l apuca. După ce băiatul a pregătit tot ce-i era de trebuință, vulturul a venit în zbor pentru a ataca. Se pare că găsisse trupurile puiilor, căci mama era parcă mai furioasă decât atunci când atacase prima dată. Imediat ce a venit în cuib, tânărul i-a prins capul cu ajutorul curelelor, silind-o să-și țină gâtul și ciocul întinse. Cu alte curele, băiatul i-a descleștat ghearele. După aceea, Vulturul cel Tânăr a tras spre sine pasărea și a legat-o mai bine. Astfel, nici cel care ataca, nici cel care fusese atacat nu au fost răniți. Acum trebuia să urmeze lucrul cel mai însemnat: zborul care aduce a prăbușire, sau prăbușirea care avea să fie asemenea unui zbor.

— Mulțumescu-ți Doamne că n-am fost eu în locul băiatului! a exclamat Dick Hammerdull. Mie-mi este mai lesne să stau în jurul a zece focuri, împreună cu niște indieni care n-au gânduri pașnice, decât să mă aflu într-un cuib de vultur! Ce zici, Pitt Holbers, vulpoi bătrân?

— Dacă tu crezi că n-ai destul curaj pentru a înfrunta un vultur, atunci sunt de părerea ta.

— Dacă am, sau nu destul curaj, asta nici nu mai contează. Oricum, nu se cade să trăncănești atâta. Tare-aș fi vrut să te văd pe tine în locul Vulturului cel Tânăr!

Fără să ia în seamă vorbăria celor doi vânători, Inciu-Inta și-a continuat povestea:

— Acum băiatul putea părăsi cuibul vulturului. Fără să piardă o clipă, tânărul s-a dus la buza cuibului. Ochii nemi-loși ai vulturului ardeau de furie, și, totuși, acest vultur era singurul care-l putea salva. Băiatul s-a legat cu cele mai bune și mai trainice curele de ghearele pasării, astfel încât aceasta să nu-l poată lovi cu aripile peste față. Apoi a tăiat curelele cu care legase aripile vulturului, strigând: „Oh, Manitou, aju-

tă-mă"! Vulturul a început să biciuie aerul cu aripile sale, ducând cu sine băiatul dincolo de marginea cuibului.

— Spune, spune mai departe! Spune mai repede! a exclamat tăcutul Pitt Holbers.

— O, Doamne! a strigat Klara, la rândul ei, împreunându-și mâinile.

— Băiatul închisese ochii, a continuat Inciu-Inta. Se prăbușise oare? Nu! Dacă s-ar fi prăbușit, s-ar fi lovit de stânci. Timpul trecea și el era încă în viață. Deasupra lui se auzea foșnetul aripilor, iar el plutea încolo și-încoace. Vulturul a țipăt. Țipătul său a răsunat prin munți și prin văi, astfel că orice om trebuia să privească spre cer. Băiatul a deschis ochii. A văzut că se îndrepta spre pământ, plutind în cercuri din ce în ce mai mici. Nu se prăbușea, pentru că vulturul se zbătea din toate puterile. Pasărea ducea o povară prea grea și asta o trăgea în jos. În apropierea castelului, pasărea și copilul au atins pământul. Copilul nu era încă în siguranță. Nu mai avea cuțitul și nu putea să taie curelele cu care se legase de ghearele vulturului. S-a încins o luptă, o luptă în care vulturul s-a dovedit a fi mai puternic decât băiatul. Pasărea îl lovea cu aripile pe Vulturul cel Tânăr. Asta n-a durat decât câteva clipe, fiindcă cei doi se aflau chiar în fața noastră, a lui Tatellah-Satah și a mea. Am luat o piatră și am omorât vulturul. Vulturul lovise copilul cu aripile, dar copilul era fericit, zâmbea, pentru că avea ceea ce își dorise: leacul. De atunci băiatul este numit Vulturul cel Tânăr. Cel mai mult îi place să vorbească despre zbor. El a fost în orașele albilor pentru a învăța să zboare.

— Și acum știe să zboare? a întrebat soția mea.

— Asta nu cunosc. El vrea să construiască aripi. Cred că vrea să încerce să zboare, dar despre asta știm numai noi.

În timp ce bătrânul indian povestea, făcusem o bucată bună de drum. Acest drum ducea prin văi și prin prăpăstii care se deschideau către toate direcțiile, așa că ar fi greu de spus dacă mergeam spre nord, spre sud, spre est, sau spre vest. Eram plecați deja de trei ore. Tot înaintând, am ajuns la un

mic râu ale cărui unde limpezi ne dădeau de veste că apa venea de undeva dintre stânci.

— Acesta e râul peșterii, a spus Inciu-Inta. Vom merge de-a lungul lui și vom ajunge de-a dreptul la ținta noastră.

Am urmat cursul râului. Drumul urca și ne îndreptam din nou spre Mount Winnetou, dar, de această dată, venind din altă direcție. Făcusem, de fapt, un ocol.

Valea râulețului era plină de brazi. Pe alocuri, copacii erau atât de deși, încât abia dacă puteam trece printre ei. Am înaintat astfel cu greu, preț de o jumătate de ceas. Apoi, dintr-o dată, copacii s-au dat parcă la o parte din calea noastră și ne-am urmat drumul, mergând drept înainte. Am ajuns apoi în fața unei adâncituri asemănătoare cu un crater, tăiat în două de apele râului, a cărui matcă era parcă trasată cu o riglă. Pe laturile acestei adâncituri se zăreau copaci foarte înalți. Se puteau vedea aici și tufișuri foarte dese. Iarbă era, de asemenea, din belșug. Exista hrană destulă pentru sute de cai, hrană care ar fi ajuns chiar pentru mai mult timp.

— Aceasta este Valea Peșterii, a spus Inciu-Inta.

— Și unde e peștera? a întrebat soția mea.

— În fundul văii. Peștera dă spre Mount Winnetou.

Ne-am continuat drumul.

Acesta era, așadar, locul în care voiau să se așeze războinicii sioux, utah, kiovași și comanși. Locul nu era prost ales, numai că cel ce ar fi vrut să ne atace pornind de aici, ar fi fost silit să facă un drum greu de patru ore, sau poate că exista altul mai scurt. În cazul acesta, era el cunoscut dușmanilor noștri? Mă tot gândeam la lucrurile acestea pentru că mi se păreau deosebit de importante și aveam să mă conving curând că grijile mele erau întemeiate. Mi-am strunit calul și le-am făcut semn și celorlalți să se oprească, pentru că văzusem niște urme. Am descălecat și am început să le cercetez. Aceste urme fuseseră lăsate de doi cai. Călăreții veniseră înșă pe un alt drum decât cel pe care venisem noi. Ei coborâseră de undeva, din stânga noastră și asta în urmă cu numai o oră. Undeva, în fața noastră, se aflau doi călăreți. În orice caz,

erau indieni, mai mult nu se putea spune despre ei. Am scos un revolver din buzunar și ne-am continuat drumul încet și cu multă atenție. Am înaintat unul în spatele celuilalt, mergând pe urmele lăsate în pământul moale, care duceau spre fundul văii.

— Știu atât de bine unde se află, încât au luat-o de-a dreptul prin munți, am spus eu.

Foto 12 I-am văzut pe cei doi călăreți pe care îi căutam. Amândoi erau întinși pe burtă și priveau ceva care părea a fi o bucată de hârtie...

— Merg la peșteră, a spus Inciu-Inta. Asta înseamnă că știu unde se află ea.

Ne apropiam de fundul văii, mai precis de locul în care apa izvora din stâncă. Am văzut o deschizătură mare, de trei ori mai lată decât râul și atât de înaltă, încât se putea intra foarte ușor în ea. Aceasta era intrarea în peștera pe care urma s-o cercetăm. În fața acestei intrări era un loc viran, acoperit cu pietriș. Ne-am oprit și am descălecat fiindcă i-am văzut pe cei doi călăreți pe care-i căutam. Amândoi erau întinși pe burtă și priveau ceva care părea a fi o bucată de hârtie. Caii celor doi pășteau liniștiți. Prin apropiere am zărit șeile, gențile, precum și puștile.

Ne-am dus caii puțin mai înapoi, pe drumul pe care venisem. Am vrut să-i legăm, pentru a nu ne trăda prezența. Ne-am întors și ne-am ascuns după niște tufișuri pentru a-i observa pe călăreți.

— Îi recunoști? am întrebat-o pe soția mea.

— Nu, a spus ea, dând din cap.

— Cu toate astea, vreau să-ți spun că i-ai văzut chiar timp de mai multe ore.

— Unde?

— În Casa Morții, în timpul marelui sfat al căpeteniilor. Cei pe care-i vezi sunt vraci. Unul dintre ei este vraciul kiovașilor și celălalt este vraciul comanșilor. Ei sunt cei care au pus leacurile în altar.

— Tu vezi mai bine ca mine, a spus Klara. Eu nu le-am zărit fețele la lumina slabă a focurilor.

— Nu i-am văzut mai bine decât tine, dar un om care trăiește în Vestul Sălbatic se silește să rețină cât mai bine fețele celor pe care-i observă. Tu nu ești obișnuită să faci astfel. Hârtia pe care o privesc pare să fie de mare preț pentru ei. Cred că este o hartă, sau ceva asemănător. Își mișcă degetele pe ea atât de repede, de parcă s-ar contrazice. Vorbesc atât de tare, încât aproape că se aude pân-aici ce-și spun. Mă strecor până la ei, ca să aflu ce vorbesc.

— Singur? a întrebat soția mea, dezamăgită.

— Da, singur, i-am răspuns eu, zâmbind. Nu cumva vrei să mă însoțești? Dacă ne-am strecura amândoi până lângă ei, s-ar putea să facem cam mult zgomot.

— Și eu mă tem să nu pățești ceva. Nu-mi place să te las singur la primejdie.

— Foarte drăguț din partea ta, dar în situația în care ne aflăm este mai bine să mă duc singur. Cel ce m-ar însoți mi-ar putea strica socotelile. Ai puțină răbdare! Poți să mă urmezi mai târziu, împreună cu prietenii noștri.

Soția mea era nevoită să se mulțumească cu această explicație.

Le-am spus celor doi vânători și lui Inciu-Inta ce aveam de gând să fac și m-am strecurat printre tufișuri, pentru a mă apropia mai mult de cei doi indieni. Asta n-a fost deloc greu, fiindcă vracii erau atât de prinși de treburile lor, încât nu aveau ochi să vadă și nici urechi să audă ce se întâmpla în jurul lor. Am ajuns atât de aproape de ei, încât dacă aș fi întins mâna de după tufișul în spatele căruia mă ascunsesem, aș fi putut atinge piciorul vraciului kiovaș care era întins pe burtă. Tot ceea ce vorbeau era foarte important atât pentru ei, cât și pentru noi.

Ceea ce credeam eu că era o bucată de hârtie s-a dovedit a fi, de fapt, o bucată de piele albă, care era acoperită pe ambele fețe cu simboluri, sau cu litere. Pe una dintre fețele bucății din piele se putea vedea o reprezentare exactă a Muntelui lui Winnetou și un plan al „castelului” în care locuia păstrătorul marilor leacuri. Pe cealaltă față a fâșiei de piele albă am zărit o hartă a peșterii în fața căreia ne găseam. Cei doi vorbeau foarte aprins între ei. Harta era întoarsă pe toate părțile. Cei doi pronunțau numele diverselor locuri consemnate pe hartă, le căutau și le găseau. Am încercat să rețin toate aceste nume și să mi le întipăresc în minte. Am aflat că harta aparținea vraciului comanșilor. El moștenise această hartă de la una dintre rudele sale. În afara acestui vraci, nimeni nu știa de existența acestei hărți și numai datorită importantului scop pe care comanșul îl urmărea se hotărâse să dea în vileag taina sa.

Vraciul kiovașilor era stăpânit de dorința de a reține tot ce conținea harta.

— Oare este totul întocmai așa cum este zugrăvit pe această piele? a întrebat kiovașul. Suntem cu adevărat aici, în acest loc?

Întrebând, vraciul a pus degetul pe un anumit punct de pe hartă.

— Da, a răspuns celălalt.

— Și de aici se poate merge, pe sub pământ, până la Mount Winnetou? Se poate merge chiar călare?

— Desigur.

— Și pe drumul ăsta vrei să ne duci pe noi și pe cei patru mii de războinici până în casa în care se află Tatellah-Satah și toți apropiații săi? Uff, uff! Acesta-i un plan minunat! Fratele meu roșu a mers vreodată pe drumul acesta? A ajuns vreodată până sus?

— Nu, dar unul dintre înaintașii mei a pornit pe acest drum și a ajuns sus. Se poate merge acolo pe mai multe căi, dar el a găsit calea pe care vreau să vă călăuzesc și eu.

— Vom ajunge în spatele cascadei?

— Da. Acolo se poate merge și călare. Se poate ieși din peșteră și pe alte căi, dar numai pe jos.

— Și dacă nu izbutim? Dacă cei patru mii de războinici, aflați în peșteră, nu vor mai putea înainta și nici nu vor mai putea da înapoi? Fratele meu trebuie să se gândească la cele trebuincioase pentru atâția oameni și pentru caii lor.

— M-am gândit la toate. De aceea am pornit-o înainte pentru a cerceta peștera și te-am luat cu mine doar pe tine, fiindcă ești un păstrător al leacurilor ca și mine, ca și Tatellah-Satah. În tine pot să mă-ncred.

— Atunci, să nu mai pierdem vremea!

Spunând acestea, vraciul s-a ridicat de la pământ.

Cei doi nu se certaseră, dar discutaseră atât de aprins, încât mi se păruse că se contraziceau.

Vraciul comanș s-a ridicat, de asemenea, în picioare, împăturind cu grijă harta pentru a o pune la păstrare. Am ieșit, la rândul meu, din ascunziș și le-am spus:

— Frații mei roșii vor trebui să mai piardă puțin timp înainte de a-și vedea de treburile lor.

— Uff! A exclamat kiovașul, speriat. Un alb!

— Uff, uff! a strigat în același timp, comanșul. O față palidă! Nelăsându-l să se dezmeticească, i-am smuls comanșului harta din mână, am băgat-o în buzunar, m-am așezat astfel încât cei doi să nu poată pune mâna pe puști și le-am spus:

— Voi păstra deocamdată harta și vă voi ajuta să găsiți drumul prin peșteră.

Cei doi își reveniseră și s-au pregătit de luptă.

— Cine ești tu, de îndrăznești să mă furi? m-a întrebat comanșul. Punând această întrebare, indianul se apropia de mine, încercând să apuce pușca.

Am scos pistolul și am replicat:

— Eu nu fur! Dacă această hartă este, într-adevăr, a ta, ți-o voi da înapoi. Nu te apropia de puști, că trag! Nu sunt singur!

Le-am făcut semn celor care mă însoțeau. Inciu-Inta, cei doi vânători și războinicii din clanul „Winnetou” s-au apropiat îndată. Soția mea a venit în urma lor, șovăind.

— Uff! uff! a exclamat kiovașul cuprins de spaimă.

— Uff! uff! O squawa albă! a strigat la rândul său, comanșul.

— Ați auzit de această squawa albă, le-am spus eu.

— Ce ne privește pe noi o squawa? a întrebat comanșul, cu indiferență.

— Eu vă spun că șefii de trib ai comanșilor, kiovașilor, sioucișilor și războinicilor utah își dau toată osteneala pentru a ne prinde pe amândoi, pe ea și pe mine.

— Pentru a o prinde... pe... ea și... pe... tine? Uff! Atunci tu... tu... trebuie să fii...

— Old Shatterhand! a strigat kiovașul.

— Old Shatterhand! a exclamat și comanșul. Dușmanul nostru de moarte!

— Asta-i o minciună! Eu nu sunt dușmanul nimănui. Întrebați-le pe căpeteniile voastre de câte ori le-am cruțat! Întrebați-i pe bătrânii voștri războinici de câte ori au auzit din gura mea vreo vorbă de ură sau de câte ori am făptuit eu ceva ca să mă răzbun! Sufletul meu este aproape de toți oamenii. Sufletul meu este aproape și de voi și sunt gata să vă ajut, împiedicându-vă să duceți la îndeplinire planurile care vă vor aduce nenorocirea. Un astfel de plan puneți voi la cale astăzi! Voi face tot ce-mi stă-n putere pentru a zădărnici totul. Așezați-vă și dați-mi cuțitele! Sunteți prizonieri!

— Nu suntem prizonieri, noi suntem...

Cu aceste cuvinte, vraciul comanș s-a repezit la mine. Am făcut un pas spre dreapta, l-am prins în brațe și l-am aruncat la pământ. Inciu-Inta, uriașul, i-a pus genunchiul în piept și l-a imobilizat, fără a-și da prea multă osteneală. Vânătorii s-au ocupat între timp de kiovaș. Cei doi vraci erau legați fedeleș, astfel încât nu se mai puteau mișca. Ne-am așezat lângă ei. Războinicii din clanul „Winnetou” au adus caii. Am scos harta din buzunar și am privit-o cu atenție. Se confirma tot ce vorbiseră cei doi vraci între ei. L-am întrebat pe comanș:

— Să-mi spună Avat Tovavh dacă are multe cărți, adică dacă are o bibliotecă.

— Nu, nu am, a răspuns el. Niciunul dintre războinicii comanșilor nu are așa ceva.

— Știe Avat Tovavh unde se află o astfel de bibliotecă?

— La Mount Winnetou, la Tatellah-Satah.

— Și nicăieri altundeva?

— Nu am știință de o altă bibliotecă.

— Atunci nu îți voi înapoia această hartă, ci o voi da proprietarului ei. Ea este a lui Tatellah-Satah și i-a fost furată.

— Nu-i adevărat! a strigat vraciul.

— Este adevărat, am spus eu, calm.

— Dovedește!

— Imediat! Cred însă că nu ai să mă poți înțelege pe de-a-ntregul. Această hartă are un număr, un număr așa cum obișnu-

iau să-l scrie vechii mayași^[74] care grăiau în dialectul pocconci. Aici, în colțul de jos sunt înscrise sutele. Iată, Jo-tuc, aceasta înseamnă de cinci ori douăzeci, adică o sută. În celălalt sunt înscrise zecile și unitățile. Wuk-laj, aceasta înseamnă șapte și zece, adică șaptesprezece. Această hartă are numărul 117 din cadrul unei biblioteci, sau din cadrul unei anumite părți a unei biblioteci. Am să i-o arăt lui Tatellah-Satah și se va vedea dacă această hartă îi aparține.

— N-ai să-i arăți nimic! Harta asta a fost furată, dar a fost furată acum, de tine! Tu ești hoțul!

— Taci, că de nu, îți dau una peste bot, secătură bătrână! l-a întrerupt Dick Hammerdull. Unde-s frații Enters?

Această întrebare era bine venită. Astfel, indienii își puteau da seama că nu suntem chiar atât de neștiutori precum ne credeau ei. Vracii au fost, într-adevăr, surprinși, dar și-au ascuns repede sentimentele și comanșul a întrebat, aparent nepăsător:

— Frații Enters? Cine sunt frații Enters?

— Sunt cei doi frați care-au promis că ne vor da pe mâna voastră. Acum ați aflat destule lucruri care să vă lămurească de faptul că n-avem de gând să ne purtăm prea gingaș cu voi. Mai spuneți o vorbă care să nu ne fie pe plac și o să vedeți ce-o să pățiți!

Această izbucnire a lui Hammerdull nu fusese necesară, dar în ziua aceea Dick avea din nou în fața sa, după multă vreme, niște prizonieri, așa că i-am lăsat bătrânului vânător plăcerea de a face pe eroul. Din acel moment, cei doi vraci n-au mai scos o vorbă. Numele de Enters și explicațiile lui Dick își făcuseră efectul.

Ne-am folosit de ocazia pe care o aveam, pentru a ne odihni și pentru a lua micul dejun. Soția mea a despachetat alimentele pe care le adusesem cu noi. Am scos șeile de pe cai, astfel încât să se adape și să pască. Pentru mine harta era

⁷⁴ Mayași – Indieni din America Centrală, cu grad de civilizație și de cultură foarte înalt. Apogeul culturilor a fost atins în secolele VI-VII d. Hr. (N. tr.)

însă mult mai importantă decât mâncarea. Am început s-o studiez, cerându-i sfatul lui Inciu-Inta, care spusese că ar cunoaște foarte bine peștera. Explicațiile bătrânului nu corespondeau întocmai cu însemnările de pe hartă. Conform desenului, exista o singură intrare în peșteră și anume acea intrare în fața căreia ne aflam. Existau trei ieșiri, dintre care una era destul de mare pentru a permite unor călăreți s-o folosească și să ajungă în spatele cascadei. Celelalte două ieșiri puteau fi folosite numai de pedestri. Una dintre ele dădea chiar către „castelul” lui Tatellah-Satah, iar pe cealaltă se ajungea undeva sus, chiar în apropierea locului unde urma să fie dispusă statuia lui Winnetou, sau lângă unul dintre Amvoanele Diavolului. Inciu-Inta nu cunoștea însă nici una dintre aceste ultime două căi. Bătrânul știa că, pe timpuri, peștera avusese mai multe intrări și ieșiri, dar acestea fuseseră astupate. Nu a putut să-mi spună de ce fusesse făcut acest lucru și pentru el acest fapt nu fusesse demn de luat în seamă. Inciu-Inta spunea că drumul prin peșteră era foarte lat, că ducea în sus și că se termina într-un grup de stalactite și stalagmite[75], adică în niște „pietre-picătură”, cum le numea bătrânul indian. Inciu-Inta mai spunea că acest grup de stalactite și stalagmite se afla undeva, la sud de Cascada de Dantelă și că apele cascadei puteau fi auzite chiar din peșteră de cel ce avea auz bun.

Care era adevărul? Oare Inciu-Inta cunoștea bine peștera, sau era corect drumul indicat pe hartă? Înclinam să cred că harta era exactă și m-am hotărât să mă bazez pe ea, cel puțin în legătură cu ieșirile din peșteră. În ceea ce privea drumul până la aceste ieșiri, eram decis să mă las călăuzit de bătrânul slujitor. Am vrut să luăm caii cu noi și ne-am gândit că vom fi nevoiți fie să ne întoarcem la intrarea în peșteră, fie să ne îndreptăm spre locuința noastră, dacă am fi găsit ieșirea.

75 Stalagmită – Formațiune calcaroasă de piatră conică, pe solul peșterilor, rezultată din depunerea îndelungată a picăturilor care se scurg din vârful stalactitelor. (N. tr.)

Dacă interiorul peșterii era, într-adevăr, atât de lat și de înalt, încât putea să treacă un călăreț, nu avea rost să lăsăm caii, să ne întoarcem și să parcurgem apoi un drum de patru ore. Inciu-Inta era de părere că, dacă am fi luat caii cu noi, am fi fost nevoiți să ne întoarcem, dar eu mă gândisem că nimeni n-ar fi avut interesul să astupe complet cele trei ieșiri din peșteră. Credeam cu tărie că aceste ieșiri fuseseră doar acoperite și mă bazam pe perspicacitate și pe agerimea ochilor.

După ce am mâncat, ne-am pregătit să cercetăm peștera. Aveam cu noi făclii și lumânări. Am căutat printre lucrurile prizonierilor noștri și am constatat că și ei se înarmaseră cu asemenea obiecte. Inciu-Inta se gândise la frigul și la umezeala din peșteră. De aceea luase păaturi indiene subțiri, dar impermeabile. Aceste păaturi, în care ne-am înfășurat, aveau să ne servească drept pelerine. Am înșeuat patrupedele, i-am legat pe cei doi vraci pe caii lor, am aprins câteva făclii, am încălecat și am pornit într-o călătorie subterană în care îmi pusesem mari speranțe, deși nu urmăream un scop anume.

Mi-aș dori din toată inima să pot descrie cititorilor această minunată peșteră, numai că nu prea știu cum aș putea să fac asta, fiindcă vorbele pălesc în fața frumuseții. Nu-mi rămâne decât să dau glas impresiei pe care mi-a făcut-o. Am trecut printr-o minunată lume subpământeană. În frunte se aflau Inciu-Inta și un războinic din clanul „Winnetou”, care purta o torță în mână. În spatele lor ne aflam noi, soția mea și cu mine. În urma noastră veneau cei doi prizonieri, iar aceștia erau însoțiți de cei doi vânători și de ceilalți războinici „Winnetou”, unii dintre ei purtând făclii.

Calea pe care înaintam ducea din ce în ce mai mult în sus. Acest lucru nu ne puneă însă probleme foarte mari. Peștera era atât de înaltă, încât nu am fost nevoiți să descălecăm nici măcar o dată de-a lungul drumului. Niciuna dintre „încăperile” subterane prin care am trecut nu era asemănătoare alteia. Totul era uluitor, o permanentă surpriză. Uneori eram atât de fascinați de ceea ce vedeam, încât nu ne puteam stăpâni strigătele de încântare și de uimire. Părea că ne aflăm pe un tărâm de basm, țesut din stalactite și stalagmite, în ca-

re se contopiseră aragonitul[76], spatul[77] și zgura, reprezentând coloane, tuburi de orgă și alte obiecte pe care parcă nu le zămislise natura. Nu aveam timp să ne oprim pentru a admira aceste minunății. Trebuia să ne continuăm drumul, pentru a vedea dacă puteam înainta prin peșteră, sau nu. Am trecut astfel prin ganguri, holuri, cămăruțe mici, săli imense, biserici, troițe, saloane încadrate de coloane colosale. Am trecut peste adevărate prăpăstii, din adâncul cărora se auzea susurul râului. Ne-am strecurat printre fire subțiri de apă care păreau să ude florile unei grădini nevăzute. Am trecut pe sub bolți, din înălțimile cărora părea că ploaia se revarsă asupra noastră. Am trecut pe lângă mici cascade. Nu ne-am oprit însă, ci am continuat să înaintăm, până când am ajuns în locul în care drumul s-a îngustat, dar s-a îngustat atât de mult, încât nu mai puteam înainta decât pe jos.

— Am avut dreptate, a spus Inciu-Inta. Pe aici nu se mai poate trece călare. Dar, ascultați! Se aude foșnetul apelor cascadei! Nu cred că există vreo ieșire care să dea în spatele ei.

Se părea că indianul avea dreptate. Ne aflam într-un coridor mic. Acest coridor era blocat de stalactite și stalagmite și se continua apoi într-un gang foarte strâmt care ducea spre dreapta. Pe hartă se putea vedea însă că drumul nostru mergea drept și era desenat și gangul care se ramifica spre dreapta. Acum avea să se dovedească dacă mă puteam baza, într-adevăr, pe perspicacitate și pe agerimea ochilor. Am început să examinez stalactitele și stalagmitele și am observat că nu trebuia să fii deosebit de inteligent pentru ați da seama despre ce era vorba de fapt. Stalactitele sunt conurile calcaroase care se formează pe tavanul peșterilor, stalagmitele sunt acele formațiuni conice care se grupează pe solul peșterilor. Dacă stalactitele se unesc cu stalagmitele, în cursul formării lor, acestea alcătuiesc coloane. Stalactitele se pot deo-

76 Aragonit – Mineral alcătuit din carbonat de calciu cristalizat, din care se realizează obiecte ornamentale. (N. tr.)

77 Spat – Varietate de calcit cristalizat în prisme romboidale, transparente. (N. tr.)

sebi ușor de stalagmite, pentru că ele se formează în mod diferit unele față de altele. De aceea mi-am dat seama imediat că stalactitele erau autentice, dar stalagmitele erau, de fapt, stalactite prelungite de mâna omului în locul în care se aflau acum și fuseseră fixate pe solul peșterii. Ce sens aveau toate acestea? Răspunsul este foarte simplu: aveau rostul de a bloca drumul.

Am descălecat și am încercat să mișc o „stalagmită” de la locul ei și aceasta s-a desprins foarte ușor. Am îndepărtat apoi, pe rând, alte astfel de „stalagmite” și ceilalți mi-au urmat exemplul. Ne-am putut convinge, după scurtă vreme, că drumul pe care venisem se continua, într-adevăr. I-am făcut semn lui Dick Hammerdull și unuia dintre războinicii „Winnetou”, care purta în mână o torță să mă urmeze. Între timp, ceilalți trebuiau să înlăture perdeaua de „coloane”, astfel încât să fie destul loc și pentru cai.

Am continuat drumul în trei, având grijă să luăm cu noi o făclie de rezervă. Am mers pe jos. Drumul era mai abrupt și am auzit foarte clar zgomotul puternic al apei, acel zgomot asemănător unor tunete, care îmi aducea aminte de cascada Niagara. Era un bubuit atât de puternic, încât nu ne mai puteam auzi unii pe alții. În stânga noastră se vedea o prăpastie. Nu ne rămânea decât s-o luăm spre dreapta. Am zărit o lumină care trecea parcă printr-un geam foarte gros, o lumină lăptoasă și apoi, deodată, după o cotitură a drumului nostru, am zărit apele cascadei prăbușindu-se de-a dreptul în adâncurile lumii subterane și formând râul, de-a lungul căruia am mers pentru a ajunge la peșteră. Vântul era atât de puternic, că a trebuit să avem grijă să nu ne ia pălăriile. Parcă ne aflam pe un drum de munte din Elveția. Pe o latură nu exista decât stânca, pe cealaltă se căsca prăpastia. Drumul era însă atât de lat, încât puteau înainta patru cai unul lângă altul. Am continuat și am trecut de cascadă. Foșnetul apei a amuțit dintr-o dată și s-a făcut întuneric. A trebuit să aprindem din nou făclia. Ne-am continuat drumul, mergând printr-o galerie care urca și șerpuia spre stânga. Am auzit din nou zgomotul făcut de apa în cădere. Acest zgomot a devenit

din ce în ce mai puternic și am zărit din nou lumina zilei, dar de această dată lumina nu venea de sus, ci din față. Am mers către punctul luminos și, în câteva minute, am ieșit din peșteră. Ne aflam exact între perdeaua de apă a cascadei și stâncă de pe care apele se prăbușeau în gol. Noi trecusem pe lângă locul în care apele cascadei se revărsau în pământ. Ne aflam exact în situația în care erau turiștii de la cascada Niagara care doreau să fie duși „chiar în spatele cascadei”. Era de ajuns să înaintăm între apă și stâncă, ajungând către partea exterioară a cascadei, pentru a pune piciorul pe pământ ferm.

Acum aflasem tot ce dorisem să aflu, așa că ne-am întors în locul în care ne așteptau tovarășii noștri de drum. Treaba nu era încă terminată. Unele dintre „coloane” erau foarte grele, și, pentru a le da la o parte, trebuia un efort destul de mare. Mi-am propus să aflu încotro ducea gangul strâmt din dreapta noastră. Am pornit de-a lungul acestui gang, însoțit nu de Hammerdull, ci de Inciu-Inta și de un războinic „Winnetou” care urma să ne lumineze drumul. Soția mea a insistat să mă însoțească și am fost de acord, deși prezența ei putea fi stânjenitoare.

Bănuiam că, mergând spre dreapta, vom ajunge în locul în care se înălța încet, încet statuia imensă a lui Winnetou. Pe hartă se vedea clar că acest mic gang se bifurca la un moment dat. Când am ajuns în locul respectiv, am găsit din nou un șir de stalactite puse pe sol, pe post de stalagmite. Inciu-Inta nu și-a dat seama de situație și a continuat să meargă înainte, împreună cu războinicul „Winnetou”, pe drumul care nu era blocat. Acea bifurcație închisă de „coloane” era chiar drumul care ducea spre cele două Amvoane ale Diavolului și mi-am propus să-l parcurg singur altă dată. Nu le-am spus nimic celor doi indieni și am continuat să mergem pe urmele lor. Drumul ducea la „castel”. La un moment dat, părea să se termine.

— Drumul se sfârșește aici, a spus Inciu-Inta, oprindu-se.

— Nu duce mai departe? am întrebat eu.

— Este la fel ca mai-nainte.

— Da, chiar așa! Este la fel ca mai-nainte. Dacă dăm în lături pietrele, vedem că drumul nu s-a terminat. La treabă!

Stalactitele care blocau drumul nu erau atât de grele și le-am înlăturat rând pe rând, ajutat de Inciu-Inta. Lucrurile stăteau întocmai precum bănuisem: drumul nu se sfârșea acolo. Am continuat să înaintăm și nu am mai întâlnit în cale nici stalactite, nici stalagmite. Totul era un șir de grote care duceau mereu mai sus. A trebuit să urcăm, pe alocuri pieptiș. Apoi și-urul de încăperi zămislite de mâna naturii s-a terminat și am urcat de-a lungul unor trepte și al unor cotloane săpate de mâna omului. Nu m-am uitat la ceas și nici nu am numărat treptele, dar înclinam să cred că urcasem timp de mai bine de un sfert de oră, când aceste trepte au luat sfârșit. Nu mai puteam înainta. În jurul nostru nu existau decât pereți. Nicăieri nu se vedea nici cea mai mică crăpătură.

Deasupra ultimei trepte se afla o placă din piatră care nu părea să fie deosebit de grea. Am încercat s-o urnesc, dar n-am reușit. În acest bloc de piatră erau săpate, probabil nu fără motiv, două adâncituri. Am băgat cuțitul în aceste adâncituri și am încercat să mișc piatra înainte, înapoi, spre dreapta... nu s-a întâmplat nimic. Când am împins spre stânga, am avut impresia că bucata de rocă se mișca pe niște role și deasupra mea s-a zărit o deschizătură dreptunghiulară prin care mă puteam strecura. M-am mulțumit să-mi bag mai întâi capul prin deschizătura asta și anume numai până la nivelul ochilor.

Am zărit, uimit, o încăpere foarte înaltă, în opt colțuri, cu două uși. Pereții acestei încăperi erau plini de Floarea Patimilor. Florile propriu-zise ajungeau până aproape de tavanul găurit spre a lăsa lumina zilei să pătrundă în încăpere. Florile inundau pereții și faptul că se dezvoltau și creșteau, chiar în această perioadă a anului, nu se putea datora decât altitudinii și spațiului închis. Există peste două sute de feluri de astfel de flori. În această încăpere puteam observa numai două. Pereții erau acoperiți cu *Passiflora quadrangularis*, ale cărei flori sunt de un roșu deschis, bătând spre roz și pot

ajunge până la un diametru de zece centimetri. Pe acest fundal roz se zăreau florile albe de *Passiflora incarnata*, care erau așezate astfel, încât formau o cruce înaltă de aproximativ patru metri. Mă întrebam ce rost avea acest simbol al creștinismului aici, în acest loc misterios. În fața mea era o ușă închisă. Imediat ce am pătruns cu totul în încăpere, am zărit și o a doua ușă. Am observat că în această cameră, ai cărei pereți erau îmbrăcați în flori, erau câteva trepte care duceau către o ieșire, mai bine spus, către o ușă închisă cu zăvor. Am urcat treptele, am dat zăvorul deoparte și am ieșit. Mă aflam sub cerul liber, dar nu aveam timp să cercetez împrejurimile. Am închis ușa, am tras zăvorul, am coborât și l-am rugat pe Inciu-Inta să mă urmeze. Ajuns în ciudata încăpere, bătrânul indian a exclamat:

— Uff! Aceasta este odaia cu flori în care Tatellah-Satah vine să se roage!

— Cui se roagă el? am întrebat eu.

— Marelui și Bunului Manitou, cui să se roage?

— Dar iată crucea, imaginea creștinismului!

— Asta-i mâna lui Winnetou. El a sădit florile așa încât să crească astfel. El spunea că acesta-i semnul fratelui său, Old Shatterhand. Tot el spunea că nu înțelege încă acest semn, dar că va încerca să-l priceapă, pe măsură ce florile vor crește!

Oricine va înțelege cât de mult m-a mișcat mărturisirea bătrânului indian. Nu puteam să mă las însă pradă simțămintelor mele.

— Încotro duce ușa din fața noastră? l-am întrebat pe Inciu-Inta.

— Spre camera în care doarme Tatellah-Satah.

— Și cealaltă?

— Prin ușa cealaltă se iese afară și se poate ajunge chiar la drumul care duce spre munte. Nimeni n-a bănuțit că aici mai este o ușă, ușa prin care-am intrat noi.

Ușa secretă despre care vorbise Inciu-Inta se deschidea cu ajutorul plăcii pe care o mișcasem. Era de ajuns să aduc pla-

ca în poziția în care se aflase și această ușă secretă, care făcea parte din podeaua camerei, se închidea.

Au pătruns în cameră soția mea și războinicul „Winnetou”. Klara nu și-a putut stăpâni un strigăt de uimire la vederea mulțimii de flori. Ea nu auzise nimic din cele ce vorbisem cu Inciu-Inta și, totuși, a ghicit la ce servea această încăpere.

— Acesta este un loc de rugăciune! a exclamat ea.

În mijlocul camerei se afla o bancă peste care fuseseră pu-se blănuri. Soția mea s-a așezat pe bancă, chiar în fața crucii și a spus:

— Aici se așează, desigur, Tatellah-Satah pentru a vorbi cu Manitou. Ciudat... în fața lui se află tocmai semnul mântuirii la care se închină atâtea popoare. Acesta este locul în care bătrânul vraci se roagă pentru mântuirea rasei lui, un loc în care și eu aş vrea să fiu singură, cu Dumnezeuul meu!

— O să ai ocazia s-o faci, i-am spus eu. Acum trebuie să plecăm, dar ne vom întoarce curând aici.

— Când?

— Poate chiar peste o jumătate de ceas. Vrem să-i aducem pe cei doi ostatici și să-i purtăm de-aici, pe acest drum, în „castel”. Este mai bine pentru noi să ne facem nevăzuți. Nu are nici un rost să ne însoțești tot drumul. Oricum, ar trebui să te întorci aici.

— Bine, o să rămân. Dar ce fac, dacă mă găsește cineva în locul ăsta?

— Fii fără grijă! Nimeni n-o să intre aici stăpânit de gânduri rele. În afară de asta, poți să faci astfel încât să nu fii văzută. Urci scările astea, dai zăvorul deoparte, deschizi ușa și ieși afară. Astfel, nu te va găsi nimeni aici. Nimeni n-o să cerceteze dacă ușa este zăvorâtă sau nu.

— Așa-i cum spui tu! Nu mai am nici o grijă. Plecați liniștiți. Eu v-aștept aici.

Spunând acestea, Klara s-a așezat din nou pe bancă. Noi, ceilalți, am părăsit camera, coborând în gangul subteran. Am închis ușa secretă cu ajutorul plăcii din piatră și ne-am întors la cei pe care-i lăsasem în urmă. Înălăturaseră o bună parte din coloanele formate din stalactite și stalagmite. Treaba era

pe sfârșite. M-am așezat puțin. Cum stăteam așa, am simțit că pică ceva de sus, din tavan. Nu era apă ci rocă fărâmată. De sus curgea un nisip fin ca făina. Din când în când, mai pica și câte-o piatră de mărimea unui bob de mazăre sau chiar de mărimea unei nuci. Făcliile noastre aruncau în jur o lumină prea slabă pentru a putea vedea ce se întâmpla sus, pe tavanul peșterii. Am zărit, totuși, o crăpătură și, pentru că în peșteri acest lucru nu este tocmai ceva neobișnuit, nu m-am gândit prea mult care ar putea fi cauza acestei căderi de nisip și pietriș.

Când, în sfârșit, calea pe care ar fi urmat să pornim era liberă le-am spus prietenilor mei că trebuia să ne despărțim. Cei doi vraci urmau să meargă pe jos, împreună cu mine, cu Inciu-Inta și cu un războinic din clanul „Winnetou”, pe drumul din care tocmai ne întorsesem. Ceilalți aveau să meargă călare sub conducerea lui Dick Hammerdull, pe drumul care ducea în spatele Cascadei de Dantelă. De acolo ar fi urmat să meargă la „castel”. Am așteptat până când au plecat ceilalți. I-am legat la ochi pe cei doi vraci, fără ca vreunul dintre ei să fi opus rezistență. L-am luat de mână pe comanș și Inciu-Inta la apucat de braț pe kiovaș.

Războinicul din clanul „Winnetou” a luat-o înainte, ducând făclia în mână. Am parcurs drumul spre „odaia cu flori”. De data aceasta însă nu într-o jumătate de oră ca prima dată ci într-o oră, fiindcă am înaintat încet, ducându-i de mână pe prizonierii noștri. Tocmai mă pregăteam să mișc placa pentru a deschide ușa secretă când am auzit voci. Se părea că soția mea nu era singură. Am mișcat placa atât de încet cât am putut, pentru a face zgomot cât mai puțin. Ușa secretă fiind dată deoparte, am privit discret în camera cu pereții acoperiți cu flori, pentru a vedea cine vorbea. Soția mea dispăruse. Pesemne că ieșise afară. Pe bancă, în fața crucii, se afla acum Tatallah-Satah. În jurul său erau adunate douăsprezece căpetenii apace, toți războinici foarte tineri, dintre care nu cunoșteam pe nici unul. Cel mai în vârstă dintre ei nu părea să

aibă nici treizeci de ani. Bătrânul păstrător al marilor leacuri le vorbea din suflet.

— Bunul nostru Manitou, spunea bătrânul vraci, este chiar mai măreț decât cred oamenii roșii. Ei cred că Manitou este doar zeul lor, nu și zeul tuturor celorlalți oameni. Ce mic ar fi Manitou, dacă toate acestea ar fi adevărate! El ar fi zeul câtorva cete de indieni săraci care s-au lăsat călcați în picioare de omul alb! Cât de măreț ar fi atunci Dumnezeu omului alb! Cât de mult ar trebui să ne dorim noi, indienii, ca Dumnezeu albilor să ia locul lui Manitou! Această dorință ne-a fost împlinită înainte ca noi s-o avem. Iată! Aveți în fața voastră crucea! Ea înflorește pentru a ne mântui pe noi! Ea ni-l ia pe Manitou pentru a ni-l da înapoi pe Manitou. Crucea ne spune că există un singur Dumnezeu care este Atotputernicul, înțeleptul, Atoateștiutorul, Atoateiubitorul. Crucea ne spune că noi vrem puterea și bunătatea lui Dumnezeu numai pentru noi, pentru noi care suntem cel mai nefericit popor, pentru noi care suntem cea mai oropsită dintre rase. Crucea își are rădăcina în pământ și se înalță spre Dumnezeu. Aceasta ne spune crucea. Crucea își întinde însă și brațele pentru a-i cuprinde, pentru a-i îmbrățișa pe toți oamenii de pe pământ. Acesta este un alt lucru pe care ni-l spune crucea. Nimeni înaintea noastră n-a știut toate acestea. Old Shatterhand a fost acela care ne-a spus aceste lucruri. Noi n-am vrut să le auzim. Unul singur a simțit solia lui Old Shatterhand pătrunzându-i în suflet și acela a fost Winnetou. El a privit în jur, a căutat. În cele din urmă a început să creadă. Pe măsură ce a început să creadă tot mai mult, a venit la mine din ce în ce mai des și m-a rugat să-i dau voie să sădească aceste flori care să alcătuiască o cruce, chiar aici, în odaia în care-mi fac rugăciunile. El a mai dorit să-l aducă la mine pe Old Shatterhand. El trebuia să vadă aici că în sufletul fratelui său, Winnetou, exista un singur Manitou. Eu l-am urât pe Old Shatterhand. Winnetou a plecat și nu s-a mai întors nicicând. S-au întors numai gândurile și dorințele pe care le purta în suflet. Toate acestea m-au făcut să vin aici, în acest loc, în fiecare zi. Toate acestea m-au învățat să nu mă mai rog la Manitou, Dumne-

zeul oamenilor roșii, ci la marele, atotputernicul Manitou al lui Old Shatterhand, singurul care ne poate face pe noi, copiii săi roșii, să devenim ceea ce vrem să fim. Astăzi, el, Old Shatterhand, se află printre noi. Eu i-am deschis inima și ușa casei mele. Astăzi îl iubesc. Astăzi știu că fără el nu pot întreprinde nimic, așa cum rasa roșie nu poate întreprinde nimic fără rasa albă. El va fi fața palidă care ne va aduce leacurile. Știți ce înseamnă asta? El va fi acela care ne va uni prin dragoste, chiar dacă noi ne-am dat pradă urii și am vrut să ne nimicim unii pe alții. Și în timp ce noi...

Vraciul s-a oprit deodată. Făclia noastră, pe care nu putusem s-o stingem, a început să trosnească și să scoată scânteii și fum. Fumul a pătruns prin gaura din podea și indienii l-au simțit imediat. Toți și-au îndreptat privirile spre locul din care venea fumul, iar Tatellah-Satah s-a ridicat de la locul său. Nu aveam altă soluție decât aceea de a ieși din ascunzătoare.

— Old Shatterhand! a exclamat bătrânul vraci. Old Shatterhand, despre care tocmai vorbeam!

— Old Shatterhand? El este? au întrebat tinerele căpetenii.

— Da, el este, a răspuns bătrânul. Dar iată o gaură-n pământ. Încotro duce ea? De unde vii?

Aceste întrebări îmi fuseseră adresate mie. M-am îndreptat spre Tatellah-Satah, am scos din buzunar harta pe care o aveam de la vraciul comanș, am despăturit-o și i-am dat-o.

— Privește! Vei vedea tu însuși de unde vin!

Bătrânul a văzut numerele de pe hartă și a exclamat:

— Din biblioteca secretă! Asta-i harta care i-a fost furată unuia dintre înaintașii mei. Hoțul a fost căutat, dar nu a fost găsit. S-a crezut că cel care a furat harta a fost vraciul comanșilor, căci el a fost oaspete aici timp de mai multe săptămâni și a intrat de foarte multe ori în bibliotecă. Și acum Old Shatterhand îmi aduce harta! Ce minune! De unde o ai?

— De la strănepotul hoțului. Ti-l arăt imediat.

L-am strigat pe Inciu-Inta și acesta a intrat în încăpere, împreună cu cei doi prizonieri și cu războinicul din clanul

„Winnetou”. Tatellah-Satah și tinerele căpetenii apașe au izbucnit în strigăte de uimire.

— Faceți liniște! le-am spus eu. Ostaticii nu trebuie să-și dea seama unde se află. Am să vă povestesc totul mai târziu. Aveți aici, în castel, o încăpere în care putem să-i ducem pe ostatici, fără să-i zărească nimeni?

— Avem aici beciuri foarte sigure în care închidem ostaticii, a spus Tatellah-Satah.

— Atunci îl rog pe Inciu-Inta să binevoiască să-i ducă pe prizonieri într-un beci și să se întoarcă aici.

Tatellah-Satah i-a șoptit slujitorului câteva cuvinte și acesta a plecat, împreună cu cei doi vraci și cu războinicul „Winnetou”. I-am privit tăcuți cum se îndepărtau. Apoi s-a deschis ușa care ducea afară și a apărut soția mea. Reușise să se facă nevăzută tocmai la timp și, pentru că ușa nu era bine închisă, ea a văzut că mă întorsesem și credea că putea să-și facă apariția. Cititorii își pot imagina că tinerii șefi de trib au privit-o cu uimire, dar nu cu dușmănie.

Le-am povestit ceea ce am crezut eu de cuviință, pentru că, deocamdată, nu voiam să le spun chiar tot ce se întâmplase. Toate acestea au luat timp. Când am terminat, s-a întors Inciu-Inta, spunând că ostaticii erau la loc sigur și că cei doi vânători și războinicii „Winnetou” ajunseseră la „castel”. L-am rugat pe uriașul slujitor să mă mai însoțească încă o dată în peșteră și să ia cu sine două făclii.

Soția mea a vrut să vină cu mine, dar am rugat-o să rămână în „castel”. Tatellah-Satah m-a întrebat atunci dacă squawa mea poate să-i țină tovărășie. Bătrânul vraci a spus că o aștepta pe Kolma Pushi, și, atunci, cele două femei ar putea să-și petreacă vremea împreună. Am fost de acord și am plecat liniștit, împreună cu Inciu-Inta.

Trebuie să spun că cele douăsprezece căpetenii apașe aveau un rang destul de important în cadrul triburilor lor. Acești șefi de trib sosiseră chiar în ziua aceea în „orașul de sus”, unde își puseseră corturile. Ei reprezentau acele triburi apașe în membrii cărora bătrânul vraci avea toată încrederea.

Aveam motivele mele pentru a mă întoarce în peșteră. Voiam să le pot spune cât mai multe lucruri acestor căpetenii tinere pe care urma să le cunosc. Așa cum am mai spus, din Valea Peșterii se putea ajunge călare până în spatele Cascadei de Dantelă trecându-se prin minunata lume subpământeană. Tot din peșteră se putea ajunge, așa cum am amintit, pe un gang strâmt, până la încăperea cu flori în care se ruga Tatellah-Satah. Acest gang strâmt se bifurca la rândul său și de această bifurcație trecusem fără a avea timp să o cercetăm. Văzusem bine că și această cale, pe care nu mersesem încă fusesse blocată cu așa-zise stalagmite. Aici, la această bifurcație, la această cale blocată voiam să mă întorc acum. Îl luasem cu mine numai pe Inciu-Inta, pentru că el era omul de încredere al lui Tatellah-Satah și fiindcă era vorba, probabil, de un pasaj secret pe care doream să-l cercetez. Făcând legătura dintre locurile existente la suprafață și căile subterane, am ajuns la următoarele concluzii: drumul lat, de-a lungul căruia se putea trece călare prin peșteră se sfârșea în spatele Cascadei de Dantelă, galeria strâmtă de-a lungul căreia se putea merge numai pe jos, ieșea în „castel”; drumul care se bifurca și pe care îl căutam acum trebuia să se sfârșească undeva, între cascadă și „castel”. Credeam că acest al treilea drum subteran ducea la unul dintre Amvoanele Diavolului sau la Urechea Diavolului, cum o numeau indienii. Aveam toate motivele să cred că acest loc, această „Ureche a Diavolului” se afla în legătură cu peștera învăluită în mister. Cine putea ști care era de fapt legătura dintre peșteră și aceste stânci? De aceea era important pentru mine să descopăr cât mai multe lucruri, fără a le împărtăși și altora care nu se bucurau de toată încrederea mea. Aceasta era cauza pentru care am dorit să-l iau cu mine numai pe credinciosul Inciu-Inta.

Am ajuns la bifurcația cu pricina și am început să cercetăm stalactitele și stalagmitele. S-a dovedit că stalagmitele erau, de fapt, niște stalactite, puse în acel loc de mâna omului. Am început să îndepărtăm câteva dintre ele, dar numai

atât cât era nevoie pentru a ne putea strecura. Am observat că, într-adevăr, coloanele de calcar aveau rostul de a închide o galerie. Întrebarea pe care mi-o puneam acum era: încotro ducea această galerie?

Ne-am oprit puțin pentru a ne odihni, după ce înlăturasem coloanele care blocau galeria. Stând liniștiți, am auzit un susur care venea parcă dinspre gangul prin care ajunsesem în „castelul” lui Tatellah-Satah. Pentru a afla despre ce era vorba, ne-am întors repede în locul din care pornisem și am văzut că acel susur se datora căderii de nisip și pietriș, care părea să se scurgă de undeva din podeaua camerei în care ne aflasem cu puțin timp înainte. Se cuvenea să fim cu băgare de seamă, dar pentru că nu puteam să-mi explic ce se întâmpla, ne-am întors la galeria strâmtă pe care nu o cercetasem încă și am pornit de-a lungul ei.

— Parcă ai fi Winnetou, a spus Inciu-Inta. Tu vezi și auzi totul. Noi, cei care ne aflăm în aceste locuri de atâta vreme, nu știm mai nimic despre ele. Tu ești ca el și el a fost ca tine!

Și această galerie ducea în sus, fiind chiar mai abruptă decât aceea spre „castel”. La un moment dat, am dat peste niște trepte săpate de mâna omului și am ajuns la capătul lor. Nu se vedea nicăieri nici o ușă, nici un zid. La capătul acestor trepte se zărea o mulțime de rădăcini încâlcite, care se înălțau din pământ. A trebuit să tăiem rădăcinile cu cuțitul și am distins, în cele din urmă, tufișuri dese printre care se prelingea lumina zilei.

Aceste tufișuri păreau să răsară direct din pământul acoperit cu pietriș, adus aici pentru a ascunde ieșirea din peșteră. Ne-am târât cu greu printre tufișuri, încercând să lăsăm urme cât mai puține. Ne aflam... chiar lângă una dintre „Urechile Diavolului”, mai precis la cea din stânga. Cealaltă „ureche” era pe partea opusă a drumului.

— Uff! uff! a exclamat Inciu-Inta. Se întâmplă minuni!

— Nu este nici o minune să descoperi lucruri care există de multă vreme, am spus eu. Suntem lângă unul dintre Amvoanele Diavolului.

— A cărui taină n-o poate afla nimeni, a spus Inciu-Inta.

- N-o poate afla nimeni? Chiar așa să fie?
- Da, chiar așa este! Nici chiar Winnetou n-a putut dezlega taina!
- Așteaptă! Poate chiar tu vei fi acela care va dezlega această taină!
- Eu? a întrebat bătrânul, uimit. Nu se poate!
- Ba se poate! Mi-ai promis că nu vei spune nimănui nimic din toate câte le vei afla, nici măcar lui Tatellah-Satah, cel puțin pentru o vreme. Te vei ține de cuvânt?
- Da, mă voi ține de cuvânt! a spus bătrânul, privindu-mă cu niște ochi în care se citea nerăbdarea.
- Bine, atunci hai să cercetăm locurile. Vom urca mai în-
tâi pe Urechea Diavolului!

Am pornit și, pe măsură ce urcam, priveam uimit în jur, fiindcă împrejurimile erau asemănătoare Amvonului Diavolului din Colorado, unde Vulturul cel Tânăr a răpus ursul și unde am comunicat cu soția mea, aflându-ne fiecare pe câte-un vârf de munte. Și aici se găseau două „amvoane”, exact ca și în Colorado. Datorită drumului, nu exista aici o elipsă perfectă cu două focare. Era necesar să ne folosim altfel de proprietățile acusticii. Eram adâncit în gânduri, când ceva anume mi-a atras atenția. Lucrurile se mai schimbaseră de când trecusem ultima dată pe aici. Statuia lui Winnetou se înălțase mult, atât de mult, încât abia acum îmi dădeam seama cât de mare era numărul căruțelor cu care se aduceau blocuri de piatră și al celor ce lucrau în carieră, cât de mulți erau muncitorii care montau aceste blocuri de piatră, fixându-le între ele cu benzi de fier, cleme și bolțuri. Statuia era gata până la mijloc. Se adusese și o parte din piatra pe care urma să fie sprijinită. Schelele pe care trebuiau să lucreze constructorii și artiștii fuseseră și ele înălțate. Din toate cele pe care le vedeam, precum și din dimensiunile schelelor, puteam să-mi dau seama că statuia urma să fie neobișnuit de mare.

Văzând că priveam cu mult interes statuia și tot ceea ce se petrecea în jurul ei, Inciu-Inta mi-a spus:

— Lucrează mult și repede, pentru că nu mai sunt atât de siguri de izbânda lor. Ei văd, zi de zi, că nu toți oamenii sunt de părerea lor. Statuia trebuie să fie înălțată cât mai repede pentru a-i ului pe toți cei ce vor veni s-o vadă. Când am adus făcliile, înainte de a porni încoace, am aflat că s-a hotărât să se muncească zi și noapte pentru înălțarea statuii, mai ales de când s-a auzit că te-ai opune înălțării ei, după ce membrii comitetului au tras nădejde să te aibă de partea lor.

— Asta a fost probabil ideea domnului Antonius Paper, zis Okih-tshin-tsha. Lasă-l să facă ce vrea! Noi nu o să ne ocupăm acum de statuie. Trebuie să încercăm să dezlegăm taina Amvonului Diavolului. De fapt, avem aici patru stânci, două de-o parte și două de cealaltă parte a drumului. Acum ne aflăm pe stânca din față. Tu vei trece drumul, te vei sui pe stânca ce se află față-n față cu aceea pe care rămân eu și vei spune cu voce joasă zece cifre. Poate că eu nu te voi auzi, dar mă vei auzi tu pe mine, pentru că și eu îți voi spune, la rândul meu, zece cifre.

— Să-mi spui? Și eu să aud ce spui? a întrebat indianul.

— Întocmai.

— Nu se poate!

— O să vedem. Acum, du-te, te rog! Nu spune nimănui încotro te duci și ce vrei să faci!

Omul a plecat, cu neîncrederea zugrăvită adânc pe chip. L-am urmărit, ferindu-mă de privirile căruțașilor și muncitorilor care treceau pe drum. Aceștia nu i-au acordat bătrânului indian nici cea mai mică atenție. Am așteptat nerăbdător să văd ce se va întâmpla, și, într-adevăr, așteptarea nu mi-a fost zadarnică. Am auzit rostite toate numerele pare de la 2 la 20. Am așteptat puțin și am rostit, la rândul meu, aceste zece numere, clar și răspicat așa cum le rostise și Inciu-Inta.

— Uff! uff! a strigat, uimit, Inciu-Inta. Tu ai vorbit?

— Da, eu am vorbit.

— Și m-ai auzit?

— Te-am auzit la fel de limpede, precum m-ai auzit tu pe mine. Acum du-te, te rog, pe stânca din spatele celei pe care te afli și spune ceva.

— Ce?

— Orice! Tu îmi vei pune o întrebare și eu îți voi răspunde la ea.

— Bine! Mă duc!

Am coborât și eu din „amvonul” în care mă aflam și m-am suit pe stânca din spatele acestuia. Am ajuns repede sus și l-am auzit pe indian urcând. Spun asta, pentru că bătrânul găfăia în timpul urcușului. Apoi Inciu-Inta a ajuns în vârful stâncii și a întrebat:

— Mai ești acolo? Mă auzi?

— Da, te aud, i-am răspuns eu, fără a-i da de știre că-mi schimbasesm locul.

— Vrei să număr?

— Da. Spune zece numere.

La rugămintea mea, indianul a înșirat numerele impare între 31 și 49, iar eu am repetat aceste numere.

L-am rugat apoi pe bătrânul indian să se întoarcă pe stânca pe care se aflase înainte. Omul a spus și de această dată zece numere, dar nu l-am auzit.

Acum știam despre ce era vorba. Cele două perechi de stânci se aflau într-o dublă elipsă. În aceste locuri puteai să asculți sau să te faci auzit, puteai să nu asculți și să nu te faci auzit după cum voiai. Totul depindea de locul în care te aflai.

Am coborât și m-am apropiat de marginea drumului. Inciu-Inta a apărut de partea cealaltă a acestuia, spunând:

— Nu mi-ai mai răspuns, sau poate că nu te-am auzit eu? Ce minune, uff, uff. La depărtarea asta nimeni nu poate auzi vorbele atât de limpede și, totuși, eu te-am auzit. Cum se poate așa ceva?

— Gândește-te! Tu ești cel care trebuie să dezlege această taină!

— Pentru asta ar trebui să chibzuiesc multă vreme și, apoi, de ce să aflu eu, cu greu, ceea ce tu știi deja? Dacă n-ai fi știut totul de la bun început nu m-ai fi trimis acolo unde m-ai trimis. Îmi spui care-i taina?

— Mai târziu, când va fi de față și Tatellah-Satah. Acum haide să ne-ntoarcem în castel. Soarele stă să apună!

Cerul era plin de norișori gălbui. Undeva, spre apus, se vedeau razele soarelui, care se oglindeau în apele Cascadei de Dantelă. Ce păcat numai că această minune avea să fie umbrită de prezența imensei statui! Schelele imense erau de-a dreptul supărătoare. Unul dintre căpriorii pe care se sprijineau schelele părea a fi strâmb. Cel puțin așa mi s-a părut, când am privit în treacăt.

Capitolul XIII

Adevăratul Winnetou

Ne-am întors la „castel”. Pe tot parcursul drumului, Inciu-Inta a păstrat tăcerea. Se părea că cele întâmplăte cu puțin timp înainte îl preocupau. Imediat ce am ajuns sus, ne-am despărțit. Inciu-Inta s-a dus la Tatellah-Satah, iar eu m-am înapoiat în locuința mea, unde bănuiam că se afla Klara. Era, într-adevăr, acolo și se afla în tovărășia lui Kolma Pushi. Imediat ce am intrat, s-au ridicat amândouă și mi-au ieșit în întâmpinare. Numele „Kolma Pushi” provine din dialectul Moqui și s-ar traduce prin „Ochi negru”, sau „Ochi întunecat”. De altfel, trebuie să spun că am recunoscut-o pe indiană tocmai după ochii ei, pentru că, în rest, femeia se schimbase mult. Era mult mai în vârstă decât mine și trupul ei, altădată drept se încovoiasă. Părul cenușiu îi era strâns în cozi, trecute de mai multe ori în jurul capului. Cu toate acestea, își păstrase o anume frumusețe, acea frumusețe a bătrânilor, care se naște în urma suferințelor îndurate și a frământărilor. Astfel s-a înfățișat ochilor mei Kolma Pushi. S-a oprit în fața mea, m-a privit lung și scrutător și pe fața ei serioasă s-a așternut o urmă de zâmbet. Apoi indianca a spus:

— Da, el este! Arată la fel ca odinioară, deși au trecut mulți ani de când nu ne-am mai văzut! Am voie să-l salut pe Old Shatterhand?

Femeia mi-a pus această întrebare, fără să-mi întindă mâna.

— De ce n-ai avea voie s-o faci? am întrebat-o eu.

— Din cauza dușmăniei!

— Ce dușmănie? Nu știu despre ce dușmănie poate fi vorba.
— Nici eu n-am știut până în ziua de azi. Old Shatterhand este potrivnicul nostru din cauza statuii.

— Potrivnic poate, dar niciodată dușman. Eu am respectat-o, am iubit-o și am admirat-o întotdeauna pe Kolma Pushi și voi păstra prietenia ei cât voi trăi. O rog, așadar, să-mi întindă mâna ei vitează și puternică.

Fața indiencei s-a luminat dintr-o dată, ca și când peste toate cutele și ridurile ei s-ar fi revărsat soarele. Ne-am strâns mâinile și ne-am așezat pentru a continua discuția întreruptă de venirea mea. Am auzit și am văzut că Kolma Pushi învățase foarte multe de-a lungul anilor care trecuseră, învățase o dată cu nepoții ei, Young Surehand și Young Apanatshka, dar nutrea, din păcate, aceleași idei ca și ei. Ea era mai mult decât bucuroasă la gândul că avea să se înalțe o statuie a lui Winnetou, care, credea ea, va duce la cinstirea marii căpetenii, făcând din el un zeu. Femeia crezuse că și noi ne vom număra printre cei care erau pentru înălțarea statuii. Când au apărut neînțelegerile, ea a sperat că, o dată cu venirea noastră, aceste neînțelegeri se vor curma, fiindcă noi vom fi de părerea celor ce gândeau la fel ca ea. Abia în ziua aceea se întorsese împreună cu Old Surehand și Apanatshka la Mount Winnetou și aflate că sosisem acolo, că fusesem tratați cu dușmănie și cu dispreț și că Tatellah-Satah ne făcuse cinstea de a ne întâmpina el însuși și de a ne pofti la „castel” ca pe niște oaspeți ai săi. Toate acestea făcuseră ca neînțelegerile dintre cei aflați în „orașul de sus” și cei din „orașul de jos” să se adâncească. Anumiți oameni din „orașul de jos” se temeau că acum, când se bucura de atâta cinste din partea lui Tatellah-Satah, Old Shatterhand va avea un cuvânt greu de spus în ceea ce privește statuia. Old Surehand și Apanatshka erau împotriva bătrânului și de aceea le era peste putință să vină la locuința mea. Lui Kolma Pushi îi fusese greu să nu ne vadă și atunci l-a rugat pe păstrătorul marilor leacuri să-i îngăduie să vină în locuința noastră. Tatellah-Satah a încuviințat cu bucurie și cele două femei vorbeau de ore întregi când am ajuns eu la „castel”. Klara reușise, după câte se părea, să-i

ofere indiencei chiar ceea ce aceasta își dorea mai mult. Trebuie să amintesc că scrisoarea pe care Kolma Pushi ne-o trimisese în Germania se încheia cu următoarele cuvinte: „Vino, așadar și adu cu tine o fărâmbă din dragostea ta pentru oameni, un strop din căldura sufletului tău și credința arzătoare în Manitou cel mare și drept, credință pe care aș vrea să o simt la fel de puternic și în sufletul meu”! Această dorință a indiencei fusese îndeplinită. Ceea ce eu, ca bărbat, aș fi spus pe un ton hotărât, spusese soția mea cu calm și cu blândețe. Când am sosit, Kolma Pushi era convinsă aproape întru totul că noi aveam dreptate și ar fi fost nevoie de numai câteva cuvinte pentru a o convinge pe deplin. Când m-a rugat să vin, totuși, în „orașul de jos” pentru a-i întâlni pe Old Surehand și pe Apanatshka, i-am spus:

— Nu am voie să fac asta. Eu sunt oaspetele lui Tatellah-Satah și cei pe care el nu vrea să-i vadă, nu trebuie să-i văd nici eu.

— Înțeleg, a răspuns ea, dar...

— Niciun dar, am replicat eu. După legile oamenilor roșii, casa gazdei mele este și casa mea. Cine o necinstește, mă necinstește și pe mine.

— Iartă-mă! Dacă vorbești de necinstire, te înșeli. Nimeni nu va îndrăzni să te necinstească.

— Asta este doar o vorbă, dar lipsește dovada celor spuse. Să vedem. Am fost poftit să vin la Mount Winnetou. Am venit. Mai întâi, am vrut să nu mă recunoască nimeni. Acum se știe cine sunt, ar trebui să fiu bine venit. Oare voi fi?

Klara mi-a făcut un semn prin care încerca parcă să mă roage să nu mai vorbesc pe un astfel de ton. Eu știam bine ce voiam și am continuat la fel ca înainte:

— O rog pe Kolma Pushi să mă ducă la Old Surehand și la Apanatshka și să le spună că îi potesc să ia mâine prânzul împreună cu mine și asta aici, la locuința mea! Vor mai fi aici și alți oaspeți ai mei, ale căror nume nu le voi rosti acum!

Fața femeii a devenit mai sobră decât fusese până atunci.

— Crezi că fiii mei vor veni? a întrebat ea.

— Trag nădejde că o vor face!

— Și dacă nu vor veni?

Punând această întrebare, Kolma Pushi și-a ațintit ochii mari asupra mea.

— Atunci voi lua asta drept o mare jignire care mi se aduce și Old Shatterhand nu se lasă nici acum jignit!

— Dar e vorba despre prietenii!

— Un prieten care mă jignește este mai rău decât un dușman. Spune-le toate acestea! Fă-i să priceapă că mi-a albit părul, dar că sunt tot cel de demult! Dacă ei nu vin, nu voi ține seama de nimic. Comitetul vostru va fi trimis la dracu' și în locul său va fi numit un altul mai bun. Winnetou a fost căpetenia apașilor. Cum trebuie el cinstit trebuie să hotărască urmașii lui și aceștia sunt apașii.

— Atunci când amenință Old Shatterhand, treaba e serioasă, asta știu prea bine, a spus indianca, dând din cap.

— Da, foarte serioasă! Pentru ce a trăit Winnetou? Pentru ce a murit? Pentru a aduce fala unui sculptor și a unui pictor, amândoi tineri? Și cum l-au înfățișat acești tineri lipsiți de cunoaștere? Cum arăta sufletul său? Orice văcar, puitor de capcane, golan sau om fără căpătâi putea să stea gata de luptă, așa cum stă figura aceea din lut despre care ni s-a spus că ar trebui să-l înfățișeze pe Winnetou! Te rog, Klara, arată-i-l pe Winnetou, pe Winnetou al nostru!

Soția mea a adus fotografiile după ilustrațiile lui Sascha Schneider, pe care le făcuse acasă, în Germania. Când m-am apropiat de Klara pentru a alege una dintre ele, ea mi-a șoptit:

— Nu fi așa de neiertător cu ea! Aproape că plânge! Nu are nici o vină!

— Vina ei este mai mare decât crezi tu! i-am spus eu, tot pe șoptite. Nu se pricepe deloc la artă și îi ridică în slăvi pe nepoții ei. Lasă-mă-n pace!

Am mai spus că luasem cu noi o copie fotografică după ilustrația lui Sascha Schneider, în care Winnetou era reprezentat înălțându-se spre cer. Această copie am fixat-o pe perete cu patru ace. Am aprins lămpile, pentru că între timp se făcuse întuneric. Lumina se revărsa din două părți asupra pozei.

Apașul părea viu. Gura sa părea că vorbește, privirea părea să întrebe ceva.

— Acesta este Winnetou al nostru, am spus eu. Este altfel decât al vostru. Uită-te la el!

Indianca și-a ridicat privirea, s-a apropiat de poză, dar nu a spus nimic. S-a dat înapoi, pas cu pas și a tăcut în continuare. Apoi s-a așezat, rămânând cu ochii la acea reprezentare a lui Winnetou care se afla pe peretele din fața ei, dar tot nu a spus nimic. Dintr-o dată, s-a mișcat perdeaua din spatele indiencei și în cameră a intrat cineva din partea căruia nu ne-am fi așteptat să vină. Era Tatellah-Satah. El îmi acordase deplină libertate și își propusese să mă stânjenească pe cât mai puțin în tot ceea ce întreprindeam. Probabil că, după toate cele ce i le povestise Inciu-Inta, bătrânul simțise nevoia să-mi vorbească, pentru a afla mai multe în legătură cu peștera, căci, în prezența căpeteniilor apașe, nu-i putusem spune tot. Bătrânul a văzut poza, s-a oprit la ușă și a privit-o uimit. Apoi a intrat cu totul în cameră, a făcut câțiva pași înainte, câțiva pași înapoi și, în cele din urmă, s-a oprit cu ochi sclipitori. În cele din urmă bătrânul a exclamat:

— Uff! Uff! Acesta este Winnetou al nostru! Adevăratul Winnetou! Am dat afirmativ din cap și Tatellah-Satah a continuat:

— Nu-i vorba numai de trup, ci mai ales de suflet! Eu l-am cunoscut pe acest om care-a fost ca nimeni altul. Am petrecut multe ceasuri împreună. De câte ori a stat lângă mine în balconul castelului și am vorbit amândoi, privirea lui se plimba prin zărilor îndepărtate, prin adâncurile văilor și prin înălțimile munților. Ce frumos! Ce frumos!

Bătrânul rămăsese pironit locului. Buzele i se mișcau, dar nu se auzea nici un cuvânt. Abia după multă vreme vrăciul a spus cu voce tare:

— Acesta este el! Da, acesta este el! De-am putea să-l arătăm oamenilor astfel cum îl vedem aici! De-am putea să-i înălțăm o statuie în care să fie așa cum îl văd eu acum, în care să se vadă sufletul lui Winnetou!

— Putem! am spus eu.
— Peste putință!
— De ce este peste putință?
— Să dăm la iveală sufletul lui Winnetou, zămislit în fier, marmură sau piatră?

— Nu zămislit în fier și nici în piatră, dar mai măreț și mai frumos decât statuia lipsită de viață care se înalță pe Mount Winnetou!

— Nu te înțeleg!

— Ai să mă înțelegi și asta poate chiar mâine. Vino! Șezi lângă mine! Am să-ți mai arăt câteva lucruri.

Bătrânul s-a așezat și Kolma Pushi s-a ridicat în picioare. Până atunci tăcuse, dar acum simțea nevoia să vorbească și a spus:

— Old Shatterhand a învins. A învins, ca întotdeauna, împreună cu fratele său Winnetou!

Spunând acestea, indianca a arătat poza și a continuat:

— Desigur că nici Young Surehand și nici Young Apanatshka nu-l puteau zugrăvi astfel pe Winnetou. Ei nu-i pot zugrăvi sufletul astfel, pentru că el nu le-a rămas astfel în amintire. Le voi spune celor pe care-i aștepți că i-ai poftit la prânz și trag nădejde ca ei să vină. Ești gata să le arăți pe Winnetou așa cum ți-l închipui tu și cum este el zugrăvit aici?

— Da. Dacă ei vor voi aceasta.

— Atunci rămâneți cu bine! N-am știut până acum că există tablouri care pot spune mai mult decât vorbele!

Femeia a plecat. Da, ea nu își dăduse seama până atunci care era lucrul cel mai de preț pe care-l purtase în sine cel mai nobil dintre indieni. Eu știam asta foarte bine și de aceea i-am arătat fotografia. Speram ca imaginea aceasta să trezească în inima ei sentimentele pe care le purtase în suflet Winnetou. Această indiancă îl cunoscuse pe apaș. Îl respectase și îl iubise. Datorită lui și datorită mie viața ei plină de nefericire luase o asemenea întorsătură și necazul se preschimbase în bucurie. Era imposibil ca fotografia pe care i-o arătasem să nu aibă nici un efect asupra ei. Fusesem aspru cu ea pentru a-mi atinge scopul și puteam spune că obțin-

sem ceea ce voiam. După ce indianca s-a îndepărtat, Tatellah-Satah mi-a spus:

— Venisem la tine pentru a te întreba despre peșteră și pentru a-ți arăta biblioteca din care a fost furată harta, dar aş vrea să vorbim mai întâi despre poza aceasta. Nu ai decât una? Te întreb, pentru că, dacă nu ai decât una, nu voi da glas dorinței pe care-o port în inimă.

— Spune-mi care-i dorința ta.

— Aș fi vrut să te rog să-mi dăruiești această poză. Acest dar nu este, de fapt, pentru mine, fiindcă Winnetou va trăi veșnic în sufletul meu. Această fotografie trebuie să-și aibă locul aici, în castel, unde atâtea alte lucruri amintesc despre cel ce nu se mai află printre noi. Această imagine trebuie să le amintească tuturor celor ce vin aici cum era omul al cărui nume îl poartă acest munte, cum era acela care a trezit la viață sufletul poporului său, care a stat în adormire timp de mii de ani, pentru ca poporul al cărui fiu a fost să intre în rândul celorlalte popoare ale lumii.

Cuvintele bătrânului vraci m-au mișcat profund și i-am întins poza, spunându-i:

— Ia-o! Ți-o dăruiesc! Nu este decât o imagine. Mai am acasă poze ale lui Winnetou. Nu puteam să-l păstrez numai pentru mine, pentru că el a însemnat mult prea mult. Știu prea bine că el trăiește și va trăi mereu în sufletul tău. Mai știu că nu ai nevoie de o imagine pentru a-l păstra în amintire.

O lumină a trecut peste fața bătrânului și mi-a spus:

— Îți mulțumesc! Oare nu e ciudat că gândurile lui Old Shatterhand se îndreaptă atât de des spre frații lui roșii? Ceea ce primește de la ei este neînsemnat, căci ei sunt săraci. El le dăruiește însă comori sufletești pentru care nu există nici o răsplată. Crezi că îi vei învinge pe dușmanii noștri cu această poză?

— Nu cred că îi voi învinge cu ajutorul imaginii lui Winnetou, cred că îi voi învinge chiar cu ajutorul lui Winnetou. Această poză va fi numai cheia ce va deschide sufletele și care va adu-

ce înțelegerea. Dacă ceilalți construiesc o statuie lângă Cascada de Dantelă, cred că ar trebui să construiesc și eu.

— Să construiești? Ce anume să construiești?

— O imagine a lui Winnetou, dar una cu mult mai măreață decât aceea pe care o dau lumii artiștii.

— Și cine va fi acela care o va construi? Tu?

— O, nu! Cel ce va zămisli totul, constructorul și sculptorul va fi însuși Winnetou! El a scos la lumină o capodoperă măreață. O capodoperă care este deja terminată. Trebuie doar s-o arăt.

— Unde păstrezi această capodoperă?

— Aici, în camera de-alături. Am dezgropat-o la Nugget Tsil. Sunt mărturisirile lui. Sunt caietele pe care le-a scris. Să-i lăsăm, prin urmare, pe toți acei ce sunt asemenea lui Surehand și lui Apanatshka să construiască jos, lângă Cascada de Dantelă! Noi vom face același lucru aici, sus, în castelul tău. Care dintre cele două opere de artă va fi mai curând gata și care dintre ele va fi mai valoroasă? Toate acestea se vor vedea. Te rog numai să-mi îngădui să chem pe câte cineva mâine, la masa de prânz! Chiar la ora douăsprezece. I-am chemat pe Old Surehand, pe Apanatshka, precum și pe Kolma Pushi.

— Uff! Nu vor veni!

— Vor veni! Am rugat-o pe aceea ce le va duce solia să le spună că dacă nu vor veni, mă vor jigni și că voi răsplăti această jignire cum se cuvine.

— Atunci vor veni!

— Îi voi pofti pe toți șefii de trib care sunt de partea ta, pe Athabaska, pe Algongka, pe Wagare-Tey, pe Avaht-Niah, pe Matto Shahko și pe toți ceilalți. Numai pe tine nu te poftesc, pentru că tu ești mai presus decât toți cei ce vor veni aici.

— Fă tot ceea ce crezi de cuviință. Știi prea bine că ești stăpân aici! Spune-i lui Inciu-Inta care sunt lucrurile de care ai nevoie, spune-i mai ales care sunt mâncărurile pe care le dorești pentru oaspeții tăi. El va avea grijă de toate. Îmi este îngăduit să te întreb de ce dai această masă?

— Mai întâi, pentru a-i sili pe Old Surehand și pe Apanatshka să vină încoace, dar vreau să le aduc la cunoștință căpeteni-

ilor un lucru de seamă și să le fac o propunere. Ele vor fi poftite în fiecare seară la castel și se vor afla sub conducerea ta. Eu voi citi cele scrise de Winnetou și astfel se va afla ce le transmite Winnetou indienilor și albilor.

— Uff! Uff! Minunat! a exclamat păstrătorul marilor leacuri.

— În aceste caiete, Winnetou și-a deschis sufletul. Eu voi citi și voi da glas gândurilor celui ce a fost un mare om. În inima celor ce vor asculta se va naște imaginea lui Winnetou. Cei ce vor înțelege, cei ce vor simți prezența trupească și sufletească a lui Winnetou vor fi pierduți pentru oameni, ca domnul Okih-tshin-tsha. Ești de părerea mea?

Bătrânul mi-a întins mâna, spunând:

— Sunt întru totul de părerea ta. Nu cunosc fiecare cuvânt din cele așternute pe hârtie de Winnetou, dare el mi-a îngăduit să arunc uneori o privire asupra celor scrise și cred că prin calea pe care ai ales-o vom împiedica vărsarea de sânge.

— Dacă este așa precum spui, atunci îngăduie-mi să-ți dăruiesc această poză și să-ți mai arăt încă una.

Spunând acestea, am fixat pe perete poza care o reprezenta pe Marah Durimeh. Imediat ce a zărit-o, bătrânul s-a ridicat de la locul său.

— Cine este? a întrebat el. Această imagine mă reprezintă pe mine, sau pe sora mea? Este vreun strămoș de-al meu?

— Este Marah Durimeh, despre care am să-ți povestesc multe lucruri.

— Tu spui „Marah Durimeh”. Nu este vorba cumva despre regina Marameh?

— Da, ea este, numai că despre ea am să-ți povestesc mai târziu. Pentru că tot suntem la fotografii, am să-ți mai arăt una.

Spunând acestea, am așezat lângă poza lui Marah Durimeh o alta, în care era reprezentat Abu Kital.

Această poză părea că avusese un efect puternic asupra lui Tatellah-Satah, pentru că omul a rămas nemișcat. Apoi a închis ochii, s-a gândit și a spus, fără să-i deschidă:

— Îl știi! Mi l-a descris Winnetou și mi-a spus că i l-ai descris tu. Acesta nu poate să fie decât omul cel cumplit a cărui vedere te face să te cutremuri! Tu l-ai numit Abukal!

— Ai dreptate, este omul cel cumplit, dar nu l-am numit Abukal, ci Abu Kital. Am vorbit de multe ori cu Winnetou despre el.

— Acum n-aș vrea să-l privesc, dar te rog să-mi îngădui să-l privesc mai târziu.

— Ia poza cu tine! Ia și poza lui Marah Durimeh! Le poți păstra pe amândouă. Eu mai am astfel de fotografii.

— Dă-mi-le!

I-am îndeplinit dorința, și, abia atunci când a avut pozele în mână, bătrânul a deschis ochii, spunând:

— Acum plec. Voi lua cu mine și aceste fotografii care nu-mi dau pace. Aș fi vrut să-ți arăt și biblioteca, dar acum nu sunt destul de liniștit ca s-o fac. Ți-o voi arăta mâine, dar mai târziu. Spune-i lui Inciu-Inta ce-ți trebuie pentru masa de prânz. Acum mă duc.

Bătrânul vraci a plecat într-adevăr, dar noi am rămas cu un sentiment foarte ciudat. De fapt, nu vrusesem să aducem aceste poze aici, la Mount Winnetou și acum ele păreau de foarte mare importanță tocmai în acest loc. Soția mea era preocupată de alte gânduri. După cum se poate ghici, toate aceste gânduri erau legate de prânzul de a doua zi.

Eu făcusem invitația la masă și Klara se afla acum în postura gazdei. Pentru că soția mea gândea ca orice femeie dintr-o țară europeană, ea era de părere că trebuia să discute despre toate cele necesare cu Inciu-Inta. În primul rând, Klara a rugat ca uriașul nostru slujitor să fie chemat. Pe mine toată situația începuse să mă amuze. Inciu-Inta a ținut să o asigure, mai întâi, pe soția mea că se găseau din belșug toate cele trebuincioase, adică făină, carne și altele asemenea. Toate acestea au avut rolul de a o liniști pe Klara și de a-i da curaj. Ea a început să alcătuiască un meniu în toată puterea cuvântului, iar eu m-am mulțumit să asist zâmbind, la tot ce făcea ea, convins fiind că lucrurile se vor desfășura cu totul altfel decât prevedea soția mea. Inciu-Inta a ascultat-o cu multă

atenție și a dat din cap cu multă supunere. El avea totul, el știa totul, el putea face orice și promitea orice. În realitate, fața lui devenea însă tot mai lungă. Soția mea vorbea despre tot felul de mirodenii și atunci când a cerut o râșniță de piper, indianul a asigurat-o că va procura tot ce dorea să aibă.

— Auzi? Avem tot ce ne trebuie! a izbucnit Klara, bucurată. O să fie o masă pe cinste!

— N-ai vrea mai bine să vezi cu ochii tăi tot ce ți s-a promis? am întrebat-o eu.

— Ba da, ba da, numai că tu nu vei fi de față.

— Dar de ce, mă rog?

— Pentru că n-am nevoie de ajutorul tău și, în afară de asta, mă stânjenești dacă stai să mi te uiți în oale.

— Atunci, du-te și pregătește totul! Gândul meu bun te va însoți în bucătărie!

— Mulțumesc! Mă duc.

Spunând acestea, Klara s-a îndepărtat cu pas grăbit, fericită. Inciu-Inta o urma. Înainte de a ieși din cameră, omul mi-a aruncat o privire disperată. M-am abținut să nu izbucnesc în hohote de râs. După o oră, mi-a fost adusă cina. Klara îmi trimitea vorbă că va trebui să mănânc singur, fiindcă ea va veni mai târziu. După încă o oră, soția mea l-a trimis pe Inciu-Inta care trebuia să-mi transmită că ea mai avea nevoie de încă două ore pentru a termina cu pregătirile pe care le avea de făcut. Aș fi vrut să aflu mai multe de la bătrânul indian, dar el a dispărut așa de repede, că n-am apucat să-l întreb nimic. Am început să citesc cele scrise de Winnetou.

După ce s-au scurs două ore, am auzit din prag vocea soției mele:

— Culcă-te, dacă ești obosit! Eu mai am treabă!

M-am întors spre ușă, dar n-am mai apucat să văd decât perdeaua mișcându-se. Klara se făcuse nevăzută. Am mai așteptat o oră și apoi m-am dus în dormitorul lui Winnetou și m-am culcat. Nu știu cât am dormit. Tot ce știu este că m-am trezit dintr-o dată și am văzut-o pe soția mea care stătea în

pragul uşii ce dădea către locuinţa surorii lui Winnetou, care era acum locuinţa Klarei.

— Nu dormi? m-a întrebat ea.

— Nu dorm, acum m-am trezit. Cât e ceasul?

— E aproape trei.

— Şi-ai stat tu atâta vreme în bucătărie?

— Da, numai că aceea nu-i o bucătărie. E cu totul altceva. Am să-ţi arăt despre ce e vorba când se va lumina de ziuă. Totul este uriaş şi...

Aici soţia mea s-a oprit, iar eu nu m-am putut abţine să nu duc până la sfârşit gândul ei, fiind chiar puţin răutăcios:

— ... nu este după cum te aşteptai tu.

— Ba nu! a spus ea, cu încăpăţânare.

— Aşa? Atunci nu trebuie să-mi mai fac griji?

— Ce fel de griji?

— Mă temeam că vei munci peste puterile tale, sau că vei face mai mult decât ar fi nevoie.

— Eşti groaznic! a exclamat ea, supărată. Eu îţi voi dovedi însă că nu mă dau bătută atât de uşor. În afară de asta, ar trebui să-mi mulţumeşti, în loc să mă iei în râs. Toate pregătirile se fac pentru tine.

Pentru că tot ajunsesem până aici cu discuţia noastră, am ţinut să-i atrag atenţia soţiei mele asupra faptului că greşea.

— Te înşeli, i-am spus eu. Toată osteneala pe care ţi-o dai izvorăşte din dorinţa de a arăta că eşti o gospodină neîntrecută. Acest lucru este laudabil, dar este inutil în situaţia în care ne aflăm acum. Şefii de trib, care vor fi oaspeţii mei, nu vin aici pentru a mânca bine, ci pentru a vorbi despre lucruri însemnate.

— Vrei să-mi răpeşti plăcerea de a-i primi pe oaspeţi aşa cum se cuvine? a întrebat soţia mea.

— Nu, asta nu, dar nu vreau să exagerezi. Pune-le în faţă ceea ce se găseşte şi ei vor fi mulţumiţi!

— Nu pot să le pun în faţă fasole, porumb şi carne friptă la proţap! Asta obişnuiesc să mănânce, dar asta nu dă mesei un aer sărbătoresc.

—Ai dreptate, dacă ai în vedere obiceiurile europene, nu însă și dacă te gândești la cele indiene. Cum și ce vrei să pregătești, asta rămâne să hotărăști tu. Eu vreau numai să nu te ostenești în zadar și să nu-ți faci griji degeaba.

— Asta-i cu totul altceva, a spus Klara, zâmbind împăcată. Înțeleg ce vrei să spui și îți promit că voi ține seama de sfaturile tale. Și acum, noapte bună! Somn ușor!

Astfel a luat sfârșit conversația noastră nocturnă. Klara s-a dus în dormitorul ei și s-a culcat.

M-am sculat târziu și am găsit pe pătură un bilet scris de mâna Klarei:

*„M-am trezit la ora cinci. Totul merge de minune. Mâncarea va fi nemaipomenită. Poți să dormi până la unsprezece și jumătate. Voi veni să te trezesc. Am aranjat totul în sufragerie. Dacă te trezești mai devreme, du-te în sufragerie să vezi dacă nu cumva lipsește ceva. Nu am apucat să vorbim despre invitați. De aceea am invitat eu toate căpeteniile. Am făcut bine? Mâncare avem din belșug. Avem chiar și ceai din frunze de fragă și salată de fetică[78].
Suflețel.”*

M-am sculat imediat și l-am chemat pe Inciu-Inta. Acesta mi-a spus că doi albi mă așteptau de o oră.

— Doi albi? Am crezut că albilor nu le este îngăduit să vină în aceste locuri.

— Sunt prieteni de-ai lui Ok-tshin-tsha. El le-a îngăduit să vină.

— Așa deci! Au spus cum se numesc?

— Da. Sunt frați și se numesc Enters.

— Aha! Și unde sunt acum?

— Sunt în curte. Să-i aduc sus?

— Nu. Am să cobor eu. Ce face soția mea? Unde-i acum?

78 Plantă erbacee cu flori mici, albe-albăstruie (Valerianella olitoria). (N. tr.)

- Este tot în bucătărie și dă porunci ca o regină.
- Eu credeam că face treabă.
- Face și treabă, dar din dimineața asta o ajută cineva.
- Cine?

— Așta, femeia lui Wakon, vestitul vraci al sioușilor. Ea a auzit că squawa lui Old Shatterhand va fi gazda oaspeților de astăzi și a venit imediat aici, vrând cu orice preț să dea o mână de-ajutor. O să fie două gazde, una indiană și una europeană. Ele vor să le servească chiar ele însele pe căpetenii. Dar ce se întâmplă acolo?

Ne aflam amândoi la fereastră și, punând această întrebare, Inciu-Inta arătase spre „orașul de jos”. Acolo se putea zări un șir de aproximativ o sută de indieni. Toți erau îmbrăcați în piele și, după câte se părea, aveau cai foarte buni. Nu ne puteam da seama din ce trib făceau parte. Călăreții nu s-au oprit în „orașul de jos”, ci s-au îndreptat imediat spre „orașul de sus”. În fruntea lor se putea zări un bărbat înalt care se ținea mândru pe cal. Nu aveam însă timp să văd ce se mai întâmpla, fiindcă voiam să aflu de ce mă căutau frații Enters.

Pentru a rămâne pe cât posibil neobservați, cei doi se retrăseseră într-un colț al curții. Se putea observa că Hariman era bucuros să mă vadă. Sebulon era tăcut ca întotdeauna.

— Desigur că vă mirați să ne vedeți aici, domnule Burton, a spus Hariman. Nu am spus nimănui prea multe, fiindcă nu voiam să se afle că există vreo legătură între noi și dumneavoastră. De ce nu v-ați arătat la Apa Întunecată?

— Pentru că a trebuit să plecăm mai repede decât avusem de gând. Războinicii celor patru triburi mai sunt acolo?

— Acum, nu. Sunt pe drum și vor sosi aici peste trei zile.

— Câți sunt?

— Peste patru mii de călăreți.

— Unde își vor așeza tabăra?

— Într-o vale numită Valea Peșterii, nu departe de-aici.

— Cunoașteți valea asta?

— Nu. O s-o căutăm chiar azi, ca să vedem despre ce este vorba. Cel mai important lucru pentru noi a fost să ajungem la dumneavoastră.

— Cum se face că ați reușit să ajungeți până aici? Era vorba că nici un alb nu va avea voie să se apropie de Mount Winnetou.

— Am fost trimiși la domnul Antonius Paper.

— Cine v-a trimis la el?

— Kiktahan Shonka.

— Unde stați acum?

— Suntem găzduiți de licheaua de Antonius Paper.

— Cum? Ce? Lichea? De ce spuneți că este o lichea?

— Fiindcă este o lichea! Noi am venit aici și am vrut să fim cinstiți față de el. I-am spus tot ce i-a transmis Kiktahan Shonka. El s-a purtat ca și cum ar fi fost cel mai bun prieten al nostru, ne-a propus chiar să ne găzduiască. Am ascultat întâmplător ce vorbea cu agentul Evening și ne-am dat seama că el e cea mai mare secătură din câte-am întâlnit. Gândiți-vă numai, domnule Burton, Kiktahan Shonka, Paper și Evening urmau să ne folosească, fără ca noi să primim nimic pentru tot ce-am făcut. Mai mult decât atât, atunci când nu ar mai fi fost nevoie de noi, trebuia să dispărem. Nu-i așa că n-ați mai pomenit așa ceva?

— Știam asta de multă vreme. Știu chiar mai mult. Paper și Evening vor fi trași pe sfoară de Kiktahan Shonka, la fel ca și voi. Și ei vor dispărea după ce planul pus la cale de Kiktahan Shonka va reuși. Cei patru șefi de trib care s-au aliat vor totul pentru ei.

— La naiba! Dumneavoastră sunteți singurul om cinstit de-aici! Suntem înconjurați de mincinoși și de trădători! Dați-ne un sfat bun, domnule Burton. Avem nevoie de el!

I-am sfătuit să facă un lucru foarte simplu și anume să rămână în continuare în tovărășia lui Paper, să fie numai ochi și urechi și să-mi spună tot ce aflau. Le-am mai zis că vom vedea ce se va mai întâmpla. Cei doi au dat să plece, iar eu eram acum sigur că mă puteam bizui pe ei. Înainte de a se îndepărta, Sebulon s-a întors spre mine și m-a întrebat:

— Îmi este îngăduit să aflu cum îi merge doamnei Burton?

— Mulțumesc de întrebare, îi merge foarte bine. Vorbește adesea de voi.

- Spuneți asta doar din politețe?
- Nu, nu o spun din politețe, spun adevărul.

La auzul acestor cuvinte, omul s-a luminat dintr-o dată. Pe fața lui se citea bucuria, o bucurie care-l făcea să uite tot ce era rău și neplăcut. Buzele lui s-au mișcat, ca și când ar fi vrut să spună ceva, dar n-a scos un sunet.

Vrând să iasă pe poartă, cei doi frați au trebuit să se dea puțin în lături, fiindcă tocmai atunci a intrat un călăreț. Era tocmai indianul care venise în fruntea călăreților pe care-i zărisem cu puțin timp înainte pe fereastră. Indianul nu le-a aruncat fraților Enters nici măcar o privire și mi s-a adresat:

- Nu te-am văzut nicicând! Tu ești Old Shatterhand?
- Eu sunt! am răspuns.

— Mă îndreptam spre tine și, când am ajuns aici, am auzit că squawa mea se află împreună cu squawa ta. Numele meu este Wakon și i-am adus cu mine pe cei mai buni tineri din tribul meu.

Pe fața lui se citea bucuria pe care ți-o prilejuiește întâlnirea cu un om pe care dorești să-l vezi.

Wakon a descălecat și m-a salutat, ca și când m-ar fi cunoscut de multă vreme.

— Eu sunt prietenul tău, a spus el. Vreau să fiu fratele tău! Du-mă acum, te rog, la squawa ta și la squawa mea pentru că vreau să le salut și pe ele.

Nu știam unde se găsea așa-numita bucătărie. Noroc că în clipa aceea a venit Inciu-Inta care ne-a călăuzit. „Bucătăria” se afla la parter. Pentru a ajunge acolo, am trecut printr-o încăpăre mare. Când ne-au văzut că venim, cele două femei ne-au ieșit în întâmpinare. Klara avea mânecele suflecate și obrajii înroșiți de căldura focului din vatră. Așta, tot cu mânecele suflecate, avea mâinile unse cu grăsime, ulei și alte asemenea bunătăți. Am râs toți patru. Nici nu putea fi vorba despre străngeri de mână, astfel că noi, bărbații, am salutat femeile scurt și le-am lăsat să-și vadă de gustoasele îndeletniciri.

Inciu-Inta a luat în grijă calul vraciului, iar eu am crezut că era de datoria mea să-l conduc pe Wakon la Tatellah-Satah. Ajunși la locuința păstrătorului marilor leacuri, am aflat că

acesta era în bibliotecă, adică într-o clădire alăturată celei ce-i servea bătrânului drept locuință. Voi trece peste complicatele formule de salut pe care și le-au adresat reciproc cei doi vraci.

Tatellah-Satah ne-a condus prin bibliotecă și apoi prin mai multe încăperi. Am trecut și printr-un templu, în care se găseau diverse obiecte, martore ale evenimentelor petrecute de-a lungul a mai multor mii de ani. Nu am putut privi totul în tihnă, pentru că nu ne-o permitea timpul. A fost mai curând o scurtă trecere în revistă a tuturor bogățiilor și minunățiilor pe care numai indienii le cunosc. Atunci când mă voi opri asupra testamentului lui Winnetou, voi spune mai multe despre aceste încăperi prin care am trecut. Voi aminti acum numai un singur lucru. În templul în care am intrat, am văzut blana uriașă a leului argintiu, animal care nu mai exista de multă vreme și despre care vorbise vraciul comanșilor în Casa Morții. Acest leu argintiu era cu mult mai mare decât o pumă. Lângă această blană se aflau penele marelui vultur, despre care vorbise vraciul kiovașilor.

Nu văzusem nici măcar o mică parte din tot ceea ce era de văzut în templu, dar l-am rugat pe Tatellah-Satah să ne îngăduie să plecăm, fiindcă în câteva minute urmau să sosească invitații mei. L-am rugat pe Wakon să-mi fie alături în clipa în care îi voi primi, pentru că pe mulți dintre ei nu-i cunoșteam.

Mi-am întâmpinat oaspeții în camera în care se afla placa pe care erau așezate pipele. Abia ajunseseam acolo, când au început să sosească șefii de trib. Ultimii sosiți au fost... Old Surehand și Apanatshka. Amândoi s-au oprit în prag și și-au plimbat privirile peste cei sosiți. Când m-au zărit, le-au revenit în minte vremurile trecute și au uitat parcă de neînțelegerile care apăruseră între noi. Au venit spre mine, m-au îmbrățișat și nu au mai plecat de lângă mine. Știam că învinșesem!

Pipele au fost umplute cu tutun. Era de datoria mea să-mi salut oaspeții și am făcut-o cu cea mai mare bucurie. A urmat apoi ritualul fumatului și a vorbit fiecare dintre invitați.

După aceea se cuvenea să spun care era scopul pentru care îi invitasem pe toți acei oameni la mine. Tocmai mă ridicasem în picioare și mă pregăteam să vorbesc, când s-a deschis ușa și a intrat Tatellah-Satah, păstrătorul marilor leacuri. Toți cei prezenți s-au ridicat în picioare, exprimându-și astfel respectul față de bătrânul vraci. Am aprins repede o pipă și i-am înmănat-o. Tatellah-Satah a tras de șase ori din pipă în semn de salut și mi-a înapoiat pipa. Apoi bătrânul a spus:

— Eu sunt Tatellah-Satah. Voi sunteți vocile poporului meu, pe care-l iubesc mai mult decât orice. Voi veți vorbi, iar eu vă voi asculta. Cel mai nobil om al acestui popor a fost Winnetou, căpetenia apașilor. Lui trebuie să i se înalțe un monument. Ce înseamnă asta? Amintirea lui trebuie să fie întruchipată într-un anumit lucru. Unii dintre voi se gândesc la un monument din fier și din piatră. Noi, ceilalți, ne gândim la ceva viu, la ceva din carne și oase. Fiecare indian trebuie să fie o picătură de sânge din acest trup viu. Cei lipsiți de minte vor ca Winnetou să fie sculptat, construit, turnat. Winnetou, așa cum îl vedem noi, trebuie să se nască din adâncul sufletelor. Toți indienii trebuie să devină urmașii lui Winnetou, astfel încât să poată sta deasupra a tot ce este mic și neînsemnat în viață. Aceasta trebuie să fie mândria noastră și bucuria lui Winnetou, cel mai nobil și cel mai curat dintre toți indienii.

Bătrânul s-a întors apoi către Old Surehand și Apanatshka și a continuat:

— Voi și fiii voștri vreți să-l construiți pe Winnetou din piatră. Dacă asta e bine, sau e rău, trebuie să hotărâți chiar voi. Vreți ca statuia lui Winnetou să fie înălțată lângă Cascada de Dantelă ca să-l putem vedea și admira cu toții. Vă rugăm să ne îngăduiți să-l cinstim și noi! Îl veți cunoaște pe Winnetou așa cum îl vedem noi. El nu trebuie să se înalțe numai în fața ochilor voștri, ci și în voi înșivă. Nu trebuie numai să-l vedeți, trebuie să-l și simțiți. Apoi veți compara. Îi veți pune, față în față, pe Winnetou astfel cum îl vedeți voi și pe

Winnetou astfel cum îl vedem noi. Apoi vom stabili pentru care ne hotărâm. Cine este de părerea mea?

— Howgh! am spus eu.

— Howgh! au strigat toți cei care și până atunci fuseseră de părerea mea.

— Howgh! au spus și Old Surehand și Apanatshka, mânați de respectul pentru bătrânul vraci, dar și pentru că nu-l înțeleseseră prea bine și mai sperau să-și pună în aplicare planul.

Tatellah-Satah a continuat:

— Vă poftesc pe toți la mine în seara asta, după ce se întunecă. Aduceți-i și pe Young Surehand și pe Young Apanatshka, cei doi artiști care nu au în fața ochilor decât statuia în piatră a lui Winnetou. Ei vor cunoaște adevărata artă care nu trebuie să aibă ca țință zămisirea lucrurilor pământești, ci zămisirea celor cerești în lucruri pământești. Ei îl vor auzi vorbind în casa mea pe cel al cărui chip vor să-l zămislească în piatră și să-l așeze în vârful muntelui. Atunci vor înțelege, desigur, ce așteaptă Winnetou de la ei și noi îi vom întreba dacă mai vor să facă pentru noi un monument din piatră lipsit de viață, în loc să se rostească pentru viață, pentru suflet, pentru tot ceea ce este din carne și oase. Așadar, vă aștept pe toți. Am zis!

Bătrânul a făcut un gest cu mâna, s-a întors și a ieșit din cameră. Nimeni nu a scos un cuvânt, atât de puternică fusese impresia pe care o făcuse Tatellah-Satah asupra tuturor.

Imediat după aceea a venit Inciu-Inta și a spus că masa este pregătită. Toți s-au ridicat și l-au urmat pe bătrânul slujitor.

Soția mea m-a surprins în primul rând prin aceea că se îmbrăcase asemenea unei femei indiene și purta un costum din piele moale, împodobit cu franjuri și perle și apoi prin felul în care Așta și ea s-au gândit la toate. Eram convins că la pregătirea camerei în care urma să mâncăm își aduseseră contribuția mai multe persoane, astfel încât aceasta să aibă un aer sărbătoresc și specific indian. Mâncărurile pregătite erau nemaipomenite, chiar dacă, la vederea lor, un bucătar englez, sau francez ar fi fost profund indignat.

În timpul mesei s-a vorbit foarte mult. Nici nu era de mirare, dacă ne gândim cine erau mesenii. Eu am stat cum era de așteptat, între Old Surehand și Apanatshka. Ne-am povestit unii altora, pe scurt, tot ce făcusem de când nu ne mai văzusem. Am povestit și cum am ajuns să dau de urma cailor și asinilor de la ferma lui Old Surehand. Cei doi voiau să mă atragă de partea lor în ceea ce privește monumentul ce urma să fie înălțat în onoarea lui Winnetou. Nu m-am lăsat atras de planurile lor, dar nici nu m-am certat cu ei. Povestindu-le despre cele ce găsisem la Nugget Tsil, voiam să-i pregătesc pentru ceea ce avea să urmeze în seara aceea, fără ca ei să-și dea seama de acest lucru.

Cu puțin timp în urmă, Old Surehand și Apanatshka fuseseră pe Coasta de Vest. De aici urmau să fie aprovizionate cu alimente și cu alte lucruri din așezările din regiunea în care se afla Muntele lui Winnetou. Din această afacere puteau ieși foarte mulți bani. În ce privea construirea unei căi ferate, era nevoie să se facă toate pregătirile necesare, astfel ca oamenii ce urmau să sosească în aceste locuri să nu ducă lipsă de nimic. Aprovizionarea avea să se facă cu ajutorul căruțelor și animalelor de povară.

După ce masa s-a încheiat, toți cei ce fuseseră oaspeții mei au plecat. Numai Wakon și soția lui au rămas împreună cu noi. Ne-am apropiat foarte repede unii de alții și am aflat că nepoata lor era în turnul de pază, împreună cu femeile care munceau sub îndrumarea Vulturului cel Tânăr. Am propus să urcăm și noi în turn. Bătrâna Așta a fost de acord și ne-a rugat să-l luăm cu noi și pe bunul Pitt Holbers. Wakon a dorit însă să rămână în camera lui Winnetou, pentru a citi în liniște testamentul lui. Am fost de acord întru totul cu cei doi oaspeți ai mei. Bătrânul vraci dorea să-l vadă însă mai întâi pe cel care-i salvase viața. Pitt Holbers a fost chemat imediat și s-a bucurat să-l reîntâlnească pe indian.

Am luat-o apoi prin pădure, pentru a ajunge la Vulturul cel Tânăr.

Indianul a fost foarte bucuros să ne revadă și ne-a dus pe acoperișul plat al locuinței sale. Acolo existau o seamă de

lucruri ciudate. Primul lucru pe care l-am văzut a fost un avion, sau un aeroplan cu totul deosebit de cele pe care le văzusem până atunci. Aparatul avea două aripi foarte subțiri și două corpuri goale, făcute dintr-o împletitură dură din lemn de narcis. Micul avion avea și un motor greu și puternic, pe care apașul îl adusese cu sine de undeva, din Est. Aceasta era, așadar, sarcina misterioasă pe care indianul o purta mereu cu sine. Împletitura nu era terminată. La ea lucra tânăra Așta, care era hotărâtă să ducă treaba până la capăt.

Priveliștea care ni se oferea din turn era minunată și am mai rămas mult timp acolo pentru a ne bucura de ea. Apoi ne-am întors în locuința noastră. Aici, Wakon era atât de adâncit în lectură, încât abia că ne-a auzit intrând. Îngându-rat el a pus caietul deoparte și a spus, ridicându-se:

— Da, acesta este Winnetou! Este Winnetou însuși! Dacă vom citi aceste rânduri în seara asta, Winnetou se va înălța măreț în sufletele noastre și îi va nimici pe toți dușmanii noștri. Eu deja îl simt cum trăiește în sufletul meu, mândru, serios și nobil, înălțându-se tot mai mult, tot mai deplin. Tot ce-a scris aici este minunat și ne va înălța sufletele. N-o voi lipsi pe Așta de această minunăție! Squawa mea mă va însoți!

— Și eu îl voi însoți pe soțul meu! a spus Klara. Și eu mă număr printre urmașii lui Winnetou!

— Sigur că așa va fi! am spus eu. Nimeni nu vă va opri să ne însoțiți. Nimeni nu va îndrăzni s-o facă. Aici nu este vorba despre o întâlnire a căpeteniilor, pentru că au fost invitați și Young Surehand și Young Apanatshka. Acolo unde li se îngăduie lor să fie, vi se va îngădui și vouă să fiți.

În clipa aceea, Kolma Pushi a intrat în încăpere și ne-a spus că Old Surehand, Apanatshka și fiii lor se aflau deja la Tatellah-Satah. Ea voise să întrebe și dacă Așta și soția mea aveau îngăduința de a lua parte la întâlnirea din acea seară. Acest lucru le-a fost acceptat imediat. Am luat cu mine numai primele două caiete pe care le scrisese Winnetou.

Tatellah-Satah mi-a spus că sosiseră toți invitații și că dăduse dispoziție ca ei să fie duși în odaia cu flori, în care bă-

trâmul vraci obișnuia să se roage. Păstrătorul marilor leacuri ne-a condus și pe noi într-acolo. În acea încăpere fuseseră aduse mai multe scaune acoperite cu blănuri. Erau și lumânări înalte din ceară de albine sălbatică, care ardeau. Ușa care dădea în afară era deschisă.

Pentru cel ce urma să citească, adică pentru mine, fusese pregătit un scaun mai înalt iar în jurul acestui scaun fuseseră aprinse mai multe lumânări. În momentul în care am intrat în odaia cu flori, toți cei ce erau acolo s-au ridicat în picioare și nimeni nu s-a mirat de faptul că eram însoțiți de soțiile noastre. La un semn al lui Tatellah-Satah, toată lumea s-a așezat. El însuși a rămas în picioare pentru a spune câteva cuvinte. El le-a transmis tuturor care era scopul acelei întâlniri și a arătat că toți cei ce se aflau acolo se puteau considera urmașii lui Winnetou.

În prima pagină a caietului din care mă hotărâsem să citesc, Winnetou scria:

„Eu sunt Winnetou. Se spune despre mine că sunt căpetenia apașilor. Eu scriu pentru poporul meu și scriu pentru toți oamenii care trăiesc pe acest pământ. Bunul și Marele Manitou să-și întindă mâinile asupra poporului meu și asupra tuturor acelor care nutresc numai gânduri bune pentru poporul meu.”

La auzul acestor cuvinte, cei prezenți au început să se miște și să murmure:

— Winnetou, Winnetou, Winnetou!

Am continuat să citesc. Mi-am dat seama că fratele meu roșu avea un stil elevat și clar. Acest lucru i-a atras pe ascultătorii mei! În ceea ce privește conținutul, nu pot să-l redau aici pe larg și voi spune doar câteva cuvinte despre acesta. Din cele scrise ieșea la iveală sufletul tânărului Winnetou, sufletul întregii rase din care făcea parte apașul. Acest suflet s-a maturizat încet, încet. Toate încercările prin care a trecut erau încercările prin care trecuseră toți membrii rasei din care făcea parte. În primul caiet din care am citit, Winnetou

descria copilăria sa, în cel de-al doilea, el vorbea despre lucrurile pe care le trăise, foarte tânăr fiind.

Scaunul meu se afla chiar în fața ușii deschise. Când am ridicat ochii a doua oară, am văzut un om care se apropia și care nu a intrat în cameră, ci s-a așezat în fața ușii. Omul pe care îl văzusem era tânăr, dar nu puteam să-i zăresc fața. Părul des îi atârna pe spate. Oare era Winnetou? Oare venise din lumea de dincolo pentru a fi de față atunci când se citeau cele scrise de el?

Toți cei ce erau de față erau mișcați până în adâncul sufletului. Ochii lor erau ațintiți asupra mea. Din când în când se auzea câte un „Uff”. Oamenii ascultau cu încordare, o încordare care creștea din ce în ce mai mult. Cel din fața ușii nu se mișca, atât de atent asculta ceea ce citeam. Am continuat până la miezul nopții. Am dorit să mă opresc, dar nimeni n-a fost de acord cu acest lucru.

— Citește! Citește! auzeam din toate părțile.

Wakon s-a ridicat și a dorit să citească mai departe în locul meu. Vraciul a citit ore-n șir, până când, de afară, a ajuns la noi lumina zilei. Acum mi-am putut da seama că cel care stătea în fața ușii era Vulturul cel Tânăr. M-am ridicat și i-am rugat pe toți cei adunați acolo să continuăm să citim seara. Numai când au auzit că vom continua să citim cele scrise de Winnetou, ei au fost de acord să ne retragem. Toți s-au ridicat fără să spună nici un cuvânt. Tuturor li se părea că vorbele erau de prisos acum.

Tatellah-Satah a arătat spre răsărit și a spus:

— Frații mei văd că se naște o nouă zi și această naștere a unei noi zile se numește „răsărit”. În același timp simt și dacă Manitou o vrea, vor simți și alții, că începe o nouă zi, o zi mai frumoasă decât toate celelalte care au trecut, ziua minunată a rasei roșii. Această zi s-a născut în voi toți în timpul în care ne-am gândit la Winnetou. Îl simțiți în adâncul sufletului vostru? Simțiți sufletul aceluia al cărui testament vrem să-l citim? Îl vedeți?

— El este aici! a exclamat Athabaska.

— Da, el este în sufletul nostru! a strigat și Așta, cu însuflețire.

— Este cu noi! au exclamat și ceilalți.

Chiar și Old Surehand și Apanatshka au spus că simțeau prezența apașului. Fiii lor nu rosteau nici un cuvânt. Și ei fuseseră impresionați de cele auzite, dar știau prea bine, că, pe măsură ce efectul celor scrise de Winnetou era mai puternic, posibilitatea ca planul lor să nu fie dus la bun sfârșit era tot mai mare.

— Frații mei vor veni din nou aici imediat ce se lasă seara? a întrebat Tatellah-Satah. Îi voi aștepta pe toți la ceasul la care s-au adunat aici seara trecută.

— Venim, l-a asigurat Algongka.

— Da, venim cu siguranță, a spus și Kolma Pushi, care era acum cu totul de partea noastră.

Toți ceilalți au spus că vor veni. De această dată doreau să vină din toată inima și cei doi tineri artiști.

Capitolul XIV

Ultimul duel

Am continuat să citesc zilnic din caietele lui Winnetou. Acest lucru a făcut minuni. Cea mai mare minune era pentru mine faptul că Young Surehand și Young Apanatshka soseau mereu primii în locul în care urma să ne întâlnim cu toții pentru a ne bucura de cele scrise de Winnetou. Pe cât de mare era bucuria noastră, pe atât ne străduiam mai mult ca acest lucru să nu se observe. La rândul lor, cei doi făceau tot posibilul ca monumentul la care lucrau să fie terminat cât mai repede. Statuia de lângă Cascada de Dantelă se înălța văzând cu ochii, pentru că părțile din care aceasta se compunea erau deja sculptate, urmând ca ele să fie doar îmbinate. Era ca și când între ei și noi ar fi existat o întrecere, urmând să se vadă care monument va fi mai întâi gata, cel al lor, din piatră, sau monumentul nostru sufletesc, care se construia pas cu pas, pe măsură ce citeam și care era parcă din ce în ce mai mare, din ce în ce mai frumos.

La trei zile după ce frații Enters sosiseră la Mount Winnetou și veniseră la mine, am fost vizitat din nou de Hariman. Pentru a nu fi văzut de nimeni, el se gândise că era mai bine să vină pe înnoptate. În seara cu pricina sosise un grup de indieni în „orașul de jos”. Se pare că printre aceștia se numărau și câteva persoane importante, ale căror nume nu le putusem afla. Hariman venise tocmai pentru a-mi spune cine sosise. L-am întâmpinat împreună cu soția mea.

— Știți cine a venit, domnule Shatterhand? a întrebat el.

- Nu.
- Cei mai mari dușmani ai dumneavoastră, cei patru șefi de trib.
- Așa? Au venit singuri?
- Nu, sunt însoțiți de vreo treizeci de oameni.
- Sunt cu ei și căpeteniile de rang mai mic?
- Nu.
- Cât de neprevăzători sunt! Din toate acestea se poate înțelege tot ce pun la cale. Căpeteniile de rang mai mic ar trebui să fie împreună cu marile căpetenii. Dacă aceste căpetenii lipsesc, asta înseamnă pericol. Aceste căpetenii se află, cu siguranță, împreună cu cei patru mii de războinici care trebuiau să se strângă în Valea Peșterii.
- Desigur, dar toate aceste lucruri sunt mai puțin importante acum. Lucrul cel mai important este că veți fi provocat la duel!
- Oho! Foarte interesant! Auzind acestea, soția mea a izbucnit:
- Cum? O provocare? O provocare la duel? Oare cine este omul care vrea să-mi ucidă soțul?
- Nu-i vorba despre un singur om. Sunt patru.
- Cum? Patru? Cine sunt acești patru?
- Kiktahan Shonka, Tusahga Sartish, Tangua și To-kei-chun.
- Vor să se năpustească toți patru deodată asupra bietului meu soț?
- Vor să se dueleze cu dânsul, atâta tot.
- Așa! Atâta tot! Ca și când asta ar fi un lucru neînsemnat! Vor s-o facă toți patru deodată?
- Nu, vor să-l înfrunte pe rând.
- Soția mea, la început mută de îngrijorare, a avut în cele din urmă puterea să spună:
- Dar asta-i ca la tragerea la țintă, la noi în Germania. Dacă nu nimerește unul dintre trăgători, va nimeri celălalt! Ținta cade până la urmă!
- Aceasta este și părerea lor. Old Shatterhand trebuie neapărat să moară. Când el va muri, ei se vor fi răzbunat. Ei sunt împotriva lui Old Shatterhand, deși el este de părerea lor în ceea ce privește monumentul lui Winnetou. După ce

Old Shatterhand va fi murit, ei își pot pune în aplicare nestingheriți planurile împotriva apașilor. Cu ajutorul celor patru mii de călăreți ei pot să...

— Oho! l-a întrerupt Klara, izbucnind furioasă. El nu va fi mort! Înainte să fie împușcat, eu voi face tot ce-mi stă-n putere ca să...

Soția mea s-a oprit brusc. Și-a dat seama că teama o zăpăcise și a făcut tot posibilul să zâmbească. Apoi a început să râdă și am râs și eu cu poftă. Klara s-a calmat apoi și am putut vorbi mai departe, în liniște.

Cele patru căpetenii voiau să mă provoace la luptă pe viață și pe moarte, conform tradițiilor indiene. Era clar că vor pune asemenea condiții, încât să nu scap cu viață din această confruntare. Nu avea rost să mă gândesc acum la toate acestea. Trebuia mai întâi să aflu care erau condițiile pe care le puneau cele patru căpetenii. Urma ca Pida, fiul lui Tangua, să-mi transmită cele hotărâte de șefii de trib pe care urma să-i înfrunt. După cum se știe, Pida îmi era prieten și speram să înlătur cu ajutorul lui pericolul care mă pândea.

I-am spus toate acestea soției mele și ea s-a mai liniștit întrucâtva, dar nu întru totul.

— Cred, a spus ea, că Pida este un om de nădejde, așa cum mi l-ai descris întotdeauna, dar condițiile pe care trebuie să le respecti rămân condiții și...

— Te rog, am spus, toate celelalte lucruri țin de riscurile pe care trebuie să și le asume fiecare dintre cei ce iau parte la un duel.

— Trebuie? a întrebat Klara.

— Desigur.

— Și dacă tu le-ai spune că ești împotriva oricărui duel? La această întrebare, am izbucnit în râs.

— Klara! Ia gândește-te: Old Shatterhand, care a luptat de atâtea ori, care l-a învins pe Inciu-Ciuna, care nu s-a dat înapoi de la nici o luptă, care a pus de atâtea ori mâna pe armă, e drept, numai ca să se apere de dușman, Old Shatterhand să spună acum că este împotriva oricărui duel?

Klara a coborât privirea rușinată și frământată de gândurile ei. Ea dorea să-și ferească soțul de orice primejdie, dar să știe, în același timp, că el își va păstra și bunul renume. Apoi mi-a aruncat o privire, și, fiindcă știam ce voia să mă întrebe, am preferat să-i răspund la întrebare:

— Fii fără grijă! Cele patru căpetenii sunt cât se poate de hotărâte să urmeze ceea ce și-au pus în gând. Eu vreau să-i fac de râs.

Soția mea m-a privit surprinsă.

— Crezi că toată treaba asta nu-i primejdioasă? m-a întrebat ea.

— Nu.

— Și crezi că vei scăpa teafăr și nevătămat?

— Neapărat.

— Căpeteniile s-au gândit și la asta, a spus Hariman. Ele știu că sunteți șiret și că aveți mereu câte-o idee care vă ajută să ieșiți din încurcătură. De aceea ne-au chemat pe fratele meu și pe mine și ne-au spus că va trebui să vă ucidem. Dacă ați reuși să scăpați cu viață printr-o minune, fratele meu și cu mine avem sarcina de a vă înlătura pe dumneavoastră și pe soția dumneavoastră...

— Și pe mine? a întrebat Klara. Și ați acceptat?

— Desigur, dar numai ca să-i ducem de nas! Nici prin gând nu ne trece să vă facem vreun rău! Noi vă suntem credincioși!

— Vă cred! a răspuns soția mea, cu toată sinceritatea.

— Mă credeți? a întrebat el, cu bucuria întipărită pe chip.

— Bineînțeles! a răspuns ea.

— Și dumneavoastră, domnule Shatterhand?

— Și eu vă cred.

— Asta mă bucură! Vă pot dovedi chiar că suntem cinstiți. Am la mine un fel de contract.

— Scris? am întrebat eu uimit.

— Da.

— Incredibil! Și cine l-a întocmit?

— A fost întocmit din ordinul celor patru căpetenii și domnii Evening și Paper au semnat ca martori. Iată-l!

Spunând acestea, omul mi-a dat hârtia. Nu era propriu-zis un contract ci, mai curând, un angajament în urma căruia cei doi frați și cei doi martori urmau să fie plătiți.

Angajamentul fusese făcut în scris, pentru că cei patru urmau să fie trași pe sfoară. Cele patru căpetenii nici măcar nu se gândiseră la faptul că această hârtie ar fi putut să ajungă în mâinile vreunui dușman. Acest document urma să rămână numai pentru scurtă vreme în posesia fraților Enters, pentru că le-ar fi fost luat imediat ce ei ar fi fost înlăturați. Am citit totul și am vrut să-i înapoiez lui Hariman hârtia.

— V-ar putea fi de folos, dacă l-ați păstra? m-a întrebat el.

— Chiar de foarte mare folos.

— Atunci, vă rog să-l păstrați. Este al dumneavoastră!

— Vă mulțumesc! Mi-ați dovedit că sunteți cinstiți. Dar de ce nu l-ați adus și pe fratele dumneavoastră?

— Pentru că nimeni nu trebuie să afle nimic despre întâlnirea noastră și doi oameni sunt descoperiți mai repede decât unul singur. Dacă vom mai avea să vă spunem ceva, va veni el. Acum, vă rog să-mi dați voie să plec.

— Este, într-adevăr, demn de încredere, a spus soția mea, după ce Hariman s-a îndepărtat.

— Mă întreb dacă putem avea încredere și în fratele lui.

— Nu cred c-ar face ceva rău.

— Ție cu siguranță că nu. Dar mie? Nu mă are la suflet dar nu mă tem de el, pentru că dacă mi-ar face vreun rău, te-ar supăra pe tine. Iată deci că în cazul ăsta mă aflu sub protecția ta!

— Da, ai nevoie de protecția mea! a spus Klara, în glumă. Mai ales mâine, când patru căpetenii vor trage asupra ta.

I-am aruncat o privire și ea mi-a spus:

— Arată tot ce poți! Am încredere în tine!

În dimineața zilei următoare, au venit la mine doi kiovași care mi-au spus că Pida, căpetenia lor, ar vrea să-mi vorbească. Trebuia să le spun când sunt gata să-l primesc. Le-am zis că îl voi aștepta la prânz. După ce au plecat cei doi războinici, l-am rugat pe Inciu-Inta să-i cheme, cu un sfert de

ceas înaintea orei prânzului, pe toți cei care veneau de obicei seara ca să mă asculte citind.

Au venit cu toții la ora stabilită și le-am spus pe scurt despre ce era vorba. Mi se părea foarte important să am cât mai mulți martori atunci când voi fi provocat la duel. Pida a venit însoțit de foarte mulți războinici, dar i s-a dat voie numai lui să vină la mine, fiindcă cei ce-l însoțeau nu erau căpetenii. Pida se stăpânea destul de bine, dar se vedea că era uimit de faptul că nu eram singur, ci eram înconjurat de foarte multă lume. Soția mea, Așta și Kolma Pushi erau și ele de față. Când a intrat Pida, m-am ridicat de la locul meu și am făcut câțiva pași spre el, spunându-i:

— Pida, căpetenia kiovașilor, a rămas cândva în sufletul meu. El este acolo și astăzi, numai că nu știu dacă pot să-i vorbesc din adâncul sufletului. El trebuie să-mi spună dacă vine la mine ca oaspete pentru a mă saluta, sau vine la mine ca fiu al tatălui său, care nu mi-ar transmite nicicând salutul său.

Pida avea acum în jur de cincizeci de ani. Trăsăturile i se mai înăspriseră, dar erau plăcute. Indianul mă privea ca pe un vechi prieten, dar vocea lui avea un ton aspru, care trăda importanța momentului:

— Old Shatterhand știe prea bine dacă Pida îl iubește, sau îl urăște. Am venit aici ca sol al tatălui meu și al aliaților săi.

— Pida să se așeze și să vorbească!

Spunând acestea, m-am dus la locul meu și, printr-o mișcare a mâinii, l-am pofțit pe indian să se așeze în fața mea.

— Pida va rămâne în picioare. Numai pacea trebuie să se așeze și să cuvânteze. Old Shatterhand trebuie să vadă în mine solul a patru războinici vestiți. Îi voi numi: Tangua, căpetenia kiovașilor, To-kei-chun, căpetenia comanșilor Raccurah, Tusahga Sartish, căpetenia războinicilor utah Kapote și Kiktahan Shonka, căpetenia cea mai vârstnică a sioucșilor. Au trecut mulți ani, multe veri și multe ierni de când aceste căpetenii au crezut că este de datoria lor să-l înlăture pe Old Shatterhand din rândul celor vii. El le-a scăpat. El mai este în viață. O dată cu el trăiește și vina lui. Ea nu s-a șters. El a uitat de această vină și a crezut că și acești patru războinici au

uitat-o. El a avut îndrăzneala de a veni în țara lor, de a călca potecile pe care piciorul său nu are voie să le calce. Făcând astfel, el s-a dat pe mâna celor patru războinici. El trebuie să moară. Timpurile stâlpului caznelor au apus și cei patru șefi de trib vor să fie cinstiți. El poate scăpa de moartea binemeritată. Ei vor să-l cheme la luptă. Ce-mi răspunde el?

M-am ridicat liniștit în picioare și am spus:

— Nu numai timpurile stâlpului caznelor au apus, dar au apus și timpurile cuvântărilor lungi. Voi spune pe scurt tot ce am de spus. Niciodată nu am fost dușmanul vreunui indian. Nu merit nici ura și nici moartea. Astăzi nu umblu pe cărări pe care nu-mi este îngăduit să umblu și nu mă simt ca și cum m-aș fi dat pe mâna căpeteniilor. A trecut și vremea luptelor sângeroase și a duelurilor. Eu blestem orice vărsare de sânge, care nu are nici un rost astăzi, mai mult ca oricând și sunt împotriva oricărei lupte care poate să aibă loc.

Soția m-a privit cu uimire și a putut face acest lucru fără s-o observe nimeni, pentru că se afla chiar lângă mine. Eu am continuat însă:

— Dar pentru că știu cât de vestite sunt căpeteniile și pentru că respect părul lor alb, nu vreau să-i jignesc. Sunt gata să lupt cu ei.

— Ești nebun? a șoptit soția mea.

Nu i-am răspuns, fiindcă Pida a luat din nou cuvântul:

— Old Shatterhand este neschimbat. El nu a știut niciodată ce înseamnă teama, dar se cuvine să fie cu băgare de seamă! Căpeteniile vor pune niște condiții neobișnuit de grele. După aceea, Old Shatterhand va spune care sunt condițiile sale, dar nu trebuie să se aștepte ca...

— Nu pun nici un fel de condiții, l-am întrerupt eu. Voi îndeplini toate condițiile pe care mi le pun căpeteniile.

Kiovașul m-a privit uimit și a întrebat:

— Old Shatterhand glumește, sau vorbește serios?

— Vorbesc serios!

— Old Shatterhand să-mi mai spună o dată ce mi-a spus mai înainte! Mai întâi se cuvine să asculte ce vor căpeteniile:

arma va fi pușca; Old Shatterhand va lupta cu fiecare dintre căpetenii; ordinea în care ei vor lupta se va trage la sorți; se va trage șezând; fiecare va trage mai întâi un foc; adversarii vor sta față-n față, la o distanță de numai șase pași unul față de altul; primul va trage cel mai în vârstă; al doilea foc se va trage la un minut după ce s-a tras primul; se va lupta până la moarte; acesta va fi sfârșitul lui Old Shatterhand; dacă Old Shatterhand mai este în viață după ce căpeteniile au tras fiecare în parte câte un foc, lupta se va lua de la capăt. Acestea sunt condițiile.

După fiecare condiție pe care mi-a transmis-o, Pida a făcut câte o pauză, privindu-mă aproape cu îngrijorare. Îmi venise rândul să răspund și am zis:

— Condițiile sunt foarte bine puse. Cine va da semnalul?

— Vicepreședintele comitetului.

— Cât trebuie să se aștepte? Dacă cel ce trebuie să tragă primul foc nu trage?

— Nu trage? Căpeteniile sunt toate mai în vârstă decât Old Shatterhand, care nu are șaptezeci de ani. Niciuna dintre ele nu va întârzia să tragă. Căpeteniile vor trage imediat ce se va da semnalul.

— Cine poate fi sigur de asta? Eu am văzut cum lucruri care păreau a fi imposibile au fost posibile, în cele din urmă, așadar, întreb: dacă șefii de trib vor trage mereu primii și eu voi fi al doilea care va trage, cât de mult trebuie să aștept până când am voie să trag?

— Exact un minut, din clipa în care ar fi trebuit să fie tras primul foc.

— Sunt de acord. Mai există și alte condiții?

— Ținta va fi inima.

— Așa? Nici o altă parte a corpului?

— Nici o altă parte a corpului!

— Unde va avea loc lupta?

— La granița dintre orașul de jos și orașul de sus. Locul va fi însemnat.

— Când se va hotărî totul?

— Cu o oră înainte ca soarele să dispară în spatele lui Mount Winnetou.

— Cine va avea grijă ca toate condițiile să fie respectate cu sfințenie?

— Câte doi oameni de fiecare parte. Căpeteniile i-au ales de partea lor pe agentul William Evening și pe bancherul Antonius Paper. Old Shatterhand să-și aleagă doi oameni!

— Eu mi-i aleg pe prietenul și fratele meu Matto Shahko, căpetenia osagilor și pe prietenul și fratele meu Wagare-Tey, căpetenia șoșonilor. Ei vor sta la dreapta și la stânga mea și vor împușca orice căpetenie care își calcă cuvântul, sau care trage mai devreme decât ar trebui. Pida, solul dușmanilor mei, este de acord?

— Da, sunt. Dar Old Shatterhand?

— Repet că sunt de acord ca lupta să se dea în condițiile despre care am vorbit mai înainte.

— Doamne, Dumnezeu! a strigat soția mea atât de tare, încât toți cei de față au auzit-o. Eu nu pot lăsa să se întâmple așa ceva! Ești pierdut!

Norocul a fost că soția mea mi s-a adresat în germană și n-a înțeles-o nimeni în afară de mine. Trebuie să spun că discuția dintre mine și Pida o purtasem în limba engleză.

— Old Shatterhand mai are să-mi spună ceva? a întrebat Pida.

— Doar că voi veni la ora hotărâtă, împreună cu pușca mea, atâta tot. Pida, căpetenia kiovașilor, și-a îndeplinit solia. Acum poate să plece.

Indianul a ridicat mâna în semn de salut și s-a întors, îndepărtându-se. Îndată ce a ajuns în fața ușii, s-a întors, a alergat spre mine, mi-a luat amândouă mâinile și mi-a spus:

— Pida îl iubește pe Old Shatterhand. El nu vrea ca Old Shatterhand să moară. Old Shatterhand nu poate schimba nimic în legătură cu această luptă care l-ar duce la moarte?

— Aș putea s-o fac, dar nu vreau, am răspuns eu. Pida este fratele meu, iar eu sunt fratele său. Lupta nu-mi va aduce moartea. Old Shatterhand știe întotdeauna ce spune. Pida să

aibă încredere în mine și acum, cum a avut încredere și pe vremuri! Nici un comanș, nici un kiovaș, nici un utah și nici un sioux nu mă va ucide. Eu cred că toți vor fi foarte curând prietenii noștri. Crede-mă!

— Cred și mi-o doresc! a spus Pida. Old Shatterhand vorbește în ghicitori, dar fiecare vorbă pe care-o rostește are te-me-iul și ținta sa. De aceea el știe dinainte ceea ce alții nu pot ști. Am zis!

Spunând acestea, Pida i-a salutat pe toți cei prezenți și a ieșit din cameră, cu capul sus.

După ce a plecat Pida, am fost asaltat de întrebări, dar mi-a fost imposibil să răspund la toate așa cum aș fi dorit. Dacă nu voiam ca planul meu să se ducă de râpă, nu trebuia să spun ce aveam de gând să fac. Din cauza asta, cei ce fuseseră de față la întâlnirea mea cu Pida erau foarte neliniștiți, iar neliniștea aceasta au răspândit-o în întregul oraș. Față de soția mea nu puteam să păstrez tăcerea. Trebuia să o liniștesc și de aceea i-am spus că aș avea patru lucruri prin care glonțul nu putea pătrunde. Aceste lucruri erau leacurile pe care le luasem din Casa Morții. Nici unui indian nu i-ar trece prin cap să aducă vreun neajuns propriului său leac, el preferând să moară decât să facă așa ceva. Aveam o parte din leacul lui Kiktahan Shonka. Acest leac era alcătuit din labe de câine. Nu puteam vedea leacurile celorlalte căpetenii, pentru că acestea se aflau în săculeți pentru leacuri, făcuți din piele și cusuți la gură. Am înnodat aceste leacuri între ele, folosindu-mă de curelele de care erau atâr-nate, astfel încât ele să stea chiar în dreptul inimii atunci când mi le atârnam de gât. Acum eram pregătit pentru dificilul duel care mă aștepta. Văzând acestea, Klara s-a mai liniștit.

Nu a trecut prea multă vreme și am putut observa agitația pe care o stârniseră cele ce urmau să se întâmple. Locul duelului a fost marcat și s-au luat toate măsurile, astfel încât sute de oameni să poată privi lupta. Atât în „orașul de sus”, cât și în „orașul de jos” domnea neliniștea. Nu se mai vorbea despre nimic altceva decât despre lupta dintre Old Shatterhand și cele patru căpetenii vestite, luptă care avea să fie pe viață

și pe moarte. Unii spuneau că eram de-a dreptul nebun că acceptasem condițiile căpeteniilor. Alții spuneau că Old Shatterhand nu făcuse până acum nici un lucru la care să nu se fi gândit foarte bine dinainte și că el știusese mereu cum să se fească de moarte, așa încât Old Shatterhand nu trebuia judecat în nici un fel și era mai bine ca toți să aștepte sfârșitul luptei. Pe scurt, despre această luptă vorbea toată lumea și era de așteptat ca și Tatellah-Satah să afle despre toate câte urmau să se întâmple.

Tocmai mâncam de prânz, când păstrătorul marilor leacuri a venit la mine. Eram împreună cu soția mea. Bătrânul s-a apropiat și m-a privit atent, întrebându-mă:

— Vrei să te lupți cu cele patru căpetenii?

— Nu, am răspuns eu, calm.

La auzul acestui răspuns, bătrânul a zâmbit:

— Știam eu! a exclamat vrăciul. Old Shatterhand nu întreprinde nimic fără să gândească. Te vei duce la locul luptei la ceasul hotărât?

— Da.

— Nu te întreb ce vrei să faci. Tu ești propriul tău stăpân și nu trebuie să dai nimănui socoteală pentru faptele tale, dar voi veni și eu cu tine!

— Singur, sau cu războinicii Winnetou?

— Voi face așa cum vei voi tu.

— Atunci vino singur. Lumea trebuie să afle că noi putem învinge și singuri, nu numai cu ajutorul cetelor de războinici.

— În această seară vei citi din nou?

— Da. Ziua de astăzi va fi o zi ca toate celelalte. Duelul este o comedie, un joc al unor mășcărici, chiar dacă pornește de la ceva foarte serios.

— Să ne dorim ca această comedie să se termine astfel precum îți dorești.

Bătrânul ne-a întins mâna soției mele și mie și a plecat. La puțină vreme după aceea l-am zărit în apropierea locului în care avea să se desfășoare lupta. Privea totul cu mare atenție

și se părea că împarte porunci. Alături de Tatellah-Satah se aflau căpeteniile care erau de partea mea.

Am făcut o plimbare împreună cu soția mea, dar nu am mers acolo unde se afla bătrânul vraci, ci am apucat-o într-o cu totul altă direcție și anume spre vale și apoi spre Cascada de Dantelă. Și aici domnea agitația. Era vorba despre un alt fel de agitație și pe oamenii de aici îi interesa altceva. Unii înfișeau în pământ țărugi înalți, alții trăgeau de sfori și de cabluri. Am văzut o mulțime de felinare din hârtie și foarte multe becuri electrice și corpuri de iluminat care aveau forma unor bile sau forma unor lalele. Am văzut câțiva oameni cu aparate fotografice. Un inginer de origine indiană avea, după câte se pare, sarcina de a monta un aparat de proiecție pe unul dintre Amvoanele Diavolului. Toate acestea au uimit-o pe soția mea. Ea face fotografii cu mare plăcere și este mereu dornică să afle lucruri noi.

Era atât de entuziasmată de tot ce vedea, încât m-a lăsat baltă pur și simplu și s-a dus la inginer ca să-l supună unui interogatoriu, pentru că altfel nu se poate numi ceea ce făcea ea.

M-am așezat și am început să privesc toată acea mulțime de oameni.

Mă întrebam ce rost aveau toate acestea. Mi se spusese că statuia lui Winnetou urma să fie luminată, astfel încât acest monument să atragă cât mai mulți oameni. Am mai spus că preferam ca monumentul să se surpe, să intre în pământul pe care se află, decât să vedem un Winnetou din piatră. Mă întrebam acum dacă se pregătea sistemul de iluminare al monumentului. Monumentul nu era însă terminat. Lipseau gâtul și capul. Pe măsură ce mă uitam mai atent la statuie, mi se părea că aceasta se apleca din ce în ce mai mult într-o parte. M-am uitat la diverse porțiuni ale statuii și tot mi se părea că este înclinată. Ultima dată când am privit-o, mi s-a părut că unul dintre căpriorii pe care se sprijineau schelele era strâmb. M-am apropiat de acest căprior și am văzut că statuia și schelele erau înclinate într-o parte, nu foarte mult, dar suficient ca acest lucru să se vadă cu ochiul liber. Acel căprior

era, de data aceasta, drept și toți ceilalți stăteau strâmb, la fel ca și statuia care părea parcă aplecată spre dreapta.

M-am speriat, fiindcă mi-am adus aminte că, atunci când mă aflasem în peșteră, din tavanul acesteia se scurgeau nisip și pietriș. Oare greutatea statuii era prea mare pentru ca soclul pe care fusese așezată să poată rezista? Acest lucru putea atrage după sine o nenorocire. În timp ce mă gândeam la toate acestea, s-a înapoiat soția mea.

Ea aflate de la inginer că în seara următoare avea să fie încercat sistemul de iluminare.

Se dorea ca toți cei prezenți în oraș să vină și să vadă minunea.

— La ce folosește aparatul de proiecție? am întrebat-o eu.

— Cu ajutorul lui vor fi proiectate pe perdeaua de apă a cascadei fotografiile lui Young Surehand și Young Apanatshka, de o parte și de alta a statuii. Artiștii vor fi reprezentați la stânga și la dreapta operei lor!

— Asta dovedește că domnii au spirit de afaceri! Am să fac tot ce pot ca să-i împiedic să-și ducă la îndeplinire planurile!

— Crezi că te vor asculta? Mă gândesc că asta ar duce la neînțelegeri și sunt de altă părere. Gândește-te că este vorba numai de o încercare. Nu e mai bine să așteptăm până vor fi făcut această încercare și vor trece la fapte?

— Da, poate că ar fi mai bine așa, dar cred că, oricum, toate aceste lucruri care se petrec nu mai stau în puterea noastră, cred că aici acționează o forță care se află deasupra voinței noastre.

— Ce vrei să spui?

— Uită-te mai atentă la statuie și la schele. Sunt drepte? Soția mea a privit cu atenție monumentul și a exclamat:

— Cred că sunt! Doar n-au de gând să înalțe o statuie care să stea strâmb!

— Nu, nu intenționat și cu toate astea statuia stă strâmb. Tu nu-ți dai seama de asta, fiindcă n-ai spiritul de observație atât de ascuțit ca al meu. Compară poziția statuii cu direcția pe care cade apa și spune-mi...

— E-adevărat! Statuia stă strâmb! m-a întrerupt soția mea. Doamne, Dumnezeule! Crezi că o să se prăbușească? Ce grozăvie!

— Nimic nu este imposibil. Trebuie să așteptăm și să vedem dacă statuia se înclină mai mult și, dacă se înclină, este interesant de văzut cât de mult crește înclinația. Astăzi nu am timp, dar mâine mă voi duce în peșteră ca să văd dacă mai cade nisip și pietriș din tavan.

— Te rog să nu faci asta! E primejdios!

— Încă nu e periculos.

— Bine, dar tu însuși crezi că tavanul peșterii se va prăbuși!

— Sunt chiar convins că așa se va întâmpla, numai că nu atât de repede. Pentru ca tavanul peșterii să se prăbușească astăzi, sau mâine ar trebui ca înclinația pe care o are statuia să fie mult mai mare. Te rog să nu spui nimănui nimic despre toate acestea! Am eu motivele mele pentru care vreau să păstrez taina asta.

— Nici Tatellah-Satah nu trebuie să afle nimic?

— Nici el. Vreau să întreprind totul singur. Nu doresc să mă însoțească nimeni, fiindcă un însoțitor ar putea strica totul!

— Știi cât este de primejdios pentru tine? a întrebat soția mea, îngrijorată.

— Da, știu. E foarte primejdios, dar mai știu că am s-o scot la capăt. Să plecăm! Trebuie să mergem acasă! Nu vreau să ajung nici măcar cu un minut mai târziu în locul în care se va da lupta.

— Ah! Lupta asta îngrozitoare! a exclamat Klara, dovedindu-mi astfel că își făcea griji foarte mari și că această aparentă veselie nu era de fapt decât stăpânire de sine.

Întreaga atitudine a Klarei m-a impresionat și i-am spus:

— Nu-ți face griji! Trebuie să ai încredere în mine.

Când am ajuns la „castel”, Tatellah-Satah ne-a trimis vorbă că va veni să ne ia. Din partea căpeteniilor a venit un sol care ne-a transmis că mă vor însoți. Am refuzat, spunând că toate cele ce-aveau să se întâmple nu meritau atâta osteneală. Cu ocazia acestei confruntări trebuia să îmbrac veșmintele de căpetenie. Am încărcat carabina Henry, deși eram

convins că nimeni nu va trage nici un singur foc. Nu aveam voie să iau eu însumi cele patru leacuri, așa încât le-a luat soția mea și le-a pus în geanta atârnată de șa. Klara voia să fie neapărat alături de mine, atunci când aveam să-i înfrunt pe cei patru șefi de trib. Nu m-am împotrivit dorinței ei. Când am crezut că era timpul să plecăm, am ieșit în curte. Inciu-Inta ne pregătise caii, iar lângă el se aflau Vulturul cel Tânăr și cei doi vânători care au vrut cu orice chip să mă însoțească până în locul în care, sperau ei, victoria va fi de partea mea. A apărut și Tatellah-Satah, călare pe asinul său alb. Bătrânul nu era însoțit de nimeni. Am pornit cu toții. În frunte mergeam noi trei, Tatellah-Satah, soția mea și cu mine, iar în urma noastră veneau Vulturul cel Tânăr și cei doi vânători.

Am văzut că toți locuitorii „orașului de sus” și ai „orașului de jos” erau strânși deja acolo unde urma să aibă loc lupta. Era o mulțime de lume. Trebuie să spun, însă, că am observat cu bucurie faptul că indienii își păstrau două dintre cele mai de seamă calități ale lor: erau tăcuți și calmi. Nimeni nu vorbea, nimeni nu se certa. Fiecare își căuta un loc în tăcere. Noi am fost ultimii sosiți acolo unde avea să se desfășoare duelul.

Adversarii mei erau pregătiți. Când am intrat în cercul care se formase, s-au sculat cu toții în picioare, cu excepția lui Tangua care nu se putea ridica. Tatellah-Satah își alesese locul astfel încât să-i poată vedea foarte bine pe cei patru șefi de trib. Mi s-a spus că președintele comitetului, domnul Simon Bell, urma să țină un discurs. Urma, de asemenea, ca fiecare dintre cele patru căpetenii să vorbească, venindu-mi apoi mie rândul să spun câteva cuvinte. De abia după aceea va avea loc lupta. Auzind acestea, am făcut un pas înainte și am spus destul de tare, încât să fiu auzit de toată lumea:

— Old Shatterhand nu a venit pentru a vorbi, ci a venit pentru a lupta. Atunci când se apropie primejdia, numai fricosul deschide gura mare, curajosul tace și trece la fapte. Despre toate aceste cuvântări nu s-a spus nici o vorbă între Pida și mine. Voi îngădui să se facă numai ceea ce am vorbit împreună cu Pida.

La auzul celor spuse de mine, președintele comitetului a făcut o mișcare cu mâna, prin care cred că ar fi vrut să mă intimideze și a spus:

— Membrii comitetului au hotărât ca eu să vorbesc și ceea ce a hotărât comitetul trebuie să...

— Tăcere! am strigat. Tot ce s-a hotărât, s-a hotărât între Pida și mine! Comitetul dumneavoastră nu există pentru mine. Îngădui numai prezența dumneavoastră. Am acceptat să fiți aici ca să dați semnalul în clipa când căpeteniile trebuie să tragă și apoi să dați semnalul la un minut după aceea, când trebuie să trag eu. Mai mult nu vă este îngăduit!

— Dar nu stau pe-aici ca să...

— Dacă nu vrei să stai în picioare, atunci stai jos! l-am întrerupt eu, apropiindu-mă de el și obligându-l să se așeze.

Omul a rămas așa câteva clipe, cu teama întipărită pe chip, iar eu am continuat pe același ton:

— Conform condiției lui Pida, i-am chemat aici pe vestiții mei frați Matto Shahko și Wagare-Tey, pentru ca ei să vadă dacă condițiile puse sunt respectate și pentru a avea grijă ca fiecare dintre noi să lupte cinstit. Ei vor spune care sunt acele condiții!

Matto Shahko și Wagare-Tey s-au ridicat în picioare și au spus care erau condițiile. Este adevărat că adversarii mei îi desemnaseră pe William Evening și pe Antonius Paper pentru a-i asista, dar eram hotărât să nu-i las pe aceștia să ia cuvântul. Am insistat ca martorii mei să se ocupe și de tragerea la sorți, iar cei patru șefi de trib au fost de acord, pentru că erau convinși că aceasta era ultima dorință pe care aveam s-o mai am în decursul vieții mele. S-a făcut tragerea la sorți și urma ca aceste patru căpetenii să tragă asupra mea în ordinea următoare: Tusahga Sartish, To-kei-chun, Kiktahan Shonka și Tangua. Ei s-au așezat în această ordine pe niște scaune puse în semicerc față de scaunul pe care urma să stau eu. Cei patru șefi de trib aveau puști cu două țevi și pe fețele lor se citea bucuria victoriei. Înainte de a mă așeza, am privit în jur și m-am îndreptat spre Avaht-Niah, căpetenia centenară a șoșonilor. M-am înclinat în fața lui, i-am strâns mâna și i-am spus:

— Tu ești cel mai bătrân dintre toți cei care se află aici. Asupra ta s-a coborât binecuvântarea și dragostea Marelui Spirit care nu ți-a călăuzit pașii înapoi pentru ca tu să vezi curgând sângele celor pe care-i iubești. Tu ești cel mai înțelept și cel mai încercat dintre noi toți. Tu vei fi primul care va ști că lupta la care am fost silit să iau parte este o nebunie, așa cum este orice luptă dintre oameni. De această nebunie ar trebui să râdem cu toții, dacă urmările ei n-ar fi atât de triste.

Bătrânul mi-a strâns mâna, la rândul său, în semn de salut și mi-a spus:

— Old Shatterhand să ne arate că lupta între oameni este o nebunie, pentru ca urmașii noștri să urască lupta. Fie ca victoria să fie a sa!

M-am dus la locul meu și soția mea s-a așezat lângă mine. Văzând aceasta, Kiktahan Shonka a izbucnit furios:

— Ce cauți squawa printre războinici? Să plece de-aici!

— Te temi de o squawa? l-am întrebat, zâmbind. Dacă te temi, pleacă! Ea nu se teme. Ea rămâne aici!

— Old Shatterhand a devenit femeie? El nu simte jignirea pe care eu, ca războinic, o simt?

— Ca războinic? Oho! Crezi, într-adevăr, că voi sunteți niște războinici? Sunteți niște bătrâni care-au dat în mintea copiilor. De asta am încuviințat toate condițiile voastre, fără a mă gândi la ele. Lui Old Shatterhand nu-i trece prin gând să lupte cu voi, pentru că Old Shatterhand este bărbat. El a adus-o și pe squawa lui pentru a vă da o lecție, astfel încât să vă gândiți mai bine la toate. Dacă vă este teamă de ea, plecați!

— N-are decât să rămână aici! a strigat Kiktahan Shonka, furios. Se cuvine să știi că primul meu glonț este pentru tine, dar al doilea este pentru ea!

— Da, să rămână aici! Să moară împreună cu el! au spus ceilalți trei șefi de trib. Să înceapă lupta!

Matto Shahko a ridicat mâna și a spus:

— Eu sunt Matto Shahko! Cel ce va trage în squawa albă va fi răpus de glonțul meu!

Adversarii mei și cu mine ne aflam în centrul spațiului marcat în care urma să se desfășoare confruntarea. Martorii noștri se aflau lângă noi. Primul cerc ce se formase în jurul nostru era alcătuit din căpetenii. Printre acestea se aflau și cele douăsprezece căpetenii apașe. În spatele acestor căpetenii se găseau căpeteniile de rang mai mic și alte persoane care erau mai însemnate. În spatele tuturor acestora se afla mulțimea de curioși care nu voiseră să le scape această luptă. Printre curioși se aflau și muncitorii de la cariera de piatră, precum și cei care lucrau la monumentul lui Winnetou. Toți acești muncitori se purtau ca niște scandalagii și vorbeau tot timpul. În prezența tuturor căpeteniilor, muncitorii nu îndrăzneau însă să vorbească foarte tare. Laolaltă cu șefii de trib care ne priveau, se aflau, în afară de Kolma Pushi, Așta și nepoata ei și alte două femei a căror prezență era deosebit de importantă pentru mine. Este vorba despre soția lui Pida și despre sora ei, Păr Negru, care acum era îmbrăcată în straie femeiești. Amândouă reușiseră, așadar, să ajungă la Mount Winnetou. Faptul că ele se aflau aici era pentru mine cea mai bună dovadă că în Valea Peșterii se adunaseră patru mii de războinici.

Ochii tuturor celor prezenți erau ațintiți asupra noastră.

Președintele comitetului, Simon Bell, pe care îl făcusem să se așeze, și-a dat seama ce misiune avea, s-a ridicat în picioare și s-a pregătit să dea semnalul.

Matto Shahko și Wagare-Tey și-au scos revolverele și le-au spus adversarilor mei că sunt gata să-l împuște pe acela ce va încălca oricare dintre condițiile stabilite. Cei doi erau hotărâți să respecte întocmai ceea ce spusese.

Tatellah-Satah a spus:

— Niciunul dintre cele patru dueluri nu va începe decât atunci când eu voi ridica mâna și nu mai devreme. Cel care are sarcina să dea semnalul de începere nu va face nimic, până când eu nu voi fi ridicat mâna. Primul care va lupta va fi Tusahga Sartish, căpetenia războinicilor utah. Este el pregătit?

Cel întrebat a tras siguranța puștii sale și a spus:

— Sunt gata! Acum să ne dovedească Old Shatterhand că adus-o pe squawa lui pentru a ne da o lecție, astfel încât să ne gândim mai bine la toate.

I-am făcut un semn Klarei, iar ea a adus repede leacul lui Tusahga Sartish și mi l-a atârnat de gât. Astfel inima mea era protejată de leacul indianului.

— Și eu sunt gata! am spus. Lupta poate să înceapă, Tusahga Sartish poate să tragă! La un minut după aceea voi trage eu!

S-a făcut liniște. Toată lumea privea săculețul pe care soția mea mi-l pusese la gât, dar nimeni nu știa ce însemna asta. Tatellah-Satah a strigat:

— A venit vremea. Începeți!

Președintele comitetului a dat semnalul, dar Tusahga Sartish nu a tras. Indianul ținea pușca în mână, dar cu țeava îndreptată în jos. În ochii lui larg deschiși se citea spaima. Omul se uita cu teamă la pieptul meu.

— Leacul meu! Leacul meu! a exclamat, în cele din urmă, indianul.

— Trage! i-am strigat eu.

— Să trag asupra leacului meu? a întrebat, deznădăjduit, șeful de trib. De unde-l ai? Cine ți l-a dat? m-a întrebat el.

— Nu mai întreba! Trage! l-am îndemnat eu.

Din mulțime s-a auzit un oftat de ușurare. Oamenii nu înțelegeau nimic, dar își dădeau seama că nu eram cu totul lipsit de apărare, așa cum crezuseră la început. Fețele prietenilor mei se luminau văzând cu ochii, iar Tatellah-Satah a întrebat, cu bucurie în glas:

— De ce nu trage Tusahga Sartish? De ce nu se dă semnalul pentru Old Shatterhand? El trebuie să aștepte numai un minut până când are voie să tragă. Un minut, nu mai mult! Să începem! Old Shatterhand să-și ia pușca!

Am urmat îndemnul vrăciului. I s-a spus din nou lui Tusahga Sartish să tragă.

— Nu pot să trag! a strigat acesta. Cine trage asupra propriului său leac nu va ajunge nicicând pe plaiurile veșnice ale vânătorii!

— A trecut un minut! a strigat Tatellah-Satah.

Mi s-a spus să trag.

— Tusahga Sartish, s-a terminat cu tine! Trebuie să mori! am rostit eu, îndreptând carabina spre pieptul indianului.

— Uff! Uff! a strigat Tusahga Sartish, ridicându-se și luându-l la fugă.

— Mulțumescu-ți, Doamne! a strigat soția mea și apoi a continuat, privindu-mă: Acum parcă mi-e mai bine! Am avut încredere în tine, dar mi-a fost foarte frică!

Era de-a dreptul caraghios să-l vezi pe bătrânul șef de trib fugind cu iuțeala cu care ar fi fugit un copilandru, dar nimeni nu râdea. După legile preriei, indianul era dezonorat. El ar fi trebuit să se lase împușcat de mine.

Foto 13 Indianul ținea pușca în mână, dar cu țeava îndreptată în jos. În ochii lui larg deschiși se citea spaima...

Următorul meu adversar a fost To-kei-chun. Omul avea o expresie a feței ce nu poate fi descrisă în cuvinte. El știa prea bine că cele patru leacuri fuseseră așezate laolaltă. Dacă aveam unul dintre aceste leacuri, probabil că le aveam și pe celelalte, deci și pe al său. Nu l-am lăsat să aștepte prea mult pentru a-și da seama de adevăr. Soția mea mi-a prins de gât leacul căpeteniei comanșilor, astfel încât leacul acesta îl acoperea pe acel al lui Tusahga Sartish.

—To-kei-chun, căpetenia comanșilor, trebuie să tragă. Eu sunt gata!

Indianul era atât de surprins, încât părea că avea să se sufoc. Comanșul trăgea adânc aer în piept, iar ochii i s-au făcut mici, mici și s-au umezit.

— To-kei-chun este gata? a întrebat Tatellah-Satah.

— Nu! Nu sunt gata! a strigat șeful de trib, ridicându-se și dispărând repede.

Cei ce ne priveau au început să zâmbească.

— A venit rândul lui Kiktahan Shonka, marea căpetenie a sioușilor, am spus eu.

Indianul s-a răstit însă la mine:

— Old Shatterhand este un câine care fură! Fură leacuri! Old Shatterhand are și leacul meu?

— Da, am spus eu, făcându-i semn soției mele să-mi aducă jumătate din leacul bătrânei căpetenii, adică jumătatea pe care am luat-o din Casa Morții.

Văzând aceasta, indianul mi s-a adresat batjocoritor:

— Crede Old Shatterhand că jumătățile de leacuri au vreo însemnătate? Glonțul meu îl va răpune cu siguranță, pentru că jumătățile de leac nu au nici o putere. Jumătate din leacul meu lipsește.

— Nu am jumătate din leacul tău. Am leacul întreg, am răspuns eu. Kiktahan Shonka să se convingă!

Spunând acestea, i-am arătat labele de câine pe care le găsisem la Amvonul Diavolului.

Indianul s-a speriat și apoi s-a răstit la mine:

— Măinile care fură poartă în sine putere dumnezeiască? Cine ți-a dat ție ce am pierdut eu?

— Nimeni nu mi-a dat nimic. Labele de câine le-am găsit chiar eu.

— Unde?

— Pe treptele Amvonului Diavolului, unde căpeteniile sioux și utah au vorbit despre drumul pe care-l vor face la Mount Winnetou. Acolo l-au așteptat pe Old Shatterhand pentru a-l prinde. În timp ce căpeteniile se sfătuiau, a răsunat vocea Marelui Spirit. Când ai fugit, ți-ai pierdut o parte din șuvițele

de păr și o parte din leac. Jumătatea leacului tău am găsit-o eu și am luat-o pentru a o întregi acum cu cealaltă jumătate.

— Ai ascultat ce am vorbit acolo, la Amvonul Diavolului?

— Da.

— Uff! Uff!

Se părea că spaima pe care i-o provocasem lui Kiktahan Shonka îl va omorî pe loc. Indianul s-a chircit atât de mult, încât bărbia părea să-i atingă genunchii.

— Sunt gata de luptă! i-am spus păstrătorului marilor leacuri. La rândul său, acesta a întrebat:

— Este și Kiktahan Shonka gata de luptă?

La această întrebare, Kiktahan Shonka și-a ridicat privirea și, zărindu-și oamenii, le-a spus:

— Luați-mă și duceți-mă de-aici!

Războinicii au îndeplinit porunca căpeteniei. L-au ridicat pe bătrân, l-au suit pe cal și au pornit, de o parte și de alta a acestuia, pentru a-l sprijini pe bătrânul șef de trib.

Rămăsese numai Tangua, tatăl lui Pida, cel mai aprig dintre dușmanii mei. Stătea pe pământ, împietrit, cu ochii închiși, ținând în mână pușca sa cu două țevi. Nici un mușchi de pe fața lui nu trăda ce gândea și am simțit nevoia să-i spun:

— Tangua, cel mai vârstnic dintre șefii de trib ai kiovașilor, mi-a scris: „Dacă ești viteaz, vino la Mount Winnetou! Singurul glonț pe care îl mai am, îți duce dorul!”! Iată-mă! Unde-i glonțul tău?

În timp ce spusesem toate acestea, Klara îmi adusese leacul căpeteniei kiovașe.

Tangua a deschis ochii, a zărit leacul și a spus:

— Știam eu! Ai și leacul meu! Eu nu trag în leacul meu! Nu voi trage, dar pe tine te rog, după ce se scurge un minut, trimite-mi un glonț în inimă! După ce mor, te rog să-mi pui leacul în mormânt! Vrei să faci asta?

— Nu.

— Atunci, m-am înșelat în privința ta. Te urăsc așa cum n-am mai urât pe nimeni în viața mea. Credeam însă că ești un dușman cinstit.

— Te înșeli! Sunt cinstit, dar nu sunt dușmanul tău. Eu nu doresc moartea ta. Nu am ce să pun în mormântul tău, deci nu voi pune nici leacul.

— Ce vrei să faci cu leacul? Vrei să-l nimicești?

— Nu. Leacurile voastre nu-mi aparțin. Eu nu le voi păstra. Voi veți hotărî cui voi da eu aceste leacuri.

— Noi? Noi patru?

— Da. Am să vă pun la încercare. Dacă sunteți demni de a vă recăpăta leacurile, vi le veți recăpăta. Dacă nu, le voi da lui Tatellah-Satah. El este păstrătorul leacurilor. El le va pune la loc sigur, astfel ca nepoții nepoților voștri să afle ce oameni răi au fost strămoșii lor. Vreau să spun că-ți dăruiesc viața, dar nu-ți dăruiesc și leacul. Leacul trebuie să-l câștigi! Am zis! Howgh!

M-am sculat în picioare și soția mea mi-a urmat exemplul. Tatellah-Satah s-a ridicat de la locul său și a spus:

— Lupta s-a sfârșit! Old Shatterhand a învins! A fost o victorie obținută fără vărsare de sânge și de aceea este o victorie înzecită!

Capitolul XV

Tot ce este vechi se năruie...

Ne-am întors la caii noștri, am încălecat și am plecat însoțiți de aceiași oameni care ne însoțiseră și la venire. Toți cei ce ne erau prieteni scoteau strigăte de bucurie. Cei ce ne erau dușmani amuțiseră. Trecând pe lângă grupul de muncitori, am auzit cuvinte care au avut darul de a-mi atrage atenția:

— Old Shatterhand! Secătură! Venetic! Câine! Coiot! Dușman! Răzbunare! Te strâng de gât! Te ucid!

Toate acestea m-au mirat. Nu-mi puteam închipui care era motivul acestei uri. Le-am spus toate acestea lui Tatellah-Satah și Vulturului cel Tânăr. Auzind că eram nedumerit Dick Hammerdull mi-a spus:

— Da, muncitorii vă urăsc, domnule Shatterhand. Vă urăsc toți, de la primul până la ultimul. Ei știu prea bine că vă împotriviți construirii monumentului. Ei cred că dumnea-voastră vreți să le zădărniciți lucrul și că astfel ei nu vor mai câștiga nimic. Se strâng în fiecare zi și se sfătuiesc pentru a vedea cum ar putea să-i înlăture pe Old Shatterhand și pe Tatellah-Satah. La aceste adunări ale muncitorilor participă și domnii din comitet!

— Ei! Așa stau lucrurile? Asta este foarte important! am recunoscut eu. De unde știi toate astea?

— De la Sebulon Enters!

— Nu de la Hariman?

— Nu, nu, de la Sebulon. Știu prea bine că nu aveți atâta încredere în el, câtă aveți în fratele lui, dar trebuie să știți că,

de când a aflat că urmează să fie tras pe sfoară, vă este chiar mai credincios decât Hariman. Seara, cei doi frați vin pe furiș la Pitt și la mine și stăm de vorbă...

— Fără să-mi spuneți nimic? am întrebat eu.

— Dacă v-am spus, sau nu, asta nici nu mai contează, dar nu trebuie să vă faceți griji. Acum e foarte important să păstrăm legătura cu ei. Imediat ce aflăm ceva sigur sau ceva foarte important venim și vă dăm de veste. Cel mai mult se vorbește despre dumneavoastră la cantină.

— La care cantină?

— O baracă din scânduri, aflată în apropierea carierei de piatră, în care muncitorii vin să mănânce sau să mai stea de vorbă.

— Știi unde-i cantina asta?

— Da.

— N-am auzit niciodată că ar exista așa ceva pe-aici. Trebuie s-o văd și eu și asta chiar astăzi, înainte să se întunece. Să mergem amândoi într-acolo!

— Vrei să rămâi în hainele de căpetenie? a întrebat soția mea.

— Da. N-am timp să mă schimb. Penajul îl vei duce tu acasă.

— Eu credeam că pot să te-nsoțesc.

— Nu de data asta, Klara. Mergem repede în recunoaștere până la locul cu pricina. Asta nu-i o treabă pentru tine.

Spunând acestea, mi-am luat rămas bun de la Vulturul cel Tânăr și de la Tatellah-Satah și m-am îndreptat, împreună cu cei doi vânători, spre Cascada de Dantelă, pentru a ajunge apoi la cariera de piatră.

Deși soarele se retrăsese în spatele Muntelui lui Winnetou, nu se întunecase încă. Am pornit în galop, am trecut printr-o vâlcea, pentru a ieși din valea propriu-zisă care se întindea dincolo de Mount Winnetou și am ajuns în regiunea în care omul distrugea cu bună știință frumusețile naturii. Pentru noi, cariera de piatră era ca o rană săpată în inima muntelui. Toate cablurile, toate schelele și construcțiile ridicate pentru a înlănțui căderea cascadei și pentru a-i transforma apele în electricitate supărau ochiul fiecărui om care iubea natura.

Am zărit în apropiere șoproane și grajduri murdare, precum și mai multe căruțe mari.

Un ferăstrău țipa ascutit. Barăci pitice și corturi cârpite se vedeau peste tot, așezate în dezordine. Hammerdull a arătat cu mâna o baracă mare și lungă, construită din bușteni.

— Aia-i cantina, a spus vânătorul. Proprietarul este un om uriaș. I se spune „negroteiul”.

— Pentru un indian asta este o jignire, am spus eu.

— De-o fi jignire, sau nu, asta nici nu mai contează, dar omul s-a obișnuit să i se zică așa și nu se supără. Altminteri, însă, e un om necioplit și violent. Se spune că mama lui era negresă. Frații Enters se află destul de des în tovărășia lui.

— Vai de mine! Dar de ce?

— Ca să-l tragă de limbă. El se află, de fapt, în fruntea muncitorilor. Se spune chiar că unii șefi de trib au mare încredere în el. E foarte sigur că domnii din comitet pun mare preț pe el. Se spune chiar că domnii William Evening și Antonius Paper își petrec nopțile aici, bând și jucând cărți. Vreți să-l vedeți?

— Da. Dacă se poate, aș vrea să-l văd, fără ca el să mă zărească.

— Se poate, dar trebuie să mai așteptăm câteva minute ca să se întunece. Apoi vă voi duce în încăperea în care negroteiul îi primește numai pe apropiații săi. Ca să nu ne vadă nimeni, o să ne mai plimbăm puțin.

Până atunci stătusem în dosul unor tufișuri care ne acopereau cu totul. Am mai mers o vreme de-a lungul tufișurilor. S-a înserat repede și apoi noaptea s-a lăsat cu totul. Era lună nouă și stelele nu luminau foarte puternic. Ne-am apropiat de baracă. După ce am ajuns în dreptul celor din urmă tufișuri, am descălecat. Pitt Holbers a rămas lângă cai, în timp ce Dick și cu mine ne-am apropiat de baracă, vrând să ajungem nevăzuți de nimeni lângă peretele din spate al acesteia. Nu ne-a fost prea greu s-o facem.

Am zărit o grămadă de lăzi și de butoaie, înșirate de-a lungul peretelui. Dacă era nevoie, am fi putut să ne ascundem în dosul lor. Din fericire n-a fost nevoie s-o facem. În baracă era

lumină și am putut vedea că ea se compunea din mai multe încăperi; una dintre ele era mai mare, iar celelalte erau mai mici. Spre una dintre încăperile mici m-a călăuzit Dick Hammerdull. Aceasta nu avea decât o singură fereastră care era deschisă. Sub fereastră se afla o ladă mare și solidă, astfel încât se putea escalada, călcând pe ladă, fără ca aceasta să cedeze sub greutatea persoanei.

— Asta-i odaia negroteiului, mi-a șoptit Dick Hammerdull. Știu asta pentru că frații Enters mi-au descris-o în amănunt. Înăuntru se aud voci. Auziți?

— Da. Am să mă sui pe ladă, să văd despre ce e vorba.

— Bine. Eu am să stau de pază.

De pe ladă, am putut vedea foarte bine ce se petrecea în cameră. În mica încăpere se găseau două mese din scânduri de lemn și câteva scaune, tot din lemn. Am văzut cinci bărbați. Pe patru dintre ei îi cunoșteam foarte bine. Doi dintre ei erau frații Enters, iar ceilalți doi erau Tusahga Sartish și To-kei-chun. Al cincilea era, desigur, proprietarul cantinei. De o statură uriașă, omul era îmbrăcat în straie indiene. Avea nasul turtit și pielea neagră. Acest metis era, după părerea mea, o adevărată întruchipare a violenței și a răutății.

Tocmai când mi-am aruncat o privire în încăpere, negroteiul a spus:

— Cred că cei din castel nici nu știu măcar că cei doi vraci au fugit. Blestemat fie acest Old Shatterhand care a reușit să pună laba pe hartă! Spre norocul nostru, harta nu ne mai trebuie. Vracii or să găsească drumul și fără ea. Old Shatterhand asta-i un mare prost! Când s-a dus acolo ca să-i înfrunte pe șefii de trib și a făcut pe grozavul arătând leacurile, nici nu-i trecea prin cap că cei doi vraci erau liberi și că planul pentru mâine era deja făcut. Victoria lui n-a folosit la nimic! A mai câștigat o zi, atâta tot! Mâine seară va muri, cu nevastă-sa cu tot! Vă veți ține de cuvânt? Această întrebare le fusese adresată fraților Enters.

— Vom face ceea ce am promis! a spus Hariman.

— Pentru noi nu va fi plăcere mai mare decât aceea de a-i avea în mâinile noastre pe acest bărbat și pe această femeie! Nici nu ne trece prin minte să ne lipsim de plăcerea asta!

— Nici măcar nu v-ar fi de vreun folos! a spus negroteiul. Eu vă zic numai atât. Măine vor muri doi oameni, fie că ei vor fi cei doi soți din Germania, fie că ei vor fi frații Enters! De asta puteți să fiți siguri amândoi! Încă nu am deplină încredere în voi! E vorba de munca noastră! De miile de dolari pe care vrem și putem să le câștigăm. De asta le-am dat căpeteniilor toți muncitorii pentru mâine seară. De asta vreau ca totul să se întâmple întocmai precum am promis. Cel ce nu-și respectă cuvântul, va plăti cu viața! Așa va fi!

To-kei-chun, căpetenia comanșilor, s-a ridicat în picioare și a spus:

— Da, așa va fi! Suntem chemați cu toții. Vom veni. Fiecare dintre noi știe care este locul său. Vracii îi vor călăuzi pe cei patru mii de războinici prin peșteri. Vor veni pe jos. Caii rămân în vale. Nu știm dacă tot drumul prin peșteră se poate face călare.

— Între timp eu voi veni cu muncitorii mei, a spus negroteiul. Frații Enters trebuie să aibă grijă de Old Shatterhand și de soția lui. Când războinicii voștri vor ajunge la Cascada de Dantelă, ei vor trage un foc, astfel că noi vom ști de sosirea lor. O dată ce a fost tras acel foc, frații Enters îi vor înjunghia pe Old Shatterhand și pe soția lui. Eu voi ataca în fruntea muncitorilor mei, netezind drumul războinicilor care vin la Cascada de Dantelă.

Tusahga Sartish s-a ridicat la rândul său și a spus:

— Planul este bun. Dacă se schimbă ceva, o să-ți trimitem un sol. Apoi s-au ridicat cu toții și negroteiul i-a condus până la ușă. Frații Enters au rămas singuri și s-au privit unul pe altul, cu îngrijorare.

— Totul se poate sfârși rău, a spus Hariman.

— De ce? l-a întrebat Sebulon. Am aflat ce voiam să aflăm. Măine dimineață mergem amândoi la Old Shatterhand. Îi po-

vestim totul și-i spunem să fie cu băgare de seamă. Ce crezi că se poate întâmpla?

— Nu mă gândesc la noi! Noi o să scăpăm! Mă gândesc numai la măcelul care va fi! Nici măcar Old Shatterhand nu poate să împiedice vărsarea de sânge, atunci când e vorba despre o asemenea confruntare! Mă gândesc la tatăl nostru. Mă gândesc la soarta lui și aș vrea să împiedic orice vărsare de sânge.

Aflasem destule și m-am dat jos de pe ladă.

— Ați aflat ceva important? m-a întrebat Hammerdull.

— Chiar ceva foarte important! am răspuns. Îmi vine să cred că se mai întâmplă minuni. Parcă cineva ne-a mânat încoace tocmai la timp ca să putem asculta ce s-a vorbit. Trebuie, totuși, să-ți spun ceva chiar acum, imediat. Cei doi vraci pe care i-am luat prizonieri la intrarea în peșteră au scăpat.

— Nu se poate! Când?

— Cred că în dimineața asta! Au făcut-o, fără ca nimeni să fi băgat de seamă. S-au dus repede la căpeteniile lor și au pus la cale planul despre care tocmai am aflat. Să ne grăbim! Trebuie să ajungem repede acasă.

Ne-am strecurat până lângă cai, am încălecat și am plecat în mare grabă. Pe drum le-am povestit celor doi prieteni tot ce aflasem. Ei știau că prizonierii fuseseră lăsați în grija unui războinic de încredere. Acesta locuia la parterul unei clădiri mari care îi aparținea lui Tatellah-Satah. În aceeași clădire se găsea și încăperea în care fuseseră duși cei doi prizonieri.

Am lăsat caii în grija unui războinic și ne-am îndreptat pașii mai întâi spre încăperea în care locuia indianul care ar fi trebuit să-i păzească pe prizonieri. Omul nu era acolo. Nu avea nici soție și nici copii, așa încât nimeni nu ne-a putut spune unde se dusesse. Am mers apoi în încăperea în care fuseseră închiși prizonierii. Această încăpere era un fel de beci. Ușa era încuiată pe dinafară. Când am vrut să deschidem, am auzit strigăte și bătăi în ușă. Am reușit să dăm deoparte zăvorul și ne-a ieșit în întâmpinare... cel ce ar fi trebuit să fie paznicul prizonierilor. El spunea că în dimineața aceea, când le dusesse mâncare prizonierilor, aceștia tăbărâseră asupra

lui și îl loviseră până când leșinase. Când s-a trezit se afla el însuși închis în beciul întunecos. Făcuse zgomot și strigase tot timpul, dar nu îl auzise nimeni. Indianul se temea că va fi aspru pedepsit și m-a rugat să vorbesc în numele lui cu Tatellah-Satah. I-am promis că voi face întocmai precum m-a rugat și l-am lăsat să plece.

M-am dus în locuința mea. Klara nu se afla acolo. Îmi lăsa-se un bilet prin care mă înștiința că plecase la Tatellah-Satah și că luase cu sine caietele lui Winnetou, din care urma să citească Wakon. Soția mea mă mai ruga să o urmez cât mai curând cu putință.

Am intrat în locuința păstrătorului marilor leacuri și m-am dus până în dormitor. În odaia cu flori era deocamdată liniște. Am deschis încet ușa prin care se ajungea din dormitor în această cameră cu pereții acoperiți de flori și l-am auzit pe Old Surehand spunând:

— Da, așa este. El este mai nobil decât noi toți la un loc, mai măreț decât ne-am fi închipuit.

— Winnetou era asemenea unui erou din basmele vechi, pe care le-am auzit de la părinții noștri, a spus Apanatshka.

— Ce se mai aude cu statuia? a întrebat Athabaska.

— Statuia este prea mică pentru el, oricât de înaltă ar fi ea! a strigat Kolma Pushi.

— Noi nu vrem o statuie din piatră! a spus Așta, femeia lui Wakon. Noi vrem să-l păstrăm în sufletele noastre! Cuvintele neprețuite pe care el le-a rostit prin gura cititorului să rămână în sufletul poporului nostru pe veci!

Tatellah-Satah m-a văzut stând în pragul ușii și mi-a spus:

— Ai venit la timp. Tocmai ne opriseam puțin, fiindcă eram prea mișcați de cele ce-am auzit. Tocmai se citise despre gândurile tale legate de omul cu suflet nobil, gânduri pe care și le-a însușit și Winnetou și pe care le-a transmis apașilor. Am auzit cum el și-a schimbat gândurile legate de luptă în gânduri pașnice, cum a trecut de la ură la iubire, de la răzbu-nare la iertare. Toate acestea ne-au înălțat. S-a risipit perdeaua de ceață și am putut vedea care au fost gândurile și fap-

tele sale și cât de neînsemnate sunt faptele noastre. Toate acestea i-au cutremurat și i-au trezit la realitate chiar și pe Old Surehand, pe Apanatshka și pe fiii lor.

— Nu ne-au adus la realitate, a spus Young Apanatshka, ne-au făcut să vedem lucrurile limpede. Noi am crezut că opera noastră este foarte reușită, dar de-acum încolo o vom examina cu mare atenție. Ni s-a spus că arta noastră este superficială, că este o artă lipsită de suflet și de gândire și că statuia noastră ar ilustra din plin toate aceste lucruri. Vă invităm mâine seară la Cascada de Dantelă și dorim să ne fiți oaspeți. Acolo vom încerca să dăm viață pietrei prin lumină. Dacă vom reuși, e bine, dacă nu vom reuși...

— Vom reuși! a exclamat Young Surehand, foarte sigur de sine. Am văzut imediat că unii dintre cei care erau de față ar fi vrut să-l contrazică și de aceea am spus repede:

— Să așteptăm!

— Da, să așteptăm! a spus Athabaska. Chiar dacă totul va reuși, statuia ar reprezenta doar un om însuflețit de gândul luptei. Noi am cunoscut aici un altfel de om, l-am cunoscut pe adevăratul Winnetou, cel care este înzestrat cu suflet, cu înțelepciune și cu noblețe și care ne cere să fim și noi asemenea lui. Așa cum el voia să se înalțe mereu mai mult prin spirit, trebuie să vrem și noi același lucru, noi, cei care suntem membrii rasei din care a făcut parte și el. El este cel care ne înalță. Noi suntem urmașii lui spirituali.

Spunând acestea, Athabaska le-a arătat tuturor poza lui Winnetou pe care i-o dădusem lui Tatellah-Satah. Acum poza era prinsă pe florile albe care formau crucea. La dreapta și la stânga acesteia, se aflau fotografiile care îi reprezentau pe Marah Durimeh și pe Abu Kital cel cumplit. Aceste fotografii îi impresionaseră profund pe cei ce se adunaseră în seara aceea pentru a se bucura de cele scrise de Winnetou. Probabil că și datorită acestor imagini, ascultătorii fuseseră atât de impresionați. Gândurile pe care Winnetou le transmisese celor ce ascultau erau atât de profunde, încât el începuse să prindă contur în mințile și în inimile celor prezenți. De fapt, toți ar fi dorit să se continue lectura celor scrise de Winnetou,

dar liniștea sufletească a ascultătorilor fusese spulberată. Old Surehand propuse să nu se mai citească în seara aceea și pentru faptul că mai erau de făcut pregătiri în vederea importantului eveniment ce urma să aibă loc a doua zi. Toți cei de față au fost de acord și au plecat. Numai Klara și cu mine am mai rămas cu Tatellah-Satah.

— Azi am obținut o mare victorie, a spus vraciul. Imediat ce au văzut imaginea lui Winnetou pe care am primit-o de la voi, soarta statuii a fost pecetluită. Nici măcar cei doi artiști, nici tații lor și nici Kolma Pushi nu pot să nege asta. Sunt prea cinstiți pentru a minți. Vor să-și salveze opera mâine seară, lângă Cascada de Dantelă, dar ei știu prea bine, deja de azi, că toate strădaniile lor sunt degeaba. Ai fost împreună cu cei doi vânători la carierele de piatră și v-ați întors foarte târziu. Toate astea mă fac să cred că nu ați fost acolo fără nici un rost.

— Într-adevăr, am fost acolo cu folos. Am aflat multe lucruri, chiar dacă ele nu sunt un prilej de bucurie. Am aflat, de pildă, că cei doi vraci, adică vraciul comanșilor și vraciul kiovașilor au reușit să scape.

— Uff! Uff! a strigat bătrânul, speriat.

Soția mea era, la rândul ei, foarte surprinsă de cele auzite, dar am continuat.

— Acesta nu este lucrul cel mai rău. Vă voi spune ceva mai îngrijorător, dar, haideți să ne așezăm! Vreau să vă povestesc totul.

După ce am povestit cele ce aflasem, Tatellah-Satah mi-a spus:

— Îngrijorarea mea ar fi mare, dacă nu aş vedea cât ești de liniștit! De ce nu ai povestit totul atunci când șefii de trib mai erau încă aici?

— Se cuvenea să afle și ei toate acestea? Avem nevoie de ajutorul lor. Atunci când este vorba despre lucruri primejdioase, obișnuiesc să mă bizui numai pe mine însumi.

— Crezi că vei putea împlini totul de unul singur?

— Da.

— Chiar și dacă este vorba de patru mii de dușmani?

— Da.

Bătrânul vraci m-a privit cu uimire și a spus, dând din cap:

— Acum înțeleg un simțământ al lui Winnetou, pe care nu l-am putut înțelege în timpul vieții lui: încrederea nemărginită pe care o avea în tine. Acum am și eu același simțământ, acum am și eu încredere în tine. Spune-mi ce vrei să faci împotriva tuturor acelora care ne amenință.

— Voi face un lucru foarte la-ndemână: le voi închide calea prin peșteră! Îi voi închide în Valea Peșterii și îi voi lăsa astfel până când, răzbiți de foame, vor cere îndurare. Îi voi prinde pe șefii lor de trib și îi voi folosi ca ostatici. Câți războinici „Winnetou” ascultă de poruncile tale?

— Peste trei sute. Măine pot avea peste cinci sute și apoi chiar mai mulți.

— Sunt îndeajuns de mulți. Deocamdată mi-ar trebui vreo douăzeci de războinici și aş avea nevoie de credinciosul Inciu-Inta. Voi coborî în peșteră, plecând chiar din această încăpere și voi așeza stalactitele, astfel încât atunci când cei doi vraci se vor întoarce cu războinicii, se vor rătăci.

— Și dacă vor da de urma drumului cel bun? Dacă vor întâlni stalactitele, așa cum tu însuși ai făcut-o?

— Ei nu pot face asta, decât dacă o apucă pe drumul mai lat care îi duce în spatele Cascadei de Dantelă. Această ieșire o vom astupa, astfel încât războinicii să nu poată ieși din peșteră. Toate acestea le vom face astăzi și mâine. Poimâine îi vom înconjura pe dușmanii noștri care se vor afla în vale.

Am vrut să plec, dar Klara ezita. Avea ceva pe suflet. Deodată, am văzut că s-a îndreptat hotărâtă spre păstrătorul marilor leacuri și l-a rugat să-i îngăduie să-l fotografieze a doua zi. M-am speriat. Klara îi cerea lui Tatellah-Satah un lucru pe care n-aș fi îndrăznit niciodată să i-l cer! Bătrânul a zâmbit și a întrebat-o:

— Îmi este îngăduit să aflu la ce folosește această poză?

— Asta este o taină, a răspuns soția mea, dar este o taină bună și folositoare, care va aduce bucurie multora.

— Atunci nu pot să nu îngădui squaw-ei fratelui meu Shatterhand să aibă o astfel de taină care este „bună și folositoare”. Poți veni când vrei. Te voi aștepta.

În timp ce ne îndreptam spre locuința noastră, am întrebat-o pe Klara pentru ce îi trebuia fotografia.

— Îmi trebuie ca s-o pot proiecta.

— Aha, înțeleg!

— Măine seară vor fi proiectate, pe perdeaua de apă a cascadei, portretele celor doi artiști, astfel încât ele să se vadă de o parte și de alta a statuii. Vreau să fac ceva asemănător. Vreau să proiectez imaginea lui Winnetou și de aceea îi voi cere vraciului să-mi împrumute fotografia pe care i-am dat-o. De o parte și de alta a imaginii lui Winnetou, care se va vedea undeva deasupra statuii, vreau să proiectez chipurile lui Tatellah-Satah și Marah Durimeh.

— Ideea e bună, e chiar foarte bună, fiindcă idealurile nu au nici o legătură cu afacerile, dar îți trebuie mai multe aparate, o sumedenie de lentile...

— Am tot ce-mi trebuie! Am tot ce-mi trebuie! m-a întrerupt Klara. Inginerul cu care am stat de vorbă îmi va da tot ce am nevoie.

— Și crezi că te va ajuta?

— Cu cea mai mare plăcere!

— Și nu va spune nimănui nimic?

— Sigur că nu! Bag mâna-n foc!

— Atunci sunt de acord cu tot ceea ce vrei să faci.

— Și dacă tot ești de acord, mă iei cu tine-n peșteră?

— Bineînțeles! Și asta numai ca să nu-ți faci griji din pricina mea!

Când ne-am întors mai târziu la Tatellah-Satah, Inciu-Inta ne aștepta deja, împreună cu cei douăzeci de războinici „Winnetou”. Războinicii aveau făclii din belșug și chiar și unele scule de lucru. Am dat deoparte blocul de piatră care despărțea peștera de odaia cu flori și am coborât. Am căutat mai întâi locul în care galeria strâmtă dădea în coridorul mai lat. În acel loc înlăturasem stalactitele, pentru a o apuca pe drumul subteran care ducea la Cascada de Dantelă. Am așezat la locul lor toate stalactitele pe care le desprinsesem și am mai adăugat și altele, astfel încât să nu se observe că dru-

mul fusese barat de oameni. Drumul prin galerie era acum blocat în așa fel, încât nimănui nu i-ar fi dat prin cap că la perdeaua de calcar își adusese contribuția și altcineva, în afara naturii.

Am mai privit încă o dată locul care mi se păruse suspect și anume locul în care „ploua” cu nisip și pietriș. În tavan se formaseră mai multe crăpături și nisipul și pietrișul curgeau de sus, neîncetat. Se auzea și un zgomot neplăcut, asemănător celui pe care îl fac două bucăți de sticlă groasă atunci când sunt frecate una de cealaltă. Undeva în întuneric, s-a auzit o bubuitură și au început să cadă bolovani mai mari și mai mici. Toate aceste lucruri erau înspăimântătoare și a trebuit să fac tot posibilul ca să mă stăpânesc. Mărturisesc deschis că m-am bucurat atunci când ne-am terminat treaba în locul acela. Nu numai eu fusesem îngrijorat, pentru că și Klara a spus:

— Mulțumesc lui Dumnezeu că s-a terminat! Mi-a fost cam frică!

— De ce? am întrebat-o.

— Fiindcă mi s-a părut că totul se va prăbuși peste noi!

— Și tu ai avut senzația asta?

— Imediat ce am intrat în peșteră. N-am spus nimic, fiindcă nu voiam să te neliniștești. Ce se află deasupra peșterii, în locul în care cad pietre?

— Cred că e vorba despre statuia lui Winnetou.

— De asta-i strâmbă? a întrebat soția mea.

— Da. Și se înclină din ce în ce mai mult.

— Crezi că tavanul peșterii se va prăbuși?

— Mai mult ca sigur.

— Și crezi că astăzi, sau mâine...

— Nu pot să spun cu precizie când se va întâmpla. Pentru asta ar trebui să cercetez cu atenție stâncile. Trag nădejde ca nenorocirea să nu se întâmple zilele astea.

Dacă aș fi știut cât de repede se va petrece catastrofa, nimic nu m-ar fi putut împiedica să-i previn pe cei patru mii de indieni. Ne-am continuat drumul de-a lungul galeriei înguste, până când am ajuns la bifurcația ce dădea spre Amvoanele

Diavolului. Am acoperit bine și această bifurcație, astfel încât nimeni nu ar fi putut bănui existența ei. Ne-am întors apoi și am apucat-o din nou pe drumul care ducea spre odaia cu flori. Am blocat și această cale, având grijă să o perdeluim numai în partea de sus, fiindcă trebuia, totuși, să ne putem întoarce în „castel”. Mijeau zorii zilei când am ajuns în încăperea în care Tatellah-Satah obișnuia să se roage. Bătrânul vraci nu era acolo. Am împins la locul său blocul de piatră, astfel încât să închidem intrarea în peșteră și ne-am despărțit de însoțitorii noștri, ca să dormim puțin.

Când ne-am trezit, Inciu-Inta ne aștepta și ne-a spus că frații Enters veniseră de mai mult timp și că voiau să ne vorbească. I-am spus indianului să-i poftească și i-am întâmpinat cu amabilitate. Cei doi frați erau încurcați și nu știau cum să înceapă.

Văzând aceasta, am spus:

— Ați venit să ne spuneți că în seara asta trebuie să murim?

Frații Enters s-au speriat, dar eu am continuat netulburat.

— Cei doi vraci au fugit. Vor să-i aducă pe cei patru mii de războinici și să ne atace. Muncitorii, sub conducerea negroteiului, sunt gata să le dea o mână de ajutor. Războinicii îi vor anunța pe muncitori că au ajuns în spatele cascadei, trăgând un foc de armă. Imediat ce se va fi tras acel foc de armă, frații Enters urmează să o ucidă pe soția mea și pe mine. Muncitorii îi vor ataca pe toți cei care sunt de partea noastră.

Cei doi au înlemnit, atât de mare le era mirarea.

— Ei? a spus Klara. Cum vă plac toate astea? Recunoașteți că așa trebuie să se întâmple, sau vreți să negați?

Sebulon a fost primul care și-a recăpătat graiul și a întrebat:

— Să negăm? Nu! Noi am venit aici pentru a vă spune toate acestea și pentru a vă preveni. Suntem atât de uluiți pentru că știți deja totul, totul până în cel mai mic amănunt! Toate astea trebuiau să fie făcute în mare taină.

— Taină? Oho! I-am întrerupt eu. Noi am știut tot ce era important de știut cu mult timp înaintea voastră. Știm chiar că aseară, la cantină, după ce Tusahga Sartish și To-kei-chun

au plecat, ați luat hotărârea să veniți aici, în dimineața asta, pentru a ne povesti totul.

— Cum se poate asta? Doar n-ați stat sub masă, sau sub vreunul dintre scaune!

— Oh, nu! Nu trebuia să ne dăm atâta osteneală! Oamenii, care se pare că sunt dușmanii noștri, ne povestesc totul chiar ei înșiși. Acesta e norocul lor. Dacă n-ar face-o, ei ar fi primii care ar cădea în seara asta, secerați de gloanțele noastre.

— Oh! a exclamat Hariman. Nu ne-ar întrista dacă am afla că mâine vom muri! Deasupra noastră nu veghează nici norocul și nici vreo stea. Acesta este blestemul care s-a transmis din tată-n fiu.

— Nu este un blestem, e o binecuvântare! l-am contrazis eu.

— Ce vreți să spuneți?

— E vorba despre binecuvântarea de a putea îndrepta greșelile făcute în trecut și de a putea elibera astfel părintele de blestem.

— Dumneavoastră credeți în astfel de lucruri, domnule Shatterhand?

— Bineînțeles! Și vreau să vă spun de ce. Fiecare faptă și fiecare dorință ascund în sine binecuvântarea și blestemul.

— Doamne-ajută! înseamnă că viața noastră mai are un rost pentru noi. Ne vom înfrunta cu mult curaj soarta. Știți, așadar, că în această seară trebuie să ne aflăm prin preajma dumneavoastră. Ne veți îngădui asta?

— Cu plăcere!

— Aveți încredere în noi?

— Cred că sunteți cinstiți.

— Dumnezeu să vă aibă-n pază pentru cuvintele pe care le-ați rostit! Putem face ceva pentru dumneavoastră?

— Acum, nu. Poate în seara asta. Vom face tot ce este cu putință ca să nu se ajungă la luptă. Atacul va fi împiedicat oricum.

— Se cuvine să vă spunem să vă feriți din calea negroteiului. Vă urăște din tot sufletul, căci crede că dumneavoastră purtați vina pentru toate relele. El vrea să vă împuște. Și

acum trebuie să plecăm. Am stat destul și nu vrem să se bage de seamă că ne aflăm aici.

Cei doi s-au îndepărtat și soția mea a spus:

— Îmi pare rău de ei! Nu mai sunt cei de odinioară. Mi-aș dori ca viața lor să fie fericită de-acum înainte.

În timp ce luam micul dejun, ne-am bucurat de vizita a două femei: consoarta lui Pida și sora acestuia, Păr Negru. Venirea lor a fost un prilej de mare bucurie pentru noi și soția mea s-a grăbit să le invite la masă.

De la ele am aflat că femeile comanșilor și kiovașilor sosiseră la Mount Winnetou cu o seară înainte. Ele se alăturaseră imediat femeilor sioux, care erau conduse de Așta, pentru a-și spune părerea în legătură cu monumentul lui Winnetou.

Mi-am dat seama că cele două femei veniseră ca să-mi spună ceva foarte important, ca să mă prevină și nu știau cum să facă pentru a nu-i trăda pe războinicii din tribul lor. Le-am dat curaj, spunându-le că știam tot. Le-am spus, de asemenea, că aflasem de venirea celor patru mii de războinici care urmau să treacă prin peșteră și să îi atace pe toți cei ce erau de partea noastră. Cele două indience au răsuflat ușurate și au spus că Pida plecase în dimineața aceea în Valea Peșterii, fiindcă el trebuia să se afle în fruntea războinicilor ce aveau să vină prin peșteră. Soția lui Pida și sora acestuia nu credeau că există decât două posibilități: dacă biruia Pida, eu aș fi pierit, dacă biruința avea să fie a mea, aceasta ar fi însemnat sfârșitul lui Pida. De aceea ele găsiseră cu cale să vină la mine și să-mi spună totul, mâinate fiind de teama ce le stăpânea. Le-am asigurat că nici lui Pida și nici mie nu ni se va întâmpla nimic rău și cele două indience au plecat liniștite.

Klara s-a dus la Tatellah-Satah pentru a-l fotografia, iar eu am însoțit-o. Era atât de nerăbdătoare să ducă la îndeplinire ceea ce își pusese în gând, încât s-a grăbit să-l caute pe inginerul care se oferise s-o ajute.

Împreună cu Tatellah-Satah, am mers la turnul de pază, pentru a-i face o vizită Vulturului cel Tânăr.

Se pare că apașul aflase de venirea noastră, fiindcă ne-a strigat din turn:

— Veniți! Totul e pregătit! „Vulturul” meu este gata!

Am intrat în turn și am urcat treptele care duceau spre acoperișul plat al acestuia. Acolo am văzut, stând pe patru role, o mașinărie care era asemănătoare unei păsări cu două corpuri, cu două aripi uriașe și cu două cozi. Cele două corpuri se uneau în față, gâturile lor formând un singur cap, un cap de vultur. Așa cum am mai spus, împletitura era foarte solidă și ascundea, probabil, în sine motorul. În rest, avionul era alcătuit din materiale ușoare dar, după câte se părea, foarte rezistente. Cele două cozi erau, de fapt, două suprafețe suprapuse. Între cele două corpuri se aflau două scaune în care se putea sta foarte comod. Se vedeau mai multe cabluri care duceau toate la niște manete aflate în vecinătatea celor două scaune. Aceste manete serveau, probabil, la manevrarea păsării uriașe. În afară de noi se mai aflau acolo cei doi vânători albi și tânăra Așta.

Vulturul cel Tânăr ne-a explicat, cu vădită mândrie, că el construise avionul, în urma unor calcule foarte precise pe care le efectuase și trebuie să spun că noi doi, Tatellah-Satah și cu mine, eram convinși că aparatul era construit cum se cuvine și nutream dorința să zburăm.

Tatellah-Satah a privit în zare și toată fața îi era scăldată în lumină. După multă vreme, vraciul a spus:

— Veniți!

Îndemnul ne fusese adresat nouă, Vulturului cel Tânăr și mie. Bătrânul vraci s-a întors și a început să coboare scările, pentru a ieși din turn și a luat-o apoi spre pădure. Vraciul mergea înainte, iar noi îl urmam. Nimeni nu scotea o vorbă. Am trecut de cealaltă parte a muntelui și ne-am oprit, în cele din urmă, într-un loc din care puteam zări apa lacului și Cascada de Dantelă. De cealaltă parte a lacului se zărea stânca înaltă, în formă de catedrală, străjuită de colți uriași de piatră. Printre aceste vârfuri de munte se vedea unul care se înălța atât de mândru spre cer, de parcă nu i-ar fi fost nici-când îngăduit omului să pună piciorul pe coama sa. Spre

acest vârful de munte și-a îndreptat brațul bătrânul vraci și ne-a spus:

— Acesta este Muntele Mormintelor împărătești. Înainte ca indienii să se împartă în triburi mici, el era stăpânit numai de regi și împărați, iar pe platoul său, care se înalță dincolo de nori, se află locurile de veci ale acestora. Mormintele lor sunt durate în piatră. Toate aceste morminte alcătuiesc un oraș lipsit de viață, cu străzi și cu piețe. Acolo nu se află numai osemintele acelor regi și împărați. Acolo se află, în fiecare mormânt, păstrate în lăzi de aur, cărțile în care este scris ce s-a întâmplat în fiecare an al domniei aceluia ce și-a găsit în acel loc ultimul sălaș pământesc. Acolo nu se află numai mormintele celor ce au fost stăpânitori peste rasa roșie, dar și scrierile în care este consemnată istoria de multe mii de ani a acestei rase. Nimeni nu mai poate ajunge însă acolo. Când a fost îngropat ultimul rege indian, a fost distrus drumul care ducea spre morminte. Nici un muritor n-a mai putut ajunge până sus, la ele. Se spune că ar fi o potecă îngustă, lăaturalnică, ce ar duce într-acolo, dar nimeni n-a putut-o găsi. Într-una dintre cele mai vechi cărți pe care le am stă scris că ar fi o cheie prin care s-ar dezlega taina drumului, dar că ea s-ar afla sus, pe Muntele Leacurilor, chiar la poalele celui mai înalt vârful al aceluia munte. Acolo s-ar afla, se spune în carte, o piatră care arată precum o jumătate dintr-un glob. „Cel ce deșteaptă poporul”, omul pe care indienii îl așteaptă de atâta amar de vreme, așa cum se poate citi în penele marelui vultur, va zbura de trei ori în jurul Muntelui Leacurilor și va lua această piatră. Ridicând-o, el va găsi cheia.

Tatellah-Satah a privit spre vârful înalt despre care vorbise și la poalele căruia ar fi trebuit să se afle cheia, apoi și-a întors privirile spre Muntele Mormintelor împărătești și a continuat:

— Știam toate acestea și în pieptul meu ardea dorința poarelor roșii. Atunci s-a arătat la picioarele mele copilul curajos care a silit cea mai puternică dintre păsări să-l aducă din ghearele morții înapoi pe pământ. El a fost numit Vul-

turul cel Tânăr. Oare el era acela pe care indienii îl așteptau de atâta vreme? Eu am crezut că el era cel mult așteptat, l-am luat sub ocrotirea mea și l-am crescut. Era ruda de sânge a lui Winnetou. I-am sădit în suflet dorința de a zbura. Când am auzit că în California erau oameni care încercau să zboare, am hotărât să-l trimit la fețele palide, pentru a deprinde de la ele meșteșugul zborului. El a plecat și a făcut ceea ce i-am spus. Acum s-a întors. El spune că poate să zboare și mai spune că a construit un vultur în ale cărui aripi se poate încrede. Eu îl cred. El este primul și cel mai însemnat războinic „Winnetou” și buzele lui n-au rostit nicicând o minciună. Totuși, eu îl întreb acum, în acest ceas însemnat: ai cutezanța să zbori într-acolo și să vezi dacă există o piatră sub care se află cheia care ne-ar putea călăuzi pașii spre mormintele împăratești?

Vulturul cel Tânăr a răspuns imediat, cu multă încredere în sine:

— Nu numai că am curajul s-o fac, dar este și foarte ușor.

— Și când poți zbura?

— Când vei voi. Clipa pe care o vei hotărî va fi întocmai pe placul meu.

— Această clipă n-a venit încă. Astăzi trebuie să ne gândim la alte lucruri, dar îți mulțumesc pentru răspunsul tău care mă face să privesc viitorul cu încredere!

Așa cum am mai spus, din locul în care ne aflam puteam zări lacul și Cascada de Dantelă. Am văzut-o pe Klara împreună cu inginerul și cu un grup de indieni care duceau aparate fotografice. Soția mea își punea, așadar, planurile în aplicare.

Noi ne-am întors în turn și, de acolo, în „castel”, unde mă așteptau, spre surprinderea mea, Old Surehand și Apanatshka.

— Să nu te mire faptul că ne vezi aici, mi-a spus Old Surehand. Avem un motiv foarte bine întemeiat pentru care am vrut să-ți vorbim și vrem să și lămurim ceva. Îl cunoști pe omul numit „negroteiul”, care este proprietarul cantinei în care mănâncă muncitorii?

— L-am văzut o singură dată, am răspuns, precaut.

— Și i-ai vorbit?

— Nu.

— Deci nu l-ai jignit cu nimic?

— Nu, niciodată.

— Cu toate astea, te urăște din tot sufletul. De ce te urăște, poți să-ți dai seama și singur. El e de partea noastră și de aceea nu putem să-i stăm împotriva. El este un om lipsit de judecată și foarte violent, care a mers de data asta prea departe, mânat de ura împotriva ta. S-a întâlnit cu noi mai adineuri ca să vorbim despre niște afaceri și felul în care a vorbit despre tine ne-a pus pe gânduri. Ne-a spus că astăzi este ultima zi din viața ta și că de lucrul ăsta trebuie să fie convinși și alții. Astăzi se va vedea, zicea el, cine este stăpânul aici, la Mount Winnetou. Am crezut până acum că ne poate fi de folos, dar felul în care a vorbit ne-a îngrijorat. Am venit să-ți dăm de știre. Se pare că a pus ceva la cale împotriva ta, dar nu am putut afla ce anume.

— Vă mulțumesc, am fost prevenit.

— Ai fost prevenit? Asta ne bucură! Tu ai rămas tot cel de altădată și știi mai multe decât ceilalți. Spune-ne, sunt întemeiate temerile noastre? Se pune ceva la cale împotriva ta?

— Nu numai împotriva mea, ci și împotriva altora.

— Adevărat? Despre ce e vorba?

— Urmează să fie înlăturați toți cei ce se împotrivesc înălțării statuii lui Winnetou. Am aflat tot ce ar urma să se întâmple și am luat toate măsurile pentru a împiedica mersul lucrurilor. Pentru că ați fost cinstiți cu mine, care sunt împotriva proiectelor voastre, vreau să vă povestesc despre ce e vorba.

Le-am spus pe scurt tot ce știam. Oricine își poate închipui care a fost reacția lor. Erau hotărâți să plece imediat în Valea Peșterii, împreună cu toți oamenii pe care îi aveau, pentru a-i urmări pe dușmanii noștri și pentru a-i nimici. Nu le-am spus nimic despre faptul că blocasem anumite galerii din peșteră și astfel cei doi nu puteau întreprinde nimic în lipsa mea. A trebuit să stărui foarte mult pentru a-i convinge

pe cei doi că era cazul să se liniștească și să lase totul în seama mea. Nu i-am putut abate însă cu nici un chip de la un lucru pe care și-l puseseră în gând și anume acela de a pleca imediat la cantină pentru a vorbi cu negroteiul și pentru a-l sili să renunțe la planurile sale. Toate acestea puteau să-mi dea peste cap socotelile, așa că am preferat să-i însoțesc, pentru a împiedica ce se putea împiedica.

Trecând pe lângă Cascada de Dantelă, am observat că pregătirile pentru evenimentele ce aveau să se desfășoare în seara aceea erau în toi și toată lumea era ocupată. Aruncând o privire asupra statuii, mi s-a părut că aceasta se înclinase și mai mult.

Lângă cantină am văzut-o pe soția mea, în tovărășia inginerului. Făceau fotografii. Lângă ei se zăreau frații Enters, care, așa cum aveam să aflu mai târziu, se aflaseră în cantină și ieșiseră afară pentru a vedea ce făceau Klara și inginerul. Chiar în clipa în care ne-am apropiat de cei patru și am descălecat, negroteiul a ieșit din cantină. Imediat ce l-au zărit Apanatshka și Old Surehand l-au luat în primire. Old Surehand a izbucnit lăsând deoparte stăpânirea de sine:

— Am venit să te luăm ostatic, ai ieșit din baracă exact la momentul potrivit!

— Să mă luați ostatic? Pe mine? s-a mirat negroteiul. Vreau să-l văd și eu pe ăla care-i în stare de așa ceva! Pot să-ntreb de ce?

— Din cauza mascaradei pe care ai pus-o la cale pentru seara asta.

Omul s-a speriat, dar și-a recăpătat foarte curând sângele rece. Nu a încercat să nege, ci a început să râdă cu poftă, întrebând:

— Vreți să mă luați ostatic, fiindcă vreau să frâng gâtul dușmanilor voștri? Well! Asta zic și eu recunoștință!

— Crezi că poți să ne duci de nas? l-a întrebat Apanatshka. Am aflat că nu e vorba numai despre dușmanii noștri, ci chiar și despre noi! Vor fi uciși nu numai ei, ci și noi!

— De la cine ați aflat? a întrebat negroteiul, cu ochii scânteind de ură.

Apanatshka a izbucnit.

— To-kei-chun și Tusahga Sartish nu au fost aseară la tine? Nu ați vorbit în amănunt despre tot ce trebuia să se întâmple? Nu au fost de față și frații Enters?

Asta a fost marea greșeală pe care a făcut-o Apanatshka. Urmărilor ei aveau să se vadă foarte curând. Negroteiul și-a dus mâna la brâu, vrând, probabil, să scoată pistolul. Și-a îndreptat spatele și a spus, șuierând printre dinți și privindu-ne pe fiecare în parte:

— Am fost trădați! Asta nu-nseamnă nimic! Ce trebuie să se întâmple are să se întâmple!

Klara s-a apropiat imediat de mine, crezând că mă aflu în pericol. Frații Enters s-au apropiat și ei și stăteau acum lângă proprietarul cantinei. Acesta i-a privit cu dispreț și a spus:

— Știți cine a trădat? Voi, nemernicilor! Căpeteniile nu s-ar fi dat singure pe mâna dușmanilor lor! Ar trebui să vă împușc acum, pe loc, dar de voi o să am eu grijă mai târziu! Mai întâi am să mă ocup de câinele ăsta din Germania și de squawa lui, pe care am s-o împușc, fiindcă...

Întrerupându-și ideea, negroteiul a scos pistolul și l-a îndreptat spre mine și spre soția mea. Frații Enters l-au prins de mâini, astfel încât să nu poată trage. Old Surehand și Apanatshka au scos și ei repede pistoalele. Klara a vrut să se pună în fața mea, dar am tras-o repede și am împins-o în spatele meu, spunându-i:

— Nu face o prostie!

Negroteiul încerca să scape din strânsoarea celor doi frați, dar aceștia erau hotărâți să-l țină bine.

— Să nu-l împuști pe Old Shatterhand! Mai bine împușcă-mă pe mine! a strigat Hariman.

Sebulon își dădea toată osteneala să-și ajute fratele.

În cele din urmă, negroteiul a reușit să-și elibereze brațul drept și a strigat:

— Well! Mai întâi va veni rândul vostru, ca să scap de voi!

Spunând acestea uriașul și-a îndreptat fulgerător arma mai întâi spre Sebulon și apoi spre Hariman. S-au auzit două

împuşcături şi apoi încă două, fiindcă Old Surehand şi Apanatshka au tras la rândul lor. Gloanţele l-au nimerit pe negrotei în frunte. Uriaşul s-a întors şi a căzut la pământ, împreună cu fraţii Enters, pe care-i împuşcase în piept.

Apanatshka şi Old Surehand s-au apropiat repede de uriaşul proprietar al cantinei, pentru a se asigura că el nu va mai face niciodată vreun rău.

Soţia mea a îngenucheat lângă Sebulon, iar eu, lângă Hariman. Amândoi aveau răni mortale. Hariman a mai deschis o dată ochii.

— Eu am fost războinicul „Winnetou” care v-a ocrotit chiar din seara aceea când ne aflam la Nugget Tsil, a şoptit el. Faptele mele sunt iertate?

— Toate, toate! i-am răspuns eu.

— L-aţi iertat şi pe tatăl meu?

— Şi pe el!

— Atunci... mor... fericit!

Acestea au fost ultimele cuvinte pe care le-a rostit Hariman înainte de a muri.

Sebulon zăcea întins pe spate, nemişcat, dar pleoapele îi tremurau. Soţia mea plângea şi îl mângâia pe obraz. Rănitul a deschis dintr-o dată ochii, s-a sprijinit într-un cot, a privit-o pe soţia mea şi a întrebat-o:

— Plângeţi, doamnă Burton? Dar eu sunt atât de fericit!

Sebulon a zâmbit şi a dus cu ultimele puteri mâna Klarei la buze.

— Citiţi, vă rog, numele pe care l-am scris pe hârtiuţa de sub steaua mea de „Winnetou”, a rugat-o el.

Klara a dat din cap.

După o pauză, Sebulon a întrebat cu voce stinsă:

— Credeţi... că tatăl meu... este iertat?

— Da, cred, l-a asigurat soţia mea.

— Atunci... Îi mulţumesc lui Dumnezeu... n-a fost totul zadarnic... n-a fost zadarnic!

Spunând acestea, Sebulon a căzut pe spate şi a murit. Ne-am ridicat în picioare. Negroteiul murise, la rândul său şi zăcea cu ochii larg deschişi înspre victimele sale.

- Trebuiau să se întâmple toate astea? a întrebat soția mea.
- Nu! am răspuns eu, cu hotărâre.
- Așa este. Nu trebuia să se întâmple nimic din toate astea, a spus Old Surehand, la rândul său. Am fi putut să împiedicăm lucrurile astea, dar ne-am pripit.
- V-ați pripit ca pe vremuri! Nu m-am putut abține să remarc.

Foto 14 Negroteiul a scos pistolul și l-a îndreptat spre mine și spre soția mea. Frații Enters l-au prins de mâini, astfel încât să nu poată trage

Cei doi n-au protestat și am continuat:

— Ce facem acum? Credeți că muncitorii nu mai sunt periculoși datorită morții conducătorului lor? Sau credeți că tocmai moartea acestuia îi va face să fie mai hotărâți și să treacă la fapte?— Hm, a mormăit Old Shatterhand. Ai dreptate. Ce facem?

Cei doi s-au privit reciproc, dar nu le-a venit nici o idee.

— Cât durează până când ajung aici vreo zece-doisprezece comanși?

— Dacă-i aduc eu, cel mult un sfert de ceas, a răspuns Apanatshka.

— Nimeni nu știe încă ce s-a petrecut aici. Muncitorii sunt cu toții la carieră și lângă Cascada de Dantelă. Ia cu tine niște războinici de încredere care să-l ascundă pe negrotei. Apoi se va răspândi zvonul că s-a certat cu frații Enters, că i-a împușcat și că a fugit ca să scape de vreo pedeapsă. Astfel, muncitorii nu vor ști ce s-a petrecut cu adevărat și putem spera că se vor liniști.

— Asta-i o idee bună! a exclamat Old Surehand. Grăbește-te! i-a spus acesta lui Apanatshka. Adu oamenii!

Indianul a plecat în galop și s-a întors surprinzător de repede cu câțiva războinici care au luat cadavrul negroteiului, l-au legat pe un cal și au plecat. Doi dintre ei au rămas lângă trupurile neînsuflețite ale fraților Enters.

Klara era adânc mișcată de toate cele întâmplate și a vrut să plece acasă. Am însoțit-o până la „castel”. După-amiază când s-a mai liniștit soția mea l-a căutat pe inginer pentru a continua să se ocupe de fotografii. Către seară s-a întors și mi-a spus că lumea se adunase în apropierea Cascadei de Dantelă. După ce am mâncat, am plecat și noi într-acolo, însoțiți de păstrătorul marilor leacuri și de Vulturul cel Tânăr. Dick, Pitt, Inciu-Inta și toți ceilalți pleaseră deja.

Tatellah-Satah vorbise cu mine despre felul cum trebuia să se acționeze și dăduse toate poruncile necesare. Muncitorii urmau să stea în imediata apropiere a monumentului. Mulțimea privitorilor obișnuiți avea să se strângă pe spațiul viran din fața statuii și trebuie să spun că aici era loc destul

pentru câteva mii de oameni. Acest loc gol se întindea de la statuie până la Amvoanele Diavolului. În aceste amvoane aveau voie să urce numai marile căpetenii, căpeteniile de rang mai mic și alte persoane însemnate. Între muncitori și privitori se așezaseră pe trei rânduri, războinicii „Winnetou”. Aceștia erau înarmați cu revolve și erau pregătiți să intervină, dacă muncitorilor le-ar fi dat prin cap să pună în aplicare planul urzit de negrotei și de cele patru căpetenii.

Trebuie să spun că, în cursul acelei zile, se aduseseră, cu ajutorul mai multor căruțe, alimente pentru oamenii ce urmau să se adune la statuia lui Winnetou. Cu aceste căruțe sosiseră și oameni în pelerinaj la monumentul lui Winnetou și aflaseră cu bucurie că vor avea plăcerea de a vedea, chiar în acea seară, statuia scăldată în lumină.

Toți acești oameni care veniseră cu căruțele s-au adunat imediat în locul din fața statuii. Așa se explică faptul că acolo se aflau foarte multe persoane. Așa cum am mai spus, căpeteniile erau în amvoane. Aceste Amvoane ale Diavolului erau două perechi de stânci, așezate astfel: în stânga drumului se aflau stâncile 1 și 2, în dreapta drumului, stâncile 3 și 4. Stâncile 1 și 3 erau situate în față, iar stâncile 2 și 4 se aflau în spate. Cei ce se aflau pe stânca 1 auzeau ce se vorbea pe stânca 3, cei ce se aflau pe stânca 2 auzeau orice zgomot care se făcea pe stânca 4 și invers. Pentru că era foarte important să aflăm ce vorbeau cei patru șefi de trib care ne erau dușmani și pentru că ei au urcat pe stânca, sau ca să spun așa, în amvonul 3, noi am urcat în amvonul 1. Sigur că trebuia să fim atenți ce spuneam și să vorbim în șoaptă atunci când voiam ca dușmanii noștri să nu ne audă. Se ocupase, în afară de cele două amvoane pe care le-am amintit, numai amvonul 4, amvonul 1 ne fusese păstrat nouă.

Când am ajuns pe terenul din fața statuii, acesta era luminat numai de câteva becuri electrice de putere mică. Ni s-a făcut loc, astfel încât să putem ajunge în amvonul 1. De la poalele acestui amvon se putea ajunge în peșteră. Când am ajuns acolo, am fost întâmpinați de toți prietenii noștri. Prin-

tre ei se număra și Avaht-Niah, bătrâna căpetenie a șoșonilor. Le spuseseam să nu urce în amvon, ci să mă aștepte la poalele acestuia. Mi-au îndeplinit rugămintea, fără să cunoască motivul. Le-am spus repede totul despre Urechile Diavolului și au rămas uimiți, pentru că dezlegasem taina lor.

I-am rugat să urce în amvon, dar să vorbească în șoaptă și să își acopere gura cu palma atunci când vorbeau. Le-am spus că voiam să discut cu dușmanii noștri și că fiecare cuvânt se va auzi în amvonul în care-i rugasem să urce.

Am plecat. Bătrânul Kiktahan Shonka era în amvonul 3, împreună cu însoțitorii săi. Trebuie să spun că această stâncă era înconjurată de o ceată de războinici „Winnetou”. Le-am spus acestor războinici că toți cei care urcaseră în acel amvon erau prizonieri și că nimeni nu avea voie să coboare și să plece de acolo fără încuviințarea mea. Am urcat în amvon.

— Old Shatterhand! a exclamat Tangua, care m-a zărit primul.

— Da, eu sunt, am răspuns. Vin pentru a vă spune lucruri însemnate, ca să nu mai așteptați în zadar. Știți că negroteiul, aliatul vostru, nu mai e pe-aici?

— Știm, a răspuns To-kei-chun, dar el nu este aliatul nostru.

— Ba este! I-am contrazis eu. Aseară eram la fereastra odăii în care ați vorbit despre toate câte trebuiau să se întâmple în seara asta!

— Uff! Uff! a strigat indianul, speriat.

— Frații Enters au murit, dar a murit și el. Old Surehand și Apanatshka l-au împușcat!

— Uff! Uff! Uff! Uff! au exclamat indienii.

— Pida, care a plecat în Valea Peșterii ca să-i conducă pe cei patru mii de războinici sioux, utah, kiovași și comanși prin peșteră până la Cascada de Dantelă, nu va mai ajunge aici pentru a ne ataca. Am închis galeriile peșterii și îi vom lua prizonieri pe toți.

— Uff, uff!

— Comitetul vostru nu mai are nici o putere! Frații Enters mi-au dat o hârtie pe care ați semnat-o. Toată lumea știe că ați vrut să mă uideți, dar acum totul s-a terminat. Veți fi

pedepsiți. Această stâncă este înconjurată de războinici „Winnetou”. Ei vă vor lua prizonieri. Cel ce va încerca să fugă va fi împușcat.

Nimeni nu mai striga acum „uff, uff”. Toți erau foarte speriați. Erau prezenți acolo și cei patru domni din comitet. Nici ei nu scoteau vreun cuvânt.

Această liniște a fost întreruptă de un zgomot puternic. Se părea că pământul avea să se surpe cu noi.

— Auziți? i-am întrebat. Acesta este glasul peșterii în care se găsesc nefericiții voștri războinici. Ei sunt pierduți.

Spunând acestea, am coborât repede din amvon și m-am grăbit să ajung la prietenii mei. Peste tot domnea liniștea. Oamenii erau speriați de zgomotul pe care îl auziseră cu puțin înainte și de faptul că pământul se cutremurase. S-a auzit doar vocea puternică a lui Old Surehand care a poruncit să se aprindă luminile. Inginerul și-a făcut datoria, și, în acea clipă, asupra statuii s-a revărsat o lumină puternică. De o parte și de alta a statuii, pe perdeaua de apă a cascadei se puteau vedea chipurile lui Young Surehand și Young Apanatshka.

Statuia fără cap nu a impresionat pe nimeni, iar fețele celor doi artiști i-au lăsat pe oameni indiferenți, fiindcă nu exprimau nimic înălțător.

Am ajuns în amvonul meu, le-am făcut prietenilor mei un semn prin care voiam să le dau de înțeles că se cuvenea să vorbească încet și i-am întrebat în șoaptă:

— Ați auzit tot?

Toți au dat din cap.

— Ați simțit că s-a cutremurat pământul?

— Am simțit, a răspuns Klara, cu îngrijorare în glas.

— Nenorocirea nu mai vrea să aștepte. Cred că ea se va petrece chiar acum!

S-a auzit din nou un zgomot surd, venit din măruntaiele pământului. Părea că ceva se năruie. Vocea lui Old Surehand s-a auzit pentru a doua oară. Inginerul a închis aparatul de proiecție și a învârtit o manetă. Imaginile reprezentându-i pe cei doi artiști au dispărut, dar în schimb s-au aprins toate be-

curile, de la cel mai mic până la cel mai mare. Nici această lumină abundentă nu a impresionat pe nimeni. Lumina era rece, iar statuia rămânea aceeași.

Cu toate acestea, pentru mine statuia se schimbase într-un fel, mai precis, se înclinase și mai mult, atât de mult, încât soția mea m-a apucat de mână și mi-a spus, înspăimântată:

— Pentru numele lui Dumnezeu, se prăbușește, se prăbușește!

Abia rostise Klara aceste cuvinte, când pământul a început să se clatine sub noi. S-au auzit niște bubuituri. Statuia s-a înclinat spre stânga, apoi s-a aplecat înainte și apoi s-a înclinat spre dreapta. S-a auzit un tunet, un zgomot infernal, de parcă avea să se năruie întreg pământul.

— Fugiți! Fugiți! Salvați-vă! strigau muncitorii, luând-o la goană care-ncotro.

După ce s-au auzit aceste strigăte, a început adevăratul dezastru. Tunete, bubuituri, trosnete, explozii! Pământul s-a căscat. Statuia s-a rotit pe soclul ei greu și a dispărut cu totul, într-un zgomot asurzitor. O dată cu statuia, s-a năruit tot ce se afla în jurul ei: schelele, prăjinile, buștenii, becurile. Toate acestea au dispărut fiind parcă înghițite de pământ. Peste tot și peste toate s-a lăsat întunericul. Miile de voci s-au unit într-un singur strigăt de groază. Apoi s-a lăsat liniștea și s-a auzit numai glasul deznădăjduit al lui Tangua:

— Pida, Pida! Fiul meu, fiul meu! E pierdut!

Miile de voci au izbucnit din nou. Toată lumea urla, țipa, striga. Se părea că toți acești oameni înnebuniseră. Toți voiau să iasă din vale. Pământul se putea cutremura oricând, chiar pe o suprafață mai mare. Cei mai mulți dintre prietenii noștri coborâseră din amvon și se sfătuiau pentru a vedea ce era de făcut. Sus nu mai rămăseseră decât șase persoane: Tatellah-Satah, Dick, Pitt, Inciu-Inta, soția mea și cu mine.

— Nu mai lăsa pe nimeni să urce, m-a rugat Tatellah-Satah. Numai noi trebuie să auzim ce vorbesc dușmanii noștri.

— Veți rămâne doar voi doi aici, i-am răspuns eu. Nu avem timp să tragem acum cu urechea, trebuie să salvăm tot ce se mai poate salva.

I-am trimis pe Inciu-Inta și pe cei doi vânători la „castel” pentru a aduce făclii. Apoi i-am căutat pe Old Surehand și pe inginer și i-am întrebat dacă puteau face ceva pentru a avea din nou lumină electrică. Cei doi au promis că vor face tot ce le va sta în putință și mi-au spus că mai aveau destul cablu și destule becuri. Am vorbit apoi cu șase dintre cele douăsprezece căpetenii apașe și le-am spus să plece împreună cu războinicii lor în Valea Peșterii pentru a vedea care era situația acolo, cu toate că se întunecase.

Abia trecuse o primejdie, când ne amenința o alta! Apa cascadei nu se mai scurgea acum cu totul în pământ. O parte din această apă umplea gaura care se făcuse în pământ și era posibil ca, în scurt timp, această gaură să se umple cu apă și să fie inundată valea. Dacă se întâmpla acest lucru, cei ce se aflau în peșteră nu ar mai fi putut fi salvați. Din fericire, lucrurile n-au mers chiar până-ntr-acolo. Apa a fost mai puternică decât pământul și decât piatra, așa încât nu s-a format un lac în gaura din pământ fiindcă apa a săpat neîncetat și s-a prăbușit, în cele din urmă, în adâncuri.

Capitolul XVI

Vechile preziceri se împlinesc

Inciu-Inta, Hammerdull și Holbers s-au întors de la „castel”, aducând cu sine făclii. Pe lângă cei trei am luat cu mine și câțiva războinici de încredere și am coborât în peșteră prin gangul care dădea spre amvonul în care ne aflasem.

Am ajuns la bifurcația prin care se putea trece în odaia cu flori. Pe lângă stalactitele pe care le pusesem acolo, se mai strânseseră o grămadă de pietre. Situația nu era deloc îmbucurătoare și ne-a trebuit aproape un ceas pentru a ne croi drum. De acolo am luat-o spre locul în care galeria mică se termina în gangul mare, prin care se putea ajunge în spatele Cascadei de Dantelă. Aici văzusem că din tavan cădeau pietre și curgea nisip. Galeria era blocată în întregime, tavanul se surpase pe de-a-ntregul. Am dat peste doi oameni care erau lungiți la pământ și nu se mișcau. Lângă ei se vedea un rest dintr-o făclie. Erau cei doi vraci care fuseseră, nu demult, prizonierii noștri, care îi conduseseră pe dușmanii noștri prin peșteră. Acum nu mai mișcau și abia ne-au recunoscut. Înnebuniți de frică, aruncau priviri rătăcite în jur. Ne-a trebuit mult timp ca să înțelegem din vorbele lor dezlănate tot ceea ce se întâmplase.

Războinicii au lăsat caii în vale și au intrat pe jos în peșteră. Pentru că aveau timp, au înaintat încet. Atunci când plafonul peșterii a început să se prăbușească, indienii se aflau pe gangul larg, de-a lungul căruia se putea merge și călare. Din fericire, ei nu se găseau chiar în locul în care s-a prăbușit plafonul. S-a simțit un puternic curent de aer și s-au stins

câteva făclii. Pereții au început să se clatine, pământul a început să se cutremure și plafonul a început să pârâie. Mulți dintre războinici au fost loviți de pietrele care cădeau de sus. Oamenii au intrat în panică. Toți voiau numai să scape cu viață, dar încotro s-o apuce? Unii dintre războinici s-au repezit înainte. Alții s-au repezit înapoi. Toți urlau.

Apa cascadei și-a schimbat cursul. Părea că se va forma un lac. Acest lac s-a transformat apoi într-un râu. Toate acestea au făcut ca în peșteră apa să pătrundă cu mare putere,ducând cu sine pe orice om care nu reușise să se prindă de ceva. În furia ei, apa purta cu sine bucăți mari de stâncă, bărându-le indienilor ieșirea către Valea Peșterii. Ieșirea din peșteră s-a blocat apoi cu totul și apa a început să se adune în galerii.

Vracii îmi povestiseră toate astea în propoziții dezlănate, cu spaima întipărită pe fețe și în priviri. Apoi n-au mai zis nimic și a trebuit să le pun tot felul de întrebări pentru a-i face să spună mai departe ce s-a întâmplat. Cei doi au început din nou să povestească fără nici o noimă. Mi-a fost foarte greu să pun cap la cap cele spuse de cei doi vraci, pentru a-mi putea da seama întrucâtva de cele întâmplate.

Dintr-o dată, cei doi păreau să-și reamintească tot ce se petrecuse în decursul ultimei ore. Acum imaginea pe care au redat-o era clară și se completeau unul pe altul:

— Nu puteam ieși decât pe sus, a spus vraciul comanș, ridicând brațul. Cei ce voiseră să ajungă în Valea Peșterii se întorceau. Nu am putut să ieșim nici pe sus, fiindcă și calea asta ne-a fost închisă.

Spunând acestea, bietul om și-a coborât brațele, ca și când abia atunci ar fi descoperit faptul că va fi îngropat de viu, împreună cu ai săi. Pentru scurtă vreme, s-a lăsat tăcerea, apoi vraciul kiovaș a spus:

— Calea asta nu a fost închisă cu totul. Am văzut, după un timp, că între pietre rămăsese o crăpătură, numai că locul trebuia cercetat cu băgare de seamă. Războinicii ne-au tri-

mis pe noi doi, pe fratele meu roșu și pe mine, să cercetăm locul, fiindcă noi eram aceia care-i călăuzisem prin peșteră.

— Acum înțeleg de ce v-am găsit aici, despărțiți de toți ceilalți. V-ați croit drum prin crăpătura aceea și ați ajuns până aici. Apoi ați vrut să vă întoarceți și să le spuneți și celorlalți că drumul era liber, când...

— ... când s-a cutremurat întreaga peșteră pentru a doua oară, m-a întrerupt comanșul. Fratele meu și cu mine am fugit de moarte, cu toate că nu nădăjduiam să mai scăpăm cu viață, fiindcă simțeam că Manitou este împotriva noastră și că s-a supărat pe noi. Ce s-a mai întâmplat nu mai știm, căci ne-au părăsit toate simțurile. După o vreme, ne-am văzut aici, în locul ăsta în care ne așteptam sfârșitul.

Era impresionant să-i auzi pe acești doi bărbați care fuseseră dușmanii noștri de moarte vorbind astfel. Credeam că se ivise prilejul să le spun câteva lucruri pe care erau dispuși să le asculte, acum, când se aflau încă sub imperiul spaimei.

— Oamenii roșii au spus adevărul, am început eu. Manitou este supărat pe ei. Manitou este supărat pe toți aceia care stau împotriva marelui Tatellah-Satah. El le trimite spaima morții, fiindcă ei trebuie să știe c-au apucat-o pe o cale greșită. Mânia lui Manitou nu este veșnică. El este drept și știe când trebuie să pedepsească, dar este și plin de dragoste și îi iartă pe aceia ce văd că au făcut un rău și vor să-l îndrepte. Pentru asta El ne-a trimis pe noi. Ne-a trimis să vă salvăm. Urmați-ne și vă vom duce la suprafață. Apoi ne vom întoarce pentru a-i aduce și pe frații voștri, atâția câți mai sunt în viață.

Cei doi ne-au urmat fără să spună un cuvânt. Nu ne-au înțeles nici măcar dacă îi vom trata ca pe niște dușmani, sau dacă eram gata să-i iertăm. Am ieșit cu toții din peșteră și am văzut că inginerul și oamenii săi reușiseră să lumineze locul cu ajutorul câtorva becuri. I-am dus pe cei doi vraci la amvonul în care se aflau Tangua și tovarășii săi, care erau acum prizonierii noștri. Când i-a zărit pe cei doi vraci, Tangua a izbucnit.

— Sunt salvați! Sunt salvați! Ei s-au aflat în frunte! Dacă ei au scăpat cu viață, înseamnă că nici Pida n-a murit!

Desigur, concluzia la care ajunsese Tangua era pripită. Nu aveam însă timp să-i explic că era posibil să se înșele. I-am trimis pe cei doi vraci sus, lângă el, ca să-i povestească tot ce se petrecuse. Așa se face că vracii se aflau acum sub pază sigură și puteam să fiu liniștit.

M-am dus apoi la Old Surehand. În subordinea lui se aflau muncitorii de care aveam acum atâta nevoie. Împreună cu el, am pus la punct un plan pentru salvarea celor ce se aflau în peșteră. Apoi Old Surehand și-a adunat oamenii și le-a spus despre ce era vorba. Stihiile naturii îi speriaseră și pe aceștia, care acum nu se mai gândeau la răzbunare, ci erau gata să treacă imediat la treabă. Ei voiau să încerce să sape un tunel, înlăturând pietrele prăbușite în peșteră de forța naturii. Acum s-a dovedit cât de folositoare putea fi lumina electrică. Cu ajutorul cablurilor și becurilor, drumurile subterane au fost luminate. Astfel, muncitorii nu trebuiau să lucreze la lumina slabă a făcliilor fumegânde.

În timp ce bărbații își puneau în joc toate puterile și chiar viața pentru a înlătura bolovanii prăbușiți, am chemat toate femeile care se adunaseră la Mount Winnetou și le-am vorbit despre îndatoririle pe care le aveau. Nu a trebuit să vorbesc prea mult fiindcă se zăreau în fața mea indience care știau prea bine ce trebuia făcut atunci când era nevoie să fie oblojite rănila și când erau bolnavi de îngrijit. Ne aflam într-o situație cu totul neobișnuită, pentru că trebuiau găzduiți aproximativ patru mii de oameni. Cea mai mare problemă o constituia hrana pentru toți acești răniți.

Pentru a rezolva această problemă, nu puteam să apelez la femei. Trebuia să vorbesc despre asta cu Old Surehand. L-am găsit împreună cu Apanatshka, în peșteră, supraveghind lucrul muncitorilor. Le-am spus că vreau să discutăm și ne-am îndreptat către un loc mai retras, unde puteam sta de vorbă în liniște.

Din fericire, problema se putea rezolva în foarte scurt timp. Old Surehand dispunea de provizii suficiente de alimente chiar la Mount Winnetou. În ceea ce privește cheltuielile

pentru aceste alimente, urma ca el să se înțeleagă cu șefii de trib ai căror războinici trebuiau scoși din peșteră și îngrijiți.

Vorbind cu Old Surehand și cu Apanatshka, am observat că erau prietenoși și respectuoși. Mi-am dat seama însă că amândoi erau rezervați și, într-un fel, nesiguri. Din cauza asta m-am hotărât să pun capăt acestei stări de lucruri neobișnuite între prieteni vechi, cum eram noi trei. Se cuvenea să procedez cu multă atenție. Pe de-o parte, trebuie să recunosc că am și eu mândria mea și nu puteam să uit tot ce se întâmplase, pe de altă parte, cei doi se bucurau de un renume pe care nu voiam să-l știrbesc și, în sfârșit nu le făcusem, de fapt, nici un rău celor doi vechi prieteni.

— Da! am spus eu, în cele din urmă, vrând să schimb subiectul discuției, fără ca prietenii mei să-și dea seama de acest lucru. Toate aceste lucruri sunt de neuitat, dar nu știu ce m-a impresionat mai mult, faptul că aici, la Mount Winnetou, toate s-au prăbușit, sau întâmplările prin care am trecut împreună cu ani în urmă, atunci când am ajuns la Devil's Head și am fost martorii cumplitelui sfârșit al lui Old Wabble, pentru ca apoi să-l vedem murind pe așa-zisul general Dan Etters.

Apanatshka m-a privit insistent. Mi-am putut da seama foarte bine de acest lucru, fiindcă lumina becurilor electrice ajungea până la noi. Indianul voia să ghicească parcă ce se petrecea în adâncul sufletului meu și tăcea. Old Surehand, care m-a privit în treacăt, căuta parcă un răspuns pe care l-a găsit, se pare, în cele din urmă:

— Eu zic, a început el, că astăzi s-au întâmplat lucruri înspăimântătoare, lucruri groaznice, care nu se pot asemăna cu cele ce s-au petrecut odinioară. Atunci a murit un bătrân păcătos și un bandit renumit, adică doi oameni cu totul. Acum este vorba de patru mii de oameni, dintre care se poate ca nici unul să nu mai fie în viață. Acești patru mii de oameni nu sunt nici păcătoși și nici bandiți, sunt numai niște oameni... care-au fost duși pe căi greșite.

Old Surehand rostise vorba cea mare. „Oameni care-au fost duși pe căi greșite”, spusese el. Pentru vorba asta i-aș fi

strâns mâna. Old Surehand mă privea acum cu insistență, la fel ca și tovarășul său. Privirile noastre s-au întâlnit. În ele se putea citi acum bucuria revederii și dorința de împăcare.

— Oameni care-au fost duși pe căi greșite. Asta-i expresia cea mai potrivită, mister Surehand și mă bucur că ai rostit-o. Nu spun asta de dragul de a dovedi că am dreptate, ci o spun cu bucurie, fiindcă ați priceput despre ce este vorba.

Ochii lui Apanatshka s-au luminat dintr-o dată. Se pare că războinicul mândru repurtase cea mai mare victorie, ieșise învingător în lupta cu sine însuși. Indianul a spus apoi cu voce tare ceea ce privirea lui exprima atât de clar:

— Vrem să-ți spunem deschis tot adevărul, mister Shatterhand. Treaba asta cu statuia uriașă a fost o mare greșeală. Totul a fost un plan nebunesc, fii bun și dă-ne voie să nu mai vorbim despre asta! Important este că ne-am dat seama că am greșit.

În loc de orice răspuns, i-am întins mâna. Indianul mi-a strâns-o cu putere.

Old Surehand nu voia să fie lăsat deoparte și a întrebat:

— Eu nu mă pot număra printre cei ce sunt de partea voastră?

I-am întins mâna și vechiul meu tovarăș a început să vorbească repede și cu bucurie în glas:

— Știi ce ne-a făcut să ne schimbăm gândurile? Tot ce ne-ai citit din caietele lui Winnetou! Ne-ai arătat un Winnetou în carne și oase și atunci imaginea lui zămislită în piatră a început să se năruie pentru noi, chiar înainte de a se fi năruit și în realitate. Mânia naturii ne-a spulberat și ultimele gânduri legate de această statuie și ne-a făcut să ne recunoaștem greșeala. Doamne, cum s-a prăbușit totul! Asta a fost o palmă zdravănă pe care am primit-o noi și băieții. Toată nebunia asta pe care ne-am permis-o ne-a costat o grămadă de bani. Băieții noștri plătesc la rândul lor, fiindcă își vor pierde încrederea în talentul lor artistic. Pe noi totul ne-a costat o grămadă de bani, bani pe care trebuie să-i considerăm pierduți.

— Pierduți numai pentru o vreme, am spus eu.

— Cum adică? a întrebat, repede, Old Surehand.

Mă bucuram mult că le puteam spune o vorbă bună, un cuvânt rostit din toată inima, așa, ca între niște vechi prieteni care au umblat mult prin Vestul Sălbatic și care s-au regăsit.

— Vreau să spun că, datorită tinereții, își vor regăsi încrederea în sine, fiindcă amândoi sunt adevărați artiști. Critica, oricât de aspră ar fi ea, trebuie să fie un îndemn pentru ei. Ei pot să facă dovada talentului lor, zămisbind noi opere, în care se va regăsi întreg sufletul lor. Nu va dura mult și cei doi vor putea să țină din nou fruntea sus, fiindcă vor avea de ce să fie mândri. Voi, părinții lor, trebuie să vă gândiți că statuia s-a năruit, într-adevăr, dar că o parte din planurile voastre rămân, totuși, în picioare, adică acea parte care vă poate aduce profituri mari.

— Care parte? a întrebat Old Surehand.

— Orașul, Winnetou City.

— Nu crezi că ne-am făcut de râs cu statuia noastră și că totul s-a dus de râpă, chiar în clipa când ea s-a prăbușit?

— Bineînțeles că nu! Eu aș fi primul care m-aș bucura din suflet de fondarea acestui oraș.

— Dacă s-ar putea! a exclamat Old Surehand, fericit în timp ce Apanatshka mă privea cu ochi scânteietori, fără a rosti o vorbă.

— Se va putea! l-am asigurat eu. Dacă vrem ca rasa roșie să aibă un suflet nobil, un suflet mare, nu este de ajuns să ne gândim numai la partea spirituală. Se cuvine să ne gândim și la un loc în care cei ce vor veni să se simtă puternici. Acest loc va fi orașul Winnetou City, pe care ați vrut să-l fondați, fără să vă fi gândit la sufletele oamenilor ce urmau să-l populeze. Ce străzi, ce piețe, ce locuințe și ce clădiri ar trebui construite în acest oraș! Câte o casă în care membrii fiecărui trib și membrii fiecărui clan să se poată aduna la sfat. Cea mai frumoasă dintre ele va fi pentru cel mai nou dintre clanuri, pentru clanul „Winnetou”! Ia gândiți-vă câte clădiri ar trebui construite! „Castelul” trebuie să fie renovat și să vegheze deasupra întregului oraș. Gândiți-vă că se va deschide

calea spre Muntele Mormintelor împărătești și că trebuie să vă îngrijiți de comorile care se găsesc acolo, așa cum se cuvine în cazul unor asemenea bogății neprețuite. Acestea sunt doar câteva lucruri pe care vi le pot spune.

Amândoi mă ascultaseră fără a rosti o vorbă. Erau fericiți. Apanatshka s-a mulțumit să-și exprime sentimentele printr-o strângere de mână care valora mai mult decât orice cuvântare pretențioasă. Old Surehand a vorbit însă mult și cu înflăcărare. În cele din urmă, mi-a strâns mâna și a spus:

— Mulțumesc, mister Shatterhand! Acum s-a întâmplat întocmai precum s-a întâmplat cu ani în urmă. Cine îți urma sfatul și era de partea ta nu avea decât de câștigat. Hai să uităm tot ce ne-a despărțit pentru o vreme și să fim din nou buni prieteni ca altădată.

Trebuie să spun că, datorită acestor din urmă cuvinte rostite de Old Surehand, am părăsit peștera cu inima ușoară, de parcă nu aș mai fi avut nici o grijă, de parcă nu m-aș fi gândit nici o clipă la cei patru mii de oameni care erau acolo jos, îngropați sub pământ, morți sau vii.

Noaptea s-a scurs repede și abia către dimineață am putut dormi puțin. M-a trezit un sol care venise din partea căpeteniilor apașe pe care le trimisesem în Valea Peșterii. Solul mi-a spus că războinicii apași ajunseseră cu bine în vale și îi prinseseră pe câțiva dintre cei ce rămăseseră de strajă la caii războinicilor care porniseră prin peșteri. De ceilalți războinici care erau de strajă la cai, apașii se îngrijeau, probabil, chiar atunci când solul se afla la mine.

Aflasem, deocamdată, tot ce voisem să aflui. Am mâncat repede ceva și m-am dus în oraș. Aici toată lumea se afla în mișcare. Gaura care se făcuse în pământ se căsca pustie și adâncă. O sumedenie de oameni se agitau în toate părțile. Toți se întrebau când vor fi aduși primii războinici din peșteră. Totul avea să dureze ore-n șir, fiindcă galeria la care se săpa era foarte îngustă, astfel încât la săpături nu puteau lua parte foarte mulți muncitori deodată și treaba mergea foarte încet. Era posibil să treacă întreaga zi, până când ar fi urmat

să fie salvați primii oameni prinși sub galeriile surpate. Din când în când, se auzea strigătul deznădăjduit al bătrânului Tangua:

— Pida... fiul meu... fiul meu!

Alteori se auzeau strigătele căpeteniilor:

— Comanșii mei! Războinicii tribului utah! Sioucșii mei!

Sigur că aceste strigăte și vaiete mă impresionau, dar nu puteam să-i ajut cu nimic pe acești șefi de trib încăpățânați, care-și plângeau războinicii. Ei înșiși își împinseseră oamenii spre nenorocire. Acum era nevoie de răbdare și de speranța că, în urma săpăturilor, oamenii vor fi salvați.

În cursul dimineții, l-am întâlnit pe Vulturul cel Tânăr, care m-a întrebat ce făcusem cu leacurile pe care le luasem din Casa Morții.

— Mi-ai promis că mi le vei da atunci când ți le voi cere, mi-a spus el, amintindu-mi de promisiunea pe care i-o făcusem. Acum a venit timpul. Știi ce rol îmi revine în acest joc pe care trebuie să-l ducem până la capăt fie bine, sau rău, pentru a arăta acestui popor, care nu crede decât ceea ce vede, că vechile preziceri se împlinesc cu ajutorul nostru și că a sosit în sfârșit, clipa cea mare a înfrățirii între toți oamenii roșii. Chiar astăzi vreau să zbor. Apoi vreau să le dau dușmanilor noștri din trecut leacurile, dacă ei ne sunt azi prieteni și dacă ne vor rămâne prieteni și pe viitor.

Nimeni nu s-ar fi așteptat ca un indian să vorbească astfel. Îmi dădeam seama că acest tânăr se folosisese din plin de timpul petrecut printre albi, pentru a se forma și pentru a învăța cât mai mult.

— Ți le voi da când vrei, i-am răspuns binevoitor. Eu am obținut, cu ajutorul lor, tot ce am vrut să obțin. Vino în locuința mea și ți le voi da! Poți face cu ele tot ce dorești, dar te rog să-i spui mai întâi lui Tatellah-Satah ce ai de gând să faci.

Se pare că apașul mi-a urmat sfatul, fiindcă, pe la prânz, l-am văzut umblând pe lângă avionul lui pe care îl instalase pe un teren înalt aflat în apropierea castelului.

Mi-am dat seama că acel teren fusese ales cu pricepere pentru decolare. Avionul avea în fața sa o suprafață care co-

bora în pantă lină, iar de dimineată începuse să bată un vânt puternic ce avea forța de a împinge și de a ridica pasărea uriașă, construită cu atâta măiestrie.

L-am văzut pe Vulturul cel Tânăr suindu-se în avionul său. Câțiva războinici au început imediat să împingă aparatul, care s-a ridicat brusc de la pământ și a început să plutească și să se înalte din ce în ce mai mult. Priveam uimit acest zbor lin. Nu mai văzusem nicicând un avion plutind atât de ușor prin aer.

În acel moment un sol mi-a spus că trebuia să vin la amvon și că Tatellah-Satah mă aștepta. Ajuns acolo, am văzut că toți cei care nu lucrau la tunelul din peșteră se aflau în acel loc pentru a admira zborul Vulturului cel Tânăr. Întreaga mulțime era mută de admirație.

Avionul se înălțase mult, datorită măiestriei cu care era condus și fiindcă pilotul știa să se mențină mereu pe direcția vântului. L-am zărit apoi îndreptându-se spre Muntele Leacurilor și aterizând lângă cel mai înalt vârf al aceluia munte. Suprafața pe care se găsea avionul era destul de mare pentru a permite aterizarea, dar probabil și pentru a permite decolarea, altfel, curajosul pilot ar fi rămas acolo, între stânci.

S-au scurs câteva minute care păreau să nu se mai sfârșească. Privitorii așteptau tăcuți și încordați. Avionul s-a înălțat! Reușise, așadar, să decoleze și s-a rotit de trei ori în jurul Muntelui Leacurilor, întocmai precum se prezisese în vechime.

Oamenii au izbucnit în strigăte de bucurie.

— E Vulturul cel Tânăr! El este „cel ce deșteaptă poporul”! El zboară de trei ori în jurul Muntelui Leacurilor, așa cum spun vechile legende! Aduce leacurile care s-au pierdut! exclamau oamenii.

Tatellah-Satah urmărea cu atenție avionul, întâlnindu-mi privirea, vrăciul a dat din cap, de parcă ar fi vrut să spună: „Un joc făcut de dragul mulțimii, dar e mai mult decât un simplu joc! Trebuie să ne folosim de această clipă prielnică”!

Uriașa pasăre a coborât din ce în ce mai mult și a aterizat pe terenul viran de lângă drumul pe care treceau de obicei căruțele. Toți, în frunte cu Tatellah-Satah, ne-am grăbit spre avion. Când am ajuns acolo, Vulturul cel Tânăr tocmai cobora din aparatul său de zbor.

— Ai găsit ce-ai căutat? la întrebat Tatellah-Satah.

— Da, a răspuns apașul, cu ochii strălucind de bucurie. Am găsit piatra și, sub piatră, am dat de aceste două farfurii. Spunând acestea, tânărul războinic i le-a dat vraciului. Erau două farfurii foarte vechi, din lut, ale căror margini fuseseră lipite între ele cu un liant foarte tare. Trebuia să le spargem, pentru a putea vedea obiectul ascuns între ele. Obiectul respectiv era o bucată de material alb, lucios. Uitându-ne mai atent, am văzut că era vorba de planul unui drum, desenat cu un lichid colorat, foarte persistent. Tatellah-Satah a aruncat o privire pe acest desen și a exclamat, cu bucurie:

— Asta este! Asta este cheia! Este drumul care duce de la Muntele Leacurilor, până-n vârful Muntelui Mormintelor Împărătești! Vom merge chiar mâine, sau poimâine în recunoaștere la mormintele regilor și împăraților! De azi încolo trebuie să domnească bucuria! Bucuria pentru urmașii lui Winnetou!

Deși galeriile se surpaseră și prinseseră sub ele atâția oameni, la poalele Muntelui lui Winnetou domnea o atmosferă de sărbătoare. Nu mă puteam însă bucura. Voiam să aflu cum stăteau lucrurile în peșteră.

Am văzut că se lucrase cu sârg, dar cantitatea de pietriș și de pământ care trebuia înlăturată era atât de mare, încât deocamdată nu se știa nimic precis.

Au mai trecut câteva ore și am primit vestea că muncitorii se apropiaseră atât de mult de cei prinși în galeriile peșterii, încât se auzea cum aceștia băteau în pereții din piatră. Am aflat că avea să mai dureze cel puțin o oră, până când războinicii urmau să fie scoși din peșteră.

Am chemat câțiva șefi de trib care se aflaseră de la început de partea mea și, sub conducerea lui Tatellah-Satah, am ținut sfat, pentru a hotărî asupra sorții prizonierilor noștri.

Acest sfat l-am ținut în amvon, pentru că voiam ca șefii de trib, despre soarta cărora urma să vorbim, să audă în aparență totul. Spun în aparență, fiindcă nu voiam decât să-i înspăimântăm pe dușmanii noștri, stabilind pentru ei o pedeapsă foarte aspră, ca iertarea venită din partea noastră să ducă la împăcarea dintre noi.

Când am coborât din amvon, am aflat că se eliberase drumul celor ce fuseseră blocați în peșteră. Toți erau foarte speriați. Am mai aflat că morți erau puțini, dar răniți, foarte mulți. Pida nu pățise nimic.

Le-am transmis oamenilor să-l scoată din peșteră și am mers la ieșire pentru a-l întâmpina. Indianul purta spaima adânc săpată în trăsăturile feței și întipărită în priviri. Foarte rar m-a privit cineva cu atâta seriozitate, cum mă privea acum Pida.

— Pida este prizonierul meu, dar eu îi îngădui să meargă la tatăl său și să se sfătuiască cu el. Cred că Pida este prea mândru pentru a încerca să fugă, iar pe lângă aceasta, încercarea pe care ar face-o nu i-ar fi de nici un folos.

Pida s-a îndepărtat, fiind însoțit de un războinic „Winnetou” și s-a întors peste numai o jumătate de oră. Am văzut imediat că se întâmplase ceva neobișnuit și credeam că, o dată ce a vorbit cu șefii de trib care erau prizonierii noștri, se lo-vise de mândria acestora. Apoi mi-am dat seama că atitudinea lui se datora altui fapt. Indianului nu-i venea să creadă că prizonierii noștri auziseră tot ce spuseseam în legătură cu ei și știau ce soartă îi aștepta. El credea în continuare într-o minune.

L-am lăsat să creadă ce voia și l-am rugat să spună pe scurt ce avea de spus:

— Tangua, tatăl meu, a început Pida, m-a rugat să-ți mulțumesc că am fost scos din peșteră. El mă iubește. S-a temut foarte mult pentru viața mea. Căpeteniile vor să vorbească cu Old Shatterhand. Ei nu pot crede că toți războinicii lor sunt pierduți.

— Spune-le că vom fi miloși. Războinicii vor preda armele, vor ieși din peșteră și vor fi liberi. Îi vom îngriji și îi vom

obloji pe răniți. Dacă-mi dai cuvântul tău de onoare că nu vei încerca să fugi, vei fi liber peste o oră.

Pida mi-a promis că nu va încerca să fugă și a spus că va face tot ce-i va sta în putere pentru a-i convinge pe războinicii din peșteră, dar și pe șefii de trib că era mai bine să se facă pace. Pida a plecat și l-am trimis pe Vulturul cel Tânăr în amvon, pentru a auzi ce vorbeau căpeteniile aliate cu Tangua. Eu însumi m-am dus la peșteră pentru a vedea ce se mai întâmpla cu războinicii care fuseseră blocați sub pământ.

În scurtă vreme, în apropierea Muntelui lui Winnetou s-a produs o agitație greu de descris. Războinicii dezarmați ieșeau din peșteră, se grupau. Morții fuseseră lăsați înăuntru, urmând ca de sufletele lor lumea să se îngrijească mai târziu. Răniții erau scoși din peșteră și femeile îi luau imediat în primire pentru a-i îngriji. Peste tot se vedeau oameni care purtau în piept steaua clanului „Winnetou”. Ei îi îngrijeau pe foștii dușmani și încercau să-i liniștească. Povesteau despre prăbușirea statuii și spuneau că lumea nu trebuia să-și dea osteneala pentru ridicarea unei statui, ci pentru unirea tuturor în clanul „Winnetou”, din care urmau să facă parte toți indienii din America de Nord. Cei ce făceau parte din clanul „Winnetou” vorbeau despre legile clanului lor și le spuneau foștilor dușmani că membrii acestuia nu trebuiau să facă nimic altceva decât să-i ocrotească pe ceilalți oameni și să se sacrifice, la nevoie, pentru aceștia.

Cred că și Pida auzise toate aceste lucruri. El s-a apropiat de mine, chiar în clipa în care Klara își punea planul în aplicare, împreună cu inginerul. Ea a proiectat pe perdeaua de apă a cascadei chipul lui Winnetou și l-a încadrat între chipul lui Tatellah-Satah și acela al lui Marah Durimeh. Mulțimea de oameni, prieteni și foști dușmani, s-a oprit uimită, privind totul în tăcere. Pida mi-a spus că fusese îndemnat să devină membru al clanului „Winnetou”.

— Aș vrea să fac acest pas, iar cei ce se află acum în amvon nutresc aceeași dorință.

— Fratele meu, Pida, știe foarte bine să aducă lucrurile astfel încât să fie în folosul celor în numele cărora vorbește, am

spus eu, zâmbind. Dacă am să rostesc acum adevărul, spunând că și șefii de trib, care sunt acum prizonieri, vor să fie primiți în rândurile clanului, ar trebui ca ei să fie eliberați și iertați.

— Aceasta ar fi o faptă demnă de un adevărat „Winnetou”, a spus Pida. Tatăl meu este gata să facă pace, dar nu poate merge. Dacă ar fi putut merge, ar fi venit el însuși la tine.

— Dacă-i așa, am să te însoțesc eu la el. Așteaptă o clipă!

Le-am spus totul lui Tatellah-Satah și Vulturului cel Tânăr și i-am rugat să mă însoțească. În scurtă vreme, am ajuns pe stânca pe care se aflau prizonierii. Aici lucrurile stăteau așa cum îmi dorisem. Toți erau speriați și dispuși să facă pace. Pida își făcuse din plin datoria de sol al prizonierilor noștri.

Tangua a luat cuvântul. El a arătat că datina cere ca el să se ridice în picioare atunci când vorbește, dar că îi era cu neputință să facă asta, fiindcă trupul său nu i-o îngăduia. Bătrâna căpetenie a spus că trebuia să-și exprime recunoștința pentru salvarea fiului său, stând jos.

Apoi, războinicul, odinioară atât de neînduplecat, a vrut să ceară iertare pentru faptele sale pline de ură.

Nu l-am lăsat să-și ducă gândurile până la capăt, spunându-i:

— Nu ai de ce să te mai rogi pentru iertarea ta! Suntem chit. Dacă ai avut tăria să-ți recunoști faptele, Old Shatterhand nu vrea să fie mai prejos decât tine! Eu nu am venit aici, la voi, ca să vă judec, sau ca să mă răzbun, eu am venit aici pentru că răspund de tot ce ne-a lăsat Winnetou și vreau să vă primesc în rândul urmașilor săi. Pentru toți indienii a venit vremea fericirii și înălțării. Dușmanul și prigonitorul vostru de până acum, omul alb, vrea să vă ajute frățeste.

Foto 15 Eu nu am venit aici ca să vă judec, sau ca să mă arăt bun, ci am venit pentru că răspund de tot ce mi-a lăsat Winnetou...

Am povestit apoi despre vremuri îndepărtate, în care omul alb a venit pe Marea Apă pentru a-i fura fratelui său roșu leacurile. Am continuat să merg pe urmele istoriei. Nu am exagerat și nu am ascuns nimic. Am vorbit despre greșelile pe care le-au făcut indienii, despre calitățile lor, despre suferințele lor, recunoscând că cea mai mare parte a suferințelor le-au fost pricinuite de fețele palide. Le-am mai spus că omul alb era gata să-și recunoască și să-și repare greșelile. Omul alb,

am mai arătat eu, trebuie să-și purifice sufletul și conștiința și de aceea trebuie să le ceară iertare fraților săi roșii.

Vorbind, m-am apropiat de căpetenii și le-am întins amândouă mâinile. Pentru o clipă, s-a făcut liniște, apoi toți cei ce se aflau de față au izbucnit în strigăte de bucurie.

Șefii de trib au spus că și războinicii triburilor lor greșiseră și că se cuvenea să-și ceară iertare.

— Să ne iertăm unii pe alții! Voi să ne iertați pe noi și noi să vă iertăm pe voi! a strigat Tangua. Apoi să ne ajutăm unii pe alții! Te-am urât, dar de-acum încolo te voi iubi! Atunci când voi muri, pacea va domni peste mormântul meu! Mai suntem ostatici voștri?

— Nu, a spus Tatellah-Satah. Se cuvine să fiți liberi și să păstrați tot ce este al vostru, caii și armele, dar trebuie să fiți gata de a face pace pe vecie.

— Vrem să fim primiți în rândurile clanului „Winnetou”, a spus Tangua, cu glas rugător.

Căpetenia vorbise serios atunci când își exprimase această dorință față de Pida. Ce se va întâmpla cu leacurile noastre? a întrebat apoi fostul prizonier.

Acum am înțeles tot. Vraciul fusese atât de înțelept, încât păstrase la sine aceste obiecte atât de prețioase. Venise momentul potrivit pentru rezolvarea acestei probleme. Tatellah-Satah i-a dat un semn Vulturului cel Tânăr și acesta a făcut un pas înainte, spunând:

— Eu sunt Vulturul cel Tânăr, sunt „cel ce deșteaptă poporul” și, așa cum spune legenda, le aduc oamenilor roșii leacurile pe care le-au pierdut. Luați-le!

Căpeteniile nu și-au putut stăpâni strigătele de bucurie și și-au luat repede leacurile.

— Fratele meu mai tânăr a dus la îndeplinire o sarcină foarte grea, i-a spus Tatellah-Satah Vulturului cel Tânăr. Noi toți suntem datori să-i mulțumim. Să ne spună el cum dorește să fie răsplătit.

Răspunsul a venit neașteptat de repede și a fost neașteptat de scurt:

— Îl rog pe Tatellah-Satah să vorbească în numele meu cu Wakon și s-o pețescă pentru mine pe nepoata sa, Așta. Cea mai mare dorință a mea este ca ea să-mi fie soție.

Bătrânul Tatellah-Satah a zâmbit și a zis:

— Mă așteptam să ai această dorință și pot să-ți spun de pe-acum că ea este îndeplinită, fiindcă eu știu ce gândește Wakon despre tine. El îi va da cu dragă inimă Vulturului cel Tânăr pe nepoata lui.

Păstrătorul marilor leacuri s-a adresat apoi foștilor noștri dușmani:

— Acum sunteți prietenii noștri și veți fi primiți în rândurile clanului „Winnetou”. Aceasta va fi o sărbătoare a înfrățirii tuturor triburilor oamenilor roșii. Apoi noi, căpeteniile, ne vom îndrepta călare spre Muntele Mormintelor împărătești, pentru a găsi vestigiile istoriei poporului nostru. Ne vom sfătui cu toții și vom căuta răspuns la toate întrebările care privesc soarta rasei noastre. Noi, șefii de trib, vom face aceasta. Acel comitet, care a avut îndrăzneala să le dea oamenilor roșii statuia lipsită de viață a lui Winnetou și să hotărască ce au și ce nu au voie să facă aceștia, este dizolvat. Puterea și răspunderea sunt din nou numai și numai ale căpeteniilor. Howgh!

Acea zi memorabilă s-a încheiat cu strigăte de bucurie. Eu m-am hotărât însă să fac, împreună cu soția mea, o plimbare prin vale, o regiune minunată. Am ajuns până în apropierea cantinei, unde zăceau încă trupurile neînsuflețite ale fraților Enters. Ele fuseseră acoperite cu grijă și erau păzite de doi comanși. Nimeni nu avusese timp să se îngrijească de acești morți. Era de datoria noastră să ne ocupăm de înmormântarea lor. Le-am îndeplinit ultima dorință: am căutat numele ascunse în dosul stelelor pe care le purtau. Hariman scrisese pe bucata de hârtie numele meu, iar Sebulon, pe cel al soției mele. Ei reușiseră să se schimbe, deveniseră ocrotitorii noștri și își dăduseră viața pentru noi. Ei se dovediseră a fi demni urmași ai lui Winnetou.

Astfel a luat sfârșit lupta pentru statuia lui Winnetou, cel mai nobil dintre toți reprezentanții rasei sale. O putere mai

presus decât puterea omului a distrus acest monument înălțat de mâna lui. O putere mai presus decât puterea omului a zguduit sufletele celor care se lăsaseră mânați de ură și îi făcuse să-și schimbe gândurile. Trecutul unei rase nu continuă să existe prin statui din piatră, sau din metal, ci prin spiritul și faptele urmașilor, care se arată demni de cele ce au primit de la părinți, păstrează cu sfințenie ce-au moștenit și clădesc mereu, pentru a coborî binecuvântarea asupra lor și asupra tuturor oamenilor de pe pământ.

— S F Â R Ș I T —

LISTA IMAGINILOR:

Foto 1 Cascada Niagara ne oferea un spectacol fantastic p. 42

Foto 2 Am avut o presimțire, pentru că de auzit nu am auzit nimic. Dar, ia uită-te la ușa asta! Era deschisă când am venit? p. 66

Foto 3 Călătoria până la Trinidad a fost lungă p. 75

Foto 4 Am văzut-o pe cea mai frumoasă fată din lume. Stătea pe o piatră și privea spre răsărit p. 122

Foto 5 Vulturul cel Tânăr mîncase în grabă și acum încerca să ajungă pe creasta stîncilor p. 146

Foto 6 Toți au fugit care-ncotro, grabindu-se să coboare din Amvon p. 179

Foto 7 Sebulon a pus vasul lângă sine, a luat sapa și m-a privit amenințător p. 208

Foto 8 Călărețul care se apropia de noi, ducându-și calul la pas, era indian p. 255

Foto 9 Am aprins lumînările, am luat scara și am început să coborâm cu mare atenție p. 290

Foto 10 Această imensă catedrală despre care am vorbit este Mount Winnetou p. 302

Foto 11 Vraciul a luat pipa, a umplut-o cu tutun, a aprins-o și a tras din ea de șase ori p. 327

Foto 12 I-am văzut pe cei doi călăreți pe care îi căutam. Amândoi erau întinși pe burtă și priveau ceva care părea a fi o bucată de hârtie352

Foto 13 Indianul ținea pușca în mână, dar cu țeava îndreptată în jos. În ochii lui larg deschiși se citea spaima p. 421

Foto 14 Negroteiul a scos pistolul și l-a îndreptat spre mine și spre soția mea. Frații Enters l-au prins de mâini, astfel încât să nu poată trage p. 447

Foto 15 Eu nu am venit aici ca să vă judec, sau ca să mă arăt bun, ci am venit pentru că răspund de tot ce mi-a lăsat Winnetou p.468

